វិនយបិដក

៧

VINAYA PITAKA

ព្រះ
ត្រៃបិដកបាឡី
និង
សេចក្ដីប្រែជាភាសាខ្មែរ
វិនយបិដក
មហាវគ្គ ទុតិយភាគ
៧

វស្សូបនាយិកក្ខន្ធកៈ បវារណាក្ខន្ធកៈ

ចម្មក្ខន្ធកៈ និង ភេសជ្ជក្ខន្ធកៈ

ផ្សព្វផ្សាយដោយសម្ដេចព្រះអភិសិរីសុគន្ធាមហាសង្ឃរាជាធិបតី បួរ គ្រី

សម្ដេចព្រះមហាសង្ឃរាជនៃគណៈធម្មយុត្តិកនិកាយ

នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ព.ស. ២៥៥៣

Vinayapiṭaka

Mahāvagga dutiyabhāga

7

Vassūpanāyikakkhandhaka

Pavāraṇakkhandhaka

Cammakkhandhaka

&

Bhesajjakkhandhaka

សម្តេចព្រះអភិសិរីសុគន្ធាមហាសង្ឃរាជាធិបតី បួរ គ្រី
សម្តេចព្រះមហាសង្ឃរាជ នៃគណៈធម្មយុត្តិកនិកាយ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

និយមវចនៈ

ព្រះត្រៃបិដកត្រូវបានបង្កើតឡើង ប្រមាណ៥០០ឆ្នាំថ្វាយ ក្រោយអំពីការរំលត់ព្រះខន្ធចូលកាន់ព្រះបរមនិព្វានរបស់សម្តេចព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធព្រះបរមគ្រូជាអម្ចាស់នៃយើងគ្រប់គ្នា ។ គ្រប់ប្រទេសអ្នកកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនា និងប្រទេសខ្លះមួយចំនួនមិនមែនអ្នកកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនា គ្រប់អង្គការពុទ្ធិកសមាគម និងតាមបណ្ណាល័យជាតិធំ ៗ តែងតែបានទទួលយកមកតម្កល់ទុកធ្វើជាគ្រឹះ ដើម្បីធ្វើការស្រាវជ្រាវសិក្សាស្វែងយល់ តាមអ្វីដែលហៅថាព្រះពុទ្ធវាចា (ពុទ្ធធម៌) ។ កាលដើមឡើយគេនាំគ្នាកត់ត្រាលើស្លឹករឹត ព្រមទាំងសរសេរចារឹកលើផែនថ្ម និងលើផែនលោហៈក៏មាន លុះចំណេរតមកក៏បាននាំគ្នាបោះពុម្ពលើក្រដាសចងក្រងជាសៀវភៅ (គម្ពីរ) រហូតបច្ចុប្បន្ននេះ បច្ចេកវិជ្ជាកាន់តែចម្រើនឡើង គេបានវាយបញ្ចូលក្នុងកុំព្យូទ័រ តែទោះបីជាបច្ចេកទេសម៉ាស៊ីនចម្រើនឡើងយ៉ាងណាក៏នៅមិនអាចបោះបង់សៀវភៅចោលបានឡើយ ដូច្នេះហើយទើបយើងខ្ញុំបានខិតខំធ្វើឲ្យកើតមានឡើងនូវក្រុមអក្សរព្រះត្រៃបិដក ដើម្បីជួយធ្វើឲ្យអក្ខរៈខ្លះដែលរលុបមិនអាចអានច្បាស់បាន ឲ្យមានការច្បាស់តាមតួអក្ខរៈឡើងវិញ ។

ដោយសទ្ធាជ្រះថ្លាដ៏មុតមាំដែលមានចំពោះព្រះពុទ្ធសាសនា ហើយក៏ជាកាតព្វកិច្ចមួយដ៏ធំក្នុងតួនាទីជាពុទ្ធបរិស័ទ ដែលបានប្រគល់កាយថ្វាយជីវិត អ្នកធ្វើដំណើរតាមស្នាមព្រះបាទសម្តេចព្រះពុទ្ធអង្គ រួមកម្លាំងទ្រទ្រង់ បានធ្វើការលះបង់កម្លាំងកាយ វាចា ចិត្ត ទ្រព្យធនផ្ទាល់ ព្រមទាំងបបួលពុទ្ធបរិស័ទ ញាតិមិត្តជិតឆ្ងាយ ក្នុងនិងក្រៅប្រទេសធ្វើឡើង ដើម្បីជាពុទ្ធបូជា ធម្មបូជា សង្ឃបូជា ។

សូមសេចក្តីឧស្សាហ៍ក្នុងការជាកុសលនេះ សម្រេចប្រយោជន៍ជូនដល់ព្រះពុទ្ធសាសនាជូនដល់ពុទ្ធបរិស័ទ សូមបានប្រកបតែនឹងសេចក្តីសុខចម្រើនរុងរឿង ក្នុងលោកនេះផង និងលោកដទៃខាងមុខទៀតផង ជាភិយ្យោភាពតរៀងទៅ ។

វត្តបទុមជ. ថ្ងៃទី ០៨ ខែមិថុនា ឆ្នាំ ២០០៩

បួរ-គ្រី

VATT Botum Dhammayutt Sangkat Chatumuk Khan Daun Penh P.Penh

ទំព័រទទេ

សេចក្ដីណែនាំក្នុងការអាន

១ ប្រសិនបើលោកអ្នកអាន បានឃើញពាក្យទាំងឡាយណា ដែលមានសញ្ញាលេខបូកនៅពីខាងក្រោម ហើយបន្ទាប់មកបានឃើញព្យញ្ជនៈមួយតួទៀតនៅខាងចុងពាក្យនោះ សូមមេត្តាកត់សម្គាល់ថា ព្យញ្ជនៈដែលនៅខាងចុងនោះគឺជាជើងរបស់ព្យញ្ជនៈដែលមានសញ្ញាលេខបូកនៅពីខាងក្រោម ដោយកំហុសបច្ចេកទេសកុំព្យូទ័រ ។

ឧទាហរណ៍

-ពាក្យខ្មែរ: **សម្ល** ក្នុងពាក្យនេះ ព្យញ្ជនៈ **ល** គឺជាជើងរបស់ព្យញ្ជនៈ **ម** ដូច្នេះពាក្យនេះគឺ **សម្ល** ។

-ពាក្យបាលី: **តស្ស** គឺ **តស្ស** ។

២ ចំពោះពាក្យខ្មែរ យើងសម្រេចយកតាមវចនានុក្រមខ្មែរ របស់សម្ដេចព្រះសង្ឃរាជជោតញ្ញាណោ (**ជួន-ណាត**) ជាគោល ។ ប៉ុន្តែបើពាក្យទាំងឡាយណា ដែលអាចសរសេរតាមបែបបុរាណក៏ត្រឹមត្រូវដែរនោះ យើងខ្ញុំសូមរក្សានូវពាក្យទាំងនោះទុកដដែល ។

៣ ចំពោះ **សន្លឹកប្រាប់ពាក្យខុស-ត្រូវ** ដែលមាននៅផ្នែកខាងចុងនៃព្រះត្រៃបិដកច្បាប់ដើម ក្រុមយើងខ្ញុំសូមមិនដាក់ទៀតទេ ព្រោះក្រុមការងារយើងបានកែតម្រូវតាមនោះរួចរាល់ហើយ ។

វិនយបិដក មហាវគ្គ

ទុតិយភាគ

៧

វស្សូបនាយិកក្ខន្ធកៈ បវារណាក្ខន្ធកៈ ចម្មក្ខន្ធកៈ និង ភេសជ្ជក្ខន្ធកៈ

ទុតិយោ ភាគោ

វស្សូបនាយិកក្ខន្ធកំ

[១] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា រាជគហេ វិហរតិ វេឡុវនេ កលន្ទកនិវាបេ ។ តេន ខោ បន សមយេន ភគវតា ភិក្ខូនំ វស្សាវាសោ អប្បញ្ញត្តោ ហោតិ ។ តេន[១] ភិក្ខូ ហេមន្តម្បិ គិម្ហម្បិ វស្សម្បិ ចារិកំ ចរន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម សមណា សក្យបុត្តិយា ហេមន្តម្បិ គិម្ហម្បិ វស្សម្បិ ចារិកំ ចរិស្សន្តិ ហរិតានិ តិណានិ សម្មទ្ទន្តា ឯកិន្ទ្រិយំ ជីវំ វិហេឋេន្តា ពហូ ខុទ្ទកេ បាណេ សង្ឃាតំ អាបាទេន្តា ឥមេ ហិ នាម អញ្ញតិត្ថិយា បរិព្វាជកា ទុរក្ខាតធម្មា វស្សាវាសំ អល្លិយិស្សន្តិ សង្កាសយិស្សន្តិ[២] ឥមេ ហិ នាម សកុន្តកា រុក្ខគ្គេសុ កុលាវកានិ ករិត្វា វស្សាវាសំ អល្លិយិស្សន្តិ សង្កាសយិស្សន្តិ ឥមេ បន សមណា សក្យបុត្តិយា ហេមន្តម្បិ គិម្ហម្បិ វស្សម្បិ ចារិកំ ចរន្តិ ហរិតានិ

---

១ ឥធសទ្ទោ និបាតមត្តោតិ តព្វណ្ណនា ។ ២ ឱ. សង្កាបយស្សន្តិ ។

ភាគទី ២

វស្សូបនាយិកក្ខន្ធកៈ

[១] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅវត្តវេឡុវន កលន្ទកនិវាបស្ថាន ទៀបក្រុងរាជគ្រឹះ ។ គ្រានោះឯង ការនៅចាំវស្សាព្រះមានព្រះភាគមិនទាន់បានបញ្ញត្ត ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយនៅឡើយ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ចេញដើរទៅកាន់ចារិកអស់ហេមន្តរដូវខ្លះ អស់គិម្ហរដូវខ្លះ អស់វស្សានរដូវខ្លះ ។ មនុស្សទាំងឡាយ ក៏ពោលទោសតិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកសមណៈជាសក្យបុត្តិយ៍ មិនសមបើនឹងដើរទៅកាន់ចារិកអស់ហេមន្តរដូវខ្លះ អស់គិម្ហរដូវខ្លះ អស់វស្សានរដូវខ្លះ ដើរជាន់ស្មៅស្រស់ទាំងឡាយ បៀតបៀននូវវត្ថុដែលមានជីវិតមានឥន្ទ្រីយ៍តែ ១ ញុំាំងសត្វតូច ៗ ជាច្រើនឲ្យដល់នូវសេចក្ដីវិនាសសោះ សូម្បីពួកបរិព្វាជកមានលទ្ធិដទៃទាំងនេះ ដែលជាអ្នកពោលធម៌អាក្រក់ ម្ដេចគង់នឹងសម្ងំឈប់សម្រាកនៅចាំវស្សា សូម្បីទាំងពួកសត្វស្លាបនេះទៀតសោត ក៏គង់ធ្វើសំបុកលើចុងឈើទាំងឡាយ ហើយនឹងសម្ងំឈប់សម្រាកនៅចាំវស្សាដែរ ចំឡែកតែពួកសមណៈជាសក្យបុត្តិយ៍នេះ នៅតែដើរទៅកាន់ចារិក អស់ហេមន្តរដូវខ្លះ អស់គិម្ហរដូវខ្លះ អស់វស្សានរដូវខ្លះ ដើរជាន់ស្មៅស្រស់

តិណានិ សម្មទ្ទន្តា ឯកិន្ទ្រិយំ ជីវំ វិហេឋេន្តា ពហូ
ខុទ្ទកេ ចាណេ សង្ឃាតំ អាចាទេន្តាតិ ។ អស្សោសុំ
ខោ ភិក្ខូ តេសំ មនុស្សានំ ឧជ្ឈាយន្តានំ ខីយន្តានំ
វិចាចេន្តានំ ។ អថ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ
អារោចេសុំ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ
បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ អនុជា-
នាមិ ភិក្ខវេ វស្សំ ឧបគន្តុន្តិ ។

[២] អថខោ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ កទា នុ ខោ
វស្សំ ឧបគន្តព្វន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។
អនុជានាមិ ភិក្ខវេ វស្សានេ វស្សំ ឧបគន្តុន្តិ ។ អថ-
ខោ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ កតិ នុ ខោ វស្សូបនាយិ-
កាតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ទ្វេមា
ភិក្ខវេ វស្សូបនាយិកា បុរិមិកា បច្ឆិមិកា អបរជ្ជុគតា-
យ អាសាឡ្ហិយា បុរិមិកា ឧបគន្តព្វា មាសគតាយ

ទាំងឡាយ បៀតបៀនវត្ថុដែលមានជីវិត មានឥន្ទ្រិយតែ ១ ញ៉ាំងសត្វតូច ៗ ជាច្រើនឲ្យដល់នូវសេចក្តីវិនាស ។ កាលមនុស្សទាំងនោះ កំពុងពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏បានឮច្បាស់ ។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើនូវធម្មីកថា ក្នុងវេលានោះឯង រួចហើយទើបទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយ មកអនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុចូលវស្សា[១] ។

[២] គ្រានោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយ មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា យើងគួរចូលវស្សាក្នុងកាលណាហ្ន៎ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុចូលវស្សា ក្នុងវស្សានរដូវ ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុទាំង-ឡាយមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ថ្ងៃចូលវស្សាតើមានប៉ុន្មានហ្ន៎ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ថ្ងៃចូលវស្សាមានពីរ គឺថ្ងៃបុរិមិកា[២]វស្សា ១ ថ្ងៃបច្ឆិមិកា[៣]វស្សា ១ ភិក្ខុគួរចូលបុរិមិកាវស្សា ក្នុងថ្ងៃបន្ទាប់នៃថ្ងៃពេញ

---

១ អដ្ឋកថា អធិប្បាយថា ក្នុងវស្សានរដូវភិក្ខុត្រូវចូលវស្សាឲ្យគ្រប់បីខែ ។ ២ ថ្ងៃចូលវស្សាមុន ។ ៣ ថ្ងៃចូលវស្សាក្រោយ ។

៣

វស្សូបនាយិកក្ខន្ធកេ ឆព្វគ្គិយភិក្ខុវត្ថុ

អាសាឡ្ហិយា បច្ឆិមិកា ឧបគន្តព្វា ឥមា ខោ ភិក្ខវេ ទ្វេ វស្សូបនាយិកាតិ ។

[៣] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ វស្សំ ឧបគន្ត្វា អន្តរាវស្សំ ចារិកំ ចរន្តិ ។ មនុស្សា តថេវ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម សមណា សក្យបុត្តិយា ហេមន្តម្បិ គិម្ហម្បិ វស្សម្បិ ចារិកំ ចរិស្សន្តិ ហរិតានិ តិណានិ សម្មទ្ទន្តា ឯកិន្ទ្រិយំ ជីវំ វិហេឋេន្តា ពហូ ខុទ្ទកេ បាណេ សង្ឃាតំ អាបាទេន្តា ឥមេ ហិ នាម អញ្ញតិត្ថិយា ទុរក្ខាតធម្មា វស្សាវាសំ អល្លិយិស្សន្តិ សង្កាសយិស្សន្តិ ឥមេ ហិ នាម សកុន្ត-កា[១] រុក្ខគ្គេសុ កុលាវកានិ ករិត្វា វស្សាវាសំ អល្លិយិស្សន្តិ សង្កាសយិស្សន្តិ ឥមេ បន សមណា សក្យបុត្តិយា ហេមន្តម្បិ គិម្ហម្បិ វស្សម្បិ ចារិកំ ចរន្តិ ហរិតានិ តិណានិ សម្មទ្ទន្តា ឯកិន្ទ្រិយំ ជីវំ វិហេឋេន្តា ពហូ ខុទ្ទកេ បាណេ សង្ឃាតំ អាបាទេន្តាតិ ។

---

១ សកុន្តាតិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។

បូណ៌មីខែអាសាឍ (គឺថ្ងៃ ១ រោចខែអាសាឍ) ភិក្ខុគួរចូលបច្ឆិមិកាវស្សាក្នុងថ្ងៃដែលកន្លងហួស ១ ខែអំពីថ្ងៃពេញបូណ៌មីខែអាសាឍ (គឺថ្ងៃ ១ រោចខែស្រាពណ៍) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ថ្ងៃចូលវស្សាមានតែពីរយ៉ាងនេះឯង ។

[៣] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុបានចូលវស្សាហើយ ក៏ចេញដើរទៅកាន់ចារិកក្នុងកណ្តាលវស្សា ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ដូចក្នុងគ្រាមុននោះទៀតថា ពួកសមណៈជាសក្យបុត្តិយ៍មិនសមបើនឹងដើរទៅកាន់ចារិកអស់ហេមន្តរដូវខ្លះ អស់គិម្ហរដូវខ្លះ អស់វស្សានរដូវខ្លះ ដើរជាន់ស្មៅស្រស់ទាំងឡាយ បៀតបៀនវត្ថុដែលមានជីវិតមានឥន្ទ្រិយតែមួយ ញ៉ាំងពួកសត្វតូច ៗ ជាច្រើនឲ្យដល់នូវសេចក្តីវិនាសសោះ យ៉ាងដូចជាពួកតិរ្ថិយដទៃនេះ ដែលពោលធម៌អាក្រក់ម្តេចគង់នឹងសម្ងំឈប់សម្រាកនៅចាំវស្សា អស់ទាំងពួកសត្វស្លាបនេះទៀតសោតក៏ធ្វើសំបុកទាំងឡាយ ទុកនៅលើចុងឈើទាំងឡាយហើយនឹងសម្ងំនៅចាំវស្សាដូចគ្នាដែរ ចំឡែកតែពួកសមណៈជាសក្យបុត្តិយ៍នេះ ម្តេចឡើយក៏នៅតែដើរទៅកាន់ចារិក អស់ហេមន្តរដូវខ្លះ អស់គិម្ហរដូវខ្លះ អស់វស្សានរដូវខ្លះ ដើរជាន់ស្មៅស្រស់ទាំងឡាយ បៀតបៀនវត្ថុដែលមានជីវិតមានឥន្ទ្រិយតែមួយ ញ៉ាំងពួកសត្វតូច ៗ ជាច្រើនឲ្យដល់នូវសេចក្តីវិនាស ។

អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ តេសំ មនុស្សានំ ឧជ្ឈាយន្តានំ ខីយន្តានំ វិបាចេន្តានំ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ វស្សំ ឧបគន្ត្វា អន្តរាវស្សំ ចារិកំ ចរិស្សន្តីតិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ ន ភិក្ខវេ វស្សំ ឧបគន្ត្វា បុរិមំ វា តេមាសំ បច្ឆិមំ វា តេមាសំ អវសិត្វា ចារិកា បក្កមិតព្វា យោ បក្កមេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[៤] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ន ឥច្ឆន្តិ វស្សំ ឧបគន្តុំ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ វស្សំ ន ឧបគន្តព្វំ យោ ន ឧបគច្ឆេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ តទហុវស្សូបនាយិកាយ វស្សំ អនុបគន្តុកាមា សញ្ចិច្ច អាវាសំ អតិក្កមន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ តទហុ-

កាលមនុស្សទាំងនោះកំពុងពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏បានឮច្បាស់ ។ ពួកភិក្ខុណាដែលមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុចូលវស្សាហើយមិនសមបើនឹងចេញដើរទៅកាន់ចារិក ក្នុងកណ្តាលវស្សាសោះ ។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មីកថារួចហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកបញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុចូលវស្សាហើយ មិននៅចាំបុរិមិកាវស្សាអស់ខែ ៣ ឬបច្ឆិមិកាវស្សាអស់ខែ ៣ ទេ មិនត្រូវចៀសចេញទៅកាន់ចារិកឡើយ ភិក្ខុណាចៀសចេញទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[៤] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុមិនប្រាថ្នានឹងចូលវស្សា ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកុំមិនចូលវស្សាឡើយ (គឺត្រូវតែចូលវស្សា) ភិក្ខុណាមិនចូលវស្សា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ មិនប្រាថ្នានឹងចូលវស្សាក្នុងថ្ងៃចូលវស្សានោះ ក៏ក្វេងដើរចេញពីទីអាវាស ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិន

៤

វស្សូបនាយិកក្ខន្ធកេ វស្សូបគមនំ

វស្សូបនាយិកាយ វស្សំ អនុបគន្តុកាមេន សញ្ចិច្ច អាវាសោ អតិក្កមិតព្វោ យោ អតិក្កមេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[៤] តេន ខោ បន សមយេន រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ វស្សំ ឧក្កឌ្ឍិតុកាមោ ភិក្ខូនំ សន្តិកេ ទូតំ បាហេសិ យទិ បនយ្យា អាគមេ ជុណ្ហេ វស្សំ ឧបគច្ឆេយ្យុន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ រាជូនំ អនុវត្តិតុន្តិ ។

[៥] អថខោ ភគវា រាជគហេ យថាភិរន្តំ វិហរិត្វា យេន សាវត្ថី តេន ចារិកំ បក្កាមិ អនុបុព្វេន ចារិកំ ចរមានោ យេន សាវត្ថី តទវសរិ ។ តត្រ សុទំ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន ខោ បន សមយេន កោសលេសុ ជនបទេសុ ឧទេនេន ឧបាសកេន សង្ឃំ ឧទ្ទិស្ស វិហារោ ការាបិតោ ហោតិ ។ សោ ភិក្ខូនំ សន្តិកេ ទូតំ

ប្រាថ្នានឹងចូលវស្សា ក៏ក្លែងដើរចេញពីអាវាសទៅ ក្នុងថ្ងៃចូលវស្សានោះមិនបានទេ ភិក្ខុណាចេញដើរទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[៥] សម័យនោះឯង ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារ ទ្រង់មានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីនឹងលើកខែ[១] ក៏បញ្ជូនរាជបម្រើទៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយថា លោកម្ចាស់ទាំងឡាយគួរតែចូលវស្សាក្នុងខែខាងមុខ (ខែអាសាឍក្រោយ) ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុប្រព្រឹត្តទៅតាមស្តេចទាំងឡាយចុះ ។

[៦] គ្រានោះឯង ព្រះមានព្រះភាគគង់ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ គួរដល់ពុទ្ធអធ្យាស្រ័យហើយ ទ្រង់យាងសំដៅទៅឯក្រុងសាវត្ថី ទ្រង់យាងទៅកាន់ចារិកដោយលំដាប់ស្រុក ទើបបានដល់ទៅក្រុងសាវត្ថី ។ បានឮថា ព្រះមានព្រះភាគ គង់នៅវត្តជេតពនរបស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថីនោះឯង ។ សម័យនោះឯង ក្នុងកោសលជនបទ មានឧបាសកឈ្មោះឧទេន បានឲ្យគេធ្វើវិហារចំពោះសង្ឃ ។ ឧបាសកនោះ ក៏បាន

---

១ អដ្ឋកថា ថា ទ្រង់មានសេចក្តីប្រាថ្នានឹងលើកខែជាដំបូងនៃវស្សានរដូវ គឺប្រាថ្នានឹងធ្វើខែស្រាពណ៍ឲ្យទៅជាខែអាសាឍវិញ (ខែអាសាឍខាងដើម ហៅបឋមាសាឍ ខែដែលលើកខាងក្រោយ ហៅទុតិយាសាឍ) ។

ចាហោតិ[១] អាគច្ឆន្តុ ភទ្ទន្តា ឥច្ឆាមិ ទានញ្ច ទាតុំ ធម្មញ្ច សោតុំ ភិក្ខូ ច បស្សិតុន្តិ ។ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ ភគវតា អាវុសោ បញ្ញត្តំ ន វស្សំ ឧបគន្ត្វា បុរិមំ វា តេមាសំ បច្ឆិមំ វា តេមាសំ អវសិត្វា ចារិកា បក្កមិតព្វាតិ អាគមេតុ ឧទេនោ ឧបាសកោ យាវ ភិក្ខូ វស្សំ វសន្តិ វស្សំ វុត្ថា គមិស្សន្តិ សចេ បនស្ស អច្ចាយិកំ ករណីយំ តត្ថេវ អាវាសិកានំ ភិក្ខូនំ សន្តិកេ វិហារំ បតិដ្ឋាបេតូតិ ។ ឧទេនោ ឧបាសកោ ឧជ្ឈាយតិ ខីយតិ វិបាចេតិ កថំ ហិ នាម ភទ្ទន្តា មយា បហិតេ[២] ន អាគច្ឆិស្សន្តិ អហំ ហិ ទាយកោ ការកោ សង្ឃុបដ្ឋាកោតិ ។ អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ ឧទេនស្ស ឧបាសកស្ស ឧជ្ឈាយន្តស្ស ខីយន្តស្ស វិបាចេន្តស្ស ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ សត្តន្នំ

១ បាហេសីតិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។ ២ បហិតាតិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។

បញ្ជូនបម្រើទៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយថា សូមឲ្យលោកម្ចាស់ទាំង-ឡាយនិមន្តមក ដ្បិតខ្ញុំករុណាប្រាថ្នា នឹងថ្វាយទានផង នឹងស្តាប់ធម៌ផង នឹងបានឃើញភិក្ខុទាំងឡាយផង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយយ៉ាងនេះវិញថា នែអាវុសោ ព្រះមានព្រះភាគបានបញ្ញត្តហើយថា ភិក្ខុទាំងឡាយចូលវស្សាហើយមិនបាននៅចាំបុរិមិកាវស្សាអស់ ៣ ខែ ឬបច្ឆិមិកាវស្សាអស់ ៣ ខែទេ មិនត្រូវចេញដើរទៅកាន់ចារិកឡើយ សូមឲ្យឧទេនឧបាសកបង្អង់ចាំសិន ទំរាំតែភិក្ខុទាំងឡាយនៅចាំវស្សារួច លុះចាំវស្សារួចហើយមុខជានឹងទៅ បើឧបាសកនោះ មានការត្រូវធ្វើជាប្រញាប់ សូមឲ្យផ្ញើវិហារទុកក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយដែលនៅក្នុងអាវាសក្នុងទីនោះសិនចុះ ។ ឯឧទេនឧបាសកក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា លោកម្ចាស់ទាំងឡាយ កាលបើអញបានបញ្ជូនពាក្យបណ្តាំទៅហើយ មិនសមបើនឹងមិននិមន្តមកសោះ ដ្បិតអញជាទាយក ជាកប្បិយការកៈ ជាឧបដ្ឋាករបស់សង្ឃ ។ កាលឧទេនឧបាសកកំពុងតែពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏បានឮច្បាស់ ។ វេលានោះ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា ក្នុងវេលានោះឯង រួចហើយទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកអនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើជន

៧

វស្សូបនាយិកក្ខន្ធកេ សត្តាហសន្និវត្តករណំ

សត្តាហករណីយេន បហិតេ គន្តុំ ន ត្វេវ អប្បហិតេ ភិក្ខុស្ស ភិក្ខុនិយា សិក្ខមានាយ សាមណេរស្ស សាមណេរិយា ឧបាសកស្ស ឧបាសិកាយ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឥមេសំ សត្តន្នំ សត្តាហករណីយេន បហិតេ គន្តុំ ន ត្វេវ អប្បហិតេ សត្តាហំ សន្និវត្តោ កាតព្វោ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ឧបាសកេន សង្ឃំ ឧទ្ទិស្ស វិហារោ ការាបិតោ ហោតិ ។ សោ ចេ ភិក្ខូនំ សន្តិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ អាគច្ឆន្តុ ភទន្តា ឥច្ឆាមិ ទានញ្ច ទាតុំ ធម្មញ្ច សោតុំ ភិក្ខូ ច បស្សិតុន្តិ ។ គន្តព្វំ ភិក្ខវេ សត្តាហករណីយេន បហិតេ ន ត្វេវ អប្បហិតេ សត្តាហំ សន្និវត្តោ កាតព្វោ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ឧបាសកេន សង្ឃំ ឧទ្ទិស្ស អឌ្ឍយោគោ ការាបិតោ ហោតិ ។ បេ ។ បាសាទោ ការាបិតោ ហោតិ ។ ហម្មិយំ ការាបិតំ

វស្សូបនាយិកក្ខន្ធកៈ កិរិយាធ្វើនូវការត្រឡប់មកវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃ

ទាំង ៧ ពួក គឺភិក្ខុ ១ ភិក្ខុនី ១ សិក្ខមានា ១ សាមណេរ ១ សាមណេរី ១ ឧបាសក ១ ឧបាសិកា ១ បានបញ្ជូនបម្រើមកហើយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុទៅដោយសត្តាហករណីយ (កិច្ចដែលគួរធ្វើបាន ៧ ថ្ងៃ) កាលបើគេមិនបញ្ជូនបម្រើមកទេ ភិក្ខុមិនត្រូវទៅទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើជនទាំង ៧ ពួកនេះ បានបញ្ជូនបម្រើមកហើយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុទៅបាន កាលបើគេមិនបញ្ជូនបម្រើមកទេ ភិក្ខុមិនត្រូវទៅទេ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់ក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃ[១] ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានឧបាសកបានឲ្យគេធ្វើវិហារចំពោះសង្ឃហើយ ។ បើឧបាសកនោះបញ្ជូនបម្រើមកក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយថា សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំករុណាប្រាថ្នានឹងថ្វាយទានផង នឹងស្តាប់ធម៌ផង នឹងឃើញភិក្ខុទាំងឡាយផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើមានគេបានបញ្ជូនបម្រើមកហើយ ភិក្ខុត្រូវទៅដោយសត្តាហករណីយបាន កាលបើឥតមានគេបញ្ជូនបម្រើមកទេ ភិក្ខុមិនត្រូវទៅទេ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានឧបាសកបានឲ្យគេធ្វើរោងអឌ្ឍយោគចំពោះសង្ឃ ។ បេ ។ ឲ្យគេធ្វើប្រាសាទវែង ។ ឲ្យគេធ្វើប្រាសាទ

---

១ សេចក្តីថា ភិក្ខុលើកសត្តាហៈចេញទៅអំពីវត្តហើយ ត្រូវត្រឡប់មកវត្តខាងក្នុងអរុណថ្ងៃទី ៧ វិញ កុំទៅនៅក្រៅវត្តឲ្យហួសអរុណថ្ងៃទី ៧ ឡើយ ។

ហោតិ ។ គុហា ការាបិតា ហោតិ ។ បរិវេណំ ការា-
បិតំ ហោតិ ។ កោដ្ឋកោ ការាបិតោ ហោតិ ។
ឧបដ្ឋានសាលា ការាបិតា ហោតិ ។ អគ្គិសាលា
ការាបិតា ហោតិ ។ កប្បិយកុដិ ការាបិតា ហោតិ ។
វច្ចកុដិ ការាបិតា ហោតិ ។ ចង្កមោ ការាបិតោ
ហោតិ ។ ចង្កមនសាលា ការាបិតា ហោតិ ។ ឧទ-
បានោ ការាបិតោ ហោតិ ។ ឧទបានសាលា ការា-
បិតា ហោតិ ។ ជន្តាឃរំ ការាបិតំ ហោតិ ។ ជន្តា-
ឃរសាលា ការាបិតា ហោតិ ។ បោក្ខរណី ការា-
បិតា ហោតិ ។ មណ្ឌបោ ការាបិតោ ហោតិ ។
អារាមោ ការាបិតោ ហោតិ ។ អារាមវត្ថុំ ការាបិតំ
ហោតិ ។ សោ ចេ ភិក្ខូនំ សន្តិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ
អាគច្ឆន្តុ ភទន្តា ឥច្ឆាមិ ទានញ្ច ទាតុំ ធម្មញ្ច សោតុំ
ភិក្ខូ ច បស្សិតុន្តិ ។ គន្តព្វំ ភិក្ខវេ សត្តាហករណី-
យេន បហិតេ ន ត្វេវ អប្បហិតេ សត្តាហំ សន្និវត្តោ
កាតព្វោ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ឧបាសកេន សម្ពហុលេ

ដំបូលត្រងិល ។ ឲ្យគេធ្វើគុហា ។ ឲ្យគេធ្វើបរិវេណ ។ ឲ្យគេធ្វើបន្ទប់ ។ ឲ្យគេធ្វើសាលាសម្រាប់ធាន់ ។ ឲ្យគេធ្វើរោងភ្លើង ។ ឲ្យគេធ្វើកប្បិយ-កុដិ ។ ឲ្យគេធ្វើវច្ចកុដិ (បង្គន់) ។ ឲ្យគេធ្វើទីចង្រ្កម ។ ឲ្យគេធ្វើរោងចង្រ្កម ។ ឲ្យគេធ្វើអណ្ដូងទឹក ។ ឲ្យគេធ្វើសាលានៅនាអណ្ដូងទឹក ។ ឲ្យគេធ្វើផ្ទះជាទីរក្សាកាយ ។ ឲ្យគេធ្វើសាលាសម្រាប់ប្រើប្រាស់នៅនាផ្ទះជាទីរក្សាកាយ ។ ឲ្យគេធ្វើស្រះ ។ ឲ្យគេធ្វើមណ្ឌប ។ ឲ្យគេធ្វើអារាម ។ ឲ្យគេធ្វើទីអារាម ។ បើឧបាសកនោះ បញ្ជូនបម្រើទៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយថា សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំករុណាប្រាថ្នានឹងថ្វាយទានផង នឹងស្ដាប់ធម៌ផង នឹងឃើញភិក្ខុទាំងឡាយផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើមានគេបញ្ជូនបម្រើមកហើយ ភិក្ខុត្រូវទៅដោយសត្តាហករណីយបាន កាលបើឥតមានគេបញ្ជូនបម្រើមកទេ ភិក្ខុមិនត្រូវទៅទេ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានឧបាសកចំពោះភិក្ខុច្រើន

៩

វស្សូបនាយិកក្ខន្ធកេ សត្តាហសន្និវត្តករណំ

ភិក្ខុ ឧទ្ទិស្ស ។ បេ ។ ឯកំ ភិក្ខុំ ឧទ្ទិស្ស វិហារោ ការាបិតោ ហោតិ ។ អឌ្ឍយោគោ ការាបិតោ ហោតិ ។ បាសាទោ ការាបិតោ ហោតិ ។ ហម្មិយំ ការាបិតំ ហោតិ ។ គុហា ការាបិតា ហោតិ ។ បរិវេណំ ការាបិតំ ហោតិ ។ កោដ្ឋកោ ការាបិតោ ហោតិ ។ ឧបដ្ឋានសាលា ការាបិតា ហោតិ ។ អគ្គិសាលា ការាបិតា ហោតិ ។ កប្បិយកុដិ ការាបិតា ហោតិ ។ វច្ចកុដិ ការាបិតា ហោតិ ។ ចង្កមោ ការាបិតោ ហោតិ ។ ចង្កមនសាលា ការាបិតា ហោតិ ។ ឧទបានោ ការាបិតោ ហោតិ ។ ឧទបានសាលា ការាបិតា ហោតិ ។ ជន្តាឃរំ ការាបិតំ ហោតិ ។ ជន្តាឃរសាលា ការាបិតា ហោតិ ។ បោក្ខរណី ការាបិតា ហោតិ ។ មណ្ឌបោ ការាបិតោ ហោតិ ។ អារាមោ ការាបិតោ ហោតិ ។ អារាមវត្ថុំ ការាបិតំ ហោតិ ។ សោ ចេ ភិក្ខូនំ សន្តិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ អាគច្ឆន្តុ ភទ្ទន្តា ឥច្ឆាមិ ទានញ្ច ទាតុំ ធម្មញ្ច សោតុំ ភិក្ខូ ច បស្សិតុន្តិ ។ គន្តព្វំ ភិក្ខវេ សត្តាហករណីយេន

រូប ។ បេ ។ បានឲ្យគេធ្វើវិហារចំពោះភិក្ខុ ១ រូប ។ ឲ្យគេធ្វើអឌ្ឍយោគ ។ ឲ្យគេធ្វើប្រាសាទវែង ។ ឲ្យគេធ្វើប្រាសាទដំបូលត្រងិល ។ ឲ្យគេធ្វើគុហា ។ ឲ្យគេធ្វើបរិវេណ ។ ឲ្យគេធ្វើបន្ទប់ទឹក ។ ឲ្យគេធ្វើរោងសម្រាប់ឆាន់ ។ ឲ្យគេធ្វើរោងភ្លើង ។ ឲ្យគេធ្វើកប្បិយកុដិ ។ ឲ្យគេធ្វើវច្ចកុដិ ។ ឲ្យគេធ្វើទីចង្ក្រម ។ ឲ្យគេធ្វើរោងសម្រាប់ចង្ក្រម ។ ឲ្យគេធ្វើអណ្ដូងទឹក ។ ឲ្យគេធ្វើសាលាសម្រាប់ប្រើប្រាស់នៅនាអណ្ដូងទឹក ។ ឲ្យគេធ្វើផ្ទះជាទីរក្សាកាយ ។ ឲ្យគេធ្វើសាលាក្បែរផ្ទះជាទីរក្សាកាយ ។ ឲ្យគេធ្វើស្រះ ។ ឲ្យគេធ្វើមណ្ឌប ។ ឲ្យគេធ្វើអារាម ។ ឲ្យគេធ្វើទីដីអារាម ។ បើឧបាសកនោះ បញ្ជូនបម្រើទៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយថា សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំករុណាប្រាថ្នា នឹងឲ្យទានផង នឹងស្ដាប់ធម៌ផង នឹងឃើញភិក្ខុទាំងឡាយផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើមានគេបញ្ជូនបម្រើមក ភិក្ខុគប្បីទៅដោយសត្តាហករណីយ

បហិតេ ន ត្វេវ អប្បហិតេ សត្តាហំ សន្និវត្តោ កា-តព្វោ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ឧបាសកេន ភិក្ខុនីសង្ឃំ ឧទ្ទិស្ស សម្ពហុលា ភិក្ខុនិយោ ឧទ្ទិស្ស ឯកំ ភិក្ខុនឹ ឧទ្ទិស្ស សម្ពហុលា សិក្ខមានាយោ ឧទ្ទិស្ស ឯកំ សិក្ខមានំ ឧទ្ទិស្ស សម្ពហុលេ សាមណេរេ ឧទ្ទិស្ស ឯកំ សាមណេរំ ឧទ្ទិស្ស សម្ពហុលា សាមណេរិយោ ឧទ្ទិស្ស ឯកំ សាមណេរឹ ឧទ្ទិស្ស វិហារោ ការាបិតោ ហោតិ ។ អឌ្ឍយោគោ ការាបិតោ ហោតិ ។ បាសាទោ ការាបិតោ ហោតិ ។ ហម្មិយំ ការាបិតំ ហោតិ ។ គុហា ការាបិតា ហោតិ ។ បរិវេណំ ការាបិតំ ហោតិ ។ កោដ្ឋកោ ការាបិតោ ហោតិ ។ ឧបដ្ឋានសាលា ការាបិតា ហោតិ ។ អគ្គិសាលា ការាបិតា ហោតិ ។ កប្បិយកុដិ ការាបិតា ហោតិ ។ វច្ចកុដិ ការាបិតា ហោតិ ។ ចង្កមោ ការាបិតោ ហោតិ ។ ចង្កមនសាលា ការាបិតា ហោតិ ។ ឧទបានោ ការាបិតោ ហោតិ ។ ឧទបានសាលា ការាបិតា ហោតិ ។ បោក្ខរណី

បាន កាលបើគេមិនបញ្ជូនបម្រើមកទេ ភិក្ខុមិនត្រូវទៅទេ ភិក្ខុគប្បីធ្វើការត្រឡប់វិលមកវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានឧបាសកបានឲ្យគេធ្វើវិហារ ចំពោះភិក្ខុនីសង្ឃ ចំពោះភិក្ខុនីច្រើនរូប ចំពោះភិក្ខុនី ១ រូប ចំពោះសិក្ខមានាច្រើនរូប ចំពោះសិក្ខមានា ១ រូប ចំពោះសាមណេរច្រើនរូប ចំពោះសាមណេរ ១ រូប ចំពោះសាមណេរីច្រើនរូប ចំពោះសាមណេរី ១ រូប ។ បានឲ្យគេធ្វើអឌ្ឍយោគ ។ ឲ្យគេធ្វើប្រាសាទវែង ។ ឲ្យគេធ្វើប្រាសាទដំបូលត្រងិល ។ ឲ្យគេធ្វើគុហា ។ ឲ្យគេធ្វើបរិវេណ ។ ឲ្យគេធ្វើបន្ទប់ទឹក ។ ឲ្យគេធ្វើរោងសម្រាប់ឆាន់ ។ ឲ្យគេធ្វើរោងភ្លើង ។ ឲ្យគេធ្វើកប្បិយកុដិ ។ ឲ្យគេធ្វើវច្ចកុដិ ។ ឲ្យគេធ្វើទីចង្រ្កម ។ ឲ្យគេធ្វើរោងចង្រ្កម ។ ឲ្យគេធ្វើអណ្តូងទឹក ។ ឲ្យគេធ្វើរោងសម្រាប់ប្រើប្រាស់នៅនាអណ្តូងទឹក ។ ឲ្យគេធ្វើ

វស្សូបនាយិកក្ខន្ធកេ សត្តាហសន្និវដ្ដករណំ

ការាបិតា ហោតិ ។ មណ្ឌបោ ការាបិតោ ហោតិ ។ អារាមោ ការាបិតោ ហោតិ ។ អារាមវត្ថុំ ការាបិតំ ហោតិ ។ សោ ចេ ភិក្ខូនំ សន្តិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ អាគច្ឆន្តុ ភទ្ទន្តា ឥច្ឆាមិ ទានញ្ច ទាតុំ ធម្មញ្ច សោតុំ ភិក្ខូ ច បស្សិតុន្តិ ។ គន្តព្វំ ភិក្ខវេ សត្តាហករណីយេន បហិតេ ន ត្វេវ អប្បហិតេ សត្តាហំ សន្និវដ្ដោ កាតព្វោ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ឧបាសកេន អត្តនោ អត្ថាយ និវេសនំ ការាបិតំ ហោតិ ។ សយនិឃរំ ការាបិតំ ហោតិ ។ ឧទោសិតោ ការាបិតោ ហោតិ ។ អដ្ដោ ការាបិតោ ហោតិ ។ មាឡោ ការាបិតោ ហោតិ ។ អាបណោ ការាបិតោ ហោតិ ។ អាបណសាលា ការាបិតា ហោតិ ។ បាសាទោ ការាបិតោ ហោតិ ។ ហម្មិយំ ការាបិតំ ហោតិ ។ គុហា ការាបិតា ហោតិ ។ បរិវេណំ ការាបិតំ ហោតិ ។ កោដ្ឋកោ ការាបិតោ ហោតិ ។ ឧបដ្ឋានសាលា ការាបិតា ហោតិ ។ អគ្គិសាលា ការាបិតា ហោតិ ។ រសវតី ការាបិតា

ស្រះ ។ ឲ្យគេមណ្ឌប ។ ឲ្យគេធ្វើអារាម ។ ឲ្យគេធ្វើទីដីអារាម ។ បើឧបាសកនោះបញ្ជូនបម្រើទៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយថា សូមលោកដ៏ចម្រើនទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំករុណាប្រាថ្នា នឹងថ្វាយទានផង នឹងស្តាប់ធម៌ផង នឹងឃើញភិក្ខុទាំងឡាយផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើមានគេបញ្ជូនបម្រើមកហើយ ភិក្ខុគប្បីទៅដោយសត្តាហករណីយ៍បាន កាលបើគេមិនបញ្ជូនបម្រើមកទេ ភិក្ខុមិនត្រូវទៅទេ ភិក្ខុគប្បីធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានឧបាសកបានឲ្យគេធ្វើទីនៅចំពោះខ្លួនឯងវិញ ។ ឲ្យគេធ្វើផ្ទះសម្រាប់ដេក ។ ឲ្យគេធ្វើឃ្លាំង ។ ឲ្យគេធ្វើប៉ម (បញ្ហា) ។ ឲ្យគេធ្វើប្រាសាទបួនជ្រុង ។ ឲ្យគេធ្វើរានផ្សារ ។ ឲ្យគេធ្វើរោងរានផ្សារ ។ ឲ្យគេធ្វើប្រាសាទវែង ។ ឲ្យគេធ្វើប្រាសាទដំបូលត្រងិល ។ ឲ្យគេធ្វើគុហា ។ ឲ្យគេធ្វើបរិវេណ ។ ឲ្យគេធ្វើបន្ទប់ទឹក ។ ឲ្យគេធ្វើរោងសម្រាប់បរិភោគ ។ ឲ្យគេធ្វើរោងភ្លើង ។ ឲ្យ

ហោតិ ។ វច្ចកុដិ ការាបិតា ហោតិ ។ ចង្កមោ ការាបិតោ ហោតិ ។ ចង្កមនសាលា ការាបិតា ហោតិ ។ ឧទបានោ ការាបិតោ ហោតិ ។ ឧទបានសាលា ការាបិតា ហោតិ ។ ជន្តាឃរំ ការាបិតំ ហោតិ ។ ជន្តាឃរសាលា ការាបិតា ហោតិ ។ បោក្ខរណី ការាបិតា ហោតិ ។ មណ្ឌបោ ការាបិតោ ហោតិ ។ អារាមោ ការាបិតោ ហោតិ ។ អារាមវត្ថុំ ការាបិតំ ហោតិ ។ បុត្តស្ស វា វារេយ្យំ ហោតិ ធីតុយា វា វារេយ្យំ ហោតិ គិលានោ វា ហោតិ អភិញ្ញាតំ វា សុត្តន្តំ ភណតិ ។ សោ ចេ ភិក្ខូនំ សន្តិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ អាគច្ឆន្តុ ភទ្ទន្តា ឥមំ សុត្តន្តំ បរិយាបុណិស្សន្តិ បុរាយំ សុត្តន្តោ ន[១] បលុជ្ជតីតិ ។ អញ្ញតរំ វា បនស្ស កិច្ចំ ហោតិ ករណីយំ វា ។ សោ ចេ ភិក្ខូនំ សន្តិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ អាគច្ឆន្តុ ភទ្ទន្តា ឥច្ឆាមិ ទានញ្ច ទាតុំ ធម្មញ្ច សោតុំ ភិក្ខូ ច បស្សិតុន្តិ ។ គន្តព្វំ ភិក្ខវេ សត្តាហករណីយេន បហិតេ ន ត្វេវ អប្បហិតេ

---

១ ឱ. នសទ្ទោ នត្ថិ ។

គេធ្វើផ្ទះសម្រាប់ចម្អិនអាហារ ។ ឲ្យគេធ្វើវច្ចកុដិ ។ ឲ្យគេធ្វើទីចង្រ្កម ។ ឲ្យគេធ្វើរោងចង្រ្កម ។ ឲ្យគេធ្វើអណ្តូងទឹក ។ ឲ្យគេធ្វើរោងសម្រាប់ប្រើ-ប្រាស់នៅនាអណ្តូងទឹក ។ ឲ្យគេធ្វើផ្ទះជាទីរក្សាកាយ ។ ឲ្យគេធ្វើសាលាក្បែរផ្ទះជាទីរក្សាកាយ ។ ឲ្យគេធ្វើស្រះ ។ ឲ្យគេធ្វើមណ្ឌប ។ ឲ្យគេធ្វើអារាម ។ ឲ្យគេធ្វើទីដីអារាម ។ មានការដណ្តឹង (កូនស្រី) ដើម្បីកូនប្រុសក្តី មានការដណ្តឹង (កូនប្រុស) ដើម្បីកូនស្រីក្តី គេមានជំងឺក្តី គេប្រាប់ព្រះសូត្រដែលគេដឹងប្រាកដក្តី ។ បើឧបាសកនោះ បញ្ជូនបម្រើទៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយថា សូមលោកដ៏ចម្រើនទាំងឡាយ និមន្តមករៀនយកព្រះសូត្រនេះ កុំឲ្យព្រះសូត្រនេះសាបសូន្យទៅឡើយ ។ម្យ៉ាងទៀត ឧបាសកនោះមានកិច្ចឯណានីមួយក្តី មានកិច្ចត្រូវធ្វើ (ខានមិនបាន) ក្តី ។ បើឧបាសកនោះ បញ្ជូនបម្រើទៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយថា សូមលោកដ៏ចម្រើនទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំករុណាប្រាថ្នា នឹងថ្វាយទានផង នឹងស្តាប់ធម៌ផង នឹងឃើញភិក្ខុទាំងឡាយផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើមានគេបញ្ជូនបម្រើមកហើយ ភិក្ខុគប្បីទៅដោយសត្តាហករណីយ៍បាន កាលបើគេមិនបញ្ជូនបម្រើមកទេ ភិក្ខុមិនត្រូវទៅទេ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់

វស្សូបនាយិកក្ខន្ធកេ សត្តាហសន្និវដ្ដករណំ

សត្តាហំ សន្និវដ្ដោ កាតព្វោ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ឧបាសិកាយ សង្ឃំ ឧទ្ទិស្ស វិហារោ ការាបិតោ ហោតិ ។ សា ចេ ភិក្ខូនំ សន្តិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ អាគច្ឆន្តុ អយ្យា ឥច្ឆាមិ ទានញ្ច ទាតុំ ធម្មញ្ច សោតុំ ភិក្ខូ ច បស្សិតុន្តិ ។ គន្តព្វំ ភិក្ខវេ សត្តាហករណីយេន បហិតេ ន ត្វេវ អប្បហិតេ សត្តាហំ សន្និវដ្ដោ កាតព្វោ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ឧបាសិកាយ សង្ឃំ ឧទ្ទិស្ស អឌ្ឍយោគោ ការាបិតោ ហោតិ ។ បាសាទោ ការាបិតោ ហោតិ ។ ហម្មិយំ ការាបិតំ ហោតិ ។ គុហា ការាបិតា ហោតិ ។ បរិវេណំ ការាបិតំ ហោតិ ។ កោដ្ឋកោ ការាបិតោ ហោតិ ។ ឧបដ្ឋានសាលា ការាបិតា ហោតិ ។ អគ្គិសាលា ការាបិតា ហោតិ ។ កប្បិយកុដិ ការាបិតា ហោតិ ។ វច្ចកុដិ ការាបិតា ហោតិ ។ ចង្កមោ ការាបិតោ ហោតិ ។ ចង្កមនសាលា ការាបិតា ហោតិ ។ ឧទបានោ ការាបិតោ ហោតិ ។ ឧទបានសាលា ការាបិតា ហោតិ ។ ជន្តាឃរំ ការាបិតំ ហោតិ ។ ជន្តាឃរសាលា ការាបិតា

វិលវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានឧបាសិកាបានឲ្យគេធ្វើវិហារចំពោះសង្ឃ ។ បើឧបាសិកានោះបញ្ជូនបម្រើទៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយថា សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំករុណាប្រាថ្នា នឹងថ្វាយទានផង នឹងស្តាប់ធម៌ផង នឹងឃើញភិក្ខុទាំងឡាយផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើមានគេបញ្ជូនបម្រើមកហើយ ភិក្ខុគប្បីទៅដោយសត្តាហករណីយ៍បាន កាលបើគេមិនបញ្ជូនបម្រើមកទេ ភិក្ខុមិនត្រូវទៅទេ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានឧបាសិកាបានឲ្យគេធ្វើអឌ្ឍយោគចំពោះសង្ឃ ។ ឲ្យគេធ្វើប្រាសាទវែង ។ ឲ្យគេធ្វើប្រាសាទដំបូលត្រងិល ។ ឲ្យគេធ្វើគុហា ។ ឲ្យគេធ្វើបរិវេណ ។ ឲ្យគេធ្វើបន្ទប់ទឹក ។ ឲ្យគេធ្វើរោងសម្រាប់ធាន់ ។ ឲ្យគេធ្វើរោងភ្លើង ។ ឲ្យគេធ្វើកប្បិយកុដិ ។ ឲ្យគេធ្វើវច្ចកុដិ ។ ឲ្យគេធ្វើទីចង្ក្រម ។ ឲ្យគេធ្វើរោងចង្ក្រម ។ ឲ្យគេធ្វើអណ្តូងទឹក ។ ឲ្យគេធ្វើរោងសម្រាប់ប្រើប្រាស់ នៅនាអណ្តូងទឹក ។ ឲ្យគេធ្វើផ្ទះជាទីរក្សាកាយ ។ ឲ្យគេធ្វើសាលាក្បែរផ្ទះជាទីរក្សា

ហោតិ ។ ចោឡក្ខរណី កាភបិតា ហោតិ ។ មណ្ឌោចោ កាភបិតោ ហោតិ ។ អាភមោ កាភបិតោ ហោតិ ។ អាភមវត្ថុំ កាភបិតំ ហោតិ ។ សា ចេ ភិក្ខូនំ សន្តិ-កេ ទូតំ បហិណេយ្យ អាគច្ឆន្តុ អយ្យា ឥច្ឆាមិ ទានញ្ច ទាតុំ ធម្មញ្ច សោតុំ ភិក្ខូ ច បស្សិតុន្តិ ។ គន្តព្វំ ភិក្ខវេ សត្តាហករណីយេន បហិតេ ន ត្វេវ អប្បហិ-តេ សត្តាហំ សន្និវត្តោ កាតព្វោ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ឧបាសិកាយ សម្ពហុលេ ភិក្ខូ ឧទ្ទិស្ស ។ បេ ។ ឯកំ ភិក្ខុំ ឧទ្ទិស្ស ភិក្ខុនីសង្ឃំ ឧទ្ទិស្ស សម្ពហុលា ភិក្ខុនិយោ ឧទ្ទិស្ស ឯកំ ភិក្ខុនឹ ឧទ្ទិស្ស សម្ពហុលា សិក្ខមានាយោ ឧទ្ទិស្ស ឯកំ សិក្ខមានំ ឧទ្ទិស្ស សម្ពហុលេ សាមណេរេ ឧទ្ទិស្ស ឯកំ សាមណេរំ ឧទ្ទិស្ស សម្ពហុលា សាមណេរិយោ ឧទ្ទិស្ស ឯកំ សាមណេរឹ ឧទ្ទិស្ស ។ បេ ។ អត្តនោ អត្ថាយ និវេសនំ កាភបិតំ ហោតិ ។ សយនិឃរំ កាភបិតំ ហោតិ ។ ឧទោសិតោ កាភបិតោ ហោតិ ។ អដ្ដោ កាភបិតោ

កាយ ។ ឲ្យគេធ្វើស្រះ ។ ឲ្យគេធ្វើមណ្ឌប ។ ឲ្យគេធ្វើអារាម ។ ឲ្យគេធ្វើទីដីអារាម ។ បើឧបាសិកានោះ បញ្ជូនបម្រើទៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយថា សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំករុណាប្រាថ្នា នឹងថ្វាយទានផង នឹងស្តាប់ធម៌ផង នឹងឃើញភិក្ខុទាំងឡាយផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើមានគេបញ្ជូនបម្រើមក ភិក្ខុគប្បីទៅដោយសត្តាហករណីយ៍បាន កាលបើគេមិនបញ្ជូនបម្រើមកទេ ភិក្ខុមិនត្រូវទៅទេ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានឧបាសិកាគេបានធ្វើវិហារ ចំពោះភិក្ខុច្រើនរូប ។ បេ ។ ចំពោះភិក្ខុ ១ រូប ចំពោះភិក្ខុនីសង្ឃ ចំពោះភិក្ខុនីច្រើនរូប ចំពោះភិក្ខុនី ១ រូប ចំពោះសិក្ខមានាច្រើនរូប ចំពោះសិក្ខមានា ១ រូប ចំពោះសាមណេរច្រើនរូប ចំពោះសាមណេរ ១ រូប ចំពោះសាមណេរីច្រើនរូប ចំពោះសាមណេរី ១ រូប ។ បេ ។ បានឲ្យគេធ្វើលំនៅចំពោះខ្លួនឯង ។ ឲ្យគេធ្វើផ្ទះសម្រាប់ដេក ។ ឲ្យគេធ្វើឃ្លាំង ។ ឲ្យគេធ្វើប៉ម (បញ្ជា) ។

ហោតិ ។ មាឡោ ការាបិតោ ហោតិ ។ អាបណោ ការាបិតោ ហោតិ ។ អាបណសាលា ការាបិតា ហោតិ ។ បាសាទោ ការាបិតោ ហោតិ ។ ហម្មិយំ ការាបិតំ ហោតិ ។ គុហា ការាបិតា ហោតិ ។ បរិវេណំ ការាបិតំ ហោតិ ។ កោដ្ឋកោ ការាបិតោ ហោតិ ។ ឧបដ្ឋានសាលា ការាបិតា ហោតិ ។ អគ្គិសាលា ការាបិតា ហោតិ ។ រសវតី ការាបិតា ហោតិ ។ វច្ចកុដិ ការាបិតា ហោតិ ។ ចង្កមោ ការាបិតោ ហោតិ ។ ចង្កមនសាលា ការាបិតា ហោតិ ។ ឧទបានោ ការាបិតោ ហោតិ ។ ឧទបានសាលា ការាបិតា ហោតិ ។ បោក្ខរណី ការាបិតា ហោតិ ។ មណ្ឌបោ ការាបិតោ ហោតិ ។ អារាមោ ការាបិតោ ហោតិ ។ អារាមវត្ថុំ ការាបិតំ ហោតិ ។ បុត្តស្ស វា វារេយ្យំ ហោតិ ធីតុយា វា វារេយ្យំ ហោតិ គិលានោ វា ហោតិ អភិញ្ញាតំ វា សុត្តន្តំ ភណតិ ។ សោ ចេ ភិក្ខូនំ សន្តិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ អាគច្ឆន្តុ អយ្យា ឥមំ សុត្តន្តំ បរិយាបុណិស្សន្តិ បុរាយំ សុត្តន្តោ ន[១]

១ ឱ. នសទ្ទោ នត្ថិ ។

ឲ្យគេធ្វើប្រាសាទបួនជ្រុង ។ ឲ្យគេធ្វើរានផ្សារ ។ ឲ្យគេធ្វើរោងរានផ្សារ ។ ឲ្យគេធ្វើប្រាសាទវែង ។ ឲ្យគេធ្វើប្រាសាទដំបូលត្រងិល ។ ឲ្យគេធ្វើគុហា ។ ឲ្យគេធ្វើបរិវេណ ។ ឲ្យគេធ្វើបន្ទប់ទឹក ។ ឲ្យគេធ្វើរោងសម្រាប់បរិភោគអាហារ ។ ឲ្យគេធ្វើរោងភ្លើង ។ ឲ្យគេធ្វើផ្ទះសម្រាប់ចម្អិនអាហារ ។ ឲ្យគេធ្វើវច្ចកុដិ ។ ឲ្យគេធ្វើទីចង្ក្រម ។ ឲ្យគេធ្វើរោងចង្ក្រម ។ ឲ្យគេធ្វើអណ្តូងទឹក ។ ឲ្យគេធ្វើរោងសម្រាប់ប្រើប្រាស់នៅនាអណ្តូងទឹក ។ ឲ្យគេធ្វើស្រះ ។ ឲ្យគេធ្វើមណ្ឌប ។ ឲ្យគេធ្វើអារាម ។ ឲ្យគេធ្វើទីដីអារាម ។ មានការដណ្តឹង (កូនស្រី) ដើម្បីកូនប្រុសក្តី មានការដណ្តឹង (កូនប្រុស) ដើម្បីកូនស្រីក្តី គេមានជំងឺក្តី គេប្រាប់ព្រះសូត្រដែលគេដឹងប្រាកដក្តី ។ បើឧបាសិកានោះបញ្ជូនបម្រើទៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយថា សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តមករៀនយកនូវព្រះសូត្រនេះ កុំឲ្យ

បលុជ្ជតីតិ ។ អញ្ញតរំ វា បនស្សា ភិច្ចំ ហោតិ ការ-
ណីយំ វា ។ សា ចេ ភិក្ខូនំ សន្តិកេ ទូតំ បហិ-
ណេយ្យ អាគច្ឆន្តុ អយ្យា ឥច្ឆាមិ ទានញ្ច ទាតុំ
ធម្មញ្ច សោតុំ ភិក្ខូ ច បស្សិតុន្តិ ។ គន្តព្វំ ភិក្ខវេ
សត្តាហករណីយេន បហិតេ ន ត្វេវ អប្បហិតេ សត្តា-
ហំ សន្និវត្តោ កាតព្វោ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនា
សង្ឃំ ឧទ្ទិស្ស ភិក្ខុនិយា សង្ឃំ ឧទ្ទិស្ស សិក្ខមា-
នាយ សង្ឃំ ឧទ្ទិស្ស សាមណេរេន សង្ឃំ ឧទ្ទិស្ស
សាមណេរិយា សង្ឃំ ឧទ្ទិស្ស សម្ពហុលេ ភិក្ខូ ឧទ្ទិស្ស
ឯកំ ភិក្ខុំ ឧទ្ទិស្ស ភិក្ខុនីសង្ឃំ ឧទ្ទិស្ស សម្ពហុលា
ភិក្ខុនិយោ ឧទ្ទិស្ស ឯកំ ភិក្ខុនឹ ឧទ្ទិស្ស សម្ពហុលា
សិក្ខមានាយោ ឧទ្ទិស្ស ឯកំ សិក្ខមានំ ឧទ្ទិស្ស
សម្ពហុលេ សាមណេរេ ឧទ្ទិស្ស ឯកំ សាមណេរំ
ឧទ្ទិស្ស សម្ពហុលា សាមណេរិយោ ឧទ្ទិស្ស ឯកំ
សាមណេរឹ ឧទ្ទិស្ស ។ បេ ។ អត្តនោ អត្ថាយ វិហារោ
ការាបិតោ ហោតិ ។ អឌ្ឍយោគោ ការាបិតោ ហោតិ ។
បាសាទោ ការាបិតោ ហោតិ ។ ហម្មិយំ ការាបិតំ

ព្រះសូត្រនេះសាបសូន្យទៅឡើយ ។ម្យ៉ាងទៀត ឧបាសិកានោះ មានកិច្ចឯណានីមួយក្តី មានកិច្ចត្រូវធ្វើ (ខានមិនបាន) ក្តី ។ បើឧបាសិកានោះបញ្ជូនបម្រើទៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយថា សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំករុណាប្រាថ្នា នឹងថ្វាយទានផង នឹងស្តាប់ធម៌ផង នឹងឃើញភិក្ខុទាំងឡាយផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើគេបញ្ជូនបម្រើមកហើយ ភិក្ខុគប្បីទៅដោយសត្តាហករណីយ៍បាន កាលបើគេមិនបញ្ជូនបម្រើមកទេ ភិក្ខុមិនត្រូវទៅទេ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានភិក្ខុឲ្យគេធ្វើវិហារចំពោះសង្ឃ ភិក្ខុនីឲ្យគេធ្វើវិហារចំពោះសង្ឃ សិក្ខមានាឲ្យគេធ្វើវិហារចំពោះសង្ឃ សាមណេរឲ្យគេធ្វើវិហារចំពោះសង្ឃ សាមណេរីឲ្យគេធ្វើវិហារចំពោះសង្ឃ ចំពោះភិក្ខុច្រើនរូប ចំពោះភិក្ខុ ១ រូប ចំពោះភិក្ខុនីសង្ឃ ចំពោះភិក្ខុនីច្រើនរូប ចំពោះភិក្ខុនី ១ រូប ចំពោះសិក្ខមានាច្រើនរូប ចំពោះសិក្ខមានា ១ រូប ចំពោះសាមណេរច្រើនរូប ចំពោះសាមណេរ ១ រូប ចំពោះសាមណេរីច្រើនរូប ចំពោះសាមណេរី ១ រូប ។ បេ ។ បានឲ្យគេធ្វើវិហារចំពោះខ្លួនឯង ។ ឲ្យគេធ្វើអឌ្ឍយោគ ។ ឲ្យគេធ្វើប្រាសាទវែង ។ ឲ្យគេ

ហោតិ ។ គុហា ការាបិតា ហោតិ ។ បរិវេណំ កា-រាបិតំ ហោតិ ។ កោដ្ឋកោ ការាបិតោ ហោតិ ។ ឧបដ្ឋានសាលា ការាបិតា ហោតិ ។ អគ្គិសាលា ការាបិតា ហោតិ ។ កប្បិយកុដិ ការាបិតា ហោតិ ។ វច្ចកុដិ ការាបិតា ហោតិ ។ ចង្កមោ ការាបិតោ ហោតិ ។ ចង្កមនសាលា ការាបិតា ហោតិ ។ ឧទ-ចានោ ការាបិតោ ហោតិ ។ ឧទចានសាលា ការា-បិតា ហោតិ ។ ចោក្ខរណី ការាបិតា ហោតិ ។ មណ្ឌបោ ការាបិតោ ហោតិ ។ អារាមោ ការាបិតោ ហោតិ ។ អារាមវត្ថុំ ការាបិតំ ហោតិ ។ សោ ចេ ភិក្ខូនំ សន្តិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ អាគច្ឆន្តុ អយ្យា ឥច្ឆាមិ ធានញ្ច ធាតុំ ធម្មញ្ច សោតុំ ភិក្ខូ ច បស្សិតុន្តិ ។ គន្តព្វំ ភិក្ខវេ សត្តាហករណីយេន បហិតេ ន ត្វេវ អប្បហិតេ សត្តាហំ សន្និវត្តោ កាតព្វោតិ ។

[៧] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ គិលានោ ហោតិ ។ សោ ភិក្ខូនំ សន្តិកេ ទូតំ ចា-ហេសិ អហំ ហិ គិលានោ អាគច្ឆន្តុ ភិក្ខូ ឥច្ឆាមិ

ធ្វើប្រាសាទដំបូលត្រងិល ។ ឲ្យគេធ្វើគុហា ។ ឲ្យគេធ្វើបរិវេណ ។ ឲ្យគេធ្វើបន្ទប់ទឹក ។ ឲ្យគេធ្វើរោងសម្រាប់បរិភោគអាហារ ។ ឲ្យគេធ្វើរោងភ្លើង ។ ឲ្យគេធ្វើកប្បិយកុដិ ។ ឲ្យគេធ្វើវច្ចកុដិ ។ ឲ្យគេធ្វើទីចង្ក្រម ។ ឲ្យគេធ្វើរោងចង្ក្រម ។ ឲ្យគេធ្វើអណ្តូងទឹក ។ ឲ្យគេធ្វើរោងសម្រាប់ប្រើប្រាស់នៅនាអណ្តូងទឹក ។ ឲ្យគេធ្វើស្រះ ។ ឲ្យគេធ្វើមណ្ឌប ។ ឲ្យគេធ្វើអារាម ។ ឲ្យគេធ្វើទីដីអារាម ។ បើសាមណេរីនោះ បញ្ជូនបម្រើទៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយថា សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំករុណាប្រាថ្នា នឹងថ្វាយទានផង នឹងស្តាប់ធម៌ផង នឹងឃើញភិក្ខុទាំងឡាយផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើមានគេបញ្ជូនបម្រើមកហើយ ភិក្ខុគប្បីទៅដោយសត្តាហករណីយ៍បាន កាលបើគេមិនបញ្ជូនបម្រើមកទេ ភិក្ខុមិនត្រូវទៅទេ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃ ។

[៧] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុ ១ រូបមានជំងឺ ។ ភិក្ខុនោះបានបញ្ជូនបម្រើទៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយថា ដ្បិតខ្ញុំមានជំងឺ សូមភិក្ខុ

ភិក្ខូនំ អាគតន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ បញ្ចន្នំ សត្តាហករណីយេន អប្បហិតេបិ គន្តុំ បគេវ បហិតេ ភិក្ខុស្ស ភិក្ខុនិយា សិក្ខមានាយ សាមណេរស្ស សាមណេរិយា អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឥមេសំ បញ្ចន្នំ សត្តាហករណីយេន អប្បហិតេបិ គន្តុំ បគេវ បហិតេ សត្តាហំ សន្និវត្តោ កាតព្វោ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ គិលានោ ហោតិ ។ សោ ចេ ភិក្ខូនំ សន្តិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ អហំ ហិ គិលានោ អាគច្ឆន្តុ ភិក្ខូ ឥច្ឆាមិ ភិក្ខូនំ អាគតន្តិ ។ គន្តព្វំ ភិក្ខវេ សត្តាហករណីយេន អប្បហិតេបិ បគេវ បហិតេ គិលានភត្តំ វា បរិយេសេស្សាមិ គិលានុបដ្ឋាកភត្តំ វា បរិយេសេស្សាមិ គិលានភេសជ្ជំ វា បរិយេ-

ទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំប្រាថ្នាឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយនិមន្តមក ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើសហធម្មិកបុគ្គលទាំង ៥ ពួក គឺ ភិក្ខុ ១ ភិក្ខុនី ១ សិក្ខមានា ១ សាមណេរ ១ សាមណេរី ១ មិនបានបញ្ជូនបម្រើមក ក៏តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុទៅ ដោយសត្តាហករណីយ៍បាន នឹងនិយាយទៅថ្វី ដល់កិច្ចដែលគេបានបញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសហធម្មិកបុគ្គលទាំង ៥ ពួកនេះទុកជាមិនបានបញ្ជូនបម្រើមក ក៏តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុទៅ ដោយសត្តាហករណីយ៍បាន នឹងនិយាយទៅថ្វីដល់កិច្ចដែលគេបានបញ្ជូនបម្រើមកនោះ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ មានភិក្ខុឈឺ ។ បើភិក្ខុនោះបញ្ជូនបម្រើទៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយថា ដ្បិតខ្ញុំមានជំងឺ សូមភិក្ខុទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំប្រាថ្នាឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយនិមន្តមក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើទុកជាភិក្ខុឈឺនោះ មិនបានបញ្ជូនបម្រើមក ក៏ភិក្ខុគប្បីទៅដោយសត្តាហករណីយ៍បាន នឹងនិយាយទៅថ្វី ដល់កិច្ចដែលគេបញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងស្វែងរកភត្តសម្រាប់ភិក្ខុឈឺក្តី នឹងស្វែងរកភត្តសម្រាប់ភិក្ខុបម្រើជំងឺក្តី នឹងស្វែងរកថ្នាំ

១៩

វស្សូបនាយិកក្ខន្ធកេ សត្តាហសន្និវត្តករណំ

សេស្សាមិ បុច្ឆិស្សាមិ វា ឧបដ្ឋហិស្សាមិ វាតិ សត្តាហំ សន្និវត្តោ កាតព្វោ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុស្ស អនភិរតិ ឧប្បន្នា ហោតិ ។ សោ ចេ ភិក្ខូនំ សន្តិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ អនភិរតិ មេ ឧប្បន្នា អាគច្ឆន្តុ ភិក្ខូ ឥច្ឆាមិ ភិក្ខូនំ អាគតន្តិ ។ គន្តព្វំ ភិក្ខវេ សត្តាហករណីយេន អប្បហិតេបិ បគេវ បហិតេ អនភិរតឹ វូបកាសេស្សាមិ វា វូបកាសាបេស្សាមិ វា ធម្មកថំ វាស្ស ករិស្សាមីតិ សត្តាហំ សន្និវត្តោ កាតព្វោ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុស្ស កុក្កុច្ចំ ឧប្បន្នំ ហោតិ ។ សោ ចេ ភិក្ខូនំ សន្តិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ កុក្កុច្ចំ មេ ឧប្បន្នំ អាគច្ឆន្តុ ភិក្ខូ ឥច្ឆាមិ ភិក្ខូនំ អាគតន្តិ ។ គន្តព្វំ ភិក្ខវេ សត្តាហករណីយេន អប្បហិតេបិ បគេវ បហិតេ កុក្កុច្ចំ វិនោទេស្សាមិ វា វិនោទាបេស្សាមិ វា ធម្មកថំ វាស្ស

សម្រាប់ភិក្ខុឈឺក្តី នឹងសាកសួរជំងឺក្តី នឹងបម្រើជំងឺក្តី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ សេចក្តីអផ្សុក (ចង់សឹក) កើតឡើងដល់ភិក្ខុ ។ បើភិក្ខុនោះបញ្ជូនបម្រើទៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយថា សេចក្តីអផ្សុកកើតឡើងដល់ខ្ញុំហើយ សូមភិក្ខុទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំប្រាថ្នាឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយនិមន្តមក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើទុកជាភិក្ខុនោះមិនបានបញ្ជូនបម្រើមក ក៏ភិក្ខុគប្បីទៅដោយសត្តាហករណីយ៍បាន នឹងនិយាយទៅថ្វីដល់កិច្ចដែលភិក្ខុបញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងបំបាត់សេចក្តីអផ្សុកដោយខ្លួនឯង ឬនឹងឲ្យអ្នកដទៃបំបាត់ ឬនឹងធ្វើធម្មកថា ចំពោះភិក្ខុនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ សេចក្តីរង្កៀសកើតឡើងដល់ភិក្ខុហើយ ។ បើភិក្ខុនោះបញ្ជូនបម្រើទៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយថា សេចក្តីរង្កៀសកើតឡើងដល់ខ្ញុំហើយ សូមភិក្ខុទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំប្រាថ្នាឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយនិមន្តមក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើទុកជាភិក្ខុនោះមិនបានបញ្ជូនបម្រើមក ក៏ភិក្ខុគប្បីទៅដោយសត្តាហករណីយ៍បាន នឹងនិយាយទៅថ្វី ដល់កិច្ចដែលភិក្ខុបញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងបន្ទោបង់នូវសេចក្តីរង្កៀសដោយខ្លួនឯង ឬឲ្យអ្នកដទៃបន្ទោបង់ ឬនឹងធ្វើនូវធម្មកថា

ករិស្សាមីតិ សត្តាហំ សន្និវត្តោ កាតព្វោ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុស្ស ទិដ្ឋិគតំ ឧប្បន្នំ ហោតិ ។ សោ ចេ ភិក្ខូនំ សន្តិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ ទិដ្ឋិគតំ មេ ឧប្បន្នំ អាគច្ឆន្តុ ភិក្ខូ ឥច្ឆាមិ ភិក្ខូនំ អាគតន្តិ ។ គន្តព្វំ ភិក្ខវេ សត្តាហករណីយេន អប្បហិតេបិ បគេវ បហិតេ ទិដ្ឋិគតំ វិវេចេស្សាមិ វា វិវេចាបេស្សាមិ វា ធម្មកថំ វាស្ស ករិស្សាមីតិ សត្តាហំ សន្និវត្តោ កាតព្វោ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ គរុធម្មំ អជ្ឈាបន្នោ ហោតិ បរិវាសារហោ ។ សោ ចេ ភិក្ខូនំ សន្តិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ អហំ ហិ គរុធម្មំ អជ្ឈាបន្នោ បរិវាសារហោ អាគច្ឆន្តុ ភិក្ខូ ឥច្ឆាមិ ភិក្ខូនំ អាគតន្តិ ។ គន្តព្វំ ភិក្ខវេ សត្តាហករណីយេន អប្បហិតេបិ បគេវ បហិតេ បរិវាសទានំ ឧស្សុក្កំ ករិស្សាមិ វា អនុស្សាវេស្សាមិ វា គណបូរកោ វា ភវិស្សាមីតិ សត្តាហំ សន្និវត្តោ កាតព្វោ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ

ដល់ភិក្ខុនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ ទិដ្ឋិខុសកើតឡើងដល់ភិក្ខុហើយ ។ បើភិក្ខុនោះបញ្ជូនបម្រើទៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយថា ទិដ្ឋិខុសកើតឡើងដល់ខ្ញុំហើយ សូមភិក្ខុទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំចង់ឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយនិមន្តមក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើទុកជាភិក្ខុនោះមិនបានបញ្ជូនបម្រើមក ក៏ភិក្ខុគប្បីទៅ ដោយសត្តាហករណីយ៍បាន នឹងនិយាយទៅថា ដល់កិច្ចដែលភិក្ខុបានបញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងដោះឬនឹងឲ្យអ្នកដទៃដោះនូវទិដ្ឋិខុស ឬនឹងធ្វើនូវធម្មកថាដល់ភិក្ខុនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ ភិក្ខុត្រូវគរុធម៌ហើយគួរដល់បរិវាស ។ បើភិក្ខុនោះ បញ្ជូនបម្រើទៅក្នុងសំណាក់ ភិក្ខុទាំងឡាយថា ដ្បិតខ្ញុំត្រូវគរុ-ធម៌ហើយ គួរដល់បរិវាស សូមភិក្ខុទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំប្រាថ្នាឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយនិមន្តមក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទុកជាភិក្ខុនោះមិនបានបញ្ជូនបម្រើមក ក៏ភិក្ខុគប្បីទៅ ដោយសត្តាហករណីយ៍បាន នឹងនិយាយទៅថាដល់កិច្ច ដែលភិក្ខុបានបញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងធ្វើសេចក្ដីខ្វល់-ខ្វាយ ឬនឹងសូត្រ (កម្មវាចា) ឬនឹងជាគណបូរកៈ (គឺជាអ្នកបំពេញគណៈសង្ឃ) ក្នុងការឲ្យបរិវាស ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ

២១

វស្សូបនាយិកក្ខន្ធកេ សត្តាហសន្និវដ្ដករណំ

ភិក្ខុ មូឡាយ បដិកស្សនារហោ ហោតិ ។ សោ ចេ ភិក្ខូនំ សន្តិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ អហំ ហិ មូឡាយ បដិកស្សនារហោ អាគច្ឆន្តុ ភិក្ខូ ឥច្ឆាមិ ភិក្ខូនំ អាគ-តន្តិ ។ គន្តព្វំ ភិក្ខវេ សត្តាហករណីយេន អប្បហិតេបិ បគេវ បហិតេ មូឡាយ បដិកស្សនំ ឧស្សុក្កំ ករិស្សាមិ វា អនុស្សាវេស្សាមិ វា គណបូរកោ វា ភវិស្សាមីតិ សត្តាហំ សន្និវដ្ដោ កាតព្វោ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ មានត្តារហោ ហោតិ ។ សោ ចេ ភិក្ខូនំ សន្តិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ អហំ ហិ មានត្តារហោ អាគច្ឆន្តុ ភិក្ខូ ឥច្ឆាមិ ភិក្ខូនំ អាគតន្តិ ។ គន្តព្វំ ភិក្ខវេ សត្តាហក-រណីយេន អប្បហិតេបិ បគេវ បហិតេ មានត្តទានំ ឧស្សុក្កំ ករិស្សាមិ វា អនុស្សាវេស្សាមិ វា គណបូរកោ វា ភវិស្សាមីតិ សត្តាហំ សន្និវដ្ដោ កាតព្វោ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អព្ភានារហោ ហោតិ ។ សោ ចេ ភិក្ខូនំ

មានភិក្ខុគួរនឹងទាញអន្តរាបត្តិមកដាក់ក្នុងមូលាបត្តិ ។ បើភិក្ខុនោះ បញ្ជូនបម្រើទៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយថា ដ្បិតខ្ញុំគួរនឹងទាញអន្តរាបត្តិមកដាក់ក្នុងមូលាបត្តិ សូមភិក្ខុទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំប្រាថ្នាឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយនិមន្តមក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទុកជាភិក្ខុនោះមិនបានបញ្ជូនបម្រើមក ក៏ភិក្ខុគប្បីទៅ ដោយសត្តាហករណីយ៍បាន នឹងនិយាយទៅថា ដល់កិច្ចដែលភិក្ខុបញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃ ដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយ ឬនឹងសូត្រ (កម្មវាចា) ឬជាគណបូរកៈក្នុងការទាញនូវអន្តរាបត្តិមកដាក់ក្នុងមូលាបត្តិ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ មានភិក្ខុគួរដល់មានត្ត ។ បើភិក្ខុនោះបញ្ជូនបម្រើទៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយថា ដ្បិតខ្ញុំគួរដល់មានត្តហើយ សូមភិក្ខុទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំចង់ឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយនិមន្តមក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ ទុកជាភិក្ខុនោះ មិនបានបញ្ជូនបម្រើមក ក៏ភិក្ខុគប្បីទៅដោយសត្តាហករណីយ៍បាន នឹងនិយាយទៅថា ដល់កិច្ចដែលភិក្ខុបានបញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃដោយគិតថា អាត្មា-អញនឹងធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយ ឬនឹងសូត្រ (កម្មវាចា) ឬនឹងជាគណបូរកៈក្នុងការឲ្យមានត្ត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ មានភិក្ខុគួរដល់អព្ភានកម្ម ។ បើភិក្ខុនោះបញ្ជូនបម្រើទៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយ

សន្តិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ អហំ ហិ អព្ភានារហោ អាគច្ឆន្តុ ភិក្ខូ ឥច្ឆាមិ ភិក្ខូនំ អាគតន្តិ ។ គន្តព្វំ ភិក្ខវេ សត្តាហករណីយេន អប្បហិតេបិ បគេវ បហិតេ អព្ភានំ ឧស្សុក្កំ ករិស្សាមិ វា អនុស្សាវេស្សាមិ វា គណបូរកោ វា ភវិស្សាមីតិ សត្តាហំ សន្និវត្តោ កាតព្វោ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុស្ស សង្ឃោ កម្មំ កត្តុកាមោ ហោតិ តជ្ជនីយំ វា និយស្សំ វា បព្វាជនីយំ វា បដិសារណីយំ វា ឧក្ខេបនីយំ វា ។ សោ ចេ ភិក្ខូនំ សន្តិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ សង្ឃោ មេ កម្មំ កត្តុកាមោ អាគច្ឆន្តុ ភិក្ខូ ឥច្ឆាមិ ភិក្ខូនំ អាគតន្តិ ។ គន្តព្វំ ភិក្ខវេ សត្តាហករណីយេន អប្បហិតេបិ បគេវ បហិតេ កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ កម្មំ ន ករេយ្យ លហុកាយ វា បរិណាមេយ្យាតិ សត្តាហំ សន្និវត្តោ កាតព្វោ ។ កតំ វា បនស្ស ហោតិ សង្ឃេន កម្មំ តជ្ជនីយំ វា និយស្សំ វា បព្វាជនីយំ វា បដិសារណីយំ

ថា ខ្ញុំគួរដល់អព្ភានកម្មហើយ សូមភិក្ខុទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំប្រាថ្នាឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយនិមន្តមក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទុកជាភិក្ខុនោះមិនបានបញ្ជូនបម្រើមក ក៏ភិក្ខុគប្បីទៅដោយសត្ថាហករណីយ៍បាន នឹងនិយាយទៅថា ដល់កិច្ចដែលភិក្ខុបញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងធ្វើសេចក្តីខ្វល់-ខ្វាយ ឬនឹងសូត្រ (កម្មវាចា) ឬនឹងជាគណបូរកៈក្នុងអព្ភានកម្ម ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ សង្ឃមានសេចក្តីប្រាថ្នា ដើម្បីធ្វើនូវកម្មគឺតជ្ជ-នីយកម្មក្តី និយស្សកម្មក្តី បព្វាជនីយកម្មក្តី បដិសារណីយកម្មក្តី ឧក្ខេបនីយ-កម្មក្តី ចំពោះភិក្ខុហើយ ។ បើភិក្ខុនោះបញ្ជូនបម្រើទៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយថា ឥឡូវ សង្ឃមានសេចក្តីប្រាថ្នា ដើម្បីធ្វើនូវកម្មដល់ខ្ញុំហើយ សូមភិក្ខុទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំប្រាថ្នាឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយនិមន្តមក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទុកជាភិក្ខុនោះមិនបានបញ្ជូនបម្រើមក ក៏ភិក្ខុគប្បីទៅដោយសត្ថាហករណីយ៍បាន នឹងនិយាយទៅថា ដល់កិច្ចដែលភិក្ខុបញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃដោយគិតថា សង្ឃមិនគួរធ្វើនូវកម្ម ឬគួរបង្អោនទៅរក ដើម្បីកម្មស្រាលដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ ។ ម្យ៉ាងវិញទៀត កម្ម គឺតជ្ជនីយកម្មក្តី និយស្សកម្មក្តី បព្វាជនីយកម្មក្តី បដិសារណីយកម្មក្តី ឧក្ខេបនីយកម្មក្តី សង្ឃបានធ្វើ

២៣

វស្សូបនាយិកក្ខន្ធកេ សត្តាហសន្និវត្តករណំ

វា ឧក្ខេបនីយំ វា ។ សោ ចេ ភិក្ខូនំ សន្តិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ សង្ឃោ មេ កម្មំ អកាសិ អាគច្ឆន្តុ ភិក្ខូ ឥច្ឆាមិ ភិក្ខូនំ អាគតន្តិ ។ គន្តព្វំ ភិក្ខវេ សត្តាហករណីយេន អប្បហិតេបិ បគេវ បហិតេ កិន្តិ នុ ខោ សម្មាវត្តេយ្យ លោមំ ចាតេយ្យ នេត្ថារំ វត្តេយ្យ សង្ឃោ តំ កម្មំ បដិប្បស្សម្ភេយ្យាតិ សត្តាហំ សន្និវត្តោ កាតព្វោ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនី គិលានា ហោតិ ។ សា ចេ ភិក្ខូនំ សន្តិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ អហំ ហិ គិលានា អាគច្ឆន្តុ អយ្យា ឥច្ឆាមិ អយ្យានំ អាគតន្តិ ។ គន្តព្វំ ភិក្ខវេ សត្តាហករណីយេន អប្បហិតេបិ បគេវ បហិតេ គិលានភត្តំ វា បរិយេសិស្សាមិ គិលានុបដ្ឋាកភត្តំ វា បរិយេសិស្សាមិ គិលានភេសជ្ជំ វា បរិយេសិស្សាមិ បុច្ឆិស្សាមិ វា ឧបដ្ឋហិស្សាមិ វាតិ សត្តាហំ សន្និវត្តោ កាតព្វោ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ

ដល់ភិក្ខុនោះហើយ ។ បើភិក្ខុនោះ បញ្ជូនបម្រើទៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំង-ឡាយថា ឥឡូវ សង្ឃបានធ្វើនូវកម្មដល់ខ្ញុំហើយ សូមភិក្ខុទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំប្រាថ្នាឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយនិមន្តមក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទុកជាភិក្ខុនោះ មិនបានបញ្ជូនបម្រើមក ក៏ភិក្ខុគប្បីទៅដោយសត្តាហករណីយ៍បាន នឹងនិយាយទៅថ្វី ដល់កិច្ចដែលភិក្ខុបញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃដោយគិតថា ភិក្ខុនោះគួរប្រព្រឹត្តវត្តដោយប្រពៃ គួរសម្រួបរោម គួរប្រព្រឹត្តវត្តសមគួរដល់កិរិយារលាស់ខ្លួនចេញចាកទោស សង្ឃគប្បីរម្ងាប់នូវកម្មនោះចេញ ដោយឧបាយដូចម្ដេចហ្ន៎ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ មានភិក្ខុនីឈឺ ។ បើភិក្ខុនីនោះ បញ្ជូនបម្រើទៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយថា ដ្បិតខ្ញុំមានជំងឺ សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំប្រាថ្នាឲ្យលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ និ-មន្តមក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទុកជាភិក្ខុនីនោះ មិនបានបញ្ជូនបម្រើមក ក៏ភិក្ខុគប្បីទៅដោយសត្តាហករណីយ៍បាន នឹងនិយាយទៅថ្វី ដល់កិច្ច ដែលភិក្ខុនីបានបញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងស្វែងរកគិលានភត្តក្ដី ស្វែងរកគិលានុបដ្ឋាកភត្តក្ដី ស្វែងរកគិលានភេសជ្ជៈក្ដី នឹងសួរជំងឺក្ដី នឹងបម្រើជំងឺក្ដី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ សេចក្ដីអផ្សុក

ភិក្ខុនិយា អនភិរតិ ឧប្បន្នា ហោតិ ។ សា ចេ ភិក្ខូនំ សន្តិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ អនភិរតិ មេ ឧប្បន្នា អាគច្ឆន្តុ អយ្យា ឥច្ឆាមិ អយ្យានំ អាគតន្តិ ។ គន្តព្វំ ភិក្ខវេ សត្តាហករណីយេន អប្បហិតេបិ បគេវ បហិតេ អនភិរតឹ វូបកាសេស្សាមិ វា វូបកាសាបេស្សាមិ វា ធម្មកថំ វាស្សា ការិស្សាមីតិ សត្តាហំ សន្និវត្តោ កាតព្វោ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនិយា កុក្កុច្ចំ ឧប្បន្នំ ហោតិ ។ សា ចេ ភិក្ខូនំ សន្តិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ កុក្កុច្ចំ មេ ឧប្បន្នំ អាគច្ឆន្តុ អយ្យា ឥច្ឆាមិ អយ្យានំ អាគតន្តិ ។ គន្តព្វំ ភិក្ខវេ សត្តាហករណីយេន អប្បហិតេបិ បគេវ បហិតេ កុក្កុច្ចំ វិនោទេស្សាមិ វា វិនោទាបេស្សាមិ វា ធម្មកថំ វាស្សា ការិស្សាមីតិ សត្តាហំ សន្និវត្តោ កាតព្វោ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនិយា

កើតឡើងដល់ភិក្ខុនីហើយ ។ បើភិក្ខុនីនោះបញ្ជូនបម្រើទៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយថា សេចក្តីអផ្សុកកើតឡើងដល់ខ្ញុំហើយ សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំប្រាថ្នាឲ្យលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តមក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទុកជាភិក្ខុនីនោះមិនបានបញ្ជូនបម្រើមក ក៏ភិក្ខុគប្បីទៅដោយសត្តាហករណីយ៍បាន នឹងនិយាយទៅថ្វី ដល់កិច្ចដែលភិក្ខុនីបញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងបំបាត់សេចក្តីអផ្សុករបស់ភិក្ខុនី ឬនឹងឲ្យអ្នកដទៃបំបាត់ ឬនឹងធ្វើនូវធម្មកថាដល់ភិក្ខុនីនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ សេចក្តីរង្កៀសកើតឡើងដល់ភិក្ខុនីហើយ ។ បើភិក្ខុនីនោះបញ្ជូនបម្រើទៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយថា សេចក្តីរង្កៀសកើតឡើងដល់ខ្ញុំហើយ សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំប្រាថ្នាឲ្យលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តមក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទុកជាភិក្ខុនីនោះមិនបានបញ្ជូនបម្រើមក ក៏ភិក្ខុគប្បីទៅដោយសត្តាហករណីយ៍បាន នឹងនិយាយទៅថ្វី ដល់កិច្ចដែលភិក្ខុនីបញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងបន្ទោបង់ ឬនឹងឲ្យអ្នកដទៃបន្ទោបង់នូវសេចក្តីរង្កៀស ឬនឹងធ្វើនូវធម្មកថាដល់ភិក្ខុនីនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុ

ទិដ្ឋិគតំ ឧប្បន្នំ ហោតិ ។ សា ចេ ភិក្ខូនំ សន្តិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ ទិដ្ឋិគតំ មេ ឧប្បន្នំ អាគច្ឆន្តុ អយ្យា ឥច្ឆាមិ អយ្យានំ អាគតន្តិ ។ គន្តព្វំ ភិក្ខវេ សត្តាហករណីយេន អប្បហិតេបិ បហិតេ ទិដ្ឋិគតំ វិវេចេស្សាមិ វា វិវេ-ចាបេស្សាមិ វា ធម្មកថំ វាស្ស ករិស្សាមីតិ សត្តាហំ សន្និវត្តោ កាតព្វោ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនី គរុធម្មំ អជ្ឈាបន្នា ហោតិ មានត្តារហា ។ សា ចេ ភិក្ខូនំ សន្តិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ អហំ ហិ គរុធម្មំ អជ្ឈាបន្នា មានត្តារហា អាគច្ឆន្តុ អយ្យា ឥច្ឆាមិ អយ្យានំ អាគ-តន្តិ ។ គន្តព្វំ ភិក្ខវេ សត្តាហករណីយេន អប្បហិ-តេបិ បហិតេ មានត្តទានំ ឧស្សុក្កំ ករិស្សាមីតិ សត្តាហំ សន្និវត្តោ កាតព្វោ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនី មូលាយ បដិកស្សនារហា ហោតិ ។ សា ចេ ភិក្ខូនំ

វស្សូបនាយិកក្ខន្ធកៈ កិរិយាធ្វើនូវការត្រឡប់មកវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃ

ទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ ទិដ្ឋិខុសកើតឡើងដល់ភិក្ខុនីហើយ ។ បើភិក្ខុនីនោះបញ្ជូនបម្រើទៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយថា ទិដ្ឋិខុសកើតឡើងដល់ខ្ញុំហើយ សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំប្រាថ្នាឲ្យលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តមក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទុកជាភិក្ខុនីនោះមិនបានបញ្ជូនបម្រើមក ក៏ភិក្ខុគប្បីទៅ ដោយសត្តាហករណីយ៍បាន នឹងនិយាយទៅថ្វី ដល់កិច្ចដែលភិក្ខុនីបញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងដោះ ឬនឹងឲ្យអ្នកដទៃជួយដោះនូវទិដ្ឋិខុស ឬនឹងធ្វើនូវធម្មកថាដល់ភិក្ខុនីនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ ភិក្ខុនីត្រូវគរុធម៌គួរដល់មានត្តហើយ ។ បើភិក្ខុនីនោះបញ្ជូនបម្រើទៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយថា ដ្បិតខ្ញុំត្រូវគរុធម៌គួរដល់មានត្តហើយ សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំប្រាថ្នាឲ្យលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តមក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទុកជាភិក្ខុនីនោះមិនបានបញ្ជូនបម្រើមក ក៏ភិក្ខុគប្បីទៅដោយសត្តាហ-ករណីយ៍បាន នឹងនិយាយទៅថ្វី ដល់កិច្ចដែលភិក្ខុនីបញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយក្នុងការឲ្យនូវមានត្ត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ មានភិក្ខុនីគួរនឹងទាញអន្តរាបត្តិមកចូលក្នុងមូលាបត្តិ ។

សន្តិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ អហំ ហិ មូលាយ បដិកស្ស-
នារហា អាគច្ឆន្តុ អយ្យា ឥច្ឆាមិ អយ្យានំ អាគតន្តិ ។
គន្តព្វំ ភិក្ខវេ សត្តាហករណីយេន អប្បហិតេបិ ប-
គេវ បហិតេ មូលាយ បដិកស្សនំ ឧស្សុក្កំ ការិស្សាមីតិ
សត្តាហំ សន្និវដ្ដោ កាតព្វោ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនី
អព្ភានារហា ហោតិ ។ សា ចេ ភិក្ខូនំ សន្តិកេ ទូតំ
បហិណេយ្យ អហំ ហិ អព្ភានារហា អាគច្ឆន្តុ អយ្យា
ឥច្ឆាមិ អយ្យានំ អាគតន្តិ ។ គន្តព្វំ ភិក្ខវេ សត្តាហករ-
ណីយេន អប្បហិតេបិ បគេវ បហិតេ អព្ភានំ ឧស្សុក្កំ
ការិស្សាមីតិ សត្តាហំ សន្និវដ្ដោ កាតព្វោ ។ ឥធ បន
ភិក្ខវេ ភិក្ខុនិយា សង្ឃោ កម្មំ កត្តុកាមោ ហោតិ
តជ្ជនីយំ វា និយស្សំ វា បព្វាជនីយំ វា បដិសា-
រណីយំ វា ឧក្ខេបនីយំ វា ។ សា ចេ ភិក្ខូនំ

បើភិក្ខុនីនោះបញ្ជូនបម្រើទៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយថា ដ្បិតខ្ញុំករុណាគួរនឹងទាញអន្តរាបត្តិមកចូលក្នុងមូលាបត្តិ សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំប្រាថ្នាឲ្យលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តមក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទុកជាភិក្ខុនីនោះមិនបានបញ្ជូនបម្រើមក ក៏ភិក្ខុគប្បីទៅ ដោយសត្តាហ-ករណីយ៍បាន នឹងនិយាយទៅថា ដល់កិច្ចដែលភិក្ខុនីបញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយក្នុងការទាញអន្តរាបត្តិមកចូលក្នុងមូលាបត្តិ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ មានភិក្ខុនីគួរដល់អព្ភានកម្មហើយ ។ បើភិក្ខុនីនោះបញ្ជូនបម្រើទៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយថា ដ្បិតខ្ញុំករុណាគួរដល់អព្ភានកម្មហើយ សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំករុណាប្រាថ្នាឲ្យលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តមក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទុកជាភិក្ខុនីនោះមិនបានបញ្ជូនបម្រើមក ក៏ភិក្ខុគប្បីទៅដោយសត្តាហករណីយ៍បាន នឹងនិយាយទៅថា ដល់កិច្ចដែលភិក្ខុនីបញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយក្នុងអព្ភានកម្ម ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ សង្ឃចង់ធ្វើកម្មគឺ តជ្ជនីយកម្មក្តី និយស្សកម្មក្តី បព្វាជនីយកម្មក្តី បដិសារណីយកម្មក្តី ឧក្ខេបនីយកម្មក្តី ដល់ភិក្ខុនី ។ បើភិក្ខុនីនោះ

២៧

វស្សូបនាយិកក្ខន្ធកេ សត្តាហសន្និវត្តករណំ

សន្តិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ សង្ឃោ មេ កម្មំ កត្តុ-កាមោ អាគច្ឆន្តុ អយ្យា ឥច្ឆាមិ អយ្យានំ អាគតន្តិ ។ គន្តព្វំ ភិក្ខវេ សត្តាហករណីយេន អប្បហិតេបិ បគេវ បហិតេ កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ កម្មំ ន ករេយ្យ លហុកាយ វា បរិណាមេយ្យាតិ សត្តាហំ សន្និវត្តោ កាតព្វោ ។ កតំ វា បនស្សា ហោតិ សង្ឃេន កម្មំ តជ្ជនីយំ វា និយស្សំ វា បព្វាជនីយំ វា បដិសារណីយំ វា ឧក្ខេបនីយំ វា ។ សា ចេ ភិក្ខូនំ សន្តិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ សង្ឃោ មេ កម្មំ អកាសិ អាគច្ឆន្តុ អយ្យា ឥច្ឆាមិ អយ្យានំ អាគតន្តិ ។ គន្តព្វំ ភិក្ខវេ សត្តាហករណីយេន អប្បហិតេបិ បគេវ បហិតេ កិន្តិ នុ ខោ សម្មាវត្តេយ្យ លោមំ ចាតេយ្យ នេត្ថារំ វត្តេយ្យ សង្ឃោ តំ កម្មំ បដិប្បស្សម្ភេយ្យាតិ សត្តាហំ សន្និវត្តោ កាតព្វោ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ សិក្ខមានា

វស្សូបនាយិកក្ខន្ធកៈ កិរិយាធ្វើនូវការត្រឡប់មកវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃ

បញ្ជូនបម្រើទៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយថា ឥឡូវ សង្ឃចង់ធ្វើកម្មដល់ខ្ញុំករុណាហើយ សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំប្រាថ្នាឲ្យលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តមក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទុកជាភិក្ខុនីនោះមិនបានបញ្ជូនបម្រើមក ក៏ភិក្ខុគប្បីទៅដោយសត្តាហករណីយ៍បាន នឹងនិយាយទៅថា ដល់កិច្ចដែលភិក្ខុនីបញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃដោយគិតថា សង្ឃមិនគួរធ្វើកម្ម ឬគួរតែបង្អោនទៅដើម្បីកម្មស្រាលដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ ។ មួយទៀត សង្ឃបានធ្វើកម្មគឺតជ្ជនីយកម្មក្តី និយស្សកម្មក្តី បព្វាជនីយកម្មក្តី បដិសារណីយកម្មក្តី ឧក្ខេបនីយកម្មក្តី ដល់ភិក្ខុនីនោះហើយ ។ បើភិក្ខុនីនោះបញ្ជូនបម្រើទៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយថា សង្ឃបានធ្វើកម្មដល់ខ្ញុំករុណាហើយ សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំករុណា ប្រាថ្នាឲ្យលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តមក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទុកជាភិក្ខុនីនោះមិនបានបញ្ជូនបម្រើមក ក៏ភិក្ខុគប្បីទៅដោយសត្តាហករណីយ៍បាន នឹងនិយាយទៅថា ដល់កិច្ចដែលភិក្ខុបានបញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃដោយគិតថា ភិក្ខុនីនោះគួរប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ គួរសម្របរោម គួរប្រព្រឹត្តវត្ត សមគួរដល់កិរិយារលាស់ខ្លួនចេញចាកទោស សង្ឃគប្បីរម្ងាប់កម្មនោះដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុង

គិលានា ហោតិ ។ សា ចេ ភិក្ខូនំ សន្តិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ អហំ ហិ គិលានា អាគច្ឆន្តុ អយ្យា ឥច្ឆាមិ អយ្យានំ អាគតន្តិ ។ គន្តព្វំ ភិក្ខវេ សត្តាហករណីយេន អប្បហិតេបិ បគេវ បហិតេ គិលានភត្តំ វា បរិយេសិស្សាមិ គិលានុបដ្ឋាកភត្តំ វា បរិយេសិស្សាមិ គិលានភេសជ្ជំ វា បរិយេសិស្សាមិ បុច្ឆិស្សាមិ វា ឧបដ្ឋហិស្សាមិ វាតិ សត្តាហំ សន្និវត្តោ កាតព្វោ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ សិក្ខមានាយ អនភិរតិ ឧប្បន្នា ហោតិ ។ បេ ។ កុក្កុច្ចំ ឧប្បន្នំ ហោតិ ។ ទិដ្ឋិគតំ ឧប្បន្នំ ហោតិ ។ សិក្ខា កុបិតា ហោតិ ។ សា ចេ ភិក្ខូនំ សន្តិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ សិក្ខា មេ កុបិតា អាគច្ឆន្តុ អយ្យា ឥច្ឆាមិ អយ្យានំ អាគតន្តិ ។ គន្តព្វំ ភិក្ខវេ សត្តាហករណីយេន អប្បហិតេបិ បគេវ បហិតេ សិក្ខាសមាទានំ ឧស្សុក្កំ ករិស្សាមីតិ

សាសនានេះ សិក្ខមានាមានជំងឺ ។ បើសិក្ខមានានោះបញ្ជូនបម្រើទៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយថា ដ្បិតខ្ញុំមានជំងឺ សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំករុណាប្រាថ្នាឲ្យលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តមក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទុកជាសិក្ខមានានោះមិនបានបញ្ជូនបម្រើមក ក៏ភិក្ខុគប្បីទៅ ដោយសត្តាហករណីយ៍បាន នឹងនិយាយទៅថ្វី ដល់កិច្ចដែលសិក្ខមានាបញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃ ដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងស្វែងរកគិលានភត្ត ឬនឹងស្វែងរកគិលានុបដ្ឋាកភត្ត ឬនឹងស្វែងរកគិលានភេសជ្ជៈ ឬនឹងសួរជំងឺ ឬនឹងបម្រើជំងឺ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ សេចក្តីអផ្សុកកើតឡើងដល់សិក្ខមានាហើយ ។ បេ ។ សេចក្តីរង្កៀសកើតឡើងហើយ ។ ទិដ្ឋិខុសកើតឡើងហើយ ។ សិក្ខាកម្រើក (គឺដាច់សិក្ខាសម្មតិ) ហើយ ។ បើសិក្ខមានានោះបញ្ជូនបម្រើទៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយថា ឥឡូវ សិក្ខារបស់ខ្ញុំករុណាកម្រើកហើយ សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំករុណាប្រាថ្នាឲ្យលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តមក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទុកជាសិក្ខមានានោះ មិនបានបញ្ជូនបម្រើមក ក៏ភិក្ខុគប្បីទៅដោយសត្តាហករណីយ៍បាន នឹងនិយាយទៅថ្វី ដល់កិច្ចដែលសិក្ខមានាបញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃដោយគិតថា អាត្មាអញ

២៩

វស្សូបនាយិកក្ខន្ធកេ សត្តាហសន្និវត្តករណំ

សត្តាហំ សន្និវដ្ដោ កាតព្វោ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ សិក្ខមានា ឧបសម្បជ្ជិតុកាមា ហោតិ ។ សា ចេ ភិក្ខូនំ សន្តិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ អហំ ហិ ឧប-សម្បជ្ជិតុកាមា អាគច្ឆន្តុ អយ្យា ឥច្ឆាមិ អយ្យានំ អាគតន្តិ ។ គន្តព្វំ ភិក្ខវេ សត្តាហករណីយេន អប្បហិតេបិ បគេវ បហិតេ ឧបសម្បទំ ឧស្សុក្កំ ករិស្សាមិ វា អនុស្សាវេស្សាមិ វា គណបូរកោ វា ភវិស្សាមីតិ សត្តាហំ សន្និវដ្ដោ កាតព្វោ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ សាមណេរោ គិលានោ ហោតិ ។ សោ ចេ ភិក្ខូនំ សន្តិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ អហំ ហិ គិលានោ អាគច្ឆន្តុ ភិក្ខូ ឥច្ឆាមិ ភិក្ខូនំ អាគតន្តិ ។ គន្តព្វំ ភិក្ខវេ សត្តាហករណីយេន អប្បហិតេបិ បគេវ បហិតេ គិលានភត្តំ វា បរិយេសិស្សាមិ គិលានុបដ្ឋាកភត្តំ

នឹងធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយក្នុងការសមាទានសិក្ខា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ មានសិក្ខមានាប្រាថ្នានឹងឧបសម្បទា ។ បើសិក្ខមានានោះបញ្ជូនបម្រើទៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយថា ដ្បិតខ្ញុំប្រាថ្នានឹងឧបសម្បទា សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំករុណាប្រាថ្នាឲ្យលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តមក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទុកជាសិក្ខមានានោះមិនបាន បញ្ជូនបម្រើមក ក៏ភិក្ខុគប្បីទៅ ដោយសត្តាហករណីយ៍បាន នឹងនិយាយទៅថ្វី ដល់កិច្ចដែលសិក្ខមានាបញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយ ឬនឹងសូត្រ (កម្មវាចា) ឬនឹងជាគណបូរកៈក្នុងឧបសម្បទាកម្ម ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ មានសាមណេរឈឺ ។ បើសាមណេរនោះបញ្ជូនបម្រើទៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយថា ដ្បិតខ្ញុំករុណាឈឺ សូមភិក្ខុទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំករុណាប្រាថ្នាឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយនិមន្តមក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទុកជាសាមណេរនោះមិនបាន បញ្ជូនបម្រើមក ក៏ភិក្ខុគប្បីទៅដោយសត្តាហករណីយ៍បាន នឹងនិយាយទៅថ្វី ដល់កិច្ចដែលសាមណេរបញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញ ក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងជួយស្វែងរកគិលានភត្តក្តី ស្វែងរក

វា បរិយេសិស្សាមិ គិលានភេសជ្ជំ វា បរិយេសិស្សាមិ បុច្ឆិស្សាមិ វា ឧបដ្ឋហិស្សាមិ វាតិ សត្តាហំ សន្និវត្តោ កាតព្វោ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ សាមណេរស្ស អនភិរតិ ឧប្បន្នា ហោតិ ។ បេ ។ កុក្កុច្ចំ ឧប្បន្នំ ហោតិ ។ ទិដ្ឋិគតំ ឧប្បន្នំ ហោតិ ។ សាមណេរោ វស្សំ បុច្ឆិតុកាមោ ហោតិ ។ សោ ចេ ភិក្ខូនំ សន្តិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ អហំ ហិ វស្សំ បុច្ឆិតុកាមោ អាគច្ឆន្តុ ភិក្ខូ ឥច្ឆាមិ ភិក្ខូនំ អាគតន្តិ ។ គន្តព្វំ ភិក្ខវេ សត្តាហំ សត្តាហករណីយេន អប្បហិតេបិ បគេវ បហិតេ បុច្ឆិស្សាមិ វា អាចិក្ខិស្សាមិ វាតិ សត្តាហំ សន្និវត្តោ កាតព្វោ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ សាមណេរោ ឧបសម្បជ្ជិតុកាមោ ហោតិ ។ សោ ចេ ភិក្ខូនំ សន្តិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ អហំ ហិ ឧបសម្បជ្ជិតុកាមោ អាគច្ឆន្តុ ភិក្ខូ ឥច្ឆាមិ ភិក្ខូនំ អាគតន្តិ ។ គន្តព្វំ ភិក្ខវេ សត្តាហករណីយេន អប្បហិតេបិ បគេវ បហិតេ

គិលានុបដ្ឋាកកត្តក្តី ស្វែងរកគិលានភេសជ្ជៈក្តី សាកសួរជំងឺក្តី បម្រើជំងឺក្តី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ សេចក្តីអផ្សុកកើតឡើង ដល់សាមណេរ ។ បេ ។ សេចក្តីរង្កៀសកើតឡើងដល់សាមណេរ ។ ទិដ្ឋិខុសកើតឡើងដល់សាមណេរ ។ សាមណេរមានការប្រាថ្នាដើម្បីសួរនូវវស្សា ។ បើសាមណេរនោះ បញ្ជូនបម្រើទៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយថា ដ្បិតខ្ញុំករុណា មានការប្រាថ្នាដើម្បីសួរនូវវស្សា ។ សូមភិក្ខុទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំករុណាប្រាថ្នាឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយនិមន្តមក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទុកជាសាមណេរនោះ មិនបានបញ្ជូនបម្រើមក ក៏ភិក្ខុគប្បីទៅដោយសត្តាហករណីយ៍បាន នឹងនិយាយទៅថា ដល់កិច្ចដែលសាមណេរ បញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងសាកសួរវស្សា ឬនឹងប្រាប់វស្សា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ មានសាមណេរចង់ឧបសម្បទា ។ បើសាមណេរនោះ បញ្ជូនបម្រើទៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយថា ដ្បិតខ្ញុំករុណាចង់ឧបសម្បទា សូមភិក្ខុទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំករុណាប្រាថ្នាឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយនិមន្តមក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទុកជាសាមណេរនោះ មិនបានបញ្ជូនបម្រើមក ក៏ភិក្ខុគប្បីទៅដោយសត្តាហករណីយ៍បាន នឹងនិយាយទៅថា ដល់កិច្ចដែល

៣១

វស្សូបនាយិកក្ខន្ធកេ សត្តាហសន្និវដ្ដករណំ

ឧបសម្បទំ ឧស្សុក្កំ ការិស្សាមិ វា អនុស្សាវេស្សាមិ វា គណបូរកោ វា ភវិស្សាមីតិ សត្តាហំ សន្និវដ្ដោ កាតព្វោ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ សាមណេរី គិលានា ហោតិ ។ សា ចេ ភិក្ខូនំ សន្តិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ អហំ ហិ គិលានា អាគច្ឆន្តុ អយ្យា ឥច្ឆាមិ អយ្យានំ អាគតន្តិ ។ គន្តព្វំ ភិក្ខវេ សត្តាហករណីយេន អប្បហិតេបិ បគេវ បហិតេ គិលានភត្តំ វា បរិយេសិស្សាមិ គិលានុបដ្ឋាក-ភត្តំ វា បរិយេសិស្សាមិ គិលានភេសជ្ជំ វា បរិយេ-សិស្សាមិ បុច្ឆិស្សាមិ វា ឧបដ្ឋហិស្សាមិ វាតិ សត្តាហំ សន្និវដ្ដោ កាតព្វោ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ សាមណេរិយា អនភិរតិ ឧប្បន្នា ហោតិ ។ កុក្កុច្ចំ ឧប្បន្នំ ហោតិ ។ ទិដ្ឋិគតំ ឧប្បន្នំ ហោតិ ។ សាមណេរី វស្សំ បុច្ឆិតុកាមា ហោតិ ។ សិក្ខំ សមាទិយិតុកាមា ហោតិ ។ សា ចេ ភិក្ខូនំ សន្តិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ អហំ ហិ សិក្ខំ

សាមណេរបញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញ ក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងធ្វើសេចក្ដីខ្វល់ខ្វាយ ឬនឹងសូត្រ (កម្មវាចា) ឬនឹងជាគណបូរកៈក្នុងឧបសម្បទាកម្ម ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ មានសាមណេរីឈឺ ។ បើសាមណេរីនោះបញ្ជូនបម្រើទៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយថា ដ្បិតខ្ញុំមានជំងឺ សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំប្រាថ្នាឲ្យលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តមក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទុកជាសាមណេរីនោះ មិនបានបញ្ជូនបម្រើមក ក៏ភិក្ខុគប្បីទៅ ដោយសត្តាហករណីយ៍បាន នឹងនិយាយទៅថ្វី ដល់កិច្ចដែលសាមណេរីបានបញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងស្វែងរកគិលានភត្ត ឬស្វែងរកគិលានុបដ្ឋាកភត្ត ឬស្វែងរកគិលានភេសជ្ជៈ ឬសួរជំងឺ ឬបម្រើជំងឺ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ សេចក្ដីអផ្សុកកើតឡើង ដល់សាមណេរី ។ សេចក្ដីរង្កៀសកើតឡើង ដល់សាមណេរី ។ ទិដ្ឋិខុសកើតឡើងដល់សាមណេរី ។ សាមណេរីមានសេចក្ដីប្រាថ្នា ដើម្បីនឹងសួរនូវវស្សា ។ មានសេចក្ដីប្រាថ្នា ដើម្បីសមាទាននូវសិក្ខា ។ បើសាមណេរីនោះ បញ្ជូនបម្រើទៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយថា ដ្បិតខ្ញុំមានសេចក្ដីប្រាថ្នា ដើម្បីសមាទាននូវសិក្ខា សូមលោកម្ចាស់

សមានយិតុកាមា អាគច្ឆន្តុ អយ្យា ឥច្ឆាមិ អយ្យានំ អាគតន្តិ ។ គន្តព្វំ ភិក្ខវេ សត្តាហករណីយេន អប្បហិតេបិ បគេវ បហិតេ សិក្ខាសមាទានំ ឧស្សុក្កំ ការិស្សាមីតិ សត្តាហំ សន្និវត្តោ កាតព្វោតិ ។

[៨] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្ស ភិក្ខុនោ មាតា គិលានា ហោតិ ។ សា បុត្តស្ស សន្តិកេ ទូតំ បាហេសិ អហំ ហិ គិលានា ឥច្ឆាមិ បុត្តស្ស អាគតន្តិ ។ អថខោ តស្ស ភិក្ខុនោ ឯតទហោសិ ភគវតា បញ្ញត្តំ សត្តន្នំ សត្តាហករណីយេន បហិតេ គន្តុំ ន ត្វេវ អប្បហិតេ បញ្ចន្នំ សត្តាហករណីយេន អប្បហិតេបិ គន្តុំ បគេវ បហិតេ អយញ្ច មេ មាតា គិលានា សា ច អនុបាសិកា កថំ នុ ខោ មយា បដិបជ្ជិតព្វន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជា-

ទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំប្រាថ្នាឲ្យលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តមក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទុកជាសាមណេរីនោះ មិនបានបញ្ជូនបម្រើមក ក៏ភិក្ខុគប្បីទៅដោយសត្តាហករណីយ៍បាន នឹងនិយាយទៅថ្វី ដល់កិច្ចដែលសាមណេរីបានបញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងធ្វើនូវសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយ ក្នុងការសមាទាននូវសិក្ខា ។

[៨] សម័យនោះឯង មាតារបស់ភិក្ខុ ១ រូបមានជំងឺ ។ មាតានោះក៏បានបញ្ជូនបម្រើទៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុជាកូនថា ដ្បិតខ្ញុំមានជំងឺ ខ្ញុំចង់ឲ្យលោកកូននិមន្តមក ។ ក្នុងវេលានោះ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានបញ្ញត្តហើយថា កាលបើជនទាំង ៧ ពួកបានបញ្ជូនបម្រើមកហើយ ភិក្ខុគួរទៅដោយសត្តាហករណីយ៍បាន កាលបើជនទាំង ៧ ពួក មិនបញ្ជូនបម្រើមកទេ ភិក្ខុមិនគួរទៅទេ ចំណែកឯពួកសហធម្មិកបុគ្គលទាំង ៥ វិញ មិនបានបញ្ជូនបម្រើមក ក៏ភិក្ខុគួរទៅដោយសត្តាហករណីយ៍បាន នឹងនិយាយទៅថ្វី ដល់កិច្ចដែលគេបញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះ ក៏ឥឡូវ មាតារបស់អញនេះមានជំងឺ តែមាតានោះមិនមែនជាឧបាសិកា តើអាត្មាអញត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេចហ្ន៎ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាត

វស្សូបនាយិកក្ខន្ធកេ សត្តាហសន្និវដ្ដករណំ

នាមិ ភិក្ខវេ សត្តន្នំ សត្តាហករណីយេន អប្បហិតេ-
បិ គន្តុំ បគេវ បហិតេ ភិក្ខុស្ស ភិក្ខុនិយា សិក្ខមា-
នាយ សាមណេរស្ស សាមណេរិយា មាតុយា ច បិតុស្ស
ច អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឥមេសំ សត្តន្នំ សត្តាហករ-
ណីយេន អប្បហិតេបិ គន្តុំ បគេវ បហិតេ សត្តាហំ
សន្និវដ្ដោ កាតព្វោ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុស្ស មាតា
គិលានា ហោតិ ។ សា ចេ បុត្តស្ស សន្តិកេ ទូតំ
បហិណេយ្យ អហំ ហិ គិលានា អាគច្ឆតុ មេ បុត្តោ
ឥច្ឆាមិ បុត្តស្ស អាគតន្តិ ។ គន្តព្វំ ភិក្ខវេ សត្តាហ-
ករណីយេន អប្បហិតេបិ បគេវ បហិតេ គិលានភត្តំ
វា បរិយេសិស្សាមិ គិលានុបដ្ឋាកភត្តំ វា បរិយេ-
សិស្សាមិ គិលានភេសជ្ជំ វា បរិយេសិស្សាមិ បុច្ឆិស្សាមិ
វា ឧបដ្ឋហិស្សាមិ វាតិ សត្តាហំ សន្និវដ្ដោ កាតព្វោ ។
ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុស្ស បិតា គិលានោ ហោតិ ។ សោ
ចេ បុត្តស្ស សន្តិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ អហំ ហិ

ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទុកជាពួកជនទាំង ៧ គឺ ភិក្ខុ ភិក្ខុនី សិក្ខមានា សាមណេរ សាមណេរី មាតា បិតា មិនបានបញ្ជូនបម្រើមក ក៏តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុទៅ ដោយសត្តាហករណីយ៍បាន នឹងនិយាយទៅថ្វី ដល់កិច្ចដែលគេបញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះ ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ ទុកជាពួកជនទាំង ៧ នេះមិនបានបញ្ជូនបម្រើមក ក៏តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យ ភិក្ខុទៅដោយសត្តាហករណីយ៍បាន នឹងនិយាយទៅថ្វី ដល់កិច្ចដែលគេ បញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញ ក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ មាតារបស់ភិក្ខុមានជំងឺ ។ បើមាតានោះបញ្ជូនបម្រើទៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុជាកូនថា ដ្បិតខ្ញុំមានជំងឺ សូមលោកកូនរបស់ខ្ញុំនិមន្តមក ខ្ញុំចង់ឲ្យលោកកូននិមន្តមក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទុកជាមាតាមិនបានបញ្ជូនបម្រើមក ក៏ភិក្ខុគប្បីទៅដោយសត្តាហករណីយ៍បាន នឹងនិយាយទៅថ្វី ដល់កិច្ចដែលមាតាបញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញ ក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងស្វែងរកគិលានភត្ត នឹងស្វែងរកគិលានុបដ្ឋាកភត្ត នឹងស្វែងរកគិលានភេសជ្ជៈ ឬនឹងសួរជំងឺ ឬនឹងបម្រើជំងឺ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ បិតារបស់ភិក្ខុមានជំងឺ ។ បើបិតានោះបញ្ជូនបម្រើទៅ

គិលានោ អាគច្ឆតុ មេ បុត្តោ ឥច្ឆាមិ បុត្តស្ស អាគតន្តិ ។ គន្តព្វំ ភិក្ខវេ សត្តាហករណីយេន អប្បហិតេបិ បគេវ បហិតេ គិលានភត្តំ វា បរិយេសិស្សាមិ គិលានុបដ្ឋាក-ភត្តំ វា បរិយេសិស្សាមិ គិលានភេសជ្ជំ វា បរិយេសិស្សាមិ បុច្ឆិស្សាមិ វា ឧបដ្ឋហិស្សាមិ វាតិ សត្តាហំ សន្និវត្តោ កាតព្វោ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុស្ស ភាតា គិលានោ ហោតិ ។ សោ ចេ ភាតុនោ សន្តិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ អហំ ហិ គិលានោ អាគច្ឆតុ មេ ភាតា ឥច្ឆាមិ ភាតុនោ អាគតន្តិ ។ គន្តព្វំ ភិក្ខវេ សត្តាហករណីយេន បហិតេ ន ត្វេវ អប្បហិតេ សត្តាហំ សន្និវត្តោ កាតព្វោ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុស្ស ភគិនី គិលានា ហោតិ ។ សា ចេ ភិក្ខុស្ស សន្តិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ អហំ ហិ គិលានា អាគច្ឆតុ មេ ភាតា ឥច្ឆាមិ ភាតុនោ អាគតន្តិ ។ គន្តព្វំ ភិក្ខវេ សត្តាហករណីយេន

ក្នុងសំណាក់ភិក្ខុជាកូនថា ដ្បិតខ្ញុំមានជំងឺ សូមឲ្យលោកកូនរបស់ខ្ញុំនិមន្តមក ខ្ញុំចង់ឲ្យលោកកូននិមន្តមក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទុកជាបិតាមិនបានបញ្ជូនបម្រើមក ក៏ភិក្ខុគប្បីទៅ ដោយសត្តាហករណីយ៍បាន នឹងនិយាយទៅថ្វី ដល់កិច្ចដែលបិតាបញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងស្វែងរកគិលានភត្ត នឹងស្វែងរកគិលានុបដ្ឋាកភត្ត នឹងស្វែងរកគិលានភេសជ្ជៈ ឬនឹងសួរជំងឺ ឬនឹងបម្រើជំងឺ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ បងប្អូនប្រុសរបស់ភិក្ខុមានជំងឺ ។ បើបងប្អូនប្រុសនោះ បញ្ជូនបម្រើទៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុជាបងប្អូនថា ដ្បិតខ្ញុំមានជំងឺ សូមឲ្យលោកជាបងប្អូនរបស់ខ្ញុំនិមន្តមក ខ្ញុំចង់ឲ្យលោកជាបងប្អូននិមន្តមក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើបងប្អូនប្រុសបញ្ជូនបម្រើមកហើយ ភិក្ខុគប្បីទៅដោយសត្តាហករណីយ៍បាន បើបងប្អូនប្រុសមិនបានបញ្ជូនបម្រើមកទេ ភិក្ខុមិនគួរទៅទេ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ បងប្អូនស្រីរបស់ភិក្ខុមានជំងឺ ។ បើបងប្អូនស្រីនោះ បញ្ជូនបម្រើទៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុថា ដ្បិតខ្ញុំមានជំងឺ សូមឲ្យលោកជាបងប្អូនប្រុសរបស់ខ្ញុំនិមន្តមក ខ្ញុំប្រាថ្នាឲ្យលោកជាបងប្អូនប្រុសនិមន្តមក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើបងប្អូនស្រីបានបញ្ជូនបម្រើមកហើយ ភិក្ខុគប្បីទៅដោយសត្តាហករណីយ៍

បហិតេ ន ត្វេវ អប្បហិតេ សត្តាហំ សន្និវត្តោ កាតព្វោ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុស្ស ញាតកោ គិលានោ ហោតិ ។ សោ ចេ ភិក្ខុស្ស សន្តិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ អហំ ហិ គិលានោ អាគច្ឆតុ ភទ្ទន្តោ ឥច្ឆាមិ ភទ្ទន្តស្ស អាគតន្តិ ។ គន្តព្វំ ភិក្ខវេ សត្តាហករណីយេន បហិតេ ន ត្វេវ អប្បហិតេ សត្តាហំ សន្និវត្តោ កាតព្វោ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុស្ស ភតិកោ គិលានោ ហោតិ ។ សោ ចេ ភិក្ខូនំ សន្តិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ អហំ ហិ គិលានោ អាគច្ឆន្តុ ភិក្ខូ ឥច្ឆាមិ ភិក្ខូនំ អាគតន្តិ ។ គន្តព្វំ ភិក្ខវេ សត្តាហករណីយេន បហិតេ ន ត្វេវ អប្បហិតេ សត្តាហំ សន្និវត្តោ កាតព្វោតិ ។

[៩] តេន ខោ បន សមយេន សង្ឃស្ស មហាវិហារោ(១) ឧទ្រិយតិ អញ្ញតរេន ឧបាសកេន អរញ្ញេ ភណ្ឌំ ឆេទាបិតំ ហោតិ ។ សោ ភិក្ខូនំ សន្តិកេ

១ ឱ. វិហារោ ។

បាន កាលបើបងប្អូនស្រីមិនបានបញ្ជូនបម្រើមកទេ ភិក្ខុមិនត្រូវទៅទេ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ ញាតិរបស់ភិក្ខុមានជំងឺ ។ បើញាតិនោះបញ្ជូនបម្រើទៅ ក្នុងសំណាក់ភិក្ខុថា ដ្បិតខ្ញុំមានជំងឺ សូមឲ្យលោកដ៏ចម្រើននិមន្តមក ខ្ញុំប្រាថ្នាឲ្យលោកដ៏ចម្រើននិមន្តមក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើញាតិ បញ្ជូនបម្រើមកហើយ ភិក្ខុគប្បីទៅដោយសត្តាហករណីយ៍បាន កាលបើញាតិមិនបានបញ្ជូនបម្រើមកទេ ភិក្ខុមិនត្រូវទៅទេ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញ ក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ អ្នកធ្វើការឈ្នួលរបស់ភិក្ខុមានជំងឺ ។ បើអ្នកធ្វើការឈ្នួលនោះ បញ្ជូនបម្រើទៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយថា ដ្បិតខ្ញុំករុណាមានជំងឺ សូមឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំប្រាថ្នាឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយនិមន្តមក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើអ្នកធ្វើការឈ្នួលបញ្ជូនបម្រើមកហើយ ភិក្ខុគប្បីទៅដោយសត្តាហករណីយ៍បាន កាលបើអ្នកធ្វើការឈ្នួលមិនបានបញ្ជូនបម្រើមកទេ ភិក្ខុមិនត្រូវទៅទេ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃ ។

[៩] សម័យនោះឯង មហាវិហាររបស់សង្ឃបាក់បែក ទ្រុឌទ្រោមទៅមានឧបាសកម្នាក់ បានឲ្យគេកាប់យកគ្រឿងឈើនៅក្នុងព្រៃ ។ ឧបាសកនោះ ក៏បានបញ្ជូនបម្រើទៅ ក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយថា បើ

ទូតំ បាហេសិ សចេ ភទន្តា តំ ភណ្ឌំ អវហាបេយ្យុំ ទជ្ជាហំ តំ ភណ្ឌន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ សង្ឃករណីយេន គន្តុំ សត្តាហំ សន្និវត្តោ កាតព្វោតិ ។

វស្សាវាសភាណវារំ និដ្ឋិតំ បឋមំ ។

[១០] តេន ខោ បន សមយេន កោសលេសុ ជនបទេសុ អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ វស្សូបគតា ភិក្ខូ វាឡេ-ហិ ឧព្វាឡ្ហា ហោន្តិ ។ គណ្ហឹសុបិ បរិបាតឹសុបិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ វស្សូបគតា ភិក្ខូ វាឡេហិ ឧព្វាឡ្ហា ហោន្តិ ។ គណ្ហន្តិបិ បរិបាតេន្តិបិ ។ ឯសេវ អន្តរាយោតិ បក្កមិតព្វំ ។ អនា-បត្តិ វស្សច្ឆេទស្ស ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ វស្សូបគតា

លោកដ៏ចម្រើនទាំងឡាយ អាចឲ្យគេនាំយកគ្រឿងឈើនោះទៅបាន ខ្ញុំករុ-ណានឹងប្រគេនគ្រឿងឈើនោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ បានក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុទៅ ដោយសង្ឃករណីយ៍ (កិច្ចដែលសង្ឃគួរធ្វើ) បាន ហើយត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃ ។

ចប់ ភាណវារៈ សំដែងអំពីភិក្ខុនៅចាំវស្សាជាបឋម ។

[១០] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយបានចាំវស្សាក្នុងអាវាស ១ ក្នុងកោសលជនបទ ពួកសត្វសាហាវតែងទៅបៀតបៀន ។ ពួកសត្វសា-ហាវនោះមកចាប់ភិក្ខុទាំងនោះខ្លះ មកចោមព័ទ្ធបង្អើលភិក្ខុទាំងនោះខ្លះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ ភិក្ខុទាំងឡាយបានចូលវស្សាហើយ មានពួកសត្វសាហាវមកបៀតបៀន ។ ចាប់យកភិក្ខុទាំងនោះទៅក្តី មកចោមព័ទ្ធបង្អើលភិក្ខុទាំងនោះក្តី ។ ភិក្ខុទាំងឡាយត្រូវធ្វើទុកក្នុងចិត្តថា អាវាសនេះឯង មានសេចក្តីអន្តរាយ ហើយចៀសចេញទៅចុះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះដាច់វស្សា តែមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ ភិក្ខុទាំងឡាយបានចូលវស្សាហើយ ពួក

៣៧

វស្សូបនាយិកក្ខន្ធកេ វស្សុបគតានំ អន្តរាយា

ភិក្ខូ សិរីសបេហិ ឧព្វាឡ្ហា ហោន្តិ ។ ឌំសន្តិបិ បរិបា-តេន្តិបិ ។ ឯសេវ អន្តរាយោតិ បក្កមិតព្វំ ។ អនាបត្តិ វស្សច្ឆេទស្ស ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ វស្សុបគតា ភិក្ខូ ចោរេហិ ឧព្វាឡ្ហា ហោន្តិ ។ វិលុម្បន្តិបិ អាកោ-ដេន្តិបិ ។ ឯសេវ អន្តរាយោតិ បក្កមិតព្វំ ។ អនាបត្តិ វស្សច្ឆេទស្ស ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ វស្សុបគតា ភិក្ខូ បិសាចេហិ ឧព្វាឡ្ហា ហោន្តិ ។ អាវិសន្តិបិ ហរន្តិបិ[១] ។ ឯសេវ អន្តរាយោតិ បក្កមិតព្វំ ។ អនាបត្តិ វស្សច្ឆេ-ទស្ស ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ វស្សុបគតានំ ភិក្ខូនំ គាមោ អគ្គិនា ទឌ្ឍោ ហោតិ ។ ភិក្ខូ បិណ្ឌកេន កិលមន្តិ ។

១ ឱជម្បិ ហរន្តីតិបិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។

សត្វមានពិស[១] មកបៀតបៀន ។ សត្វទីឃជាតិទាំងនោះខាំភិក្ខុខ្លះ មកចោមព័ទ្ធ បង្អើលភិក្ខុទាំងនោះខ្លះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះត្រូវតាំងចិត្តថា អាវាសនេះឯង មានសេចក្តីអន្តរាយ ហើយចៀសចេញទៅចុះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះដាច់វស្សា តែមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ បើភិក្ខុទាំងឡាយចូលវស្សាហើយ មានពួកចោរមកបៀតបៀន ។ ចោរទាំងនោះប្លន់ភិក្ខុទាំងឡាយខ្លះ វាយសំពងភិក្ខុទាំងឡាយខ្លះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះត្រូវតាំងចិត្តថា អាវាសនេះឯង មានសេចក្តីអន្តរាយ ហើយចៀសចេញទៅចុះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះដាច់វស្សា តែមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ ភិក្ខុទាំងឡាយចូលវស្សាហើយ មានពួកបិសាចបៀតបៀន ។ បិសាចទាំងនោះចូលទៅ (ក្នុងសរីរៈរបស់ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ) ខ្លះ នាំយក (ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ) ទៅខ្លះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះត្រូវតាំងចិត្តថា អាវាសនេះឯង មានសេចក្តីអន្តរាយហើយ ចៀសចេញទៅចុះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះដាច់វស្សា តែមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ ភិក្ខុទាំងឡាយចូលវស្សាហើយ ស្រាប់តែភ្លើងឆេះស្រុកជាទីគោចរ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏លំបាក ដោយអាហារបិណ្ឌបាត

១ សិរីសបៈ សំដៅយកសត្វលូនវារដែលមានពិស មានពស់ ក្អែប ជាដើម ។

ឯសេវ អន្តរាយោតិ បក្កមិតព្វំ ។ អនាបត្តិ វស្សច្ឆេទស្ស ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ វស្សូបគតានំ ភិក្ខូនំ សេនាសនំ អគ្គិនា ទឌ្ឍំ ហោតិ ។ ភិក្ខូ សេនាសនេន កិលមន្តិ ។ ឯសេវ អន្តរាយោតិ បក្កមិតព្វំ ។ អនាបត្តិ វស្សច្ឆេទស្ស ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ វស្សូបគតានំ ភិក្ខូនំ គាមោ ឧទកេន វុឡ្ហោ ហោតិ ។ ភិក្ខូ បិណ្ឌកេន កិលមន្តិ ។ ឯសេវ អន្តរាយោតិ បក្កមិតព្វំ ។ អនាបត្តិ វស្សច្ឆេទស្ស ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ វស្សូបគតានំ ភិក្ខូនំ សេនាសនំ ឧទកេន វុឡ្ហំ ហោតិ ។ ភិក្ខូ សេនាសនេន កិលមន្តិ ។ ឯសេវ អន្តរាយោតិ បក្កមិតព្វំ ។ អនាបត្តិ វស្សច្ឆេទស្សាតិ ។

[១១] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ វស្សូបគតានំ ភិក្ខូនំ គាមោ ចោរេហិ វុដ្ឋាសិ ។

ភិក្ខុទាំងនោះត្រូវតាំងចិត្តថា អាវាសនេះឯងមានសេចក្តីអន្តរាយ ហើយចៀសចេញទៅចុះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះដាច់វស្សា តែមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ ភិក្ខុទាំងឡាយចូលវស្សាហើយ ស្រាប់តែភ្លើងឆេះទីសេនាសនៈ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏លំបាកដោយទីសេនាសនៈ ។ ភិក្ខុទាំងនោះត្រូវតាំងចិត្តថា អាវាសនេះឯងមានសេចក្តីអន្តរាយ ហើយចៀសចេញទៅចុះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះដាច់វស្សា តែមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ ភិក្ខុទាំងឡាយចូលវស្សាហើយ ស្រាប់តែមានទឹកជន់មកលិចស្រុកជាទីគោចរ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏លំបាកដោយអាហារបិណ្ឌបាត ។ ភិក្ខុទាំងនោះត្រូវតាំងចិត្តថា អាវាសនេះឯងមានសេចក្តីអន្តរាយ ហើយចៀសចេញទៅចុះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះដាច់វស្សា តែមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ មានទឹកជន់លិចទីសេនាសនៈរបស់ពួកភិក្ខុដែលចូលវស្សាហើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏លំបាកដោយទីសេនាសនៈ ។ ភិក្ខុទាំងនោះត្រូវតាំងចិត្តថា អាវាសនេះឯង មានសេចក្តីអន្តរាយ ហើយចៀសចេញទៅចុះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះដាច់វស្សា តែមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។

[១១] សម័យនោះឯង កាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចូលវស្សាហើយក្នុងអាវាស ១ ស្រាប់តែមានពួកចោរមកនៅក្នុងស្រុកជាទីគោចរ ។

៣៩

វស្សូបនាយិកក្ខន្ធកេ វស្សុបគតានំ អន្តរាយា

ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ យេន គាមោ តេន គន្តុន្តិ ។ គាមោ ទ្វេធា ភិជ្ជិត្ថ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ យេន គាមា ពហុតរា តេន គន្តុន្តិ ។ ពហុតរា អស្សទ្ធា ហោន្តិ អប្បសន្នា ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ យេន សទ្ធា បសន្នា តេន គន្តុន្តិ ។

[១២] តេន ខោ បន សមយេន កោសលេសុ ជនបទេសុ អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ វស្សុបគតា ភិក្ខូ ន លភឹសុ លូខស្ស វា បណីតស្ស វា ភោជនស្ស យាវទត្ថំ បារិបូរឹ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ វស្សុបគតា ភិក្ខូ ន លភន្តិ លូខស្ស វា បណីតស្ស វា ភោជនស្ស យាវទត្ថំ បារិបូរឹ ។ ឯសេវ

ភិក្ខុទាំងនោះបានក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ស្រុកជាទីគោចរមានក្នុងទីណា តថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយទៅនៅក្នុងទីនោះចុះ ។ ចំណែកអ្នកស្រុកក៏បែកគ្នាទៅជាពីរផ្នែក ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំ-ពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកស្រុកទាំងឡាយ មានចំនួនច្រើនជាងនៅក្នុងទីណា តថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយទៅនៅក្នុងទីនោះបាន ។ (ចំណែក) អ្នកស្រុកដែលឥតមានសទ្ធា ឥតមានសេចក្តីជ្រះថ្លា ច្រើនជាង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកអ្នកស្រុកដែលមានសទ្ធាជ្រះថ្លា មាននៅក្នុងទីណា តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយទៅនៅក្នុងទីនោះឯង ។

[១២] សម័យនោះឯង ក្នុងកោសលជនបទ មានពួកភិក្ខុចូលវស្សាក្នុងអាវាស ១ ក៏មិនដែលបានភោជនសៅហ្មង ឬឧត្តមឲ្យបានឆ្អែតពេញលេញម្តងសោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើពួកភិក្ខុដែលចូលវស្សាហើយ មិនបានភោជនសៅហ្មង ឬឧត្តមល្មមឆ្អែតពេញលេញទេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះត្រូវតាំងចិត្តថា អាវាសនេះឯងមាន

អន្តរាយោតិ បក្កមិតព្វំ ។ អនាបត្តិ វស្សច្ឆេទស្ស ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ វស្សូបគតា ភិក្ខូ លភន្តិ លូខស្ស វា បណីតស្ស វា ភោជនស្ស យាវទត្ថំ បារិបូរឹ ន លភន្តិ សប្បាយានិ ភោជនានិ ។ ឯសេវ អន្តរាយោតិ បក្កមិតព្វំ ។ អនាបត្តិ វស្សច្ឆេទស្ស ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ វស្សូបគតា ភិក្ខូ លភន្តិ លូខស្ស វា បណីតស្ស វា ភោជនស្ស យាវទត្ថំ បារិបូរឹ លភន្តិ សប្បាយានិ ភោជនានិ ន លភន្តិ សប្បាយានិ ភេសជ្ជានិ ។ ឯសេវ អន្តរាយោតិ បក្កមិតព្វំ ។ អនាបត្តិ វស្សច្ឆេទស្ស ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ វស្សូបគតា ភិក្ខូ លភន្តិ លូខស្ស វា បណីតស្ស វា ភោជនស្ស យាវទត្ថំ បារិបូរឹ លភន្តិ សប្បាយានិ ភោជនានិ លភន្តិ សប្បាយានិ ភេសជ្ជានិ ន លភន្តិ បដិរូបំ ឧបដ្ឋាកំ ។ ឯសេវ អន្តរាយោតិ បក្កមិតព្វំ ។ អនាបត្តិ វស្សច្ឆេទស្ស ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ វស្សូបគតំ ភិក្ខុំ ឥត្ថី និមន្តេតិ

សេចក្តីអន្តរាយ ហើយចៀសចេញទៅចុះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះដាច់វស្សា តែមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើពួកភិក្ខុដែលចូលវស្សាហើយបានភោជនសៅហ្មង ឬឧត្តមល្មមឆ្អែតពេញលេញហើយ តែមិនបានភោជនទាំងឡាយឲ្យជាទីសប្បាយសោះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះត្រូវតាំងចិត្តថា អាវាសនេះឯង មានសេចក្តីអន្តរាយ ហើយចៀសចេញទៅចុះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះដាច់វស្សា តែមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើពួកភិក្ខុចូលវស្សាហើយ បានភោជនសៅហ្មង ឬឧត្តមល្មមតែឆ្អែតពេញលេញ បានភោជនទាំងឡាយ ក៏ជាទីសប្បាយ តែមិនបានភេសជ្ជៈទាំងឡាយ ជាទីសប្បាយសោះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ត្រូវតាំងចិត្តថា អាវាសនេះឯង មានសេចក្តីអន្តរាយ ហើយចៀសចេញទៅចុះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះដាច់វស្សា តែមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើពួកភិក្ខុដែលចូលវស្សាហើយ បានភោជនសៅហ្មង ឬឧត្តមល្មមឆ្អែតពេញលេញ បានភោជនទាំងឡាយ ក៏ជាទីសប្បាយ បានភេសជ្ជៈទាំងឡាយ ក៏ជាទីសប្បាយ តែមិនបានអ្នកឧបដ្ឋាកឲ្យសមគួរសោះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះត្រូវតាំងចិត្តថា អាវាសនេះឯង មានសេចក្តីអន្តរាយ ហើយចៀសចេញទៅចុះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ដាច់វស្សា តែមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានស្រីមកប្រលោមភិក្ខុ

វស្សូបនាយិកក្ខន្ធកេ វស្សុបគតានំ អន្តរាយា

ឯហិ ភន្តេ ហិរញ្ញំ វា តេ ទេមិ សុវណ្ណំ វា តេ ទេមិ ខេត្តំ វា តេ ទេមិ វត្ថុំ វា តេ ទេមិ គាវុំ វា តេ ទេមិ គាវឹ វា តេ ទេមិ ទាសំ វា តេ ទេមិ ទាសឹ វា តេ ទេមិ ធីតរំ វា តេ ទេមិ ភរិយត្ថាយ អហំ វា តេ ភរិយា ហោមិ អញ្ញំ វា តេ ភរិយំ អានេមីតិ ។ តត្រ ចេ ភិក្ខុនោ ឯវំ ហោតិ លហុបរិវត្តំ ខោ ចិត្តំ វុត្តំ ភគវតា សិយាបិ មេ ព្រហ្មចរិយស្ស អន្តរាយោតិ បក្កមិតព្វំ ។ អនាបត្តិ វស្សច្ឆេទស្ស ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ វស្សុបគតំ ភិក្ខុំ វេសី និមន្តេតិ ។ បេ ។ ថុល្ល-កុមារី និមន្តេតិ បណ្ឌកោ និមន្តេតិ ញាតកា និមន្តេន្តិ រាជានោ និមន្តេន្តិ ចោរា និមន្តេន្តិ ធុត្តា និមន្តេន្តិ ឯហិ ភន្តេ ហិរញ្ញំ វា តេ ទេម សុវណ្ណំ វា តេ ទេម ខេត្តំ វា តេ ទេម វត្ថុំ វា តេ ទេម គាវុំ វា តេ ទេម

ដែលចូលវស្សាហើយថា លោកម្ចាស់ចូរនិមន្តមក ខ្ញុំករុណាប្រគេនប្រាក់លោកក្តី ខ្ញុំករុណាប្រគេនមាសលោកក្តី ខ្ញុំករុណាប្រគេនស្រែលោកក្តី ខ្ញុំករុណា ប្រគេនចំការលោកក្តី ខ្ញុំករុណាប្រគេនគោឈ្មោលលោកក្តី ខ្ញុំករុណា ប្រគេនគោញីលោកក្តី ខ្ញុំករុណាប្រគេនខ្ញុំប្រុសលោកក្តី ខ្ញុំករុណាប្រគេនខ្ញុំស្រីលោកក្តី ខ្ញុំករុណាប្រគេនកូនស្រី ដើម្បីឲ្យជាភរិយាលោកក្តី ខ្ញុំករុណាជាភរិយាលោកក្តី ខ្ញុំករុណានាំយកស្រីដទៃ មកឲ្យជាភរិយាលោកក្តី ។ ក្នុងវេលានោះ បើភិក្ខុមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ចិត្តជាធម្មជាតតែងប្រែត្រឡប់រហ័ស ដោយពិត ក្រែងព្រហ្មចរិយធម៌របស់អាត្មាអញ នឹងមានសេចក្តីអន្តរាយ ដូច្នេះហើយត្រូវចៀសចេញទៅបាន ។ ភិក្ខុនោះដាច់វស្សា តែមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានស្រីផ្កាមាសមកប្រលោមភិក្ខុដែលចូលវស្សាហើយ ។ បេ ។ ថុល្លកុមារី (ស្រីចាស់ក្រមុំ) មកប្រ-លោម ខ្ទើយមកប្រលោម ពួកញាតិមកប្រលោម ពួកស្តេចមកប្រលោម ពួកចោរមកប្រលោម ពួកអ្នកលេងមកប្រលោមថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកម្ចាស់និមន្តមក យើងខ្ញុំប្រគេនប្រាក់លោកក្តី យើងខ្ញុំប្រគេនមាសលោកក្តី យើងខ្ញុំប្រគេនស្រែលោកក្តី យើងខ្ញុំប្រគេនចំការលោកក្តី យើងខ្ញុំប្រគេនគោឈ្មោលលោកក្តី យើងខ្ញុំប្រគេន

គាវឹ វា តេ ទេម ទាសំ វា តេ ទេម ទាសឹ វា តេ ទេម ជីវិតំ វា តេ ទេម ភរិយត្តាយ អញ្ញំ វា តេ ភរិយំ អានេ-មាតិ ។ តត្រ ចេ ភិក្ខុនោ ឯវំ ហោតិ លហុបរិវត្តំ ខោ ចិត្តំ វុត្តំ ភគវតា សិយាបិ មេ ព្រហ្មចរិយស្ស អន្តរាយោតិ បក្កមិតព្វំ ។ អនាបត្តិ វស្សច្ឆេទស្ស ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ វស្សូបគតោ ភិក្ខុ អស្សាមិកំ និធឹ បស្សតិ ។ តត្រ ចេ ភិក្ខុនោ ឯវំ ហោតិ លហុបរិវត្តំ ខោ ចិត្តំ វុត្តំ ភគវតា សិយាបិ មេ ព្រហ្មចរិយស្ស អន្តរាយោតិ បក្កមិតព្វំ ។ អនាបត្តិ វស្សច្ឆេទស្ស ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ វស្សូបគតោ ភិក្ខុ បស្សតិ សម្ពហុលេ ភិក្ខូ សង្ឃភេទាយ បរក្កមន្តេ ។ តត្រ ចេ ភិក្ខុនោ ឯវំ ហោតិ គរុកោ ខោ សង្ឃភេទោ វុត្តោ ភគវតា មា មយិ សម្មុខីភូតេ សង្ឃោ ភិជ្ជីតិ បក្កមិតព្វំ ។ អនាបត្តិ វស្សច្ឆេទស្ស ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ វស្សូបគតោ ភិក្ខុ

គោញីលោកក្តី យើងខ្ញុំប្រគេនខ្ញុំប្រុសលោកក្តី យើងខ្ញុំប្រគេនខ្ញុំស្រីលោកក្តី យើងខ្ញុំប្រគេនកូនស្រីដើម្បីឲ្យជាភរិយាលោកក្តី យើងខ្ញុំនាំយកស្រីដទៃមកឲ្យជាភរិយាលោកក្តី ។ ក្នុងវេលានោះ បើភិក្ខុមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ចិត្តជាធម្មជាតតែងប្រែត្រឡប់រហ័សដោយពិត ក្រែងមានសេចក្តីអន្តរាយ ដល់ព្រហ្មចរិយធម៌របស់អាត្មាអញ ដូច្នេះហើយត្រូវចៀសចេញទៅបាន ។ ភិក្ខុនោះដាច់វស្សា តែមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើភិក្ខុចូលវស្សាហើយឃើញកំណាប់ទ្រព្យឥតមានម្ចាស់ ។ ក្នុងវេលានោះ បើភិក្ខុមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ចិត្តជាធម្មជាតតែងប្រែត្រឡប់រហ័សដោយពិត ក្រែងមានសេចក្តីអន្តរាយ ដល់ព្រហ្មចរិយធម៌របស់អញ ដូច្នេះហើយត្រូវចៀសចេញទៅបាន ។ ភិក្ខុនោះដាច់វស្សា តែមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើភិក្ខុចូលវស្សាហើយ ឃើញភិក្ខុច្រើនរូបកំពុងព្យាយាម ដើម្បីបំបែកសង្ឃ ។ ក្នុងវេលានោះ បើភិក្ខុមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា សង្ឃភេទព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា មានទោសធ្ងន់ សូមកុំឲ្យសង្ឃបែកគ្នាក្នុងទីចំពោះមុខអញឡើយ ដូច្នេះហើយត្រូវចៀសចេញទៅបាន ។ ភិក្ខុនោះដាច់វស្សា តែមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ

៤៣

វស្សូបនាយិកក្ខន្ធកេ វស្សុបគតានំ សង្ឃភេទោ ឧប្បន្នោ

សុណាតិ សម្ពហុលា កិរ ភិក្ខូ សង្ឃភេទាយ បរក្កមន្តីតិ ។ តត្រ ចេ ភិក្ខុនោ ឯវំ ហោតិ គរុកោ ខោ សង្ឃភេទោ វុត្តោ ភគវតា មា មយិ សម្មុខីភូតេ សង្ឃោ ភិជ្ជីតិ បក្កមិតព្វំ ។ អនាបត្តិ វស្សច្ឆេទស្ស ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ វស្សុបគតោ ភិក្ខុ សុណាតិ អមុកស្មឹ កិរ អាវាសេ សម្ពហុលា ភិក្ខូ សង្ឃភេទាយ បរក្កមន្តីតិ ។ តត្រ ចេ ភិក្ខុនោ ឯវំ ហោតិ តេ ខោ មេ ភិក្ខូ មិត្តា ត្យាហំ វក្ខាមិ គរុកោ ខោ អាវុសោ សង្ឃភេទោ វុត្តោ ភគវតា មា អាយស្មន្តានំ សង្ឃភេទោ រុចិត្ថាតិ ករិស្សន្តិ មេ វចនំ សុស្សូសិស្សន្តិ សោតំ ឱទហិស្សន្តីតិ បក្កមិតព្វំ ។ អនាបត្តិ វស្សច្ឆេទស្ស ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ វស្សុបគតោ ភិក្ខុ សុណាតិ អមុកស្មឹ កិរ អាវាសេ សម្ពហុលា ភិក្ខូ សង្ឃភេទាយ បរក្កមន្តីតិ ។ តត្រ ចេ ភិក្ខុនោ ឯវំ ហោតិ តេ

បើភិក្ខុចូលវស្សាហើយ បានឮដំណឹងថា ពួកភិក្ខុច្រើនរូបព្យាយាម ដើម្បីបំបែកសង្ឃ ។ ក្នុងវេលានោះ បើភិក្ខុមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ការបំបែកសង្ឃ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា មានទោសធ្ងន់ សូមកុំឲ្យសង្ឃបែកគ្នាក្នុងទីចំពោះមុខអញឡើយដូច្នេះ ហើយត្រូវចៀសចេញទៅបាន ។ ភិក្ខុនោះដាច់វស្សា តែមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើភិក្ខុចូលវស្សាហើយបានឮដំណឹងថា ក្នុងអាវាសឯណោះ មានភិក្ខុច្រើនរូបព្យាយាមដើម្បីបំបែកសង្ឃ ។ ក្នុងវេលានោះ បើភិក្ខុមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុទាំងនោះ ជាមិត្តរបស់អាត្មាអញ អាត្មាអញនឹងនិយាយនឹងភិក្ខុទាំងនោះថា នៃអាវុសោ ការបំបែកសង្ឃ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា មានទោសធ្ងន់ អស់លោកដ៏មានអាយុ កុំចូលចិត្តនឹងការបំបែកសង្ឃឡើយ ភិក្ខុទាំងនោះមុខជានឹងធ្វើតាម មុខជានឹងប្រាថ្នាដើម្បីស្តាប់ពាក្យអាត្មាអញ មុខជានឹងផ្ទៀងត្រចៀកស្តាប់ ដូច្នេះ ហើយត្រូវចៀសចេញទៅបាន ។ ភិក្ខុនោះដាច់វស្សា តែមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើភិក្ខុចូលវស្សាហើយបានឮដំណឹងថា ក្នុងអាវាសឯណោះ មានភិក្ខុច្រើនរូបព្យាយាមដើម្បីបំបែកសង្ឃ ។ ក្នុងវេលានោះ បើភិក្ខុមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុទាំងនោះ

ខោ មេ ភិក្ខូ ន មិត្តា អបិច យេ តេសំ មិត្តា តេ មេ មិត្តា ត្យាហំ វក្ខាមិ តេ វុត្តា តេ វក្ខន្តិ គរុកោ ខោ អាវុសោ សង្ឃភេទោ វុត្តោ ភគវតា មា អាយស្មន្តានំ សង្ឃភេទោ រុចិត្ថាតិ ការិស្សន្តិ មេ វចនំ សុស្សូសិស្សន្តិ សោតំ ឱទហិស្សន្តីតិ បក្កមិតព្វំ ។ អនាបត្តិ វស្សច្ឆេទស្ស ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ វស្សូបគតោ ភិក្ខុ សុណាតិ អមុកស្មឹ កិរ អាវាសេ សម្ពហុលេហិ ភិក្ខូហិ សង្ឃោ ភិន្នោតិ ។ តត្រ ចេ ភិក្ខុនោ ឯវំ ហោតិ តេ ខោ មេ ភិក្ខូ មិត្តា ត្យាហំ វក្ខាមិ គរុកោ ខោ អាវុសោ សង្ឃភេទោ វុត្តោ ភគវតា មា អាយស្មន្តានំ សង្ឃភេទោ រុចិត្ថាតិ ការិស្សន្តិ មេ វចនំ សុស្សូសិស្សន្តិ សោតំ ឱទហិស្សន្តីតិ បក្កមិតព្វំ ។ អនាបត្តិ វស្សច្ឆេទស្ស ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ វស្សូបគតោ ភិក្ខុ សុណាតិ អមុកស្មឹ កិរ អាវាសេ សម្ពហុលេហិ

មិនមែនជាមិត្តរបស់អាត្មាអញមែន ប៉ុន្តែថា ភិក្ខុទាំងឡាយណា ដែលជាមិត្តរបស់ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ជាមិត្តរបស់អាត្មាអញដែរ អញនឹងនិយាយប្រាប់ភិក្ខុទាំងនោះ ភិក្ខុទាំងនោះ លុះអាត្មាអញបាននិយាយទៅហើយ មុខជានឹងនិយាយប្រាប់ភិក្ខុទាំងនោះថា នៃអាវុសោ ការបំបែកសង្ឃ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា មានទោសធ្ងន់ អស់លោកដ៏មានអាយុកុំចូលចិត្តនឹងការបំបែកសង្ឃឡើយ ភិក្ខុទាំងនោះ មុខជានឹងធ្វើតាម មុខជានឹងប្រាថ្នាដើម្បីស្តាប់ពាក្យអាត្មាអញ មុខជានឹងផ្ទៀងត្រ-ចៀកស្តាប់ ដូច្នេះហើយត្រូវចៀសចេញទៅបាន ។ ភិក្ខុនោះដាច់វស្សា តែមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ ភិក្ខុចូលវស្សាហើយ បានឮដំណឹងថា ក្នុងអាវាសឯណោះសង្ឃមុខជានឹងបែក ព្រោះភិក្ខុច្រើនរូប ។ ក្នុងវេលានោះ បើភិក្ខុមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុទាំងនោះជាមិត្តរបស់អញ ៗ នឹងនិយាយប្រាប់ភិក្ខុទាំងនោះថា នៃអាវុសោ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ការបំបែកសង្ឃមានទោសធ្ងន់ លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយកុំចូលចិត្តនឹងការបំបែកសង្ឃឡើយ ភិក្ខុទាំងនោះ នឹងធ្វើតាម នឹងប្រាថ្នាដើម្បីស្តាប់ពាក្យរបស់អញ នឹងផ្ទៀងត្រចៀកស្តាប់ ដូច្នេះហើយត្រូវចៀសចេញទៅបាន ។ ភិក្ខុនោះដាច់វស្សា តែមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើភិក្ខុចូលវស្សាហើយ បាន

៤៥

វស្សូបនាយិកក្ខន្ធកេ វស្សុបគតានំ សង្ឃភេទោ ឧប្បន្នោ

ភិក្ខូហិ សង្ឃោ ភិន្នោតិ ។ តត្រ ចេ ភិក្ខុនោ ឯវំ ហោតិ តេ ខោ មេ ភិក្ខូ ន មិត្តា អបិច យេ តេសំ មិត្តា តេ មេ មិត្តា ត្យាហំ វក្ខាមិ តេ វុត្តា តេ វក្ខន្តិ គរុកោ ខោ អាវុសោ សង្ឃភេទោ វុត្តោ ភគវតា មា អាយស្មន្តានំ សង្ឃភេទោ រុចិត្ថាតិ ករិស្សន្តិ មេ វចនំ សុស្សូសិស្សន្តិ សោតំ ឱទហិស្សន្តីតិ បក្កមិតព្វំ ។ អនាបត្តិ វស្សច្ឆេទស្ស ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ វស្សុបគតោ ភិក្ខុ សុណាតិ អមុកស្មឹ កិរ អាវាសេ សម្ពហុលា ភិក្ខុនិយោ សង្ឃភេទាយ បរក្កមន្តីតិ ។ តត្រ ចេ ភិក្ខុនោ ឯវំ ហោតិ តា ខោ មេ ភិក្ខុនិយោ មិត្តា តាហំ វក្ខាមិ គរុកោ ខោ ភគិនិយោ សង្ឃភេទោ វុត្តោ ភគវតា មា ភគិនីនំ

ឮដំណឹងថា ក្នុងអាវាសឯណោះ សង្ឃមុខជានឹងបែក ព្រោះភិក្ខុច្រើនរូប ។ ក្នុងវេលានោះ បើភិក្ខុមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុទាំងឡាយនោះឯង មិនមែនជាមិត្តរបស់អាត្មាទេ ប៉ុន្តែថា ភិក្ខុទាំងឡាយណាដែលជាមិត្តរបស់ភិក្ខុទាំងនោះ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ជាមិត្តរបស់អាត្មាអញដែរ អាត្មាអញនឹងនិយាយប្រាប់ភិក្ខុទាំងនោះ ភិក្ខុទាំងនោះ លុះអាត្មាអញនិយាយទៅហើយ មុខជានឹងនិយាយប្រាប់ភិក្ខុទាំងនោះថា នែអាវុសោ ការបំបែកសង្ឃ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា មានទោសធ្ងន់ អស់លោកដ៏មានអាយុ កុំចូលចិត្តនឹងការបំបែកសង្ឃឡើយ ភិក្ខុទាំងនោះមុខជានឹងធ្វើតាម មុខជានឹងប្រាថ្នាដើម្បីស្តាប់ពាក្យអាត្មាអញ មុខជានឹងផ្ទៀងត្រចៀកស្តាប់ ដូច្នេះហើយត្រូវចៀសចេញទៅបាន ។ ភិក្ខុនោះដាច់វស្សា តែមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើភិក្ខុចូលវស្សាហើយ បានឮដំណឹងថា ក្នុងអាវាសឯណោះ មានភិក្ខុនីច្រើនរូបព្យាយាម ដើម្បីបំបែកសង្ឃ ។ ក្នុងវេលានោះ បើភិក្ខុមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុនីទាំងនោះ ជាមិត្តរបស់អាត្មាអញពិត អាត្មាអញនឹងនិយាយប្រាប់ភិក្ខុនីទាំងនោះថា នែនាងទាំងឡាយ ការបំបែកសង្ឃ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា មានទោសធ្ងន់ អស់នាង

៤៦

សង្ឃភេទោ រុចិត្ថាតិ ការិស្សន្តិ មេ វចនំ សុស្សូសិស្សន្តិ សោតំ ឱទហិស្សន្តីតិ បក្កមិតព្វំ ។ អនាបត្តិ វស្សច្ឆេទស្ស ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ វស្សូបគតោ ភិក្ខុ សុណាតិ អមុកស្មឹ កិរ អាវាសេ សម្ពហុលា ភិក្ខុនិយោ សង្ឃភេទាយ បរក្កមន្តីតិ ។ តត្រ ចេ ភិក្ខុនោ ឯវំ ហោតិ តា ខោ មេ ភិក្ខុនិយោ ន មិត្តា អបិច យា តាសំ មិត្តា តា មេ មិត្តា តាហំ វក្ខាមិ តា វុត្តា តា វក្ខន្តិ គរុកោ ខោ ភគិនិយោ សង្ឃភេទោ វុត្តោ ភគវតា មា ភគិនីនំ សង្ឃភេទោ រុចិត្ថាតិ ការិស្សន្តិ មេ វចនំ សុស្សូសិស្សន្តិ សោតំ ឱទហិស្សន្តីតិ បក្កមិតព្វំ ។ អនាបត្តិ វស្សច្ឆេទស្ស ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ វស្សូបគតោ ភិក្ខុ សុណាតិ អមុកស្មឹ កិរ អាវាសេ សម្ពហុលាហិ ភិក្ខុនីហិ សង្ឃោ ភិន្នោតិ ។ តត្រ ចេ ភិក្ខុនោ ឯវំ ហោតិ តា ខោ មេ ភិក្ខុនិយោ មិត្តា

កុំចូលចិត្តនឹងការបំបែកសង្ឃឡើយ ពួកភិក្ខុនីនោះ មុខជានឹងធ្វើតាម មុខជានឹងប្រាថ្នាដើម្បីស្តាប់ពាក្យអាត្មាអញ មុខជានឹងផ្ទៀងត្រចៀកស្តាប់ ដូច្នេះហើយត្រូវចៀសចេញទៅបាន ។ ភិក្ខុនោះដាច់វស្សា តែមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើភិក្ខុចូលវស្សាហើយ បានឮដំណឹងថា ក្នុងអាវាសឯណោះ មានភិក្ខុនីច្រើនរូប ព្យាយាមដើម្បីបំបែកសង្ឃ ។ ក្នុងវេលានោះ បើភិក្ខុមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុនីទាំងនោះមិនមែនជាមិត្តរបស់អាត្មាមែន ប៉ុន្តែថា ភិក្ខុនីណាដែលជាមិត្តរបស់ភិក្ខុនីទាំងនោះ ភិក្ខុនីទាំងនោះ ក៏ជាមិត្តរបស់អាត្មាអញដែរ អាត្មាអញនឹងនិយាយប្រាប់ភិក្ខុនីទាំងនោះ ភិក្ខុនីទាំងនោះ លុះអាត្មាអញនិយាយទៅហើយ មុខជានិយាយប្រាប់ភិក្ខុនីទាំងនោះថា នែនាងទាំង-ឡាយ ការបំបែកសង្ឃ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា មានទោសធ្ងន់ ពួកនាងកុំចូលចិត្តនឹងការបំបែកសង្ឃឡើយ ពួកភិក្ខុនីនោះ មុខជានឹងធ្វើតាម មុខជានឹងប្រាថ្នាដើម្បីស្តាប់ពាក្យអាត្មាអញ មុខជានឹងផ្ទៀងត្រចៀកស្តាប់ ដូច្នេះហើយត្រូវចៀសចេញទៅចុះ ។ ភិក្ខុនោះដាច់វស្សា តែមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើភិក្ខុចូលវស្សាហើយ បានឮដំណឹងថា ក្នុងអាវាសឯណោះ សង្ឃមុខជានឹងបែកព្រោះពួកភិក្ខុនីច្រើនរូប ។ ក្នុងវេលានោះ បើភិក្ខុមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា

៤៧

វស្សូបនាយិកក្ខន្ធកេ វស្សុបគតានំ សង្ឃភេទោ ឧប្បន្នោ

តាហំ វក្ខាមិ គរុកោ ខោ ភគិនិយោ សង្ឃភេទោ វុត្តោ ភគវតា មា ភគិនីនំ សង្ឃភេទោ រុចិត្ថាតិ ការិស្សន្តិ មេ វចនំ សុស្សូសិស្សន្តិ សោតំ ឱទហិស្សន្តីតិ បក្កមិតព្វំ ។ អនាបត្តិ វស្សច្ឆេទស្ស ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ វស្សុបគតោ ភិក្ខុ សុណាតិ អមុកស្មឹ កិរ អាវាសេ សម្ពហុលាហិ ភិក្ខុនីហិ សង្ឃោ ភិន្នោតិ ។ តត្រ ចេ ភិក្ខុនោ ឯវំ ហោតិ តា ខោ មេ ភិក្ខុនិយោ ន មិត្តា អបិច យា តាសំ មិត្តា តា មេ មិត្តា តាហំ វក្ខាមិ តា វុត្តា តា វក្ខន្តិ គរុកោ ខោ ភគិនិយោ សង្ឃភេទោ វុត្តោ ភគវតា មា ភគិនីនំ សង្ឃភេទោ រុចិត្ថាតិ ការិស្សន្តិ មេ វចនំ សុស្សូសិស្សន្តិ សោតំ ឱទហិស្សន្តីតិ បក្កមិតព្វំ ។ អនាបត្តិ វស្សច្ឆេទស្ស ។

ភិក្ខុនីទាំងនោះ ជាមិត្តរបស់អាត្មាអញដោយពិត អាត្មាអញនឹងនិយាយប្រាប់ភិក្ខុនីទាំងនោះថា នៃនាងទាំងឡាយ ការបំបែកសង្ឃព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា មានទោសធ្ងន់ អស់ទាំងនាង កុំចូលចិត្តនឹងការបំបែកសង្ឃឡើយ ភិក្ខុនីទាំងនោះមុខជានឹងធ្វើតាម មុខជាប្រាថ្នាដើម្បីស្តាប់ពាក្យអាត្មាអញ មុខជានឹងផ្ទៀងត្រចៀកស្តាប់ ដូច្នេះហើយត្រូវចៀសចេញទៅបាន ។ ភិក្ខុទាំងនោះដាច់វស្សា តែមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើភិក្ខុចូលវស្សាហើយ បានឮដំណឹងថា ក្នុងអាវាសឯណោះសង្ឃមុខជានឹងបែកព្រោះភិក្ខុនីច្រើនរូប ។ ក្នុងវេលានោះ បើភិក្ខុមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុនីទាំងនោះមិនមែនជាមិត្តរបស់អាត្មាអញពិតមែន ប៉ុន្តែថា ភិក្ខុនីទាំងឡាយណា ដែលជាមិត្តរបស់ភិក្ខុនីទាំងនោះ ភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះ ក៏ជាមិត្តរបស់អាត្មាអញដែរ អាត្មាអញនឹងនិយាយប្រាប់ភិក្ខុនីទាំងនោះ ភិក្ខុនីទាំងនោះ លុះអាត្មាអញនិយាយទៅហើយ នឹងនិយាយប្រាប់ភិក្ខុនីទាំងនោះថា នៃនាងទាំងឡាយ ការបំបែកសង្ឃព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា មានទោសធ្ងន់ ពួកនាងកុំចូល-ចិត្តនឹងការបំបែកសង្ឃឡើយ ភិក្ខុនីទាំងនោះ មុខជានឹងធ្វើតាម មុខជាប្រាថ្នាដើម្បីស្តាប់ពាក្យអាត្មាអញ មុខជានឹងផ្ទៀងត្រចៀកស្តាប់ ដូច្នេះហើយត្រូវចៀសចេញទៅបាន ។ ភិក្ខុនោះដាច់វស្សា តែមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។

[១៣] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ វជេ វស្សំ ឧបគន្តុកាមោ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជាណាមិ ភិក្ខវេ វជេ វស្សំ ឧបគន្តុន្តិ ។ វជោ វុដ្ឋាសិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជា-ណាមិ ភិក្ខវេ យេន វជោ តេន គន្តុន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ ឧបកដ្ឋាយ វស្សូបនាយិ-កាយ សត្ថេន គន្តុកាមោ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជាណាមិ ភិក្ខវេ សត្ថេ វស្សំ ឧប-គន្តុន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ ឧបកដ្ឋាយ វស្សូបនាយិកាយ ណាវាយ គន្តុកាមោ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជាណាមិ ភិក្ខវេ ណាវាយ វស្សំ ឧបគន្តុន្តិ ។

[១៣] សម័យនោះឯង ភិក្ខុ ១ រូប មានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីចូលវស្សាក្នុងលំនៅរបស់គង្វាលគោ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុចូលវស្សា ក្នុងលំនៅរបស់គង្វាលគោបាន ។ ឯលំនៅរបស់គង្វាលគោ ក៏រើចេញទៅ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ លំនៅគង្វាលគោទៅក្នុងទីណា តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុទៅក្នុងទីនោះបាន ។ សម័យនោះឯង មានភិក្ខុ ១ រូប កាលថ្ងៃចូលវស្សាកាន់តែជិតហើយ ក៏ប្រាថ្នាដើម្បីទៅដោយពួកឈ្មួញរទេះ[១] ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុចូលវស្សាក្នុងពួកឈ្មួញរទេះបាន ។ សម័យនោះឯង មានភិក្ខុ ១ រូប កាលថ្ងៃចូលវស្សាកាន់តែជិតហើយ ក៏ប្រាថ្នាដើម្បីទៅដោយទូក ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុចូលវស្សាក្នុងទូកបាន ។

---
១ ក្នុងដីកាថា ប្រជុំជន ។

៤៩

វស្សូបនាយិកក្ខន្ធកេ អជ្ឈោកាសេ វស្សុបគតាទយោ

[១៤] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ រុក្ខសុសិរេ វស្សំ ឧបគច្ឆតិ[១] ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ សេយ្យថាបិ បិសាចិល្លិកាតិ[២] ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ រុក្ខសុសិរេ វស្សំ ឧបគន្តព្វំ យោ ឧបគច្ឆេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ រុក្ខវិដភិយា វស្សំ ឧបគច្ឆន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ សេយ្យថាបិ មិគលុទ្ទកាតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ រុក្ខវិដភិយា វស្សំ ឧបគន្តព្វំ យោ ឧបគច្ឆេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[១៥] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ អជ្ឈោកាសេ វស្សំ ឧបគច្ឆន្តិ ។ ទេវេ វស្សន្តេ រុក្ខមូលំបិ និម្ពកោសំបិ ឧបធាវន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ អជ្ឈោកាសេ វស្សំ ឧបគន្តព្វំ យោ ឧបគច្ឆេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។ តេន ខោ

---

១ ឱ. តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ រុក្ខសុសិរេ វស្សំ ឧបគច្ឆន្តិ ។ បិសាចិល្លិកាតិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។

វស្សូបនាយិកក្ខន្ធកៈ ពួកភិក្ខុចូលវស្សាក្នុងទីវាលជាដើម

[១៨] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុ ១ រូបចូលវស្សាក្នុងរូងឈើ ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ភិក្ខុទាំងនោះ ដូចជាពួកបិសាច ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ភិក្ខុមិនត្រូវចូលវស្សា ក្នុងរូងឈើទេ ភិក្ខុណាចូល ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយ ចូលវស្សាលើប្រគាបឈើ ។ ពួកមនុស្ស ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ភិក្ខុទាំងនោះ ដូចជាពួកព្រានម្រឹគ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវចូលវស្សាលើប្រគាបឈើទេ ភិក្ខុណាចូល ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[១៥] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយ ចូលវស្សាក្នុងទីវាល ។ ដល់វេលាភ្លៀងធ្លាក់មក ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ស្ទុះរត់ទៅរកម្លប់ឈើខ្លះ យុរស្សូវខ្លះ (សំយាប ឬរងស្សូវ) ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវចូលវស្សាក្នុងទីវាលទេ ភិក្ខុណាចូលត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ សម័យនោះឯង

បន សមយេន ភិក្ខូ អសេនាសនិកា វស្សំ ឧបគច្ឆន្តិ សីតេនបិ ឧណ្ហេនបិ កិលមន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ អសេនាសនិកេន វស្សំ ឧបគន្តព្វំ យោ ឧបគច្ឆេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ឆវកុដិកាយ វស្សំ ឧបគច្ឆន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ សេយ្យថាបិ ឆវដាហកាតិ[1] ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ឆវកុដិកាយ វស្សំ ឧប-គន្តព្វំ យោ ឧបគច្ឆេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ឆត្តេ វស្សំ ឧបគច្ឆន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ សេយ្យថាបិ គោបាលកាតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ឆត្តេ វស្សំ ឧបគន្តព្វំ យោ ឧបគច្ឆេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ចាដិយា វស្សំ ឧបគច្ឆន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ សេយ្យថាបិ តិត្ថិយាតិ ។ ភគវតោ

១ ឱ. ឆវឌាហកាតិ ។

ភិក្ខុទាំងឡាយចូលវស្សា ឥតមានទីសេនាសនៈឡើយ ក៏លំបាកដោយត្រជាក់ខ្លះ ដោយកំដៅខ្លះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គបញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវចូលវស្សាដោយឥតមានទីសេនាសនៈទេ ភិក្ខុណាចូល ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយចូលវស្សាក្នុងខ្មោច ។ មនុស្សទាំងឡាយ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ភិក្ខុទាំងនោះ ដូចជាពួកជនដុតខ្មោច ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គបញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវចូលវស្សាក្នុងខ្មោចទេ ភិក្ខុណាចូល ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយ ចូលវស្សាក្នុងឆត្ត ។ មនុស្សទាំងឡាយ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ភិក្ខុទាំងនោះដូចជាពួកគង្វាលគោ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គបញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវចូលវស្សាក្នុងឆត្តទេ ភិក្ខុណាចូល ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយចូលវស្សាក្នុងពាងទឹក ។ មនុស្សទាំងឡាយ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ភិក្ខុទាំងនោះដូចជាពួកតិរ្ថិយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មាន

វស្សូបនាយិកក្ខន្ធកេ ន អន្តរាវស្សំ បព្វាជេតព្វំ

ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ចាដិយា វស្សំ ឧបគន្តព្វំ យោ ឧបគច្ឆេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[១៦] តេន ខោ បន សមយេន សាវត្ថិយា សង្ឃេន កតិកា កតា ហោតិ អន្តរាវស្សំ ន បព្វា-ជេតព្វន្តិ ។ វិសាខាយ មិគារមាតុយា នត្តា ភិក្ខូ ឧបសង្កមិត្វា បព្វជ្ជំ យាចិ ។ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ សង្ឃេន ខោ អាវុសោ កតិកា កតា អន្តរាវស្សំ ន បព្វាជេតព្វន្តិ អាគមេហិ អាវុសោ យាវ ភិក្ខូ វស្សំ វសន្តិ វស្សំ វុត្ថា បព្វាជេស្សន្តីតិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ វស្សំ វុត្ថា វិសាខាយ មិគារមាតុយា នត្តារំ ឯតទវោចុំ ឯហិ ទានិ អាវុសោ បព្វជាហីតិ ។ សោ ឯវមាហ សចាហំ ភន្តេ បព្វជិតោ អស្សំ អភិរមេយ្យាមហំ ទានាហំ ភន្តេ បព្វជិស្សាមីតិ ។ វិសាខា មិគារមាតា ឧជ្ឈាយតិ ខីយតិ វិបាចេតិ កថំ ហិ នាម អយ្យា ឯវរូបំ កតិកំ ករិស្សន្តិ អន្តរាវស្សំ ន បព្វាជេតព្វន្តិ

ព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវចូលវស្សាក្នុងពាងទឹកទេ ភិក្ខុណាចូល ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[១៦] សម័យនោះឯង ក្នុងក្រុងសាវត្ថី សង្ឃបានធ្វើកតិកា (បេ្តជ្ញា) ថា ភិក្ខុមិនត្រូវបំបួសកុលបុត្តក្នុងកណ្តាលវស្សាឡើយ ។ ស្រាប់តែចៅរបស់នាងវិសាខាជាមាតាមិគារសេដ្ឋីបានចូលទៅរកពួកភិក្ខុ ហើយសូមនូវផ្នួស ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏បាននិយាយទៅវិញយ៉ាងនេះថា នៃអ្នកដ៏មានអាយុ សង្ឃបានធ្វើកតិកាថា មិនត្រូវឲ្យភិក្ខុណាបំបួសកុលបុត្ត ក្នុងកណ្តាលវស្សាឡើយ នៃអ្នកដ៏មានអាយុ អ្នកឯងចូរបង្អង់សិន ទំរាំតែភិក្ខុទាំងឡាយនៅចាំវស្សា លុះចាំវស្សារួចហើយនឹងបំបួស ។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងនោះលុះចាំវស្សារួចហើយ ក៏បាននិយាយពាក្យនេះ នឹងចៅនាងវិសាខាជាមាតាមិគារសេដ្ឋីថា នៃអ្នកដ៏មានអាយុ អ្នកឯងចូរមកបួសក្នុងកាលឥឡូវនេះចុះ ។ បុរសនោះ ពោលតបយ៉ាងនេះវិញថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ប្រសិនបើខ្ញុំករុណាបានបួសរួចស្រេចហើយ ខ្ញុំករុណា គួរត្រេកអរពេកណាស់ បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ឥឡូវនេះ ខ្ញុំករុណាខានបួសហើយ ។ នាងវិសាខាជាមាតាមិគារសេដ្ឋីក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា លោកម្ចាស់ទាំងឡាយមិនសមបើនឹងធ្វើកតិកាបែបយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុមិនត្រូវបំបួស

កំ កាលំ ធម្មោ ន ចរិតព្វោតិ ។ អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ វិសាខាយ មិគារមាតុយា ឧជ្ឈាយន្តិយា ខីយន្តិយា វិបាចេន្តិយា ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ឯវរូបា កតិកា កាតព្វា អន្តរាវស្សំ ន បព្វាជេតព្វន្តិ យោ ករេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[១៧] តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មតា ឧបនន្ទេន សក្យបុត្តេន រញ្ញោ បសេនទិស្ស កោសលស្ស វស្សាវាសោ បដិស្សុតោ ហោតិ បុរិមិកាយ ។ សោ តំ អាវាសំ គច្ឆន្តោ អទ្ទស អន្តរាមគ្គេ ទ្វេ អាវាសេ ពហុចីវរកេ ។ តស្ស ឯតទហោសិ យន្នូនាហំ ឥមេសុ ទ្វីសុ អាវាសេសុ វស្សំ វសេយ្យំ ឯវំ មេ ពហុំ ចីវរំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ សោ តេសុ ទ្វីសុ អាវាសេសុ វស្សំ វសិ ។ រាជា បសេនទិ កោសលោ ឧជ្ឈាយតិ ខីយតិ វិបាចេតិ កថំ ហិ នាម អយ្យោ ឧបនន្ទោ សក្យបុត្តោ អម្ហាកំ វស្សាវាសំ បដិស្សុណិត្វា វិសំវាទេស្សតិ ននុ ភគវតា អនេកបរិយាយេន មុសាវាទោ

កុលបុត្ត ក្នុងកណ្តាលវស្សាសោះ ឯភិក្ខុមិនត្រូវប្រព្រឹត្តធម៌ មានកំណត់កាលដូច្នោះទេ ។ កាលនាងវិសាខាជាមាតាមិគារសេដ្ឋីកំពុងពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏បានឮច្បាស់ ។ វេលានោះឯង ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវធ្វើកតិកាបែបនេះថា ភិក្ខុមិនត្រូវបំបួសកុលបុត្តក្នុងកណ្តាលវស្សាទេ ភិក្ខុណាធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[១៧] សម័យនោះឯង ឧបនន្ទជាសក្យបុត្តដ៏មានអាយុបានទទួលបេ្តជ្ញាស្តេចបសេនទិកោសលថា នឹងនៅចាំវស្សាដោយបុរិមិកាវស្សា ។ ឧបនន្ទនោះ កាលដើរទៅកាន់អាវាសនោះ ក៏បានឃើញអាវាសពីរក្នុងពាក់កណ្តាលផ្លូវ ជាអាវាសមានចីវរច្រើន ។ ឧបនន្ទនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា បើដូច្នោះ គួរអាត្មាអញនៅចាំវស្សាក្នុងអាវាសទាំងពីនេះចុះ ចីវរមុខជានឹងកើតដល់អាត្មាអញជាច្រើន ដោយអាការយ៉ាងនេះ ។ ឧបនន្ទនោះ ក៏បាននៅចាំវស្សាក្នុងអាវាសទាំងពីរនោះ ។ ស្តេចបសេនទិកោសលក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា លោកម្ចាស់ឧបនន្ទជាសក្យ-បុត្តបានទទួលបេ្តជ្ញាថា អញនៅចាំវស្សាហើយ មិនសមបើនឹងធ្វើឲ្យខុសពាក្យបេ្តជ្ញាទៅវិញសោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀលពាក្យមុសាវាទ

៤៣

គរហិតោ មុសាវាទា វេរមណី បសត្ថាតិ ។ អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ រញ្ញោ បសេនទិស្ស កោសលស្ស ឧជ្ឈាយន្តស្ស ខីយន្តស្ស វិបាចេន្តស្ស ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម អាយស្មា ឧបនន្ទោ សក្យបុត្តោ រញ្ញោ បសេនទិស្ស កោសលស្ស វស្សាវាសំ បដិស្សុណិត្វា វិសំវាទេស្សតិ ននុ ភគវតា អនេកបរិយាយេន មុសាវាទោ គរហិតោ មុសាវាទា វេរមណី បសត្ថាតិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ភិក្ខុសង្ឃំ សន្និបាតាបេត្វា អាយស្មន្តំ ឧបនន្ទំ សក្យបុត្តំ បដិបុច្ឆិ សច្ចំ កិរ ត្វំ ឧបនន្ទ រញ្ញោ បសេនទិស្ស កោសលស្ស វស្សាវាសំ បដិស្សុណិត្វា វិសំវាទេសីតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា កថំ ហិ នាម ត្វំ មោឃបុរិស រញ្ញោ បសេនទិស្ស កោសលស្ស វស្សាវាសំ បដិស្សុណិត្វា វិសំវាទេស្សសិ ននុ មយា មោឃបុរិស អនេកបរិយាយេន មុសាវាទោ គរហិតោ

ទ្រង់សរសើរតែការវៀរចាកពាក្យមុសាវាទ ដោយអនេកបរិយាយ ។ កាលស្តេចបសេនទិកោសលកំពុងពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏បានឮច្បាស់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា ជាអ្នកមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ឧបនន្ទជាសក្យបុត្តដ៏មានអាយុ បានទទួលប្តេជ្ញាស្តេចបសេនទិកោសលថានឹងនៅចាំវស្សាហើយ មិនសមបើនឹងធ្វើឲ្យខុសពាក្យប្តេជ្ញាទៅវិញសោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលពាក្យមុសាវាទ ទ្រង់សរសើរតែការវៀរចាកពាក្យមុសាវាទ ដោយអនេកបរិយាយ ។ វេលានោះ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃក្នុងវេលានោះ ហើយទ្រង់សួរ ចំពោះឧបនន្ទជាសក្យបុត្តដ៏មានអាយុថា ឧបនន្ទ ឮថាអ្នកឯងបានទទួលប្តេជ្ញាស្តេចបសេនទិកោសលថា នឹងនៅចាំវស្សា ហើយធ្វើឲ្យខុសពាក្យប្តេជ្ញាទៅវិញ ពិតមែនឬ ។ ឧបនន្ទក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានជោគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្នាលមោឃបុរស អ្នកឯងបានទទួលប្តេជ្ញាស្តេចបសេនទិកោសលថា នឹងនៅចាំវស្សាហើយ មិនសមបើនឹងធ្វើឲ្យខុសពាក្យប្តេជ្ញាទៅវិញសោះ ម្នាលមោឃបុរស តថាគតបានតិះដៀលពាក្យមុសាវាទ បានសរសើរតែការវៀរ

មុសាវាទា វេរមណី បសត្ថា នេតំ មោឃបុរិស អប្បសន្នា-
នំ វា បសាទាយ ។ បេ ។ វិគរហិត្វា ធម្មឹ កថំ កត្វា
ភិក្ខូ អាមន្តេសិ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនា វស្សាវាសោ
បដិស្សុតោ ហោតិ បុរិមិកាយ ។ សោ តំ អាវាសំ
គច្ឆន្តោ បស្សតិ អន្តរាមគ្គេ ទ្វេ អាវាសេ ពហុចីវរកេ ។
តស្ស ឯវំ ហោតិ យន្នូនាហំ ឥមេសុ ទ្វីសុ អាវាសេសុ
វស្សំ វសេយ្យំ ឯវំ មេ ពហុំ ចីវរំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។
សោ តេសុ ទ្វីសុ អាវាសេសុ វស្សំ វសតិ ។ តស្ស
ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ បុរិមិកា ច ន បញ្ញាយតិ បដិស្សវេ
ច អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនា
វស្សាវាសោ បដិស្សុតោ ហោតិ បុរិមិកាយ ។ សោ
តំ អាវាសំ គច្ឆន្តោ ពហិទ្ធា ឧបោសថំ ករោតិ
បាដិបទេ[១] វិហារំ ឧបេតិ សេនាសនំ បញ្ញាបេតិ បា-
នីយំ បរិភោជនីយំ ឧបដ្ឋាបេតិ បរិវេណំ សម្មជ្ជតិ ។
សោ តទហេវ អករណីយោ បក្កមតិ ។ តស្ស ភិក្ខវេ

១ ឱ. បាដិបទេន ។

ចាកពាក្យមុសាវាទ ដោយអនេកបរិយាយ ម្នាលមោឃបុរស អំពើនេះនឹងបានដឹកនាំពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាឲ្យជ្រះថ្លាឡើងក៏ទេ ។ បេ ។ ទ្រង់បន្ទោសហើយធ្វើនូវធម្មីកថា រួចទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយ មកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើភិក្ខុបានទទួលប្តេជ្ញាថានៅចាំវស្សាដោយបុរិមិកាវស្សាហើយ ។ ភិក្ខុនោះកំពុងតែដើរទៅកាន់អាវាសនោះ ក៏បានឃើញអាវាសពីរក្នុងពាក់កណ្តាលផ្លូវ ជាអាវាសមានចីវរច្រើន ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា បើដូច្នោះ គួរអាត្មាអញនឹងនៅចាំវស្សា ក្នុងអាវាសទាំងពីរនេះចុះ ចីវរមុខជានឹងកើតដល់អាត្មាអញជាច្រើន ដោយអាការយ៉ាងនេះ ។ ភិក្ខុនោះក៏នៅចាំវស្សាក្នុងអាវាសទាំងពីរនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុរិមិកាវស្សារបស់ភិក្ខុនោះមិនប្រាកដផង ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ព្រោះទទួលពាក្យប្តេជ្ញាផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើភិក្ខុបានទទួលប្តេជ្ញាថា នៅចាំវស្សាដោយបុរិមិកាវស្សាហើយ ។ ភិក្ខុនោះកាលនឹងដើរទៅកាន់អាវាសនោះ ក៏ធ្វើឧបោសថខាងក្រៅ លុះដល់ថ្ងៃ ១ រោច ទើបចូលទៅវិហារ ក្រាលសេនាសនៈ តម្កល់ទឹកឆាន់ ទឹកប្រើប្រាស់ បោសច្រាសទីបរិវេណ ។ ក្នុងថ្ងៃនោះឯង ភិក្ខុនោះឥតមានកិច្ចនឹងត្រូវធ្វើឡើយ ហើយក៏ដើរចេញទៅ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ

វស្សូបនាយិកក្ខន្ធកេ បដិស្សវទុក្កដាបត្តិ

ភិក្ខុនោ បុរិមិកា ច ន បញ្ញាយតិ បដិស្សវេ ច អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនា វស្សាវាសោ បដិស្សុតោ ហោតិ បុរិមិកាយ ។ សោ តំ អាវាសំ គច្ឆន្តោ ពហិទ្ធា ឧបោសថំ ករោតិ បា-ដិបទេ វិហារំ ឧបេតិ សេនាសនំ បញ្ញាបេតិ បានីយំ បរិភោជនីយំ ឧបដ្ឋាបេតិ បរិវេណំ សម្មជ្ជតិ ។ សោ តទហេវ សករណីយោ បក្កមតិ ។ តស្ស ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ បុរិមិកា ច ន បញ្ញាយតិ បដិស្សវេ ច អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនា វស្សាវាសោ បដិស្សុតោ ហោតិ បុរិមិកាយ ។ សោ តំ អាវាសំ គច្ឆន្តោ ពហិទ្ធា ឧបោសថំ ករោតិ បាដិបទេ វិហារំ ឧបេតិ សេនាសនំ បញ្ញាបេតិ បានីយំ បរិភោជនីយំ ឧបដ្ឋាបេតិ បរិវេណំ សម្មជ្ជតិ ។ សោ ទ្វីហតីហំ វសិ-ត្វា អករណីយោ បក្កមតិ ។ តស្ស ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ បុរិមិកា ច ន បញ្ញាយតិ បដិស្សវេ ច អាបត្តិ ទុក្ក-ដស្ស ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនា វស្សាវាសោ ប-ដិស្សុតោ ហោតិ បុរិមិកាយ ។ សោ តំ អាវាសំ គច្ឆន្តោ

វស្សូបនាយិកក្ខន្ធក: ត្រូវអាបត្តិទុក្កដព្រោះទទួលពាក្យប្តេជ្ញា

ឯបុរិមិកាវស្សា របស់ភិក្ខុនោះមិនប្រាកដផង ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិទុក្កដព្រោះទទួលពាក្យប្តេជ្ញាផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើភិក្ខុបានទទួលប្តេជ្ញាថា នឹងនៅចាំវស្សាដោយបុរិមិកាវស្សាហើយ ។ ភិក្ខុនោះកាលដើរទៅកាន់អាវាសនោះ ក៏ធ្វើឧបោសថខាងក្រៅ លុះដល់ថ្ងៃ ១ ពោចទើបចូលទៅកាន់វិហារ ក្រាលអាសនៈ តម្កល់ទឹកឆាន់ ទឹកប្រើប្រាស់ បោសប្រាសទីបរិវេណ ។ ក្នុងថ្ងៃនោះ ភិក្ខុនោះប្រកបដោយកិច្ចត្រូវធ្វើ ហើយក៏ដើរចេញទៅ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុរិមិកាវស្សារបស់ភិក្ខុនោះ ក៏មិនប្រាកដផង ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ព្រោះទទួលពាក្យប្តេជ្ញាផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើភិក្ខុបានទទួលប្តេជ្ញាថា នៅចាំវស្សាដោយបុរិមិកាវស្សាហើយ ។ ភិក្ខុនោះ កាលនឹងដើរទៅកាន់អាវាសនោះ ក៏ធ្វើឧបោសថខាងក្រៅ លុះដល់ថ្ងៃ ១ ពោចទើបចូលទៅកាន់វិហារ ក្រាលសេនាសនៈ រួចតម្កល់ទឹកឆាន់ ទឹកប្រើប្រាស់ បោសប្រាសទីបរិ-វេណ ។ ភិក្ខុនោះនៅអស់ពីរបីថ្ងៃ ឥតមានកិច្ចអ្វីនឹងគួរធ្វើឡើយ ហើយក៏ដើរចេញទៅ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុរិមិកាវស្សារបស់ភិក្ខុនោះ ក៏មិនប្រាកដផង ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ព្រោះទទួលពាក្យប្តេជ្ញាផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើភិក្ខុបានទទួលប្តេជ្ញាថា នៅចាំវស្សាដោយបុរិមិកាវស្សាហើយ ។ ភិក្ខុនោះ កាលនឹងដើរទៅកាន់អាវាសនោះ

ពហិទ្ធា ឧចោសថំ ករោតិ ចាដិបទេ វិហារំ ឧបេតិ សេនាសនំ បញ្ញាបេតិ ចានីយំ បរិភោជនីយំ ឧបដ្ឋាបេតិ បរិវេណំ សម្មជ្ជតិ ។ សោ ទ្វីហតីហំ វសិត្វា សករណីយោ បក្កមតិ ។ តស្ស ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ បុរិមិកា ច ន បញ្ញាយតិ បដិស្សវេ ច អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនា វស្សាវាសោ បដិស្សុតោ ហោតិ បុរិមិកាយ ។ សោ តំ អាវាសំ គច្ឆន្តោ ពហិទ្ធា ឧចោសថំ ករោតិ ចាដិបទេ វិហារំ ឧបេតិ សេនាសនំ បញ្ញាបេតិ ចានីយំ បរិភោជនីយំ ឧបដ្ឋាបេតិ បរិវេណំ សម្មជ្ជតិ ។ សោ ទ្វីហតីហំ វសិត្វា សត្តាហករណីយេន បក្កមតិ ។ សោ តំ សត្តាហំ ពហិទ្ធា វីតិនាមេតិ ។ តស្ស ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ បុរិមិកា ច ន បញ្ញាយតិ បដិស្សវេ ច អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនា វស្សាវាសោ បដិស្សុតោ ហោតិ បុរិមិកាយ ។ បេ ។ សោ ទ្វីហតីហំ វសិត្វា សត្តាហករណីយេន បក្កមតិ ។ សោ តំ សត្តាហំ អន្តោ សន្និវត្តំ ករោតិ ។ តស្ស ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ បុរិមិកា ច

ក៏ធ្វើឧបោសថខាងក្រៅ លុះដល់ថ្ងៃ ១ ពេចទើបចូលទៅកាន់វិហារ ក្រាលសេនាសនៈ តម្កល់ទឹកឆាន់ ទឹកប្រើប្រាស់ បោសច្រាសទីបរិវេណ ។ ភិក្ខុនោះនៅអស់ពីរបីថ្ងៃហើយ ប្រកបដោយកិច្ចគួរនឹងធ្វើក៏ដើរចេញទៅ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុរិមិកាវស្សារបស់ភិក្ខុនោះ ក៏មិនប្រាកដផង ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ព្រោះទទួលពាក្យប្តេជ្ញាផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើភិក្ខុបានទទួលប្តេជ្ញាថា នៅចាំវស្សា ដោយបុរិមិកាវស្សាហើយ ។ ភិក្ខុនោះ កាលនឹងដើរទៅកាន់អាវាសនោះ ក៏ធ្វើឧបោសថខាងក្រៅ លុះដល់ថ្ងៃ ១ ពេចទើបចូលទៅកាន់វិហារ រៀបក្រាលសេនាសនៈ តម្កល់ទឹកឆាន់ ទឹកប្រើប្រាស់ បោសច្រាសទីបរិវេណ ។ ភិក្ខុនោះនៅអស់ពីរបីថ្ងៃ ក៏ដើរចេញទៅដោយសត្តាហករណីយ៍ ។ ភិក្ខុនោះនៅខាងក្រៅ (អាវាស) ហួស ៧ ថ្ងៃនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុរិមិកាវស្សា របស់ភិក្ខុនោះមិនប្រាកដផង ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ព្រោះទទួលពាក្យប្តេជ្ញាផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើភិក្ខុបានទទួលប្តេជ្ញាគេថា នៅចាំវស្សាដោយបុរិមិកាវស្សាហើយ ។ បេ ។ ភិក្ខុនោះនៅអស់ពីរបីថ្ងៃ ក៏ថយចេញទៅដោយសត្តាហករណីយ៍ ។ ភិក្ខុនោះវិលត្រឡប់មកវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុរិមិកាវស្សារបស់

៤៧

វស្សូបនាយិកក្ខន្ធកេ បដិស្សវទុក្កដាបត្តិ

បញ្ញាយតិ បដិស្សវេ ច អនាបត្តិ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនា វស្សាវាសោ បដិស្សុតោ ហោតិ បុរិមិកាយ ។ សោ តំ អាវាសំ គច្ឆន្តោ ពហិទ្ធា ឧបោសថំ ករោតិ បាដិបទេ វិហារំ ឧបេតិ សេនាសនំ បញ្ញាបេតិ បានីយំ បរិភោជនីយំ ឧបដ្ឋាបេតិ បរិវេណំ សម្មជ្ជតិ ។ សោ សត្តាហំ អនាគតាយ បវារណាយ សករណីយោ បក្ក-មតិ ។ អាគច្ឆេយ្យ វា សោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ តំ អាវាសំ ន វា អាគច្ឆេយ្យ ។ តស្ស ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ បុរិមិកា ច បញ្ញាយតិ បដិស្សវេ ច អនាបត្តិ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនា វស្សាវាសោ បដិស្សុតោ ហោតិ បុរិមិកាយ ។ សោ តំ អាវាសំ គន្ត្វា ឧបោសថំ ករោតិ បាដិបទេ វិហារំ ឧបេតិ សេនាសនំ បញ្ញាបេតិ បានីយំ បរិភោជ-នីយំ ឧបដ្ឋាបេតិ បរិវេណំ សម្មជ្ជតិ ។ សោ តទហេវ អករណីយោ បក្កមតិ ។ តស្ស ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ បុរិ-មិកា ច ន បញ្ញាយតិ បដិស្សវេ ច អាបត្តិ ទុក្ក-ដស្ស ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនា វស្សាវាសោ

វស្សូបនាយិកក្ខន្ធកៈ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដព្រោះទទួលពាក្យប្ដេជ្ញា

ភិក្ខុនោះក៏ប្រាកដផង ភិក្ខុនោះមិនត្រូវអាបត្តិ ព្រោះទទួលពាក្យប្ដេជ្ញាផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើភិក្ខុបានទទួលប្ដេជ្ញាគេថា នៅចាំវស្សា ដោយបុរិមិកាវស្សាហើយ ។ ភិក្ខុនោះ កាលនឹងដើរទៅកាន់អាវាសនោះក៏ធ្វើឧបោសថខាងក្រៅ លុះដល់ថ្ងៃ ១ ពោចចូលទៅឯវិហារ ក្រាលសេនាសនៈ រួចតម្កល់ទឹកឆាន់ ទឹកប្រើប្រាស់ បោសប្រាសទីបរិវេណ ។ ភិក្ខុនោះកាលបើនៅខ្វះ ៧ ថ្ងៃទៀតនឹងដល់ថ្ងៃបវារណា ក៏ប្រកបកិច្ចដែលត្រូវធ្វើហើយថយចេញទៅ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនោះបានមកកាន់អាវាសនោះក្ដី មិនបានមកកាន់អាវាសនោះក្ដី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឯបុរិមិកាវស្សារបស់ភិក្ខុនោះក៏ប្រាកដផង ភិក្ខុនោះមិនត្រូវអាបត្តិ ព្រោះទទួលពាក្យប្ដេជ្ញាផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើភិក្ខុបានទទួលប្ដេជ្ញាគេថា នៅចាំវស្សាដោយបុរិមិកាវស្សាហើយ ។ ភិក្ខុនោះទៅកាន់អាវាសនោះក៏ធ្វើឧបោសថ លុះដល់ថ្ងៃ ១ ពោចទើបចូលទៅកាន់វិហារ រៀបក្រាលសេនាសនៈ តម្កល់ទឹកឆាន់ ទឹកប្រើប្រាស់ បោសប្រាសទីបរិវេណ ។ ក្នុងថ្ងៃនោះឯង ភិក្ខុនោះឥតមានកិច្ចរវល់នឹងធ្វើអ្វីឡើយ ហើយក៏ថយចេញទៅ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឯបុរិមិកាវស្សារបស់ភិក្ខុនោះ ក៏មិនប្រាកដផង ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដព្រោះទទួលពាក្យប្ដេជ្ញាផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ

បដិស្សុតោ ហោតិ ឞុរិមិកាយ ។ សោ តំ អាវាសំ គន្ត្វា ឧទោសថំ ករោតិ ចាដិបទេ វិហារំ ឧបេតិ សេនាសនំ បញ្ញាបេតិ ចានីយំ បរិភោជនីយំ ឧប-ដ្ឋាបេតិ បរិវេណំ សម្មជ្ជតិ ។ សោ តទហេវ ស-ករណីយោ បក្កមតិ ។ បេ ។ សោ ទ្វីហតីហំ វសិត្វា អករណីយោ បក្កមតិ ។ បេ ។ សោ ទ្វីហ-តីហំ វសិត្វា សករណីយោ បក្កមតិ ។ បេ ។ សោ ទ្វីហតីហំ វសិត្វា សត្តាហករណីយេន បក្កមតិ ។ សោ តំ សត្តាហំ ពហិទ្ធា វីតិនាមេតិ ។ តស្ស ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ ឞុរិមិកា ច ន បញ្ញាយតិ បដិស្សវេ ច អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ បេ ។ សោ ទ្វីហតីហំ វសិត្វា សត្តាហករណីយេន បក្កមតិ ។ សោ តំ សត្តាហំ អន្តោ សន្និវដ្ដំ ករោតិ ។ តស្ស ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ ឞុរិមិកា ច បញ្ញាយតិ បដិស្សវេ ច អនាបត្តិ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនា វស្សាវាសោ បដិស្សុតោ ហោតិ ឞុរិមិកាយ ។ សោ តំ អាវាសំ គន្ត្វា ឧទោសថំ ករោតិ ចាដិបទេ

បើភិក្ខុបានទទួលបេ្តជ្ញាគេថា នៅចាំវស្សាដោយបុរិមិកាវស្សាហើយ ។ ភិក្ខុនោះទៅកាន់អាវាសនោះ ក៏ធ្វើឧបោសថ លុះដល់ថ្ងៃ ១ កោច ទើបចូលទៅកាន់វិហារ រៀបក្រាលសេនាសនៈ តម្កល់ទឹកឆាន់ ទឹកប្រើប្រាស់ បោសប្រាសទីបរិវេណ ។ ក្នុងថ្ងៃនោះឯង ភិក្ខុនោះក៏ប្រកបដោយកិច្ច ដែលត្រូវធ្វើទើបថយចេញទៅ ។ បេ ។ ភិក្ខុនោះនៅអស់ពីរបីថ្ងៃ ឥតមានកិច្ចអ្វីក៏ថយចេញទៅ ។ បេ ។ ភិក្ខុនោះនៅអស់ពីរបីថ្ងៃ ប្រកបដោយកិច្ចការក៏ថយចេញទៅ ។ បេ ។ ភិក្ខុនោះនៅអស់ពីរបីថ្ងៃ ក៏ថយចេញទៅដោយសត្តាហករណីយ៍ ។ ភិក្ខុនោះនៅខាងក្រៅ (អាវាស) ឲ្យហួសពី ៧ ថ្ងៃនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុរិមិកាវស្សារបស់ភិក្ខុនោះ ក៏មិនប្រាកដផង ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ព្រោះទទួលពាក្យបេ្តជ្ញាផង ។ បេ ។ ភិក្ខុនោះនៅអស់ពីរបីថ្ងៃ ក៏ថយចេញទៅដោយសត្តាហករណីយ៍ ។ ភិក្ខុនោះ ត្រឡប់វិលវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុរិមិកាវស្សារបស់ភិក្ខុនោះ ក៏ប្រាកដផង ភិក្ខុនោះមិនត្រូវអាបត្តិ ព្រោះទទួលពាក្យបេ្តជ្ញាផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើភិក្ខុបានទទួលបេ្តជ្ញាគេថា នៅចាំវស្សាដោយបុរិមិកាវស្សាហើយ ។ ភិក្ខុនោះទៅកាន់អាវាសនោះ ក៏ធ្វើឧបោសថ លុះដល់ថ្ងៃ ១ កោច ទើបចូលទៅកាន់វិហារ រៀបក្រាលសេនាសនៈ

វស្សូបនាយិកក្ខន្ធកេ បដិស្សវទុក្កដាបត្តិ

វិហារំ ឧបេតិ សេនាសនំ បញ្ញាបេតិ បានីយំ បរិភោជ-
នីយំ ឧបដ្ឋាបេតិ បរិវេណំ សម្មជ្ជតិ ។ សោ សត្តាហំ
អនាគតាយ បវារណាយ សករណីយោ បក្កមតិ ។
អាគច្ឆេយ្យ វា សោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ តំ អាវាសំ ន វា
អាគច្ឆេយ្យ ។ តស្ស ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ បុរិមិកា ច
បញ្ញាយតិ បដិស្សវេ ច អនាបត្តិ ។

[១៨] ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនា វស្សាវាសោ បដិស្សុ-
តោ ហោតិ បច្ឆិមិកាយ ។ សោ តំ អាវាសំ គច្ឆន្តោ
ពហិទ្ធា ឧបោសថំ ករោតិ បាដិបទេ វិហារំ ឧបេតិ សេនា-
សនំ បញ្ញាបេតិ បានីយំ បរិភោជនីយំ ឧបដ្ឋាបេតិ បរិ-
វេណំ សម្មជ្ជតិ ។ សោ តទហេវ អករណីយោ បក្កម-
តិ ។ តស្ស ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ បច្ឆិមិកា ច ន បញ្ញាយតិ
បដិស្សវេ ច អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ-
នា វស្សាវាសោ បដិស្សុតោ ហោតិ បច្ឆិមិកាយ ។ សោ
តំ អាវាសំ គច្ឆន្តោ ពហិទ្ធា ឧបោសថំ ករោតិ បាដិបទេ
វិហារំ ឧបេតិ សេនាសនំ បញ្ញាបេតិ បានីយំ បរិភោជ-
នីយំ ឧបដ្ឋាបេតិ បរិវេណំ សម្មជ្ជតិ ។ សោ តទហេវ

តម្កល់ទឹកឆាន់ និងទឹកប្រើប្រាស់ បោសច្រាសទីបរិវេណ ។ ភិក្ខុនោះកាលបើនៅខ្វះ ៧ ថ្ងៃទៀតនឹងដល់ថ្ងៃបវារណា ក៏ប្រកបដោយកិច្ច ហើយថយចេញទៅ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនោះមកកាន់អាវាសនោះក្តី មិនបានមកក្តី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុរិមិកាវស្សារបស់ភិក្ខុនោះ ក៏ប្រាកដផង ភិក្ខុនោះមិនត្រូវអាបត្តិ ព្រោះទទួលពាក្យប្តេជ្ញាផង ។

[១៨] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើភិក្ខុបានទទួលប្តេជ្ញាគេថា នៅចាំវស្សាដោយបច្ឆិមិកាវស្សាហើយ ។ ភិក្ខុនោះកាលនឹងដើរទៅកាន់អាវាសនោះ ក៏ធ្វើឧបោសថខាងក្រៅ លុះដល់ថ្ងៃ ១ រោច ទើបចូលទៅកាន់វិហារ រៀបក្រាលសេនាសនៈ តម្កល់ទឹកឆាន់ ទឹកប្រើប្រាស់ បោសច្រាសទីបរិវេណ ។ ភិក្ខុនោះឥតមានកិច្ចអ្វី ក៏ចៀសចេញទៅក្នុងថ្ងៃនោះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បច្ឆិមិកាវស្សារបស់ភិក្ខុនោះ ក៏មិនប្រាកដផង ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ព្រោះទទួលពាក្យប្តេជ្ញាផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើភិក្ខុបានទទួលប្តេជ្ញាគេថា នៅចាំវស្សាដោយបច្ឆិមិកាវស្សាហើយ ។ ភិក្ខុនោះកាលនឹងដើរទៅកាន់អាវាសនោះ ក៏ធ្វើឧបោសថខាងក្រៅ លុះដល់ថ្ងៃ ១ រោច ទើបចូលទៅកាន់វិហារ រៀបក្រាលសេនាសនៈ តម្កល់ទឹកឆាន់ ទឹកប្រើប្រាស់ បោសច្រាសទីបរិវេណ ។ ភិក្ខុនោះមាន

សកករណីយោ បក្កមតិ ។ បេ ។ សោ ទ្វីហតីហំ វសិត្វា អកករណីយោ បក្កមតិ ។ បេ ។ សោ ទ្វីហតីហំ វសិត្វា សកករណីយោ បក្កមតិ ។ បេ ។ សោ ទ្វីហតីហំ វសិត្វា សត្តាហករណីយេន បក្កមតិ ។ សោ តំ សត្តាហំ ពហិទ្ធា វីតិនាមេតិ ។ តស្ស ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ បច្ឆិមិកា ច ន បញ្ញាយតិ បដិស្សវេ ច អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនា វស្សូបគោ បដិស្សុតោ ហោតិ បច្ឆិមិកាយ ។ សោ តំ អាវាសំ គច្ឆន្តោ ពហិទ្ធា ឧបោ-សថំ ករោតិ បាដិបទេ វិហារំ ឧបេតិ សេនាសនំ បញ្ញាបេតិ បានីយំ បរិភោជនីយំ ឧបដ្ឋាបេតិ បរិវេណំ សម្មជ្ជតិ ។ សោ ទ្វីហតីហំ វសិត្វា សត្តាហករណីយេន បក្កមតិ ។ សោ តំ សត្តាហំ អន្តោ សន្និវដ្ដំ ករោតិ ។ តស្ស ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ បច្ឆិមិកា ច បញ្ញាយតិ បដិស្សវេ ច អនាបត្តិ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនា វស្សូបគោ បដិ-ស្សុតោ ហោតិ បច្ឆិមិកាយ ។ បេ ។ សោ សត្តាហំ

កិច្ចដែលត្រូវធ្វើក៏ចៀសចេញទៅក្នុងថ្ងៃនោះឯង ។ បេ ។ ភិក្ខុនោះនៅអស់ពីរបីថ្ងៃ ឥតមានកិច្ចអ្វីក៏ចៀសចេញទៅ ។ បេ ។ ភិក្ខុនោះនៅអស់ពីរបីថ្ងៃ មានកិច្ចដែលត្រូវធ្វើក៏ចៀសចេញទៅ ។ បេ ។ ភិក្ខុនោះនៅអស់ពីរបីថ្ងៃ ក៏ចៀសចេញទៅដោយសត្តាហករណីយ៍ ។ ភិក្ខុនោះនៅខាងក្រៅហួសកំណត់ ៧ ថ្ងៃនោះទៅ ។ បច្ឆិមិកាវស្សារបស់ភិក្ខុនោះ ក៏មិនប្រាកដផង ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ព្រោះទទួលពាក្យប្តេជ្ញាផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើភិក្ខុបានទទួលប្តេជ្ញាគេថា នៅចាំវស្សាដោយបច្ឆិមិកាវស្សាហើយ ។ ភិក្ខុនោះកាលនឹងចេញដើរទៅកាន់អាវាសនោះ ក៏ធ្វើឧបោសថខាងក្រៅ លុះដល់ថ្ងៃ ១ រោចទើបចូលទៅកាន់វិហារ រៀបក្រាលសេនាសនៈ តម្កល់ទឹកឆាន់ ទឹកប្រើប្រាស់ បោសប្រាសទីបរិវេណ ។ ភិក្ខុនោះនៅអស់ពីរបីថ្ងៃហើយ ក៏ចៀសចេញទៅដោយសត្តាហករណីយ៍ ។ ភិក្ខុនោះត្រឡប់វិលវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បច្ឆិមិកាវស្សារបស់ភិក្ខុនោះក៏ប្រាកដផង ភិក្ខុនោះមិនត្រូវអាបត្តិ ព្រោះទទួលពាក្យប្តេជ្ញាផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើភិក្ខុបានទទួលពាក្យប្តេជ្ញាគេថានៅចាំវស្សាដោយបច្ឆិមិកាវស្សាហើយ ។ បេ ។ ភិក្ខុនោះ កាលបើ

៦១

វស្សូបនាយិកក្ខន្ធកេ បដិស្សវទុក្កដាបត្តិ

អនាគតាយ កោមុទិយា ចាតុម្មាសិនិយា សករណីយោ បក្កមតិ ។ អាគច្ឆេយ្យ វា សោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ តំ អាវាសំ ន វា អាគច្ឆេយ្យ ។ តស្ស ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ បច្ឆិមិកា ច បញ្ញាយតិ បដិស្សវេ ច អនាបត្តិ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនា វស្សាវាសោ បដិស្សុតោ ហោតិ បច្ឆិមិកាយ ។ សោ តំ អាវាសំ គន្ត្វា ឧបោសថំ ករោតិ បាដិបទេ វិហារំ ឧបេតិ សេនាសនំ បញ្ញាបេតិ បានីយំ បរិភោជនីយំ ឧបដ្ឋាបេតិ បរិវេណំ សម្មជ្ជតិ ។ សោ តទហេវ អករ-ណីយោ បក្កមតិ ។ បេ ។ សោ តទហេវ សករណីយោ បក្កមតិ ។ បេ ។ សោ ទ្វីហតីហំ វសិត្វា អករណីយោ បក្កមតិ ។ បេ ។ សោ ទ្វីហតីហំ វសិត្វា សករណីយោ បក្កមតិ ។ បេ ។ សោ ទ្វីហតីហំ វសិត្វា សត្តាហករ-ណីយេន បក្កមតិ ។ សោ តំ សត្តាហំ ពហិទ្ធា វីតិនា-មេតិ ។ តស្ស ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ បច្ឆិមិកា ច ន បញ្ញា-យតិ បដិស្សវេ ច អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ បេ ។ សោ ទ្វីហ-តីហំ វសិត្វា សត្តាហករណីយេន បក្កមតិ ។ សោ តំ

វស្សូបនាយិកក្ខន្ធកៈ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដព្រោះទទួលពាក្យប្តេជ្ញា

នៅខ្វះ ៧ ថ្ងៃទៀតនឹងដល់ថ្ងៃជាទីរីកឡើងនៃផ្កាកុមុទ គឺថ្ងៃជាគម្រប់ ៤ ខែ នៃរដូវភ្លៀង (១៥ កើតខែកត្តិក) មានកិច្ចដែលត្រូវធ្វើក៏ចៀសចេញទៅ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនោះបានមកកាន់អាវាសនោះក្តី មិនបានមកក្តី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បច្ឆិមិកាវស្សារបស់ភិក្ខុនោះ ក៏ប្រាកដផង ភិក្ខុនោះមិនត្រូវអាបត្តិ ព្រោះទទួលពាក្យប្តេជ្ញាផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើភិក្ខុបានទទួលប្តេជ្ញាគេថា នៅចាំវស្សាដោយបច្ឆិមិកាវស្សាហើយ ។ ភិក្ខុនោះទៅកាន់អាវាសនោះហើយ ក៏ធ្វើឧបោសថ ដល់ថ្ងៃ ១ ពោចទើបចូលទៅកាន់វិហារ រៀបក្រាលសេនាសនៈ តម្កល់ទឹកឆាន់ និងទឹកប្រើប្រាស់ បោសប្រាសទីបរិវេណ ។ ភិក្ខុនោះឥតមានកិច្ចអ្វីក៏ចៀសចេញទៅក្នុងថ្ងៃនោះឯង ។ បេ ។ ភិក្ខុនោះមានកិច្ចដែលត្រូវធ្វើក៏ចៀសចេញទៅក្នុងថ្ងៃនោះឯង ។ បេ ។ ភិក្ខុនោះនៅអស់ពីបីថ្ងៃ ឥតមានកិច្ចអ្វីក៏ចៀសចេញទៅ ។ បេ ។ ភិក្ខុនោះនៅអស់ពីរបីថ្ងៃមានកិច្ចដែលត្រូវធ្វើក៏ចៀសចេញទៅ ។ បេ ។ ភិក្ខុនោះនៅអស់ពីរបីថ្ងៃក៏ចៀសចេញទៅដោយសត្តាហករណីយ៍ ។ ភិក្ខុនោះនៅខាងក្រៅហួសកំណត់ ៧ ថ្ងៃទៅ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បច្ឆិមិកាវស្សារបស់ភិក្ខុនោះ ក៏មិនប្រាកដផង ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ព្រោះទទួលពាក្យប្តេជ្ញាផង ។ បេ ។ ភិក្ខុនោះនៅអស់ពីរបីថ្ងៃក៏ចៀសចេញទៅដោយសត្តាហករណីយ៍ ។ ភិក្ខុនោះត្រឡប់វិលវិញក្នុង

សត្តាហំ អន្តោ សន្និវត្តំ ករោតិ ។ តស្ស ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ បច្ឆិមិកា ច បញ្ញាយតិ បដិស្សវេ ច អនាបត្តិ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនា វស្សាវាសោ បដិស្សុតោ ហោតិ បច្ឆិមិកាយ ។ បេ ។ សោ សត្តាហំ អនាគតាយ កោមុទិយា ចាតុម្មាសិនិយា សករណីយោ បក្កមតិ ។ អាគច្ឆេយ្យ វា សោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ តំ អាវាសំ ន វា អាគច្ឆេយ្យ ។ តស្ស ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ បច្ឆិមិកា ច បញ្ញាយតិ បដិស្សវេ ច អនាបត្តីតិ ។

វស្សូបនាយិកក្ខន្ធកំ តតិយំ ។

តស្សុទ្ទានំ

[១៩] ឧបគន្តុំ កទា ចេវ

កាតិ អន្តរវស្ស ច

ន ឥច្ឆន្តិ ច សញ្ចិច្ច

រវាង ៧ ថ្ងៃនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បច្ឆិមិកាវស្សារបស់ភិក្ខុនោះ ក៏ប្រាកដផង ភិក្ខុនោះមិនត្រូវអាបត្តិ ព្រោះទទួលពាក្យប្តេជ្ញាផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើភិក្ខុបានទទួលប្តេជ្ញាគេថា នៅចាំវស្សាដោយបច្ឆិមិកាវស្សាហើយ ។ បេ ។ ភិក្ខុនោះកាលបើនៅខ្វះ ៧ ថ្ងៃទៀតនឹងដល់ថ្ងៃជាទីរីកនៃផ្កាកុមុទ គឺថ្ងៃជាគម្រប់ ៤ ខែនៃរដូវភ្លៀង (*១៥ កើតខែកត្តិក*) មានកិច្ចដែលត្រូវធ្វើក៏ចៀសចេញទៅ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនោះមកកាន់អាវាសនោះក្តី មិនបានមកក្តី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បច្ឆិមិកាវស្សារបស់ភិក្ខុនោះក៏ប្រាកដផង ភិក្ខុនោះ មិនត្រូវអាបត្តិ ព្រោះទទួលពាក្យប្តេជ្ញាផង ។*

ចប់ វស្សូបនាយិកក្ខន្ធកៈទី ៣ ។

ឧទ្ទាននៃវស្សូបនាយិកក្ខន្ធកៈនោះ គឺ

[១៩] *រឿងព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុចូលវស្សា ១ ពួកភិក្ខុគិតថា យើងត្រូវចូលវស្សាក្នុងកាលណាហ្ន៎ ១ ពួកភិក្ខុគិតថាថ្ងៃចូលវស្សាតើមានប៉ុន្មានយ៉ាង ១ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុបានចូលវស្សាហើយ ដើរចេញទៅកាន់ចារិក ក្នុងកណ្តាលវស្សា ១ មិនប្រាថ្នានឹងចូលវស្សា ១ វេលាជិតចូលវស្សាហើយក្លែងដើរចេញទៅកាន់អាវាសដទៃ ១ ស្តេចពិម្ពិសារប្រាថ្នានឹង*

៦៣

វស្សូបនាយិកក្ខន្ធកេ ឧទ្ទានគាថា

ឧក្កណ្ឋិតុំ ឧបាសកោ

គិលានោ មាតា ច បិតា

ភាតា ច អថ ញាតកោ

ភិក្ខុគតិកោ វិហារេ

វាឡា ចាបិ សិរីសបា

ចោរា ចេវ បិសាចាបិ

ទឌ្ឍា តទុភយេន ច

វុឡ្ហេនោឃេន វុដ្ឋាសិ

ពហុតរា ច ទាយកា

លូខប្បណីតសប្បាយ

ភេសជ្ជុបដ្ឋកេន ច

ឥត្ថី វេសី កុមារី ច

បណ្ឌកោ ញាតកេន ច

រាជា ចោរា ធុត្តា និធិ

លើកខែ ១ ឧបាសកបានឲ្យគេកសាងវិហារចំពោះសង្ឃ ១ ភិក្ខុមានជំងឺ ១ មាតានិងបិតារបស់ភិក្ខុមានជំងឺ ១ បងប្អូនរបស់ភិក្ខុមានជំងឺ ១ ញាតិរបស់ភិក្ខុមានជំងឺ ១ អ្នកធ្វើការឈ្នួលរបស់ភិក្ខុមានជំងឺ ១ វិហារទ្រុឌទ្រោម ១ សត្វសាហាវបៀតបៀនពួកភិក្ខុ ១ សត្វមានពិសបៀតបៀនពួកភិក្ខុ ១ ពួកចោរបៀតបៀនពួកភិក្ខុ ១ ពួកបិសាចបៀតបៀនពួកភិក្ខុ ១ ភ្លើងឆេះស្រុកនិងឆេះទីសេនាសនៈទាំងពីររឿង១ ទឹកជន់លិចស្រុក ១ ពួកចោរមកតាំងនៅក្នុងស្រុក ១ ពួកទាយកជាច្រើនឥតមានសទ្ធាជ្រះថ្លា ១ ភិក្ខុនៅចាំវស្សាក្នុងអាវាសដទៃ ហើយមិនដែលបានភោជនសៅហ្មងឬឧត្តមឆាន់ឲ្យឆ្អែតពេញលេញ ១ ភិក្ខុនៅចាំវស្សាហើយមិនដែលបានភោជនឆាន់ឲ្យសប្បាយ ១ ភិក្ខុបានភេសជ្ជៈជាទីសប្បាយហើយតែមិនបានឧបដ្ឋាកដ៏សមគួរ ១ ស្រីប្រលោមភិក្ខុ ១ ស្រីផ្កាមាសប្រលោមភិក្ខុ ១ នាងចុល្លកុមារីប្រលោមភិក្ខុ ១ មនុស្សខ្ទើយប្រលោមភិក្ខុ ១ ញាតិប្រលោមភិក្ខុ ១ ស្តេចប្រលោមភិក្ខុ ១ ពួកចោរប្រលោមភិក្ខុ ១ ពួកអ្នកលេងប្រលោមភិក្ខុ ១ ភិក្ខុ

ភេទា អដ្ឋវិធេន ច

វជា សត្តា ច ឆាវា ច

សុសិរេ វិដភាយ ច

អជ្ឈោកាសេ វស្សាវាសោ

អសេធាសនកេន ច

ឆវកុដិកា ឆត្តេ ច

ចាដិយា ច ឧបេន្តិ តេ

កតិកា បដិស្សុណិត្វា

ពហិទ្ធា ច ឧបោសថា

បុរិមិកា បច្ឆិមិកា

យថាញាយេន[១] យោជយេ

អករណីយោ[២] បក្កមតិ

សករណីយោ[៣] តថេវ ច

ទ្វីហតីហា ច បុន[៤]

---

១ ឱ. យថានយេន ។ ២ ម. អករណី ។ ៣ សករណី ។ ៤ បុន ច ។

ឃើញកំណប់ទ្រព្យ ១ ភិក្ខុឃើញភិក្ខុច្រើនរូបព្យាយាមបំបែកសង្ឃ ១ ភិក្ខុ ៨ ពួកបានឮដំណឹងថា ភិក្ខុនិងភិក្ខុនីព្យាយាមបំ-បែកសង្ឃ ១ ភិក្ខុចូលវស្សាក្នុងលំនៅរបស់គង្វាលគោ ១ ភិក្ខុចូលវស្សាក្នុងពួកឈ្មួញរទេះ ១ ភិក្ខុចូលវស្សាក្នុងទូក ១ ភិក្ខុចូលវស្សាក្នុងរូងឈើ ១ ភិក្ខុចូលវស្សាលើប្រគាបឈើ ១ ភិក្ខុចូលវស្សាក្នុងទីវាល ១ ភិក្ខុចាំវស្សាឥតមានទីសេនាសនៈ ១ ភិក្ខុចូលវស្សាក្នុងខ្ទមខ្មោច ១ ក្រោមឆត្រ ១ ក្នុងពាងទឹក ១ សង្ឃធ្វើប្តេជ្ញាគ្នាថា កុំឲ្យបំបួសកុលបុត្រក្នុងវស្សា ១ ភិក្ខុទទួលប្តេជ្ញាថានៅចាំបុរិមិកាវស្សា ឬបច្ឆិមិកាវស្សាហើយ ធ្វើឧបោសថខាងក្រៅ បណ្ឌិតគួរប្រកបតាមសមគួរដល់ន័យ ១ ភិក្ខុឥតមានកិច្ចអ្វីហើយចៀសចេញទៅ ១ ភិក្ខុមានកិច្ចហើយចៀសចេញទៅ ១ ភិក្ខុនៅអស់ពីរបីថ្ងៃក៏ទៅដោយសត្តាហករណីយ៍

៦៨

វស្សូបនាយិកក្ខន្ធកេ ឧទ្ទានគាថា

សត្ថាហករណីយេន ច

សត្ថាហជាតកា ចេវ

អាគច្ឆេយ្យ ឯយ្យ[១] វា

វត្ថុទ្វារេ អន្តរិកា

តន្តិមគ្គំ និសាមយេតិ ។

ឥមម្ហិ ខន្ធកេ វត្ថុ ទ្វេ បណ្ណាស ។

---

១ ម. ន ឯយ្យ វា ។

ហើយត្រឡប់វិលវិញ ១ នៅខ្វះ ៧ ថ្ងៃទៀតនឹងដល់ថ្ងៃបវា-រណា ភិក្ខុនោះទៅដោយសត្តាហករណីយ៍ហើយ ត្រឡប់មកកាន់អាវាសនោះក្តី មិនបានត្រឡប់មកកាន់អាវាសនោះក្តី ១ បណ្ឌិតគប្បីពិចារណានូវទំនង ដែលមានបែបផែនរៀបរយក្នុងឧទ្ទាននៃរឿងទាំងអម្បាលណោះហោង ។

ក្នុងខន្ធកៈនេះមានរឿង ៥២ ។

បវារណាក្ខន្ធកំ

[២០] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន ខោ បន សមយេន សម្ពហុលា សន្ទិដ្ឋា សម្ភត្តា ភិក្ខូ កោសលេសុ ជនបទេសុ អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ វស្សំ ឧបគច្ឆឹសុ ។ អថខោ តេសំ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ កេន នុ ខោ មយំ ឧបាយេន សមគ្គា សម្មោទមានា អវិវទមានា ផាសុកំ វស្សំ វសេយ្យាម ន ច បិណ្ឌកេន កិលមេយ្យាមាតិ ។ អថខោ តេសំ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ សចេ ខោ មយំ អញ្ញមញ្ញំ នេវ អាលបេយ្យាម ន សល្លបេយ្យាម យោ បឋមំ គាមតោ បិណ្ឌាយ បដិក្កមេយ្យ សោ អាសនំ បញ្ញាបេយ្យ បាទោទកំ បាទបីឋំ បាទកឋលិកំ ឧបនិក្ខិបេយ្យ អវក្ការបាតឹ ធោវិត្វា ឧបដ្ឋាបេយ្យ បានីយំ បរិភោជនីយំ ឧបដ្ឋាបេយ្យ យោ បច្ឆា គាមតោ បិណ្ឌាយ បដិក្កមេយ្យ សចស្ស ភុត្តាវសេសោ សចេ អាកង្ខេយ្យ ភុញ្ជេយ្យ នោ ចេ

បវារណាក្ខន្ធកៈ

[២០] សម័យនោះឯង ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ ទ្រង់គង់នៅវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ សម័យនោះឯង មានភិក្ខុច្រើនរូប ជាមិត្រទើបនឹងបានជួបប្រទះគ្នាថ្មី ជាមិត្រស្និទ្ធស្នាលមាំមួន បានចូលវស្សាក្នុងអាវាស ១ ក្នុងកោសលជនបទ ។ គ្រានោះភិក្ខុទាំងនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ យើងនឹងបានព្រមព្រៀងគ្នា ស្មោះសរ មិនវិវាទគ្នា នៅចាំវស្សាឲ្យបានស្រួលផង មិនលំបាកដោយអាហារបិណ្ឌបាតផង ។ លំដាប់នោះឯង ភិក្ខុទាំងនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា បើយើងមិននិយាយគ្នា មិនចរចាគ្នាទៅវិញទៅមក ភិក្ខុណាត្រឡប់មកពីបិណ្ឌបាត អំពីស្រុកមុនគេ ភិក្ខុនោះគប្បីក្រាលអាសនៈ តម្កល់ទឹកសម្រាប់លាងជើង តាំងសម្រាប់រងជើងដែលលាងរួចហើយ និងគ្រឿងសម្រាប់ជូតជើងដែលមិនទាន់លាង គប្បីលាងភាជន៍សម្រាប់ផ្ទេរបាយហើយយកទៅតម្កល់ទុក គប្បីតម្កល់ទឹកឆាន់និងទឹកប្រើប្រាស់ ភិក្ខុណាត្រឡប់មកពីបិណ្ឌបាត អំពីស្រុកក្រោយគេ បើមានបិណ្ឌបាតសល់អំពីភិក្ខុនោះឆាន់ បើភិក្ខុនោះប្រាថ្នា គប្បីឆាន់ចុះ

៦៧

បវារណក្ខន្ធកេ មូគព្វត្តំ តិត្ថិយសមាទានំ

អាគច្ឆេយ្យ អបហារិតេ វា ឆឌ្ឌេយ្យ អប្បាណកេ វា ឧទកេ ឱបិលាបេយ្យ សោ អាសនំ ឧទ្ធរេយ្យ បាទោទកំ បាទបីឋំ បាទកឋលិកំ បដិសាមេយ្យ អវក្ការបាតឹ ធោវិត្វា បដិសាមេយ្យ បានីយំ បរិភោជនីយំ បដិសាមេយ្យ ភត្តគ្គំ សម្មជ្ជេយ្យ យោ បស្សេយ្យ បានីយឃដំ វា បរិភោជនីយឃដំ វា វច្ចឃដំ វា រិត្តំ តុច្ឆំ សោ ឧបដ្ឋាបេយ្យ សចស្ស ហោតិ អវិសយ្ហំ ហត្ថវិការេន ទុតិយំ អាមន្តេត្វា ហត្ថវិលង្ឃកេន ឧបដ្ឋាបេយ្យ ន ត្វេវ តប្បច្ចយា វាចំ ភិន្ទេយ្យ ឯវំ ខោ មយំ សមគ្គា សម្មោទមានា អវិវទមានា ផាសុកំ វស្សំ វសេយ្យាម ន ច បិណ្ឌកេន កិលមេយ្យាមាតិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ អញ្ញមញ្ញំ នេវ អាលបឹសុ ន សល្លបឹសុ យោ បឋមំ គាមតោ បិណ្ឌាយ បដិក្កមតិ សោ អាសនំ បញ្ញាបេតិ បាទោទកំ បាទបីឋំ បាទកឋលិកំ ឧបនិក្ខិបតិ អវក្ការបាតឹ ធោវិត្វា ឧបដ្ឋាបេតិ បានីយំ បរិភោជនីយំ ឧបដ្ឋាបេតិ យោ បច្ឆា គាមតោ បិណ្ឌាយ បដិក្កមតិ សចេ ហោតិ ភុត្តាវសេសោ សចេ អាកង្ខតិ

បើមិនប្រាថ្នាទេ គួរចាក់ចោលទៅលើទីដែលគ្មានស្មៅស្រស់ ឬជះចោលទៅក្នុងទឹកដែលគ្មានសត្វ (ក៏បាន) ភិក្ខុនោះគប្បីរើអាសនៈ ទុកដាក់ទឹកសម្រាប់លាងជើង តាំងសម្រាប់រងជើង និងគ្រឿងសម្រាប់ជូតជើង គប្បីលាងភាជន៍សម្រាប់ផ្ទេរបាយហើយរៀបចំទុកដាក់ គប្បីទុកដាក់ទឹកឆាន់ ទឹកប្រើប្រាស់ គប្បីបោសច្រាសរោងភត្ត ភិក្ខុណាឃើញក្អមដាក់ទឹកឆាន់ក្តី ក្អមដាក់ទឹកប្រើប្រាស់ក្តី ក្អមលាងវច្ចៈក្តី ដែលរលីងទទេ ភិក្ខុនោះគួរតម្កល់ទុក បើភិក្ខុនោះមិនអាច ព្រោះវិការដៃ (ឈឺដៃ) គួរហៅគ្នីគ្នា ដោយអាការបោយដៃមកឲ្យតម្កល់ទុក តែកុំឲ្យបញ្ចេញវាចាព្រោះបច្ច័យនោះឡើយ យ៉ាងនេះឯង ទើបយើងទាំងអស់គ្នា ព្រមព្រៀង ស្មោះសរ មិនវិវាទគ្នា នៅចាំវស្សាក៏ស្រួលផង មិនបានលំបាកដោយអាហារបិណ្ឌបាតផង ។ គ្រានោះឯងភិក្ខុទាំងនោះ ក៏លែងស្តីហៅរកឆ្លងឆ្លើយគ្នានិងគ្នាទៅវិញទៅមក ។ ភិក្ខុណាត្រឡប់មកពីបិណ្ឌបាតអំពីស្រុកមុនគេ ភិក្ខុនោះក៏ក្រាលអាសនៈ តម្កល់ទឹកសម្រាប់លាងជើង តាំងសម្រាប់រងជើង និងគ្រឿងសម្រាប់ជូតជើង លាងភាជន៍សម្រាប់ផ្ទេរបាយរួចតម្កល់ទុក តម្កល់ទឹកឆាន់និងទឹកប្រើប្រាស់ ភិក្ខុណាត្រឡប់មកពីបិណ្ឌបាតអំពីស្រុកក្រោយគេ បើមានអាហារសេសសល់អំពីភិក្ខុនោះឆាន់ បើភិក្ខុនោះប្រាថ្នា

កុញ្ចតិ នោ ចេ អាកង្ខតិ អបហារិតេ វា ឆឌ្ឌេតិ អប្បា-
ណកេ វា ឧទកេ ឱបិលាបេតិ សោ អាសនំ ឧទ្ធរតិ
បាទោទកំ បាទបីឋំ បាទកថលិកំ បដិសាមេតិ
អវក្ការបាតឹ ធោវិត្វា បដិសាមេតិ បានីយំ បរិភោជនីយំ
បដិសាមេតិ ភត្តគ្គំ សម្មជ្ជតិ យោ បស្សតិ បានីយឃដំ
វា បរិភោជនីយឃដំ វា វច្ចឃដំ វា រិត្តំ តុច្ឆំ សោ
ឧបដ្ឋាបេតិ សចស្ស ហោតិ អវិសយ្ហំ ហត្ថវិការេន
ទុតិយំ អាមន្តេត្វា ហត្ថវិលង្ឃកេន ឧបដ្ឋាបេតិ ន
ត្វេវ តប្បច្ចយា វាចំ ភិន្ទតិ ។

[២១] អាចិណ្ណំ ខោ បនេតំ វស្សំ វុត្ថានំ ភិក្ខូនំ
ភគវន្តំ ទស្សនាយ ឧបសង្កមិតុំ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ
វស្សំ វុត្ថា តេមាសច្ចយេន សេនាសនំ សំសាមេត្វា
បត្តចីវរមាទាយ យេន សាវត្ថី តេន បក្កមឹសុ អនុ-
បុព្វេន យេន សាវត្ថី ជេតវនំ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារា-
មោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមឹសុ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ
អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទឹសុ ។ អាចិណ្ណំ ខោ បនេតំ
ពុទ្ធានំ ភគវន្តានំ អាគន្តុកេហិ ភិក្ខូហិ សទ្ធឹ

ក៏ឆាន់ទៅ បើមិនប្រាថ្នាទេចាក់ចោលទៅលើទីគ្មានស្មៅស្រស់ ឬជះចោលទៅក្នុងទឹកដែលគ្មានសត្វក្តី ភិក្ខុនោះរើអាសនៈចេញ ទុកដាក់ទឹកសម្រាប់លាងជើង តាំងសម្រាប់រងជើង គ្រឿងសម្រាប់ជូតជើង លាងភាជន៍សម្រាប់ផ្ទេរបាយហើយរៀបទុកដាក់ ទុកដាក់ទឹកឆាន់និងទឹកប្រើប្រាស់ បោសប្រាសរោងភត្ត ភិក្ខុណាឃើញក្អមសម្រាប់ដាក់ទឹកឆាន់ក្តី ក្អមសម្រាប់ដាក់ទឹកប្រើប្រាស់ក្តី ក្អមដាក់ទឹកសម្រាប់វច្ចៈក្តី ដែលរលីងទទេ ភិក្ខុនោះក៏តម្កល់ទុក បើភិក្ខុនោះមិនអាច ព្រោះវិការដៃ ក៏ហៅគ្នីគ្នាដោយអាការបោយដៃមកឲ្យតម្កល់ទុក តែមិនបានបញ្ចេញវាចា ព្រោះបច្ច័យនោះឡើយ ។

[២១] ការដែលចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគនុ៎ះ ជាទំនៀមរបស់ភិក្ខុទាំងឡាយដែលចាំវស្សារួចហើយ ។ វេលានោះឯង ភិក្ខុទាំងនោះលុះនៅចាំវស្សាកន្លង ៣ ខែទៅហើយ ក៏រៀបចំទុកដាក់សេនាសនៈរួចកាន់យកបាត្រ និងចីវរចេញដើរសំដៅទៅក្រុងសាវត្ថី លុះដើរទៅដោយលំដាប់ហើយ ក៏ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគក្នុងវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគរួចអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ ការរីករាយជាមួយនឹងពួកភិក្ខុជាអាគន្តុកនុ៎ះឯង ជាទំនៀមរបស់ព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគទាំងឡាយ

៦៩

បវារណាក្ខន្ធកេ មូគព្វត្តំ តិត្ថិយសមាទានំ

បដិសម្មោទិតុំ ។ អថខោ ភគវា តេ ភិក្ខូ ឯតទវោច កច្ចិ ភិក្ខវេ ខមនីយំ កច្ចិ យាបនីយំ កច្ចិ សមគ្គា សម្មោទមានា អវិវទមានា ផាសុកំ វស្សំ វសិត្ថ ន ច បិណ្ឌកេន កិលមិត្ថាតិ ។ ខមនីយំ ភគវា យាប-នីយំ ភគវា សមគ្គា ច មយំ ភន្តេ សម្មោទមានា អវិវទមានា ផាសុកំ វស្សំ វសិម្ហា ន ច បិណ្ឌកេន កិលមិម្ហាតិ ។ ជានន្តាបិ តថាគតា បុច្ឆន្តិ ជានន្តាបិ ន បុច្ឆន្តិ កាលំ វិទិត្វា បុច្ឆន្តិ កាលំ វិទិត្វា ន បុច្ឆន្តិ អត្ថ-សញ្ហិតំ តថាគតា បុច្ឆន្តិ នោ អនត្ថសញ្ហិតំ អនត្ថ-សញ្ហិតេ សេតុឃាតោ តថាគតានំ ។ ទ្វីហាការេហិ ពុទ្ធា ភគវន្តោ ភិក្ខូ បដិបុច្ឆន្តិ ធម្មំ វា ទេសេស្សាម

(គ្រប់ព្រះអង្គ) ។ គ្រានោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់នូវព្រះពុទ្ធដីកានេះ នឹងពួកភិក្ខុទាំងនោះថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយល្មមអត់ធន់សេចក្តីទុក្ខបានឬទេ ល្មមឲ្យឥរិយាបថប្រព្រឹត្តទៅស្រួលបានឬទេ អ្នកទាំងឡាយជាបុគ្គលព្រមព្រៀងគ្នា ស្រុះស្រួលគ្នា មិនទាស់ទែងគ្នានៅចាំវស្សាដោយសប្បាយហើយឬ មួយទៀត អ្នកទាំងឡាយមិនលំបាកដោយបិណ្ឌបាតទេឬ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ យើងខ្ញុំល្មមអត់ទ្រាំសេចក្តីទុក្ខបាន បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ យើងខ្ញុំល្មមឲ្យឥរិយាបថប្រព្រឹត្តទៅស្រួលបាន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន យើងខ្ញុំក៏ព្រមព្រៀងគ្នាស្រុះស្រួលគ្នា មិនទាស់ទែងគ្នា នៅចាំវស្សាតាមសប្បាយ មួយទៀត យើងខ្ញុំមិនលំបាកដោយបិណ្ឌបាតទេ ។ ព្រះតថាគតទាំងឡាយទ្រង់ជ្រាបហើយត្រាស់សួរក៏មាន ទ្រង់ជ្រាបហើយមិនត្រាស់សួរ (ក៏មាន) ទ្រង់ជ្រាបកាលគួរហើយទើបត្រាស់សួរ (ក៏មាន) ទ្រង់ជ្រាបកាលគួរហើយមិនត្រាស់សួរ (ក៏មាន) ព្រះតថាគតទាំងឡាយត្រាស់សួរ ចំពោះតែហេតុដែលប្រកបដោយប្រយោជន៍ មិនទ្រង់ត្រាស់សួរហេតុដែលឥតប្រយោជន៍ឡើយ (ព្រោះ) ហេតុដែលឥតប្រយោជន៍ព្រះតថាគតទាំងឡាយទ្រង់ផ្តាច់ផ្តិលដោយអរិយមគ្គហើយ ។ ព្រះពុទ្ធទាំងឡាយដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរចំពោះភិក្ខុទាំងឡាយ ដោយអាការពីរយ៉ាង

សាវកានំ វា សិក្ខាបទំ បញ្ញាបេស្សាមាតិ ។ អថខោ
ភគវា តេ ភិក្ខូ ឯតទវោច យថាកថំ បន តុម្ហេ
ភិក្ខវេ សមគ្គា សម្មោទមានា អវិវទមានា ផាសុកំ
វស្សំ វសិត្ថ ន ច បិណ្ឌកេន កិលមិត្ថាតិ ។ ឥធ
មយំ ភន្តេ សម្ពហុលា សន្ទិដ្ឋា សម្ភត្តា ភិក្ខូ កោ-
សលេសុ ជនបទេសុ អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ វស្សំ ឧប-
គច្ឆិម្ហា តេសំ នោ ភន្តេ អម្ហាកំ ឯតទហោសិ កេន
នុ ខោ មយំ ឧបាយេន សមគ្គា សម្មោទមានា អវិវ-
ទមានា ផាសុកំ វស្សំ វសេយ្យាម ន ច បិណ្ឌកេន
កិលមេយ្យាមាតិ តេសំ នោ ភន្តេ អម្ហាកំ ឯតទ-
ហោសិ សចេ ខោ មយំ អញ្ញមញ្ញំ នេវ អាលបេយ្យា-
ម ន សល្លបេយ្យាម យោ បឋមំ គាមតោ បិណ្ឌាយ
បដិក្កមេយ្យ សោ អាសនំ បញ្ញាបេយ្យ បាទោទកំ
បាទបីឋំ បាទកឋលិកំ ឧបនិក្ខិបេយ្យ អវក្ការបាតឹ
ធោវិត្វា ឧបដ្ឋាបេយ្យ បានីយំ បរិភោជនីយំ ឧបដ្ឋា-
បេយ្យ យោ បច្ឆា គាមតោ បិណ្ឌាយ បដិក្កមេយ្យ

គឺទ្រង់ត្រាស់សួរដោយទ្រង់គិតថា តថាគតនឹងសំដែងធម៌ម្យ៉ាង នឹងបញ្ញត្តសិក្ខាបទដល់សាវកទាំងឡាយម្យ៉ាង ។ គ្រានោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់មានព្រះពុទ្ធដីកានេះនឹងពួកភិក្ខុទាំងនោះថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយព្រមព្រៀងគ្នា ស្រុះស្រួលគ្នា មិនទាស់ទែងគ្នា នៅចាំវស្សា ដោយសប្បាយយ៉ាងណាទៅ មួយទៀត អ្នកទាំងឡាយមិនលំបាកដោយបិណ្ឌបាតទេឬ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន យើងខ្ញុំជាភិក្ខុច្រើនរូបជាមិត្របានជួបប្រទះគ្នាជាមិត្រ សេពគប់គ្នាមាំមួន ចូលទៅចាំវស្សាក្នុងអាវាសមួយ នាកោសលជនបទនេះ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន យើងខ្ញុំទាំងនោះមានសេចក្ដីត្រិះរិះដូច្នេះថា យើងគប្បីជាបុគ្គលព្រមព្រៀងគ្នា ស្រុះស្រួលគ្នា កុំទាស់ទែងគ្នានៅចាំវស្សាដោយសប្បាយ មួយទៀត យើងមិនគប្បីលំបាកដោយបិណ្ឌបាតដោយឧបាយដូចម្ដេចហ្ន៎ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន យើងខ្ញុំទាំងនោះ មានសេចក្ដីត្រិះរិះដូច្នេះទៀតថា ប្រសិនបើយើងកុំគប្បីហៅរកគ្នា កុំគប្បីចរចារកគ្នាទៅវិញទៅមក ភិក្ខុណាត្រឡប់មកពីបិណ្ឌបាតក្នុងស្រុកមុនគេ ភិក្ខុនោះត្រូវរៀបចំអាសនៈ តម្កល់ទឹកលាងជើង តាំងរងជើង ទ្រនាប់សំរាប់ជូតជើង លាងភាជន៍សំរាប់ផ្ទេរកត្តរួចហើយតម្កល់ទុក ហើយតម្កល់ទឹកផឹកទឹកប្រើប្រាស់ ភិក្ខុណាត្រឡប់មកអំពីបិណ្ឌបាត

៧១

បវារណាក្ខន្ធកេ មូគព្វត្តំ តិត្ថិយសមាទានំ

សចស្ស កុត្តាវសេសោ សចេ អាកង្ខេយ្យ កុញ្ជេយ្យ ដោ ចេ អាកង្ខេយ្យ អបហរិតេ វា ឆឌ្ឌេយ្យ អប្បាណកេ វា ឧទកេ ឱបិលាបេយ្យ សោ អាសនំ ឧទ្ធរេយ្យ ចានោទកំ ចានបីឋំ ចានកថលិកំ បដិសាមេយ្យ អវក្ការចាតឹ ដោវិត្វា បដិសាមេយ្យ ចានីយំ បរិភោជនីយំ បដិសាមេយ្យ ភត្តគ្គំ សម្មជ្ជេយ្យ យោ បស្សេយ្យ ចានីយឃដំ វា បរិភោជនីយឃដំ វា វច្ចឃដំ វា រិត្តំ តុច្ឆំ សោ ឧបដ្ឋាបេយ្យ សចស្ស ហោតិ អវិសយ្ហំ ហត្ថវិការេន ទុតិយំ អាមន្តេត្វា ហត្ថវិលង្ឃកេន ឧបដ្ឋាបេយ្យ ន ត្វេវ តប្បច្ចយា វាចំ ភិន្ទេយ្យ ឯវំ ខោ មយំ សមគ្គា សម្មោទមានា អវិវទមានា ផាសុកំ វស្សំ វសេយ្យាម ន ច បិណ្ឌកេន កិលមេយ្យាមាតិ អថខោ មយំ ភន្តេ អញ្ញមញ្ញំ នេវ អាលបិម្ហា ន សល្លបិម្ហា

ក្នុងស្រុកក្រោយគេ បើមានអាហារសេសសល់អំពីភិក្ខុឆាន់ បើភិក្ខុនោះចង់ឆាន់ក៏ឆាន់ចុះ បើមិនចង់ឆាន់ទេ ក៏គប្បីចាក់ចោលលើទីដែលគ្មានស្មៅស្រស់ ឬបាចចោលក្នុងទឹកដែលគ្មានសត្វ ភិក្ខុនោះត្រូវសាអាសនៈត្រូវទុកដាក់ទឹកសម្រាប់លាងជើង តាំងសម្រាប់រងជើងនិងទ្រនាប់សម្រាប់ជូតជើង ត្រូវលាងភាជន៍សម្រាប់ផ្ទេរកត្តហើយយកទៅទុកដាក់ រួចត្រូវទុកដាក់ទឹកផឹក ទឹកប្រើប្រាស់ ត្រូវបោសរោងភត្ត ភិក្ខុណាឃើញក្អមទឹកផឹកក្តី ក្អមទឹកប្រើប្រាស់ក្តី ក្អមដាក់ទឹកសម្រាប់លាងវច្ចៈក្តី ដែលរលីងទទេ ត្រូវភិក្ខុនោះតម្កល់ទុក បើភិក្ខុនោះមិនអាច (នឹងធ្វើការនោះបាន) ព្រោះវិការនៃដៃ (គឺឈឺដៃជាដើម) ត្រូវបោយដៃហៅភិក្ខុទីពីរឲ្យតម្កល់ទុក មិនត្រូវបញ្ចេញវាចាព្រោះហេតុនោះឡើយ កាលបើធ្វើយ៉ាងនេះហើយ ទើបបានយើងទាំងឡាយជាបុគ្គលព្រមព្រៀងគ្នា ស្រុះស្រួលគ្នា មិនទាស់-ទែងគ្នា នៅចាំវស្សាដោយសប្បាយ មួយវិញទៀត យើងទាំងឡាយមិនលំបាកដោយបិណ្ឌបាតទេ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន លំដាប់នោះឯង យើងខ្ញុំមិនហៅរកគ្នា មិនចរចារកគ្នាទៅវិញទៅមកទេ ភិក្ខុណាត្រឡប់មកអំពី

យោ បឋមំ គាមតោ បិណ្ឌាយ បដិក្កមតិ សោ អាសនំ បញ្ញាបេតិ បាទោទកំ បាទបីឋំ បាទកថលិកំ ឧបនិក្ខិបតិ អវក្ការបាតឹ ធោវិត្វា ឧបដ្ឋាបេតិ បានីយំ បរិភោជនីយំ ឧបដ្ឋាបេតិ យោ បច្ឆា គាមតោ បិណ្ឌាយ បដិក្កមតិ សចេ ហោតិ ភុត្តាវសេសោ សចេ អាកង្ខតិ ភុញ្ជតិ នោ ចេ អាកង្ខតិ អប្បហរិតេ វា ឆឌ្ឌេតិ អប្បាណកេ វា ឧទកេ ឱបិលាបេតិ សោ អាសនំ ឧទ្ធរតិ បាទោទកំ បាទបីឋំ បាទកថលិកំ បដិសាមេតិ អវក្ការបាតឹ ធោវិត្វា បដិសាមេតិ បានីយំ បរិភោជនីយំ បដិសាមេតិ ភត្តគ្គំ សម្មជ្ជតិ យោ បស្សតិ បានីយឃដំ វា បរិភោជនីយឃដំ វា វច្ចឃដំ វា រិត្តំ តុច្ឆំ សោ ឧបដ្ឋាបេតិ សចស្ស ហោតិ អវិសយ្ហំ ហត្ថវិការេន ទុតិយំ អាមន្តេត្វា ហត្ថវិលង្ឃកេន ឧបដ្ឋាបេតិ ន ត្វេវ តប្បច្ចយា វាចំ ភិន្ទតិ ឯវំ ខោ មយំ ភន្តេ សមគ្គា សម្មោទមានា អវិវទមានា ផាសុកំ វស្សំ វសិម្ហា ន ច បិណ្ឌកេន កិលមិម្ហាតិ ។

បិណ្ឌបាតក្នុងស្រុកមុនគេ ភិក្ខុនោះក៏ក្រាលអាសនៈ តម្កល់ទុកនូវទឹកលាងជើង តាំងរងជើងនិងទ្រនាប់សម្រាប់ជូតជើង លាងភាជន៍សម្រាប់ផ្ទេរភត្តហើយតម្កល់ទុក រួចតម្កល់ទឹកផឹក ទឹកប្រើប្រាស់ ភិក្ខុណាត្រឡប់មកអំពីបិណ្ឌបាតក្នុងស្រុកក្រោយគេ បើមានអាហារសេសសល់អំពីភិក្ខុឆាន់ បើភិក្ខុនោះចង់ឆាន់ក៏ឆាន់ទៅ បើមិនចង់ឆាន់ទេ ភិក្ខុនោះក៏ចាក់ចោលលើទីដែលគ្មានស្មៅស្រស់ក៏បាន បាចចោលក្នុងទឹកដែលគ្មានសត្វក៏បាន ភិក្ខុនោះសាអាសនៈចេញហើយទុកដាក់ទឹកលាងជើង តាំងរងជើង និងទ្រនាប់សម្រាប់ជូតជើង លាងភាជន៍សម្រាប់ផ្ទេរភត្តហើយយកទៅទុក រួចទុកដាក់ទឹកផឹក ទឹកប្រើប្រាស់ បោសរោងភត្ត ភិក្ខុណាឃើញក្អមដាក់ទឹកផឹកក្តី ក្អមដាក់ទឹកប្រើប្រាស់ក្តី ក្អមទឹកសម្រាប់លាងវច្ចៈក្តី ដែលរលីងទទេ ភិក្ខុនោះក៏ដងយកមកតម្កល់ទុក បើភិក្ខុនោះមិនអាច (នឹងធ្វើការនោះបាន) ព្រោះវិការនៃដៃ (ឈឺដៃជាដើម) ភិក្ខុនោះបក់ដៃ ហៅភិក្ខុទីពីរឲ្យដងយកមកតម្កល់ទុក មិនបាច់បញ្ចេញវាចាព្រោះហេតុនោះឡើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កាលបើធ្វើយ៉ាងនេះហើយ យើងខ្ញុំក៏ព្រមព្រៀងគ្នា ស្រុះស្រួលគ្នា មិនទាស់ទែងគ្នា នៅចាំវស្សាជាសប្បាយ មួយវិញទៀត យើងខ្ញុំមិនលំបាក ដោយបិណ្ឌបាតឡើយ ។

៧៣

បវារណាក្ខន្ធកេ មូគព្វត្តំ តិត្ថិយសមាទានំ

[២២] អថខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ អផាសុញ្ញេវ កិរិមេ ភិក្ខវេ មោឃបុរិសា វុត្ថា សមានា ផាសុម្ហ វុត្ថាតិ បដិជានន្តិ បសុសំវាសញ្ញេវ កិរិមេ ភិក្ខវេ មោឃបុរិសា វុត្ថា សមានា ផាសុម្ហ វុត្ថាតិ បដិជានន្តិ ឯឡកសំវាសញ្ញេវ កិរិមេ ភិក្ខវេ មោឃបុរិសា វុត្ថា សមានា ផាសុម្ហ វុត្ថាតិ បដិជានន្តិ បមត្តសំវាសញ្ញេវ កិរិមេ ភិក្ខវេ មោឃបុរិសា វុត្ថា សមានា ផាសុម្ហ វុត្ថាតិ បដិជានន្តិ កថំ ហិ នាមិមេ ភិក្ខវេ មោឃបុរិសា មូគព្វត្តំ តិត្ថិយសមាទានំ សមាទិយិស្សន្តិ នេតំ ភិក្ខវេ អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ ។ បេ ។ វិគរហិត្វា ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ ន ភិក្ខវេ មូគព្វត្តំ តិត្ថិយសមាទានំ សមាទិយិតព្វំ យោ សមាទិយេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ វស្សំ វុត្ថានំ ភិក្ខូនំ តីហិ ឋានេហិ បវារេតុំ ទិដ្ឋេន វា សុតេន វា

បវារណាក្ខន្ធកៈ មូគវត្ត (វត្តរបស់មនុស្សគ) ជាតិត្ថិយសមាទាន

[២២] គ្រានោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយ មកត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកមោឃបុរសទាំងឡាយនេះ នៅ (ចាំវស្សា) មិនសប្បាយទេ (តែ) ប្តេជ្ញាថា ខ្លួនជាអ្នកនៅដោយសប្បាយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកមោឃបុរសទាំងឡាយនេះនៅដូចជាការនៅរួមរបស់បសុសត្វ (សត្វចិញ្ចឹម) ហើយប្តេជ្ញាថា ខ្លួនជាអ្នកនៅសប្បាយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកមោឃបុរសទាំងឡាយនេះនៅដូចជាការនៅរួមរបស់សត្វពពែ (តែ) ប្តេជ្ញាថា ខ្លួនជាអ្នកនៅសប្បាយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកមោឃបុរសទាំងឡាយនេះ នៅដូចជាការនៅរបស់បុគ្គលប្រមាទ (តែ) ប្តេជ្ញាថា ខ្លួនជាអ្នកនៅដោយសប្បាយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មោឃបុរសទាំងឡាយនេះ មិនសមបើនឹងសមាទានមូគវត្ត (វត្តរបស់មនុស្សគ) ដែលជាតិត្ថិយសមាទាន (សមាទានរបស់តិរ្ថិយ) ទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ។ បេ ។ លុះទ្រង់បន្ទោសហើយទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មិនត្រូវភិក្ខុសមាទានមូគវត្ត ដែលជាតិត្ថិយសមាទានទេ ភិក្ខុណាសមាទាន ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយដែលនៅចាំវស្សារួចហើយបវារណាដោយស្ថាន ៣ យ៉ាង គឺ ដោយឃើញក្តី

បរិសង្កាយ វា ។ សា ហិ ភវិស្សតិ អញ្ញមញ្ញានុលោមតា អាបត្តិវុដ្ឋានតា វិនយបុរេក្ខារតា ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ បវារេតព្វំ ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ អជ្ជ បវារណា ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ បវារេយ្យាតិ ។ ថេរេន ភិក្ខុនា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា អញ្ជលឹ បគ្គហេត្វា ឯវមស្ស វចនីយោ សង្ឃំ អាវុសោ បវារេមិ ទិដ្ឋេន វា សុតេន វា បរិសង្កាយ វា វទន្តុ មំ អាយស្មន្តោ អនុកម្បំ ឧបាទាយ បស្សន្តោ បដិករិស្សាមិ ទុតិយម្បិ អាវុសោ សង្ឃំ បវារេមិ ទិដ្ឋេន វា សុតេន វា បរិសង្កាយ វា វទន្តុ មំ អាយស្មន្តោ អនុកម្បំ ឧបាទាយ បស្សន្តោ បដិករិស្សាមិ តតិយម្បិ អាវុសោ សង្ឃំ បវារេមិ ទិដ្ឋេន វា សុតេន វា បរិសង្កាយ វា វទន្តុ មំ អាយស្មន្តោ អនុកម្បំ ឧបាទាយ បស្សន្តោ បដិករិស្សាមីតិ ។ នវកេន ភិក្ខុនា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា អញ្ជលឹ បគ្គហេត្វា ឯវមស្ស វចនីយោ សង្ឃំ

ដោយឮក្តី ដោយរង្កៀសក្តី ។ បវារណានោះ ជាការអនុលោម ដើម្បីពោលប្រដៅនូវគ្នានិងគ្នា ជាការចេញចាកអាបត្តិ ជាការធ្វើវិន័យឲ្យជាប្រធាន នឹងប្រាកដដល់អ្នកទាំងឡាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវអ្នកទាំងឡាយបវារណាយ៉ាងនេះ ។ ត្រូវភិក្ខុដែលឆ្លាសប្រតិពលឲ្យសង្ឃដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ថ្ងៃនេះជាថ្ងៃបវារណា ។ បើបវារណាកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ គួរសង្ឃបវារណា ។ ត្រូវភិក្ខុជាថេរៈធ្វើឧត្តរាសង្គៈ ឆៀងស្មាម្ខាងអង្គុយប្រហោងផ្គងអញ្ជលីឡើងហើយនិយាយយ៉ាងនេះនឹងសង្ឃថា នៃអាវុសោ ខ្ញុំសូមបវារណានឹងសង្ឃ ដោយឃើញក្តី ឮក្តី រង្កៀសក្តី សូមលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយអាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះ ហើយពោលចំពោះខ្ញុំ កាលបើខ្ញុំឃើញនឹងធ្វើតាម នៃអាវុសោ ខ្ញុំសូមបវារណានឹងសង្ឃជាគម្រប់ពីរដងផង ដោយឃើញក្តី ឮក្តី រង្កៀសក្តី សូមលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយអាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះហើយពោលចំពោះខ្ញុំ កាលបើខ្ញុំឃើញ នឹងធ្វើតាម នៃអាវុសោ ខ្ញុំសូមបវារណានឹងសង្ឃជាគម្រប់បីដងផង ដោយឃើញក្តី ឮក្តី រង្កៀសក្តី សូមលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ អាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះ ហើយពោលចំពោះខ្ញុំ កាលបើខ្ញុំឃើញនឹងធ្វើតាម ត្រូវភិក្ខុខ្ចីវស្សាធ្វើឧត្តរាសង្គឆៀងស្មាម្ខាងអង្គុយប្រហោងផ្គងអញ្ជលីឡើង ហើយនិយាយ

បវារណាក្ខន្ធកេ តេវាចិកា បវារណា

ភន្តេ បវារេមិ ទិដ្ឋេន វា សុតេន វា បរិសង្កាយ វា វទន្តុ មំ អាយស្មន្តោ អនុកម្បំ ឧបាទាយ បស្សន្តោ បដិករិស្សាមិ ទុតិយម្បិ ភន្តេ សង្ឃំ បវារេមិ ទិដ្ឋេន វា សុតេន វា បរិសង្កាយ វា វទន្តុ មំ អាយស្មន្តោ អនុកម្បំ ឧបាទាយ បស្សន្តោ បដិករិស្សាមិ តតិយម្បិ ភន្តេ សង្ឃំ បវារេមិ ទិដ្ឋេន វា សុតេន វា បរិសង្កាយ វា វទន្តុ មំ អាយស្មន្តោ អនុកម្បំ ឧបាទាយ បស្សន្តោ បដិករិស្សាមីតិ ។

[២៣] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ថេរេសុ ភិក្ខូសុ ឧក្កុដិកំ និសិន្នេសុ បវារយមានេសុ អាសនេសុ អច្ឆន្តិ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ថេរេសុ ភិក្ខូសុ ឧក្កុដិកំ និសិន្នេសុ បវារយមានេសុ អាសនេសុ អច្ឆិស្សន្តីតិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ សច្ចំ កិរ ភិក្ខវេ ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ថេរេសុ ភិក្ខូសុ ឧក្កុដិកំ និសិន្នេសុ បវារយមានេសុ

យ៉ាងនេះនឹងសង្ឃថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន ខ្ញុំសូមបវារណានឹងសង្ឃ ដោយឃើញក្តី ឮក្តី រង្កៀសក្តី សូមលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយអាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះហើយពោលចំពោះខ្ញុំ កាលបើខ្ញុំឃើញ នឹងធ្វើតាម បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន ខ្ញុំសូមបវារណានឹងសង្ឃជាគម្រប់ពីរដងផង ដោយឃើញក្តី ឮក្តី រង្កៀសក្តី សូមលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយអាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះហើយពោលចំពោះខ្ញុំ កាលបើខ្ញុំឃើញនឹងធ្វើតាម បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន ខ្ញុំសូមបវារណានឹងសង្ឃជាគម្រប់បីដងផង ដោយឃើញក្តី ឮក្តី រង្កៀសក្តី សូមលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយអាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះហើយពោលចំពោះខ្ញុំ កាលបើខ្ញុំឃើញនឹងធ្វើតាម ។

[២៣] សម័យនោះឯង កាលដែលភិក្ខុទាំងឡាយ ជាថេរៈកំពុងតែអង្គុយប្រហោងបវារណា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុក៏នៅលើអាសនៈទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា កាលដែលភិក្ខុទាំងឡាយជាថេរៈកំពុងអង្គុយប្រហោងបវារណា មិនសមបើពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ហ៊ាននៅលើអាសនៈទាំងឡាយសោះ ។ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាកាលដែលភិក្ខុទាំងឡាយជាថេរៈកំពុងអង្គុយប្រហោងបវារណា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ

៧៦

អាសនេសុ អច្ឆន្តីតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា កថំ ហិ នាម តេ ភិក្ខវេ មោឃបុរិសា ថេរេសុ ភិក្ខូសុ ឧក្កុដិកំ និសិន្នេសុ បវារយមានេសុ អាសនេសុ អច្ឆិស្សន្តិ នេតំ ភិក្ខវេ អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ ។ បេ ។ វិគរហិត្វា ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ ន ភិក្ខវេ ថេរេសុ ភិក្ខូសុ ឧក្កុដិកំ និសិន្នេសុ បវារយមានេសុ អាសនេសុ អច្ឆិតព្វំ យោ អច្ឆេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស អនុជានាមិ ភិក្ខវេ សព្វេហេវ ឧក្កុដិកំ និសិន្នេហិ បវារេតុន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ថេរោ ជរាទុព្វលោ យាវ សព្វេ បវារេន្តិ[១] ឧក្កុដិកំ និសិន្នោ អាគមយមានោ មុច្ឆិតោ បបតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ តទនន្តរា ឧក្កុដិកំ និសីទិតុំ យាវ បវារេតិ បវារេត្វា អាសនេ និសីទិតុន្តិ ។

---

១ ឱ. បវារេន្តីតិ ។

នៅលើអាសនៈ ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ការនោះ ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលដែលភិក្ខុទាំងឡាយជាថេរៈកំពុងអង្គុយប្រហោងបវារណា មោឃបុរសទាំងឡាយនោះ មិនសមបើនឹងហ៊ាននៅលើអាសនៈទាំងឡាយទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ។ បេ ។ លុះទ្រង់បន្ទោសហើយទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលដែលភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយកំពុងអង្គុយប្រហោងបវារណា ភិក្ខុមិនត្រូវនៅលើអាសនៈទាំងឡាយទេ ភិក្ខុណានៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុទាំងអស់នោះ អង្គុយប្រហោងហើយបវារណា ។ ក៏សម័យនោះឯង ព្រះថេរៈមួយអង្គជយកំលាំងដោយជរាកាលបើអង្គុយប្រហោង រង់ចាំទំរាំភិក្ខុទាំងឡាយបវារណាគ្រប់គ្នា ក៏ជ្រុលជ្រប់ដួលទៅ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុអង្គុយប្រហោង ក្នុងពេលដែលខ្លួនកំពុងបវារណា លុះបវារណារួចហើយ ទើបអង្គុយលើអាសនៈបាន ។

៧៧

បវារណាក្ខន្ធកេ ទ្វេ បវារណា

[២៤] អថខោ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ កតិ នុ ខោ បវារណាតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ទ្វេមា ភិក្ខវេ បវារណា ចាតុទ្ទសិកា បណ្ណរសិកា ច ឥមា ខោ ភិក្ខវេ ទ្វេ បវារណាតិ ។ អថខោ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ កតិ នុ ខោ បវារណាកម្មានីតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ចត្តារីមានិ ភិក្ខវេ បវារណាកម្មានិ អធម្មេន វគ្គំ បវារណាកម្មំ អធម្មេន សមគ្គំ បវារណាកម្មំ ធម្មេន វគ្គំ បវារណាកម្មំ ធម្មេន សមគ្គំ បវារណាកម្មំ ។ តត្រ ភិក្ខវេ យទិទំ អធម្មេន វគ្គំ បវារណាកម្មំ ន ភិក្ខវេ ឯវរូបំ បវារណាកម្មំ កាតព្វំ ន ច មយា ឯវរូបំ បវារណាកម្មំ អនុញ្ញាតំ ។

[២៤] លំដាប់នោះ ភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីត្រិះរិះ ដូច្នេះថា បវារណាមានប៉ុន្មានយ៉ាងហ្ន៎ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បវារណាមានពីរយ៉ាង គឺចាតុទ្ទសិកាបវារណា[១]១ បណ្ណរសិកាបវារណា[២] ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បវារណាមានតែពីរយ៉ាងប៉ុណ្ណេះឯង ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុទាំងឡាយ មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា បវារណាកម្មមានប៉ុន្មានហ្ន៎ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បវារណាកម្មទាំងនេះមាន ៤ គឺបវារណាកម្មជាពួក មិនត្រូវតាមធម៌ ១ បវារណាកម្មព្រមព្រៀងគ្នា តែមិនត្រូវតាមធម៌ ១ បវារណាកម្មជាពួក តែត្រូវតាមធម៌ ១ បវារណាកម្មព្រមព្រៀងគ្នាត្រូវតាមធម៌ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បវារណាកម្មទាំង ៤ នោះ បវារណាកម្មណាជាពួក តែមិនត្រូវតាមធម៌ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ មិនត្រូវធ្វើបវារណាកម្មបែបនេះទេ ម្យ៉ាងទៀត តថាគតមិនអនុញ្ញាតបវារណាកម្មបែបនេះទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្តាបវារណាកម្មទាំង

---

១ បវារណាក្នុងថ្ងៃ ទី ១៤ ។ ២ បវារណាក្នុងថ្ងៃទី ១៥ ។

តត្រ ភិក្ខវេ យមិទំ អធម្មេន សមគ្គំ បវារណាកម្មំ ន ភិក្ខវេ ឯវរូបំ បវារណាកម្មំ កាតព្វំ ន ច មយា ឯវរូបំ បវារណាកម្មំ អនុញ្ញាតំ ។ តត្រ ភិក្ខវេ យមិទំ ធម្មេន វគ្គំ បវារណាកម្មំ ន ច ភិក្ខវេ ឯវរូបំ បវារណាកម្មំ កាតព្វំ ន ច មយា ឯវរូបំ បវារណាកម្មំ អនុញ្ញាតំ ។ តត្រ ភិក្ខវេ យមិទំ ធម្មេន សមគ្គំ បវារណាកម្មំ ឯវរូបំ ភិក្ខវេ បវារណាកម្មំ កាតព្វំ ឯវរូបំ មយា បវារណា-កម្មំ អនុញ្ញាតំ ។ តស្មាតិហ ភិក្ខវេ ឯវរូបំ បវារណា-កម្មំ ករិស្សាម យមិទំ ធម្មេន សមគ្គន្តិ ឯវំ ហិ វោ ភិក្ខវេ សិក្ខិតព្វន្តិ ។

[២៥] អថខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ សន្និបតថ ភិក្ខវេ សង្ឃោ បវារេស្សតីតិ ។ ឯវំ វុត្តេ អញ្ញតរោ ភិក្ខុ ភគវន្តំ ឯតទវោច អត្ថិ ភន្តេ ភិក្ខុ គិលានោ សោ អនាគតោតិ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ គិលានេន

៤ នោះ បវារណាកម្មណា ព្រមព្រៀងគ្នាតែមិនត្រូវតាមធម៌ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយមិនត្រូវធ្វើបវរណាកម្មបែបនេះទេ ម្យ៉ាងទៀត តថាគតមិនអនុញ្ញាតបវារណាកម្មបែបនេះទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្តាបវារណាកម្មទាំង ៤ នោះ បវារណាកម្មណាជាពួកតែត្រូវតាមធម៌ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយមិនត្រូវធ្វើបវារណាកម្មបែបនេះទេ ម្យ៉ាងទៀត តថាគតមិនអនុញ្ញាតបវារណាកម្មបែបនេះទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្តាបវារណាកម្មទាំង ៤ នោះ បវារណាកម្មណា ព្រមព្រៀងគ្នាត្រូវតាមធម៌ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ ត្រូវធ្វើបវារណាកម្មបែបនេះចុះ តថាគតអនុញ្ញាតបវារណាកម្មបែបនេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះហេតុនោះ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះត្រូវសិក្សាដូច្នេះថា បវារណាកម្មណា ព្រមព្រៀងគ្នាត្រូវតាមធម៌ យើងទាំងឡាយ នឹងធ្វើបវារណាកម្មបែបនេះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយត្រូវតែសិក្សា យ៉ាងនេះឯង ។

[២៥] គ្រានោះឯង ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចូរអ្នកទាំងឡាយប្រជុំគ្នាចុះ (ព្រោះ) សង្ឃនឹងបវារណា ។ កាលបើព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់មានបន្ទូលយ៉ាងនេះហើយ ភិក្ខុមួយរូប បានក្រាបទូលព្រះមានព្រះភាគដោយពាក្យថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន នៅមានភិក្ខុឈឺ ភិក្ខុនោះមិនបានមក ។ ព្រះមានព្រះ

៧៩

បវារណាក្ខន្ធកេ គិលានស្ស បវារណាទានំ

ភិក្ខុនា បវារណំ ទាតុំ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ទាតព្វា ។ តេន គិលានេន ភិក្ខុនា ឯកំ ភិក្ខុំ ឧបសង្កមិត្វា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា អញ្ជលឹ បគ្គហេត្វា ឯវមស្ស វចនីយោ បវារណំ ទម្មិ បវារណំ មេ ហរ មមត្ថាយ បវារេហីតិ កាយេន វិញ្ញាបេតិ វាចាយ វិញ្ញាបេតិ កាយេន វាចាយ វិញ្ញាបេតិ ទិន្នា ហោតិ បវារណា ។ ន កាយេន វិញ្ញាបេតិ ន វាចាយ វិញ្ញាបេតិ ន កាយេន វាចាយ វិញ្ញាបេតិ ន ទិន្នា ហោតិ បវារណា ។ ឯវញ្ចេតំ លភេថ ឥច្ចេតំ កុសលំ នោ ចេ លភេថ សោ ភិក្ខវេ គិលានោ ភិក្ខុ មញ្ចេន វា បីឋេន វា សង្ឃមជ្ឈេ អានេត្វា បវារេតព្វំ ។ សចេ ភិក្ខវេ គិលានុបដ្ឋាកានំ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ សចេ ខោ មយំ គិលានំ ឋានា ចាវេស្សាម អាពាធោ វា អភិវឌ្ឍិស្សតិ កាលកិរិយា វា ភវិស្សតីតិ ។ ន ភិក្ខវេ គិលានោ ឋានា ចាវេតព្វោ សង្ឃេន តត្ថ គន្ត្វា បវារេតព្វំ ន ត្វេវ វគ្គេន សង្ឃេន បវារេតព្វំ

ភាគទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឈឺឲ្យនូវបវារណាបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ឯបវារណានោះត្រូវឲ្យយ៉ាងនេះ ។ ត្រូវភិក្ខុឈឺនោះចូលទៅរកភិក្ខុមួយរូបធ្វើឧត្តរាសង្គឆៀងស្មាម្ខាងអង្គុយច្រហោងផ្គងអញ្ជលីឡើងហើយ និយាយយ៉ាងនេះ នឹងភិក្ខុនោះថា ខ្ញុំសូមឲ្យបវារណា ចូរលោកនាំបវារណារបស់ខ្ញុំទៅ ចូរលោកបវារណា ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ខ្ញុំផង ។ ភិក្ខុនោះបញ្ជាក់ (សេចក្ដី) ដោយកាយ (ក្ដី) បញ្ជាក់ដោយវាចា (ក្ដី) បញ្ជាក់ដោយកាយនិងវាចា (ក្ដី) ក៏ឈ្មោះថា ភិក្ខុនោះឲ្យបវារណាហើយ ។ (បើ) ភិក្ខុឈឺមិនបញ្ជាក់ដោយកាយ មិនបញ្ជាក់ដោយវាចា មិនបញ្ជាក់ដោយកាយនិងវាចាទេ មិនឈ្មោះថា ភិក្ខុឈឺនោះឲ្យបវារណាឡើយ ។ បើសង្ឃបាននូវការឲ្យបវារណានុ៎ះយ៉ាងនេះហើយ ការបាននុ៎ះជាការល្អ បើសង្ឃមិនបានទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវនាំភិក្ខុឈឺនោះ ដោយគ្រែឬតាំងមកក្នុងទីជាកណ្ដាលសង្ឃហើយសឹមបវារណា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រសិនបើពួកភិក្ខុអ្នកបម្រើភិក្ខុឈឺ មានសេចក្ដីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា បើយើងទាំងឡាយឲ្យភិក្ខុឈឺឃ្លាតចាកទី អាពាធនឹងរឹតតែចម្រើន ឬនឹងធ្វើកាលកិរិយា (មិនខាន) ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃមិនត្រូវឲ្យភិក្ខុឈឺឃ្លាតចាកទីទេ ត្រូវសង្ឃទៅបវារណាក្នុងទីនោះ មិនត្រូវសង្ឃបវារណាជាពួកឡើយ បើ

៨០

បវារេយ្យ ចេ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ បវារណាហារកោ ចេ ភិក្ខវេ ទិន្នាយ បវារណាយ តត្ថេវ បក្កមតិ អញ្ញស្ស ទាតព្វា បវារណា ។ បវារណាហារកោ ចេ ភិក្ខវេ ទិន្នាយ បវារណាយ តត្ថេវ វិព្ភមតិ ។ បេ ។ កាលំ ករោតិ សាមណេរោ បដិជានាតិ សិក្ខំ បច្ចក្ខាតកោ បដិជានាតិ អន្តិមវត្ថុំ អជ្ឈាបន្នកោ បដិជានាតិ ឧម្មត្តកោ បដិជានាតិ ខិត្តចិត្តោ បដិជានាតិ វេទនដ្ដោ បដិជានាតិ អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខិត្តកោ បដិជានាតិ អាបត្តិយា អប្បដិក្កម្មេ ឧក្ខិត្តកោ បដិជានាតិ បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ ឧក្ខិត្តកោ បដិជានាតិ បណ្ឌកោ បដិជានាតិ ថេយ្យសំវាសកោ បដិជានាតិ តិត្ថិយបក្កន្តកោ បដិជានាតិ តិរច្ឆានគតោ បដិជានាតិ មាតុឃាតកោ បដិជានាតិ បិតុឃាតកោ បដិជានាតិ អរហន្តឃាតកោ បដិជានាតិ ភិក្ខុនីទូសកោ បដិជានាតិ សង្ឃភេទកោ បដិជានាតិ លោហិតុប្បាទកោ បដិជានាតិ ឧភតោព្យញ្ជនកោ បដិជានាតិ អញ្ញស្ស ទាតព្វា បវារណា ។ បវារណាហារកោ ចេ ភិក្ខវេ ទិន្នាយ បវារណាយ អន្តរាមគ្គេ បក្កមតិ អនាហដា

បវារណា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើភិក្ខុឈឺឲ្យបវារណាហើយ បើភិក្ខុអ្នកនាំបវារណាចៀសចេញចាកទីនោះទៅ ត្រូវភិក្ខុនោះឲ្យបវារណាដល់ភិក្ខុដទៃ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើភិក្ខុឈឺឲ្យបវារណាហើយ បើភិក្ខុអ្នកនាំបវារណាសឹកក្នុងថ្ងៃនោះឯង ។ បេ ។ ស្លាប់ (ឬ) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាសាមណេរ ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកលាសិក្ខា ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកត្រូវអន្តិមវត្ថុ ប្តេជ្ញាខ្លួនជាមនុស្សឆ្កួត ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកមានចិត្តរវើយរវាយ ប្តេជ្ញាខ្លួន ជាអ្នកមានវេទនាគ្របសង្កត់ ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកត្រូវសង្ឃលើកវត្ត ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកត្រូវសង្ឃលើកវត្ត ព្រោះមិនធ្វើតបអាបត្តិ (មិនសំដែងអាបត្តិ) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកត្រូវសង្ឃលើកវត្ត ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ ប្តេជ្ញាខ្លួនជាបណ្ឌក ប្តេជ្ញាខ្លួនជាថេយ្យសំវាសក ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកចូលទៅកាន់ពួកតិរ្ថិយ ប្តេជ្ញាខ្លួនជាតិរច្ឆាន ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកសំឡាប់មាតា ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកសំឡាប់បិតា ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកសំឡាប់ព្រះអរហន្ត ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកទ្រុស្តភិក្ខុនី ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកបំបែកសង្ឃ ប្តេជ្ញាខ្លួន ជាអ្នកធ្វើព្រះលោហិតឲ្យពុរពងឡើង ប្តេជ្ញាខ្លួនជាមនុស្សមានភេទពីរ ត្រូវភិក្ខុនោះឲ្យបវារណាដល់ភិក្ខុដទៃ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលដែលភិក្ខុឈឺឲ្យបវារណាហើយ បើភិក្ខុអ្នកនាំបវារណា ចៀសចេញទៅក្នុងពាក់កណ្តាលផ្លូវ មិនហៅថាបាននាំបវារណាមកដល់ឡើយ ។ ម្នាល

៨១

បវារណក្ខន្ធកេ គិលានស្ស បវារណាទានំ

ហោតិ បវារណា ។ បវារណាហារកោ ចេ ភិក្ខវេ ទិន្នាយ បវារណាយ អន្តរាមគ្គេ វិព្ភមតិ កាលំ ករោតិ ។ បេ ។ ឧភតោព្យញ្ជនកោ បដិជានាតិ អនាហដា ហោតិ បវារណា ។ បវារណាហារកោ ចេ ភិក្ខវេ ទិន្នាយ បវារណាយ សង្ឃប្បត្តោ បក្កមតិ អាហដា ហោតិ បវារណា ។ បវារណាហារកោ ចេ ភិក្ខវេ ទិន្នាយ បវារណាយ សង្ឃប្បត្តោ វិព្ភមតិ កាលំ ករោតិ ។ បេ ។ ឧភតោព្យញ្ជនកោ បដិជានាតិ អាហដា ហោតិ បវារណា ។ បវារណាហារកោ ចេ ភិក្ខវេ ទិន្នាយ បវារណាយ សង្ឃប្បត្តោ សុត្តោ ន អារោចេតិ អាហដា ហោតិ បវារណា បវារណាហារកស្ស អនាបត្តិ ។ បវារណាហារកោ ចេ ភិក្ខវេ ទិន្នាយ បវារណាយ សង្ឃប្បត្តោ សមាបន្នោ ន អារោចេតិ អាហដា ហោតិ បវារណា បវារណាហារកស្ស អនាបត្តិ ។ បវារណាហារកោ ចេ ភិក្ខវេ ទិន្នាយ បវារណាយ សង្ឃប្បត្តោ បមត្តោ ន អារោចេតិ

ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុឈឺឲ្យបវារណាហើយ បើភិក្ខុអ្នកនាំបវរណា សឹកត្រង់ពាក់កណ្តាលផ្លូវទៅ (ក្តី) ស្លាប់ទៅ (ក្តី) ។ បេ ។ ប្តេជ្ញាខ្លួនជាមនុស្សមានភេទពីរ (ក្តី) មិនហៅថា បាននាំបវារណាមកដល់ទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុឈឺឲ្យបវារណាហើយ បើភិក្ខុអ្នកនាំបវារណា ទៅដល់សង្ឃហើយ ទើបបានចៀសចេញទៅ បវារណាឈ្មោះថា បាននាំមកដល់ហើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុឈឺឲ្យបវារណាហើយ បើភិក្ខុអ្នកនាំបវារណា ទៅដល់សង្ឃហើយ ទើបបានសឹក (ក្តី) ស្លាប់ (ក្តី) ។ បេ ។ ប្តេជ្ញាខ្លួនជាមនុស្សមានភេទពីរ (ក្តី) បវារណាឈ្មោះថា បាននាំមកដល់ហើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុឈឺឲ្យបវារណាហើយ បើភិក្ខុអ្នកនាំបវារណា ទៅដល់សង្ឃហើយ ដេកលក់មិនបានប្រាប់ បវារណាឈ្មោះថា បាននាំមកដល់ហើយ ភិក្ខុអ្នកនាំបវារណា មិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុឈឺឲ្យបវារណាហើយ បើភិក្ខុអ្នកនាំបវារណា ទៅដល់សង្ឃហើយ ក៏ចូលសមាបត្តិទៅមិនបានប្រាប់ បវារណាឈ្មោះថា បាននាំមកដល់ហើយ ភិក្ខុអ្នកនាំបវារណា មិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុឈឺឲ្យបវារណាហើយ បើភិក្ខុអ្នកនាំបវារណាទៅដល់សង្ឃហើយ ភ្លេចមិនបានប្រាប់

អាហដា ហោតិ បវារណា បវារណាហារកស្ស អនាបត្តិ ។ បវារណាហារកោ ចេ ភិក្ខវេ ទិន្នាយ បវារណាយ សង្ឃប្បត្តោ សញ្ចិច្ច ន អារោចេតិ អាហដា ហោតិ បវារណា បវារណាហារកស្ស អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ តទហុប្បវារណាយ បវារណំ ទេន្តេន ឆន្ទម្បិ ទាតុំ សន្តិ សង្ឃស្ស ករណីយន្តិ ។

[២៦] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរំ ភិក្ខុំ តទហុប្បវារណាយ ញាតកា គណ្ហឹសុ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុំ តទហុប្បវារណាយ ញាតកា គណ្ហន្តិ ។ តេ ញាតកា ភិក្ខូហិ ឯវមស្សុ វចនីយា ឥង្ឃ តុម្ហេ អាយស្មន្តោ ឥមំ ភិក្ខុំ មុហុត្តំ មុញ្ចថ យាវាយំ ភិក្ខុ បវារេតីតិ ។ ឯវញ្ចេតំ លភេថ ឥច្ចេតំ កុសលំ នោ ចេ លភេថ តេ ញាតកា ភិក្ខូហិ ឯវមស្សុ វចនីយា ឥង្ឃ តុម្ហេ អាយស្មន្តោ មុហុត្តំ ឯកមន្តំ ហោថ យាវាយំ ភិក្ខុ បវារណំ ទេតីតិ ។ ឯវញ្ចេតំ លភេថ ឥច្ចេតំ កុសលំ នោ ចេ

បវារណាឈ្មោះថា បាននាំមកដល់ហើយ ភិក្ខុអ្នកនាំបវារណាមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុឈឺឲ្យបវារណាហើយ បើភិក្ខុអ្នកនាំបវារណាទៅដល់សង្ឃហើយភ្លេចមិនប្រាប់ បវារណាឈ្មោះថា បាននាំមកដល់ហើយ (តែ) ភិក្ខុអ្នកនាំបវារណាត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ (បើ) សង្ឃមានកិច្ចត្រូវធ្វើ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុកាលដែលឲ្យបវារណាហើយត្រូវឲ្យឆន្ទៈផង ។

[២៦] ក៏សម័យនោះឯង ពួកញាតិចាប់ភិក្ខុមួយអង្គក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានពួកជនជាញាតិចាប់ភិក្ខុក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ ។ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយនឹងពួកជនជាញាតិនោះ យ៉ាងនេះថា នៃអ្នកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ សូមអ្នកទាំងឡាយ លែងភិក្ខុនេះមួយរំពេចសិន ទំរាំភិក្ខុនេះបវារណារួច ។ បើសង្ឃបានសេចក្តីយល់ព្រមនុ៎ះដូច្នេះហើយ ការដែលបាននុ៎ះជាការល្អ បើមិនបានទេ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយនឹងពួកជនជាញាតិនោះយ៉ាងនេះថា នៃអ្នកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ សូមអ្នកទាំងឡាយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរមួយរំពេចសិនទំរាំភិក្ខុនេះឲ្យបវារណារួច ។ បើសង្ឃបានសេចក្តីយល់ព្រមនុ៎ះដូច្នេះហើយ ការបាននុ៎ះជាការល្អ បើមិនបានទេ

បវារណក្ខន្ធកេ បវារណាកម្មេ អន្តរាយា

លភេថ តេ ញាតកា ភិក្ខូហិ ឯវមស្សុ វចនីយា ឥង្ឃ តុម្ហេ អាយស្មន្តោ ឥមំ ភិក្ខុំ មុហុត្តំ និស្សីមំ នេថ យាវ សង្ឃោ បវារេតីតិ ។ ឯវញ្ចេតំ លភេថ ឥច្ចេតំ កុសលំ នោ ចេ លភេថ ន ត្វេវ វគ្គេន សង្ឃេន បវារេតព្វំ បវារេយ្យ ចេ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុំ តទហុប្បវារណាយ រាជានោ គណ្ហន្តិ ចោរា គណ្ហន្តិ ធុត្តា គណ្ហន្តិ ភិក្ខុប្បច្ចត្ថិកា គណ្ហន្តិ ។ តេ ភិក្ខុប្បច្ចត្ថិកា ភិក្ខូហិ ឯវមស្សុ វចនីយា ឥង្ឃ តុម្ហេ អាយស្មន្តោ ឥមំ ភិក្ខុំ មុហុត្តំ មុញ្ចថ យាវាយំ ភិក្ខុ បវារេតីតិ ។ ឯវញ្ចេតំ លភេថ ឥច្ចេតំ កុសលំ នោ ចេ លភេថ តេ ភិក្ខុប្បច្ចត្ថិកា ភិក្ខូហិ ឯវមស្សុ វចនីយា ឥង្ឃ តុម្ហេ អាយស្មន្តោ មុហុត្តំ ឯកមន្តំ ហោថ យាវាយំ ភិក្ខុ បវារណំ ទេតីតិ ។ ឯវញ្ចេតំ លភេថ ឥច្ចេតំ កុសលំ នោ ចេ លភេថ តេ ភិក្ខុប្បច្ចត្ថិកា ភិក្ខូហិ ឯវមស្សុ វចនីយា ឥង្ឃ តុម្ហេ អាយស្មន្តោ

ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយនឹងពួកជនជាញាតិទាំងនោះយ៉ាងនេះថា នៃអ្នកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ សូមអ្នកទាំងឡាយ នាំភិក្ខុនេះទៅកាន់ទីក្រៅសីមាមួយរំពេចសិនទំរាំសង្ឃបវារណារួច ។ បើសង្ឃបានសេចក្តីយល់ព្រមនុ៎ះដូច្នេះហើយ ការបាននុ៎ះជាការល្អ បើមិនបានទេ មិនត្រូវសង្ឃបវារណាដោយពួកឡើយ បើបវារណា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងសាសនានេះ បើស្តេចទាំងឡាយចាប់ភិក្ខុ (ក្តី) ពួកចោរចាប់ភិក្ខុ (ក្តី) ពួកអ្នកលេងចាប់ភិក្ខុ (ក្តី) ពួកភិក្ខុជាសត្រូវចាប់ភិក្ខុ (ក្តី) ក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ ។ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយ និយាយនឹងពួកភិក្ខុជាសត្រូវទាំងនោះយ៉ាងនេះថា នៃលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ សូមអស់លោកទាំងឡាយ លែងភិក្ខុនេះមួយរំពេចសិន ទំរាំភិក្ខុនេះបវារណារួច ។ បើសង្ឃបានសេចក្តីយល់ព្រមនុ៎ះដូច្នេះហើយ ការបាននុ៎ះជាការល្អ បើមិនបានទេ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយនឹងភិក្ខុជាសត្រូវទាំងនោះយ៉ាងនេះថា នៃលោកដ៏មានអាយុទាំង-ឡាយ សូមលោកទាំងឡាយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរមួយរំពេចសិន ទំរាំភិក្ខុនេះឲ្យបវារណារួច ។ បើសង្ឃបានសេចក្តីយល់ព្រមនុ៎ះ ដូច្នេះហើយ ការបាននុ៎ះជាការល្អ បើមិនបានទេ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយនឹងពួកភិក្ខុជាសត្រូវទាំងនោះយ៉ាងនេះថា នៃលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ សូមអស់លោក

ឥមំ ភិក្ខុំ មុហុត្តំ និស្សីមំ នេថ យាវ សង្ឃោ បវារេតីតិ ។ ឯវញ្ចេតំ លភេថ ឥច្ចេតំ កុសលំ នោ ចេ លភេថ ន ត្វេវ វគ្គេន សង្ឃេន បវារេតព្វំ បវារេយ្យ ចេ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[២៧] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុប្បវារណាយ បញ្ច ភិក្ខូ វិហរន្តិ ។ អថខោ តេសំ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ ភគវតា បញ្ញត្តំ សង្ឃេន បវារេតព្វន្តិ មយញ្ចម្ហា បញ្ច ជនា កថំ នុ ខោ អម្ហេហិ បវារេតព្វន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ បញ្ចន្នំ សង្ឃេន បវារេតុន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុប្បវារណាយ ចត្តារោ ភិក្ខូ វិហរន្តិ ។ អថខោ តេសំ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ ភគវតា អនុញ្ញាតំ បញ្ចន្នំ សង្ឃេន បវារេតុំ មយញ្ចម្ហា ចត្តារោ ជនា កថំ នុ ខោ អម្ហេហិ បវារេតព្វន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ចតុន្នំ អញ្ញមញ្ញំ បវារេតុំ ។

នាំភិក្ខុនេះទៅកាន់ទីក្រៅសីមាមួយរំពេចសិន ទំរាំសង្ឃបវារណារួច ។ បើសង្ឃបានសេចក្តីយល់ព្រមនុ៎ះ ដូច្នេះហើយ ការបាននុ៎ះជាការល្អ បើមិនបានទេ មិនត្រូវសង្ឃបវារណាដោយពួកឡើយ បើបវារណាត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២៧] ក្នុងសម័យនោះឯង ភិក្ខុ ៥ រូបនៅក្នុងអាវាសមួយក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ ។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តហើយថា ត្រូវភិក្ខុបវារណា ដោយសង្ឃបវារណាក៏ឥឡូវនេះ យើងទាំងឡាយជាជន ៥ រូប តើត្រូវយើងទាំងឡាយបវារណាដូចម្តេច ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុ ៥ រូបបវារណា ដោយសង្ឃបវារណា ។ សម័យនោះឯងភិក្ខុ ៤ រូប នៅក្នុងអាវាសមួយក្នុងថ្ងៃបវាណានោះ ។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះ ដូច្នេះថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុ ៥ រូបបវារណា ដោយសង្ឃបវារណា ក៏ឥឡូវនេះ យើងទាំងឡាយជាជន ៤ រូប តើត្រូវយើងទាំងឡាយបវារណា ដូចម្តេច ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុ ៤ រូបបវារណា

ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ បវារេតព្វំ ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិ-
ពលេន តេ ភិក្ខូ ញាបេតព្វា សុណន្តុ មេ អាយស្មន្តោ
អជ្ជ បវារណា ។ យទាយស្មន្តានំ បត្តកល្លំ មយំ
អញ្ញមញ្ញំ បវារេយ្យាមាតិ ។ ថេរេន ភិក្ខុនា ឯកំសំ
ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា អញ្ជលឹ បគ្គ-
ហេត្វា តេ ភិក្ខូ ឯវមស្ស វចនីយា អហំ អាវុសោ
អាយស្មន្តេ បវារេមិ ទិដ្ឋេន វា សុតេន វា បរិសង្កាយ
វា វទន្តុ មំ អាយស្មន្តោ អនុកម្បំ ឧបាទាយ បស្សន្តោ
បដិករិស្សាមិ ទុតិយម្បិ អាវុសោ អាយស្មន្តេ បវារេមិ
ទិដ្ឋេន វា សុតេន វា បរិសង្កាយ វា វទន្តុ មំ អា-
យស្មន្តោ អនុកម្បំ ឧបាទាយ បស្សន្តោ បដិករិស្សាមិ
តតិយម្បិ អាវុសោ អាយស្មន្តេ បវារេមិ ទិដ្ឋេន វា សុតេន
វា បរិសង្កាយ វា វទន្តុ មំ អាយស្មន្តោ អនុកម្បំ
ឧបាទាយ បស្សន្តោ បដិករិស្សាមីតិ ។ នវកេន
ភិក្ខុនា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទិ-
ត្វា អញ្ជលឹ បគ្គហេត្វា តេ ភិក្ខូ ឯវមស្ស វចនីយា

ដល់គ្នានឹងគ្នាបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវបវារណាយ៉ាងនេះ ។ ត្រូវភិក្ខុដែលឆ្លាសប្រតិពល ឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយនោះយល់ថា សូមលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយស្តាប់ខ្ញុំ ថ្ងៃនេះជាថ្ងៃបវារណា ។ បើបវារណាកម្មមានកាលគួរដល់លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយហើយ ត្រូវយើងទាំងឡាយបវារណា ដល់គ្នានឹងគ្នា ។ ត្រូវភិក្ខុជាថេរៈធ្វើឧត្តរាសង្គឆៀងស្មាម្ខាង អង្គុយច្រហោងហើយផ្គងអញ្ជលីឡើង រួចនិយាយនឹងភិក្ខុទាំងឡាយនោះយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោ ខ្ញុំសូមបវារណានឹងលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ដោយឃើញក្តី ឮក្តី រង្កៀសក្តី សូមលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយអាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះនិយាយ (រំលឹក) ខ្ញុំ កាលបើខ្ញុំឃើញនឹងធ្វើតាម នែអាវុសោ ខ្ញុំសូមបវារណានឹងលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយជាគម្រប់ពីរដងផង ដោយឃើញក្តី ឮក្តី រង្កៀសក្តី សូមលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយអាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះនិយាយ (ដាស់តឿន) ខ្ញុំ កាលបើខ្ញុំឃើញនឹងធ្វើតាម នែអាវុសោ ខ្ញុំសូមបវារណានឹងលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយជាគម្រប់បីដងផង ដោយឃើញក្តី ឮក្តី រង្កៀសក្តី សូមលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ អាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះនិយាយ (រំលឹក) ខ្ញុំ កាលបើខ្ញុំឃើញនឹងធ្វើតាម ។ ត្រូវភិក្ខុខ្ចីធ្វើឧត្តរាសង្គឆៀងស្មាម្ខាងអង្គុយច្រហោងផ្គងអញ្ជលីឡើងរួចនិយាយយ៉ាងនេះ នឹងភិក្ខុទាំងឡាយនោះថា

៨៦

អហំ ភន្តេ អាយស្មន្តេ បវារេមិ ទិដ្ឋេន វា សុតេន វា បរិសង្កាយ វា វទន្តុ មំ អាយស្មន្តោ អនុកម្បំ ឧបាទាយ បស្សន្តោ បដិករិស្សាមិ ទុតិយម្បិ ភន្តេ អាយស្មន្តេ បវារេមិ ទិដ្ឋេន វា សុតេន វា បរិសង្កាយ វា វទន្តុ មំ អាយស្មន្តោ អនុកម្បំ ឧបាទាយ បស្សន្តោ បដិករិស្សាមិ តតិយម្បិ ភន្តេ អាយស្មន្តេ បវារេមិ ទិដ្ឋេន វា សុតេន វា បរិសង្កាយ វា វទន្តុ មំ អាយស្មន្តោ អនុកម្បំ ឧបាទាយ បស្សន្តោ បដិករិស្សាមីតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុបវារណាយ តយោ ភិក្ខូ វិហរន្តិ ។ អថខោ តេសំ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ ភគវតា អនុញ្ញាតំ បញ្ចន្នំ សង្ឃេន បវារេតុំ ចតុន្នំ អញ្ញមញ្ញំ បវារេតុំ មយញ្ចម្ហា តយោ ជនា កថំ នុ ខោ អម្ហេហិ បវារេតព្វន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ តិណ្ណន្នំ អញ្ញមញ្ញំ បវារេតុំ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ

បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំសូមបវារណា នឹងលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ដោយឃើញក្តី ឮក្តី រង្កៀសក្តី សូមលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយអាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះនិយាយ (ដាស់តឿន) ខ្ញុំ កាលបើខ្ញុំឃើញនឹងធ្វើតាម បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំសូមបវារណា នឹងលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ជាគម្រប់ពីរដងផង ដោយឃើញក្តី ឮក្តី រង្កៀសក្តី សូមលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ អាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះនិយាយ (ដាស់តឿន) ខ្ញុំ កាលបើខ្ញុំឃើញនឹងធ្វើតាម បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំសូមបវារណានឹងលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយជាគម្រប់បីដងផង ដោយឃើញក្តី ឮក្តី រង្កៀសក្តី សូមលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយអាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះនិយាយ (ដាស់តឿន) ខ្ញុំ កាលបើខ្ញុំ ឃើញនឹងធ្វើតាម ។ ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុ ៣ រូបនៅក្នុងអាវាសមួយក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ ។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ មានសេចក្តីត្រិះ-រិះដូច្នេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុ ៥ រូបបវារណាដោយសង្ឃបវារណា ឲ្យភិក្ខុ ៤ រូបបវារណាដល់គ្នានឹងគ្នា ឥឡូវនេះ យើងទាំងឡាយជាជន ៣ រូប តើយើងទាំងឡាយ ត្រូវបវារណាដូចម្តេច ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុ ៣ រូបបវារណា ដល់គ្នានឹងគ្នាបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយ

៨៧

បវារណាក្ខន្ធកេ តិណ្ណន្នំ អញ្ញមញ្ញប្បវារណា

បវារេតុំ ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន តេ ភិក្ខូ ញាបេតព្វា សុណន្តុ មេ អាយស្មន្តោ អជ្ជ បវារណា ។ យទាយស្មន្តានំ បត្តកល្លំ មយំ អញ្ញមញ្ញំ បវារេយ្យាមាតិ ។ ថេរេន ភិក្ខុនា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា អញ្ជលឹ បគ្គហេត្វា តេ ភិក្ខូ ឯវមស្សុ វចនីយា អហំ អាវុសោ អាយស្មន្តេ បវារេមិ ទិដ្ឋេន វា សុតេន វា បរិសង្កាយ វា វទន្តុ មំ អាយស្មន្តោ អនុកម្បំ ឧបាទាយ បស្សន្តោ បដិករិស្សាមិ ទុតិយម្បិ អាវុសោ អាយស្មន្តេ បវារេមិ ទិដ្ឋេន វា សុតេន វា បរិសង្កាយ វា វទន្តុ មំ អាយស្មន្តោ អនុកម្បំ ឧបាទាយ បស្សន្តោ បដិករិស្សាមិ តតិយម្បិ អាវុសោ អាយស្មន្តេ បវារេមិ ទិដ្ឋេន វា សុតេន វា បរិសង្កាយ វា វទន្តុ មំ អាយស្មន្តោ អនុកម្បំ ឧបាទាយ បស្សន្តោ បដិករិស្សាមីតិ ។ នវកេន ភិក្ខុនា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា អញ្ជលឹ បគ្គហេត្វា តេ ភិក្ខូ ឯវមស្សុ វចនីយា អហំ ភន្តេ អាយស្មន្តេ បវារេមិ ទិដ្ឋេន វា សុតេន

បវារណក្ខន្ធកៈ ភិក្ខុបីរូបបវារណាដល់គ្នានឹងគ្នា

បវារណាយ៉ាងនេះ ។ ត្រូវភិក្ខុដែលឆ្លាសប្រតិពលឲ្យ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះដឹងថា សូមលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយស្តាប់ខ្ញុំ ថ្ងៃនេះជាថ្ងៃបវារ-ណា ។ បើបវារណាកម្មមានកាលគួរដល់លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយហើយ ត្រូវយើងទាំងឡាយបវារណាដល់គ្នានិងគ្នា ។ ត្រូវភិក្ខុជាថេរៈធ្វើឧត្តរាសង្គឆៀងស្មាម្ខាងហើយ អង្គុយច្រហោង ផ្គងអញ្ជលីឡើងរួចនិយាយនឹងភិក្ខុទាំងឡាយនោះយ៉ាងនេះថា នៃអាវុសោ ខ្ញុំសូមបវារណានឹងលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ដោយឃើញក្តី ឮក្តី រង្កៀសក្តី សូមលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ អាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះនិយាយ (ដាស់តឿន) ខ្ញុំ កាលបើខ្ញុំឃើញនឹងធ្វើតាម នៃអាវុសោ ខ្ញុំសូមបវារណានឹងលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយជាគម្រប់ពីដងផង ដោយឃើញក្តី ឮក្តី រង្កៀសក្តី សូមលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ អាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះនិយាយ (ដាស់តឿន) ខ្ញុំ កាលបើខ្ញុំឃើញនឹងធ្វើតាម នៃអាវុសោ ខ្ញុំសូមបវារ-ណានឹងលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយជាគម្រប់បីដងផង ដោយឃើញក្តី ឮក្តី រង្កៀសក្តី សូមលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ អាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះនិយាយ (ដាស់តឿន) ខ្ញុំ កាលបើខ្ញុំឃើញនឹងធ្វើតាម ។ ត្រូវភិក្ខុខ្ចីធ្វើឧត្តរាសង្គឆៀងស្មាម្ខាង ហើយអង្គុយច្រហោងផ្គងអញ្ជលីឡើង រួចនិយាយយ៉ាងនេះ នឹងភិក្ខុទាំងឡាយនោះថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំសូមបវារណា នឹងលោកដ៏មាន អាយុទាំងឡាយដោយឃើញក្តី ឮក្តី រង្កៀសក្តី

វា បរិសង្កាយ វា វទន្តុ មំ អាយស្មន្តោ អនុកម្បំ ឧបាទាយ បស្សន្តោ បដិករិស្សាមិ ទុតិយម្បិ ភន្តេ អាយស្មន្តេ បវារេមិ ទិដ្ឋេន វា សុតេន វា បរិសង្កាយ វា វទន្តុ មំ អាយស្មន្តោ អនុកម្បំ ឧបាទាយ បស្សន្តោ បដិករិស្សាមិ តតិយម្បិ ភន្តេ អាយស្មន្តេ បវារេមិ ទិដ្ឋេន វា សុតេន វា បរិសង្កាយ វា វទន្តុ មំ អាយស្មន្តោ អនុកម្បំ ឧបាទាយ បស្សន្តោ បដិករិស្សាមីតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុប្បវារណាយ ទ្វេ ភិក្ខូ វិហរន្តិ ។ អថខោ តេសំ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ ភគវតា អនុញ្ញាតំ បញ្ចន្នំ សង្ឃេន បវារេតុំ ចតុន្នំ អញ្ញមញ្ញំ បវារេតុំ តិណ្ណន្នំ អញ្ញមញ្ញំ បវារេតុំ មយញ្ចម្ហ ទ្វេ ជនា កថំ នុ ខោ អម្ហេហិ បវារេតព្វន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ទ្វិន្នំ អញ្ញមញ្ញំ បវារេតុំ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ បវារេតព្វំ ។ ថេរេន ភិក្ខុនា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា អញ្ជលឹ បគ្គហេត្វា នវោ

សូមលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ អាស្រ័យនូវសេចក្ដីអនុគ្រោះ និយាយ (ដាស់តឿន) ខ្ញុំ កាលបើខ្ញុំឃើញនឹងធ្វើតាម បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំបវារណានឹងលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ជាគម្រប់ពីរដងផង ដោយឃើញក្ដី ឮក្ដី រង្កៀសក្ដី សូមលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ អាស្រ័យនូវសេចក្ដីអនុគ្រោះនិយាយ (ដាស់តឿន) ខ្ញុំ កាលបើខ្ញុំឃើញនឹងធ្វើតាម បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំសូមបវារណា នឹងលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ជាគម្រប់បីដងផង ដោយឃើញក្ដី ឮក្ដី រង្កៀសក្ដី សូមលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយអាស្រ័យនូវសេចក្ដីអនុគ្រោះនិយាយ (ដាស់តឿន) ខ្ញុំ កាលបើខ្ញុំឃើញនឹងធ្វើតាម ។ ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុពីររូបនៅក្នុងអាវាសមួយ ក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ ។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះមានសេចក្ដីត្រិះរិះដូច្នេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុ ៥ រូប បវារណាដោយសង្ឃបវារណា ឲ្យភិក្ខុ ៤ រូប បវារណាដល់គ្នានឹងគ្នា ឲ្យភិក្ខុ ៣ រូប បវារណាដល់គ្នានឹងគ្នា ឥឡូវនេះ យើងទាំងឡាយជាជនពីររូប តើយើងត្រូវធ្វើបវារណាដូចម្ដេច ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុពីររូបបវារណាដល់គ្នានឹងគ្នាបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុបវារណាយ៉ាងនេះ ។ ត្រូវភិក្ខុជាថេរៈធ្វើឧត្តរាសង្គឆៀងស្មាម្ខាងហើយអង្គុយច្រហោងផ្គងអញ្ជលីឡើង រួចនិយាយ

៨៩

បវារណាក្ខន្ធកេ ទ្វិន្នំ អញ្ញមញ្ញំប្បវារណា

ភិក្ខុ ឯវមស្ស វចនីយោ អហំ អាវុសោ អាយស្មន្តំ បវារេមិ ទិដ្ឋេន វា សុតេន វា បរិសង្កាយ វា វទតុ មំ អាយស្មា អនុកម្បំ ឧបាទាយ បស្សន្តោ បដិករិស្សាមិ ទុតិយម្បិ អាវុសោ អាយស្មន្តំ បវារេមិ ទិដ្ឋេន វា សុ-តេន វា បរិសង្កាយ វា វទតុ មំ អាយស្មា អនុកម្បំ ឧបាទាយ បស្សន្តោ បដិករិស្សាមិ តតិយម្បិ អាវុសោ អាយស្មន្តំ បវារេមិ ទិដ្ឋេន វា សុតេន វា បរិសង្កាយ វា វទតុ មំ អាយស្មា អនុកម្បំ ឧបាទាយ បស្សន្តោ បដិករិស្សាមីតិ ។ នវកេន ភិក្ខុនា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា អញ្ជលឹ បគ្គហេត្វា ថេរោ ភិក្ខុ ឯវមស្ស វចនីយោ អហំ ភន្តេ អាយស្មន្តំ បវារេមិ ទិដ្ឋេន វា សុតេន វា បរិសង្កាយ វា វទតុ មំ អាយស្មា អនុកម្បំ ឧបាទាយ បស្សន្តោ បដិករិស្សាមិ ទុតិយម្បិ ភន្តេ អាយស្មន្តំ បវារេមិ ទិដ្ឋេន វា សុតេន វា បរិសង្កាយ វា វទតុ មំ អាយស្មា អនុកម្បំ ឧបាទាយ បស្សន្តោ បដិករិស្សាមិ តតិយម្បិ ភន្តេ អាយស្មន្តំ បវារេមិ

យ៉ាងនេះនឹងភិក្ខុខ្ទីថា នែអាវុសោ ខ្ញុំសូមបវារណានឹងលោកដ៏មានអាយុ ដោយឃើញក្តី ឮក្តី រង្កៀសក្តី សូមលោកដ៏មានអាយុអាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះនិយាយ (ដាស់តឿន) ខ្ញុំ កាលបើខ្ញុំឃើញនឹងធ្វើតាម នែអាវុសោ ខ្ញុំសូមបវារណានឹងលោកដ៏មានអាយុជាគម្រប់ពីរដងផង ដោយឃើញក្តី ឮក្តី រង្កៀសក្តី សូមលោកដ៏មានអាយុអាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះនិយាយ (ដាស់តឿន) ខ្ញុំ កាលបើខ្ញុំឃើញនឹងធ្វើតាម នែអាវុសោ ខ្ញុំសូមបវារណានឹងលោកដ៏មានអាយុ ជាគម្រប់បីដងផង ដោយឃើញក្តី ឮក្តី រង្កៀសក្តី សូមលោកដ៏មានអាយុអាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះនិយាយ (ដាស់តឿន) ខ្ញុំ កាលបើខ្ញុំឃើញនឹងធ្វើតាម ។ ត្រូវភិក្ខុខ្ទីធ្វើឧត្តរាសង្គឆៀងស្មាម្ខាងហើយ អង្គុយច្រហោងផ្គងអញ្ជលីឡើង រួចនិយាយយ៉ាងនេះ នឹងភិក្ខុជាថេរៈថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំសូមបវារណានឹងលោកដ៏មានអាយុ ដោយឃើញក្តី ឮក្តី រង្កៀសក្តី សូមលោកដ៏មានអាយុអាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះនិយាយ (ដាស់តឿន) ខ្ញុំ កាលបើខ្ញុំឃើញនឹងធ្វើតាម បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំសូមប-វារណានឹងលោកដ៏មានអាយុជាគម្រប់ពីរដងផង ដោយឃើញក្តី ឮក្តី រង្កៀសក្តី សូមលោកដ៏មានអាយុ អាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះនិយាយ (ដាស់តឿន) ខ្ញុំ កាលបើខ្ញុំឃើញនឹងធ្វើតាម បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំសូមបវា-រណានឹងលោកដ៏មានអាយុជាគម្រប់បីដងផង ដោយឃើញក្តី ឮក្តី រង្កៀសក្តី

ទិដ្ឋេន វា សុតេន វា បរិសង្កាយ វា វទតុ មំ អាយស្មា អនុកម្បំ ឧបាទាយ បស្សន្តោ បដិករិស្សាមីតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុប្បវារណាយ ឯកោ ភិក្ខុ វិហរតិ ។ អថខោ តស្ស ភិក្ខុនោ ឯតទហោសិ ភគវតា អនុញ្ញាតំ បញ្ចន្នំ សង្ឃេន បវារេតុំ ចតុន្នំ អញ្ញមញ្ញំ បវារេតុំ តិណ្ណន្នំ អញ្ញមញ្ញំ បវារេតុំ ទ្វិន្នំ អញ្ញមញ្ញំ បវារេតុំ អហញ្ចម្ហិ ឯកកោ កថំ នុ ខោ មយា បវារេតព្វន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុប្បវារណាយ ឯកោ ភិក្ខុ វិហរតិ ។ តេន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនា យត្ថ ភិក្ខូ បដិក្កមន្តិ ឧបដ្ឋានសាលាយ វា មណ្ឌបេ វា រុក្ខមូលេ វា សោ ទេសោ សម្មជ្ជិត្វា បានីយំ បរិភោជនីយំ ឧបដ្ឋាបេត្វា អាសនំ បញ្ញាបេត្វា បទីបំ កត្វា និសីទិតព្វំ ។ សចេ អញ្ញេ ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ តេហិ សទ្ធឹ បវារេតព្វំ នោ ចេ អាគច្ឆន្តិ អជ្ជ មេ បវារណាតិ អធិដ្ឋាតព្វំ នោ ចេ អធិដ្ឋហេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ តត្រ ភិក្ខវេ យត្ថ បញ្ច ភិក្ខូ វិហរន្តិ ន ឯកស្ស បវារណំ

សូមលោកដ៏មានអាយុ អាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះនិយាយ (ដាស់តឿន) ខ្ញុំ កាលបើខ្ញុំឃើញនឹងធ្វើតាម ។ ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូបនៅក្នុងអាវាសមួយក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ ។ ឯភិក្ខុនោះក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុ ៥ រូបបវារណា ដោយសង្ឃបវារណា ឲ្យភិក្ខុ ៤ រូបបវារណាដល់គ្នានឹងគ្នា ឲ្យភិក្ខុ ៣ រូបបវារណាដល់គ្នានឹងគ្នា ឲ្យភិក្ខុពីររូបបវារណាដល់គ្នានឹងគ្នា ឥឡូវនេះ អាត្មាអញតែម្នាក់ឯង គួរអាត្មាអញបវារណាដូចម្តេចហ្ន៎ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះ ចំ-ពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ ភិក្ខុមួយរូបនៅក្នុងអាវាសមួយ ក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុចៀសចេញទៅអំពីប្រទេសណា គឺឧបដ្ឋាន-សាលា[១]ក្តី មណ្ឌបក្តី គល់ឈើក្តី ត្រូវភិក្ខុនោះបោសប្រទេសនោះហើយ ត-ម្កល់ទុកនូវទឹកឆាន់ ទឹកប្រើប្រាស់ ត្រូវក្រាលអាសនៈ រួចឧជបទីបហើយត្រូវអង្គុយចាំ ។ បើមានភិក្ខុទាំងឡាយដទៃមក ត្រូវភិក្ខុនោះបវារណាជាមួយនឹងភិក្ខុទាំងឡាយនោះចុះ បើគ្មានភិក្ខុទាំងឡាយមកទេ ត្រូវភិក្ខុនោះអធិដ្ឋានថាថ្ងៃនេះ ជាថ្ងៃបវារណារបស់អញ បើមិនអធិដ្ឋានទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងអាវាសណា ១ ដែលមានភិក្ខុនៅ ៥ រូប ភិក្ខុ ៤ រូប មិនត្រូវនាំបវារណារបស់ភិក្ខុ ១ រូបហើយបវារណាដោយសង្ឃប-

១ សាលាឆាន់ ។

អាហរិត្វា ចតូហិ សង្ឃេន បវារេតព្វំ បវារេយ្យុំ ចេ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ តត្រ ភិក្ខវេ យត្ថ ចត្តារោ ភិក្ខូ វិហរន្តិ ន ឯកស្ស បវារណំ អាហរិត្វា តីហិ អញ្ញមញ្ញំ បវារេតព្វំ បវារេយ្យុំ ចេ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ តត្រ ភិក្ខវេ យត្ថ តយោ ភិក្ខូ វិហរន្តិ ន ឯកស្ស បវារណំ អាហរិត្វា ទ្វីហិ អញ្ញមញ្ញំ បវារេតព្វំ បវារេយ្យុំ ចេ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ តត្រ ភិក្ខវេ យត្ថ ទ្វេ ភិក្ខូ វិហរន្តិ ន ឯកស្ស បវារណំ អាហរិត្វា ឯកេន អធិដ្ឋាតព្វំ អធិដ្ឋហេយ្យ ចេ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[២៨] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ តទហុប្បវារណាយ អាបត្តឹ អាបន្នោ ហោតិ ។ អថខោ តស្ស ភិក្ខុនោ ឯតទហោសិ ភគវតា បញ្ញត្តំ ន សាបត្តិកេន បវារេតព្វន្តិ អហញ្ចម្ហិ អាបត្តឹ អាបន្នោ កថំ នុ ខោ មយា បដិបជ្ជិតព្វន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ តទហុប្បវារណាយ អាបត្តឹ អាបន្នោ ហោតិ ។ តេន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនា ឯកំ ភិក្ខុំ ឧបសង្កមិត្វា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា ឧក្កុដិកំ

វារណាក្នុងអាវាសនោះទេ បើបវារណាត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងអាវាសណា ១ ដែលមានភិក្ខុនៅ ៤ រូប ភិក្ខុ ៣ រូបមិនត្រូវនាំបវារណារបស់ភិក្ខុ ១ រូបមកហើយបវារណាដល់គ្នានិងគ្នា ក្នុងអាវាសនោះទេ បើបវារណា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងអាវាសណា ១ ដែលមានភិក្ខុនៅ ៣ រូប ភិក្ខុ ២ រូបមិនត្រូវនាំបវារណារបស់ភិក្ខុ ១ រូបមកហើយបវារណាដល់គ្នានិងគ្នា ក្នុងអាវាសនោះទេ បើបវារណា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងអាវាសណា ១ ដែលមានភិក្ខុនៅ ២ រូប ភិក្ខុ ១ រូបមិនត្រូវនាំបវារណារបស់ភិក្ខុ ១ រូប មកហើយអធិដ្ឋាន ក្នុងអាវាសនោះទេ ។ បើអធិដ្ឋានត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២៨] ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុ ១ រូបត្រូវអាបត្តិ ក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ ។ ក៏ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តហើយថា ភិក្ខុដែលមានអាបត្តិមិនត្រូវបវារណាទេ ឥឡូវ អាត្មាអញត្រូវអាបត្តិហើយ តើអាត្មាអញត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេចហ្ន៎ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានភិក្ខុត្រូវអាបត្តិក្នុង ថ្ងៃបវារណានោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុនោះ ចូលទៅរកភិក្ខុ ១ រូបហើយធ្វើឧត្តរាសង្គឆៀងស្មាម្ខាងអង្គុយច្រហោងផ្គងអញ្ជលី រួចនិយាយយ៉ាងនេះ

និសីទិត្វា អញ្ជលឹ បគ្គហេត្វា ឯវមស្ស វចនីយោ អហំ អាវុសោ ឥត្ថន្នាមំ អាបត្តឹ អាបន្នោ តំ បដិទេសេមីតិ ។ តេន វត្តព្វោ បស្សសីតិ ។ អាម បស្សាមីតិ ។ អាយតឹ សំវរេយ្យាសីតិ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ តទហុប្បវា-រណាយ អាបត្តិយា វេមតិកោ ហោតិ ។ តេន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនា ឯកំ ភិក្ខុំ ឧបសង្កមិត្វា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា អញ្ជលឹ បគ្គហេត្វា ឯវមស្ស វចនីយោ អហំ អាវុសោ ឥត្ថន្នាមាយ អាបត្តិយា វេមតិកោ យទា និព្វេមតិកោ ភវិស្សាមិ តទា តំ អាបត្តឹ បដិក-រិស្សាមីតិ វត្វា បវារេតព្វំ ។ ន ត្វេវ តប្បច្ចយា បវារណាយ អន្តរាយោ កាតព្វោតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ បវារយមានោ អាបត្តឹ សរតិ ។ អថខោ តស្ស ភិក្ខុនោ ឯតទហោសិ ភគវតា បញ្ញត្តំ ន សាបត្តិ-កេន បវារេតព្វន្តិ អហញ្ចម្ហិ អាបត្តឹ អាបន្នោ កថំ នុ ខោ មយា បដិបជ្ជិតព្វន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។

នឹងភិក្ខុនោះថា ម្នាលអាវុសោ ខ្ញុំត្រូវអាបត្តិឈ្មោះនេះហើយ ខ្ញុំសូមសំដែងអាបត្តិនោះចេញ ។ ត្រូវភិក្ខុអ្នកទទួលអាបត្តិនោះនិយាយថា លោកឃើញឬទេ ។ ភិក្ខុអ្នកសំដែងនោះឆ្លើយថា អើខ្ញុំឃើញ ។ ភិក្ខុអ្នកទទួលអាបត្តិត្រូវប្រាប់ថា ត្រូវលោកសង្រួមតទៅ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានភិក្ខុសង្ស័យនឹងអាបត្តិក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុនោះចូលទៅរកភិក្ខុ ១ រូបហើយធ្វើឧត្តរាសង្គឆៀងស្មាម្ខាងអង្គុយច្រហោងផ្គងអញ្ជលី រួចនិយាយយ៉ាងនេះនឹងភិក្ខុនោះថា នែអាវុសោ ខ្ញុំមានសេចក្តីសង្ស័យនឹងអាបត្តិឈ្មោះនេះ កាលណាខ្ញុំអស់សេចក្តីសង្ស័យខ្ញុំនឹងធ្វើតប (សំដែង) នូវអាបត្តិនោះ ក្នុងកាលនោះលុះពោលដូច្នេះហើយ ត្រូវបវារណាចុះ ។ មិនត្រូវភិក្ខុធ្វើនូវសេចក្តីអន្តរាយ ដល់បវារណា ព្រោះហេតុប៉ុណ្ណោះទេ ។ ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុ ១ រូបកំពុងតែបវារណាក៏រលឹកឃើញអាបត្តិ ។ ទើបភិក្ខុនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តហើយថា ភិក្ខុដែលមានអាបត្តិមិនត្រូវបវារណាទេ ឥឡូវ អាត្មាអញត្រូវអាបត្តិហើយ តើអាត្មាអញត្រូវប្រតិបត្តិ ដូចម្តេចហ្ន៎ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះ

បវារណក្ខន្ធកេ អសភាគាបត្តិកស្ស បវារណា

ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ បវារយមានោ អាបត្តឹ សរតិ ។ តេន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនា សាមន្តោ ភិក្ខុ ឯវមស្ស វចនីយោ អហំ អាវុសោ ឥត្ថន្នាមំ អាបត្តឹ អាបន្នោ ឥតោ វុដ្ឋហិត្វា តំ អាបត្តឹ បដិករិស្សាមីតិ វត្វា បវារេតព្វំ ។ ន ត្វេវ តប្បច្ចយា បវារណាយ អន្តរាយោ កាតព្វោ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ បវារយមានោ អាបត្តិយា វេមតិកោ ហោតិ ។ តេន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនា សាមន្តោ ភិក្ខុ ឯវមស្ស វចនីយោ អហំ អាវុសោ ឥត្ថន្នាមាយ អាបត្តិយា វេមតិកោ យទា និព្វេមតិកោ ភវិស្សាមិ តទា តំ អាបត្តឹ បដិករិស្សាមីតិ វត្វា បវារេតព្វំ ។ ន ត្វេវ តប្បច្ចយា បវារណាយ អន្តរាយោ កាតព្វោតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុប្បវារណាយ សព្វោ សង្ឃោ សភាគំ អាបត្តឹ អាបន្នោ ហោតិ ។ អថខោ តេសំ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ ភគវតា បញ្ញត្តំ ន សភាគា អាបត្តិ ទេសេតព្វា ន សភាគា អាបត្តិ បដិគ្គហេតព្វាតិ អយញ្ច សព្វោ សង្ឃោ សភាគំ អាបត្តឹ អាបន្នោ

ដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានភិក្ខុកំពុងតែបវារណាក៏រលឹកឃើញអាបត្តិ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុនោះ និយាយយ៉ាងនេះនឹងភិក្ខុជិតខាងថា នៃអាវុសោ ខ្ញុំត្រូវអាបត្តិឈ្មោះនេះហើយ ខ្ញុំចេញពីទីនេះហើយនឹងសំដែងអាបត្តិនោះចេញ លុះពោលដូច្នេះហើយត្រូវបវារណាចុះ ។ មិនត្រូវភិក្ខុធ្វើនូវសេចក្តីអន្តរាយដល់បវារណា ព្រោះហេតុប៉ុណ្ណោះទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើភិក្ខុកំពុងតែបវារណា ហើយមានសេចក្តីសង្ស័យនឹងអាបត្តិ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុនោះនិយាយយ៉ាងនេះនឹងភិក្ខុជិតខាងថា នៃអាវុសោ ខ្ញុំមានសេចក្តីសង្ស័យនឹងអាបត្តិឈ្មោះនេះ កាលណាខ្ញុំអស់សេចក្តីសង្ស័យ ខ្ញុំនឹងសំដែងអាបត្តិនោះ ចេញក្នុងកាលនោះ លុះពោលដូច្នេះហើយ ត្រូវបវារណាចុះ ។ មិនត្រូវភិក្ខុធ្វើសេចក្តីអន្តរាយដល់បវារណា ព្រោះហេតុប៉ុណ្ណោះទេ ។ ក៏សម័យនោះឯង សង្ឃទាំងអស់ក្នុងអាវាស ១ ត្រូវសភាគាបត្តិ (អាបត្តិដូចគ្នា) ក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ ។ ក៏ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តហើយថា ភិក្ខុមិនត្រូវសំដែងសភាគាបត្តិ មិនត្រូវទទួលសភាគាបត្តិ (នឹងគ្នាទេ) ឥឡូវ សង្ឃនេះសុទ្ធតែត្រូវសភាគាបត្តិហើយ

កថំ នុ ខោ អម្ហេហិ បដិបជ្ជិតព្វន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុបវារណាយ សព្វោ សង្ឃោ សភាគំ អាបត្តឹ អាបន្នោ ហោតិ ។ តេហិ ភិក្ខវេ ភិក្ខូហិ ឯកោ ភិក្ខុ សមន្តា អាវាសា សជ្ជុកំ បាហេតព្វោ គច្ឆាវុសោ តំ អាបត្តឹ បដិករិត្វា អាគច្ឆ មយំ តេ សន្តិកេ តំ អាបត្តឹ បដិករិស្សាមាតិ ។ ឯវញ្ចេតំ លភេថ ឥច្ចេតំ កុសលំ នោ ចេ លភេថ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ អយំ សព្វោ សង្ឃោ សភាគំ អាបត្តឹ អាបន្នោ យទា អញ្ញំ ភិក្ខុំ សុទ្ធំ អនាបត្តិកំ បស្សិស្សតិ តទា តស្ស សន្តិកេ តំ អាបត្តឹ បដិករិស្សតីតិ វត្វា បវារេតព្វំ ។ ន ត្វេវ តប្បច្ចយា បវារណាយ អន្តរាយោ កាតព្វោ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុបវារណាយ សព្វោ សង្ឃោ សភាគាយ អាបត្តិយា វេមតិកោ ហោតិ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ

តើយើងទាំងឡាយ ត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេចហ្ន៎ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើសង្ឃទាំងអស់ក្នុងអាវាសមួយត្រូវសភាគាបត្តិក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនោះបញ្ជូនភិក្ខុ ១ រូបទៅកាន់អាវាសជិតខាងក្នុងថ្ងៃនោះថា នៃអាវុសោ ចូរលោកទៅសំដែងអាបត្តិនោះហើយមកវិញ យើងទាំងឡាយ នឹងសំដែងអាបត្តិនោះ ក្នុងសំណាក់លោក ។ បើសង្ឃបានការសំដែងអាបត្តិនុ៎ះដូច្នេះហើយ ការបាននុ៎ះជាការល្អ បើមិនបានទេ ត្រូវភិក្ខុដែលឆ្លាសប្រតិពលឲ្យសង្ឃដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ (ដ្បិត) សង្ឃទាំងអស់នេះ ត្រូវសភាគាបត្តិហើយ កាលណាបើសង្ឃឃើញភិក្ខុដទៃបរិសុទ្ធមិនមានអាបត្តិ សង្ឃនឹងសំដែងអាបត្តិនោះ ក្នុងសំណាក់ភិក្ខុនោះកាលនោះ លុះពោលដូច្នេះហើយ ត្រូវបវារណាចុះ ។ មិនត្រូវសង្ឃធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ ដល់បវារណាព្រោះហេតុប៉ុណ្ណោះទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើសង្ឃទាំងអស់ក្នុងអាវាសមួយ មានសេចក្តីសង្ស័យនឹងសភាគាបត្តិក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ ត្រូវភិក្ខុដែលឆ្លាសប្រតិពលឲ្យសង្ឃដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ សង្ឃទាំងអស់

បវារណក្ខន្ធកេ អនាបត្តិបណ្ណរសកំ

មេ ភន្តេ សង្ឃោ អយំ សព្វោ សង្ឃោ សភាគាយ អាបត្តិយា វេមតិកោ យទា និព្វេមតិកោ ភវិស្សតិ តទា តំ អាបត្តឹ បដិករិស្សតីតិ វត្វា បវារេតព្វំ ។ ន ត្វេវ តប្បច្ចយា បវារណាយ អន្តរាយោ កាតព្វោតិ ។

បឋមភាណវារំ និដ្ឋិតំ ។

[២៩] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុប្បវារណាយ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតឹសុ បញ្ច វា អតិរេកា វា ។ តេ ន ជានឹសុ អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតាតិ ។ តេ ធម្មសញ្ញិនោ វិនយសញ្ញិនោ វគ្គា សមគ្គសញ្ញិនោ បវារេសុំ ។ តេហិ បវារិយមានេ អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆឹសុ ពហុតរា ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុប្បវារណាយ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ បញ្ច វា អតិរេកា វា ។ តេ ន ជានន្តិ អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតាតិ ។ តេ ធម្មសញ្ញិនោ វិនយសញ្ញិនោ វគ្គា សមគ្គសញ្ញិនោ

នេះមានសេចក្តីសង្ស័យ ក្នុងសភាគាបត្តិ កាលណាសង្ឃអស់សេចក្តីសង្ស័យ សង្ឃនឹងសំដែងអាបត្តិនោះ ចេញកាលនោះ លុះពោលដូច្នេះហើយ ត្រូវបវារណាចុះ ។ មិនត្រូវសង្ឃធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ ដល់បវារណាព្រោះហេតុប៉ុណ្ណោះទេ ។

ចប់ បឋមភាណវារៈ ។

[២៩] ក៏សម័យនោះឯង ពួកអាវាសិកភិក្ខុ (អ្នកនៅក្នុងអាវាស) ជាច្រើនប្រមាណ ៥ រូប ឬជាង ៥ រូបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុងអាវាសមួយក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ មិនដឹងជាមានពួកអាវាសិកភិក្ខុរូបឯទៀតមិនទាន់មកដល់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ សំគាល់ថាជាធម៌ សំគាល់ថាជាវិន័យ ជាពួកទេ តែសំគាល់ថា ព្រមព្រៀងគ្នាហើយបវារណា ។ កាលដែលភិក្ខុទាំងឡាយនោះ កំពុងបវារណា ស្រាប់តែមានពួកអាសិកភិក្ខុឯ-ទៀតច្រើនជាងមកដល់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងសាសនានេះ បើក្នុងអាវាសមួយមានពួកអាវាសិកភិក្ខុជាច្រើនគឺ ៥ រូបឬជាង ៥ រូបឡើងទៅប្រជុំគ្នាក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ មិនដឹងជាមានពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃមិនទាន់មកដល់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ សំ-គាល់ថាជាធម៌ សំគាល់ថាជាវិន័យ ជាពួកទេ តែសំគាល់ថាព្រមព្រៀង

បវារេន្តិ ។ តេហិ បវារិយមានេ អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ ពហុតរា ។ តេហិ ភិក្ខវេ ភិក្ខូហិ បុន បវារេតព្វំ បវារិតានំ អនាបត្តិ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុប្បវារណាយ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ បញ្ច វា អតិរេកា វា ។ តេ ន ជានន្តិ អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតាតិ ។ តេ ធម្មសញ្ញិនោ វិនយសញ្ញិនោ វគ្គា សមគ្គសញ្ញិនោ បវារេន្តិ ។ តេហិ បវារិយមានេ អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ សមសមា ។ បវារិតា សុប្បវារិតា អវសេសេហិ បវារេតព្វំ បវារិតានំ អនាបត្តិ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុប្បវារណាយ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ បញ្ច វា អតិរេកា វា ។ តេ ន ជានន្តិ អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតាតិ ។ តេ ធម្មសញ្ញិនោ វិនយសញ្ញិនោ វគ្គា សមគ្គសញ្ញិនោ បវារេន្តិ ។ តេហិ បវារិយមានេ

ហើយក៏នាំគ្នាបវារណា ។ កាលដែលភិក្ខុទាំងនោះ កំពុងបវារណា ស្រាប់តែមានពួកអាវាសិកភិក្ខុឯទៀតច្រើនជាងមកដល់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនោះ បវារណាម្តងទៀត ភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលបវារណាហើយមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើក្នុងអាវាសណាមួយមានពួកអាវាសិកភិក្ខុជាច្រើន គឺ ៥ រូប ឬជាង ៥ រូបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះមិនដឹងថាមានពួកអាវាសិកភិក្ខុឯទៀត មិនទាន់មកដល់ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ សំគាល់ថាជាធម៌ សំគាល់ថាជាវិន័យ ជាពួកទេ តែសំគាល់ថា ព្រមព្រៀងក៏នាំគ្នាបវារណាទៅ ។ កាលដែលភិក្ខុទាំងនោះ កំពុងបវារណា ស្រាប់តែមានពួកអាវាសិកភិក្ខុឯទៀតស្មើ ៗ គ្នាមកដល់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយដែលបវារណាហើយ ក៏ឈ្មោះថាបានបវារណាល្អហើយ ត្រូវតែភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលមាននៅសល់អំពីនោះបវារណា ពួកភិក្ខុដែលបានបវារណាហើយមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើក្នុងអាវាសណាមួយ មានពួកអាវាសិកភិក្ខុជាច្រើនគឺ ៥ រូប ឬជាង ៥ រូបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះមិនដឹងថាមានពួកអាវាសិកភិក្ខុឯទៀតមិនទាន់មកដល់ ។ ភិក្ខុទាំងនោះសំគាល់ថាជាធម៌ សំគាល់ថាជាវិន័យ ជាពួកទេ តែសំគាល់ថាព្រមព្រៀងហើយក៏បវារណាទៅ ។ កាលដែលភិក្ខុទាំងនោះកំពុងបវារណា

៩៧

បវារណាក្ខន្ធកេ អនាបត្តិបណ្ណរសកំ

អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ ថោកតរា ។ បវារិតា សុប្បវារិតា អវសេសេហិ បវារេតព្វំ បវារិតានំ អនាបត្តិ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុប្បវារណាយ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ បញ្ច វា អតិរេកា វា ។ តេ ន ជានន្តិ អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតាតិ ។ តេ ធម្មសញ្ញិនោ វិនយសញ្ញិនោ វគ្គា សមគ្គសញ្ញិនោ បវារេន្តិ ។ តេហិ បវារិតមត្តេ អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ ពហុតរា ។ តេហិ ភិក្ខវេ ភិក្ខូហិ បុន បវារេតព្វំ បវារិតានំ អនាបត្តិ ។ បេ ។ អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ សមសមា ។ បវារិតា សុប្បវារិតា តេសំ សន្តិកេ បវារេតព្វំ បវារិតានំ អនាបត្តិ ។ បេ ។ អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ ថោកតរា ។ បវារិតា សុប្បវារិតា តេសំ សន្តិកេ

ស្រាប់តែពួកអាវាសិកភិក្ខុឯទៀតតិចជាងមកដល់ ។ ភិក្ខុដែលបានបវារណាហើយក៏ឈ្មោះថា បវារណាល្អហើយ ត្រូវពួកភិក្ខុដែលនៅសល់អំពីនោះបវារណា ភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលបានបវារណាហើយមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើក្នុងអាវាសណាមួយមានពួកអាវាសិកភិក្ខុជាច្រើនគឺ ៥ រូប ឬជាង ៥ រូបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះមិនដឹងថា មានពួកអាវាសិកភិក្ខុឯទៀតមិនទាន់មកដល់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ក៏សំគាល់ថាជាធម៌ សំគាល់ថាជាវិន័យ ជាពួកទេ តែសំគាល់ថាព្រមពៀង ហើយបវារណាទៅ ។ កាលដែលភិក្ខុទាំងនោះ ទើបតែនឹងបវារណារួច ក៏មានពួកអាវាសិកភិក្ខុឯទៀតច្រើនជាងមកដល់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុទាំងនោះបវារណាម្តងទៀត ភិក្ខុដែលបានបវារណាហើយមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ បេ ។ ក៏មានពួកអាវាសិកភិក្ខុចំនួនស្មើ ៗ គ្នាមកដល់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយដែលបានបវារណាហើយ ក៏ឈ្មោះថា បវារណាដោយល្អ ត្រូវពួកអាវាសិកភិក្ខុឯទៀតបវារណាក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយនោះចុះ ភិក្ខុដែលបានបវារណាហើយមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ បេ ។ ក៏មានពួកអាវាសិកភិក្ខុឯទៀតតិចជាងមកដល់ ។ ពួកភិក្ខុដែលបវារណាហើយ ក៏ឈ្មោះថាបានបវារណាល្អហើយ ត្រូវ (ពួកភិក្ខុដែលមកក្រោយ)

បវារេតព្វំ បវារិតានំ អនាបត្តិ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុប្បវារណាយ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ បញ្ច វា អតិរេកា វា ។ តេ ន ជានន្តិ អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតាតិ ។ តេ ធម្មសញ្ញិនោ វិនយសញ្ញិនោ វគ្គា សមគ្គសញ្ញិនោ បវារេន្តិ ។ តេហិ បវារិតមត្តេ អវុដ្ឋិតាយ បរិសាយ អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ ពហុតរា ។ តេហិ ភិក្ខវេ ភិក្ខូហិ បុន បវារេតព្វំ ។ បវារិតានំ អនាបត្តិ ។ បេ ។ អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ សមសមា ។ បេ ។ ថោកតរា ។ បវារិតា សុប្ប-វារិតា តេសំ សន្តិកេ បវារេតព្វំ បវារិតានំ អនាបត្តិ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុប្បវារណាយ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ បញ្ច វា អតិរេកា វា ។ តេ ន ជានន្តិ អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ

បវារណាក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយ (ដែលបវារណាហើយ) នោះចុះ ភិក្ខុដែលបានបវារណាហើយ មិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើក្នុងអាវាសណាមួយ មានពួកអាវាសិកភិក្ខុជាច្រើនគឺ ៥ រូប ឬជាង ៥ រូបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះមិនដឹងថា មានពួកអាវាសិកភិក្ខុឯទៀតមិនទាន់មកដល់ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏សំគាល់ថាជាធម៌ សំគាល់ថាជាវិន័យ ជាពួកទេ តែសំគាល់ថា ព្រមព្រៀងហើយបវារណាទៅ ។ កាលដែលភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ទើបតែនឹងបវារណារួច ភិក្ខុបរិសទ្យមិនទាន់ក្រោកចេញនៅឡើយ ក៏ពួកអាវាសិកភិក្ខុឯទៀតច្រើនជាងមកដល់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនោះ បវារណាម្តងទៀត ។ ពួកភិក្ខុដែលបានបវារណាហើយ មិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ បេ ។ ក៏មានពួកអាវាសិកភិក្ខុឯទៀតចំនួនស្មើ ៗ គ្នាមកដល់ ។ បេ ។ តិចជាង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយដែលបានបវារណាហើយឈ្មោះថា បវារណាល្អហើយ (ពួកភិក្ខុដែលមិនទាន់បវារណា) ត្រូវបវារណា ក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយនោះចុះ ពួកភិក្ខុដែលបានបវារណាហើយ មិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើក្នុងអាវាសណាមួយមានពួកអាវាសិកភិក្ខុជាច្រើនគឺ ៥ រូប ឬជាង ៥ រូបឡើងទៅប្រជុំគ្នាក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះមិនដឹងជាមានពួកអាវាសិកភិក្ខុឯទៀតមិនទាន់

បវារណាក្ខន្ធកេ អនាបត្តិបណ្ណរសកំ

អជាគតាតិ ។ តេ ធម្មសញ្ញិនោ វិនយសញ្ញិនោ វគ្គា សមគ្គសញ្ញិនោ បវារេន្តិ ។ តេហិ បវារិតមត្តេ ឯកច្ចាយ វុដ្ឋិតាយ បរិសាយ អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ ពហុតរា ។ តេហិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខូហិ បុន បវារេតព្វំ បវារិតានំ អនាបត្តិ ។ បេ ។ អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ សមសមា ។ បេ ។ ថោកតរា ។ បវារិតា សុប្បវារិតា តេសំ សន្តិកេ បវារេតព្វំ បវារិតានំ អនាបត្តិ ។ ឥធ បន ភិក្ខុវេ អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុប្បវារណាយ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ បញ្ច វា អតិរេកា វា ។ តេ ន ជានន្តិ អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អជាគតាតិ ។ តេ ធម្មសញ្ញិនោ វិនយសញ្ញិនោ វគ្គា សមគ្គសញ្ញិនោ បវារេន្តិ ។ តេហិ បវារិតមត្តេ សព្វាយ វុដ្ឋិតាយ បរិសាយ

មកដល់ ។ ភិក្ខុទាំងនោះសំគាល់ថាជាធម៌ សំគាល់ថាជាវិន័យ ជាពួក ទេ តែសំគាល់ថា ព្រមព្រៀងហើយក៏បវារណាទៅ ។ កាលដែលភិក្ខុទាំងឡាយនោះទើបតែនឹងបវារណារួច ភិក្ខុបរិសទ្យពួកខ្លះ ក្រោកចេញទៅហើយ ក៏មានពួកអាវាសិកភិក្ខុឯទៀតច្រើនជាងមកដល់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនោះ បវារណាម្តងទៀត ពួកភិក្ខុដែលបានបវារណាហើយ មិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ បេ ។ ក៏មានពួកអាវាសិកភិក្ខុឯទៀតស្មើ ៗ គ្នាមកដល់ ។ បេ ។ តិចជាង ។ ភិក្ខុដែលបវារណាហើយក៏ឈ្មោះថា បានបវារណាល្អហើយ ភិក្ខុ (ដែលមិនទាន់បវារណា) ត្រូវបវារណាក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយនោះចុះ ភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលបានបវារណាហើយ មិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើក្នុងអាវាសណាមួយមានពួកអាវាសិកភិក្ខុជាច្រើនគឺ ៥ រូប ឬជាង ៥ រូបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ មិនដឹងជាមានពួកអាវាសិកភិក្ខុឯទៀតមិនទាន់មកដល់ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ សំគាល់ថាជាធម៌ សំគាល់ថាជាវិន័យ ជាពួក ទេ តែសំគាល់ថា ព្រមព្រៀងហើយក៏បវារណាទៅ ។ កាលដែលភិក្ខុទាំងនោះ ទើបតែនឹងបវារណារួច ភិក្ខុបរិសទ្យទាំងអស់ក្រោកចេញហើយ

អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ ពហុតរា ។ តេហិ ភិក្ខវេ ភិក្ខូហិ បុន បវារេតព្វំ បវារិតានំ អនាបត្តិ ។ បេ ។ អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ សមសមា ។ បេ ។ ថោកតរា ។ បវារិតា សុប្បវារិតា តេសំ សន្តិកេ បវារេតព្វំ បវារិតានំ អនាបត្តិ ។

អនាបត្តិបណ្ណរសកំ និដ្ឋិតំ ។

[៣០] ឥធ បន ភិក្ខវេ អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុប្បវារណាយ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ បញ្ច វា អតិរេកា វា ។ តេ ជានន្តិ អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតាតិ ។ តេ ធម្មសញ្ញិនោ វិនយសញ្ញិនោ វគ្គា សមគ្គសញ្ញិនោ បវារេន្តិ ។ តេហិ បវារិយមានេ អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ ពហុ-តរា ។ តេហិ ភិក្ខវេ ភិក្ខូហិ បុន បវារេតព្វំ បវារិតានំ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ បេ ។ អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគ-ច្ឆន្តិ សមសមា ។ បេ ។ ថោកតរា ។ បវារិតា សុប្បវារិតា

ក៏មានពួកអាវាសិកភិក្ខុឯទៀតច្រើនជាងមកដល់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនោះ បវារណាម្តងទៀតចុះ ភិក្ខុទាំងឡាយដែលបវារណាហើយមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ បេ ។ ក៏មានពួកអាវាសិកភិក្ខុឯទៀតស្មើ ៗ គ្នាមកដល់ ។ បេ ។ តិចជាង ។ ភិក្ខុដែលបវារណាហើយ ក៏ឈ្មោះថាបានបវារណាល្អហើយ ភិក្ខុ (ដែលមិនទាន់បវារណា) ត្រូវបវារណា ក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយនោះចុះ ភិក្ខុដែលបវារណាហើយមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។

ចប់ រឿងភិក្ខុបវារណាមិនត្រូវអាបត្តិមាន ១៥ យ៉ាង ។

[៣០] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើក្នុងអាវាសណាមួយមានពួកអាវាសិកភិក្ខុជាច្រើនគឺ ៥ រូប ឬជាង ៥ រូបឡើងទៅប្រជុំគ្នាក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ដឹងថាមានពួកអាវាសិកភិក្ខុឯទៀតមកមិនទាន់ដល់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ សំគាល់ថាជាធម៌ សំគាល់ថាជាវិន័យ ជាពួកទេ តែសំគាល់ថាព្រមព្រៀងគ្នា ហើយក៏បវារណាទៅ ។ កាលភិក្ខុទាំងឡាយនោះ កំពុងបវារណា ក៏មានពួកអាវាសិកភិក្ខុឯទៀតច្រើនជាងមកដល់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនោះបវារណាម្តងទៀត ភិក្ខុដែលបវារណាហើយត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ បេ ។ ក៏មានពួកអាវាសិកភិក្ខុឯទៀតស្មើ ៗ គ្នាមកដល់ ។ បេ ។ តិចជាង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយដែលបវារណាហើយ ក៏ឈ្មោះថាបានបវារណាដោយល្អហើយ

១០១

បវារណាក្ខន្ធកេ វគ្គសមគ្គសញ្ញិបណ្ណរសកំ

អវសេសេហិ បវារេតព្វំ បវារិតានំ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុប្បវារណាយ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ បញ្ច វា អតិរេកា វា ។ តេ ជានន្តិ អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតាតិ ។ តេ ធម្មសញ្ញិនោ វិនយសញ្ញិនោ វគ្គា សមគ្គសញ្ញិនោ បវារេន្តិ ។ តេហិ បវារិតមត្តេ ។ បេ ។ អវុដ្ឋិតាយ បរិសាយ ឯកច្ចាយ វុដ្ឋិតាយ បរិសាយ សព្វាយ វុដ្ឋិតាយ បរិសាយ អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ ពហុតរា ។ បេ ។ សមសមា ។ បេ ។ ថោកតរា ។ បវារិតា សុប្បវារិតា តេសំ សន្តិកេ បវារេតព្វំ បវារិតានំ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

វគ្គសមគ្គសញ្ញិបណ្ណរសកំ និដ្ឋិតំ ។

ត្រូវភិក្ខុដែលនៅសល់អំពីនោះបវារណាចុះ ពួកភិក្ខុ ដែលបវារណាហើយ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើក្នុងអាវាសណាមួយមានពួកអាវាសិកភិក្ខុជាច្រើនគឺ ៥ រូប ឬជាង ៥ រូបឡើងទៅ ប្រ-ជុំគ្នាក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ដឹងថាមានពួកអាវាសិក-ភិក្ខុឯទៀតមិនទាន់មកដល់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ សំគាល់ថាជាធម៌ សំគាល់ថាជាវិន័យ ជាពួកទេ តែសំគាល់ថាព្រមព្រៀងគ្នា ហើយក៏បវារ-ណាទៅ ។ កាលដែលភិក្ខុទាំងនោះ ទើបតែនឹងបវារណារួច ។ បេ ។ ភិក្ខុបរិសទ្យមិនទាន់ក្រោក ភិក្ខុបរិសទ្យពួកខ្លះក្រោកហើយ ភិក្ខុបរិសទ្យទាំង-អស់ក្រោកចេញហើយ ទើបមានពួកអាវាសិកភិក្ខុឯទៀតច្រើនជាងមកដល់ ។ បេ ។ ស្មើ ៗ គ្នា ។ បេ ។ តិចជាង ។ ពួកភិក្ខុដែលបវារណាហើយក៏ឈ្មោះថាបានបវារណាល្អហើយ ពួកភិក្ខុ (ដែលមិនទាន់បវារណា) ត្រូវបវារណាក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយនោះចុះ ពួកភិក្ខុដែលបវារណាហើយត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

ចប់ រឿងពួកភិក្ខុជាពួកតែសំគាល់ថាព្រមព្រៀងគ្នាមាន ១៥ យ៉ាង ។

[៣១] ឥធ បន ភិក្ខវេ អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទ-ហុប្បវារណាយ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ បញ្ច វា អតិរេកា វា ។ តេ ជានន្តិ អត្ថញ្ញេ អាវា-សិកា ភិក្ខូ អនាគតាតិ ។ តេ កប្បតិ នុ ខោ អម្ហាកំ បវារេតុំ ន នុ ខោ កប្បតីតិ វេមតិកា បវារេន្តិ ។ តេហិ បវារិយមានេ អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អា-គច្ឆន្តិ ពហុតរា ។ តេហិ ភិក្ខវេ ភិក្ខូហិ បុន បវារេ-តព្វំ បវារិតានំ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ បេ ។ អថញ្ញេ អា-វាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ សមសមា ។ បេ ។ ថោកត-រា ។ បវារិតា សុប្បវារិតា អវសេសេហិ បវារេតព្វំ បវារិ-តានំ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ អញ្ញរតស្មឹ អាវាសេ តទហុប្បវារណាយ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ បញ្ច វា អតិរេកា វា ។ តេ ជានន្តិ អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតាតិ ។ តេ កប្បតិ នុ ខោ អម្ហាកំ បវារេតុំ ន នុ ខោ កប្បតីតិ វេមតិ-កា បវារេន្តិ ។ តេហិ បវារិតមត្តេ ។ បេ ។ អវុដ្ឋិតាយ

[៣១] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើក្នុងអាវាសណា មួយមានពួកអាវាសិកភិក្ខុជាច្រើនគឺ ៥ រូប ឬជាង ៥ រូបឡើងទៅប្រជុំគ្នា ក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះដឹងថា មានពួកអាវាសិកភិក្ខុឯ-ទៀតមិនទាន់មកដល់ ។ ពួកភិក្ខុទាំងឡាយនោះ មានសេចក្ដីសង្ស័យដូច្នេះ ថា គួរយើងទាំងឡាយបវារណា ឬមិនគួរទេ (ហើយក៏នាំគ្នា) បវារណា ទៅ ។ កាលដែលភិក្ខុទាំងឡាយនោះ កំពុងតែបវារណា ក៏មានពួកអាវាសិក-ភិក្ខុឯទៀតច្រើនជាងមកដល់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយ នោះបវារណាម្ដងទៀត ពួកភិក្ខុដែលបវារណាហើយ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ បេ ។ ក៏មានពួកអាវាសិកភិក្ខុឯទៀតស្មើ ៗ គ្នាមកដល់ ។ បេ ។ តិចជាង ។ ពួកភិក្ខុដែលបវារណាហើយ ក៏ឈ្មោះថា បានបវារណាល្អហើយ ត្រូវពួកភិក្ខុ ដែលនៅសល់អំពីនោះបវារណាចុះ ពួកភិក្ខុដែលបវារណាហើយ ត្រូវ អាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើក្នុងអាវាសណា មួយ មានពួកអាវាសិកភិក្ខុជាច្រើនគឺ ៥ រូប ឬជាង ៥ រូបឡើងទៅ ប្រ-ជុំគ្នាក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះដឹងថា មានពួកអាវាសិកភិក្ខុឯ-ទៀតមិនទាន់មកដល់ ។ តែពួកភិក្ខុទាំងនោះ មានសេចក្ដីសង្ស័យថា គួរ យើងទាំងឡាយបវារណា ឬមិនគួរទេ (ហើយក៏នាំគ្នា) បវារណាទៅ ។ កាល ដែលពួកភិក្ខុទាំងនោះទើបតែនឹងបវារណាហើយ ។ បេ ។ ភិក្ខុបរិសទ្យមិន

បរិសាយ ឯកច្ចាយ វុដ្ឋិតាយ បរិសាយ សព្វាយ វុដ្ឋិតាយ បរិសាយ អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ ពហុតរា ។ បេ ។ សមសមា ។ បេ ។ ថោកតរា ។ បវារិតា សុប្បវារិតា តេសំ សន្តិកេ បវារេតព្វំ បវារិតានំ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

វេមតិកបណ្ណរសកំ និដ្ឋិតំ ។

[៣២] ឥធ បន ភិក្ខវេ អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុប្បវារណាយ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ បញ្ច វា អតិរេកា វា ។ តេ ជានន្តិ អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតាតិ ។ តេ កប្បតេវ អម្ហាកំ បវារេតុំ នម្ហាកំ ន កប្បតីតិ កុក្កុច្ចបកតា បវារេន្តិ ។ តេហិ បវារិយមានេ អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ ពហុតរា ។ តេហិ ភិក្ខវេ ភិក្ខូហិ បុន បវារេតព្វំ បវារិតានំ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ បេ ។ អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ សមសមា ។ បេ ។ ថោកតរា ។

ទាន់ក្រោកចេញ ភិក្ខុបរិសទ្យពួកខ្លះក្រោកចេញហើយ ភិក្ខុបរិសទ្យទាំងអស់ក្រោកចេញហើយ ទើបមានពួកអាវាសិកភិក្ខុឯទៀតច្រើនជាងមកដល់ ។ បេ ។ ស្មើ ៗ គ្នា ។ បេ ។ តិចជាង ។ ពួកភិក្ខុដែលបវារណាហើយឈ្មោះថាបានបវារណាល្អហើយ ពួកភិក្ខុ (ដែលមិនទាន់បវារណា) ត្រូវបវារណាក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយនោះចុះ ពួកភិក្ខុដែលបវារណាហើយត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

ចប់ រឿងពួកភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យមាន ១៥ យ៉ាង ។

[៣២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើក្នុងអាវាសណាមួយមានពួកអាវាសិកភិក្ខុជាច្រើនគឺ ៥ រូប ឬជាង ៥ រូបឡើងទៅប្រជុំគ្នាក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះដឹងថា មានពួកអាវាសិកភិក្ខុឯទៀតមិនទាន់មកដល់ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ មានសេចក្តីរង្កៀសថា យើងទាំងឡាយគួរតែបវារណា មិនមែនថាយើងមិនគួរបវារណាទេដូច្នេះហើយ ក៏បវារណាទៅ ។ កាលដែលភិក្ខុទាំងឡាយនោះ កំពុងតែបវារណា ទើបមានអាវាសិកភិក្ខុឯទៀតច្រើនជាងមកដល់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវពួកភិក្ខុទាំងនោះបវារណារម្តងទៀត ឯពួកភិក្ខុដែលបវារណាហើយត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ បេ ។ ទើបមានពួកអាវាសិកភិក្ខុឯទៀតស្មើ ៗ គ្នាមកដល់ ។ បេ ។ តិចជាង ។

បវារិតា សុប្បវារិតា អវសេសេហិ បវារេតព្វំ បវារិតានំ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ៩៩ បន ភិក្ខវេ អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុប្បវារណាយ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ បញ្ច វា អតិរេកា វា ។ តេ ជានន្តិ អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតាតិ ។ តេ កប្ប-តេវ អម្ហាកំ បវារេតុំ នម្ហាកំ ន កប្បតីតិ កុក្កុច្ចប្ប-កតា បវារេន្តិ ។ តេហិ បវារិតមត្តេ ។ បេ ។ អវុដ្ឋិតា-យ បរិសាយ ឯកច្ចាយ វុដ្ឋិតាយ បរិសាយ សព្វាយ វុដ្ឋិតាយ បរិសាយ អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ ពហុតរា ។ បេ ។ សមសមា ។ បេ ។ ថោកតរា ។ បវារិតា សុប្បវារិតា តេសំ សន្តិកេ បវារេតព្វំ បវារិតានំ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

កុក្កុច្ចប្បកតបណ្ណរសកំ និដ្ឋិតំ ។

ពួកភិក្ខុដែលបវារណាហើយ ក៏ឈ្មោះថាបានបវារណាល្អហើយ ត្រូវតែពួកភិក្ខុដែលនៅសល់អំពីនោះបវារណាចុះ ពួកភិក្ខុដែលបវារណាហើយ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើអាវាសណាមួយមានពួកអាវាសិកភិក្ខុជាច្រើនគឺ ៥ រូប ឬជាង ៥ រូបឡើងទៅប្រជុំគ្នាក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះដឹងថា មានពួកអាវាសិកភិក្ខុឯទៀតមិនទាន់មកដល់ ។ ភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីរង្កៀសថា យើងទាំងឡាយគួរតែបវារណា មិនមែនថាយើងទាំងឡាយមិនគួរបវារណាទេដូច្នេះហើយ ក៏បវារណាទៅ ។ កាលដែលភិក្ខុទាំងឡាយនោះទើបតែនឹងបវារណាហើយ ។ បេ ។ ភិក្ខុបរិសទ្យមិនទាន់ក្រោកចេញ ភិក្ខុបរិសទ្យពួកខ្លះក្រោកចេញទៅហើយ ភិក្ខុបរិសទ្យទាំងអស់ក្រោកចេញទៅហើយ ទើបមានពួកអាវាសិកភិក្ខុឯទៀតច្រើនជាងមកដល់ ។ បេ ។ ស្មើ ៗ គ្នា ។ បេ ។ តិចជាង ។ ពួកភិក្ខុដែលបវារណាហើយ ក៏ឈ្មោះថា បានបវារណាល្អហើយ ពួកភិក្ខុ (ដែលមិនទាន់បានបវារណា) ត្រូវបវារណា ក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយនោះចុះ ភិក្ខុដែលបវារណាហើយ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

ចប់ រឿងពួកភិក្ខុមានសេចក្តីរង្កៀសមាន ១៥ យ៉ាង ។

បវារណាក្ខន្ធកេ ភេទបុរេក្ខារបណ្ណរសកំ

[៣៣] ឥធ បន ភិក្ខវេ អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុប្បវារណាយ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ បញ្ច វា អតិរេកា វា ។ តេ ជានន្តិ អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតាតិ ។ តេ ធម្មន្តិ វិនយន្តិ តេ កោ តេហិ អត្តោតិ ភេទបុរេក្ខារា បវា-រេន្តិ ។ តេហិ បវារិយមានេ អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ ពហុតរា ។ តេហិ ភិក្ខវេ ភិក្ខូហិ បុន បវារេតព្វំ បវារិតានំ អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្ស ។ បេ ។ អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ សមសមា ។ បេ ។ ថោកតរា ។ បវារិតា សុប្បវារិតា អវសេសេហិ បវា-រេតព្វំ បវារិតានំ អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្ស ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុប្បវារណាយ សម្ព-ហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ បញ្ច វា អតិ-រេកា វា ។ តេ ជានន្តិ អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតាតិ ។ តេ នស្សន្តេតេ វិនស្សន្តេតេ កោ តេហិ

បវារណក្ខន្ធកៈ ពួកភិក្ខុមានបំណងនឹងបំបែកសង្ឃមាន ១៥ យ៉ាង

[៣៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើក្នុងអាវាសណាមួយមានអាវាសិកភិក្ខុទាំងឡាយជាច្រើន គឺ ៥ រូប ឬជាង ៥ រូបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះដឹងថា មានពួកអាវាសិកភិក្ខុឯទៀតមិនទាន់មកដល់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ មានបំណងនឹងបំបែកសង្ឃថា ភិក្ខុទាំងឡាយនុ៎ះ ចូរបាត់ទៅចុះ ភិក្ខុទាំងឡាយនុ៎ះ ចូរវិនាសទៅចុះ ប្រយោជន៍អ្វីដោយភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ដូច្នេះហើយ ក៏បវារណាទៅ ។ កាលបើភិក្ខុទាំងនោះ កំពុងបវារណា ទើបមានពួកអាវាសិកភិក្ខុឯទៀតច្រើនជាងមកដល់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនោះ បវារណាម្តងទៀត ពួកភិក្ខុដែលបានបវារណាហើយ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ។ បេ ។ ទើបមានពួកអាវាសិកភិក្ខុឯទៀតស្មើ ៗ គ្នាមកដល់ ។ បេ ។ តិចជាង ។ ពួកភិក្ខុដែលបវារណាហើយ ក៏ឈ្មោះថាបានបវារណាល្អហើយ ត្រូវតែពួកភិក្ខុដែលនៅសល់អំពីនោះបវារណាចុះ ពួកភិក្ខុដែលបានបវារណាហើយ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើក្នុងអាវាសណាមួយ មានពួកអាវាសិកភិក្ខុជាច្រើន គឺ ៥ រូប ឬជាង ៥ រូបឡើងទៅប្រជុំគ្នាក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះដឹងថា មានពួកអាវាសិកភិក្ខុឯទៀតមកមិនទាន់ដល់ ។ (តែ) ពួកភិក្ខុទាំងនោះមានបំណងនឹងបំបែកសង្ឃថា ភិក្ខុទាំងឡាយនុ៎ះ

អន្តោតិ ភេទបុរេក្ខារា បវារេន្តិ ។ តេហិ បវារិតមត្តេ ។ បេ ។ អវុដ្ឋិតាយ បរិសាយ ឯកច្ចាយ វុដ្ឋិតាយ បរិសាយ សព្វាយ វុដ្ឋិតាយ បរិសាយ អថញ្ញេ អាវា-សិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ ពហុតរា ។ តេហិ ភិក្ខវេ ភិក្ខូហិ បុន បវារេតព្វំ បវារិតានំ អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្ស ។ បេ ។ អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ សមស-មា ។ បេ ។ ថោកតរា ។ បវារិតា សុប្បវារិតា តេសំ សន្តិកេ បវារេតព្វំ បវារិតានំ អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្ស ។

ភេទបុរេក្ខារបណ្ណរសកំ និដ្ឋិតំ ។

[៣៤] ឥធ បន ភិក្ខវេ អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុប្បវារណាយ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និ-បតន្តិ បញ្ច វា អតិរេកា វា ។ តេ ន ជានន្តិ អញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អន្តោសីមំ ឱក្កមន្តីតិ ។ បេ ។ តេ ន ជានន្តិ អញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អន្តោសីមំ ឱក្កន្តាតិ

ចូរបាត់ទៅចុះ ភិក្ខុទាំងឡាយនុ៎ះ ចូរវិនាសទៅចុះ ត្រូវការអ្វីដោយភិក្ខុទាំងឡាយនោះដូច្នេះហើយ ក៏បវារណាទៅ ។ កាលបើភិក្ខុទាំងឡាយនោះទើបតែនឹងបវារណាហើយ ។ បេ ។ ភិក្ខុបរិសទ្យមិនទាន់ក្រោកចេញ ភិក្ខុបរិសទ្យពួកខ្លះ ក្រោកចេញហើយ ភិក្ខុបរិសទ្យទាំងអស់ក្រោកចេញហើយ ទើបមានពួកអាវាសិកភិក្ខុឯទៀតច្រើនជាងមកដល់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនោះបវារណាម្តងទៀត ពួកភិក្ខុដែលបានបវារណាហើយត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ។ បេ ។ ទើបមានពួកអាវាសិកភិក្ខុឯទៀតស្មើ ៗ គ្នាមកដល់ ។ បេ ។ តិចជាង ។ ពួកភិក្ខុដែលបវារណាហើយក៏ឈ្មោះថាបានបវារណាល្អហើយ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនោះ បវារណាក្នុងសំ-ណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយនោះចុះ ពួកភិក្ខុដែលបានបវារណាហើយ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ។

ចប់ រឿងពួកភិក្ខុមានបំណងនឹងបំបែកសង្ឃមាន ១៥ យ៉ាង ។

[៣៤] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើក្នុងអាវាសណាមួយមានពួកអាវាសិកភិក្ខុជាច្រើន គឺ ៥ រូប ឬជាង ៥ រូបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ មិនដឹងថាមានពួកអាវាសិកភិក្ខុឯទៀតកំពុងដើរចូលមកដល់ខាងក្នុងសីមា ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ មិនដឹងថាមានពួកអាវាសិកភិក្ខុឯទៀតដើរចូលមកដល់ខាងក្នុងសីមា ។ បេ ។ ភិក្ខុ

។ បេ ។ តេ ន បស្សន្តិ អញ្ញេ អាវាសិកេ ភិក្ខូ អន្តោសីមំ ឱក្កមន្តេ ។ បេ ។ តេ ន បស្សន្តិ អញ្ញេ អាវាសិកេ ភិក្ខូ អន្តោសីមំ ឱក្កន្តេ ។ បេ ។ តេ ន សុណន្តិ អញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អន្តោសីមំ ឱក្កមន្តីតិ ។ បេ ។ តេ ន សុណន្តិ អញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អន្តោសីមំ ឱក្កន្តាតិ ។ អាវាសិកេន អាវាសិកា ឯកសតបញ្ចសត្តតិតិកនយតោ អាវាសិកេន អាគន្តុ-កា អាគន្តុកេន អាវាសិកា អាគន្តុកេន អាគន្តុកា បេយ្យាលមុខេន សត្ត តិកសតានិ ហោន្តិ ។

[៣៥] ឥធ បន ភិក្ខវេ អាវាសិកានំ ភិក្ខូនំ ចាតុទ្ទសោ ហោតិ អាគន្តុកានំ បណ្ណរសោ ។ សចេ អាវាសិកា ពហុតរា ហោន្តិ អាគន្តុកេហិ អាវាសិកានំ អនុវត្តិតព្វំ ។ សចេ សមសមា ហោន្តិ អាគន្តុកេហិ អាវាសិកានំ អនុវត្តិតព្វំ ។ សចេ អាគន្តុកា ពហុតរា ហោន្តិ អាវាសិកេហិ អាគន្តុកានំ អនុវត្តិតព្វំ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ អាវាសិកានំ ភិក្ខូនំ បណ្ណរសោ ហោតិ អាគន្តុកានំ ចាតុទ្ទសោ ។ សចេ អាវាសិកា

ទាំងឡាយនោះ មិនឃើញពួកអាវាសិកភិក្ខុឯទៀត កំពុងដើរចូលមកដល់ខាងក្នុងសីមា ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ មិនឃើញពួកអាវាសិកភិក្ខុឯ-ទៀតបានដើរចូលមកដល់ខាងក្នុងសីមា ។ បេ ។ ពួកភិក្ខុទាំងនោះមិនឮថាពួកអាវាសិកភិក្ខុឯទៀតកំពុងដើរចូលមកខាងក្នុងសីមា ។ បេ ។ ពួកភិក្ខុទាំងនោះ មិនឮថា ពួកអាវាសិកភិក្ខុឯទៀតបានដើរចូលមកខាងក្នុងសីមា ។ ពួកអាវាសិកភិក្ខុនិងអាវាសិកភិក្ខុមានន័យ ១៧៥ តិក ពួកអាគន្តុកភិក្ខុនិងអាវាសិកភិក្ខុមានន័យ ១៧៥ តិក ពួកអាវាសិកភិក្ខុនិងអាគន្តុកភិក្ខុមានន័យ ១៧៥ តិក ពួកអាគន្តុកភិក្ខុនិងអាគន្តុកភិក្ខុមានន័យ ១៧៥ តិក ត្រូវជា ៧០០ តិក តាមរបៀបបេយ្យាលមុខ ។

[៣៥] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានពួកអាវាសិក-ភិក្ខុប្រកាន់ថាថ្ងៃ ១៤ ពួកអាគន្តុកភិក្ខុប្រកាន់ថាថ្ងៃ ១៥ ។ បើពួកអាវាសិក-ភិក្ខុច្រើនជាង ត្រូវពួកអាគន្តុកភិក្ខុប្រព្រឹត្តតាមអាវាសិកភិក្ខុ ។ បើមានចំ-នួនស្មើ ៗ គ្នាទេ ត្រូវពួកអាគន្តុកភិក្ខុប្រព្រឹត្តតាមពួកអាវាសិកភិក្ខុវិញ ។ បើពួកអាគន្តុកភិក្ខុ មានចំនួនច្រើនជាង ត្រូវពួកអាវាសិកភិក្ខុប្រព្រឹត្តតាមពួកអាគន្តុកភិក្ខុចុះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានពួកអាវាសិកភិក្ខុយល់ថាថ្ងៃ ១៥ ពួកអាគន្តុកភិក្ខុយល់ថាថ្ងៃ ១៤ ។ បើពួកអាវា-

ពហុតរា ហោន្តិ អាគន្តុកេហិ អាវាសិកានំ អនុ-
វត្តិតព្វំ ។ សចេ សមសមា ហោន្តិ អាគន្តុកេហិ
អាវាសិកានំ អនុវត្តិតព្វំ ។ សចេ អាគន្តុកា ពហុ-
តរា ហោន្តិ អាវាសិកេហិ អាគន្តុកានំ អនុវត្តិតព្វំ ។
៥៩ ឥធ បន ភិក្ខវេ អាវាសិកានំ ភិក្ខូនំ ចាតុទ្ទសោ
ហោតិ អាគន្តុកានំ បណ្ណរសោ ។ សចេ អាវាសិកា
ពហុតរា ហោន្តិ អាវាសិកេហិ អាគន្តុកានំ ឯកាមា
ឯាតព្វា សាមគ្គី អាគន្តុកេហិ និស្សីមំ គន្ត្វា បវារេ-
តព្វំ ។ សចេ សមសមា ហោន្តិ អាវាសិកេហិ អា-
គន្តុកានំ ឯកាមា ឯាតព្វា សាមគ្គី អាគន្តុកេហិ
និស្សីមំ គន្ត្វា បវារេតព្វំ ។ សចេ អាគន្តុកា ពហុត-
រា ហោន្តិ អាវាសិកេហិ អាគន្តុកានំ សាមគ្គី វា
ឯាតព្វា និស្សីមំ វា គន្តព្វំ ។ ៥៩ ឥធ បន ភិក្ខវេ អាវា-
សិកានំ ភិក្ខូនំ បណ្ណរសោ ហោតិ អាគន្តុកានំ
ចាតុទ្ទសោ ។ សចេ អាវាសិកា ពហុតរា ហោន្តិ
អាគន្តុកេហិ អាវាសិកានំ សាមគ្គី វា ឯាតព្វា និស្សីមំ
វា គន្តព្វំ ។ សចេ សមសមា ហោន្តិ អាគន្តុកេហិ

សិកភិក្ខុមានចំនួនច្រើនជាង ត្រូវពួកអាគន្តុកភិក្ខុ ប្រព្រឹត្តតាមពួកអាវាសិក-ភិក្ខុ ។ បើចំនួនស្មើ ៗ គ្នាទេ ត្រូវពួកអាគន្តុកភិក្ខុប្រព្រឹត្តតាមពួកអាវា-សិកភិក្ខុវិញ ។ បើពួកអាគន្តុកភិក្ខុមានចំនួនច្រើនជាង ត្រូវពួកអាវាសិក-ភិក្ខុប្រព្រឹត្តតាមពួកអាគន្តុកភិក្ខុចុះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើពួកអាវាសិកភិក្ខុយល់ថាថ្ងៃ ១ កើតឬ ១ រោជ ពួកអាគន្តុកភិក្ខុយល់ថាថ្ងៃ ១៥ ។ បើពួកអាវាសិកភិក្ខុមានចំនួនច្រើនជាង មិនត្រូវពួកអាវាសិកភិក្ខុឲ្យសាមគ្គីដល់ពួកអាគន្តុកភិក្ខុទេ ត្រូវពួកអាគន្តុកភិក្ខុ ទៅកាន់ទីក្រៅសី-មាហើយបវារណាចុះ ។ បើស្មើ ៗ គ្នាទេ មិនត្រូវពួកអាវាសិកភិក្ខុឲ្យសាមគ្គីដល់ពួកអាគន្តុកភិក្ខុឡើយ ត្រូវពួកអាគន្តុកភិក្ខុ ទៅកាន់ទីក្រៅសីមាហើយបវារណាចុះ ។ បើពួកអាគន្តុកភិក្ខុច្រើនជាង ត្រូវពួកអាវាសិកភិក្ខុឲ្យសា-មគ្គីដល់ពួកអាគន្តុកភិក្ខុ ឬត្រូវទៅកាន់ទីក្រៅសីមា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើពួកអាវាសិកភិក្ខុយល់ថាថ្ងៃ ១៥ ពួកអាគន្តុកភិក្ខុយល់ថាថ្ងៃ ១ កើតឬ ១ រោច ។ បើពួកអាវាសិកភិក្ខុច្រើនជាង ត្រូវពួកអាគន្តុក-ភិក្ខុឲ្យសាមគ្គីដល់អាវាសិកភិក្ខុ ឬត្រូវទៅកាន់ទីក្រៅសីមា ។ បើពួកភិក្ខុទាំងនោះស្មើ ៗ គ្នាទេ ត្រូវពួកអាគន្តុកភិក្ខុឲ្យសាមគ្គីដល់ពួកអាវាសិកភិក្ខុ

អាវាសិកានំ សាមគ្គី វា ទាតព្វា និស្សីមំ វា គន្តព្វំ ។ សចេ អាគន្តុកា ពហុតរា ហោន្តិ អាគន្តុកេហិ អាវាសិកានំ ទាកាមា ទាតព្វា សាមគ្គី អាវាសិកេហិ និស្សីមំ គន្ត្វា បវារេតព្វំ ។

[៣៦] ឥធ បន ភិក្ខវេ អាគន្តុកា ភិក្ខូ បស្សន្តិ អាវាសិកានំ ភិក្ខូនំ អាវាសិកាការំ អាវាសិកលិង្គំ អាវាសិកនិមិត្តំ អាវាសិកុទ្ទេសំ សុប្បញ្ញត្តំ មញ្ចបីឋំ ភិសិពិម្ពោហនំ បានីយំ បរិភោជនីយំ សុប្បដ្ឋិតំ បរិវេណំ សុសម្មដ្ឋំ ។ បស្សិត្វា វេមតិកា ហោន្តិ អត្ថិ នុ ខោ អាវាសិកា ភិក្ខូ នត្ថិ នុ ខោតិ ។ តេ វេមតិកា ន វិចិនន្តិ អវិចិនិត្វា បវារេន្តិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ បេ ។ តេ វេមតិកា វិចិនន្តិ វិចិនិត្វា ន បស្សន្តិ អបស្សិត្វា បវារេន្តិ អនាបត្តិ ។ តេ វេមតិកា វិចិនន្តិ វិចិនិត្វា បស្សន្តិ បស្សិត្វា ឯកតោ បវារេន្តិ អនាបត្តិ ។ តេ វេមតិកា វិចិនន្តិ វិចិនិត្វា បស្សន្តិ បស្សិត្វា បាដេក្កំ បវារេន្តិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ តេ វេមតិកា វិចិនន្តិ

ឬត្រូវទៅកាន់ទីក្រៅសីមា ។ បើពួកអាគន្តុកភិក្ខុច្រើនជាង មិនត្រូវពួកអាគន្តុកភិក្ខុ ឲ្យសាមគ្គីដល់ពួកអាវាសិកភិក្ខុឡើយ ត្រូវពួកអាវាសិកភិក្ខុទៅកាន់ទីក្រៅសីមាហើយបវារណាចុះ ។

[៣៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើពួកអាគន្តុកភិក្ខុឃើញអាការរបស់អាវាសិកភិក្ខុ ភេទរបស់អាវាសិកភិក្ខុ និមិត្តរបស់អាវាសិកភិក្ខុ ឧទ្ទេសរបស់អាវាសិកភិក្ខុ គ្រែនិងតាំង ពូកនិងខ្នើយ ដែលពួកអាវាសិកភិក្ខុលាតក្រាលដោយល្អហើយ ទឹកឆាន់ ទឹកប្រើ ដែលពួកអាវាសិកភិក្ខុតម្កល់ល្អហើយ បរិវេណដែលពួកអាវាសិកភិក្ខុបោសស្អាតហើយ ។ លុះឃើញហើយក៏មានសេចក្តីសង្ស័យថា មានពួកអាវាសិកភិក្ខុ ឬគ្មានទេ ។ ពួកអាគន្តុកភិក្ខុទាំងនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យ មិនពិនិត្យគយគន់មើល លុះមិនពិនិត្យហើយក៏បវារណា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ បេ ។ ពួកអាគន្តុកភិក្ខុទាំងនោះសង្ស័យហើយក៏ពិនិត្យ លុះពិនិត្យហើយមិនឃើញ លុះមិនឃើញហើយក៏បវារណា មិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ពួកអាគន្តុកភិក្ខុទាំងនោះសង្ស័យហើយពិនិត្យមើល លុះពិនិត្យហើយឃើញ លុះឃើញហើយក៏បវារណាជាមួយគ្នា មិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ពួកអាគន្តុកភិក្ខុទាំងនោះ សង្ស័យហើយក៏ពិនិត្យ លុះពិនិត្យហើយឃើញ លុះឃើញហើយក៏បវារណាផ្សេង ៗ គ្នា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ អាគន្តុកភិក្ខុទាំងនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យហើយពិនិត្យ

វិចិនិត្វា បស្សន្តិ បស្សិត្វា នស្សន្តេតេ វិនស្សន្តេតេ កោ តេហិ អត្ថោតិ ភេទបុរេក្ខារា បារេន្តិ អាបត្តិ ថុល្លច្ច-យស្ស ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ អាគន្តុកា ភិក្ខូ សុណន្តិ អាវាសិកានំ ភិក្ខូនំ អាវាសិកាការំ អាវាសិកលិង្គំ អាវាសិកនិមិត្តំ អាវាសិកុទ្ទេសំ ចង្កមន្តានំ បទសទ្ទំ សជ្ឈាយសទ្ទំ ឧក្កាសិតសទ្ទំ ខិបិតសទ្ទំ ។ សុត្វា វេមតិកា ហោន្តិ អត្ថិ នុ ខោ អាវាសិកា ភិក្ខូ នត្ថិ នុ ខោតិ ។ តេ វេមតិកា ន វិចិនន្តិ អវិចិនិត្វា បារេន្តិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ បេ ។ តេ វេមតិកា វិចិនន្តិ វិចិនិត្វា ន បស្សន្តិ អបស្សិត្វា បារេន្តិ អនាបត្តិ ។ តេ វេមតិកា វិចិនន្តិ វិចិនិត្វា បស្សន្តិ បស្សិត្វា ឯកតោ បារេន្តិ អនាបត្តិ ។ តេ វេមតិកា វិចិនន្តិ វិចិនិត្វា បស្សន្តិ បស្សិត្វា ចាដេក្កំ បារេន្តិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

មើល លុះពិនិត្យមើលក៏ឃើញ លុះឃើញហើយក៏មានបំណងនឹងបំបែកសង្ឃដោយគិតថា ពួកភិក្ខុទាំងនុ៎ះ ចូរបាត់ទៅ ពួកភិក្ខុទាំងនុ៎ះ ចូរវិនាសទៅ ត្រូវការអ្វីដោយពួកភិក្ខុទាំងនោះ ហើយក៏បវារណា ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើពួកអាគន្តុកភិក្ខុឮអាការរបស់អាវាសិកភិក្ខុ ភេទរបស់អាវាសិកភិក្ខុ និមិត្តរបស់អាវាសិកភិក្ខុ ឧទ្ទេសរបស់អាវាសិកភិក្ខុ សូរជើងរបស់ពួកអាវាសិកភិក្ខុកំពុងចង្ក្រម សំឡេងស្វាធ្យាយ (សូត្រធម៌) សំឡេងក្អក សំឡេងកណ្តាស់របស់ពួកអាវាសិកភិក្ខុ ។ លុះឮហើយមានសេចក្តីសង្ស័យថា មានពួកអាវាសិកភិក្ខុ ឬគ្មានទេ ។ ពួកអាគន្តុកភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីសង្ស័យហើយមិនពិនិត្យមើល លុះមិនពិនិត្យមើលហើយក៏បវារណាទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ បេ ។ ពួកអាគន្តុកភិក្ខុទាំងនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យហើយពិនិត្យមើល លុះពិនិត្យមើលហើយមិនឃើញ លុះមិនឃើញហើយ ក៏បវារណាទៅ មិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ពួកអាគន្តុកភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីសង្ស័យហើយពិនិត្យមើល លុះពិនិត្យមើលហើយក៏ឃើញលុះឃើញហើយ ក៏បវារណាជាមួយគ្នា មិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ពួកអាគន្តុកភិក្ខុទាំងនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យហើយ ក៏ពិនិត្យមើល លុះពិនិត្យមើលហើយក៏ឃើញ លុះឃើញហើយក៏បវារណាផ្សេង ៗ

១១១

បវារណាក្ខន្ធកេ វេមតិកាទីនំ បវារណា

តេ វេមតិកា វិចិនន្តិ វិចិនិត្វា បស្សន្តិ បស្សិត្វា នស្សន្តេ-តេ វិនស្សន្តេតេ កោ តេហិ អត្ថោតិ ភេទបុរេក្ខារា បវារេន្តិ អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្ស ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ អាវាសិ-កា ភិក្ខូ បស្សន្តិ អាគន្តុកានំ ភិក្ខូនំ អាគន្តុកាការំ អាគន្តុកលិង្គំ អាគន្តុកនិមិត្តំ អាគន្តុកុទ្ទេសំ អញ្ញាតកំ បត្តំ អញ្ញាតកំ ចីវរំ អញ្ញាតកំ និសីទនំ បាទានំ ធោតំ ឧទកនិស្សេកំ ។ បស្សិត្វា វេមតិកា ហោន្តិ អត្ថិ នុ ខោ អាគន្តុកា ភិក្ខូ នត្ថិ នុ ខោតិ ។ តេ វេមតិកា ន វិចិនន្តិ អវិចិនិត្វា បវារេន្តិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ បេ ។ តេ វេមតិកា វិចិនន្តិ វិចិនិត្វា ន បស្សន្តិ អបស្សិត្វា បវារេន្តិ អនាបត្តិ ។ តេ វេមតិកា វិចិនន្តិ វិចិនិត្វា បស្សន្តិ បស្សិត្វា ឯកតោ បវារេន្តិ អនាបត្តិ ។ តេ វេម-

គ្នា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ពួកអាគន្តុកភិក្ខុទាំងនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យហើយ ពិនិត្យមើល លុះពិនិត្យមើលហើយឃើញ លុះឃើញហើយមានបំណងនឹងបំបែកសង្ឃដោយគិតថា ចូរលោកទាំងនុ៎ះ បាត់ទៅចុះ ចូរលោកទាំងនុ៎ះវិនាសទៅចុះ ត្រូវការអ្វីដោយភិក្ខុទាំងនោះដូច្នេះហើយ ក៏បវារណា ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើពួកអាវាសិកភិក្ខុឃើញអាការរបស់អាគន្តុកភិក្ខុ ភេទរបស់អាគន្តុកភិក្ខុ និមិត្តរបស់អាគន្តុកភិក្ខុ ឧទ្ទេសរបស់អាគន្តុកភិក្ខុ បាត្រដែលខ្លួនមិនស្គាល់ ចីវរដែលខ្លួនមិនស្គាល់ សំពត់និសីទនៈដែលខ្លួនមិនស្គាល់ ស្នាមដែលស្រោចទឹកលាងជើងរបស់ពួកអាគន្តុកភិក្ខុ ។ លុះឃើញហើយ ក៏មានសេចក្តីសង្ស័យថា មានពួកអាគន្តុកភិក្ខុ ឬគ្មានទេ ។ ពួកអាវាសិកទាំងនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យហើយមិនពិនិត្យមើល លុះមិនពិនិត្យមើលហើយ ក៏បវារណា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ បេ ។ ពួកអាវាសិកភិក្ខុទាំងនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យហើយ ក៏ពិនិត្យមើល លុះពិនិត្យមើលហើយមិនឃើញ លុះមិនឃើញហើយ ក៏បវារណា មិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ពួកអាវាសិកភិក្ខុទាំងនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យហើយ ក៏ពិនិត្យមើល លុះពិនិត្យមើលហើយឃើញ លុះឃើញហើយបវារណា ជាមួយគ្នា មិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ពួកអាវាសិកភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តី

តិកា វិចិនន្តិ វិចិនិត្វា បស្សន្តិ បស្សិត្វា បាដេក្កំ ប-វារេន្តិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ តេ វេមតិកា វិចិនន្តិ វិចិនិត្វា បស្សន្តិ បស្សិត្វា នស្សន្តេតេ វិនស្សន្តេតេ កោ តេហិ អត្ថោតិ ភេទបុរេក្ខារា បវារេន្តិ អាបត្តិ ថុល្លច្ច-យស្ស ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ អាវាសិកា ភិក្ខូ សុណន្តិ អាគន្តុកានំ ភិក្ខូនំ អាគន្តុកាការំ អាគន្តុកលិង្គំ អា-គន្តុកនិមិត្តំ អាគន្តុកុទ្ទេសំ អាគច្ឆន្តានំ បទសទ្ទំ ឧបា-ហនាប្បោដនសទ្ទំ ឧក្កាសិតសទ្ទំ ខិបិតសទ្ទំ ។ សុត្វា វេមតិកា ហោន្តិ អត្ថិ នុ ខោ អាគន្តុកា ភិក្ខូ នត្ថិ នុ ខោតិ ។ តេ វេមតិកា ន វិចិនន្តិ អវិចិនិត្វា បវារេន្តិ អាបត្តិ

សង្ស័យទើបពិនិត្យមើល លុះពិនិត្យហើយឃើញ លុះឃើញហើយក៏បវា-រណាព្រៀកគ្នា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ពួកអាវាសិកភិក្ខុទាំងនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យហើយក៏ពិនិត្យមើល លុះពិនិត្យមើលហើយឃើញ លុះឃើញហើយ មានបំណងនឹងបំបែកសង្ឃដោយគិតថា ចូរភិក្ខុទាំងនុ៎ះបាត់ទៅចុះ ចូរភិក្ខុទាំងនុ៎ះវិនាសទៅចុះ ត្រូវការអ្វីដោយពួកភិក្ខុទាំងនោះ ដូច្នេះហើយក៏បវារណាទៅ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើពួកអាវាសិកភិក្ខុបានឮអាការរបស់អាគន្តុកភិក្ខុ ភេទរបស់អាគន្តុក-ភិក្ខុ និមិត្តរបស់អាគន្តុកភិក្ខុ ឧទ្ទេសរបស់អាគន្តុកភិក្ខុ សូរជើងរបស់ពួកអាគន្តុកភិក្ខុកំពុងដើរមក សូរគោះស្បែកជើង សូរក្អក សូរកណ្តាស់របស់ពួកអាគន្តុកភិក្ខុ ។ លុះឮហើយ ក៏មានសេចក្តីសង្ស័យថា មានពួកអាគន្តុក-ភិក្ខុ ឬគ្មានទេ ។ ពួកអាវាសិកភិក្ខុទាំងនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យហើយមិនពិនិត្យមើល លុះមិនពិនិត្យមើលហើយក៏បវារណា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ បេ ។

ទុក្កដស្ស ។ បេ ។ តេ វេមតិកា វិចិនន្តិ វិចិនិត្វា ន បស្សន្តិ អបស្សិត្វា បវារេន្តិ អនាបត្តិ ។ តេ វេមតិកា វិចិនន្តិ វិចិនិត្វា បស្សន្តិ បស្សិត្វា ឯកតោ បវារេន្តិ អនាបត្តិ ។ តេ វេមតិកា វិចិនន្តិ វិចិនិត្វា បស្សន្តិ បស្សិត្វា បាដេក្កំ បវារេន្តិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ តេ វេមតិកា វិចិនន្តិ វិចិ-និត្វា បស្សន្តិ បស្សិត្វា នស្សន្តេតេ វិនស្សន្តេតេ កោ តេ-ហិ អត្ថោតិ ភេទបុរេក្ខារា បវារេន្តិ អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្ស ។

[៣៧] ឥធ បន ភិក្ខវេ អាគន្តុកា ភិក្ខូ បស្សន្តិ អាវាសិកេ ភិក្ខូ នានាសំវាសកេ ។ តេ សមានសំវាសកទិដ្ឋឹ បដិលភន្តិ សមានសំវាសកទិដ្ឋឹ បដិលភិត្វា ន បុច្ឆន្តិ អបុច្ឆិត្វា ឯកតោ បវារេន្តិ អនាបត្តិ ។ បេ ។ តេ បុច្ឆន្តិ បុច្ឆិត្វា នាភិវិតរន្តិ

ពួកអាវាសិកភិក្ខុទាំងនោះ មានសេចក្ដីសង្ស័យហើយពិនិត្យមើល លុះពិ-និត្យហើយមិនឃើញ លុះមិនឃើញហើយ ក៏បវារណាទៅ មិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ពួកអាវាសិកទាំងនោះមានសេចក្ដីសង្ស័យហើយពិនិត្យមើល លុះពិនិត្យមើលហើយឃើញ លុះឃើញហើយក៏បវារណាជាមួយគ្នា មិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ពួកអាវាសិកភិក្ខុទាំងនោះ មានសេចក្ដីសង្ស័យហើយពិនិត្យមើល លុះពិនិត្យមើលហើយឃើញ លុះឃើញហើយ ក៏បវារណាញែកគ្នាត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ពួកអាវាសិកភិក្ខុទាំងនោះ មានសេចក្ដីសង្ស័យហើយពិនិត្យមើល លុះពិនិត្យមើលហើយឃើញ លុះឃើញហើយ ក៏មានបំណងនឹងបំបែកសង្ឃដោយគិតថា ចូរភិក្ខុទាំងនុ៎ះ បាត់ទៅចុះ ចូរភិក្ខុទាំងនុ៎ះវិនាសទៅចុះ ត្រូវការអ្វីដោយភិក្ខុទាំងនោះ ដូច្នេះហើយ ក៏បវារណាទៅត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ។

[៣៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើប្រសិនជាពួកអាគន្តុកភិក្ខុបានឃើញពួកអាវាសិកភិក្ខុមានសំវាសផ្សេងគ្នា ។ ពួកអាគន្តុក-ភិក្ខុទាំងនោះ ត្រឡប់បានសេចក្ដីយល់ថា មានសំវាសស្មើគ្នាទៅវិញ លុះត្រឡប់បានសេចក្ដីយល់ថា មានសំវាសស្មើគ្នាហើយមិនសួរ (លទ្ធិ) លុះមិនសួរហើយ ក៏បវារណាជាមួយគ្នាទៅ មិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ បេ ។ ពួកអាគន្តុកភិក្ខុទាំងនោះសួរ លុះសួរហើយក៏មិនអាចគ្របសង្កត់បាន គឺមិន

អនភិវិតរិត្វា ឯកតោ បក្កមន្តិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ តេ បុច្ឆន្តិ បុច្ឆិត្វា នាភិវិតរន្តិ អនភិវិតរិត្វា ចាដេក្កំ បក្កមន្តិ អនាបត្តិ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ អាគន្តុកា ភិក្ខូ បស្សន្តិ អាវាសិកេ ភិក្ខូ សមានសំវាសកេ ។ តេ នានាសំវាសកទិដ្ឋឹ បដិលភន្តិ នានាសំវាសកទិដ្ឋឹ បដិលភិត្វា ន បុច្ឆន្តិ អបុច្ឆិត្វា ឯកតោ បក្កមន្តិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ បេ ។ តេ បុច្ឆន្តិ អបុច្ឆិត្វា អភិវិតរន្តិ អភិវិតរិត្វា ចាដេក្កំ បក្កមន្តិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ តេ បុច្ឆន្តិ បុច្ឆិត្វា អភិវិតរន្តិ អភិវិតរិត្វា ឯកតោ បក្កមន្តិ អនាបត្តិ ។ តេ បុច្ឆន្តិ បុច្ឆិត្វា នាភិវិតរន្តិ អនភិវិតរិត្វា ចាដេក្កំ បក្កមន្តិ អនាបត្តិ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ អាវាសិកា ភិក្ខូ បស្សន្តិ អាគន្តុកេ ភិក្ខូ នានា-សំវាសកេ ។ តេ សមានសំវាសកទិដ្ឋឹ បដិលភន្តិ

អាចឲ្យភិក្ខុអស់នោះ លះបង់ទិដ្ឋិខុសបាន លុះគ្របសង្កត់មិនបានហើយ ក៏បវារណាជាមួយគ្នាទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ពួកអាគន្តុកភិក្ខុទាំងនោះ សួរ លុះសួរហើយ ក៏មិនអាចគ្របសង្កត់បាន លុះគ្របសង្កត់មិនបានហើយ ក៏បវារណាញែកគ្នា មិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើប្រសិនពួកអាគន្តុកភិក្ខុ ឃើញពួកអាវាសិកភិក្ខុ មានសំវាសស្មើគ្នា ។ ពួកអាគន្តុកភិក្ខុទាំងនោះ ត្រឡប់បានសេចក្តីយល់ថា ពួកអាវាសិកភិក្ខុមានសំវាសផ្សេងគ្នាទៅវិញ លុះត្រឡប់បានសេចក្តីយល់ថា មានសំវាសផ្សេងគ្នាហើយមិនសួរ (លទ្ធិ) លុះមិនសួរហើយ ក៏បវារណាជាមួយគ្នាទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ បេ ។ ពួកអាគន្តុកភិក្ខុទាំងនោះសួរ លុះសួរហើយក៏គ្របសង្កត់បាន គឺឲ្យពួកអាវាសិកភិក្ខុលះបង់ទិដ្ឋិខុសបាន លុះគ្របសង្កត់បានហើយ ក៏បវារណាញែកគ្នា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ពួកអាគន្តុកភិក្ខុទាំងនោះសួរ លុះសួរហើយក៏គ្របសង្កត់បាន លុះគ្របសង្កត់បានហើយ ក៏បវារណាជាមួយគ្នា មិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ពួកអាគន្តុកភិក្ខុទាំងនោះសួរ លុះសួរហើយគ្របសង្កត់មិនបាន លុះគ្របសង្កត់មិនបានហើយ ក៏បវារណាញែកគ្នាទៅ មិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើពួកអាវាសិកភិក្ខុបានឃើញពួកអាគន្តុកភិក្ខុមានសំវាសផ្សេងគ្នា ។ (តែ) ពួកអាវាសិកភិក្ខុទាំងនោះ ត្រឡប់បានសេចក្តីយល់ថា ពួកអាគន្តុកភិក្ខុ

សមានសំវាសកទិដ្ឋឹ បដិលភិត្វា ន បុច្ឆន្តិ អបុច្ឆិត្វា ឯកតោ បវារេន្តិ អនាបត្តិ ។ បេ ។ តេ បុច្ឆន្តិ បុច្ឆិត្វា នាភិវិតរន្តិ អនភិវិតរិត្វា ឯកតោ បវារេន្តិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ តេ បុច្ឆន្តិ បុច្ឆិត្វា នាភិវិតរន្តិ អនភិវិតរិត្វា បាដេក្កំ បវារេន្តិ អនាបត្តិ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ អាវាសិកា ភិក្ខូ បស្សន្តិ អាគន្តុកេ ភិក្ខូ សមានសំវាសកេ ។ តេ នានាសំវាសកទិដ្ឋឹ បដិលភន្តិ នានាសំវាសកទិដ្ឋឹ បដិលភិត្វា ន បុច្ឆន្តិ អបុច្ឆិត្វា ឯកតោ បវារេន្តិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ បេ ។ តេ បុច្ឆន្តិ បុច្ឆិត្វា អភិវិតរន្តិ អភិវិតរិត្វា បាដេក្កំ បវារេន្តិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ តេ បុច្ឆន្តិ បុច្ឆិត្វា អភិវិតរន្តិ អភិវិតរិត្វា ឯកតោ បវារេន្តិ អនាបត្តិ ។

[៣៨] ន ភិក្ខវេ តទហុប្បវារណាយ សភិក្ខុកា អាវាសា អភិក្ខុកោ អាវាសោ គន្តព្វោ អញ្ញត្រ សង្ឃេន

មានសំវាសស្មើគ្នាទៅវិញ លុះត្រឡប់បានសេចក្តីយល់ថា ពួកអាគន្តុកភិក្ខុមានសំវាសស្មើគ្នាហើយមិនសួរ លុះមិនសួរហើយ ក៏បវារណាជាមួយគ្នាទៅមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ បេ ។ ពួកអាវាសិកភិក្ខុទាំងនោះសួរ លុះសួរហើយគ្របសង្កត់មិនបាន លុះគ្របសង្កត់មិនបានហើយ ក៏បវារណាជាមួយគ្នាទៅត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ពួកអាវាសិកភិក្ខុទាំងនោះសួរ លុះសួរហើយគ្របសង្កត់មិនបាន លុះគ្របសង្កត់មិនបានហើយ ក៏បវារណាញែកគ្នា មិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើពួកអាវាសិកភិក្ខុបានឃើញពួកអាគន្តុកភិក្ខុមានសំវាសស្មើគ្នា ។ (តែ) ពួកអាវាសិកភិក្ខុទាំងនោះត្រឡប់បានសេចក្តីយល់ថា ពួកអាគន្តុកភិក្ខុ មានសំវាសផ្សេងគ្នាទៅវិញ លុះត្រឡប់បានសេចក្តីយល់ថា មានសំវាសផ្សេងគ្នា ហើយមិនសួរ លុះមិនសួរហើយ ក៏បវារណាជាមួយគ្នាទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ បេ ។ ពួកអាវាសិកភិក្ខុទាំងនោះសួរ លុះសួរហើយគ្របសង្កត់បាន លុះគ្របសង្កត់បានហើយ ក៏បវារណាញែកគ្នា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ពួកអាវាសិកភិក្ខុទាំងនោះសួរ លុះសួរហើយគ្របសង្កត់បាន លុះគ្របសង្កត់បានហើយ ក៏បវារណាជាមួយគ្នាទៅ មិនត្រូវអាបត្តិទេ ។

[៣៨] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ មិនត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយ ចេញពីអាវាសដែលមានភិក្ខុ ទៅកាន់អាវាសដែលគ្មានភិក្ខុទេ

អញ្ញត្រ អន្តរាយា ។ ន ភិក្ខវេ តទហុប្បវារណាយ សភិក្ខុកា អាវាសា អភិក្ខុកោ អនាវាសោ គន្តព្វោ អញ្ញត្រ សង្ឃេន អញ្ញត្រ អន្តរាយា ។ ន ភិក្ខវេ តទហុប្បវារណាយ សភិក្ខុកា អាវាសា អភិក្ខុកោ អាវាសោ វា អនាវាសោ វា គន្តព្វោ អញ្ញត្រ សង្ឃេន អញ្ញត្រ អន្តរាយា ។ ន ភិក្ខវេ តទហុប្បវារណាយ សភិក្ខុកា អនាវាសា អភិក្ខុកោ អាវាសោ គន្តព្វោ អញ្ញត្រ សង្ឃេន អញ្ញត្រ អន្តរាយា ។ ន ភិក្ខវេ តទហុប្បវារណាយ សភិក្ខុកា អនាវាសា អភិក្ខុ-កោ អនាវាសោ គន្តព្វោ អញ្ញត្រ សង្ឃេន អញ្ញត្រ អន្តរាយា ។ ន ភិក្ខវេ តទហុប្បវារណាយ សភិក្ខុ-កា អនាវាសា អភិក្ខុកោ អាវាសោ វា អនាវាសោ វា គន្តព្វោ អញ្ញត្រ សង្ឃេន អញ្ញត្រ អន្តរា-យា ។ ន ភិក្ខវេ តទហុប្បវារណាយ សភិក្ខុកា អាវាសា វា អនាវាសា វា អភិក្ខុកោ អាវាសោ គន្តព្វោ អញ្ញត្រ សង្ឃេន អញ្ញត្រ អន្តរាយា ។ ន ភិក្ខវេ តទហុប្បវារណាយ សភិក្ខុកា អាវាសា វា អនាវាសា វា

វៀរលែងតែសង្ឃ វៀរលែងតែភិក្ខុមានការអន្តរាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ មិនត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយ ចេញពីអាវាសដែលមានភិក្ខុទៅកាន់អនាវាស (ទីមិនមែនអាវាស) ដែលគ្មានភិក្ខុទេ វៀរលែងតែសង្ឃ វៀរលែងតែភិក្ខុមានការអន្តរាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ មិនត្រូវភិក្ខុចេញពីអាវាសដែលមានភិក្ខុ ទៅកាន់អាវាស ឬអនាវាសដែលគ្មានភិក្ខុទេ វៀរលែងតែសង្ឃ វៀរលែងតែភិក្ខុមានការអន្តរាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ មិនត្រូវភិក្ខុចេញពីអនាវាសដែលមានភិក្ខុ ទៅកាន់អាវាសដែលគ្មានភិក្ខុទេ វៀរលែងតែសង្ឃ វៀរលែងតែភិក្ខុមានការអន្តរាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ មិនត្រូវភិក្ខុចេញពីអនាវាស ដែលមានភិក្ខុទៅកាន់អនាវាស ដែលគ្មានភិក្ខុទេ វៀរលែងតែសង្ឃ វៀរលែងតែភិក្ខុមានការអន្តរាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ ក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ មិនត្រូវភិក្ខុចេញពីអនាវាស ដែលមានភិក្ខុទៅកាន់អាវាស ឬអនាវាសដែលគ្មានភិក្ខុទេ វៀរលែងតែសង្ឃ វៀរលែងតែភិក្ខុមានការអន្តរាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ មិនត្រូវភិក្ខុចេញពីអាវាស ឬពីអនាវាសដែលមានភិក្ខុ ទៅកាន់អាវាសដែលគ្មានភិក្ខុទេ វៀរលែងតែសង្ឃ វៀរលែងតែភិក្ខុមានការអន្តរាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ មិនត្រូវភិក្ខុចេញពីអាវាសឬពីអនា-

១១៧

បវារណក្ខន្ធកេ ន តទហុប្បវារណាយ គន្តព្វំ

អភិក្ខុកោ អនាវាសោ គន្តព្វោ អញ្ញត្រ សង្ឃេន អញ្ញត្រ អន្តរាយា ។ ន ភិក្ខវេ តទហុប្បវារណាយ សភិក្ខុកា អាវាសា វា អនាវាសា វា អភិក្ខុកោ អាវាសោ វា អនាវាសោ វា គន្តព្វោ អញ្ញត្រ សង្ឃេន អញ្ញត្រ អន្តរាយា ។ ន ភិក្ខវេ តទហុប្បវារណាយ សភិក្ខុកា អាវាសា សភិក្ខុកោ អាវាសោ គន្តព្វោ យត្ថស្សុ ភិក្ខូ នានាសំវាសកា អញ្ញត្រ សង្ឃេន អញ្ញត្រ អន្តរាយា ។ ន ភិក្ខវេ តទហុប្បវារណាយ សភិក្ខុកា អាវាសា សភិក្ខុកោ អនាវាសោ គន្តព្វោ យត្ថស្សុ ភិក្ខូ នានាសំវាសកា អញ្ញត្រ សង្ឃេន អញ្ញត្រ អន្តរាយា ។ ន ភិក្ខវេ តទហុប្បវារណាយ សភិក្ខុកា អាវាសា សភិក្ខុកោ អាវាសោ វា អនាវាសោ វា គន្តព្វោ យត្ថស្សុ ភិក្ខូ នានាសំវាសកា អញ្ញត្រ សង្ឃេន អញ្ញត្រ អន្តរាយា ។ ន ភិក្ខវេ តទហុប្បវារណាយ សភិក្ខុកា អនាវាសា សភិក្ខុកោ អាវាសោ ។ បេ ។ អនាវាសោ ។ បេ ។ អាវាសោ វា អនាវាសោ វា គន្តព្វោ យត្ថស្សុ ភិក្ខូ

វាសដែលមានភិក្ខុ ទៅកាន់អនាវាសដែលគ្មានភិក្ខុទេ វៀរលែងតែសង្ឃ វៀរលែងតែភិក្ខុមានការអន្តរាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងថ្ងៃបវា-រណានោះ មិនត្រូវភិក្ខុចេញពីអាវាស ឬអនាវាសដែលមានភិក្ខុ ទៅកាន់អា-វាស ឬអនាវាសដែលគ្មានភិក្ខុទេ វៀរលែងតែសង្ឃ វៀរលែងតែភិក្ខុមានការអន្តរាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ មិនត្រូវភិក្ខុចេញពីអាវាសដែលមានភិក្ខុ ទៅកាន់អាវាសដែលមានភិក្ខុនោះទេ គឺអាវាសណាដែលមានពួកភិក្ខុមានសំវាសផ្សេងគ្នា វៀរលែងតែសង្ឃ វៀរលែងតែភិក្ខុមានការអន្តរាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ មិនត្រូវភិក្ខុចេញពីអាវាសដែលមានភិក្ខុ ទៅកាន់អនាវាសដែលមានភិក្ខុទេ គឺអនា-វាសណាដែលមានពួកភិក្ខុមានសំវាសផ្សេងគ្នា វៀរលែងតែសង្ឃ វៀរលែងតែភិក្ខុមានការអន្តរាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ មិនត្រូវភិក្ខុចេញពីអាវាសដែលមានភិក្ខុ ទៅកាន់អាវាស ឬអនាវាសដែលមានភិក្ខុទេ គឺអាវាស ឬអនាវាសណា ដែលមានពួកភិក្ខុមានសំវាសផ្សេងគ្នា វៀរលែងតែសង្ឃ វៀរលែងតែភិក្ខុមានការអន្តរាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ មិនត្រូវភិក្ខុចេញពីអនាវាសដែលមានភិក្ខុ ទៅកាន់អាវាសដែលមានភិក្ខុទេ ។ បេ ។ ទៅកាន់អនាវាស ។ បេ ។ ទៅកាន់អា-វាសឬអនាវាសទេ គឺអាវាសឬអនាវាសណា ដែលមានពួកភិក្ខុមានសំវាស

នានាសំវាសកា អញ្ញត្រ សង្ឃេន អញ្ញត្រ អន្តរាយា ។ ន ភិក្ខវេ តទហុប្បវារណាយ សភិក្ខុកា អាវាសា វា អនាវាសា វា សភិក្ខុកោ អាវាសោ ។ បេ ។ អនាវាសោ ។ បេ ។ អាវាសោ វា អនាវាសោ វា គន្តព្វោ យត្ថស្សុ ភិក្ខូ នានាសំវាសកា អញ្ញត្រ សង្ឃេន អញ្ញត្រ អន្តរា-យា ។ គន្តព្វោ ភិក្ខវេ តទហុប្បវារណាយ សភិក្ខុកា អាវាសា សភិក្ខុកោ អាវាសោ ។ បេ ។ អនាវាសោ ។ បេ ។ អាវាសោ វា អនាវាសោ វា យត្ថស្សុ ភិក្ខូ ស-មានសំវាសកា យំ ជញ្ញា សក្កោមិ អជ្ជេវ គន្តុន្តិ ។ គន្តព្វោ ភិក្ខវេ តទហុប្បវារណាយ សភិក្ខុកា អនាវា-សា សភិក្ខុកោ អាវាសោ ។ បេ ។ អនាវាសោ ។ បេ ។ អាវាសោ វា អនាវាសោ វា យត្ថស្សុ ភិក្ខូ សមានសំវា-សកា យំ ជញ្ញា សក្កោមិ អជ្ជេវ គន្តុន្តិ ។ គន្តព្វោ ភិក្ខវេ តទហុប្បវារណាយ សភិក្ខុកា អាវាសា វា អនាវាសា វា សភិក្ខុកោ អាវាសោ ។ បេ ។ អនាវាសោ

ផ្សេងគ្នា វៀរលែងតែសង្ឃ វៀរលែងតែភិក្ខុមានការអន្តរាយ ។ ម្នាល ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ មិនត្រូវភិក្ខុចេញពីអាវាស ឬអនាវាស ដែលមានភិក្ខុ ទៅកាន់អាវាសដែលមានភិក្ខុទេ ។ បេ ។ ទៅកាន់អនាវាស ទេ ។ បេ ។ ទៅកាន់អាវាស ឬអនាវាសទេ គឺអាវាស ឬអនាវាសណាដែល មានពួកភិក្ខុមានសំវាសផ្សេងគ្នា វៀរលែងតែសង្ឃ វៀរលែងតែភិក្ខុមានការ អន្តរាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ ភិក្ខុគួរចេញពីអា-វាសដែលមានភិក្ខុ ទៅកាន់អាវាសដែលមានភិក្ខុបាន ។ បេ ។ ទៅកាន់អនា-វាស ។ បេ ។ ទៅកាន់អាវាស ឬអនាវាស គឺអាវាស ឬអនាវាសណាដែលមាន ពួកភិក្ខុមានសំវាសស្មើគ្នាបាន ហើយភិក្ខុក៏ដឹងថា អាវាសណាអាត្មាអញ អាចទៅទាន់ក្នុងថ្ងៃនេះជាប្រាកដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងថ្ងៃបវារណា នោះ ភិក្ខុគួរចេញពីអនាវាសដែលមានភិក្ខុ ទៅកាន់អាវាសដែលមានភិក្ខុ បាន ។ បេ ។ ទៅកាន់អនាវាស ។ បេ ។ ទៅកាន់អាវាស ឬអនាវាស គឺអាវាស ឬអនាវាសណា ដែលមានពួកភិក្ខុមានសំវាសស្មើគ្នាបាន ហើយភិក្ខុក៏ដឹងថា អាវាសណាអាត្មាអញអាចទៅទាន់ក្នុងថ្ងៃនេះជាប្រាកដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ ក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ ភិក្ខុគួរចេញពីអាវាស ឬអនាវាសដែលមានភិក្ខុ ទៅកាន់អាវាសដែលមានភិក្ខុបាន ។ បេ ។ ទៅកាន់អនាវាស ។ បេ ។

។ បេ ។ អាវាសោ វា អនាវាសោ វា យត្ថស្សុ ភិក្ខូ សមានសំវាសកា យំ ជញ្ញា សក្កោមិ អជ្ជេវ គន្តុន្តិ ។

[៣៩] ន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនិយា និសិន្នបរិសាយ បវារេតព្វំ យោ បវារេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ន ភិក្ខវេ សិក្ខមានាយ ន សាមណេរស្ស ន សាមណេរិយា ន សិក្ខំ បច្ចក្ខាតកស្ស ន អន្តិមវត្ថុំ អជ្ឈាបន្នកស្ស និសិន្នបរិសាយ បវារេតព្វំ យោ បវារេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ន ភិក្ខវេ អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខិត្តកស្ស និសិន្នបរិសាយ បវារេតព្វំ យោ បវារេយ្យ យថាធម្មោ ការេតព្វោ ។ ន អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ ឧក្ខិត្តកស្ស ន បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ ឧក្ខិត្តកស្ស និសិន្នបរិសាយ បវារេតព្វំ យោ បវារេយ្យ យថាធម្មោ ការេតព្វោ ។ ន បណ្ឌកស្ស និសិន្នបរិសាយ បវារេតព្វំ យោ បវារេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ន ថេយ្យសំវាសកស្ស ន តិត្ថិយបក្កន្តកស្ស ន តិរច្ឆានគតស្ស

ទៅកាន់អាវាស ឬអនាវាស គឺអាវាស ឬអនាវាសណា ដែលមានពួកភិក្ខុមានសំវាសស្មើគ្នាបាន ហើយភិក្ខុក៏ដឹងថាអាវាសណា អត្មាអញអាចទៅទាន់ក្នុងថ្ងៃនេះជាប្រាកដ ។

[៣៩] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មិនត្រូវភិក្ខុបវារណា ក្នុងបរិសទ្យដែលមានភិក្ខុនីអង្គុយជាមួយផងទេ ភិក្ខុណាបវារណា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មិនត្រូវភិក្ខុបវារណាក្នុងបរិសទ្យ ដែលមាននាងសិក្ខមានា សាមណេរ សាមណេរី បុគ្គលអ្នកលាសិក្ខា បុគ្គលអ្នកត្រូវអន្តិមវត្ថុអង្គុយជាមួយផងទេ ភិក្ខុណាបវារណា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មិនត្រូវភិក្ខុបវារណាក្នុងបរិសទ្យ ដែលមានភិក្ខុត្រូវសង្ឃលើកវត្ត ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិអង្គុយជាមួយផងទេ ភិក្ខុណាបវារណា ត្រូវវិនយធរឲ្យភិក្ខុនោះធ្វើតាមធម៌ (គឺឲ្យសំដែងអាបត្តិចេញ) ។ មិនត្រូវភិក្ខុបវារណាក្នុងបរិសទ្យ ដែលមានភិក្ខុត្រូវសង្ឃលើកវត្ត ព្រោះមិនសំដែងអាបត្តិ ភិក្ខុត្រូវសង្ឃលើកវត្ត ព្រោះមិនលះទិដ្ឋិអាក្រក់ អង្គុយជាមួយផងទេ ភិក្ខុណាបវារណា ត្រូវវិនយធរឲ្យភិក្ខុនោះធ្វើតាមធម៌ ។ មិនត្រូវភិក្ខុបវារណាក្នុងបរិសទ្យដែលមានបណ្ឌក (ខ្ទើយ) អង្គុយជាមួយផងទេ ភិក្ខុណាបវារណា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ មិនត្រូវភិក្ខុបវារណា ក្នុងបរិសទ្យដែលមានបុគ្គលជាថេយ្យសំវាសក[១] បុគ្គលគេចទៅចូលសាសន៍តិរ្ថិយ តិរច្ឆាន

១ លួចសំវាស ។

ន មាតុឃាតកស្ស ន បិតុឃាតកស្ស ន អរហន្ត-ឃាតកស្ស ន ភិក្ខុនីទូសកស្ស ន សង្ឃភេទកស្ស ន លោហិតុប្បាទកស្ស ន ឧភតោព្យញ្ជនកស្ស និសិន្នបរិសាយ បវារេតព្វំ យោ បវារេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ន ភិក្ខវេ ចារិវាសិកប្បវារណាទានេន បវារេតព្វំ អញ្ញត្រ អវុដ្ឋិតាយ បរិសាយ ។ ន ច ភិក្ខវេ អប្បវារណាយ បវារេតព្វំ អញ្ញត្រ សង្ឃសាមគ្គិយាតិ ។

ទុតិយភាណវារំ និដ្ឋិតំ ។

[៤០] តេន ខោ បន សមយេន កោសលេសុ ជន-បទេសុ អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុប្បវារណាយ សពរ-ភយំ[១] អហោសិ ។ ភិក្ខូ នាសក្ខឹសុ តេវាចិកំ បវារេតុំ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ទ្វេ-វាចិកំ បវារេតុន្តិ ។ ពាឡ្ហតរំ សពរភយំ អហោសិ ។

១ ឱ. សវរភយកំ ។

បុគ្គលអ្នកសម្លាប់មាតា អ្នកសម្លាប់បិតា អ្នកសម្លាប់ព្រះអរហន្ត អ្នកទ្រុស្តភិក្ខុនី អ្នកបំបែកសង្ឃ អ្នកធ្វើលោហិតុប្បាទ (ធ្វើព្រះលោហិតព្រះពុទ្ធឲ្យពង់ឡើង) បុគ្គលជាឧភតោព្យញ្ជនកៈ (មនុស្សមានភេទពីរ) អង្គុយជាមួយផង់ទេ ភិក្ខុណាបវារណា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មិនត្រូវភិក្ខុបវារណា ដោយឲ្យបវារណា ឈ្មោះថា បារិវាសិក (មានបរិសទ្យក្រោកចេញទៅហើយ) វៀរលែងតែបរិសទ្យ មិនទាន់ក្រោកចេញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មិនត្រូវភិក្ខុបវារណា ក្នុងថ្ងៃមិនមែនថ្ងៃបវារណាទេ វៀរលែងតែសង្ឃសាមគ្គីបវារណាចេញ ។

ចប់ ទុតិយភាណវារៈ ។

[៤០] *ក៏សម័យនោះឯង មានអាវាសមួយ ក្នុងកោសលជនបទកើតសញ្ចរភ័យ*[១] *ក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយមិនអាចនឹងបវារណាជាតេវាចិកាបវារណា (បវារណាជាគម្រប់ ៣ ដង) បាន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុបវារណា ជាទ្វេវាចិកាបវារណា (បវារណាជាគម្រប់ពីរដង) បាន ។ (កាលនោះ) សញ្ចរភ័យដ៏ក្លាខ្លាំង*

១ ភ័យដែលកើតអំពីមនុស្សនៅក្នុងព្រៃ ។

ភិក្ខូ នាសក្ខឹសុ ទ្វេវាចិកំ បវារេតុំ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឯកវាចិកំ បវារេតុន្តិ ។ ពាឡ្ហតរំ សពូរភយំ អហោសិ ។ ភិក្ខូ នាសក្ខឹសុ ឯកវាចិកំ បវារេតុំ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ សមានវស្សិកំ បវារេតុន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុបវារណាយ មនុស្សេហិ ទានំ ទេន្តេហិ យេភុយ្យេន រត្តិ ខេបិតា ហោតិ ។ អថខោ តេសំ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ ឥមេហិ មនុស្សេហិ ទានំ ទេន្តេហិ យេភុយ្យេន រត្តិ ខេបិតា សចេ សង្ឃោ តេវាចិកំ បវារេស្សតិ អប្បវារិតោ វ សង្ឃោ ភវិស្សតិ អថាយំ រត្តិ វិភាយិស្សតិ កថំ នុ ខោ អម្ហេហិ បដិបជ្ជិតព្វន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុបវារណាយ មនុស្សេហិ ទានំ ទេន្តេហិ យេភុយ្យេន រត្តិ ខេបិតា ហោតិ ។

ជាង់មុនកើតឡើងទៀត ។ ពួកភិក្ខុមិនអាចនឹងបវារណា ជាទ្វេវាចិកាបវារណាបាន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុបវារណា ជាឯកវាចិកាបវារណា (បវារណាតែម្តង ៗ) បាន ។ សញ្ចារភ័យក៏ក្លាខ្លាំងជាង់មុនកើតឡើងទៀត ។ (កាលនោះ) ពួកភិក្ខុមិនអាចបវារណាជាឯកវាចិកាបវារណាបាន ។ ពួកភិក្ខុក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុបវារណា ជាសមានវស្សិកាបវារណា (ឲ្យភិក្ខុដែលមានវស្សាស្មើ ៗ គ្នាបវារណាព្រមគ្នា) បាន ។ ក៏សម័យនោះឯង ក្នុងអាវាសមួយ មានពួកមនុស្ស (មក) ឲ្យទានក្នុងថ្ងៃបវារណានោះអស់រាត្រីជាច្រើន (ជិតភ្លឺ) ។ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា ពួកមនុស្សទាំងនេះឲ្យទានអស់រាត្រីជាច្រើន បើសង្ឃនឹងបវារណាជាតេវាចិកាបវារណា សង្ឃនឹងបវារណាមិនទាន់ ដ្បិតរាត្រីនេះជិតភ្លឺហើយ តើយើងទាំងឡាយ ត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេច ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើក្នុងអាវាសណាមួយ មានពួកមនុស្សឲ្យទានក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ អស់រាត្រីជាច្រើន ។ បើពួកភិក្ខុក្នុងទី

១៦៦

តត្រ ចេ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ មនុស្សេហិ ទានំ ទេន្តេហិ
យេភុយ្យេន រត្តិ ខេបិតា សចេ សង្ឃោ តេវាចិកំ បវា-
រេស្សតិ អប្បវារិតោ វ សង្ឃោ ភវិស្សតិ អថាយំ រត្តិ
វិភាយិស្សតីតិ ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ
ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ មនុស្សេហិ
ទានំ ទេន្តេហិ យេភុយ្យេន រត្តិ ខេបិតា ។ សចេ
សង្ឃោ តេវាចិកំ បវារេស្សតិ អប្បវារិតោ វ សង្ឃោ
ភវិស្សតិ អថាយំ រត្តិ វិភាយិស្សតិ ។ យទិ សង្ឃស្ស
បត្តកល្លំ សង្ឃោ ទ្វេវាចិកំ ឯកវាចិកំ សមានវស្សិ-
កំ បវារេយ្យាតិ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ អញ្ញតរស្មឹ អាវា-
សេ តទហុប្បវារណាយ ភិក្ខូហិ ធម្មំ ភណន្តេហិ សុត្តន្តិ-
កេហិ សុត្តន្តំ សង្គាយន្តេហិ វិនយធរេហិ វិនយំ វិនិច្ឆិ-
នន្តេហិ ធម្មកថិកេហិ ធម្មំ សាកច្ឆន្តេហិ ភិក្ខូហិ ក-
លហំ ករោន្តេហិ យេភុយ្យេន រត្តិ ខេបិតា ហោតិ ។
តត្រ ចេ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ ភិក្ខូហិ កលហំ ករោ-
ន្តេហិ យេភុយ្យេន រត្តិ ខេបិតា សចេ សង្ឃោ តេវាចិកំ
បវារេស្សតិ អប្បវារិតោ វ សង្ឃោ ភវិស្សតិ អថាយំ

នោះមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ពួកមនុស្សដែលឲ្យទាន អស់រាត្រីជាច្រើន បើសង្ឃនឹងបវារណាជាតេវាចិកាបវារណា សង្ឃនឹងបវារណាមិនទាន់ ដ្បិតរាត្រីជិតភ្លឺហើយ ។ ត្រូវភិក្ខុដែលឆ្លាសប្រតិពល ឲ្យសង្ឃដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ (ដ្បិតមាន) ពួកមនុស្សអ្នកឲ្យទានអស់រាត្រីជាច្រើន ។ បើសង្ឃនឹងបវារណាជាតេវាចិកាបវារណា សង្ឃនឹងបវារណាមិនទាន់ទេ ដ្បិតរាត្រីជិតភ្លឺហើយ ។ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ គួរសង្ឃបវារណា ជាទ្វេវាចិកាបវារណា ជាឯកវាចិកាបវារណា ជាសមានវស្សិកាបវារណា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើក្នុងអាវាសណាមួយមានពួកភិក្ខុនិយាយធម៌ ពួកភិក្ខុរៀនព្រះសូត្រសង្គាយនា (ផ្ទៀងផ្ទាត់) ព្រះសូត្រ ពួកភិក្ខុជាវិនយធរវិនិច្ឆ័យវិន័យ ពួកភិក្ខុជាធម្មកថិកសាកច្ឆាធម៌ ពួកភិក្ខុធ្វើសេចក្តីឈ្លោះគ្នា ក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ អស់រាត្រីជាច្រើន ។ បើពួកភិក្ខុក្នុងអាវាសនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ពួកភិក្ខុធ្វើសេចក្តីឈ្លោះគ្នា អស់រាត្រីជាច្រើន បើសង្ឃនឹងបវារណា ជាតេវាចិកាបវារណា សង្ឃនឹងបវារណាមិនទាន់

រត្តិ វិភាយិស្សតីតិ ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ ភិក្ខូហិ ក-លហំ ការោន្តេហិ យេភុយ្យេន រត្តិ ខេបិតា ។ សចេ សង្ឃោ តេវាចិកំ បវារេស្សតិ អប្បវារិតោ វ សង្ឃោ ភវិស្សតិ អថាយំ រត្តិ វិភាយិស្សតិ ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ ទ្វេវាចិកំ ឯកវាចិកំ សមានវស្សិកំ បវារេយ្យាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន កោសលេសុ ជនបទេសុ អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុប្បវារណាយ មហាភិក្ខុសង្ឃោ សន្និបតិតោ ហោតិ ។ បរិត្តញ្ច អ-នោវស្សិកំ ហោតិ មហា ច មេឃោ ឧគ្គតោ ហោតិ ។ អថខោ តេសំ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ អយំ ខោ មហាភិក្ខុ-សង្ឃោ សន្និបតិតោ បរិត្តញ្ច អនោវស្សិកំ មហា ច មេ-ឃោ ឧគ្គតោ សចេ សង្ឃោ តេវាចិកំ បវារេស្សតិ អប្ប-វារិតោ វ សង្ឃោ ភវិស្សតិ អថាយំ មេឃោ បវស្សិស្សតិ កថំ នុ ខោ អម្ហេហិ បដិបជ្ជិតព្វន្តិ ។ ភគវតោ ឯត-មត្ថំ អារោចេសុំ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ អញ្ញតរស្មឹ

ព្រោះរាត្រីទៀបភ្លឺហើយ ។ ត្រូវភិក្ខុដែលឆ្លាសប្រតិពលឲ្យសង្ឃដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្ដាប់ខ្ញុំ ពួកភិក្ខុធ្វើសេចក្ដីឈ្លោះគ្នាអស់រាត្រីជាច្រើន ។ បើសង្ឃនឹងបវារណាជាតេវាចិកាបវារណា សង្ឃនឹងបវារណាមិនទាន់ ព្រោះរាត្រីទៀបភ្លឺហើយ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ គួរសង្ឃបវារណា ជាទ្វេវាចិកាបវារណា ជាឯកវាចិកាបវារណា ជាសមានវស្សិកាបវារណា ។ ក្នុងអាវាសមួយ ក្នុងកោសលជនបទមានភិក្ខុសង្ឃច្រើនប្រជុំគ្នា ក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ ទីដែលគត់ភ្លៀងក៏តិច មហាមេឃក៏តាំងឡើង (គឺនឹងធ្លាក់ភ្លៀងធំ) ។ ទើបភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្ដីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុសង្ឃនេះប្រជុំគ្នាច្រើនម្ល៉េះ ទីដែលគត់ភ្លៀងក៏តិច មហាមេឃក៏តាំងឡើងហើយ បើសង្ឃនឹងបវារណា ជាតេវាចិកាបវារណា សង្ឃនឹងបវារណាមិនហើយជាប្រាកដ ភ្លៀងនេះនឹងធ្លាក់ចុះមិនខាន គួរពួកយើងប្រតិបត្តិដូចម្ដេចហ្ន៎ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើក្នុងអាវាសណាមួយមានភិក្ខុសង្ឃច្រើន

អាវាសេ តទហុប្បវារណាយ មហាភិក្ខុសង្ឃោ សន្និប-តិតោ ហោតិ ។ បរិត្តញ្ច អនោវស្សិកំ ហោតិ មហា ច មេឃោ ឧគ្គតោ ហោតិ ។ តត្រ ចេ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ អយំ ខោ មហាភិក្ខុសង្ឃោ សន្និបតិតោ បរិត្តញ្ច អនោ-វស្សិកំ មហា ច មេឃោ ឧគ្គតោ សចេ សង្ឃោ តេវាចិកំ បវារេស្សតិ អប្បវារិតោ វ សង្ឃោ ភវិស្សតិ អថាយំ មេឃោ បវស្សិស្សតីតិ ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ អយំ មហាភិក្ខុសង្ឃោ សន្និបតិតោ ។ បរិត្តញ្ច អនោវស្សិកំ មហា ច មេឃោ ឧគ្គតោ ។ សចេ សង្ឃោ តេវាចិកំ បវារេស្សតិ អប្បវារិតោ វ សង្ឃោ ភវិស្សតិ អថាយំ មេ-ឃោ បវស្សិស្សតិ ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ ទ្វេវាចិកំ ឯកវាចិកំ សមានវស្សិកំ បវារេយ្យាតិ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុប្បវារណា-យ រាជន្តរាយោ ហោតិ ។ បេ ។ ចោរន្តរាយោ ហោតិ ។ អគ្យន្តរាយោ ហោតិ ។ ឧទកន្តរាយោ ហោតិ ។

ប្រជុំគ្នាក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ ។ ទីគត់ភ្លៀងក៏តិច ភ្លៀងធំក៏តាំងឡើងហើយ ។ បើពួកភិក្ខុក្នុងអាវាសនោះ មានសេចក្តីត្រិះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុសង្ឃនេះ ប្រជុំគ្នាច្រើនដល់ម្ល៉េះ ទីដែលគត់ភ្លៀងក៏តិច ភ្លៀងធំក៏តាំងឡើងហើយ បើសង្ឃនឹងបវារណាជាតេវាចិកាបវារណា សង្ឃនឹងបវារណាមិនហើយជាប្រាកដ ភ្លៀងនឹងធ្លាក់ចុះមិនខាន ។ ត្រូវភិក្ខុដែលឆ្លាសប្រតិពលឲ្យសង្ឃដឹងថា បពិត្រព្រះគម្ពែងសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ (ដ្បិត) ភិក្ខុសង្ឃនេះប្រជុំគ្នាច្រើនណាស់ ។ ទីគត់ភ្លៀងក៏តិច ភ្លៀងធំក៏តាំងឡើងហើយ ។ បើសង្ឃនឹងបវារណា ជាតេវាចិកាបវារណា សង្ឃនឹងបវារណាមិនហើយជាប្រាកដ ភ្លៀងនេះធ្លាក់ចុះមិនខាន ។ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីបវារណា ជាទ្វេវាចិកាបវារណា ជាឯកវាចិកាបវារណា ជាសមានវស្សិកាបវារណា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើក្នុងអាវាសណាមួយមានការអន្តរាយអំពីស្តេច ក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ ។ បេ ។ មានការអន្តរាយអំពីចោរ ។ មានការអន្តរាយអំពីភ្លើង ។ មានការអន្តរាយអំពីទឹក ។

មនុស្សន្តរាយោ ហោតិ ។ អមនុស្សន្តរាយោ ហោតិ ។ វាឡន្តរាយោ ហោតិ ។ សិរឹសបន្តរាយោ ហោតិ ។ ជីវិតន្តរាយោ ហោតិ ។ ព្រហ្មចរិយន្តរាយោ ហោតិ ។ តត្រ ចេ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ អយំ ខោ ព្រហ្មចរិយន្តរាយោ សចេ សង្ឃោ តេវាចិកំ បវារេស្សតិ អប្បវារិតោ វ សង្ឃោ ភវិស្សតិ អថាយំ ព្រហ្មចរិយន្តរាយោ ភវិស្សតីតិ ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ អយំ ព្រហ្មចរិយន្តរាយោ សចេ សង្ឃោ តេវាចិកំ បវារេស្សតិ អប្បវារិតោ វ សង្ឃោ ភវិស្សតិ អថាយំ ព្រហ្មចរិយន្តរាយោ ភវិស្សតិ ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ ទ្វេវាចិកំ ឯកវាចិកំ សមានវស្សិកំ បវារេយ្យាតិ ។

[៤១] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ សាបត្តិកា បវារេន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ សាបត្តិកេន បវារេតព្វំ យោ បវារេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ យោ សា-

មានការអន្តរាយអំពីមនុស្ស ។ មានការអន្តរាយអំពីអមនុស្ស (មានខ្មោចបិសាចជាដើម) ។ មានការអន្តរាយអំពីសត្វសាហាវ ។ មានការអន្តរាយអំពីសត្វលូនវារ (ពស់តូចពស់ធំ) ។ មានការអន្តរាយដល់ជីវិត ។ មានការអន្តរាយដល់ព្រហ្មចារ្យ ។ បើពួកភិក្ខុក្នុងអាវាសនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា នេះឯងជាសេចក្តីអន្តរាយដល់ព្រហ្មចារ្យ បើសង្ឃនឹងបវារណាជាតេវាចិកាបវារណា សង្ឃនឹងបវារណាមិនហើយជាប្រាកដ នឹងមានការអន្តរាយដល់ព្រហ្មចារ្យនេះមិនខាន ។ ត្រូវភិក្ខុឆ្លាសប្រតិពលឲ្យសង្ឃដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ នេះជាការអន្តរាយដល់ព្រហ្មចារ្យ បើសង្ឃនឹងបវារណាជាតេវាចិកាបវារណា សង្ឃនឹងបវារណាមិនហើយជាប្រាកដ ការអន្តរាយដល់ព្រហ្មចារ្យនេះ មុខជានឹងកើតឡើងមិនខាន ។ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ គួរសង្ឃបវារណាជាទ្វេវាចិកាបវារណា ជាឯកវាចិកាបវារណា ជាសមានវស្សិកាបវារណា ។

[៤១] ក៏សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុមានអាបត្តិ (ជាត្រូវអាបត្តិ) ហើយបវារណា ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលមានអាបត្តិ មិនត្រូវបវារណាទេ ភិក្ខុណាបវារណា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុណាមានអាបត្តិហើយបវារណា

បត្តិកោ បវារេតិ តស្ស ឱកាសំ ការាបេត្វា អាបត្តិយា ចោទេន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ឱកាសំ ការាបិយមានា ន ឥច្ឆន្តិ ឱកាសំ កាតុំ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឱកាសំ អករោន្តស្ស បវារណំ ឋបេតុំ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឋបេតព្វា តទហុប្បវារណាយ ចាតុទ្ទសេ វា បណ្ណរសេ វា តស្មឹ បុគ្គលេ សម្មុខីភូតេ សង្ឃមជ្ឈេ ឧទាហរិតព្វំ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមោ បុគ្គលោ សាបត្តិកោ បវារេតិ តស្ស បវារណំ ឋបេមិ ន តស្មឹ សម្មុខីភូតេ បវារេតព្វន្តិ ។ ឋបិតា ហោតិ បវារណាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ បុរម្ហាកំ បេសលា ភិក្ខូ បវារណំ ឋបេន្តីតិ បដិកច្ចេវ សុទ្ធានំ ភិក្ខូនំ អនាបត្តិកានំ អវត្ថុស្មឹ អការណេ បវារណំ ឋបេន្តិ បវារិតានម្បិ បវារណំ ឋបេន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។

តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុ សុំធ្វើឱកាសហើយចោទអាបត្តិដល់ភិក្ខុនោះ ។ ក៏សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ កាលដែលភិក្ខុឯទៀត សុំឱកាសមិនប្រា-ថ្នានឹងបើកឱកាសឲ្យ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យឃាត់នូវបវារណា ដល់ភិក្ខុដែលមិនធ្វើឱកាស (មិនបើកឲ្យ) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុត្រូវឃាត់បវារណាយ៉ាងនេះ ត្រូវភិក្ខុសូត្រក្នុងកណ្តាលសង្ឃចំពោះបុគ្គលនោះ ដែលមានក្នុងទីចំពោះមុខ ក្នុងថ្ងៃបវារណានោះគឺថ្ងៃទី ១៤ ឬថ្ងៃទី ១៥ ថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំបុគ្គលឈ្មោះនេះ ប្រកបដោយអាបត្តិហើយបវារណា ខ្ញុំសូមឃាត់នូវបវារ-ណារបស់បុគ្គលនោះ មិនគួរសង្ឃបវារណានឹងបុគ្គលនោះ ដែលមានក្នុងទីចំពោះមុខទេ ។ បវារណាឈ្មោះថា ភិក្ខុបានឃាត់ហើយ ។ ក៏សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុគិតគ្នាថា ពួកភិក្ខុមានសីលជាទីស្រឡាញ់មុខជានឹងឃាត់បវារណា របស់ពួកយើងជាមុនហើយ ក៏តាំងរូតរះឃាត់បវារណាដល់ពួកភិក្ខុដែលបរិសុទ្ធ មិនត្រូវអាបត្តិ ដោយឥតមានរឿង ឥតមានហេតុអ្វី ថែមទាំងឃាត់បវារណាដល់ពួកភិក្ខុ ដែលបានបវារណាហើយផង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះ

ន ភិក្ខវេ សុទ្ធានំ ភិក្ខូនំ អនាបត្តិកានំ អវត្ថុស្មឹ
អការណេ បវារណា ឋបេតព្វា យោ ឋបេយ្យ អាបត្តិ
ទុក្កដស្ស ។ ន ច ភិក្ខវេ បវារិតានម្បិ បវារណា ឋបេ-
តព្វា យោ ឋបេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

[៤២] ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ឋបិតា ហោតិ បវារណា ។
ឯវំ អដ្ឋបិតា ។ កថញ្ច ភិក្ខវេ អដ្ឋបិតា ហោតិ ប-
វារណា ។ តេវាចិកាយ ចេ ភិក្ខវេ បវារណាយ ភា-
សិតាយ លបិតាយ បរិយោសិតាយ បវារណំ ឋបេតិ
អដ្ឋបិតា ហោតិ បវារណា ទ្វេវាចិកាយ ចេ ភិក្ខវេ
ឯកវាចិកាយ ចេ ភិក្ខវេ សមានវស្សិកាយ ចេ ភិក្ខវេ
បវារណាយ ភាសិតាយ លបិតាយ បរិយោសិតាយ បវា-
រណំ ឋបេតិ អដ្ឋបិតា ហោតិ បវារណា ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ
អដ្ឋបិតា ហោតិ បវារណា ។ កថញ្ច ភិក្ខវេ ឋបិតា

អង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មិនត្រូវភិក្ខុឃាត់បវារណាដល់ពួកភិក្ខុដែលបរិសុទ្ធ ដែលមិនត្រូវអាបត្តិដោយឥតមានរឿង ឥតមានហេតុអ្វីទេ ភិក្ខុណាឃាត់ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវឃាត់បវារណាដល់ពួកភិក្ខុ ដែលបានបវារណាហើយទេ ភិក្ខុណាឃាត់ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[៤២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បវារណាដែលភិក្ខុបានឃាត់ហើយដោយប្រការដូច្នេះឯង ។ បវារណាដែលភិក្ខុឃាត់មិនបាន ដូចមានសេចក្តីតទៅនេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បវារណាដែលភិក្ខុឃាត់មិនបាននោះតើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុឃាត់បវារណា ចំពោះតេវាចិ-កាបវារណាដែលសង្ឃបានសូត្រហើយ បានពោលហើយ បានបញ្ចប់ស្រេចហើយ បវារណាឈ្មោះថា ភិក្ខុឃាត់មិនបាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុឃាត់បវារណា ចំពោះទ្វេវាចិកាបវារណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុបើភិក្ខុឃាត់បវារណាចំពោះឯកវាចិកាបវារណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុឃាត់បវារណា ចំពោះសមានវស្សិកាបវារណា ដែលសង្ឃបានសូត្រហើយ បានពោលហើយ បានបញ្ចប់ស្រេចហើយ បវារណាឈ្មោះថា ភិក្ខុឃាត់មិនបានឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បវារណាដែលភិក្ខុមិនត្រូវឃាត់ដូចបានសំដែងមកនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បវារណាដែលឈ្មោះថា

ហោតិ បវារណា ។ តេវាចិកាយ ចេ ភិក្ខវេ បវារណាយ ភាសិតាយ លបិតាយ អបរិយោសិតាយ[១] បវារណំ ឋបេតិ ឋបិតា ហោតិ បវារណា ។ ទ្វេវាចិកាយ ចេ ភិក្ខវេ ឯកវាចិកាយ ចេ ភិក្ខវេ សមានវស្សិកាយ ចេ ភិក្ខវេ បវារណាយ ភាសិតាយ លបិតាយ អបរិយោសិតាយ បវារណំ ឋបេតិ ឋបិតា ហោតិ បវារណា ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ឋបិតា ហោតិ បវារណា ។

[៤៣] ឥធ បន ភិក្ខវេ តទហុប្បវារណាយ ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស បវារណំ ឋបេតិ ។ តញ្ចេ ភិក្ខុំ អញ្ញេ ភិក្ខូ ជានន្តិ អយំ ខោ អាយស្មា អបរិសុទ្ធកាយសមាចារោ អបរិសុទ្ធវចីសមាចារោ អបរិសុទ្ធអាជីវោ ពាលោ អព្យត្តោ ន បដិពលោ អនុយុញ្ជិយមានោ អនុយោគំ ទាតុន្តិ ។ អលំ ភិក្ខុ មា ភណ្ឌនំ មា កលហំ មា វិគ្គហំ មា វិវាទន្តិ ឱមទ្ទិត្វា សង្ឃេន បវារេតព្វំ ។

១ ឱ. បរិយោសិតាយ ។

ភិក្ខុឃាត់បាននោះ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុឃាត់បវារណា ចំពោះតេវាចិកាបវារណា ដែលសង្ឃបានសូត្រហើយ បានពោលហើយតែមិនទាន់ចប់ បវារណាឈ្មោះថា ភិក្ខុបានឃាត់ហើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុឃាត់បវារណា ចំពោះទ្វេវាចិកាបវារណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុឃាត់បវារណា ចំពោះឯកវាចិកាបវារណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុឃាត់បវារណា ចំពោះសមានវស្សិកាបវារណា ដែលសង្ឃបានសូត្រហើយ បានពោលហើយតែមិនទាន់ចប់ បវារណាឈ្មោះថា ភិក្ខុបានឃាត់ហើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បវារណាឈ្មោះថា ភិក្ខុបានឃាត់ហើយដូចពោលមកនេះឯង ។

[៤៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើប្រសិនជាមានភិក្ខុឃាត់បវារណា ចំពោះភិក្ខុផងគ្នាក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ ។ បើពួកភិក្ខុឯទៀតបានស្គាល់ភិក្ខុនោះថា លោកដ៏មានអាយុនេះឯង មានកាយសមាចារមិនបរិសុទ្ធ[១] មានវចីសមាចារមិនបរិសុទ្ធ[២] មានអាជីវៈមិនបរិសុទ្ធ[៣] ល្ងង់មិនឆ្លាស កាលបើមានគេចោទសួរ ក៏មិនអាចឲ្យគេចោទសួរបាន ។ ត្រូវសង្ឃសង្រ្គួបសង្រ្គួមថា នែភិក្ខុកុំឡើយ លោកកុំធ្វើការបង្កហេតុ កុំឈ្លោះគ្នា កុំទាស់ទែងគ្នា កុំធ្វើការវិវាទគ្នាឡើយ ដូច្នេះហើយ សឹមបវារណាចុះ ។

១ សេចក្តីប្រព្រឹត្តដោយកាយមិនបរិសុទ្ធ ។ ២ សេចក្តីប្រព្រឹត្តដោយវាចាមិនបរិសុទ្ធ ។ ៣ សេចក្តីចិញ្ចឹមជីវិតមិនបរិសុទ្ធ ។

១២៩

បវារណាក្ខន្ធកេ ភិក្ខុស្ស បវារណាឋបនំ

ឥធ បន ភិក្ខវេ តទហុប្បវារណាយ ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស បវារណំ ឋបេតិ ។ តញ្ចេ ភិក្ខុំ អញ្ញេ ភិក្ខូ ជានន្តិ អយំ ខោ អាយស្មា បរិសុទ្ធកាយសមាចារោ អបរិសុទ្ធវចីសមាចារោ អបរិសុទ្ធអាជីវោ ពាលោ អព្យត្តោ ន បដិពលោ អនុយុញ្ជិយមានោ អនុយោគំ ទាតុន្តិ ។ អលំ ភិក្ខុ មា ភណ្ឌនំ មា កលហំ មា វិគ្គហំ មា វិវាទន្តិ ឱមទ្ទិត្វា សង្ឃេន បវារេតព្វំ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ តទហុប្បវារណាយ ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស បវារណំ ឋបេតិ ។ តញ្ចេ ភិក្ខុំ អញ្ញេ ភិក្ខូ ជានន្តិ អយំ ខោ អាយស្មា បរិសុទ្ធកាយសមាចារោ បរិសុទ្ធវចីសមាចារោ អបរិសុទ្ធអាជីវោ ពាលោ អព្យត្តោ ន បដិពលោ អនុយុញ្ជិយមានោ អនុយោគំ ទាតុន្តិ ។ អលំ ភិក្ខុ មា ភណ្ឌនំ មា កលហំ មា វិគ្គហំ មា វិវាទន្តិ ឱមទ្ទិត្វា សង្ឃេន បវារេតព្វំ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ តទហុប្បវារណាយ ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស បវារណំ ឋបេតិ ។ តញ្ចេ ភិក្ខុំ អញ្ញេ ភិក្ខូ ជានន្តិ អយំ ខោ អាយស្មា

បវារណក្ខន្ធកៈ ការឃាត់នូវបវារណាចំពោះភិក្ខុផងគ្នា

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើភិក្ខុឃាត់បវារណាចំពោះភិក្ខុផងគ្នាក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ ។ បើពួកភិក្ខុដទៃបានស្គាល់ភិក្ខុនោះថា លោកដ៏មានអាយុនេះឯង មានកាយសមាចារបរិសុទ្ធ តែមានវចីសមាចារមិនបរិសុទ្ធ មានអាជីវៈមិនបរិសុទ្ធ ល្ងង់មិនឆ្លាស កាលបើមានគេចោទសួរ ក៏មិនអាចឲ្យគេចោទសួរបាន ។ ត្រូវសង្ស្រសង្គ្រួបសង្គ្រួមថា នៃភិក្ខុ កុំឡើយ លោកកុំធ្វើការបង្កហេតុ កុំឈ្លោះគ្នា កុំទាស់ទែងគ្នា កុំវិវាទគ្នាឡើយដូច្នេះហើយ សឹមបវារណា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើភិក្ខុឃាត់បវារណា ចំពោះភិក្ខុផងគ្នាក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ ។ បើពួកភិក្ខុឯទៀតបានស្គាល់ភិក្ខុនោះថា លោកដ៏មានអាយុនេះឯង មានកាយសមាចារបរិសុទ្ធ មានវចីសមាចារបរិសុទ្ធ តែមានអាជីវៈមិនបរិសុទ្ធ ល្ងង់មិនឆ្លាស កាលបើមានគេចោទសួរ ក៏មិនអាចឲ្យគេចោទសួរបាន ។ ត្រូវសង្ស្រសង្គ្រួបសង្គ្រួមថា នៃភិក្ខុ លោកកុំធ្វើការបង្កហេតុ កុំឈ្លោះគ្នា កុំទាស់ទែងគ្នា កុំវិវាទគ្នាដូច្នេះហើយ សឹមបវារណាចុះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើភិក្ខុឃាត់បវារណា ចំពោះភិក្ខុផងគ្នាក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ ។ បើពួកភិក្ខុដទៃស្គាល់ភិក្ខុនោះថា លោកដ៏មានអាយុនេះ

បរិសុទ្ធកាយសមាចារោ បរិសុទ្ធវចីសមាចារោ បរិសុទ្ធអាជីវោ ពាលោ អព្យត្តោ ន បដិពលោ អនុយុញ្ជិយមានោ អនុយោគំ ទាតុន្តិ ។ អលំ ភិក្ខុ មា ភណ្ឌនំ មា កលហំ មា វិគ្គហំ មា វិវាទន្តិ ឱមទ្ទិត្វា សង្ឃេន បវារេតព្វំ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ តទហុប្បវារណាយ ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស បវារណំ ឋបេតិ ។ តញ្ចេ ភិក្ខុំ អញ្ញោ ភិក្ខូ ជានាតិ អយំ ខោ អាយស្មា បរិសុទ្ធកាយសមាចារោ បរិសុទ្ធវចីសមាចារោ បរិសុទ្ធអាជីវោ បណ្ឌិតោ ព្យត្តោ មេធាវី បដិពលោ អនុយុញ្ជិយមានោ អនុយោគំ ទាតុន្តិ ។ សោ ឯវមស្ស វចនីយោ យំ ខោ ត្វំ អាវុសោ ឥមស្ស ភិក្ខុនោ បវារណំ ឋបេសិ កិម្ហិ នំ ឋបេសិ សីលវិបត្តិយា ឋបេសិ អាចារវិបត្តិយា ឋបេសិ ទិដ្ឋិវិបត្តិយា ឋបេសីតិ ។ សោ ចេ ឯវំ វទេយ្យ សីលវិបត្តិយា ឋបេមិ អាចារវិបត្តិយា ឋបេមិ ទិដ្ឋិវិបត្តិយា ឋបេមីតិ ។ សោ ឯវមស្ស វចនីយោ ជានាតិ បនាយស្មា សីលវិបត្តឹ ជានាតិ អាចារវិបត្តឹ ជានាតិ ទិដ្ឋិវិបត្តិន្តិ ។

ឯងមានកាយសមាចារបរិសុទ្ធ មានវចីសមាចារបរិសុទ្ធ មានអាជីវៈបរិសុទ្ធ តែល្ងង់មិនឆ្លាស កាលគេចោទសួរក៏មិនអាចឲ្យគេចោទសួរបាន ។ ត្រូវសង្ឃស្រង្រួបស្រង្រួមថា កុំឡើយភិក្ខុ លោកកុំធ្វើការបង្កហេតុ កុំឈ្លោះគ្នា កុំទាស់ទែងគ្នា កុំវិវាទគ្នាដូច្នេះហើយ សឹមបវារណាចុះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើភិក្ខុឃាត់បវារណាចំពោះភិក្ខុផងគ្នា ក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ ។ បើពួកភិក្ខុដទៃស្គាល់ភិក្ខុនោះថា លោកដ៏មានអាយុនេះឯង មានកាយសមាចារបរិសុទ្ធ មានវចីសមាចារបរិសុទ្ធ មានអាជីវៈបរិសុទ្ធ ជាបណ្ឌិតឆ្លាសមានប្រាជ្ញា កាលមានគេចោទសួរ អាចឲ្យគេចោទសួរបាន ។ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយនឹងភិក្ខុនោះថា នែអាវុសោ លោកនេះឯងឃាត់បវារណាចំពោះភិក្ខុនេះ លោកឃាត់បវារណានោះ ព្រោះហេតុអ្វី លោកឃាត់ព្រោះសីលវិបត្តិ ឬឃាត់ព្រោះអាចារវិបត្តិ ឬ ឃាត់ព្រោះទិដ្ឋិវិបត្តិ ។ បើភិក្ខុអ្នកឃាត់នោះ និយាយយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំឃាត់ ព្រោះសីលវិបត្តិ ខ្ញុំឃាត់ព្រោះអាចារវិបត្តិ ខ្ញុំឃាត់ព្រោះទិដ្ឋិវិបត្តិ ។ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយ និយាយនឹងភិក្ខុនោះយ៉ាងនេះថា លោកដ៏មានអាយុស្គាល់សីលវិបត្តិ ស្គាល់អាចារវិបត្តិ ស្គាល់ទិដ្ឋិវិបត្តិដែរឬ ។

១៣១

បវារណក្ខន្ធកេ ភិក្ខុស្ស បវារណាឋបនំ

សោ ចេ ឯវំ វទេយ្យ ជានាមិ ខោ អហំ អាវុសោ សីលវិបត្តឹ ជានាមិ អាចារវិបត្តឹ ជានាមិ ទិដ្ឋិវិបត្តិន្តិ ។ សោ ឯវមស្ស វចនីយោ កតមា បនាវុសោ សីលវិបត្តិ កតមា អាចារវិបត្តិ កតមា ទិដ្ឋិវិបត្តីតិ ។ សោ ចេ ឯវំ វទេយ្យ ចត្តារិ បារាជិកានិ តេរស សង្ឃាទិសេសា អយំ សីលវិបត្តិ ថុល្លច្ចយំ បាចិត្តិយំ បាដិទេសនីយំ ទុក្កដំ ទុព្ភាសិតំ អយំ អាចារវិបត្តិ មិច្ឆាទិដ្ឋិ អន្តគ្គាហិកា ទិដ្ឋិ អយំ ទិដ្ឋិវិបត្តីតិ ។ សោ ឯវមស្ស វចនីយោ យំ ខោ ត្វំ អាវុសោ ឥមស្ស ភិក្ខុនោ បវារណំ ឋបេសិ ទិដ្ឋេន ឋបេសិ សុតេន ឋបេសិ បរិសង្កាយ ឋបេសីតិ ។ សោ ចេ ឯវំ វទេយ្យ ទិដ្ឋេន វា ឋបេមិ សុតេន វា ឋបេមិ បរិសង្កាយ វា ឋបេមីតិ ។ សោ ឯវមស្ស វចនីយោ យំ ខោ ត្វំ អាវុសោ ឥមស្ស ភិក្ខុនោ ទិដ្ឋេន បវារណំ ឋបេសិ កិន្តេ ទិដ្ឋំ កិន្តិ តេ ទិដ្ឋំ កទា តេ ទិដ្ឋំ កត្ថ តេ ទិដ្ឋំ បារាជិកំ អជ្ឈាបជ្ជន្តោ ទិដ្ឋោ សង្ឃាទិសេសំ អជ្ឈាបជ្ជន្តោ ទិដ្ឋោ ថុល្លច្ចយំ បាចិត្តិយំ បាដិទេសនីយំ ទុក្កដំ ទុព្ភាសិតំ អជ្ឈាបជ្ជន្តោ ទិដ្ឋោ

១៣១

បវារណាក្ខន្ធកៈ ការឃាត់នូវបវារណាដល់ភិក្ខុផងគ្នា

បើភិក្ខុនោះនិយាយយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោ ខ្ញុំស្គាល់សីលវិបត្តិ អាចារវិបត្តិ ទិដ្ឋិវិបត្តិ ជាប្រាកដ ។ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយនឹងភិក្ខុនោះយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោ ចុះដូចម្តេចហៅថា សីលវិបត្តិ ដូចម្តេចហៅថា អាចារវិបត្តិ ដូចម្តេចហៅថា ទិដ្ឋិវិបត្តិ ។ បើភិក្ខុនោះនិយាយយ៉ាងនេះថា បារាជិក ៤ សង្ឃាទិសេស ១៣ នេះហៅថា សីលវិបត្តិ ថុល្លច្ច័យ បាចិត្តិយ បាដិទេសនីយ ទុក្កដ ទុព្ភាសិតនេះហៅថា អាចារវិបត្តិ មិច្ឆាទិដ្ឋិនិងអន្តគ្គាហិកាទិដ្ឋិនេះហៅថា ទិដ្ឋិវិបត្តិ ។ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយនឹងភិក្ខុនោះយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោ លោកឃាត់បវារណាចំពោះភិក្ខុនេះ អ្នកឃាត់ដោយឃើញ ឬឃាត់ដោយឮ ឬឃាត់ដោយរង្កៀស ។ បើភិក្ខុនោះនិយាយយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំឃាត់ដោយឃើញក្តី ខ្ញុំឃាត់ដោយឮក្តី ខ្ញុំឃាត់ដោយរង្កៀសក្តី ។ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយនឹងភិក្ខុនោះយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោ លោកឃាត់បវារណាចំពោះភិក្ខុនេះ ដោយឃើញ តើលោកឃើញហេតុដូចម្តេច លោកឃើញអ្វីក្នុងបវារណានោះ លោកឃើញក្នុងកាលណា លោកឃើញក្នុងទីណា កាលភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិបារាជិក លោកឃើញដែរឬ កាលភិក្ខុនេះ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស លោកឃើញដែរឬ កាលភិក្ខុនេះ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ បាចិត្តិយ បាដិទេសនីយ ទុក្កដ ទុព្ភាសិត លោកឃើញ

កត្ថ ច ត្វំ អហោសិ កត្ថ ចាយំ ភិក្ខុ អហោសិ កិញ្ចិ ត្វំ ករោសិ កិញ្ចាយំ ភិក្ខុ ករោតីតិ ។ សោ ចេ ឯវំ វទេយ្យ ន ខោ អហំ អាវុសោ ឥមស្ស ភិក្ខុនោ ជិឃ្ញន បារាណំ បបេមិ អបិច សុតេន បារាណំ បបេមីតិ ។ សោ ឯវមស្ស វចនីយោ យំ ខោ ត្វំ អាវុសោ ឥមស្ស ភិក្ខុនោ សុតេន បារាណំ បបេសិ កិន្តេ សុតំ កិន្តិ តេ សុតំ កេនា តេ សុតំ កត្ថ តេ សុតំ បារាជិកំ អជ្ឈាបន្នោតិ សុតំ សង្ឃាទិសេសំ អជ្ឈាបន្នោតិ សុតំ ថុល្លច្ចយំ បាចិត្តិយំ បាដិទេសនីយំ ទុក្កដំ ទុព្ភាសិតំ អជ្ឈាបន្នោ-តិ សុតំ ភិក្ខុស្ស សុតំ ភិក្ខុនិយា សុតំ សិក្ខមានាយ សុតំ សាមណេរស្ស សុតំ សាមណេរិយា សុតំ ឧបាស-កស្ស សុតំ ឧបាសិកាយ សុតំ រាជូនំ សុតំ រាជមហា-មត្តានំ សុតំ តិត្ថិយានំ សុតំ តិត្ថិយសាវកានំ សុតន្តិ ។ សោ ចេ ឯវំ វទេយ្យ ន ខោ អហំ អាវុសោ ឥមស្ស ភិក្ខុ-នោ សុតេន បារាណំ បបេមិ អបិច បរិសង្កាយ បារាណំ

ដែរឬ ចំណែកលោកនៅក្នុងទីណា ឯភិក្ខុនេះនៅក្នុងទីណា លោកកំពុងធ្វើអ្វីខ្លះ ភិក្ខុនេះកំពុងធ្វើអ្វីខ្លះ ។ បើភិក្ខុនោះ និយាយយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោ ខ្ញុំមិនមែនឃាត់បវារណា ចំពោះភិក្ខុនេះដោយឃើញទេ ខ្ញុំឃាត់បវារណាដោយឮទេតើ ។ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយនឹងភិក្ខុនោះយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោ លោកឃាត់បវារណាណា ចំពោះភិក្ខុនេះដោយឮ លោកឮហេតុដូចម្តេចក្នុងបវារណានោះ លោកឮអ្វី លោកឮក្នុងកាលណា លោកឮក្នុងទីណា លោកឮថាភិក្ខុនេះត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយឬ លោកឮថាភិក្ខុនេះ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសហើយឬ លោកឮថាភិក្ខុនេះត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ អាបត្តិបាចិត្តិយ បាដិទេសនីយ ទុក្កដ ទុព្ភាសិតហើយឬ លោកឮពីភិក្ខុឬ លោកឮពីភិក្ខុនីឬ ឮពីនាងសិក្ខមានាឬ ឮពីសាមណេរឬ ឮពីសាមណេរីឬ ឮពីឧបាសកឬ ឮពីឧបាសិកាឬ ឮពីស្តេចទាំងឡាយឬ ឮពីពួកមហាមាត្យ ស្តេចឬ ឮពីពួកតិរ្ថិយឬ ឮពីពួកសាវកតិរ្ថិយ ។ បើភិក្ខុនោះនិយាយយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោ ខ្ញុំមិនបានឃាត់បវារណាចំពោះភិក្ខុនេះដោយឮទេ ខ្ញុំឃាត់បវារណាដោយរង្កៀសទេតើ ។

១៣៣

ឋបេមីតិ ។ សោ ឯវមស្ស វចនីយោ យំ ខោ ត្វំ អាវុសោ ឥមស្ស ភិក្ខុនោ បរិសង្កាយ បវារណំ ឋបេសិ កឹ បរិសង្កសិ កិន្តិ បរិសង្កសិ កទា បរិសង្កសិ កត្ថ បរិសង្កសិ បារាជិកំ អជ្ឈាបន្នោតិ បរិសង្កសិ សង្ឃាទិសេសំ អជ្ឈាបន្នោតិ បរិសង្កសិ ថុល្លច្ចយំ បាចិត្តិយំ បាដិទេសនីយំ ទុក្កដំ ទុព្ភាសិតំ អជ្ឈាបន្នោតិ បរិសង្កសិ ភិក្ខុស្ស សុត្វា បរិសង្កសិ ភិក្ខុនិយា សុត្វា បរិសង្កសិ សិក្ខមានាយ សុត្វា បរិសង្កសិ សាមណេរស្ស សុត្វា បរិសង្កសិ សាមណេរិយា សុត្វា បរិសង្កសិ ឧបាសកស្ស សុត្វា បរិសង្កសិ ឧបាសិកាយ សុត្វា បរិសង្កសិ រាជូនំ សុត្វា បរិសង្កសិ រាជមហាមត្តានំ សុត្វា បរិសង្កសិ តិត្ថិយានំ សុត្វា បរិសង្កសិ តិត្ថិយសាវកានំ សុត្វា បរិសង្កសីតិ ។ សោ ចេ ឯវំ វទេយ្យ ន ខោ អហំ អាវុសោ ឥមស្ស ភិក្ខុនោ បរិសង្កាយ បវារណំ ឋបេមិ អបិច អហម្បិ[១] ន ជានាមិ កេនចាហំ[២] ឥមស្ស ភិក្ខុនោ បវារណំ ឋបេមីតិ ។ សោ ចេ ភិក្ខវេ ចោទកោ ភិក្ខុ អនុយោគេន វិញ្ញូនំ សព្រហ្មចារីនំ ចិត្តំ ន

១ ឱ. អហំ ។ ២ ឱ. កេន អហំ ។

ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយនឹងភិក្ខុនោះយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោ លោកឃាត់បវារណាណា ចំពោះភិក្ខុនេះដោយរង្កៀស លោករង្កៀសដូចម្តេចក្នុងបវារណានោះ ហេតុអ្វី ក៏លោករង្កៀស លោករង្កៀសក្នុងកាលណា លោករង្កៀសក្នុងទីណា លោករង្កៀសថា ភិក្ខុនេះត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយឬ លោករង្កៀសថា ភិក្ខុនេះ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសហើយឬ លោករង្កៀសថា ភិក្ខុនេះ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ បាចិត្តិយ បាដិទេសនីយ ទុក្កដ ទុព្ភាសិតហើយឬ លោករង្កៀស ព្រោះឮពីភិក្ខុឬ លោករង្កៀស ព្រោះឮពីភិក្ខុនីឬ លោករង្កៀស ព្រោះឮពីសិក្ខមានាឬ លោករង្កៀស ព្រោះឮពីសាមណេរឬ លោករង្កៀស ព្រោះឮពីសាមណេរីឬ លោករង្កៀសព្រោះឮពីឧបាសកឬ លោករង្កៀស ព្រោះឮពីឧបាសិកាឬ លោករង្កៀសព្រោះឮពីពួកស្តេចឬ លោករង្កៀស ព្រោះឮពីពួកមហាមាត្យស្តេចឬ លោករង្កៀស ព្រោះឮពីពួកតិរ្ថិយឬ លោករង្កៀស ព្រោះឮពីពួកសាវកតិរ្ថិយឬ ។ បើភិក្ខុនោះនិយាយយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោ ខ្ញុំមិនមែនឃាត់បវារណាចំពោះភិក្ខុនេះ ដោយរង្កៀសទេ មួយវិញទៀត ខ្ញុំក៏មិនដឹងថា ខ្ញុំឃាត់បវារណា ចំពោះភិក្ខុនោះ ដោយហេតុអ្វីទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុអ្នកចោទនោះ មិនធ្វើចិត្តរបស់ពួកសព្រហ្មចារីជាវិញ្ញូឲ្យ

អាបជ្ជតិ អនន្តរាយិកា ចុទិតោ ភិក្ខូតិ អលំ វចនាយ ។ សោ ចេ ភិក្ខវេ ចោទកោ ភិក្ខុ អនុយោគេន វិញ្ញូនំ សព្រហ្មចារីនំ ចិត្តំ អារាធេតិ សានុវាទោ ចុទិតោ ភិក្ខូតិ អលំ វចនាយ ។ សោ ចេ ភិក្ខវេ ចោទកោ ភិក្ខុ អមូលកេន ចារាជិកេន អនុទ្ធំសិតំ បដិជានាតិ សង្ឃាទិសេសំ អាបេបន្នោ[១] សង្ឃេន បវារេតព្វំ ។ សោ ចេ ភិក្ខវេ ចោទកោ ភិក្ខុ អមូលកេន សង្ឃាទិសេសេន អនុទ្ធំសិតំ បដិជានាតិ យថាធម្មំ ការាបេត្វា សង្ឃេន បវារេតព្វំ ។ សោ ចេ ភិក្ខវេ ចោទកោ ភិក្ខុ អមូលកេន ថុល្លច្ចយេន ចាចិត្តិយេន ចាដិទេសនីយេន ទុក្កដេន ទុព្ភាសិតេន អនុទ្ធំសិតំ បដិជានាតិ យថាធម្មំ ការាបេត្វា សង្ឃេន បវារេតព្វំ ។ សោ ចេ ភិក្ខវេ ចុទិតោ ភិក្ខុ ចារាជិកំ អជ្ឈាបន្នោតិ បដិជានាតិ នាសេត្វា សង្ឃេន បវារេតព្វំ ។ សោ ចេ ភិក្ខវេ ចុទិតោ ភិក្ខុ សង្ឃាទិសេសំ អជ្ឈាបន្នោតិ បដិជានាតិ សង្ឃាទិសេសំ

១ អាបេត្វា ។

ត្រេកអរតាមការសាកសួរទេ គួរនឹងពោលថា ភិក្ខុដែលត្រូវគេចោទមិនគួរ ភិក្ខុដទៃតិះដៀលទេ គឺឥតទោសទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុអ្នកចោទនោះធ្វើចិត្តរបស់សព្រហ្មចារីជាវិញ្ញូ ឲ្យត្រេកអរ តាមសេចក្តីសាកសួរ គួរពោលថា ភិក្ខុដែលត្រូវចោទគួរភិក្ខុដទៃតិះដៀលបាន (មានទោស) ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុអ្នកចោទនោះ ប្តេជ្ញាចំពោះភិក្ខុដែលខ្លួនតាមកំចាត់ (ចោទ) ដោយអាបត្តិបារាជិករកមូលគ្មាន ត្រូវសង្ឃលើកអាបត្តិសង្ឃាទិសេស (ចំពោះភិក្ខុអ្នកចោទនោះ) ហើយសឹមបវារណាចុះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុអ្នកចោទនោះ ប្តេជ្ញាចំពោះភិក្ខុដែលខ្លួនតាមកំចាត់ (ចោទ) ដោយអាបត្តិសង្ឃាទិសេសមិនមានមូល ត្រូវសង្ឃឲ្យភិក្ខុនោះធ្វើតាមធម៌ (ត្រូវសំដែងអាបត្តិចេញ) ហើយសឹមបវារណាចុះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុអ្នកចោទនោះ ប្តេជ្ញាចំពោះភិក្ខុដែលខ្លួនតាមកំចាត់ដោយអាបត្តិថុល្លច្ច័យ បាចិត្តិយ បាដិទេសនីយ ទុក្កដ ទុព្ភាសិតរកមូលគ្មាន ត្រូវសង្ឃឲ្យភិក្ខុនោះធ្វើតាមធម៌ (សំដែងអាបត្តិចេញ) ហើយសឹមបវារណាចុះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុដែលត្រូវចោទប្តេជ្ញានោះខ្លួនថាត្រូវអាបត្តិបារាជិក ត្រូវសង្ឃធ្វើនាសនកម្ម (ចំពោះភិក្ខុនោះ) ហើយសឹមបវារណាចុះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុដែលត្រូវចោទប្តេជ្ញាខ្លួនថា ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ត្រូវសង្ឃលើកអាបត្តិសង្ឃាទិសេសហើយ

អារោចេត្វា សង្ឃេន បវារេតព្វំ ។ សោ ចេ ភិក្ខវេ ចុទិ-តោ ភិក្ខុ ថុល្លច្ចយំ ចាចិត្តិយំ ចាដិទេសនីយំ ទុក្កដំ ទុព្ភាសិតំ អជ្ឈាបន្នោតិ បដិជានាតិ យថាធម្មំ ការា-បេត្វា សង្ឃេន បវារេតព្វំ ។

[៤៤] ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ តទហុប្បវារណាយ ថុល្លច្ចយំ អជ្ឈាបន្នោ ហោតិ ។ ឯកច្ចេ ភិក្ខូ ថុល្លច្ច-យទិដ្ឋិនោ ហោន្តិ ឯកច្ចេ ភិក្ខូ សង្ឃាទិសេសទិដ្ឋិនោ ហោន្តិ ។ យេ តេ ភិក្ខវេ ភិក្ខូ ថុល្លច្ចយទិដ្ឋិនោ តេហិ សោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ឯកមន្តំ អបនេត្វា យថាធម្មំ កា-រាបេត្វា សង្ឃំ ឧបសង្កមិត្វា ឯវមស្ស វចនីយោ យំ ខោ សោ អាវុសោ ភិក្ខុ អាបត្តឹ អាបន្នោ សាស្ស យថាធម្មំ បដិកតា យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ បវារេយ្យាតិ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ តទហុប្បវារណាយ ថុល្លច្ចយំ អជ្ឈាបន្នោ ហោតិ ។ ឯកច្ចេ ភិក្ខូ ថុល្ល-ច្ចយទិដ្ឋិនោ ហោន្តិ ឯកច្ចេ ភិក្ខូ ចាចិត្តិយទិដ្ឋិនោ ហោន្តិ ឯកច្ចេ ភិក្ខូ ថុល្លច្ចយទិដ្ឋិនោ ហោន្តិ ឯកច្ចេ

សឹមបវារណាចុះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុដែលត្រូវចោទនោះ ប្ដេជ្ញាខ្លួនថាត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ បាចិត្តិយ បាដិទេសនីយ ទុក្កដ ទុព្ភាសិត ត្រូវសង្ឃឲ្យភិក្ខុនោះធ្វើតាមធម៌ (សំដែងអាបត្តិ) ហើយសឹមបវារណាចុះ ។

[៤៤] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានភិក្ខុត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ ។ មានភិក្ខុពួកខ្លះយល់ថា អាបត្តិថុល្លច្ច័យ មានភិក្ខុពួកខ្លះយល់ថា សង្ឃាទិសេស ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុណាដែលយល់ថា អាបត្តិថុល្លច្ច័យ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវពួកភិក្ខុនោះនាំភិក្ខុ (ត្រូវអាបត្តិ) នោះចេញទៅកាន់ទីគួរមួយហើយ ឲ្យភិក្ខុនោះធ្វើតាមធម៌ រួចត្រូវចូលទៅរកសង្ឃហើយនិយាយយ៉ាងនេះថា នៃអាវុសោ ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិណាហើយ ភិក្ខុនោះបានសំដែងអាបត្តិនោះ តាមធម៌ហើយ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ គួរសង្ឃបវារណា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានភិក្ខុត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ ។ មានភិក្ខុពួកខ្លះយល់ថា អាបត្តិថុល្លច្ច័យ មានភិក្ខុពួកខ្លះយល់ថា អាបត្តិបាចិត្តិយ មានភិក្ខុពួកខ្លះយល់ថា អាបត្តិថុល្លច្ច័យ មានភិក្ខុពួកខ្លះ

ភិក្ខូ បាដិទេសនីយទិដ្ឋិនោ ហោន្តិ ឯកច្ចេ ភិក្ខូ ថុល្លច្ចយទិដ្ឋិនោ ហោន្តិ ឯកច្ចេ ភិក្ខូ ទុក្កដទិដ្ឋិនោ ហោន្តិ ឯកច្ចេ ភិក្ខូ ថុល្លច្ចយទិដ្ឋិនោ ហោន្តិ ឯកច្ចេ ភិក្ខូ ទុព្ភាសិតទិដ្ឋិនោ ហោន្តិ ។ យេ តេ ភិក្ខវេ ភិក្ខូ ថុល្លច្ចយទិដ្ឋិនោ តេហិ សោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ឯកមន្តំ អបនេត្វា យថាធម្មំ ការាបេត្វា សង្ឃំ ឧបសង្កមិត្វា ឯវមស្ស វចនីយោ យំ ខោ សោ អាវុសោ ភិក្ខុ អាបត្តឹ អាបន្នោ សាស្ស យថាធម្មំ បដិកតា យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ បវារេយ្យាតិ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ តទហុប្បវារណាយ បាចិត្តិយំ អជ្ឈាបន្នោ ហោតិ បាដិទេសនីយំ អជ្ឈាបន្នោ ហោតិ ទុក្កដំ អជ្ឈាបន្នោ ហោតិ ទុព្ភាសិតំ អជ្ឈាបន្នោ ហោតិ ។ ឯកច្ចេ ភិក្ខូ ទុព្ភាសិតទិដ្ឋិនោ ហោន្តិ ឯកច្ចេ ភិក្ខូ សង្ឃាទិសេសទិដ្ឋិនោ ហោន្តិ ។ យេ តេ ភិក្ខវេ ភិក្ខូ ទុព្ភាសិតទិដ្ឋិនោ តេហិ សោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ឯកមន្តំ អបនេត្វា យថាធម្មំ ការាបេត្វា សង្ឃំ ឧបសង្កមិត្វា ឯវមស្ស វចនីយោ យំ ខោ សោ អាវុសោ ភិក្ខុ អាបត្តឹ

យល់ថា អាបត្តិបាដិទេសនីយ មានពួកភិក្ខុខ្លះយល់ថា អាបត្តិថុល្លច្ច័យ មានភិក្ខុពួកខ្លះយល់ថា អាបត្តិទុក្កដ មានភិក្ខុពួកខ្លះយល់ថា អាបត្តិថុល្លច្ច័យ មានភិក្ខុពួកខ្លះយល់ថា អាបត្តិទុព្ភាសិត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុណាដែលយល់ថា អាបត្តិថុល្លច្ច័យ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុពួកនោះ នាំភិក្ខុនោះចេញទៅកាន់ទីគួរមួយ ឲ្យធ្វើតាមធម៌ (សំដែងអាបត្តិ) ហើយសឹមចូលមករកសង្ឃរួចត្រូវនិយាយយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិណា ភិក្ខុនោះ ក៏បានសំដែងអាបត្តិនោះ តាមធម៌ហើយ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីបវារណា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ត្រូវអាបត្តិទុព្ភាសិត ក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ ។ មានភិក្ខុពួកខ្លះយល់ថា ត្រូវអាបត្តិទុព្ភាសិត ភិក្ខុពួកខ្លះយល់ថា ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុណាដែលយល់ថា ត្រូវអាបត្តិទុព្ភាសិត ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវពួកភិក្ខុនោះ នាំភិក្ខុនោះ ចេញទៅកាន់ទីគួរមួយ ឲ្យធ្វើតាមធម៌ ហើយសឹមចូលទៅរកសង្ឃរួចនិយាយយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិណា

១៣៧

បវារណាក្ខន្ធកេ អាបត្តិអជ្ឈាបន្នេ នានាទិដ្ឋិ

អាបន្នោ សាស្ស យថាធម្មំ បដិកាតា យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ បវារេយ្យាតិ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ តទហុប្បវារណាយ ទុព្ភាសិតំ អជ្ឈាបន្នោ ហោតិ ។ ឯកច្ចេ ភិក្ខូ ទុព្ភាសិតទិដ្ឋិនោ ហោន្តិ ឯកច្ចេ ភិក្ខូ ថុល្លច្ចយទិដ្ឋិនោ ហោន្តិ ឯកច្ចេ ភិក្ខូ ទុព្ភាសិតទិដ្ឋិនោ ហោន្តិ ឯកច្ចេ ភិក្ខូ បាចិត្តិយទិដ្ឋិនោ ហោន្តិ ឯកច្ចេ ភិក្ខូ ទុព្ភាសិតទិដ្ឋិនោ ហោន្តិ ឯកច្ចេ ភិក្ខូ បាដិទេស-នីយទិដ្ឋិនោ ហោន្តិ ឯកច្ចេ ភិក្ខូ ទុព្ភាសិតទិដ្ឋិនោ ហោន្តិ ឯកច្ចេ ភិក្ខូ ទុក្កដទិដ្ឋិនោ ហោន្តិ ។ យេ តេ ភិក្ខវេ ភិក្ខូ ទុព្ភាសិតទិដ្ឋិនោ តេហិ សោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ឯកមន្តំ អបនេត្វា យថាធម្មំ ការាបេត្វា សង្ឃំ ឧប-សង្កមិត្វា ឯវមស្ស វចនីយោ យំ ខោ សោ អាវុសោ ភិក្ខុ អាបត្តឹ អាបន្នោ សាស្ស យថាធម្មំ បដិកាតា យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ បវារេយ្យាតិ ។

ភិក្ខុនោះ ក៏បានសំដែងអាបត្តិនោះតាមធម៌ហើយ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីបវារណាចុះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានភិក្ខុត្រូវអាបត្តិទុក្កាសិតក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ ។ មានភិក្ខុពួកខ្លះយល់ថា ត្រូវអាបត្តិទុក្កាសិត ភិក្ខុពួកខ្លះយល់ថា ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ មានភិក្ខុពួកខ្លះយល់ថា ត្រូវអាបត្តិទុក្កាសិត ភិក្ខុពួកខ្លះយល់ថា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ភិក្ខុពួកខ្លះយល់ថា ត្រូវអាបត្តិទុក្កាសិត ភិក្ខុពួកខ្លះយល់ថា ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយ មានភិក្ខុពួកខ្លះយល់ថា ត្រូវអាបត្តិទុក្កាសិត ភិក្ខុពួកខ្លះយល់ថា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុណាដែលយល់ថា ត្រូវអាបត្តិទុក្កាសិត ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវពួកភិក្ខុនោះនាំភិក្ខុនោះចេញទៅកាន់ទីគួរមួយ ឲ្យធ្វើតាមធម៌ ហើយត្រូវចូលទៅរកសង្ឃរួចនិយាយយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិណា ភិក្ខុនោះបានសំដែងអាបត្តិនោះ តាមធម៌ហើយ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីបវារណាចុះ ។

[៤៨] ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ តទហុប្បវារណាយ សង្ឃមជ្ឈេ ឧទាហរេយ្យ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ ឥទំ វត្ថុំ បញ្ញាយតិ ន បុគ្គលោ យទិ សង្ឃស្ស បត្ត-កល្លំ វត្ថុំ ឋបេត្វា សង្ឃោ បវារេយ្យាតិ ។ សោ ឯវមស្ស វចនីយោ ភគវតា ខោ អាវុសោ វិសុទ្ធានំ បវារណា បញ្ញត្តា សចេ វត្ថុំ បញ្ញាយតិ ន បុគ្គលោ ឥទានេវ នំ វទេហីតិ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ តទហុ-ប្បវារណាយ សង្ឃមជ្ឈេ ឧទាហរេយ្យ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ អយំ បុគ្គលោ បញ្ញាយតិ ន វត្ថុំ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ បុគ្គលំ ឋបេត្វា សង្ឃោ បវារេ-យ្យាតិ ។ សោ ឯវមស្ស វចនីយោ ភគវតា ខោ អាវុសោ សមគ្គានំ បវារណា បញ្ញត្តា សចេ បុគ្គលោ បញ្ញាយតិ ន វត្ថុំ ឥទានេវ នំ វទេហីតិ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ តទហុប្បវារណាយ សង្ឃមជ្ឈេ ឧទាហរេយ្យ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ ឥទំ វត្ថុញ្ច បុគ្គលោ ច

[៤៥] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើភិក្ខុសូត្រឡើង ក្នុងកណ្តាលសង្ឃ ក្នុងថ្ងៃបវារណានោះថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ វត្ថុនេះប្រាកដ តែបុគ្គលមិនប្រាកដ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីឃាត់វត្ថុទុកហើយសឹមបវារណា ។ ត្រូវភិក្ខុទាំង-ឡាយនិយាយនឹងភិក្ខុនោះយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តបវារណា ដើម្បីឲ្យវត្ថុទាំងឡាយស្អាតវិសេស បើវត្ថុប្រាកដ តែបុគ្គលមិនប្រាកដទេ ចូរអ្នកប្រាប់វត្ថុនោះ ឥឡូវនេះកុំខាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានភិក្ខុសូត្រឡើងកណ្តាលសង្ឃ ក្នុងថ្ងៃបវារណានោះថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ (ដ្បិត) បុគ្គលនេះប្រាកដ តែវត្ថុមិនប្រាកដទេ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ សូមសង្ឃឃាត់នូវបុគ្គលហើយសឹមបវារណា ។ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយនឹងភិក្ខុនោះយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តបវា-រណា ដើម្បីឲ្យពួកភិក្ខុព្រមព្រៀងគ្នា បើបុគ្គលប្រាកដ តែវត្ថុមិនប្រាកដទេ ចូរអ្នកប្រាប់បុគ្គលនោះ ឥឡូវនេះកុំខាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានភិក្ខុសូត្រឡើង កណ្តាលសង្ឃក្នុងថ្ងៃបវារណានោះថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ (ដ្បិត) វត្ថុនេះក្តី បុគ្គលក្តី

១៣៩

បវារណាក្ខន្ធកេ ភណ្ឌនការកាទយោ ភិក្ខូ

បញ្ញាយតិ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ វត្ថុញ្ច បុគ្គលញ្ច ឋបេត្វា សង្ឃោ បវារេយ្យាតិ ។ សោ ឯវមស្ស វចនីយោ ភគវតា ខោ អាវុសោ វិសុទ្ធានញ្ច សមគ្គានញ្ច បវារណា បញ្ញត្តា សចេ វត្ថុញ្ច បុគ្គលោ ច បញ្ញាយតិ ឥទានេវ នំ វទេហីតិ ។ បុព្វេ ចេ ភិក្ខវេ បវារណាយ វត្ថុំ បញ្ញាយតិ បច្ឆា បុគ្គលោ កល្លំ វចនាយ ។ បុព្វេ ចេ ភិក្ខវេ បវារណាយ បុគ្គលោ បញ្ញាយតិ បច្ឆា វត្ថុំ កល្លំ វចនាយ ។ បុព្វេ ចេ ភិក្ខវេ បវារណាយ វត្ថុញ្ច បុគ្គលោ ច បញ្ញាយតិ តញ្ចេ កតាយ បវារណាយ ឧក្កោដេតិ ឧក្កោដនកំ បាចិត្តិយន្តិ ។

[៤៦] តេន ខោ បន សមយេន សម្ពហុលា សន្ទិដ្ឋា សម្ភត្តា ភិក្ខូ កោសលេសុ ជនបទេសុ អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ វស្សំ ឧបគច្ឆឹសុ ។ តេសំ សមន្តា អញ្ញេ ភិក្ខូ ភណ្ឌនការកា កលហការកា វិវាទការកា ភស្សការកា សង្ឃេ អធិករណការកា

ក៏ប្រាកដ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ ត្រូវសង្ឃឃាត់ទាំងវត្ថុ ទាំងបុគ្គលហើយសឹមបវារណា ។ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយ និយាយយ៉ាងនេះ នឹងភិក្ខុនោះថា នែអាវុសោ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តបវារណា ដើម្បីឲ្យវត្ថុទាំងឡាយបរិសុទ្ធផង ដើម្បីឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រមព្រៀងគ្នាផង បើវត្ថុនិងបុគ្គលប្រាកដ ចូរលោកប្រាប់វត្ថុនិងបុគ្គលនោះ ក្នុងកាលឥឡូវនេះមក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើវត្ថុប្រាកដមុនបវារណា បុគ្គលប្រាកដក្រោយបវារណា គួរនឹងចោទបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើបុគ្គលប្រាកដមុនបវារណា វត្ថុប្រាកដក្រោយបវារណា គួរនឹងចោទបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើវត្ថុនិងបុគ្គលប្រាកដមុនបវារណា កាលបើសង្ឃបានធ្វើបវារណាហើយ បើភិក្ខុសើរើកម្មនោះឡើង ត្រូវឧក្កោដនកបាចិត្តិយ (ត្រូវបាចិត្តិយព្រោះការសើរើ) ។

[៤៦] ក៏សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុច្រើនរូបដែលជាមិត្រ គ្រាន់តែឃើញគ្នានិងជាមិត្របានគប់គ្នា (មិត្រស្និទ្ធស្នាលមាំមួន) ចូលទៅចាំវស្សាក្នុងអាវាសមួយ ក្នុងកោសលជនបទ ។ ពួកភិក្ខុដទៃដែលនៅជិតខាងភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ធ្វើសេចក្តីប្រកួតប្រកាន់គ្នា ធ្វើសេចក្តីឈ្លោះគ្នា ធ្វើសេចក្តីទាស់ទែងគ្នា ធ្វើតិរច្ឆានកថា ជាអ្នកធ្វើអធិករណ៍ក្នុងសង្ឃចូលទៅ

១៤០

វស្សំ ឧបគច្ឆឹសុ មយំ តេសំ ភិក្ខូនំ វស្សំ វុត្ថានំ បវា-
រណាយ បវារណំ ឋបេស្សាមាតិ ។ អស្សោសុំ ខោ
តេ ភិក្ខូ អម្ហាកំ កិរ សមណ្ដា អញ្ញេ ភិក្ខូ ភណ្ឌន-
ការកា កលហការកា វិវាទការកា ភស្សការកា
សង្ឃេ អធិករណការកា វស្សំ ឧបគតា មយំ តេសំ
ភិក្ខូនំ វស្សំ វុត្ថានំ បវារណាយ បវារណំ ឋបេស្សាមា-
តិ កថំ នុ ខោ អម្ហេហិ បដិបជ្ជិតព្វន្តិ ។ ភគវតោ
ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ សម្ពហុលា
សន្ទិដ្ឋា សម្ភត្តា ភិក្ខូ អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ វស្សំ ឧប-
គច្ឆន្តិ ។ តេសំ សមណ្ដា អញ្ញេ ភិក្ខូ ភណ្ឌនការកា
កលហការកា វិវាទការកា ភស្សការកា សង្ឃេ
អធិករណការកា វស្សំ ឧបគច្ឆន្តិ មយំ តេសំ ភិក្ខូនំ
វស្សំ វុត្ថានំ បវារណាយ បវារណំ ឋបេស្សាមាតិ ។
អនុជានាមិ ភិក្ខវេ តេហិ ភិក្ខូហិ ទ្វេ តយោ ឧបោ-
សថេ ចាតុទ្ទសិកេ កាតុំ កថំ មយំ តេហិ ភិក្ខូហិ

ចាំវស្សាដោយប៉ងថា កាលបើភិក្ខុទាំងនោះ នៅចាំវស្សារួចហើយ ពួកយើងនឹងឃាត់បវារណា ក្នុងថ្ងៃដែលបវារណា ។ ពួកភិក្ខុទាំងនោះបានឮដំណឹងថា ពួកភិក្ខុដទៃដែលនៅជិតខាងយើង ជាអ្នកធ្វើសេចក្តីប្រកួតប្រកាន់ ធ្វើសេចក្តីឈ្លោះប្រកែក ធ្វើសេចក្តីទាស់ទែងគ្នា ធ្វើតិរច្ឆានកថាជាអ្នកធ្វើអធិករណ៍ក្នុងសង្ឃ ចូលទៅចាំវស្សាដោយគិតថា កាលបើភិក្ខុទាំងនោះនៅចាំវស្សារួចហើយ ពួកយើងនឹងឃាត់បវារណា ក្នុងថ្ងៃដែលបវារណា គួរយើងទាំងឡាយប្រតិបត្តិដូចម្តេចហ្ន៎ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងសាសនានេះ បើមានពួកភិក្ខុច្រើនរូបជាមិត្រ ដែលធ្លាប់ឃើញគ្នា ជាមិត្រសិទ្ធស្នាលមាំមួន ចូលទៅចាំវស្សាក្នុងអាវាសមួយ ។ ពួកភិក្ខុដទៃដែលនៅជិតខាងពួកភិក្ខុទាំងនោះ ជាអ្នកធ្វើសេចក្តីប្រកួតប្រកាន់ ធ្វើសេចក្តីឈ្លោះ ធ្វើសេចក្តីទាស់ទែង ធ្វើតិរច្ឆានកថា ជាអ្នកធ្វើអធិករណ៍ក្នុងសង្ឃ ចូលទៅចាំវស្សាដោយប៉ងថា កាលបើភិក្ខុទាំងនោះ នៅចាំវស្សារួចហើយ ពួកយើងនឹងឃាត់បវារណា ក្នុងថ្ងៃដែលបវារណា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយតថាគតអនុញ្ញាតឲ្យពួកភិក្ខុទាំងនោះ ធ្វើចាតុទ្ទសីឧបោសថពីរបីឧបោសថ[១] ដោយគិតថាធ្វើដូចម្តេច ពួកយើងនឹងគប្បីបវារណាឲ្យបានមុនពួកភិក្ខុ

---

១ ក្នុងវស្សា ៣ ខែ បើមានហេតុទាស់ ទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យធ្វើចាតុទ្ទសីឧបោសថពីរបីឧបោសថបាន គឺឧបោសថទី ៣-៤-៥ ។ ឯទី ៣ គឺរនោចខែស្រាពណ៍ ទី ៤-៥ ខែ ភទ្ទបទ ។ ឯធ្វើបែបនេះខុសពីធម្មតាតែខែភទ្ទបទមួយទេ ។

១៤១

បវារណាក្ខន្ធកេ ភណ្ឌនការកាទយោ ភិក្ខូ

បឋមតរំ បវារេយ្យាមាតិ ។ តេ ចេ ភិក្ខវេ ភិក្ខូ ភណ្ឌ-
នការកា កលហការកា វិវាទការកា ភស្សការកា
សង្ឃេ អធិករណការកា អាវាសំ អាគច្ឆន្តិ តេហិ
ភិក្ខវេ អាវាសិកេហិ ភិក្ខូហិ លហុំ លហុំ សន្និបតិត្វា
បវារេតព្វំ បវារេត្វា វត្តព្វា បវារិតា ខោ មយំ អាវុសោ
យថា អាយស្មន្តោ មញ្ញន្តិ តថា ករោន្តូតិ ។ តេ ចេ
ភិក្ខវេ ភិក្ខូ ភណ្ឌនការកា កលហការកា វិវាទកា-
រកា ភស្សការកា សង្ឃេ អធិករណការកា អសំវិហិតា
តំ អាវាសំ អាគច្ឆន្តិ តេហិ ភិក្ខវេ អាវាសិកេហិ ភិក្ខូហិ
អាសនំ បញ្ញាបេតព្វំ បាទោទកំ បាទបីឋំ បាទកឋលិកំ
ឧបនិក្ខិបិតព្វំ បច្ចុគ្គន្ត្វា បត្តចីវរំ បដិគ្គហេតព្វំ បានីយេន
បុច្ឆិតព្វា ។ តេសំ វិក្ខិត្វា និស្សីមំ គន្ត្វា បវារេតព្វំ ។
បវារេត្វា វត្តព្វា បវារិតា ខោ មយំ អាវុសោ យថា
អាយស្មន្តោ មញ្ញន្តិ តថា ករោន្តូតិ ។ ឯវញ្ចេតំ លភេថ
ឥច្ចេតំ កុសលំ នោ ចេ លភេថ អាវាសិកេន ភិក្ខុនា

ទាំងនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើពួកភិក្ខុជាអ្នកធ្វើសេចក្តីប្រកួតប្រ-កាន់គ្នា ធ្វើសេចក្តីឈ្លោះប្រកែកគ្នា ធ្វើសេចក្តីទាស់ទែងគ្នា ធ្វើតិរច្ឆាន-កថា ធ្វើអធិករណ៍ក្នុងសង្ឃទាំងនោះ មកកាន់អាវាស ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ ត្រូវភិក្ខុអ្នកនៅក្នុងអាវាសទាំងនោះ ប្រជុំគ្នាបវារណាភ្លាម ៗ ចុះ លុះបវារណាហើយត្រូវនិយាយថា នៃអាវុសោ យើងទាំងឡាយបានបវារណារួចហើយ លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយសំគាល់យ៉ាងណា ក៏ចូរធ្វើយ៉ាងនោះចុះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុដែលជាអ្នកធ្វើសេចក្តីប្រកួតប្រកាន់គ្នា ធ្វើសេចក្តីឈ្លោះគ្នា វិវាទគ្នា ធ្វើតិរច្ឆានកថា ធ្វើអធិករណ៍ក្នុងសង្ឃទាំងនោះ មិនបានដឹងរឿងអ្វីហើយមកកាន់អាវាសនោះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុអ្នកនៅក្នុងអាវាសទាំងនោះ ក្រាលអាសនៈតម្កល់ទឹកលាងជើង តាំងរងជើង ទ្រនាប់សម្រាប់ជូតជើង ត្រូវក្រោកឡើងទទួលយកបាតនិងចីវរ ត្រូវសួរភិក្ខុទាំងនោះ ដោយទឹកផាន់ ។ ត្រូវបំភាន់ភិក្ខុទាំងនោះ ហើយទៅកាន់ទីក្រៅសីមាហើយសឹមបវារណាចុះ ។ លុះបវារណាហើយ ត្រូវនិយាយថា នៃអាវុសោ យើងទាំងឡាយបានបវារណារួចហើយ លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ សំគាល់យ៉ាងណា ចូរធ្វើយ៉ាងនោះចុះ ។ បើភិក្ខុបានកិច្ចនោះ ដោយអាការដូច្នោះហើយការបានន៉ុះជាការល្អ បើមិនបានទេ ត្រូវភិក្ខុអ្នកនៅក្នុងអាវាសដែល

ព្យត្តេន បដិពលេន អាវាសិកា ភិក្ខូ ញាបេតព្វា សុណន្តុ មេ អាយស្មន្តោ អាវាសិកា យទាយស្មន្តានំ បត្តកល្លំ ឥទានិ ឧបោសថំ ករេយ្យាម ចាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសេយ្យាម អាគមេ កាឡេ បវារេយ្យាមាតិ ។ តេ ចេ ភិក្ខវេ ភិក្ខូ ភណ្ឌនការកា កលហការកា វិវាទការកា ភស្ស-ការកា សង្ឃេ អធិករណការកា តេ ភិក្ខូ ឯវំ វទេយ្យុំ សាធុ អាវុសោ ឥទានេវ នោ បវារេថាតិ ។ តេ ឯវមស្សុ វចនីយា អនិស្សរា ខោ តុម្ហេ អាវុសោ អម្ហាកំ បវារណាយ ន តាវ មយំ បវារេស្សាមាតិ ។ តេ ចេ ភិក្ខវេ ភិក្ខូ ភណ្ឌន-ការកា កលហការកា វិវាទការកា ភស្សការកា សង្ឃេ អធិករណការកា តំ កាឡំ អនុវសេយ្យុំ អាវា-សិកេន ភិក្ខុនា ព្យត្តេន បដិពលេន អាវាសិកា ភិក្ខូ ញាបេតព្វា សុណន្តុ មេ អាយស្មន្តោ អាវាសិកា យទា-យស្មន្តានំ បត្តកល្លំ ឥទានិ ឧបោសថំ ករេយ្យាម ចា-តិមោក្ខំ ឧទ្ទិសេយ្យាម អាគមេ ជុណ្ហេ បវារេយ្យាមាតិ ។

ធ្លាសប្រតិពល ឲ្យពួកភិក្ខុអ្នកនៅក្នុងអាវាសផងគ្នាដឹងថា សូមលោកដ៏មាន អាយុទាំងឡាយ ដែលនៅក្នុងអាវាសស្តាប់ខ្ញុំ បើកម្មមានកាលគួរដល់លោក ដ៏មានអាយុទាំងឡាយណាហើយ យើងត្រូវធ្វើឧបោសថ ត្រូវសំដែងបាតិ-មោក្ខ ត្រូវបវារណា ក្នុងកាឡបក្ខគឺក្នុងរនោចដែលមកដល់ឥឡូវនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើពួកភិក្ខុជាអ្នកធ្វើសេចក្តីប្រកួតប្រកាន់ ធ្វើសេចក្តីឈ្លោះប្រកែក ធ្វើសេចក្តីទាស់ទែង ធ្វើតិរច្ឆានកថា ធ្វើអធិករណ៍ក្នុងសង្ឃទាំងនោះ និយាយយ៉ាងនេះនឹងអាវាសិកភិក្ខុទាំងនោះថា នៃអាវុសោ ខ្ញុំសូមអង្វរ ចូរលោកទាំងឡាយ បវារណាចំពោះយើងក្នុងកាលឥឡូវនេះចុះ ។ ត្រូវអាវាសិកភិក្ខុនិយាយនឹងភិក្ខុទាំងនោះយ៉ាងនេះថា នៃអាវុសោ លោកទាំងឡាយ មិនមែនជាធំក្នុងការបវារណារបស់យើងទេ យើងមិនទាន់បវារណានៅឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើពួកភិក្ខុអ្នកធ្វើសេចក្តីប្រកួតប្រកាន់ ធ្វើសេចក្តីឈ្លោះប្រកែក ធ្វើសេចក្តីទាស់ទែង ធ្វើតិរច្ឆានកថា ធ្វើអធិករណ៍ក្នុងសង្ឃទាំងនោះ នៅទាល់តែអស់កាឡបក្ខនោះ ត្រូវអាវាសិក-ភិក្ខុដែលធ្លាសប្រតិពល ឲ្យពួកអាវាសិកភិក្ខុផងគ្នា ដឹងដោយពាក្យដូច្នេះថា សូមលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ដែលនៅក្នុងអាវាសស្តាប់ខ្ញុំ បើកម្មមានកាលគួរដល់លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយហើយ យើងទាំងឡាយ ត្រូវធ្វើឧបោសថ ត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខ ត្រូវបវារណាក្នុងជុណ្ហបក្ខដែលមក

១៤៣

តេ ចេ ភិក្ខវេ ភិក្ខូ ភណ្ឌនការកា កលហការកា វិវាទការកា ភស្សការកា សង្ឃេ អធិករណការកា តេ ភិក្ខូ ឯវំ វទេយ្យុំ សាធុ អាវុសោ ឥទានេវ នោ បវារេថាតិ ។ តេ ឯវមស្សុ វចនីយា អនិស្សរា ខោ តុម្ហេ អាវុសោ អម្ហាកំ បវារណាយ ន តាវ មយំ បវារេស្សាមាតិ ។ តេ ចេ ភិក្ខវេ ភិក្ខូ ភណ្ឌនការកា កលហការកា វិវាទការកា ភស្សការកា សង្ឃេ អធិករណការកា តម្បិ ជុណ្ហំ អនុវសេយ្យុំ តេហិ ភិក្ខវេ ភិក្ខូហិ សព្វេហេវ អាគមេ ជុណ្ហេ កោមុ-ទិយា ចាតុម្មាសិនិយា អកាមា បវារេតព្វំ ។ តេហិ ចេ ភិក្ខវេ ភិក្ខូហិ បវារិយមានេ គិលានោ អគិ-លានស្ស បវារណំ ឋបេតិ សោ ឯវមស្ស វចនីយោ អាយស្មា ខោ គិលានោ គិលានោ ច អននុយោ-គក្ខមោ វុត្តោ ភគវតា អាគមេហិ អាវុសោ យាវ

ដល់ក្នុងកាលឥឡូវនេះ គឺក្នុងខែ្មត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើពួកភិក្ខុអ្នកធ្វើសេចក្តីប្រកួតប្រកាន់ ធ្វើសេចក្តីឈ្លោះ ធ្វើសេចក្តីវិវាទ ធ្វើតិរច្ឆានកថា ធ្វើអធិករណ៍ ក្នុងសង្ឃទាំងនោះ និយាយយ៉ាងនេះនឹងភិក្ខុទាំងនោះថា នែអាវុសោ ខ្ញុំសូមអង្វរ ចូរលោកទាំងឡាយបវារណា ចំពោះយើងទាំង-ឡាយ ក្នុងកាលឥឡូវនេះចុះ ។ ត្រូវអាវាសិកភិក្ខុទាំងឡាយ និយាយយ៉ាងនេះ នឹងភិក្ខុទាំងឡាយនោះថា នែអាវុសោ លោកទាំងឡាយមិនមែនជាធំ ក្នុងការបវារណារបស់យើងទេ យើងមិនទាន់បវារណានៅឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើពួកភិក្ខុអ្នកធ្វើសេចក្តីប្រកួត-ប្រកាន់ ធ្វើសេចក្តីឈ្លោះ ធ្វើសេចក្តីទាស់ទែង ធ្វើតិរច្ឆានកថា ធ្វើអធិករណ៍ ក្នុងសង្ឃទាំងនោះនៅទាល់តែអស់ជុណ្ហបក្ខនោះទៀត ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុទាំងនោះនាំគ្នា បវារណាដោយខានមិនបានក្នុងតិថីជាគម្រប់ ៤ ខែនៃវស្សានរដូវជាទីរីកនៃផ្កាកុមុទក្នុងជុណ្ហបក្ខ ដែលមកដល់ឥឡូវនេះ (ថ្ងៃពេញបូណ៌មីខែកត្តិក) ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុទាំងនោះកំពុងតែបវារណា ហើយមានភិក្ខុឈឺ ឃាត់បវារណាដល់ភិក្ខុមិនឈឺ ត្រូវភិក្ខុដទៃនិយាយនឹងភិក្ខុឈឺនោះយ៉ាងនេះថា លោកដ៏-មានអាយុជាអ្នកមានជំងឺ ធម្មតាភិក្ខុឈឺ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថាជាបុគ្គលមិនគាប់ចិត្តនឹងការសាកសួរទេ នែអាវុសោ ចូរលោករង់ចាំទំរាំ

អរោគោ ហោសិ អរោគោ អាកង្ខមានោ ចោទេស្សសីតិ ។ ឯវញ្ចេ វុច្ចមានោ ចោទេតិ អនាទរិយេ បាចិត្តិយំ ។ តេហិ ចេ ភិក្ខវេ ភិក្ខូហិ បវារិយមានេ អគិលានោ គិលានស្ស បវារណំ ឋបេតិ សោ ឯវមស្ស វចនីយោ អយំ ខោ អាវុសោ ភិក្ខុ គិលានោ គិលានោ ច អនុយោគក្ខមោ វុត្តោ ភគវតា អាគមេហិ អាវុសោ យាវាយំ ភិក្ខុ អរោគោ ហោតិ អរោគំ អាកង្ខមានោ ចោទេស្សសីតិ ។ ឯវញ្ចេ វុច្ចមានោ ចោទេតិ អនាទរិយេ បាចិត្តិយំ ។ តេហិ ចេ ភិក្ខវេ ភិក្ខូហិ បវារិយមានេ គិលានោ គិលានស្ស បវារណំ ឋបេតិ សោ ឯវមស្ស វចនីយោ អាយស្មន្តា ខោ គិលានា គិលានោ ច អនុយោគក្ខមោ វុត្តោ ភគវតា អាគមេហិ អាវុសោ យាវ អរោគា ហោថ អរោគោ អរោគំ អាកង្ខមានោ ចោទេស្សសីតិ ។

លោកជាភោគសិន ដល់លោកជាភោគហើយ កាលបើត្រូវការនឹងចោទ ក៏ចោទចុះ ។ កាលបើភិក្ខុនិយាយយ៉ាងនេះហើយ ភិក្ខុដែលឈឺនោះនៅតែចោទ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ព្រោះមិនអើពើ (នឹងពាក្យឃាត់) ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុទាំងនោះកំពុងតែបវារណា ហើយមានភិក្ខុមិនឈឺឃាត់បវារណាដល់ភិក្ខុឈឺ ត្រូវភិក្ខុដទៃនិយាយនឹងភិក្ខុមិនឈឺនោះយ៉ាងនេះថា នៃអាវុសោ ភិក្ខុនេះឯងឈឺ ក៏ធម្មតាភិក្ខុឈឺព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ជាបុគ្គលមិនគួរដល់ការសួរដេញដោលទេ នៃអាវុសោ ចូរលោករង់ចាំទំរាំភិក្ខុនេះជាភោគសិន ដល់លោកនេះជាភោគហើយ កាលបើលោកប្រាថ្នានឹងចោទក៏ចោទចុះ ។ កាលបើភិក្ខុដទៃនិយាយយ៉ាងនេះហើយ ភិក្ខុមិនឈឺនោះនៅតែចោទ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ព្រោះមិនអើ-ពើ (នឹងពាក្យឃាត់) ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុទាំងឡាយនោះកំពុងតែបវារណា ហើយមានភិក្ខុឈឺឃាត់បវារណា ដល់ភិក្ខុឈឺ ត្រូវភិក្ខុដទៃនិយាយយ៉ាងនេះ នឹងភិក្ខុនោះថា លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយជាអ្នកឈឺ ក៏ធម្មតាភិក្ខុឈឺ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា មិនគួរដល់ការសួរដេញដោលគ្នាទេ នៃអាវុសោ ចូរលោកបង្អង់សិនទំរាំលោកទាំងឡាយជាភោគ ដល់លោកដែលមានហេតុ (នោះ) ជាសះស្បើយហើយ កាលបើលោកត្រូវការនឹងចោទក៏ចោទភិក្ខុដែលឥតភោគ (នោះចុះ) ។

ឯវញ្ចេ វុច្ចមានោ ចោទេតិ អនាទរិយេ បាចិត្តិយំ ។ តេហិ ចេ ភិក្ខវេ ភិក្ខូហិ បវារិយមានេ អគិលានោ អគិលានស្ស បវារណំ ឋបេតិ ។ ឧភោ សង្ឃេន សមនុយុញ្ជិត្វា សមនុគ្គាហិត្វា យថាធម្មំ ការាបេត្វា សង្ឃេន បវារេតព្វន្តិ ។

[៤៧] តេន ខោ បន សមយេន សម្ពហុលា សន្ទិដ្ឋា សម្ភត្តា ភិក្ខូ កោសលេសុ ជនបទេសុ អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ វស្សំ ឧបគច្ឆឹសុ ។ តេសំ ស-មគ្គានំ សម្មោទមានានំ អវិវទមានានំ វិហរតំ អញ្ញត-រោ ផាសុវិហារោ អធិគតោ ហោតិ ។ អថខោ តេសំ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ អម្ហាកំ ខោ សមគ្គានំ សម្មោទ-មានានំ អវិវទមានានំ វិហរតំ អញ្ញតរោ ផាសុវិហារោ អធិគតោ សចេ មយំ ឥទានិ បវារេស្សាម សិយាបិ ភិក្ខូ បវារេត្វា ចារិកំ បក្កមេយ្យុំ ឯវំ មយំ ឥមម្ហា ផាសុវិហារា បរិពាហិរា ភវិស្សាម កថំ នុ ខោ អម្ហេហិ

កាលបើភិក្ខុដទៃនិយាយយ៉ាងនោះហើយ ភិក្ខុឈឺនោះនៅតែចោទ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ព្រោះមិនអើពើ (នឹងពាក្យឃាត់) ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើភិក្ខុទាំងឡាយនោះ កំពុងតែបវារណា ហើយមានភិក្ខុមិនឈឺឃាត់បវារណា ដល់ភិក្ខុមិនឈឺ ។ ត្រូវសង្ឃដេញដោលភិក្ខុទាំងពីររូប ដោយត្រឹមត្រូវ សាកសួរដោយត្រឹមត្រូវហើយឲ្យភិក្ខុទាំងនោះ ធ្វើតាមធម៌ (គឺសំដែងអាបត្តិ) ហើយសឹមបវារណាចុះ ។

[៤៧] ក៏សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុច្រើនរូបជាមិត្រធ្លាប់ឃើញគ្នាជាមិត្រស្និទ្ធស្នាលមាំមួន ចូលទៅចាំវស្សាក្នុងអាវាសមួយ ក្នុងកោសលជនបទ ។ កាលភិក្ខុទាំងនោះ ព្រមព្រៀងស្មោះសររកគ្នា មិនវិវាទគ្នាហើយ ក៏បានដល់នូវធម៌ម្យ៉ាង ដែលជាគ្រឿងនៅសប្បាយ[១] ។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុទាំងនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា កាលយើងទាំងឡាយ ព្រមព្រៀងគ្នារីករាយរកគ្នា មិនទាស់ទែងគ្នា ក៏បានដល់នូវធម៌ម្យ៉ាង ដែលជាគឿងនៅសប្បាយហើយ ក្នុងពេលនេះ បើយើងទាំងឡាយនឹងបវារណា គង់នឹងមានពួកភិក្ខុ ដែលបវារណារួចហើយ ចៀសចេញទៅកាន់ចារិក យើងទាំងឡាយ មុខជានឹងឃ្លាតចាកធម៌ជាគ្រឿងនៅសប្បាយនេះ ដោយអាការដូច្នេះមិនខាន យើងទាំងឡាយ

១ អដ្ឋកថា សំដៅយកសមថៈ ឬវិបស្សនា ដែលទើបនឹងបាន នៅទន់ ឬ ខ្ចីនៅឡើយ ។

បដិបជ្ជិតព្វន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ សម្ពហុលា សន្ទិដ្ឋា សម្ភត្តា ភិក្ខូ អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ វស្សំ ឧបគច្ឆន្តិ ។ តេសំ សមគ្គានំ សម្មោទមានានំ អវិវទមានានំ វិហរតំ អញ្ញតរោ ផាសុវិហារោ អធិគតោ ហោតិ ។ តត្រ ចេ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ អម្ហាកំ ខោ សមគ្គានំ សម្មោទមានានំ អវិវទមានានំ វិហរតំ អញ្ញតរោ ផាសុវិហារោ អធិគតោ សចេ មយំ ឥទានិ បវារេស្សាម សិយាបិ ភិក្ខូ បវារេត្វា ចារិកំ បក្កមេយ្យុំ ឯវំ មយំ ឥមម្ហា ផាសុវិហារា បរិពាហិរា ភវិស្សាមាតិ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ តេហិ ភិក្ខូហិ បវារណាសង្គហំ កាតុំ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ កាតព្វោ ។ សព្វេហេវ ឯកជ្ឈំ សន្និបតិតព្វំ ។ សន្និបតិត្វា ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ អម្ហាកំ សមគ្គានំ សម្មោទមានានំ អវិវទមានានំ វិហរតំ អញ្ញតរោ ផាសុវិហារោ អធិគតោ ។

ត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេចហ្ន៎ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានពួកភិក្ខុជាច្រើន ជាមិត្តឃើញគ្នា ជាមិត្តស្និទ្ធស្នាលមាំមួន ចូលទៅចាំវស្សាក្នុងអាវាសមួយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះជាអ្នកព្រមព្រៀងស្មោះសររកគ្នា មិនទាស់ទែងគ្នា ហើយបានដល់នូវធម៌ម្យ៉ាងដែលជាគ្រឿងនៅសប្បាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើពួកភិក្ខុនៅក្នុងអាវាសនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា យើងទាំងឡាយជាអ្នកព្រមព្រៀងរីករាយរកគ្នា មិនវិវាទគ្នា បានដល់នូវធម៌ម្យ៉ាងដែលជាគ្រឿងនៅសប្បាយហើយក្នុងពេលនេះ បើប្រសិនជាយើងនឹងបវារណា គង់មានពួកភិក្ខុដែលបវារណារួចហើយ ចៀសចេញទៅកាន់ចារិក យើងទាំងឡាយមុខជានឹងឃ្លាតចាកធម៌ជាគ្រឿងនៅសប្បាយនេះ ដោយអាការដូច្នេះមិនខាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយនោះធ្វើបវារណាសង្គហៈ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ឯបវារណាសង្គហៈនោះ ត្រូវភិក្ខុធ្វើយ៉ាងនេះ ។ ត្រូវភិក្ខុទាំងអស់ប្រជុំក្នុងទីជាមួយគ្នា ។ លុះប្រជុំគ្នាហើយត្រូវភិក្ខុ ដែលឆ្លាសប្រតិពលឲ្យសង្ឃដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ យើងទាំងឡាយ ជាអ្នកព្រមព្រៀងគ្នា ស្មោះសររកគ្នា មិនវិវាទគ្នា បានដល់នូវធម៌ម្យ៉ាងដែលជាគ្រឿងនៅសប្បាយហើយ ។

១៤៧

បវារណក្ខន្ធកេ សមគ្គាទីនំ បវារណាសង្គហាករណំ

សចេ មយំ ឥទានិ បវារេស្សាម សិយាបិ ភិក្ខូ បវារេត្វា ចារិកំ បក្កមេយ្យុំ ឯវំ មយំ ឥមម្ហា ផាសុវិហារា បរិពាហិរា ភវិស្សាម ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ បវារណាសង្គហំ ករេយ្យ ឥទានិ ឧចោសថំ ករេយ្យ ចាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសេយ្យ អាគមេ កោមុទិយា ចាតុម្មាសិនិយា បវារេយ្យ ។ ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ អម្ហាកំ សមគ្គានំ សម្មោទមានានំ អវិវទមានានំ វិហរតំ អញ្ញតរោ ផាសុវិហារោ អធិគតោ ។ សចេ មយំ ឥទានិ បវារេស្សាម សិយាបិ ភិក្ខូ បវារេត្វា ចារិកំ បក្កមេយ្យុំ ឯវំ មយំ ឥមម្ហា ផាសុវិហារា បរិពាហិរា ភវិស្សាម ។ សង្ឃោ បវារណាសង្គហំ ករោតិ ឥទានិ ឧចោសថំ ករិស្សតិ ចាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិស្សតិ អាគមេ កោមុទិយា ចាតុម្មាសិនិយា បវារេស្សតិ ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ បវារណាសង្គហស្ស ករណំ ឥទានិ ឧចោសថំ ករិស្សតិ ចាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិស្សតិ អាគមេ កោមុទិយា ចាតុម្មាសិនិយា បវារេស្សតិ សោ

ក្នុងពេលនេះ បើប្រសិនជាយើងទាំងឡាយនឹងបវារណាទៅ គង់មានពួកភិក្ខុ ដែលបានបវារណាហើយចេញទៅកាន់ចារិក យើងទាំងឡាយមុខជានឹងឃ្លាតចាកធម៌ជាគ្រឿងនៅសប្បាយនេះ ដោយអាការដូច្នេះមិនខាន ។ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ គួរសង្ឃធ្វើបវារណាសង្គហៈ គួរធ្វើឧ-បោសថ គួរសំដែងបាតិមោក្ខ គួរបវារណាក្នុងថ្ងៃជាគម្រប់ ៤ ខែនៃវស្សានរដូវជាទីរីកនៃផ្កាកុមុទក្នុង (ជុណ្ហបក្ខ) ដែលមកដល់ក្នុងកាលឥឡូវនេះ ។ នេះជាញត្តិ ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ យើងទាំងឡាយជាអ្នកព្រមព្រៀងគ្នា រីករាយរកគ្នា មិនទាស់ទែងគ្នា បានដល់នូវធម៌ម្យ៉ាងដែលជាគ្រឿងនៅសប្បាយហើយ ។ ក្នុងពេលនេះ បើយើងទាំងឡាយនឹងបវា-រណាទៅគង់មានពួកភិក្ខុ ដែលបានបវារណាហើយ ចៀសចេញទៅកាន់ចា-រិក យើងទាំងឡាយមុខជានឹងឃ្លាតចាកធម៌ ជាគ្រឿងនៅសប្បាយនេះ ដោយអាការដូច្នេះមិនខាន ។ ឥឡូវ សង្ឃធ្វើបវារណាសង្គហៈធ្វើឧបោសថ សំដែងបាតិមោក្ខ និងបវារណាក្នុងថ្ងៃជាគម្រប់ ៤ ខែនៃវស្សានរដូវជាទីរីកនៃផ្កាកុមុទក្នុង (ជុណ្ហបក្ខ) ដែលមកដល់ក្នុងកាលឥឡូវនេះ ។ ការធ្វើបវា-រណាសង្គហៈ គឺថាសង្ឃនឹងធ្វើឧបោសថ សំដែងបាតិមោក្ខ នឹងបវារណាក្នុងថ្ងៃជាគម្រប់ ៤ ខែនៃវស្សានរដូវជាទីរីកនៃផ្កាកុមុទក្នុង (ជុណ្ហបក្ខ) ដែលមកដល់ក្នុងកាលឥឡូវនេះ គាប់ចិត្តដល់លោកម្ចាស់អង្គណា គួរលោក

តុណ្ហស្ស យស្ស នក្ខមតិ សោ ភាសេយ្យ ។ កតោ សង្ឃេន បវារណាសង្គហោ ឥទានិ ឧបោសថំ ករិស្សតិ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិស្សតិ អាគមេ កោមុទិយា ចាតុម្មាសិនិយា បវារេស្សតិ ។ ខមតិ សង្ឃស្ស តស្មា តុណ្ហី ។ ឯវមេតំ ធារយាមីតិ ។ តេហិ ចេ ភិក្ខវេ ភិក្ខូហិ កតេ បវារណាសង្គហេ អញ្ញតរោ ភិក្ខុ ឯវំ វទេយ្យ ឥច្ឆាមហំ អាវុសោ ជនបទចារិកំ បក្កមិតុំ អត្ថិ មេ ជនបទេ ករណីយន្តិ ។ សោ ឯវមស្ស វចនីយោ សាធុ អាវុសោ បវារេត្វា គច្ឆាហីតិ ។ សោ ចេ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ បវារយមានោ អញ្ញតរស្ស ភិក្ខុនោ បវារណំ ឋបេតិ សោ ឯវមស្ស វចនីយោ អនិស្សរោ ខោ មេ ត្វំ អាវុសោ បវារណាយ ន តាវាហំ បវារេស្សាមីតិ ។ តស្ស ចេ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ បវារយមានស្ស

ម្ចាស់អង្គនោះស្ងៀម មិនគាប់ចិត្តដល់លោកម្ចាស់អង្គណា គួរលោកម្ចាស់អង្គនោះនិយាយឡើង ។ បវារណាសង្គហៈ គឺថាសង្ឃនឹងធ្វើឧបោសថសំដែងបាតិមោក្ខនេះ នឹងបវារណាក្នុងថ្ងៃជាគម្រប់ ៤ ខែនៃវស្សានរដូវជាទីរីកនៃផ្កាកុមុទក្នុង (ជុណ្ហបក្ខ) ដែលមកក្នុងកាលឥឡូវនេះ សង្ឃបានធ្វើរួចហើយ ។ បវារណាសង្គហៈនោះ គាប់ចិត្តដល់សង្ឃហើយ ព្រោះហេតុនោះ បានជាសង្ឃស្ងៀម ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវរឿងនេះដោយអាការស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុទាំងឡាយនោះធ្វើបវារណាសង្គហៈហើយ មានភិក្ខុណាមួយនិយាយយ៉ាងនេះថា នៃអាវុសោ ខ្ញុំប្រាថ្នានឹងចេញទៅកាន់ចារិកក្នុងជនបទ ព្រោះខ្ញុំមានកិច្ចត្រូវធ្វើក្នុងជនបទ ។ ត្រូវភិក្ខុដទៃនិយាយនឹងភិក្ខុនោះយ៉ាងនេះថា នៃអាវុសោ ខ្ញុំសូមអង្វរលោកសិន ចូរលោកបវារណាហើយសឹមទៅចុះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុនោះកំពុងតែបវារណា ឃាត់បវារណាភិក្ខុរូបណាមួយ គួរភិក្ខុដែលត្រូវគេឃាត់នោះ និយាយយ៉ាងនេះនឹងភិក្ខុអ្នកឃាត់នោះថា នៃអាវុសោ លោកមិនមែនជាធំក្នុងការបវារណារបស់ខ្ញុំទេ ខ្ញុំនឹងមិនទាន់បវារណា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុនោះ កំពុងតែបវារណា

១៤៩

បវារណាក្ខន្ធកេ បវារណាសង្គហករណំ

អញ្ញតរោ ភិក្ខុ តស្ស ភិក្ខុនោ បវារណំ ឋបេតិ ឧភោ សង្ឃេន សមនុយុញ្ជិត្វា សមនុគ្គាហិត្វា យថាធម្មំ ការាបេតព្វា ។ សោ ចេ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ជនបទេ តំ ការណីយំ តីរេត្វា បុនទេវ អន្តោ កោមុទិយា ចាតុម្មាសិនិយា តំ អាវាសំ អាគច្ឆតិ តេហិ ចេ ភិក្ខវេ ភិក្ខូហិ បវារិយមានេ អញ្ញតរោ ភិក្ខុ តស្ស ភិក្ខុនោ បវារណំ ឋបេតិ សោ ឯវមស្ស វចនីយោ អនិស្សរោ ខោ មេ ត្វំ អាវុសោ បវារណាយ បវារិតោ អហន្តិ ។ តេហិ ចេ ភិក្ខវេ ភិក្ខូហិ បវារិយមានេ សោ ភិក្ខុ អញ្ញតរស្ស ភិក្ខុនោ បវារណំ ឋបេតិ ។ ឧភោ សង្ឃេន សមនុយុញ្ជិត្វា សមនុគ្គាហិត្វា យថាធម្មំ ការាបេត្វា សង្ឃេន បវារេតព្វន្តិ ។

បវារណក្ខន្ធកំ និដ្ឋិតំ ចតុត្ថំ ។

ឥមម្ហិ ខន្ធកេ វត្ថុ ឆចត្តាឡីស ។

បវារណាក្ខន្ធកៈ ការធ្វើនូវបវារណាសង្គហៈ

បើមានភិក្ខុណាមួយ ឃាត់បវារណាភិក្ខុនោះ ត្រូវសង្ឃដេញដោលសួរភិក្ខុទាំងពីររូប លុះសាកសួរហើយសឹមឲ្យភិក្ខុទាំងពីរធ្វើតាមធម៌ (គឺសំដែងអាបត្តិ) ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុនោះ បានសម្រេចកិច្ចនោះក្នុងជនបទហើយត្រឡប់មកកាន់អាវាសនោះវិញខាងក្នុងថ្ងៃគម្រប់ ៤ ខែនៃវស្សានរដូវជាទីរីកនៃផ្កាកុមុទ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុទាំងឡាយនោះ កំពុងតែបវា-រណា ហើយមានភិក្ខុណាមួយឃាត់បវារណា ដល់ភិក្ខុនោះ គួរភិក្ខុដែលត្រូវគេឃាត់នោះ និយាយនឹងភិក្ខុអ្នកឃាត់នោះយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោលោកមិនមែនជាឥស្សរៈ ក្នុងការបវារណារបស់ខ្ញុំទេ ខ្ញុំបានបវារណាហើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុទាំងឡាយនោះកំពុងតែបវារណា ក៏ភិក្ខុនោះឃាត់បវារណា របស់ភិក្ខុណាមួយ ។ ត្រូវសង្ឃដេញដោលសាកសួរភិក្ខុទាំងពីររូប លុះដេញដោលសាកសួរហើយ ឲ្យភិក្ខុទាំងពីររូបធ្វើតាមធម៌ហើយសឹមបវារណាដោយសង្ឃបវារណាចុះ ។

ចប់ បវារណាក្ខន្ធកៈទី ៤ ។

រឿងក្នុងខន្ធកៈនេះមាន ៤៦ រឿង ។

តស្សុទ្ទានំ

[៤៨] វស្សំ វុត្ថា កោសលេសុ
អាគម្ម[១] សត្ថុ ទស្សនំ
អផាសុបសុសំវាសំ
អញ្ញមញ្ញានុលោមតា
បវារេន្តាសនេ ទ្វេ ច
កម្មគិលានញាតកា[២]
រាជា ចោរា ច ធុត្តា ច
ភិក្ខុបច្ចត្ថិកា តថា
បញ្ច ចតុតយោ ទ្វេកោ

១ ឱ. សគមំ ។ ២ ឱ. កម្មំ គិលានញាតកា ។

ឧទ្ទាននៃបវារណាក្ខន្ធកៈនោះគឺ

[៤៨] រឿងពួកភិក្ខុនៅចាំវស្សា ក្នុងកោសលជនបទ មកគាល់ព្រះសាស្តា ១ រឿងភិក្ខុនៅរួមគ្នាដូចបសុសត្វ (គឺសត្វដែលគេចិញ្ចឹម) មិនជាទីសប្បាយ ១ រឿងបវារណាជាការអនុលោមដល់គ្នានិងគ្នា ១ រឿងពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុអង្គុយលើអាសនៈក្នុងពេលដែលភិក្ខុជាថេរៈកំពុងបវារណា ១ រឿងបវារណាមានពីរយ៉ាង ១ រឿងបវារណាកម្មបួនយ៉ាង ១ រឿងព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឈឺឲ្យបវារណា ១ រឿងញាតិចាប់ភិក្ខុក្នុងថ្ងៃបវារណា ១ រឿងស្តេចចាប់ភិក្ខុក្នុងថ្ងៃបវារណា ១ រឿងពួកចោរចាប់ភិក្ខុក្នុងថ្ងៃបវារណា ១ រឿងពួកអ្នកលេងចាប់ភិក្ខុក្នុងថ្ងៃបវារណា ១ រឿងភិក្ខុជាសត្រូវចាប់ភិក្ខុក្នុងថ្ងៃបវារណា ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុប្រាំរូបធ្វើបវារណាដោយសង្ឃបវារណា ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុបួនរូបបវារណាដល់គ្នានិងគ្នា ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុបីរូបបវារណាដល់គ្នានិងគ្នា ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុពីររូបបវារណាដល់គ្នានិងគ្នា ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុមួយរូប

អាបន្នោ វេមតី សរី

សញ្ញោ សង្ឃោ វេមតិកោ

ពហុសមា ច ថោកិកា

អាវាសិកា ចតុទ្ទស្សា

លិង្គសំវាសកា ឧភោ

គន្តព្វំ ន និសិន្នាយ

ឆន្ទទានេ បវារណា[១]

សព្វរេហិ[២] ខេបិតា មេឃោ

អន្តរា ច បវារណា

ន ករោន្តិ បុរម្ហាកំ

១ ឱ. ឆន្ទទានបវារណា ។ ២ ឱ. សវរេហិ ។

បវារណាក្ខន្ធកៈ ឧទ្ទានគាថា

អធិដ្ឋានបវារណា ១ រឿងភិក្ខុត្រូវអាបត្តិក្នុងថ្ងៃបវារណា ១ រឿងភិក្ខុសង្ស័យអាបត្តិក្នុងថ្ងៃបវារណា ១ រឿងភិក្ខុភិក្ខុកំពុងតែបវារណាហើយរលឹកឃើញអាបត្តិ ១ រឿងសង្ឃទាំងអស់ត្រូវសភាគាបត្តិក្នុងថ្ងៃបវារណា ១ រឿងសង្ឃទាំងអស់សង្ស័យសភាគាបត្តិ ១ រឿងភិក្ខុនៅក្នុងអាវាសច្រើនជាង និងស្មើគ្នា និងតិចជាង ១ រឿងពួកអាវាសិកភិក្ខុប្រកាន់ថាថ្ងៃដប់បួន តែពួកអាគន្តុកភិក្ខុប្រកាន់ថា ថ្ងៃដប់ប្រាំ ១ រឿងភេទនិងសំវាសទាំងពីររបស់អាវាសិកភិក្ខុនិងអាគន្តុកភិក្ខុ ១ រឿងភិក្ខុគួរទៅកាន់អាវាសដែលមានភិក្ខុក្នុងថ្ងៃបវារណា ១ រឿងភិក្ខុមិនត្រូវបវារណាក្នុងបរិសទ្យដែលភិក្ខុនីអង្គុយជាមួយ ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យភិក្ខុបវារណាក្នុងការឲ្យឆន្ទៈ ១ រឿងសញ្ចរភ័យ ១ រឿងមនុស្សឲ្យទានក្នុងថ្ងៃបវារណាដរាបដល់ទៀបភ្លឺ ១ រឿងមានភ្លៀងក្នុងថ្ងៃបវារណា ១ រឿងការអន្តរាយដល់បវារណា ១ រឿងព្រះអង្គទ្រង់ហាមមិនឲ្យភិក្ខុមានអាបត្តិធ្វើបវារណា ១ រឿងពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុគិតថា ពួកបេសលភិក្ខុឃាត់បវារណាដល់ពួកយើង

អជ្ឈបិតា ច ភិក្ខុនោ
កិម្ហិ ចាតិ[១] កាតមញ្ចូ
ជិជ្ឈេន សុតសង្គាយ
ចោទកោ ចុទិតកោ ច
ចុល្លវត្ថុ ច ភណ្ឌនំ
បវារណាស្ស សង្ខេហោ[២]
អនិស្សរោ បវារយេតិ ។

១ ឱ. កិម្ហិ វាតិ ។ ២ ឱ. បវារណាសង្គហោ ច ។

ហើយប្រញាប់ឃាត់បវារណាជាមុន ១ រឿងភិក្ខុឃាត់បវារណាមិនបាន ១ រឿងភិក្ខុឃាត់បវារណាដល់ភិក្ខុផងគ្នា ក្នុងថ្ងៃបវារណា ១ (សេចក្តីសួរថា លោកឃាត់បវារណា) ព្រោះហេតុអ្វី ១ រឿងសួរថាវិបត្តិដូចម្តេចខ្លះ ១ រឿងឃាត់បវារណាដោយឃើញដោយឮដោយរង្កៀស ១ រឿងភិក្ខុអ្នកចោទ ១ រឿងភិក្ខុដែលត្រូវចោទ ១ រឿងភិក្ខុត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ១ រឿងវត្ថុនិងបុគ្គល ១ រឿងភិក្ខុអ្នកធ្វើការបង្កហេតុ ១ រឿងបវារណាសង្គហៈ ១ រឿងភិក្ខុមិនជាធំក្នុងការបវារណា ១ រឿងសង្ឃគួរសាកសួរភិក្ខុទាំងពីររូប ហើយឲ្យភិក្ខុទាំងពីររូប ធ្វើតាមធម៌ ហើយសឹមបវារណា ១ ។

ចម្មក្ខន្ធកំ

[៤៩] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា រាជគហេ វិហរតិ គិជ្ឈកូដេ បព្វតេ ។ តេន ខោ បន សមយេន រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ អសីតិយា គាមិកសហស្សេសុ ឥស្សរិយាធិបច្ចំ[១] រជ្ជំ ការេតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ចម្បាយំ សោណោ នាម កោឡិវិសោ សេដ្ឋិបុត្តោ សុខុមាលោ ហោតិ ។ តស្ស បាទតលេសុ លោមានិ ជាតានិ ហោន្តិ ។ អថខោ រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ តានិ អសីតី[២] គាមិកសហស្សានិ សន្និបាតាបេត្វា កេនចិទេវ ករណីយេន សោណស្ស កោឡិវិសស្ស សន្តិកេ ទូតំ បាហេសិ អាគច្ឆតុ សោណោ ឥច្ឆាមិ សោណស្ស អាគតន្តិ ។

---

១ ឱ. ឥស្សរាធិបច្ចំ ។ ២ អសីតិ គាមិកសហស្សានីតិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។

ចម្មក្ខន្ធកៈ

[៤៩] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគ គង់នៅលើភ្នំគិជ្ឈកូដ ទៀបក្រុងរាជគ្រឹះ ។ គ្រានោះឯង ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារសោយរាជ្យជាឥស្សរាធិបតិ លើអ្នកស្រុកទាំង ៨ ម៉ឺន ។ សម័យនោះឯង ក្នុងក្រុងចម្បា មានកូនសេដ្ឋីម្នាក់ឈ្មោះសោណៈ ជាកោឡិវិសគោត្ត ហើយជាសុខមាលជាតិ ។ សេដ្ឋិបុត្តនោះ មានរោមជាច្រើនដុះត្រង់បាតជើងទាំងពីរ ។ គ្រានោះ ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារទ្រង់ប្រជុំពួកអ្នកស្រុកទាំង ៨ ម៉ឺន ហើយទ្រង់បញ្ជូនរាជបម្រើទៅក្នុងសំណាក់សោណកោឡិវិស ដោយមានកិច្ចអ្វីនីមួយថា សោណៈចូរមក ដ្បិតយើងចង់ឲ្យសោណៈមក ។

អថខោ សោណស្ស កោឡិវិសស្ស មាតាបិតរោ សោណំ កោឡិវិសំ ឯតទវោចុំ រាជា តេ តាត សោណ ចាទេ ទក្ខិតុកាមោ មា ខោ ត្វំ តាត សោណ យេន រាជា តេន ចាទេ អភិប្បសារេយ្យាសិ រញ្ញោ បុរតោ បល្លង្កេន និសីទ និសិន្នស្ស តេ រាជា ចាទេ ទក្ខិស្សតីតិ ។ អថខោ សោណំ កោឡិវិសំ សិវិកាយ អានេសុំ ។ អថខោ សោណោ កោឡិវិសោ យេន រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា រាជានំ មាគធំ សេនិយំ ពិម្ពិសារំ អភិវាទេត្វា រញ្ញោ បុរតោ បល្លង្កេន និសីទិ ។ អទ្ទសា ខោ រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ សោណស្ស កោឡិវិសស្ស ចាទតលេសុ លោមានិ ជាតានិ ។ អថខោ រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ តានិ អសីតី គាមិកសហស្សានិ ទិដ្ឋធម្មិកេ អត្ថេ អនុសាសិត្វា ឧយ្យោជេសិ តុម្ហេ ខ្វត្ថ ភណេ មយា ទិដ្ឋធម្មិកេ អត្ថេ អនុសាសិតា

វេលានោះឯង ឯមាតាបិតានៃសោណកោឡិវិស បាននិយាយពាក្យនេះនឹងសោណកោឡិវិសថា នែសោណៈកូន ឥឡូវ ស្តេចចង់ទតមើលជើងរបស់អ្នក នែសោណៈកូន អ្នកឯងកុំចាំបាច់លាជើងបង្ហាញស្តេចឡើយ អ្នកឯងចូរអង្គុយពែនភ្នែន ចំពោះព្រះភក្ត្រស្តេចចុះ កាលបើអ្នកអង្គុយនៅហើយស្តេចគង់នឹងទតឃើញជើងអ្នកហើយ ។ គ្រានោះឯង ពួកជនក៏បាននាំសោណកោឡិវិសមកដោយគ្រែស្នែង (មកថ្វាយស្តេច) ។ ខណៈនោះ សោណកោឡិវិសក៏បានចូលទៅគាល់ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសាររួចហើយអង្គុយពែនភ្នែន ចំពោះព្រះភក្ត្រស្តេច ។ ឯព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារ ក៏បានទតទៅឃើញរោមទាំងឡាយ ដែលដុះពេញបាតជើងរបស់សោណកោឡិវិស ។ គ្រានោះឯង ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារទ្រង់បានប្រដៅនូវប្រយោជន៍[១] ទាំងឡាយ ជាបច្ចុប្បន្ន ចំពោះពួកអ្នកស្រុកទាំង ៨ ម៉ឺននោះស្រេចហើយ ក៏ទ្រង់បញ្ជូនទៅវិញថា នែនាយទាំងឡាយ យើងបានប្រដៅអ្នករាល់គ្នា ក្នុងប្រយោជន៍ជាបច្ចុប្បន្នហើយ

---

១ (អដ្ឋកថា) សំដៅយកអំពើទាំងឡាយ មានការភ្ជួរស្រែនិងលក់ដូរជាដើមដែលប្រកបដោយធម៌ និងចិញ្ចឹមមាតាបិតាដែលប្រកបដោយធម៌ ។

គច្ឆថ ភគវន្តំ[១] បយិរុបាសថ សោ នោ ភគវា សម្បរាយិកេ អត្ថេ អនុសាសិស្សតីតិ ។ អថខោ តានិ អសីតិ គាមិកសហស្សានិ យេន គិជ្ឈកូដោ បព្វតោ តេនុបសង្កមឹសុ ។ តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា សាគតោ ភគវតោ ឧបដ្ឋាកោ ហោតិ ។ អថខោ តានិ អសីតិ គាមិកសហស្សានិ យេនាយស្មា សាគតោ តេនុបសង្កមឹសុ ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ សាគតំ ឯតទវោចុំ ឥមានិ ភន្តេ អសីតិ គាមិកសហស្សានិ ឥធូបសង្កន្តានិ ភគវន្តំ ទស្សនាយ សាធុ មយំ ភន្តេ លភេយ្យាម ភគវន្តំ ទស្សនាយាតិ ។ តេនហិ តុម្ហេ អាយស្មន្តោ មុហុត្តំ ឥធេវ តាវ ហោថ យាវាហំ ភគវន្តំ បដិវេទេមីតិ ។ អថខោ អាយស្មា សាគតោ តេសំ អសីតិយា គាមិកសហស្សានំ បុរតោ បេក្ខមានានំ បាដិកាយ និមុជ្ជិត្វា ភគវតោ បុរតោ ឧម្មុជ្ជិត្វា ភគវន្តំ ឯតទវោច ឥមានិ ភន្តេ អសីតិ គាមិកសហស្សានិ ឥធូបសង្កន្តានិ

១ ឱ. តំ ភគវន្តំ ។

អ្នកទាំងឡាយចូលនាំគ្នាទៅវិញចុះ តែអ្នកទាំងឡាយត្រូវនាំគ្នា ទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ព្រះដ៏មានព្រះភាគនោះ មុខជានឹងប្រៀនប្រដៅនូវប្រយោជន៍ទាំងឡាយ ក្នុងបរលោកដល់យើងទាំងឡាយ ។ វេលានោះឯង ពួកអ្នកស្រុកទាំង ៨ ម៉ឺន នោះបានទៅឯភ្នំគិជ្ឈកូដ ។ សម័យនោះឯង ព្រះសាគតដ៏មានអាយុជាអ្នកបម្រើព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ វេលានោះ ពួកអ្នកស្រុកទាំង ៨ ម៉ឺននោះបានចូលទៅរកព្រះសាគតដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏បាននិយាយពាក្យនេះនឹងព្រះសាគតដ៏មានអាយុថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ឥឡូវ ពួកអ្នកស្រុកទាំង ៨ ម៉ឺននេះបានចូលមកក្នុងទីនេះ ដើម្បីឃើញព្រះដ៏មានព្រះភាគ បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន យើងខ្ញុំគួរបានឃើញព្រះដ៏មានព្រះភាគទើបជាការប្រពៃ ។ ព្រះសាគតភិក្ខុតបវិញថា នែអ្នកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ អ្នករាល់គ្នាឈប់បង្អង់ចាំអាត្មានៅទីនេះ ១ ស្របក់ចុះ ចាំអាត្មាក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគសិន ។ គ្រានោះឯង កាលពួកអ្នកស្រុកទាំង ៨ ម៉ឺននោះកំពុងតែសំឡឹងមើលក្នុងទីចំពោះមុខព្រះសាគតដ៏មានអាយុ ក៏ជ្រែកចុះចំផែនថ្ម[១] ហើយទៅផុសក្នុងទីចំពោះព្រះភក្ត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ រួចក៏បានពោលពាក្យនេះ នឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ឥឡូវមានពួកអ្នកស្រុកទាំង ៨ ម៉ឺននេះបាន

---

១ អដ្ឋកថា ថា ផែនថ្មមានសណ្ឋានដូចព្រះចន្ទពាក់កណ្តាលវង់ នៅខាងក្រោមជណ្តើរ ។

ភគវន្តំ ឧស្សុជាយ យស្សុជានិ ភន្តេ ភគវា កាលំ មញ្ញតីតិ ។ តេនហិ ត្វំ សាគត វិហារប្បច្ឆាយាយំ អាសនំ បញ្ញាបេហីតិ ។ ឯវំ ភន្តេតិ ខោ អាយស្មា សាគតោ ភគវតោ បដិស្សុណិត្វា បីឋំ គហេត្វា ភគវតោ បុរតោ និម្មុជ្ជិត្វា តេសំ អសីតិយា គាមិកសហស្សានំ បុរតោ បេក្ខមានានំ ចាដិកាយ ឧម្មុជ្ជិត្វា វិហារប្បច្ឆាយាយំ អាសនំ បញ្ញាបេសិ ។ អថខោ ភគវា វិហារា និក្ខមិត្វា វិហារប្បច្ឆាយាយំ បញ្ញត្តេ អាសនេ និសីទិ ។ អថខោ តានិ អសីតិ គាមិកសហស្សានិ យេន ភគវា តេនុបសង្កមឹសុ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទឹសុ ។ អថខោ តានិ អសីតិ គាមិកសហស្សានិ អាយស្មន្តំយេវ សាគតំ សមន្នាហរន្តិ នោ តថា ភគវន្តំ ។ អថខោ ភគវា តេសំ អសីតិយា គាមិកសហស្សានំ ចេតសា ចេតោបរិវិតក្កាមញ្ញាយ អាយស្មន្តំ សាគតំ អាមន្តេសិ តេនហិ ត្វំ សាគត

ចូលមកក្នុងទីនេះ ដើម្បីឃើញព្រះដ៏មានព្រះភាគ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះដ៏មានព្រះភាគរមែងជ្រាបនូវកាលគួរ ជាប្រយោជន៍ ក្នុងកាលឥឡូវនេះ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តបថា នែសាគត បើដូច្នោះ អ្នកចូរទៅរៀបចំក្រាលអាសនៈត្រង់ម្លប់នៃវិហារចុះ ។ ព្រះសាគតដ៏មានអាយុ បានទទួលព្រះពុទ្ធដីកាព្រះដ៏មានព្រះភាគថា ព្រះករុណាព្រះអង្គ ហើយក៏នាំយកតាំងជ្រែកចុះក្នុងទី ចំពោះព្រះភក្ត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ កាលអ្នកស្រុកទាំង ៨ ម៉ឺននោះកំពុងសំឡឹងមើលក្នុងទីចំពោះមុខ ក៏ស្រាប់តែទៅផុសចំផែនថ្មហើយ ក្រាលអាសនៈត្រង់ម្លប់នៃវិហារ ។ វេលានោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់យាងចេញពីវិហារទៅគង់នៅលើអាសនៈ ដែលព្រះសាគតត្ថេរៈបានក្រាលត្រង់ម្លប់នៃវិហារ ។ លំដាប់នោះឯង ពួកអ្នកស្រុកទាំង ៨ ម៉ឺននោះ បានចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ រួចអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ គ្រានោះពួកអ្នកស្រុកទាំង ៨ ម៉ឺន នោះ ក៏អបអររាក់ទាក់នឹងព្រះសាគតដ៏មានអាយុទៅវិញ មិនបានអបអររាក់ទាក់នឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នោះឡើយ ។ វេលានោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ជ្រាបសេចក្តីបរិវិតក្ក ក្នុងចិត្តរបស់ពួកអ្នកស្រុកទាំង ៨ ម៉ឺន ដោយព្រះទ័យនោះហើយ ទើបទ្រង់ត្រាស់ហៅព្រះសាគតដ៏មានអាយុមកថា នែសាគត បើដូច្នោះ អ្នកចូរសំដែង

១៤៧

ចម្មក្ខន្ធកេ សាគតត្ថេរវត្ថុ

ភិយ្យោសោ មត្តាយ ឧត្តរិមនុស្សធម្មំ ឥទ្ធិប្បាដិហារិយំ ទស្សេហីតិ ។ ឯវំ ភន្តេតិ ខោ អាយស្មា សាគតោ ភគវតោ បដិស្សុណិត្វា វេហាសំ អព្ភុគ្គន្ត្វា អាកាសេ អន្តលិក្ខេ ចង្កមតិបិ តិដ្ឋតិបិ និសីទតិបិ សេយ្យំបិ កប្បេតិ បធូបាយតិបិ[១] បជ្ជលតិបិ អន្តរធាយតិបិ ។ អថខោ អាយស្មា សាគតោ អាកាសេ អន្តលិក្ខេ អនេកវិហិតំ ឧត្តរិមនុស្សធម្មំ ឥទ្ធិប្បាដិហារិយំ ទស្សេត្វា ភគវតោ បាទេសុ សិរសា និបតិត្វា ភគវន្តំ ឯតទវោច សត្ថា មេ ភន្តេ ភគវា សាវកោហមស្មិ សត្ថា មេ ភន្តេ ភគវា សាវកោហមស្មីតិ ។ អថខោ តានិ អសីតិ គាមិកសហស្សានិ អច្ឆរិយំ វត ភោ អព្ភុតំ វត ភោ សាវកោ ហិ នាម ឯវំមហិទ្ធិកោ ភវិស្សតិ ឯវំមហានុភាវោ អហោ នូន សត្ថាតិ ភគវន្តំយេវ សមន្នាហរន្តិ នោ តថា អាយស្មន្តំ

១ ឱ. ធូបាយតិ ។

ឥទ្ធិប្បាដិហារ្យ ដែលជាធម៌របស់មនុស្សជាន់ខ្ពស់ឲ្យក្រៃលែងឡើងទៅទៀត ។ ព្រះសាគតដ៏មានអាយុ បានទទួលស្ដាប់ព្រះពុទ្ធដីកាព្រះមានព្រះភាគថា ព្រះករុណាព្រះអង្គ ហើយក៏ហោះទៅលើវេហាស៍ ចង្ក្រម គឺដើរខ្លះ ឈរខ្លះ គង់ខ្លះ សិងខ្លះ បណ្ដាលឲ្យកើតផ្សែងខ្លះ បណ្ដាលឲ្យកើតភ្លើងខ្លះ បាត់ខ្លួនទៅខ្លះ ក្នុងប្រទេសទំនេរគឺអាកាស ។ វេលានោះ ព្រះសាគតដ៏មានអាយុ លុះបានសំដែងឥទ្ធិប្បាដិហារ្យ ជាធម៌របស់មនុស្សជាន់ខ្ពស់ មានប្រការច្រើនយ៉ាង នៅលើប្រទេសទំនេរ គឺអាកាសរួចហើយ ក៏មកក្រាបសិរសា ទៀបព្រះបាទានៃព្រះមានព្រះភាគហើយ ក៏បានក្រាបបង្គំទូលពាក្យនេះ នឹងព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះមានព្រះភាគ ជាគ្រូរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ ខ្ញុំព្រះអង្គជាសាវក បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាគ្រូរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ ខ្ញុំព្រះអង្គជាសាវក ។ ខណៈនោះ អ្នកស្រុកទាំង ៨ ម៉ឺននោះ ក៏ពោលថា នែគ្នាយើងដ៏ចម្រើន គួរអស្ចារ្យពេកណាស់ នែគ្នាយើងដ៏ចម្រើន ហេតុដែលមិនធ្លាប់កើត ។ ឡើងហើយតើ អម្បាលសាវកមានឫទ្ធិខ្លាំង មានអានុភាពច្រើនម្ល៉ោះទៅហើយ ចំណង់បើគ្រូគង់មានឫទ្ធានុភាពក្រៃលែងជាងនេះ ពិតប្រាកដ ហើយបែរមកអបអរពាក់ទាក់នឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគវិញ លែងអបអរពាក់ទាក់នឹងព្រះសាគត

សាគតំ ។ អថខោ ភគវា តេសំ អសីតិយា គាមិកស-
ហស្សានំ ចេតសា ចេតោ បរិវិតក្កមញ្ញាយ អនុបុព្វីកថំ
កថេសិ សេយ្យថីទំ ទានកថំ សីលកថំ សគ្គកថំ
កាមានំ អាទីនវំ ឱការំ សង្កិលេសំ នេក្ខម្មេ អានិសំ-
សំ បកាសេសិ ។ យទា តេ ភគវា អញ្ញាសិ កល្លចិត្តេ
មុទុចិត្តេ វិនីវរណចិត្តេ ឧទគ្គចិត្តេ បសន្នចិត្តេ អថ យា
ពុទ្ធានំ សាមុក្កំសិកា ធម្មទេសនា តំ បកាសេសិ ទុក្ខំ
សមុទយំ និរោធំ មគ្គំ ។ សេយ្យថាបិ នាម សុទ្ធំ វត្ថំ
អបគតកាឡកំ សម្មទេវ រជនំ បដិគ្គណ្ហេយ្យ ឯវមេវ
តេសំ អសីតិយា គាមិកសហស្សានំ តស្មឹយេវ អាស-
នេ វិរជំ វីតមលំ ធម្មចក្ខុំ ឧទបាទិ យង្កិញ្ចិ សមុទ-
យធម្មំ សព្វន្តំ និរោធធម្មន្តិ ។ តេ ទិដ្ឋធម្មា បត្តធម្មា

ដ៏មានអាយុដូច្នោះទៀតឡើយ ។ វេលានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ ទ្រង់ជ្រាបសេចក្តីបរិវិតក្កក្នុងចិត្តរបស់ពួកអ្នកស្រុកទាំង ៨ ម៉ឺននោះ ដោយព្រះទ័យហើយ ទើបទ្រង់សំដែងនូវអនុបុព្វីកថា ឯអនុបុព្វីកថានោះ តើដូចម្តេចខ្លះ គឺព្រះអង្គទ្រង់សំដែងទានកថា សីលកថា សគ្គកថា សំដែងពីទោសរបស់កាមគុណ ដែលជារបស់លាមកសៅហ្មង និងអានិសង្សក្នុងកិរិយាចេញបួស ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ ទ្រង់បានជ្រាបថាពួកជនទាំងនោះមានចិត្តស្រួល មានចិត្តទន់ មានចិត្តប្រាសចាកនីវរណៈ មានចិត្តអណ្តែតឡើង មានចិត្តជ្រះថ្លាក្នុងវេលាណាហើយ ក៏ទ្រង់សំដែងនូវធម្មទេសនាដែលព្រះពុទ្ធទាំងឡាយ តែងលើកឡើងសំដែង ដោយព្រះអង្គឯង គឺសំដែងពីកងទុក្ខ ហេតុដែលនាំឲ្យកើតកងទុក្ខ សេចក្តីរំលត់នូវកងទុក្ខ និងផ្លូវដែលដល់នូវសេចក្តីរំលត់កងទុក្ខ ក្នុងវេលានោះ ។ សំពត់ស្អាតប្រាសចាកវត្ថុមានពណ៌ខ្មៅ គួរទទួលយកគ្រឿងជ្រលក់ ដោយល្អយ៉ាងណាមិញ ធម្មចក្ខុ (គឺសោតាបត្តិមគ្គ) ឥតមានធូលីឥតមានមន្ទិល ក៏កើតឡើងដល់ពួកអ្នកស្រុកទាំង ៨ ម៉ឺននោះ លើអាសនៈនោះថា ធម្មជាតឯណានីមួយ មានសេចក្តីកើតឡើងជាធម្មតា ធម្មជាតទាំងអស់នោះតែងមានសេចក្តីរលត់ទៅវិញជាធម្មតា យ៉ាងនោះឯង ។ ពួកជនទាំងនោះក៏បានយល់នូវអរិយសច្ចធម៌ហើយ បានដល់នូវអរិយសច្ចធម៌ហើយ

វិទិតធម្មា បរិយោគាឡ្ហធម្មា តិណ្ណវិចិកិច្ឆា វិគតកថំ-កថា វេសារជ្ជប្បត្តា អបរប្បច្ចយា សត្ថុ សាសនេ ភគវន្តំ ឯតទវោចុំ អភិក្កន្តំ ភន្តេ អភិក្កន្តំ ភន្តេ សេយ្យថាបិ ភន្តេ និក្កុជ្ជិតំ វា ឧក្កុជ្ជេយ្យ បដិច្ឆន្នំ វា វិវរេយ្យ មូឡ្ហស្ស វា មគ្គំ អាចិក្ខេយ្យ អន្ធការេ វា តេលប្បជ្ជោតំ ធារេយ្យ ចក្ខុមន្តោ រូបានិ ទក្ខន្តីតិ ឯវមេវ ភគវតា អនេកបរិយាយេន ធម្មោ បកាសិតោ ឯតេ មយំ ភន្តេ ភគវន្តំ សរណំ គច្ឆាម ធម្មញ្ច ភិក្ខុ-សង្ឃញ្ច ឧបាសកេ នោ ភគវា ធារេតុ អជ្ជតគ្គេ បាណុបេតំ សរណង្គតេតិ ។

[៤០] អថខោ សោណស្ស កោឡិវិសស្ស ឯតទ-ហោសិ យថា យថា ខោ អហំ ភគវតា ធម្មំ ទេសិតំ អាជានាមិ នយិទំ សុករំ អគារំ អជ្ឈាវសតា ឯកន្តប-

បានដឹងច្បាស់ នូវអរិសច្ចធម៌ហើយ បានចុះចិត្តស៊ប់ក្នុងអរិយសច្ចធម៌ ហើយ ឆ្លងផុតសេចក្ដីសង្ស័យ ប្រាសចេញពីសេចក្ដីងឿងឆ្ងល់ដល់នូវសេចក្ដីក្លៀវក្លា មិនបានជឿបុគ្គលដទៃក្នុងសាសនានៃព្រះសាស្ដា ក៏បានក្រាបបង្គំទូលពាក្យនេះ នឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ច្បាស់ណាស់ហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ច្បាស់ណាស់ហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បុគ្គលផ្ងារឡើងនូវភាជន៍ដែលគេផ្កាប់ចុះ ឬបើកឡើងនូវវត្ថុដែលកំបាំង ឬប្រាប់ផ្លូវដល់អ្នកវង្វេងផ្លូវ ឬទ្រោលបំភ្លឺប្រទីបប្រេងក្នុងទីងងឹតដោយគិតថា ពួកជនដែលមានចក្ខុនឹងបានឃើញ នូវរូបទាំងឡាយយ៉ាងណាមិញ ធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគបានសំដែង ដោយអនេកបរិយាយ ក៏ដូច្នោះឯង បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន យើងខ្ញុំទាំងឡាយនេះសូមដល់នូវព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ផង ព្រះធម៌ផង ព្រះភិក្ខុសង្ឃផងថា ជាទីរលឹក សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ចាំទុកនូវយើងខ្ញុំថា ជាឧបាសកបានដល់ព្រះរតនត្រ័យថា ជាទីរលឹកស្មើដោយជីវិតចាប់ដើមតាំងពីថ្ងៃនេះទៅ ។

[៥០] គ្រានោះ សោណកោឡិវិសមាន សេចក្ដីត្រិះរិះដូច្នេះថា ធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់សំដែងហើយយ៉ាងណា ៗ អាត្មាអញក៏បានដឹងជាក់ បុគ្គលដែលនៅគ្រប់គ្រងរក្សាផ្ទះនេះ មិនងាយនឹងប្រព្រឹត្ត

វិបុល្លំ្ហ ឯកន្តបរិសុទ្ធំ សង្ខលិខិតំ ព្រហ្មចរិយំ ចរិតុំ យន្នូនាហំ កេសមស្សុំ ឱហារេត្វា កាសាយានិ វត្ថានិ អច្ឆាទេត្វា អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជេយ្យន្តិ ។ អថខោ តានិ អសីតិ គាមិកសហស្សានិ ភគវតោ ភាសិតំ អភិនន្ទិត្វា អនុមោទិត្វា ឧដ្ឋាយាសនា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា បក្កមឹសុ ។ អថខោ សោណោ កោឡិវិសោ អចិរបក្កន្តេសុ អសីតិយា គាមិកសហស្សេសុ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ សោណោ កោឡិវិសោ ភគវន្តំ ឯតទវោច យថា យថាហំ ភន្តេ ភគវតា ធម្មំ ទេសិតំ អាជានាមិ នយិទំ សុករំ អគារំ អជ្ឈាវសតា ឯកន្តបរិបុណ្ណំ ឯកន្តបរិសុទ្ធំ សង្ខលិខិតំ ព្រហ្មចរិយំ ចរិតុំ ឥច្ឆាមហំ ភន្តេ កេសមស្សុំ ឱហារេត្វា កាសាយានិ វត្ថានិ អច្ឆាទេត្វា

ព្រហ្មចរិយធម៌ឲ្យពេញលេញ ឲ្យបរិសុទ្ធដោយចំណែក ១ ដូចជាសង្ខ ដែលបុគ្គលដុសខាត់ហើយទេ បើដូច្នោះ មានតែអាត្មាអញនឹងកោរសក់ពុក មាត់ហើយស្លៀកដណ្តប់សំពត់កាសាយចេញចាកផ្ទះហើយ បួសក្នុងភាព នៃបុគ្គលមិនមានប្រយោជន៍ដោយផ្ទះ ។ ខណៈនោះ ពួកអ្នកស្រុកទាំង ៨ ម៉ឺននោះ ក៏បានត្រេកអររីករាយនឹងធម៌ ដែលព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សំដែង ហើយក៏ក្រោកចេញចាកអាសនៈ ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ រួច ធ្វើប្រទក្សិណហើយក៏ចៀសចេញទៅ ។ វេលានោះឯង សោណកោឡិ-វិស កាលបើពួកអ្នកស្រុកទាំង ៨ ម៉ឺនចៀសចេញទៅមិនយូរប៉ុន្មាន បាន ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំ ព្រះដ៏មានព្រះភាគហើយអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ សោណកោឡិវិស លុះអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏បានក្រាបបង្គំទូលពាក្យនេះនឹងព្រះដ៏ មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ធម៌ដែលព្រះអង្គទ្រង់សំដែងហើយ យ៉ាងណា ៗ ខ្ញុំព្រះអង្គក៏ដឹងបានទាំងអស់ បុគ្គលដែលនៅគ្រប់គ្រងរក្សា ផ្ទះមិនងាយនឹងប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ឲ្យបានពេញលេញ ឲ្យបានបរិសុទ្ធ ដោយចំណែក ១ ដូចជាសង្ខដែលបុគ្គលដុសខាត់ហើយទេ បពិត្រព្រះ អង្គដ៏ចម្រើន ឥឡូវ ខ្ញុំព្រះអង្គចង់កោរសក់នឹងពុកមាត់ហើយស្លៀកដណ្តប់

១៦១

អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជិតុំ បព្វាជេតុ មំ ភន្តេ ភគវាតិ ។ អលត្ថ ខោ សោណោ កោឡិវិសោ ភគវតោ សន្តិកេ បព្វជ្ជំ អលត្ថ ឧបសម្បទំ ។ អចិរូបសម្បន្នោ ច បនាយស្មា សោណោ សីតវនេ វិហរតិ ។ តស្ស អច្ចារទ្ធវីរិយស្ស ចង្កមតោ បាទា ភិជ្ជឹសុ ។ ចង្កមោ លោហិតេន ផុដ្ឋោ[១] ហោតិ សេយ្យថាបិ គវាឃាតនំ ។ អថខោ អាយស្មតោ សោណស្ស រហោគតស្ស បដិ-សល្លីនស្ស ឯវំ ចេតសោ បរិវិតក្កោ ឧទបាទិ យេ ខោ កេចិ ភគវតោ សាវកា អារទ្ធវីរិយា វិហរន្តិ អហន្តេសំ អញ្ញតរោ អថ ច បន មេ នានុបាទាយ អាសវេហិ ចិត្តំ វិមុច្ចតិ សំវិជ្ជន្តិ ខោ បន មេ កុលេ ភោគា សក្កា ភោគេ ច ភុញ្ជិតុំ បុញ្ញានិ ច កាតុំ យន្នូនាហំ ហី-នាយាវត្តិត្វា ភោគេ ច ភុញ្ជេយ្យំ បុញ្ញានិ ករេយ្យន្តិ ។

---

១ ឱ. ផុដោ ។

សំពត់កាសាយចេញចាកផ្ទះហើយ បួសក្នុងភាពនៃបុគ្គលមិនមានប្រយោ-ជន៍ដោយផ្ទះ បពិត្រអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ព្រះមេត្តាបំបួសខ្ញុំព្រះអង្គ ។ សោណកោឡិវិសបានបព្វជ្ជាឧបសម្បទាក្នុងសំណាក់ព្រះមានព្រះភាគ ។ លុះព្រះសោណៈដ៏មានអាយុ បានឧបសម្បទាមិនយូរប៉ុន្មាន ក៏បានទៅគង់នៅព្រៃសីតវន (ព្រៃត្រជាក់) ។ កាលសោណ-ភិក្ខុនោះខំព្យាយាមខ្លាំងដើរចង្រ្កមទៅ បាទារបស់លោកក៏បែក (ចេញឈាម) ។ ទីចង្រ្កមក៏ប្រឡាក់ដោយឈាម ដូចជាទីដែលសម្រាប់សម្លាប់គោ ។ ខណៈនោះ កាលព្រះសោណៈដ៏មានអាយុសម្ងំក្នុងទីស្ងាត់ ក៏កើតការត្រិះរិះក្នុងចិត្តយ៉ាងនេះថា ពួកសាវកឯណាមួយនៃព្រះដ៏មានព្រះភាគដែលមានព្យាយាមប្រឹងប្រែង បណ្តាសាវកទាំងនោះ អាត្មាអញក៏ជាសាវកមួយដែរ តែបើទុកជាដូច្នោះ ក៏ចិត្តរបស់អាត្មាអញនៅមិនទាន់ផុតចាកអាសវៈដោយមិនមានឧបាទានឡើយ ឯត្រកូលរបស់អាត្មាអញ ក៏មានទ្រព្យសម្បត្តិបរិបូណ៌ដែរ អាត្មាអញអាចនឹងបរិភោគទ្រព្យសម្បត្តិផង អាចនឹងធ្វើបុណ្យផង បើដូច្នោះ គួរអាត្មាអញវិលត្រឡប់ទៅដើម្បីហីន-ភេទវិញ (គឺសឹក) ហើយនឹងបរិភោគទ្រព្យសម្បត្តិផង ធ្វើបុណ្យផង ។

អថខោ ភគវា អាយស្មតោ សោណស្ស ចេតសា ចេតោបរិវិតក្កមញ្ញាយ សេយ្យថាបិ នាម ពលវា បុរិសោ សម្មិញ្ជិតំ វា ពាហំ បសារេយ្យ បសារិតំ វា ពាហំ សម្មិញ្ជេយ្យ ឯវមេវ គិជ្ឈកូដេ បព្វតេ អន្តរហិតោ សីតវនេ បាតុរហោសិ ។ អថខោ ភគវា សម្ពហុលេហិ ភិក្ខូហិ សទ្ធឹ សេនាសនចារិកំ អាហិណ្ឌន្តោ យេនាយស្មតោ សោណស្ស ចង្កមោ តេនុបសង្កមិ ។ អទ្ទសា ខោ ភគវា អាយស្មតោ សោណស្ស ចង្កមំ លោហិតេន ផុដ្ឋំ ទិស្វាន ភិក្ខូ អាមន្តេសិ កស្ស ន្វាយំ[១] ភិក្ខវេ ចង្កមោ លោហិតេន ផុដ្ឋោ សេយ្យថាបិ គវាឃាតនន្តិ ។ អាយស្មតោ ភន្តេ សោណស្ស អច្ចារទ្ធវីរិយស្ស ចង្កមតោ បាទា ភិជ្ជឹសុ តស្សាយំ ចង្កមោ លោហិតេន ផុដ្ឋោ សេយ្យថាបិ គវាឃាតនន្តិ ។ អថខោ ភគវា យេនាយស្មតោ សោណស្ស វិហារោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ និសីទិ ។

---

១ ខ្វាយន្តិបិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។

លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បានជ្រាបសេចក្តីត្រិះរិះ ក្នុងចិត្តរបស់ព្រះសោណៈដ៏មានអាយុ ដោយព្រះទ័យហើយ ក៏ស្រាប់តែបាត់ព្រះអង្គពីលើភ្នំគិជ្ឈកូដទៅប្រាដកព្រះអង្គ នៅឯព្រៃសីតវន ប្រៀបដូចបុរសមានកម្លាំងលាចេញនូវដើមដៃ ដែលខ្លួនបត់ចូល ឬបត់ចូលនូវដើមដៃដែលខ្លួនលាចេញ ។ វេលានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់យាងទៅកាន់សេនាសនចារិកជាមួយនឹងពួកភិក្ខុ ជាច្រើនរូប បានយាងសំដៅទៅទីកាន់ទីចង្រ្កមរបស់ព្រះសោណៈដ៏មានអាយុនោះ ។ ព្រះមានព្រះភាគក៏បានទតទៅឃើញទីចង្រ្កមរបស់ព្រះសោណៈដ៏មានអាយុប្រឡាក់ ដោយឈាម លុះទតឃើញហើយ ក៏ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកសួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយទីចង្រ្កមនេះ ជាទីចង្រ្កមរបស់អ្នកណា បានជាប្រឡាក់ដោយឈាមដូចជាទីសម្រាប់សម្លាប់គោ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កាលព្រះសោណៈដ៏មានអាយុខំព្យាយាមដើរចង្រ្កមទៅ បាទារបស់លោកក៏បែក នេះជាទីចង្រ្កមរបស់លោកនោះ ដែលប្រឡាក់ដោយឈាម ដូចជាទីដែលសម្រាប់សម្លាប់គោ ។ វេលានោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់យាងចូលទៅកាន់វិហារ របស់ព្រះសោណៈដ៏មានអាយុ លុះយាងចូលទៅដល់ហើយ ក៏ទ្រង់គង់នៅលើអាសនៈដែលគេបានក្រាលទុក ។

អាយស្មាបិ ខោ សោណោ ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នំ ខោ អាយស្មន្តំ សោណំ ភគវា ឯតទវោច ឥធ តេ សោណ រហោគតស្ស បដិសល្លីនស្ស ឯវំ ចេតសោ បរិវិតក្កោ ឧទបាទិ យេ ខោ កេចិ ភគវតោ សាវកា អារទ្ធវីរិយា វិហរន្តិ អហាន្តេសំ អញ្ញតរោ អថ ច បន មេ នានុបាទាយ អាសវេហិ ចិត្តំ វិមុច្ចតិ សំវិជ្ជន្តិ ខោ បន មេ កុលេ ភោគា សក្កា ភោគេ ច ភុញ្ជិតុំ បុញ្ញានិ ច កាតុំ យន្នូនាហំ ហីនាយាវត្តិត្វា ភោគេ ច ភុញ្ជេយ្យំ បុញ្ញានិ ច ករេយ្យន្តិ ។ ឯវំ ភន្តេតិ ។ តំ កឹ មញ្ញសិ សោណ កុសលោ ត្វំ បុព្វេ អាគារិកភូតោ វីណាយ តន្តិស្សរេតិ ។ ឯវំ ភន្តេតិ ។ តំ កឹ មញ្ញសិ សោណ យទា តេ វីណាយ តន្តិយោ អច្ចាយិកា[១] ហោន្តិ អបិនុ តេ

១ ឱ. អច្ចាយតា ។

ចំណែកឯព្រះសោណៈដ៏មានអាយុ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគរួចហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះព្រះសោណៈដ៏មានអាយុអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ទើបព្រះមានព្រះភាគទ្រង់មានព្រះបន្ទូលយ៉ាងនេះថា នែសោណៈ កាលអ្នកសម្ងំនៅក្នុងទីស្ងាត់ ក៏កើតការត្រិះរិះក្នុងចិត្តយ៉ាងនេះថា ពួកសាវកណាមួយរបស់ព្រះមានព្រះភាគ ដែលមានព្យាយាមប្រឹងប្រែង បណ្តាសាវកទាំងនោះ អាត្មាអញ ក៏ជាសាវកមួយដែរ តែបើទុកជាដូច្នោះ ក៏ចិត្តរបស់អាត្មាអញ នៅមិនទាន់ផុតចាកអាសវៈទាំងឡាយដោយមិនមានឧបាទានឡើយ ម្យ៉ាងទៀត ទ្រព្យសម្បត្តិក្នុងត្រកូលរបស់អាត្មាអញ ក៏មានបរិបូណ៌ អាត្មាអញអាចនឹងបរិភោគទ្រព្យសម្បត្តិផងធ្វើបុណ្យផង បើដូច្នោះ គួរអាត្មាអញវិលត្រឡប់ទៅ ដើម្បីហីនភេទហើយបរិភោគនូវទ្រព្យសម្បត្តិផង ធ្វើបុណ្យផង ។ សោណភិក្ខុនោះក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពិតមែន ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សួរថា នែសោណៈ អ្នកឯងសំគាល់ហេតុនោះដូចម្តេច កាលពីដើមអ្នកឯងនៅជាគ្រហស្ថនោះ ជាអ្នកឆ្លាសក្នុងសូរសំឡេងខ្សែពិណឬ ។ ព្រះសោណៈក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពិតមែន ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សួរថា នែសោណៈ អ្នកឯងសំគាល់ហេតុនោះដូចម្តេច កាលណាខ្សែពិណរបស់អ្នកតឹងពេកទៅ តើពិណរបស់អ្នកឯង មានសំឡេង

វីណា តស្មឹ សមយេ សរវតី វា ហោតិ កម្មញ្ញា វាតិ ។ នោ ហេតំ ភន្តេតិ ។ តំ កឹ មញ្ញសិ សោណ យទា តេ វីណាយ តន្តិយោ អតិសិថិលា ហោន្តិ អបិនុ តេ វីណា តស្មឹ សមយេ សរវតី វា ហោតិ កម្មញ្ញា វាតិ ។ នោ ហេតំ ភន្តេតិ ។ តំ កឹ មញ្ញសិ សោណ យទា តេ វីណាយ តន្តិយោ នេវ អច្ចាយិកា ហោន្តិ នាតិសិថិលា សមេ គុណេ បតិដ្ឋិតា អបិនុ តេ វីណា តស្មឹ សមយេ សរវតី វា ហោតិ កម្មញ្ញា វាតិ ។ ឯវំ ភន្តេតិ ។ ឯវមេវ ខោ សោណ អច្ចារទ្ធវីរិយំ ឧទ្ធច្ចាយ សំវត្តតិ អតិលីនវីរិយំ កោសជ្ជាយ សំវត្តតិ តស្មាតិហ ត្វំ សោណ វីរិយសមតំ អធិដ្ឋាហិ[១] ឥន្ទ្រិយានញ្ច សមតំ បដិវិជ្ឈ តត្ថ ច និមិត្តំ គណ្ហាហីតិ ។ ឯវំ ភន្តេតិ ខោ អាយស្មា សោណោ ភគវតោ បច្ចស្សោសិ ។ អថខោ ភគវា

១ ឱ. អធិដ្ឋហ ។

ពីពេកឬ គួរដល់ការងារក្នុងកាលនោះដែរឬ ។ ព្រះសោណៈក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏ចម្រើន ការនុ៎ះ មិនដូច្នោះទេ ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សួរថា នែសោណៈ អ្នកឯងសំគាល់ហេតុនោះដូចម្តេច កាលណាបើខ្សែពិណរបស់អ្នកធូរពេក តើពិណរបស់អ្នកឯងមានសំឡេងពីពេកឬ គួរដល់ការងារក្នុងកាលនោះដែរឬ ។ ព្រះសោណៈក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ការនុ៎ះ មិនដូច្នោះទេ ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សួរថា នែសោណៈ អ្នកសំគាល់ហេតុនោះដូចម្តេច កាលណាបើខ្សែពិណរបស់អ្នកមិនតឹងពេក មិនធូរពេក តាំងនៅក្នុងគុណដ៏ល្មម តើពិណរបស់អ្នកឯងមានសំឡេងពីពេកឬ គួរដល់ការងារក្នុងកាលនោះដែរឬ ។ ព្រះសោណៈនោះក្រាបទូលថា ព្រះករុណា ព្រះអង្គ ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា នែសោណៈ សេចក្តីព្យាយាមដែលតឹងពេកនាំឲ្យកើតសេចក្តីរាយមាយ សេចក្តីព្យាយាមដែលធូរពេក នាំឲ្យកើតសេចក្តីខ្ជិលច្រអូស ដូចខ្សែពិណយ៉ាងនោះឯង ព្រោះហេតុនោះ នែសោណៈ ក្នុងវេលានេះ អ្នកចូរតាំងសេចក្តីព្យាយាមឲ្យស្មើក្នុងធម្មវិន័យនេះ ត្រូវប្រើឥន្ទ្រិយទាំងឡាយឲ្យស្មើគ្នាផង ត្រូវកាន់យកនូវនិមិត្តក្នុងសមថៈនោះផង ។ ព្រះសោណដ៏មានអាយុបានទទួលស្តាប់ព្រះពុទ្ធដីកា ព្រះមានព្រះភាគដោយពាក្យថា ព្រះករុណា ព្រះអង្គ ។ វេលានោះឯង ព្រះមានព្រះភាគ

ចម្មក្ខន្ធកេ សោណត្ថេរវត្ថុ

អាយស្មន្តំ សោណំ ឥមិនា ឱវាទេន ឱវទិត្វា សេយ្យថាបិ នាម ពលវា បុរិសោ សម្មិញ្ជិតំ វា ពាហំ បសារេយ្យ បសារិតំ វា ពាហំ សម្មិញ្ជេយ្យ ឯវមេវ សីតវនេ អាយស្មតោ សោណស្ស បមុខេ អន្តរហិតោ គិជ្ឈកូដេ បព្វតេ ចាតុរហោសិ ។ អថខោ អាយស្មា សោណោ អបរេន សមយេន វីរិយសមតំ អធិដ្ឋាសិ ឥន្ទ្រិយានញ្ច សមតំ បដិវិជ្ឈិ តត្ថ ច និមិត្តំ អគ្គហេសិ ។ អថខោ អាយស្មា សោណោ ឯកោ វូបកដ្ឋោ អប្បមត្តោ អាតាបី បហិតត្តោ វិហរន្តោ នចិរស្សេវ យស្សត្ថាយ កុលបុត្តា សម្មទេវ អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជន្តិ តទនុត្តរំ ព្រហ្មចរិយបរិយោសានំ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា ឧបសម្បជ្ជ វិហាសិ ខីណា ជាតិ វុសិតំ ព្រហ្មចរិយំ កតំ ករណីយំ នាបរំ ឥត្ថត្តាយាតិ អព្ភញ្ញាសិ ។ អញ្ញតរោ ច បនាយស្មា សោណោ អរហតំ អហោសិ ។

ទ្រង់ទូន្មានព្រះសោណៈដ៏មានអាយុដោយឱវាទនេះរួចហើយ ទើបទ្រង់បាត់ព្រះអង្គអំពីទី ចំពោះមុខនៃព្រះសោណៈដ៏មានអាយុ នៅនាព្រៃសីតវន ហើយទ្រង់ប្រាកដនៅលើភ្នំគិជ្ឈកូដវិញ ប្រៀបដូចបុរសដែលមានកម្លាំងលាដើមដៃ ដែលខ្លួនបត់ចូល ឬបត់ចូលនូវដើមដៃដែលខ្លួនលាចេញ ។ លំដាប់នោះ លុះសម័យតមក ព្រះសោណៈដ៏មានអាយុក៏បានតាំងសេចក្តីព្យាយាមស្មើ បានប្រើឥន្ទ្រិយទាំង ៥ ក៏ស្មើគ្នាផង បានកាន់យកនូវនិមិត្តក្នុងសមថៈនោះឯង ។ វេលានោះ ព្រះសោណៈដ៏មានអាយុបានចៀសចេញទៅតែម្នាក់ឯង ឥតមានសេចក្តីប្រមាទឡើយ ខំព្យាយាមដុតបង់នូវកិលេស បញ្ជូនចិត្តឲ្យបែរទៅ (កាន់ព្រះនិព្វាន) ពួកកុលបុត្រដែលចេញចាកផ្ទះហើយ ទៅបួសក្នុងភាពជាបុគ្គលមិនមានប្រយោជន៍ដោយផ្ទះដោយប្រពៃ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់អនុត្តរធម៌ណា (ព្រះសោណៈ) ក៏បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអនុត្តរធម៌នោះ ជាទីបំផុតនៃមគ្គព្រហ្មចារ្យ ដោយបញ្ញារបស់ខ្លួនដោយខ្លួនឯងក្នុងបច្ចុប្បន្ននេះ បានសម្រេចសម្រាននៅដោយឥរិយាបថទាំង ៤ មិនយូរប៉ុន្មាន ក៏បានដឹងច្បាស់ថា ជាតិកំណើតរបស់អាត្មាអញអស់ហើយ ព្រហ្មចរិយធម៌អញក៏បាននៅចប់ហើយ កិច្ចដែលត្រូវធ្វើ អញក៏បានធ្វើហើយ នឹងមានកិច្ចដទៃអំពីកិច្ចនេះតទៅទៀតគ្មានឡើយ ។ បណ្តាព្រះអរហន្តទាំងឡាយ ព្រះសោណៈដ៏មានអាយុក៏ជាព្រះអរហន្តអង្គមួយដែរ ។

[៥១] អថខោ អាយស្មតោ សោណស្ស អរហត្តំ[១] បត្តស្ស ឯតទហោសិ យន្នូនាហំ ភគវតោ សន្តិកេ អញ្ញំ ព្យាករេយ្យន្តិ ។ អថខោ អាយស្មា សោណោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា សោណោ ភគវន្តំ ឯតទវោច យោ សោ ភន្តេ ភិក្ខុ អរហំ ខីណាសវោ វុសិតវា កតករណីយោ ឱហិតភារោ អនុប្បត្តសទត្ថោ បរិក្ខីណភវសំយោជនោ សម្មទញ្ញា-វិមុត្តោ សោ ឆដ្ឋានានិ អធិមុត្តោ ហោតិ នេក្ខម្មាធិមុត្តោ ហោតិ បវិវេកាធិមុត្តោ ហោតិ អព្យាបជ្ឈាធិមុត្តោ ហោតិ ឧបាទានក្ខយាធិមុត្តោ ហោតិ តណ្ហាក្ខយាធិមុត្តោ ហោតិ

១ អរហាតិបិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។

[៥១] លំដាប់នោះ កាលព្រះសោណៈដ៏មានអាយុ បានសម្រេចព្រះអរហត្តហើយក៏មានសេចក្ដីរិះគិតដូច្នេះថា បើដូច្នោះ មានតែអាត្មាអញនឹងសំដែងគុណគឺអរហត្តផល ក្នុងសំណាក់ព្រះមានព្រះភាគ ។ វេលានោះ ព្រះសោណៈដ៏មានអាយុ បានចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំ ព្រះមានព្រះភាគរួចអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ ព្រះសោណៈដ៏មានអាយុអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏បានក្រាបបង្គំទូលពាក្យនេះនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុណាជាព្រះអរហន្តខីណាស្រព បានសិក្សាព្រហ្មចារ្យចប់ហើយ មានកិច្ចសម្រេចហើយ មានភារៈដាក់ចុះហើយ[១] បានសម្រេចប្រយោជន៍របស់ខ្លួនហើយ មានកិលេសជាគ្រឿងប្រកបសត្វក្នុងភពអស់ហើយ មានចិត្តផុសស្រឡះហើយ (ចាកកិលេស) ព្រោះដឹងដោយប្រពៃ ភិក្ខុនោះមានអជ្ឈាស្រ័យបង្អោនទៅកាន់ហេតុទាំង ៦ យ៉ាងគឺមានអជ្ឈាស្រ័យបង្អោនទៅកាន់នេក្ខម្ម[២] (គឺអរហត្ត) ១ មានអជ្ឈាស្រ័យបង្អោនទៅក្នុទីស្ងាត់ ១ មានអជ្ឈាស្រ័យបង្អោនទៅកាន់សេចក្ដីមិនព្យាបាទ ១ មានអជ្ឈាស្រ័យបង្អោនទៅកាន់ធម៌ជាគ្រឿងអស់ទៅនៃឧបាទាន ១ មានអជ្ឈាស្រ័យបង្អោនទៅកាន់ធម៌ជាគ្រឿងអស់ទៅនៃតណ្ហា ១ មានអជ្ឈាស្រ័យបង្អោន

---

១ កិលេស ១០ យ៉ាងនិងខន្ធ៥ជាដើមឈ្មោះថា ភារៈគឺគ្រឿងធ្ងន់ ដែលហៅថាមានភារៈដាក់ចុះហើយ គឺអស់រលស់ដោយកិលេសនិងខន្ធជាដើមនោះតទៅទៀត ។ ២ អដ្ឋកថាថា បានចាក់ធ្លុះត្រាស់ដឹងធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវព្រះអរហត្ត ។

១៦៧

ចម្មក្ខន្ធកេ ខីណាសវគុណកថា

អសម្មោហាធិមុត្តោ ហោតិ សិយា ខោ បន ភន្តេ ឥធេកច្ចស្ស អាយស្មតោ ឯវមស្ស កេវលំ សទ្ធាមត្តកំ នូន អយមាយស្មា និស្សាយ នេក្ខម្មាធិមុត្តោតិ ន ខោ បនេតំ ភន្តេ ឯវំ ទដ្ឋព្វំ ខីណាសវោ ភន្តេ ភិក្ខុ វុសិតវា កតករណីយោ ករណីយមត្តានំ អសមនុបស្សន្តោ កតស្ស វា បតិចយំ ខយា រាគស្ស វីតរាគត្តា នេក្ខម្មាធិមុត្តោ ហោតិ ខយា ទោសស្ស វីតទោសត្តា នេក្ខម្មាធិមុត្តោ ហោតិ ខយា មោហស្ស វីតមោហត្តា នេក្ខម្មាធិមុត្តោ ហោតិ សិយា ខោ បន ភន្តេ ឥធេកច្ចស្ស អាយស្មតោ ឯវមស្ស លាភសក្ការសិលោកំ នូន អយមាយស្មា និកាមយមានោ បវិវេកាធិមុត្តោតិ ន ខោ បនេតំ ភន្តេ ឯវំ ទដ្ឋព្វំ ខីណាសវោ ភន្តេ ភិក្ខុ វុសិតវា កតករណីយោ

ទៅកាន់សេចក្តីមិនវង្វេង ១ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន មានហេតុថា ក្នុងលោកនេះ មានលោកដ៏មានអាយុពួកខ្លះ មានសេចក្តីរិះគិតដូច្នេះថា លោកដ៏មានអាយុនេះឈ្មោះថា មានអធ្យាស្រ័យបង្អោនទៅកាន់នេក្ខម្មៈ ព្រោះអាស្រ័យនូវគុណ គ្រាន់តែសេចក្តីជឿប៉ុណ្ណោះឯង បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បុគ្គលកុំគប្បីយល់ហេតុនេះ ដូច្នេះឡើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ឯភិក្ខុដែលជាព្រះខីណាស្រព បានសិក្សាព្រហ្មចារ្យចប់ហើយ មានកិច្ចសម្រេចហើយ កាលមិនបានពិចារណាខ្លួន ដែលមានកិច្ចត្រូវធ្វើ ឬមិនបានពិចារណានូវសេចក្តីចម្រើននៃកិច្ច ដែលខ្លួនបានធ្វើហើយ បានឈ្មោះថា មានអធ្យាស្រ័យបង្អោនទៅកាន់នេក្ខម្មៈ ព្រោះអស់រាគៈ ព្រោះប្រាសចាករាគៈហើយ ឈ្មោះថា មានអធ្យាស្រ័យបង្អោនទៅកាន់នេក្ខម្មៈ ព្រោះអស់ទោសៈ ព្រោះប្រាសចាកទោសៈហើយ ឈ្មោះថា មានអធ្យាស័យបង្អោនទៅកាន់នេក្ខម្មៈ ព្រោះអស់មោហៈ ព្រោះប្រាសចាកមោហៈហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន មានហេតុថា ក្នុងលោកនេះ មានលោកដ៏មានអាយុពួកខ្លះ មានសេចក្តីរិះគិតយ៉ាងនេះថា លោកដ៏មានអាយុនេះ ជាអ្នកប្រាថ្នាលាភសក្ការៈ និងសេចក្តីសរសើរហើយ ឈ្មោះថា មានអធ្យាស្រ័យបង្អោនទៅក្នុងទីដ៏ស្ងាត់ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បុគ្គលកុំគប្បីយល់ហេតុនេះ ដូច្នេះឡើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ឯភិក្ខុជាព្រះខីណាស្រពសិក្សាព្រហ្មចារ្យចប់ហើយ មាន

ករណីយមត្តានំ អសមនុបស្សន្តោ កតស្ស វា បដិចយំ ខយា រាគស្ស វីតរាគត្តា បវិវេកាធិមុត្តោ ហោតិ ខយា ទោសស្ស វីតទោសត្តា បវិវេកាធិមុត្តោ ហោតិ ខយា មោហស្ស វីតមោហត្តា បវិវេកាធិមុត្តោ ហោតិ សិយា ខោ បន ភន្តេ ឥធេកច្ចស្ស អាយស្មតោ ឯវមស្ស សីល-ព្វតបរាមាសំ នូន អយមាយស្មា សារតោ បច្ចាគច្ឆន្តោ អព្យាបជ្ឈាធិមុត្តោតិ ន ខោ បនេតំ ភន្តេ ឯវំ ទដ្ឋព្វំ ខីណាសវោ ភន្តេ ភិក្ខុ វុសិតវា កតករណីយោ ករណីយមត្តានំ អសមនុបស្សន្តោ កតស្ស វា បដិចយំ ខយា រាគស្ស វីតរាគត្តា អព្យាបជ្ឈាធិមុត្តោ ហោតិ ខយា ទោសស្ស វីតទោសត្តា អព្យាបជ្ឈាធិមុត្តោ ហោតិ

កិច្ចសម្រេចហើយ មិនបានពិចារណា នូវខ្លួនដែលមានកិច្ចត្រូវធ្វើ ឬមិនបានពិចារណា នូវសេចក្តីចម្រើននៃកិច្ចដែលខ្លួនបានធ្វើហើយ ឈ្មោះថា មានអធ្យាស្រ័យបង្អោនទៅក្នុងទីដ៏ស្ងាត់ ព្រោះអស់រាគៈ ព្រោះប្រាសចាករាគៈហើយ ឈ្មោះថា មានអធ្យាស្រ័យបង្អោនទៅក្នុងទីដ៏ស្ងាត់ ព្រោះអស់ទោសៈ ព្រោះប្រាសចាកទោសហើយ ឈ្មោះថា មានអធ្យាស្រ័យបង្អោនទៅក្នុងទីដ៏ស្ងាត់ព្រោះអស់មោហៈ ព្រោះប្រាសចាកមោហៈហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន មានហេតុថា ក្នុងលោកនេះ មានលោកដ៏មានអាយុពួកខ្លះ មានសេចក្តីរិះគិតយ៉ាងនេះថា លោកដ៏មានអាយុនេះ កាលត្រឡប់មកកាន់សេចក្តីប្រកាន់សីល ប្រកាន់វត្តដោយសភាវៈថ្លៃថ្លា ឈ្មោះថា មានអធ្យាស្រ័យបង្អោនទៅកាន់សេចក្តីមិនព្យាបាទ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បុគ្គលកុំគប្បីយល់ហេតុនេះដូច្នេះឡើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុជាព្រះខីណាស្រព បានសិក្សាព្រហ្មចារ្យចប់ហើយ មានកិច្ចសម្រេចហើយ មិនបានពិចារណានូវខ្លួនដែលមានកិច្ចត្រូវធ្វើ ឬមិនបានពិចារណានូវសេចក្តីចម្រើននៃកិច្ចដែលខ្លួនធ្វើហើយ ឈ្មោះថា មានអធ្យាស្រ័យ បង្អោនទៅកាន់សេចក្តីមិនព្យាបាទ ព្រោះអស់រាគៈ ព្រោះប្រាសចាករាគៈហើយ ឈ្មោះថា មានអធ្យាស្រ័យបង្អោនទៅកាន់សេចក្តីមិនព្យាបាទ ព្រោះអស់ទោសៈ ព្រោះប្រាសចាកទោសៈហើយ ឈ្មោះថា មានអធ្យាស្រ័យបង្អោនទៅ

ចម្មក្ខន្ធកេ ខីណាសវគុណកថា

ខយា មោហស្ស វីតមោហត្តា អព្យាបជ្ជាធិមុត្តោ ហោតិ ខយា រាគស្ស វីតរាគត្តា ឧបាទានក្ខយាធិមុត្តោ ហោតិ ខយា ទោសស្ស វីតទោសត្តា ឧបាទានក្ខយាធិ-មុត្តោ ហោតិ ខយា មោហស្ស វីតមោហត្តា ឧបាទា-នក្ខយាធិមុត្តោ ហោតិ ខយា រាគស្ស វីតរាគត្តា តណ្ហាក្ខយាធិមុត្តោ ហោតិ ខយា ទោសស្ស វីតទោ-សត្តា តណ្ហាក្ខយាធិមុត្តោ ហោតិ ខយា មោហស្ស វីតមោហត្តា តណ្ហាក្ខយាធិមុត្តោ ហោតិ ខយា រាគស្ស វីតរាគត្តា អសម្មោហាធិមុត្តោ ហោតិ ខយា ទោសស្ស វីតទោសត្តា អសម្មោហាធិមុត្តោ ហោតិ ខយា មោហស្ស វីតមោហត្តា អសម្មោហាធិមុត្តោ ហោតិ ឯវំ សម្មា-វិមុត្តចិត្តស្ស ភន្តេ ភិក្ខុនោ ភុសា ចេបិ ចក្ខុវិញ្ញេយ្យា

កាន់សេចក្តីមិនព្យាបាទ ព្រោះអស់មោហៈ ព្រោះប្រាសចាកមោហៈហើយ ឈ្មោះថា មានអធ្យាស្រ័យបង្អោនទៅកាន់ធម៌ជាគ្រឿងអស់ទៅនៃឧបាទាន ព្រោះអស់រាគៈ ព្រោះប្រាសចាករាគៈហើយ ឈ្មោះថា មានអធ្យាស្រ័យបង្អោនទៅកាន់ធម៌ជាគ្រឿងអស់ទៅនៃឧបាទាន ព្រោះអស់ទោសៈ ព្រោះប្រាសចាកទោសៈហើយ ឈ្មោះថា មានអធ្យាស្រ័យបង្អោនទៅកាន់ធម៌ ជាគ្រឿងអស់ទៅនៃឧបាទាន ព្រោះអស់មោហៈ ព្រោះប្រាសចាកមោហៈហើយ ឈ្មោះថា មានអធ្យាស្រ័យបង្អោនទៅកាន់ធម៌ជាគ្រឿងអស់ទៅនៃតណ្ហា ព្រោះអស់រាគៈ ព្រោះប្រាសចាករាគៈហើយ ឈ្មោះថា មានអធ្យាស្រ័យបង្អោនទៅកាន់ធម៌ជាគ្រឿងអស់ទៅនៃតណ្ហា ព្រោះអស់ទោសៈ ព្រោះប្រាសចាកទោសៈហើយ ឈ្មោះថា មានអធ្យាស្រ័យបង្អោនទៅកាន់ធម៌ជាគ្រឿងអស់ទៅ នៃតណ្ហា ព្រោះអស់មោហៈ ព្រោះប្រាសចាកមោហៈហើយ ឈ្មោះថា មានអធ្យាស្រ័យបង្អោនទៅកាន់សេចក្តីមិនវង្វេង ព្រោះអស់រាគៈ ព្រោះប្រាសចាករាគៈហើយ ឈ្មោះថា មានអធ្យាស្រ័យបង្អោនទៅកាន់សេចក្តីមិនវង្វេង ព្រោះអស់ទោសៈ ព្រោះប្រាសចាកទោសៈហើយ ឈ្មោះថា មានអធ្យាស្រ័យបង្អោនទៅកាន់សេចក្តីមិនវង្វេង ព្រោះអស់មោហៈ ព្រោះប្រាសចាកមោហៈហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុកាល បើមានចិត្តផុតស្រឡះប្រពៃយ៉ាងនេះហើយ បើទុកជារូបទាំងឡាយដែល

រូបា ចក្ខុស្ស អាបាថំ អាគច្ឆន្តិ នេវស្ស ចិត្តំ បរិយាទិយន្តិ អមិស្សីកតមេវស្ស ចិត្តំ ហោតិ ឋិតំ អានេញ្ជប្បត្តំ[1] វយញ្ចស្សានុបស្សតិ ភុសា ចេបិ សោតវិញ្ញេយ្យា សទ្ទា... ឃានវិញ្ញេយ្យា គន្ធា... ជិវ្ហាវិញ្ញេយ្យា រសា... កាយវិញ្ញេយ្យា ផោដ្ឋព្វា... មនោវិញ្ញេយ្យា ធម្មា មនស្ស អាបាថំ អាគច្ឆន្តិ នេវស្ស ចិត្តំ បរិយាទិយន្តិ អមិស្សីកតមេវស្ស ចិត្តំ ហោតិ ឋិតំ អានេញ្ជប្បត្តំ វយញ្ចស្សានុបស្សតិ សេយ្យថាបិ ភន្តេ សេលោ បព្វតោ អច្ឆិទ្ទោ អសុសិរោ ឯកឃនោ បុរត្ថិមាយ ចេបិ ទិសាយ អាគច្ឆេយ្យ ភុសា វាតវុដ្ឋិ នេវ នំ សង្កម្បេយ្យ

១ ឱ. អានេជ្ជប្បត្តំ ។

មានកម្លាំងគួរនឹងដឹងច្បាស់ដោយភ្នែក មកកាន់គន្លងភ្នែក ក៏មិនបានគ្រប សង្កត់ចិត្តរបស់ភិក្ខុនោះបានឡើយ ចិត្តរបស់ភិក្ខុនោះ ដែលអារម្មណ៍មិន បានធ្វើឲ្យប្រទ្បំដោយកិលេស ជាចិត្តឋិតនៅខ្ជាប់ខ្ជួន ឥតមានកម្រើក ដោយតណ្ហាហើយ ពិចារណាឃើញ នូវសេចក្តីកើតឡើងនិងសេចក្តីរលត់ ទៅនៃចិត្តនោះ បើសំឡេងទាំងឡាយ ដែលមានកម្លាំងគួរនឹងដឹងច្បាស់ ដោយត្រចៀកបាន... ក្លិនទាំងឡាយ ដែលមានកម្លាំងគួរនឹងដឹងច្បាស់ ដោយច្រមុះបាន... រសទាំងឡាយ ដែលមានកម្លាំងគួរនឹងដឹងច្បាស់ ដោយអណ្តាតបាន... ផោដ្ឋព្វៈ (គឺអារម្មណ៍ដែលមកប៉ះត្រូវកាយ) ទាំង-ឡាយ ដែលមានកម្លាំងគួរនឹងដឹងច្បាស់ដោយកាយបាន... ធម្មារម្មណ៍ (គឺអារម្មណ៍ដែលកើតនឹងចិត្ត) ទាំងឡាយដែលមានកម្លាំងគួរនឹងដឹង ច្បាស់ដោយចិត្តបាន មកកាន់ផ្លូវនៃចិត្ត ក៏គ្របសង្កត់ចិត្តរបស់លោក នោះមិនបានឡើយ ចិត្តរបស់លោកនោះ ដែលអារម្មណ៍មិនបានធ្វើឲ្យ ប្រទ្បំដោយកិលេស ជាចិត្តឋិតនៅខ្ជាប់ខ្ជួន ឥតមានកម្រើកដោយ តណ្ហាហើយ លោកបានពិចារណាឃើញ នូវសេចក្តីកើតឡើងនិងសេចក្តី រលត់ទៅនៃចិត្តនោះ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ឧបមាដូចជាភ្នំថ្ម ឥត ធ្លុះឥតប្រហោង ជាភ្នំតាន់សុទ្ធ បើមានសំណុំខ្យល់ដែលមានកម្លាំង ខ្លាំងបក់បោកមកពីទិសខាងកើតក្តី ក៏ញុំាងភ្នំនោះ ឲ្យកម្រើកមិនបាន

១៧១

ចម្មក្ខន្ធកេ ខីណាសវគុណកថា

ន សម្បកម្បេយ្យ ន សម្បវេធេយ្យ បច្ឆិមាយ ចេបិ ទិសាយ អាគច្ឆេយ្យ ភុសា វាតវុដ្ឋិ ។ បេ ។ ឧត្តរាយ ចេបិ ទិសាយ អាគច្ឆេយ្យ ភុសា វាតវុដ្ឋិ ។ បេ ។ ទក្ខិណាយ ចេបិ ទិសាយ អាគច្ឆេយ្យ ភុសា វាតវុដ្ឋិ នេវ នំ សង្កម្បេយ្យ ន សម្បកម្បេយ្យ ន សម្បវេធេយ្យ ឯវមេវ ខោ ភន្តេ ឯវំ សម្មាវិមុត្តចិត្តស្ស ភិក្ខុនោ ភុសា ចេបិ ចក្ខុវិញ្ញេយ្យា រូបា ចក្ខុស្ស អាបាថំ អាគច្ឆន្តិ នេវស្ស ចិត្តំ បរិយាទិយន្តិ អមិស្សីកតមេវស្ស ចិត្តំ ហោតិ ឋិតំ អានេញ្ជប្បត្តំ វយញ្ចស្សានុបស្សតិ ភុសា ចេបិ សោត-វិញ្ញេយ្យា សទ្ទា... ឃានវិញ្ញេយ្យា គន្ធា... ជិវ្ហាវិញ្ញេយ្យា

ចម្មក្ខន្ធកៈ ខីណាសវគុណកថា

ឲ្យរំជួយមិនបាន ឲ្យញាប់ញ័រមិនបានឡើយ បើមានសំណុំខ្យល់ដែលមានកម្លាំងខ្លាំងបក់បោកមកពីទិសខាងលិចក្តី ។ បេ ។ បើមានសំណុំខ្យល់ ដែលមានកម្លាំងខ្លាំងបក់បោកមកពីទិសខាងជើងក្តី ។ បេ ។ បើមានសំណុំខ្យល់ ដែលមានកម្លាំងខ្លាំង បក់បោកមកពីទិសខាងត្បូងក្តី ក៏ញ៉ាំងភ្នំនោះឲ្យកម្រើកមិនបាន ឲ្យរំជួយមិនបាន ឲ្យញាប់ញ័រមិនបានឡើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុកាលមានចិត្តផុតស្រឡះដោយប្រពៃយ៉ាងនេះហើយ បើរូបទាំងឡាយ ដែលមានកម្លាំងគួរនឹងដឹងច្បាស់ដោយភ្នែក មកកាន់គន្លងភ្នែកក្តី ក៏គ្របសង្កត់ចិត្តរបស់លោកនោះមិនបានឡើយ ចិត្តរបស់លោកនោះ ដែលអារម្មណ៍មិនបានធ្វើឲ្យច្រឡំដោយកិលេស ជាចិត្តឋិតនៅខ្ជាប់ខ្ជួន ឥតមានកម្រើកដោយតណ្ហា លោកពិចារណានូវសេចក្តីកើតឡើង និងសេចក្តីរលត់ទៅ នៃចិត្តនោះ បើសំឡេងទាំងឡាយ ដែលមានកម្លាំង គួរនឹងដឹងច្បាស់ដោយត្រចៀកក្តី... ក្លិនទាំងឡាយ ដែលមានកម្លាំង គួរនឹងដឹងច្បាស់ដោយច្រមុះក្តី... រសទាំងឡាយ ដែលមានកម្លាំងគួរនឹងដឹងច្បាស់ដោយដោយអណ្តាតក្តី...

វេសា... កាយវិញ្ញេយ្យា ផោដ្ឋព្វា... មនោវិញ្ញេយ្យា ធម្មា មនស្ស អាបាថំ អាគច្ឆន្តិ នេវស្ស ចិត្តំ បរិយាទិយន្តិ អមិស្សីកតមេវស្ស ចិត្តំ ហោតិ ឋិតំ អានេញ្ជប្បត្តំ វយញ្ចស្សានុបស្សតីតិ ។

[៥២] នេក្ខម្មំ អធិមុត្តស្ស
បវិវេកញ្ច ចេតសោ
អព្យាបជ្ឈាធិមុត្តស្ស
ឧបាទានក្ខយស្ស ច
តណ្ហាក្ខយាធិមុត្តស្ស
អសម្មោហញ្ច ចេតសោ
ទិស្វា អាយតនុប្បាទំ
សម្មា ចិត្តំ វិមុច្ចតិ
តស្ស សម្មាវិមុត្តស្ស
សន្តចិត្តស្ស ភិក្ខុនោ
កតស្ស បដិចយោ នត្ថិ

ផោដ្ឋព្វៈទាំងឡាយ ដែលមានកម្លាំងគួរនឹងដឹងច្បាស់ដោយកាយក្តី . . . ធម្មារម្មណ៍ទាំងឡាយ ដែលមានកម្លាំងគួរនឹងដឹងច្បាស់ដោយចិត្តមកកាន់ផ្លូវចិត្តក្តី ក៏គ្របសង្កត់នូវចិត្តរបស់លោកនោះមិនបានឡើយ ចិត្តរបស់លោកនោះ ដែលអារម្មណ៍មិនបានធ្វើឲ្យច្រឡំដោយកិលេស ជាចិត្តឋិតនៅខ្ជាប់ខ្ជួនឥតមានកម្រើកដោយតណ្ហា លោករមែងពិចារណា នូវសេចក្តីកើតឡើងនឹងសេចក្តីរលត់នៃចិត្តនោះ ក៏មានឧបមេយ្យដូច្នោះឯង ។

[៤២] ភិក្ខុកាលបើមានអាធ្យាស្រ័យបង្អោនទៅកាន់នេក្ខម្មៈ (គឺអរហត្ត) ផង មានអធ្យាស្រ័យបង្អោនទៅកាន់សេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់នៃចិត្តផង មានអធ្យាស្រ័យបង្អោនទៅ កាន់សេចក្តីមិនព្យាបាទផង មានអធ្យាស្រ័យបង្អោនទៅ កាន់ធម៌ជាគ្រឿងអស់ទៅនៃឧបាទានផង មានអធ្យាស្រ័យបង្អោនទៅ កាន់ធម៌ជាគ្រឿងអស់ទៅនៃតណ្ហាផង មានអធ្យាស្រ័យបង្អោនទៅកាន់សេចក្តីមិនវង្វេងនៃចិត្តផង ចិត្តក៏ផុតស្រឡះដោយប្រពៃព្រោះបានឃើញនូវសេចក្តីកើតនិងសេចក្តីវិនាស នៃអាយតនៈ កាលភិក្ខុនោះ មានចិត្តផុតស្រឡះហើយដោយប្រពៃ មានចិត្តរម្ងាប់ហើយ សេចក្តីចម្រើននៃកិច្ចដែលភិក្ខុនោះបានធ្វើហើយក៏គ្មាន

១៧៣

ចម្មក្ខន្ធកេ ខីណាសវគុណកថា

ការណីយំ[១] ន វិជ្ជតិ ។
សេលោ យថា ឯកឃនោ
វាតេន ន សមីរតិ
ឯវំ រូបា រសា សទ្ទា
គន្ធា ផស្សា ច កេវលា
ឥដ្ឋា ធម្មា អនិដ្ឋា ច
នប្បវេធេន្តិ តាទិនោ
ឋិតំ ចិត្តំ វិប្បមុត្តំ
វយញ្ចស្សានុបស្សតីតិ ។

[៤៣] អថខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ កុលបុត្តា អញ្ញំ ព្យាករោន្តិ អត្ថោ ច វុត្តោ អត្តា ច អនុបនីតោ អថ ច បនិធេកច្ចេ មោឃបុរិសា ហសមានកំ[២] មញ្ញេ អញ្ញំ ព្យាករោន្តិ តេ បច្ឆា វិឃាតំ អាបជ្ជន្តីតិ ។ អថខោ ភគវា អាយស្មន្តំ សោណំ អាមន្តេសិ ត្វំ ខោសិ សោណ សុខុមាលោ

១ ឱ. ករណីយញ្ច ។ ២ ហសមានកាតិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។

កិច្ចដែលគួរនឹងធ្វើក៏គ្មាន ។ ថ្មដែលតាន់សុទ្ធមិនបានរំជួយដោយខ្យល់ យ៉ាងណាមិញ រូប សំឡេង ក្លិន រស ផស្សៈ និងធម្មារម្មណ៍ទាំងអស់ ដែលជាទីគាប់ចិត្តក្តី មិនជាទីគាប់ចិត្តក្តី ក៏ញុំាងចិត្តរបស់ភិក្ខុជាតាទិបុគ្គល[១] *ឲ្យញាប់ញ័រមិនបាន យ៉ាងនោះដែរ ចិត្តរបស់ភិក្ខុនោះ ជាចិត្តឋិតនៅខ្ជាប់ខ្ជួន ជាចិត្តផុតស្រឡះចាកកិលេសហើយ លោកពិចារណានូវសេចក្តីកើតនិងសេចក្តីរលត់នៃចិត្តនោះ ។*

[៥៣] *គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា នែភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកកុលបុត្ត តែងប្រកាសគុណគឺអរហត្តផលយ៉ាងនេះឯង ពួកកុលបុត្តទាំងនោះ បានប្រកាសសេចក្តីនៃបុគ្គលជាអរហន្តផង មិនបានបង្អោនខ្លួនទៅដោយអំនួតថា ខ្លួនជាព្រះអរហន្តផង ម្យ៉ាងទៀត ក្នុងលោកនេះ មានពួកមោឃបុរសខ្លះប្រកាសព្រះអរហត្តផល ទំនងធ្វើដូចជាសើចលេង មោឃបុរសទាំងនោះ តែងដល់នូវសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ ក្នុងកាលជាខាងក្រោយ* (មិនខានឡើយ) *។ វេលានោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅព្រះសោណៈដ៏មានអាយុថា នែសោណៈ អ្នកឯងធ្លាប់ចម្រើនដោយ*

---

១ (អដ្ឋកថា) បុគ្គលដែលមិនញាប់ញ័រដោយសេចក្តីត្រេកអរ និងសេចក្តីអន់ចិត្ត ក្នុងអារម្មណ៍ជាទីគាប់ចិត្ត និងអារម្មណ៍មិនគាប់ចិត្ត ។

អនុជានាមិ តេ សោណ ឯកបលាសិកំ ឧបាហនន្តិ ។ អហំ ខោ ភន្តេ អសីតិសកដវាហេ ហិរញ្ញំ ឱហាយ អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជិតោ សត្តហត្ថិកញ្ច អនីកំ តស្ស មេ ភវិស្សន្តិ វត្តារោ សោណោ កោឡិវិសោ អសីតិសកដវាហេ ហិរញ្ញំ ឱហាយ អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជិតោ សត្តហត្ថិកញ្ច អនីកំ សោទានាយំ ឯកបលាសិកាសុ ឧបាហនាសុ សត្តោតិ[១] សចេ ភគវា ភិក្ខុសង្ឃស្ស អនុជានិស្សតិ អហំបិ បរិភុញ្ជិស្សាមិ នោ ចេ ភគវា ភិក្ខុសង្ឃស្ស អនុជានិស្សតិ អហំបិ ន បរិភុញ្ជិស្សាមីតិ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឯកបលាសិកំ ឧបាហនំ ន ភិក្ខវេ ទិគុណា ឧបាហនា ធារេតព្វា ន តិគុណា ឧបាហនា ធារេតព្វា ន គណង្គណូបាហនា ធារេតព្វា យោ ធារេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

---

១ លគ្គោតិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។

សេចក្តីសុខនៃសោណៈ ឥឡូវនេះ តថាគតអនុញ្ញាតស្បែកជើង ១ ជាន់ឲ្យអ្នក ។ ព្រះសោណៈនោះក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គបានលះបង់ប្រាក់ចំនួន ៨០ រទេះធំ (គឺ ១ រទេះធំ កំណត់ពីររទេះតូច) ផង បានលះបង់នូវពួកសេនាប្រកបដោយដំរី ៧ ផង ហើយបានចេញពីផ្ទះមកបួសក្នុងភាពនៃបុគ្គលមិនមានប្រយោជន៍ដោយផ្ទះ ជនទាំងឡាយ មុខជានឹងពោល (តិះដៀល) ដល់ខ្ញុំព្រះអង្គថា សោណកោឡិវិសបានលះបង់ប្រាក់ចំនួន ៨០ រទេះយ៉ាងធំផង បានលះបង់នូវពួកសេនាប្រកបដោយដំរី ៧ ផង ហើយបានចេញចាកផ្ទះមកបួស ក្នុងភាពនៃបុគ្គលមិនមានប្រយោជន៍ដោយផ្ទះ ឥឡូវនេះ សោណកោឡិវិសនេះនៅជាប់ចំពាក់នឹងស្បែកជើង ១ ជាន់ បើព្រះដ៏មានព្រះភាគនឹងទ្រង់អនុញ្ញាតដល់ភិក្ខុសង្ឃ ទើបខ្ញុំព្រះអង្គហ៊ានប្រើប្រាស់ បើព្រះដ៏មានព្រះភាគ មិនទ្រង់អនុញ្ញាតដល់ភិក្ខុ-សង្ឃទេ ខ្ញុំព្រះអង្គមិនហ៊ានប្រើប្រាស់ទេ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ធ្វើនូវធម្មីកថាក្នុងវេលានោះហើយ ទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនូវស្បែកជើង ១ ជាន់ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវពាក់ស្បែកជើង ២ ជាន់ មិនត្រូវពាក់ស្បែកជើង ៣ ជាន់ មិនត្រូវពាក់ស្បែកជើង ៤ ជាន់ឡើងទៅទេ ភិក្ខុណាពាក់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

ចម្មក្ខន្ធកេ អកប្បិយឧបាទាហនាបញ្ញត្តិ

[៥៤] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ សព្វនីលិកា ឧបាហនាយោ ធារេន្តិ ។ បេ ។ សព្វបីតិកា ឧបាហនាយោ ធារេន្តិ ។ សព្វលោហិតិកា ឧបាហនាយោ ធារេន្តិ ។ សព្វមញ្ជេដ្ឋិកា ឧបាហនាយោ ធារេន្តិ ។ សព្វកណ្ហា ឧបាហនាយោ ធារេន្តិ ។ សព្វមហារង្គរត្តា ឧបាហនាយោ ធារេន្តិ ។ សព្វមហានាមរត្តា ឧបាហនាយោ ធារេន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ សេយ្យថាបិ គិហី កាមភោគិនោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ សព្វនីលិកា ឧបាហនា ធារេតព្វា ន សព្វបីតិកា ឧបាហនា ធារេតព្វា ន សព្វលោហិតិកា ឧបាហនា ធារេតព្វា ន សព្វមញ្ជេដ្ឋិកា ឧបាហនា ធារេតព្វា ន សព្វកណ្ហា ឧបាហនា ធារេតព្វា ន សព្វមហារង្គរត្តា ឧបាហនា ធារេតព្វា ន សព្វមហានាមរត្តា ឧបាហនា ធារេតព្វា យោ ធារេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ នីល-

ចម្មក្ខន្ធកៈ ការបញ្ញត្តស្បែកជើងជាអកប្បិយ

[៥៤] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុពាក់ស្បែកជើងពណ៌ខៀវសុទ្ធ (ដូចពណ៌ផ្កាត្រកៀត) ។ បេ ។ ពាក់ស្បែកជើងពណ៌លឿងសុទ្ធ (ដូចពណ៌ផ្កាកណិការ) ។ ពាក់ស្បែកជើងពណ៌ក្រហមសុទ្ធ (ដូចពណ៌ផ្កាចប្បារ) ។ ពាក់ស្បែកជើងពណ៌ហង្សបាទសុទ្ធ (ដូចពណ៌ស្បែង) ។ ពាក់ស្បែកជើងពណ៌ខ្មៅសុទ្ធ (ដូចពណ៌ផ្លែផ្គាំ) ។ ពាក់ស្បែកជើងពណ៌ក្រហមក្រមៅសុទ្ធ (ដូចពណ៌ខ្នងក្អែប) ។ ពាក់ស្បែកជើងពណ៌លឿងទុំសុទ្ធ (ដូចពណ៌ស្លឹកឈើទុំ ឬ ដូចផ្កាឈូក) ។ មនុស្សទាំងឡាយ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ដូចជាពួកគ្រហស្ថដែលបរិភោគនូវកាម-គុណ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវពាក់ស្បែកជើងពណ៌ខៀវសុទ្ធ មិនត្រូវពាក់ស្បែកជើងពណ៌លឿងសុទ្ធ មិនត្រូវពាក់ស្បែកជើងពណ៌ក្រហមសុទ្ធ មិនត្រូវពាក់ស្បែកជើងពណ៌ហង្ស-បាទសុទ្ធ មិនត្រូវពាក់ស្បែកជើងពណ៌ខ្មៅសុទ្ធ មិនត្រូវពាក់ស្បែកជើងពណ៌ក្រហមក្រមៅសុទ្ធ មិនត្រូវពាក់ស្បែកជើងពណ៌លឿងទុំសុទ្ធឡើយ ភិក្ខុណាពាក់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុពាក់

កាវត្ថិកា ឧចាហាជាយោ ជាវេន្តិ ។ បីតកាវត្ថិកា ឧចាហាជាយោ ជាវេន្តិ ។ លោហិតកាវត្ថិកា ឧចាហាជាយោ ជាវេន្តិ ។ មញ្ជេដ្ឋិកាវត្ថិកា ឧចាហាជាយោ ជាវេន្តិ ។ កណ្ហាវត្ថិកា ឧចាហាជាយោ ជាវេន្តិ ។ មហារង្គវត្តវត្ថិកា ឧចាហាជាយោ ជាវេន្តិ ។ មហាជាមវត្តវត្ថិកា ឧចាហាជាយោ ជាវេន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិចាចេន្តិ សេយ្យថាបិ គិហី កាមភោគិនោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ជីលកាវត្ថិកា ឧចាហាជា ជាវេតព្វា ន បីតកាវត្ថិកា ឧចាហាជា ជាវេតព្វា ន លោហិតកាវត្ថិកា ឧចាហាជា ជាវេតព្វា ន មញ្ជេដ្ឋិកាវត្ថិកា ឧចាហាជា ជាវេតព្វា ន កណ្ហាវត្ថិកា ឧចាហាជា ជាវេតព្វា ន មហារង្គវត្តវត្ថិកា ឧចាហាជា ជាវេតព្វា ន មហាជាមវត្តវត្ថិកា ឧចាហាជា ជាវេតព្វា យោ ជាវេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ខល្លកាវទ្ធា ឧចាហាជាយោ ជាវេន្តិ ។ បុដវទ្ធា ឧចាហាជាយោ ជាវេន្តិ ។ ចាលិគុណ្ឋិមា[១] ឧចាហាជាយោ

១ បាលិគុណ្ឋិកាតិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។

ស្បែកជើងមានខ្សែខៀវ ។ ពាក់ស្បែកជើងមានខ្សែលឿង ។ ពាក់ស្បែកជើងមានខ្សែក្រហម ។ ពាក់ស្បែងជើងមានខ្សែហង្សបាទ ។ ពាក់ស្បែកជើងមានខ្សែខ្មៅ ។ ពាក់ស្បែកជើងមានខ្សែក្រហមក្រមៅ ។ ពាក់ស្បែកជើងមានខ្សែលឿងទុំ ។ មនុស្សទាំងឡាយ ក៏ពោលទោស តិះ-ដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ដូចជាពួកគ្រហស្ថដែលបរិភោគនូវកាមគុណ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវពាក់ស្បែកជើងមានខ្សែខៀវទេ មិនត្រូវពាក់ស្បែកជើងមានខ្សែលឿង មិនត្រូវពាក់ស្បែកជើងមានខ្សែក្រហម មិនត្រូវពាក់ស្បែកជើងមានខ្សែហង្សបាទ មិនត្រូវពាក់ស្បែកជើងមានខ្សែខ្មៅ មិនត្រូវពាក់ស្បែកជើងមានខ្សែក្រហមក្រមៅ មិនត្រូវពាក់ស្បែកជើងមានខ្សែលឿងទុំទេ ភិក្ខុណាពាក់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុពាក់ស្បែកជើងបិទកែង ។ ពាក់ស្បែកជើង ស្រោបជើងទាំងអស់រហូតស្មងជើង (ដូចស្បែកជើងអ្នកស្រុកយោនកៈ) ។ ពាក់ស្បែកដែលគេក្រងជារបៀបបិទខ្នងជើង ។

ធារេន្តិ ។ តូលបុណ្ណិកា ឧបាហនាយោ ធារេន្តិ ។ តិត្តិរបត្តិកា ឧបាហនាយោ ធារេន្តិ ។ មេណ្ឌវិសាណវទ្ធិកា ឧបាហនាយោ ធារេន្តិ ។ អជវិសាណវទ្ធិកា ឧបាហនាយោ ធារេន្តិ ។ វិច្ឆិកាឡិកា ឧបាហនាយោ ធារេន្តិ ។ មោរបិញ្ឆបរិសិព្វិតា[១] ឧបាហនាយោ ធារេន្តិ ។ ចិត្រា ឧបាហនាយោ ធារេន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ សេយ្យថាបិ គិហី កាមភោគិនោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ខល្លកពទ្ធា ឧបាហនា ធារេតព្វា ន បុដពទ្ធា ឧបាហនា ធារេតព្វា ន បាលិគុណ្ឋិមា[២] ឧបាហនា ធារេតព្វា ន តូលបុណ្ណិកា ឧបាហនា ធារេតព្វា ន តិត្តិរបត្តិកា ឧបាហនា ធារេតព្វា ន មេណ្ឌវិសាណវទ្ធិកា ឧបាហនា ធារេតព្វា ន អជវិសាណវទ្ធិកា ឧបាហនា ធារេតព្វា ន វិច្ឆិកាឡិកា ឧបាហនា ធារេតព្វា ន មោរបិញ្ឆបរិសិព្វិតា ឧបាហនា ធារេតព្វា ន ចិត្រា ឧបាហនា ធារេតព្វា យោ ធារេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ សីហចម្មបរិក្ខដា ឧបាហនាយោ

១ ឱ. មោរបិច្ឆបរិសិព្វិតា ។ ២ បាលិគុណ្ឋិកាតិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។

ពាក់ស្បែកជើង ដែលញាត់ដោយគ ។ ពាក់ស្បែកជើងមានខ្សែវិចិត្រដូចស្ទាបទទា ។ ពាក់ជើងមានខ្សែមានសណ្ឋានដូចស្នែងកែះ ។ ពាក់ស្បែកជើងមានខ្សែមានសណ្ឋានដូចស្នែងពពែ ។ ពាក់ស្បែកជើងមានខ្សែមានសណ្ឋានដូចកន្ទុយសត្វខ្ទួយ ។ ពាក់ស្បែកជើងដែលចាក់ស្រេះដោយព្រុយកន្ទុយក្ងោក ។ ពាក់ស្បែកជើងដែលវិចិត្រ (ផ្សេង ៗ) ។ មនុស្សទាំងឡាយ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ដូចជាពួកគ្រហស្ថដែលបរិភោគនូវកាមគុណ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវពាក់ស្បែកជើងបិទកែង មិនត្រូវពាក់ស្បែកជើង ដែលស្រោបជើងទាំងអស់រហូតស្មងជើង មិនត្រូវពាក់ស្បែកជើង ដែលគេក្រងជារបៀបបិទខ្នងជើង មិនត្រូវពាក់ស្បែកជើង ដែលញាត់ដោយគ មិនត្រូវពាក់ស្បែកជើង ដែលមានខ្សែវិចិត្រដូចស្ទាបទទា មិនត្រូវពាក់ស្បែកជើងមានខ្សែមានសណ្ឋានដូចស្នែងកែះ មិនត្រូវពាក់ស្បែកជើងមានខ្សែ មានសណ្ឋានដូចស្នែងពពែ មិនត្រូវពាក់ស្បែកជើងមានខ្សែ មានសណ្ឋានដូចកន្ទុយសត្វខ្ទួយ មិនត្រូវពាក់ស្បែកជើង ដែលគេស្រេះដោយព្រុយកន្ទុយក្ងោក មិនត្រូវពាក់ស្បែកជើងដែលវិចិត្រ (ផ្សេង ៗ) ឡើយ ភិក្ខុណាពាក់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុពាក់ស្បែកជើងដែលចំជាយដោយស្បែក

ជាយន្តិ ។ ព្យគ្ឃចម្មបរិក្ខតា ឧចាហនាយោ ជាយន្តិ ។ ទីបិចម្មបរិក្ខតា ឧចាហនាយោ ជាយន្តិ ។ អជិនចម្មបរិក្ខតា ឧចាហនាយោ ជាយន្តិ ។ ឧទ្ទចម្មបរិក្ខតា ឧចាហនាយោ ជាយន្តិ ។ មជ្ជារិចម្មបរិក្ខតា ឧចាហនាយោ ជាយន្តិ ។ កាឡកចម្មបរិក្ខតា ឧចាហនាយោ ជាយន្តិ ។ ឧលូកចម្មបរិក្ខតា ឧចាហនាយោ ជាយន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិចាចេន្តិ សេយ្យថាបិ គិហី កាមភោគិនោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ សីហចម្មបរិក្ខតា ឧចាហនា ជាយេតព្វា ន ព្យគ្ឃចម្មបរិក្ខតា ឧចាហនា ជាយេតព្វា ន ទីបិចម្មបរិក្ខតា ឧចាហនា ជាយេតព្វា ន អជិនចម្មបរិក្ខតា ឧចាហនា ជាយេតព្វា ន ឧទ្ទចម្មបរិក្ខតា ឧចាហនា ជាយេតព្វា ន មជ្ជារិចម្មបរិក្ខតា ឧចាហនា ជាយេតព្វា ន កាឡកចម្មបរិក្ខតា ឧចាហនា ជាយេតព្វា ន ឧលូកចម្មបរិក្ខតា ឧចាហនា ជាយេតព្វា យោ ជាយេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

សត្វសីហៈ ។ ពាក់ស្បែកជើង ដែលចំជាយដោយស្បែកខ្លាធំ ។ ពាក់ស្បែកជើង ដែលចំជាយដោយស្បែកខ្លាដំបង ។ ពាក់ស្បែកជើងដែលចំជាយដោយស្បែកខ្លារខិន ។ ពាក់ស្បែកជើង ដែលចំជាយដោយស្បែកភេ ។ ពាក់ស្បែកជើង ដែលចំជាយដោយស្បែកឆ្មា ។ ពាក់ស្បែកជើង ដែលចំជាយ ដោយស្បែកសត្វកង្កែន ។ ពាក់ស្បែកជើង ដែលចំជាយដោយស្បែកមៀម ។ មនុស្សទាំងឡាយ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ដូចជាពួកគ្រហស្ថ ដែលបរិភោគនូវកាមគុណ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយមិនត្រូវពាក់ស្បែកជើង ដែលចំជាយដោយស្បែកសត្វសីហៈ មិនត្រូវពាក់ស្បែកជើង ដែលចំជាយដោយស្បែកខ្លាធំ មិនត្រូវពាក់ស្បែកជើង ដែលចំជាយដោយស្បែកខ្លាដំបង មិនត្រូវពាក់ស្បែកជើង ដែលចំជាយដោយស្បែកខ្លារខិន មិនត្រូវពាក់ស្បែកជើង ដែលចំជាយដោយស្បែកភេ មិនត្រូវពាក់ស្បែកជើង ដែលចំជាយដោយស្បែកឆ្មា មិនត្រូវពាក់ស្បែកជើង ដែលចំជាយដោយស្បែកសត្វកង្កែន មិនត្រូវពាក់ស្បែកជើង ដែលចំជាយដោយស្បែកមៀម ភិក្ខុណាពាក់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

ចម្មក្ខន្ធកេ ឱមុក្កា គណង្គណុបាហនា

[៨៨] អថខោ ភគវា បុព្វណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ រាជគហំ បិណ្ឌាយ បាវិសិ អញ្ញតរេន ភិក្ខុនា បច្ឆាសមណេន ។ អថខោ សោ ភិក្ខុ ខញ្ជមានោ ភគវន្តំ បិដ្ឋិតោ អនុពន្ធិ ។ អទ្ទសា ខោ អញ្ញតរោ ឧបាសកោ គណង្គណុបាហនំ[១] អារោហិត្វា ភគវន្តំ ទូរតោ វ អាគច្ឆន្តំ ទិស្វាន ឧបាហនា ឱរោហិត្វា យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា យេន សោ ភិក្ខុ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា តំ ភិក្ខុំ អភិវាទេត្វា ឯតទវោច កិស្ស ភន្តេ អយ្យោ ខញ្ជតីតិ ។ បាទា មេ អាវុសោ ផាលិតាតិ ។ គណ្ហ ភន្តេ ឧបាហនាយោតិ ។ អលំ អាវុសោ បដិក្ខិត្តា ភគវតា គណង្គណុបាហនាតិ ។ គណ្ហាហេតា ភិក្ខុ ឧបាហនាយោតិ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ

១ ឱ. គណង្គណូបាហនំ ។

ចម្មក្ខន្ធក: ស្បែកជើង ៤ ជាន់ឡើងទៅដែលគេពាក់ហើយដោះប្រគេន (ស្បែកជើងចាស់)

[៩៥] គ្រានោះឯង ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ស្បៀកស្បង់ ក្នុងវេលាព្រឹកព្រហាម ហើយប្រដាប់បាត្រនិងចីវរ យាងចូលទៅកាន់ក្រុងរាជគ្រឹះ ដើម្បីបិណ្ឌបាត មានភិក្ខុ ១ រូបជាបច្ឆាសមណៈ (គឺសមណៈតាមក្រោយ) ។ ភិក្ខុនោះខ្ចកជើងដើរតាមក្រោយ ៗ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ក្នុងវេលានោះ ។ មានឧបាសកម្នាក់ពាក់ស្បែកជើង ៤ ជាន់ឡើងទៅ បានឃើញព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់យាងមកអំពីចម្ងាយ លុះឃើញហើយក៏ដោះស្បែកជើងចេញហើយ ចូលសំដៅទៅព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ រួចចូលទៅរកភិក្ខុនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំភិក្ខុនោះហើយ ក៏បាននិយាយពាក្យនេះថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន លោកម្ចាស់ហេតុអ្វីបានជាខ្ចក ។ ភិក្ខុនោះប្រាប់ថា នែអ្នកដ៏មានអាយុ បាទារបស់អាត្មាបែក ។ ឧបាសកនោះ និយាយថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកម្ចាស់ទទួលយកស្បែកជើងចុះ ។ ភិក្ខុនោះតបថា នែអ្នកដ៏មានអាយុ ណ្ហើយកុំ ព្រោះស្បែកជើង ៤ ជាន់ឡើងទៅព្រះដ៏មានព្រះភាគបានទ្រង់ហាមរួចជាស្រេចហើយ ។ ព្រះអង្គមានបន្ទូលថា នែភិក្ខុចូរអ្នកទទួលយកស្បែកជើងនេះចុះ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគបានធ្វើនូវធម្មីកថាក្នុងវេលានោះ រួច

អាមន្តេសិ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឱមុត្តំ គណង្គណុបាហនំ ន ភិក្ខវេ នវា គណង្គណុបាហនា ធារេតព្វា យោ ធារេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[៥៦] តេន ខោ បន សមយេន ភគវា អជ្ឈោ-កាសេ អនុបាហនោ ចង្កមតិ ។ សត្ថា អនុបាហនោ ចង្កមតីតិ ថេរា ភិក្ខូ អនុបាហនា ចង្កមន្តិ ។ ឆព្វគ្គិ-យា ភិក្ខូ សត្ថរិ អនុបាហនេ ចង្កមមានេ ថេរេសុបិ ភិក្ខូសុ អនុបាហនេសុ ចង្កមមានេសុ សឧបាហនា ចង្កមន្តិ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ សត្ថរិ អនុបាហនេ ចង្កមមានេ ថេរេសុបិ ភិក្ខូសុ អនុបាហ-នេសុ ចង្កមមានេសុ សឧបាហនា ចង្កមិស្សន្តីតិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។

ទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកអនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនូវស្បែកជើង ៤ ជាន់ឡើងទៅ ដែលគេពាក់ហើយដោះមកប្រគេន (គឺជាស្បែកជើងចាស់) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវពាក់ស្បែកជើង ៤ ជាន់ឡើងទៅដែលជាស្បែកជើងថ្មីទេ ភិក្ខុណាពាក់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[៥៦] សម័យនោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគមិនបានទ្រង់ឆ្ពង់ព្រះបាទ (ហើយ) ទ្រង់ចង្ក្រមនៅក្នុងទីវាល ។ ឯពួកភិក្ខុចាស់ក៏មិនហ៊ានពាក់ស្បែកជើងដើរចង្ក្រម ដោយគិតឃើញថា ព្រះជាគ្រូមិនទ្រង់ឆ្ពង់ព្រះបាទហើយទ្រង់ចង្ក្រម ។ កាលបើព្រះបរមសាស្តាមិនទ្រង់ឆ្ពង់ព្រះបាទ ហើយទ្រង់ចង្ក្រម ពួកភិក្ខុចាស់ក៏មិនពាក់ស្បែកជើងហើយចង្ក្រម (គឺដើរតាមធម្មតា) ឯពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ក៏ពាក់ស្បែកជើងហើយចង្ក្រម ។ ភិក្ខុទាំង-ឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោសតិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា កាលបើព្រះបរមសាស្តា មិនបានទ្រង់ឆ្ពង់ព្រះបាទកំពុងចង្ក្រមក្តី ពួកភិក្ខុចាស់មិនបានពាក់ស្បែកជើងកំពុងចង្ក្រមក្តី ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុមិនសមបើនឹងហ៊ានពាក់ស្បែកជើងដើរចង្ក្រមសោះ ។ វេលានោះឯង ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។

១៨១

ចម្មក្ខន្ធកេ ន ចង្កមេ ឧបាហនា ធារេតព្វា

សច្ចំ កិរ ភិក្ខវេ ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ សត្ថរិ អនុបាហនេ ចង្កមមានេ ថេរេសុបិ ភិក្ខូសុ អនុបាហនេសុ ចង្កមមានេសុ សឧបាហនា ចង្កមន្តីតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា កថំ ហិ នាម តេ ភិក្ខវេ មោឃបុរិសា សត្ថរិ អនុបាហនេ ចង្កមមានេ ថេរេសុបិ ភិក្ខូសុ អនុបាហនេសុ ចង្កមមានេសុ សឧបាហនា ចង្កមិស្សន្តិ ឥមេហិ នាម ភិក្ខវេ គិហិនោ[១] ឱទាតវសនា អភិជីវនិកស្ស សិប្បស្ស ការណា អាចរិយេសុ សគារវា សប្បតិស្សា សភាគវុត្តិកា វិហរិស្សន្តិ ឥធ ខោ តំ ភិក្ខវេ សោភេថ យំ តុម្ហេ ឯវំ ស្វាក្ខាតេ ធម្មវិនយេ បព្វជិតា សមានា អាចរិយេសុ អាចរិយមត្តេសុ ឧបជ្ឈាយេសុ ឧបជ្ឈាយមត្តេសុ សគារវា សប្បតិស្សា សភាគវុត្តិកា វិហរេយ្យាថ នេតំ ភិក្ខវេ អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ ។ បេ ។ វិគរហិត្វា

---

១ ឱ. គិហី ។ គិហិកាមភោគិនោតិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។

ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮថា កាលព្រះបរម-សាស្តាមិនបានទ្រង់ឆ្វង់ព្រះបាទកំពុងចង្ក្រមក្តី ពួកភិក្ខុចាស់មិនបានពាក់ស្បែកជើងកំពុងចង្ក្រមក្តី ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុក៏ពាក់ស្បែកជើងហើយដើរចង្ក្រម ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានជោគទ្រង់បន្ទោសថា ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ កាលព្រះសាស្តាមិនបានទ្រង់ឆ្វង់ព្រះបាទកំពុងចង្ក្រមក្តី ពួកភិក្ខុចាស់មិនបានពាក់ស្បែកជើងកំពុងចង្ក្រមក្តី មោឃបុរសទាំងនោះ មិនសមបើនឹងហ៊ានពាក់ស្បែកជើងហើយដើរចង្ក្រមទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកគ្រហស្ថដែលស្លៀកស ម្តេចគង់មានសេចក្តីគោរពកោតក្រែងក្នុងអាចារ្យមានការចិញ្ចឹមជីវិតស្មើគ្នា ព្រោះហេតុនៃសិល្បសាស្រ្ត សម្រាប់ចិញ្ចឹមជីវិត ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងធម្មវិន័យនេះ គួរតែប្រព្រឹត្តឲ្យល្អ ព្រោះថា អ្នកទាំងឡាយ បានបួសមកក្នុងធម៌វិន័យដែលតថាគតបានសំដែងដោយល្អយ៉ាងនេះហើយ គួរតែគោរពកោតក្រែង មានសេចក្តីចិញ្ចឹមជីវិតស្មើគ្នាក្នុងអាចារ្យក្តី ក្នុងភិក្ខុល្មមធ្វើជាអាចារ្យក្តី ក្នុងឧបជ្ឈាយ៍ក្តី ក្នុងភិក្ខុល្មមធ្វើជាឧបជ្ឈាយ៍ក្តី ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះនឹងបានដឹកនាំពួកជនដែលមិនទាន់បានជ្រះថ្លា ឲ្យជ្រះថ្លាឡើងទេ ។ បេ ។ លុះទ្រង់បន្ទោសរួចទ្រង់

ជម្ពឹ កាថំ កាត្វា ភិក្ខុ អាមន្តេសិ ន ភិក្ខវេ អាចរិយេសុ អាចរិយមត្តេសុ ឧបជ្ឈាយេសុ ឧបជ្ឈាយមត្តេសុ អនុចាហានេសុ ចង្កមមានេសុ សឧចាហានេន ចង្កមិតព្វំ យោ ចង្កមេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ន[១] ភិក្ខវេ អជ្ឈារាមេ ឧចាហនា ធារេតព្វា យោ ធារេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[៩៧] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្ស ភិក្ខុនោ បាទខីលាពាធោ ហោតិ ។ ភិក្ខូ តំ ភិក្ខុំ បរិគ្គហេត្វា ឧច្ចារំបិ បស្សាវំបិ និក្ខាមេន្តិ ។ អទ្ទសា ខោ ភគវា សេនាសនចារិកំ អាហិណ្ឌន្តោ តេ ភិក្ខូ តំ ភិក្ខុំ បរិគ្គហេត្វា ឧច្ចារំបិ បស្សាវំបិ និក្ខាមេន្តេ ទិស្វាន យេន តេ ភិក្ខូ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា តេ ភិក្ខូ ឯតទវោច កឹ ឥមស្ស ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ អាពាធោតិ ។ ឥមស្ស ភន្តេ អាយស្មតោ បាទខីលា-ពាធោ ឥមំ មយំ បរិគ្គហេត្វា ឧច្ចារំបិ បស្សាវំបិ និក្ខាមេមាតិ ។

១ ន ច សទ្ធោ កត្ថចិ បោត្ថកេ អត្ថិ ។

ធ្វើនូវធម្មីកថាហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើអាចារ្យ (ក្តី) ភិក្ខុល្មមធ្វើជាអាចារ្យ (ក្តី) ឧបជ្ឈាយ៍ (ក្តី) ភិក្ខុល្មមធ្វើជាឧបជ្ឈាយ៍ (ក្តី) មិនបានពាក់ស្បែកជើងដើរចង្រ្កមទេ ភិក្ខុមិនត្រូវពាក់ស្បែកជើងហើយដើរចង្រ្កមទេ ភិក្ខុណាដើរចង្រ្កម ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវពាក់ស្បែកជើងខាងក្នុងវត្តទេ ភិក្ខុណាពាក់ត្រូវ អាបត្តិទុក្កដ ។

[៥៧] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុ ១ រូប កើតរោគដំបៅលេចនៅបាតជើង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏បានគ្រាហ៍យកភិក្ខុនោះ ទៅឲ្យបន្ទោបង់ឧច្ចារៈផង បស្សាវៈផង ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់យាងទៅកាន់សេនាសនចារិក ក៏បានទតទៅឃើញភិក្ខុទាំងនោះ កំពុងគ្រាហ៍យកភិក្ខុនោះទៅឲ្យបន្ទោបង់ឧច្ចារៈផង បស្សាវៈផង លុះឃើញហើយក៏ទ្រង់យាងចូលទៅរកភិក្ខុនោះ លុះយាងចូលទៅដល់ហើយ ទើបទ្រង់មានបន្ទូលនេះនឹងភិក្ខុទាំងនោះថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះកើតរោគអ្វី ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន លោកដ៏មានអាយុនេះកើតរោគដំបៅលេចនៅបាតជើង ពួកខ្ញុំព្រះអង្គក៏គ្រាហ៍យកលោកដ៏មានអាយុនេះមកឲ្យបន្ទោបង់ឧច្ចារៈផង បស្សាវៈផង ។

ចម្មក្ខន្ធកេ បាទខីលាពាធិកភិក្ខុវត្ថុ

[៥៨] អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ យស្ស បាទា វា ទុក្ខា បាទា វា ផាលិតា បាទខីលាពាធោ វា ឧបាហនំ ធារេតុន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ អធោតេហិ បាទេហិ មញ្ចំបិ បីឋំបិ អភិរុហន្តិ ចីវរម្បិ សេនាសនម្បិ ទុស្សតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឥទានិ មញ្ចំ វា បីឋំ វា អភិរុហិស្សាមីតិ ឧបាហនំ ធារេតុន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ រត្តិយា ឧបោសថគ្គំបិ សន្និសជ្ជំបិ គច្ឆន្តា អន្ធការេ ខាណុំបិ កណ្ដកំបិ អក្កមន្តិ បាទា ទុក្ខា ហោន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អជ្ឈារាមេ ឧបាហនំ ធារេតុំ ឧក្កំ បទីបំ កត្តរទណ្ឌន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ រត្តិយា បច្ចូសសមយំ បច្ចុដ្ឋាយ កដ្ឋបាទុកាយោ អភិរុហិត្វា អជ្ឈោ-

ចម្មក្ខន្ធក: និទានភិក្ខុមានរោគដំបៅលេចនៅបាតជើង

[៩៨] ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើនូវធម្មីកថាក្នុងវេលានោះ រួចទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយ មកទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (បើ) ភិក្ខុណាមានជើងឈឺក្តី មានជើងបែកក្តី មានរោគដំបៅលេចនៅបាតជើងក្តី តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុនោះពាក់ស្បែកជើងបាន ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយមិនបានលាងជើងហើយស្រាប់តែឡើងទៅកាន់គ្រែខ្លះ តាំងខ្លះ នាំឲ្យប្រឡាក់ចីវរនិងសេនាសនៈ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុពាក់ស្បែកជើងបាន ដោយគិតថាក្នុងវេលានេះ អាត្មាអញនឹងឡើងគ្រែឬតាំង ។ សម័យនោះឯង ក្នុងវេលាយប់ មានពួកភិក្ខុដើរទៅកាន់រោងឧបោសថខ្លះ ទីប្រជុំអង្គុយខ្លះ ក៏ជាន់ទៅលើដង្គត់ឈើខ្លះ លើបន្លាខ្លះ ក្នុងទីងងឹត ជើងរបស់ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏មានទុក្ខ-វេទនា ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏បានក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុពាក់ស្បែកជើង កាន់គប់ភ្លើង ប្រទីប និងឈើច្រត់ខាងក្នុងអារាមបាន ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុក្រោកឡើងក្នុងបច្ចូសសម័យនៃរាត្រី (ជិតភ្លឺ) ក៏ពាក់ទ្រនាប់ជើងឈើហើយចង្ក្រម ក្នុង

១៨៤

កាសេ ចង្កមន្តិ ឧច្ចាសទ្ទា មហាសទ្ទា ខដខដសទ្ទា អនេកវិហិតំ តិរច្ឆានកថំ កថេន្តា សេយ្យថីទំ រាជកថំ ចោរកថំ មហាមត្តកថំ សេនាកថំ ភយកថំ យុទ្ធកថំ អន្នកថំ បានកថំ វត្ថកថំ សយនកថំ មាលាកថំ គន្ធកថំ ញាតិកថំ យានកថំ គាមកថំ និគមកថំ នគរកថំ ជនបទកថំ ឥត្ថីកថំ បុរិសកថំ សូរ-កថំ វិសិខាកថំ កុម្ភដ្ឋានកថំ បុព្វបេ្បតកថំ នា-នត្តកថំ លោកក្ខាយិកំ សមុទ្ទក្ខាយិកំ ឥតិភវាភវ-កថំ ឥតិ វា កីដកំបិ អក្កមិត្វា មារេន្តិ ភិក្ខូបិ សមាធិម្ហា ចាវេន្តិ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ រត្តិយា បច្ចូសសមយំ បច្ចុដ្ឋាយ

ទីវាល មានសំឡេងហ៊ោ មានសំឡេងខ្លាំង មានសំឡេងថា ខជខជៈ ហើយនិយាយតិរច្ឆានកថាផ្សេង ៗ គឺនិយាយពីស្តេច និយាយពីចោរ និយាយពីមហាមាត្យ និយាយពីសេនា និយាយពីភ័យ និយាយពីចម្បាំង និយាយពីគ្រឿងស៊ី និយាយពីគ្រឿងផឹក និយាយពីសំពត់ និយាយពីការដេក និយាយពីកម្រងផ្កា និយាយពីគ្រឿងក្រអូប និយាយពីញាតិ និយាយពីយាន និយាយពីស្រុក និយាយពីនិគម និយាយពីនគរ និយាយពីជនបទ និយាយពីស្រី និយាយពីប្រុស និយាយពីបុគ្គលដែលក្លៀវក្លា និយាយពីច្រកផ្លូវ និយាយពីកន្លែងក្អមទឹក (គឺកំពង់ទឹក) និយាយពីបុព្វប្រេត (គឺញាតិដែលស្លាប់ទៅហើយ) និយាយពីពាក្យឥតប្រយោជន៍មានប្រការផ្សេង ៗ និយាយពីរឿងកុហក ក្នុងលោក (មានរឿងក្អែកស កុកក្រហមជាដើម) និយាយពីរឿងជីកសមុទ្រ និយាយពីសេចក្តីចម្រើន និងសេចក្តីសាបសូន្យ ហើយជាន់លើសត្វល្អិត ៗ ឲ្យស្លាប់ខ្លះ ឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយឃ្លាតចាកសមាធិខ្លះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ មិនសមបើនឹងក្រោកឡើងក្នុងបច្ចូសសម័យនៃរាត្រី

១៨៤

ចម្មក្ខន្ធកេ ន កដ្ឋបាទុកា ធារេតព្វា

កដ្ឋបាទុកាយោ អភិរុហិត្វា អជ្ឈោកាសេ ចង្កមិស្សន្តិ ឧច្ចាសទ្ទា មហាសទ្ទា ខដខដសទ្ទា អនេកវិហិតំ តិរច្ឆានកថំ កថេន្តា សេយ្យថីទំ រាជកថំ ចោរកថំ ។ បេ ។ ឥតិភវាភវកថំ ឥតិ វា កីដកំបិ អក្កមិត្វា មារេស្សន្តិ ភិក្ខូបិ សមាធិម្ហា ចាវេស្សន្តីតិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ សច្ចំ កិរ ភិក្ខវេ ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ រត្តិយា បច្ចូសសមយំ បច្ចុដ្ឋាយ កដ្ឋបាទុកាយោ អភិរុហិត្វា អជ្ឈោកាសេ ចង្កមន្តិ ឧច្ចាសទ្ទា មហាសទ្ទា ខដខដសទ្ទា អនេកវិហិតំ តិរច្ឆានកថំ កថេន្តា សេយ្យថីទំ រាជកថំ ចោរកថំ ។ បេ ។ ឥតិភវាភវកថំ ឥតិ វា កីដកំបិ អក្កមិត្វា មារេន្តិ ភិក្ខូបិ សមាធិម្ហា ចាវេន្តីតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ បេ ។ វិគរហិត្វា ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ ន ភិក្ខវេ កដ្ឋបាទុកា ធារេតព្វា យោ ធារេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

ហើយពាក់ទ្រនាប់ជើងឈើដើរក្នុងទីវាលមានសំឡេងហ៊ោ សំឡេងខ្លាំង សំឡេងខដខដៈហើយនិយាយពីតិរច្ឆានកថាផ្សេង ៗ គឺនិយាយពីស្តេច និយាយពីចោរ ។ បេ ។ និយាយពីសេចក្តីចម្រើន និងសេចក្តីសាបសូន្យ ដូច្នេះ ៗ ហើយជាន់លើសត្វល្អិត ៗ ឲ្យស្លាប់ខ្លះ ឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយឃ្លាត ចាកសមាធិខ្លះសោះ ។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុ ទាំងឡាយ បានឮថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ក្រោកឡើងក្នុងបច្ចូសសម័យនៃ រាត្រីហើយ ក៏ពាក់ទ្រនាប់ជើងឈើដើរទៅក្នុងទីវាល មានសំឡេងហ៊ោ សំឡេងខ្លាំង សំឡេងខដខដៈ ហើយនិយាយតិរច្ឆានកថាផ្សេង ៗ គឺ និយាយពីស្តេច និយាយពីរចោរ ។ បេ ។ និយាយពីសេចក្តីចម្រើន និង សេចក្តីសាបសូន្យដូច្នេះ ៗ ហើយដើរជាន់លើសត្វល្អិត ៗ ឲ្យស្លាប់ខ្លះ ឲ្យ ភិក្ខុទាំងឡាយឃ្លាតចាកសមាធិខ្លះ ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូល ថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ពិតមែន ។ បេ ។ លុះព្រះមានព្រះ ភាគទ្រង់បន្ទោសរួចទ្រង់ធ្វើនូវធម្មីកថា ហើយទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំង-ឡាយមកទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវពាក់ទ្រនាប់ ជើងឈើឡើយ ភិក្ខុណាពាក់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[៤៩] អថខោ ភគវា រាជគហេ យថាភិរន្តំ វិហរិត្វា យេន ពារាណសី តេន ចារិកំ បក្កាមិ អនុបុព្វេន ចារិកំ ចរមានោ យេន ពារាណសី តទវសរិ ។ តត្រ សុទំ ភគវា ពារាណសិយំ វិហរតិ ឥសិបតនេ មិគទាយេ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ភគវតា កដ្ឋបាទុកា បដិក្ខិត្តាតិ តាលតរុណេ ឆេទាបេត្វា តាលបត្តបាទុកាយោ ធារេន្តិ តានិ តាលតរុណានិ ឆិន្នានិ មិលាយន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម សមណា សក្យបុត្តិយា តាលតរុណេ ឆេទាបេត្វា តាលបត្តបាទុកាយោ ធារេស្សន្តិ តានិ តាលតរុណានិ ឆិន្នានិ មិលាយន្តិ ឯកិន្ទ្រិយំ សមណា សក្យបុត្តិយា ជីវំ វិហេឋេន្តីតិ ។ អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ តេសំ មនុស្សានំ ឧជ្ឈាយន្តានំ ខីយន្តានំ វិបាចេន្តានំ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ

[៩៩] គ្រានោះឯង ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្រុងរាជគ្រឹះ ដោយសមគួរដល់ពុទ្ធអធ្យាស្រ័យ រួចហើយទ្រង់យាងសំដៅទៅក្រុងពារាណសី ទ្រង់យាងទៅកាន់ចារិកដោយលំដាប់ ក៏បានដល់ទៅក្រុងពារាណសីនោះ ។ បានឮថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់នៅ ក្នុងព្រៃឥសិបតនមិគទាយវន ទៀបក្រុងពារាណសី ។ វេលានោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ គិតថា ទ្រនាប់ជើងឈើព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហាមហើយ ក៏ប្រើគេឲ្យកាត់ត្នោតខ្ចីទាំងឡាយ (យកមកធ្វើ) ជាទ្រនាប់ជើងស្លឹកត្នោតហើយពាក់ ឯត្នោតខ្ចីទាំងនោះ លុះគេកាត់ហើយក៏ស្វិតស្រពោន ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកសមណៈជាសក្យបុត្តមិនសមបើនឹងហ៊ានប្រើគេឲ្យកាត់ត្នោតខ្ចី ៗ (យកមកធ្វើ) ជាទ្រនាប់ជើងស្លឹកត្នោតហើយពាក់សោះ ឯដើមត្នោតខ្ចីទាំងនោះ លុះគេកាត់ហើយក៏ស្វិតស្រពោន ពួកសមណៈជាសក្យបុត្តហ៊ានបៀតបៀនវត្ថុ ដែលមានជីវិត មានឥន្ទ្រិយតែ ១ ។ កាលមនុស្សទាំងនោះ កំពុងតែពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏បានឮច្បាស់ ។ វេលានោះឯង ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូល

១៨៧

ចម្មក្ខន្ធកេ ន តាលបត្តបាទុកា ធារេតព្វា

ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ សច្ចំ កិរ ភិក្ខវេ ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ តាលតរុណេ ឆេទាបេត្វា តាលបត្តបាទុកាយោ ធារេន្តិ តានិ តាលតរុណានិ ឆិន្នានិ មិលាយន្តីតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា កថំ ហិ នាម តេ ភិក្ខវេ មោឃបុរិសា តាលតរុណេ ឆេទាបេត្វា តាលបត្តបាទុកាយោ ធារេស្សន្តិ តានិ តាលតរុណានិ ឆិន្នានិ មិលាយន្តិ ជីវសញ្ញិនោ ហិ ភិក្ខវេ មនុស្សា រុក្ខស្មឹ នេតំ ភិក្ខវេ អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ ។ បេ ។ វិគរហិត្វា ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ ន ភិក្ខវេ តាលបត្តបាទុកា ធារេតព្វា យោ ធារេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ភគវតា តាលបត្តបាទុកា បដិក្ខិត្តាតិ វេឡុតរុណេ ឆេទាបេត្វា វេឡុបត្តបាទុកាយោ ធារេន្តិ តានិ វេឡុតរុណានិ ឆិន្នានិ មិលាយន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ

ចម្មក្ខន្ធកៈ ភិក្ខុមិនត្រូវពាក់ទ្រនាប់ជើងស្លឹកត្នោត

សេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុប្រើគេឲ្យកាត់ត្នោតខ្ចី ៗ (យកមកធ្វើ) ជាទ្រនាប់ជើងស្លឹកត្នោតហើយពាក់ ត្នោតខ្ចីទាំងនោះ លុះគេកាត់ហើយក៏ស្វិតស្រពោន ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគទ្រង់បន្ទោសថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មោឃបុរសទាំងនោះ មិនសមបើនឹងប្រើគេឲ្យកាត់ស្លឹកត្នោតខ្ចី ៗ (យកមកធ្វើ) ជាទ្រនាប់ជើងស្លឹកត្នោតហើយពាក់ទេ ត្នោតខ្ចីទាំងនោះ លុះគេកាត់ហើយក៏ស្វិតស្រពោនអស់ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដ្បិតពួកមនុស្សតែងសំគាល់ថា ដើមឈើមានជីវិត ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិនបានដឹកនាំពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឲ្យបានជ្រះថ្លាឡើងទេ ។ បេ ។ លុះទ្រង់បន្ទោសរួចទ្រង់ធ្វើនូវធម្មីកថា ហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវពាក់ទ្រនាប់ជើងស្លឹកត្នោតឡើយ ភិក្ខុណាពាក់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុគិតថា ទ្រនាប់ជើងស្លឹកត្នោតព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ហាមហើយ ទើបប្រើគេឲ្យគេកាត់នូវឫស្សីខ្ចីទាំងឡាយវិញ (យកមកធ្វើ) ជាទ្រនាប់ជើងស្លឹកឫស្សីហើយពាក់ ឯឫស្សីខ្ចីទាំងនោះ លុះគេកាត់ហើយក៏ស្វិតស្រពោនអស់ ។ មនុស្សទាំងឡាយ ក៏ពោលទោសតិះដៀលបន្តុះបង្អាប់ថា

កថំ ហិ នាម សមណា សក្យបុត្តិយា វេឡុតរុណេ ឆេទាបេត្វា វេឡុបត្តចាទុកាយោ ធារេស្សន្តិ តានិ វេឡុ-តរុណានិ ធិដ្ឋានិ មិលាយន្តិ ឯកិន្ទ្រិយំ សមណា ស-ក្យបុត្តិយា ជីវំ វិហេឋេន្តីតិ ។ អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ តេសំ មនុស្សានំ ឧជ្ឈាយន្តានំ ខីយន្តានំ វិបាចេន្តា-នំ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ ន ភិក្ខវេ វេឡុបត្តចាទុកា ធារេតព្វា យោ ធារេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[៦០] អថខោ ភគវា ពារាណសិយំ យថាភិរន្តំ វិហ-រិត្វា យេន ភទ្ទិយំ តេន ចារិកំ បក្កាមិ អនុបុព្វេន ចារិកំ ចរមានោ យេន ភទ្ទិយំ តទវសរិ ។ តត្រ សុទំ ភគវា ភទ្ទិយេ វិហរតិ ជាតិយាវនេ ។ តេន ខោ បន សមយេន ភទ្ទិយា ភិក្ខូ អនេកវិហិតំ ចាទុកមណ្ឌ-នានុយោគមនុយុត្តា វិហរន្តិ តិណចាទុកំ ករោន្តិបិ ការាបេន្តិបិ មុញ្ជចាទុកំ ករោន្តិបិ ការាបេន្តិបិ

ពួកសមណៈជាសក្យបុត្រ មិនគួរបើនឹងហ៊ានប្រើគេឲ្យកាត់ឫស្សីខ្ចី ទាំងឡាយ (យកមកធ្វើ) ជាទ្រនាប់ជើងស្លឹកឫស្សីហើយពាក់សោះ ឯឫស្សីខ្ចីទាំងនោះ លុះគេកាត់ហើយក៏ស្វិតស្រពោនទៅ ពួកសមណៈជាសក្យបុត្រហ៊ានបៀតបៀនរបស់ដែលមានជីវិតមានឥន្ទ្រិយតែ ១ ។ កាលមនុស្សទាំងនោះកំពុងតែពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏បានឮច្បាស់ ។ វេលានោះឯង ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវពាក់ទ្រនាប់ជើងស្លឹកឫស្សីឡើយ ភិក្ខុណាពាក់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[៦០] គ្រានោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់គង់នៅ ក្នុងក្រុងពារាណសី គួរតាមពុទ្ធអធ្យាស្រ័យរួចទ្រង់យាងទៅកាន់ចារិកនៃក្រុងភទ្ទិយៈ កាលទ្រង់យាងទៅកាន់ចារិកដោយលំដាប់ ក៏បានដល់ទៅក្រុងភទ្ទិយៈនោះ ។ បានឮមកថា ព្រះអង្គគង់នៅក្នុងព្រៃជាតិយាវន ទៀបក្រុងភទ្ទិយៈនោះ ។ សម័យនោះឯង ពួកភទ្ទិយៈភិក្ខុ (ភិក្ខុដែលនៅក្នុងក្រុងភទ្ទិយៈ) មានសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយក្នុងការប្រដាប់ទ្រនាប់ជើងមានប្រការផ្សេង ៗ គឺធ្វើទ្រនាប់ជើងស្មៅខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើទ្រនាប់ជើងស្មៅយាប៉ូង

១៨៩

ចម្មក្ខន្ធកេ អនេកវិហិតបាទុកាធារណំ

បព្វជចាទុកំ ករោន្តិបិ ការាបេន្តិបិ ហិង្គាលចាទុកំ ករោន្តិបិ ការាបេន្តិបិ កមលចាទុកំ ករោន្តិបិ ការា-បេន្តិបិ កម្ពលចាទុកំ ករោន្តិបិ ការាបេន្តិបិ វិញ្ចន្តិ ឧទ្ទេសំ បរិបុច្ឆំ អជិសីលំ អជិចិត្តំ អជិប្បញ្ញំ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ភទ្ទិយា ភិក្ខូ អនេកវិហិតំ ចាទុកមណ្ឌនានុយោគមនុយុត្តា វិហរិស្សន្តិ តិណចាទុ-កំ ករិស្សន្តិបិ ការាបេស្សន្តិបិ មុញ្ជចាទុកំ ករិស្ស-ន្តិបិ ការាបេស្សន្តិបិ បព្វជចាទុកំ ករិស្សន្តិបិ កា-រាបេស្សន្តិបិ ហិង្គាលចាទុកំ ករិស្សន្តិបិ ការា-បេស្សន្តិបិ កមលចាទុកំ ករិស្សន្តិបិ ការាបេស្សន្តិបិ កម្ពលចាទុកំ ករិស្សន្តិបិ ការាបេស្សន្តិបិ វិញ្ចិស្សន្តិ ឧទ្ទេសំ បរិបុច្ឆំ អជិសីលំ អជិចិត្តំ អជិប្បញ្ញន្តិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភកវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ សច្ចំ កិរ

ចម្មក្ខន្ធកៈ (ពួកភិក្ខុក្នុងក្រុងភទ្ទិយៈ) ពាក់ទ្រនាប់ជើងមានប្រការផ្សេង ៗ

ខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើទ្រនាប់ជើងស្មៅដំណោកទន្សាយខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើទ្រនាប់ជើងស្លឹកទន្សែខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើទ្រ-នាប់ជើងស្មៅមានពណ៌ដូចផ្កាឈូកខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើទ្រនាប់ជើងសំពត់ដែលគេត្បាញដោយរោមសត្វខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ក៏លះបង់ចោលនូវបាលី អដ្ឋកថា អធិសីល អធិចិត្ត និងអធិប្បញ្ញា[១] ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកភទ្ទិយភិក្ខុមិនសមបើនឹងខ្វល់ខ្វាយក្នុងការតាក់តែងទ្រនាប់ជើងមានប្រការផ្សេង ៗ គឺធ្វើទ្រនាប់ជើងស្មៅខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើទ្រនាប់ជើងស្មៅយាប៉ុងខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើទ្រនាប់ជើងស្មៅដំណោកទន្សាយខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើទ្រនាប់ជើងស្លឹកទន្សែខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើទ្រនាប់ជើងស្មៅមានពណ៌ដូចផ្កាឈូកខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើទ្រនាប់ជើងដែលគេត្បាញដោយរោមសត្វខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ហើយលះបង់នូវបាលី អដ្ឋកថា អធិសីល អធិចិត្ត និងអធិប្បញ្ញាសោះ ។ វេលានោះ ភិក្ខុទាំងនោះបានក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាល

---

១ អដ្ឋកថា កែមហាខន្ធកៈ ពន្យល់សេចក្តីថា អធិសីល បានខាងបាតិមោក្ខសីល ។ អធិចិត្ត បានខាងសមាធិភាវនាជាលោកិយ ។ អធិប្បញ្ញា បានខាងមគ្គភាវនាជាលោកុត្តរ ។

ភិក្ខវេ ភទ្ទិយា ភិក្ខូ អនេកវិហិតំ ចាទុកមណ្ឌានានុ-យោគមនុយុត្តា វិហរន្តិ តិណចាទុកំ ករោន្តិបិ ការា-បេន្តិបិ មុញ្ជចាទុកំ ករោន្តិបិ ការាបេន្តិបិ បព្វជចា-ទុកំ ករោន្តិបិ ការាបេន្តិបិ ហិន្តាលចាទុកំ ករោន្តិបិ ការាបេន្តិបិ កមលចាទុកំ ករោន្តិបិ ការាបេន្តិបិ កម្ពលចាទុកំ ករោន្តិបិ ការាបេន្តិបិ រិញ្ចន្តិ ឧទ្ទេសំ បរិបុច្ឆំ អធិសីលំ អធិចិត្តំ អធិប្បញ្ញន្តិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា កថំ ហិ នាម តេ ភិក្ខវេ មោ-ឃបុរិសា អនេកវិហិតំ ចាទុកមណ្ឌានានុយោគមនុយុ-ត្តា វិហរិស្សន្តិ តិណចាទុកំ ករិស្សន្តិបិ ការាបេស្សន្តិបិ មុញ្ជចាទុកំ ករិស្សន្តិបិ ការាបេស្សន្តិបិ បព្វជចាទុកំ ករិស្សន្តិបិ ការាបេស្សន្តិបិ ហិន្តាលចាទុកំ ករិស្សន្តិបិ ការាបេស្សន្តិបិ កមលចាទុកំ ករិស្សន្តិបិ ការា-បេស្សន្តិបិ កម្ពលចាទុកំ ករិស្សន្តិបិ ការាបេស្សន្តិបិ

ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុខ្វល់ខ្វាយក្នុងការតាក់តែងទ្រនាប់ជើង មានប្រការផ្សេង ៗ គឺធ្វើទ្រនាប់ជើងស្មៅខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើទ្រនាប់ជើងស្មៅយាប៉ូងខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើទ្រនាប់ជើងស្មៅដំណេកទន្សាយខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើទ្រនាប់ជើងស្លឹកទន្សែខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើទ្រនាប់ជើងស្មៅមានពណ៌ដូចផ្កាឈូកខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេធ្វើឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើទ្រនាប់ជើងសំពត់ដែលគេត្បាញ ដោយរោមសត្វខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យគេធ្វើខ្លះ ហើយលះបង់បាលី អដ្ឋកថា អធិសីល អធិចិត្ត និងអធិប្បញ្ញា ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគទ្រង់បន្ទោសថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកមោឃបុរសទាំងនោះ មិនសមបើនឹងខ្វល់ខ្វាយក្នុងការតាក់តែងទ្រនាប់ជើងមានប្រការផ្សេង ៗ គឺធ្វើទ្រនាប់ជើងស្មៅខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើទ្រនាប់ជើងស្មៅយាប៉ូងខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើទ្រនាប់ជើងស្មៅដំណេកទន្សាយខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើទ្រនាប់ជើងស្លឹកទន្សែខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើទ្រនាប់ជើងស្មៅមានពណ៌ដូចផ្កាឈូកខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើទ្រនាប់ជើងសំពត់ដែលគេត្បាញដោយរោមសត្វខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ

វិញ្ញុស្សន្តិ ឧទ្ធេសំ បរិបុច្ឆំ អធិសីលំ អធិចិត្តំ អធិប្បញ្ញំ នេតំ ភិក្ខវេ អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ ។ បេ ។ វិគរហិត្វា ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ ន ភិក្ខវេ តិណបាទុកា ធារេតព្វា ន មុញ្ជបាទុកា ធារេតព្វា ន បព្វជបាទុកា ធារេតព្វា ន ហិន្តាលបាទុកា ធារេតព្វា ន កមលបាទុកា ធារេតព្វា ន កម្ពលបាទុកា ធារេ-តព្វា ន សោវណ្ណមយា បាទុកា ធារេតព្វា ន រូបិយម-យា បាទុកា ធារេតព្វា ន មណិមយា បាទុកា ធារេ-តព្វា ន វេឡុរិយមយា បាទុកា ធារេតព្វា ន ផលិកម-យា បាទុកា ធារេតព្វា ន កំសមយា បាទុកា ធារេ-តព្វា ន កាចមយា បាទុកា ធារេតព្វា ន តិបុមយា បាទុកា ធារេតព្វា ន សីសមយា បាទុកា ធារេ-តព្វា ន តម្ពលោហមយា បាទុកា ធារេតព្វា យោ

លះបង់នូវបាលី អដ្ឋកថា អធិសីល អធិចិត្ត និងអធិប្បញ្ញា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះនឹងបានដឹកនាំពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឲ្យជ្រះថ្លាឡើងទេ ។ បេ ។ លុះទ្រង់បន្ទោសរួចទ្រង់ធ្វើនូវធម្មីកថាហើយ ទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវពាក់ទ្រនាប់ជើងស្មៅ មិនត្រូវពាក់ទ្រនាប់ជើងស្មៅយាប៉ូង មិនត្រូវពាក់ទ្រនាប់ជើងស្មៅដំណោកទន្សាយ មិនត្រូវពាក់ទ្រនាប់ជើងស្លឹកទន្សែ មិនត្រូវពាក់ទ្រនាប់ជើងស្មៅមានពណ៌ដូចផ្កាឈូក មិនត្រូវពាក់ទ្រនាប់ជើងសំពត់ដែលគេត្បាញដោយរោមសត្វ មិនត្រូវពាក់ទ្រនាប់ជើងមាស មិនត្រូវពាក់ទ្រនាប់ជើងប្រាក់ មិនត្រូវពាក់ទ្រនាប់ជើងកែវមណី មិនត្រូវពាក់ទ្រនាប់ជើងកែវពិទូរ្យ មិនត្រូវពាក់ទ្រនាប់ជើងកែវផ្លេក មិនត្រូវពាក់ទ្រនាប់ជើងសម្រិត មិនត្រូវពាក់ទ្រនាប់ជើងកែវកញ្ចក់ មិនត្រូវពាក់ទ្រនាប់ជើងសំណប៉ាហាំង (សំណស) មិនត្រូវពាក់ទ្រនាប់ជើងសំណាកក់ (សំណាខ្មៅ) មិនត្រូវពាក់ទ្រនាប់ជើងទង់ដែងទេ ភិក្ខុ

ធារេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ន ច ភិក្ខវេ កាចិ សង្កមនីយា ចាទុកា ធារេតព្វា យោ ធារេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស អនុជានាមិ ភិក្ខវេ តិស្សោ ចាទុកាយោ ធុវដ្ឋានិយា អសង្កមនីយាយោ វច្ចចាទុកំ បស្សាវចាទុកំ អាចមនចាទុកន្តិ ។

[៦១] អថខោ ភគវា ភទ្ទិយេ យថាភិរន្តំ វិហរិត្វា យេន សាវត្ថី តេន ចារិកំ បក្កាមិ អនុបុព្វេន ចារិកំ ចរមានោ យេន សាវត្ថី តទវសរិ ។ តត្រ សុទំ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ អចិរវតិយា នទិយា គាវីនំ តរន្តីនំ វិសាណេសុបិ គណ្ហន្តិ កណ្ណេសុបិ គណ្ហន្តិ គីវាយបិ គណ្ហន្តិ ឆេប្បាយបិ គណ្ហន្តិ បិដ្ឋឹបិ អភិរូហន្តិ រត្តចិត្តាបិ អង្គជាតំ ឆុបន្តិ វច្ឆតរីបិ ឱគាហេត្វា មារេន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម សមណា សក្យបុត្តិយា គាវីនំ តរន្តីនំ វិសាណេសុបិ គហេស្សន្តិ

ណាពាក់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ម្យ៉ាងទៀត ភិក្ខុមិនត្រូវប្រើប្រាស់ទ្រនាប់ជើង (គឺជ្រុញជើង) ណាមួយដែលគួរនឹងឲ្យកម្រើកទៅបាន ភិក្ខុណាប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតទ្រនាប់ជើង ៣ យ៉ាងដែលគេតម្កល់នៅជានិច្ច ដែលគេឲ្យកម្រើកទៅមិនបាន គឺទ្រនាប់ជើងសម្រាប់បន្ទោបង់នូវវច្ចៈ ១ ទ្រនាប់ជើងសម្រាប់បន្ទោបង់នូវបស្សាវៈ ១ ទ្រនាប់ជើងសម្រាប់លាងជម្រះ (លាមក) ១ ។

[៦១] គ្រានោះឯង ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់គង់ ក្នុងនគរភទ្ទិយៈ គួរដល់ពុទ្ធអធ្យាស្រ័យ រួចទ្រង់យាងទៅកាន់ចារិកក្រុងសាវត្ថី កាលទ្រង់យាងទៅកាន់ចារិកដោយលំដាប់ ក៏បានដល់ទៅក្រុងសាវត្ថីនោះ ។ បានឮមកថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់គង់នៅវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថីនោះ ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ កាលមេគោទាំងឡាយកំពុងតែហែលឆ្លងទឹកស្ទឹងអចិរវតី ក៏ចាប់ស្នែងខ្លះ ចាប់ស្លឹកត្រចៀកខ្លះ ចាប់កខ្លះ ចាប់កន្ទុយខ្លះ ឡើងជិះលើខ្នងខ្លះ មានចិត្តតម្រេក ក៏ស្ទាបអង្គជាតខ្លះ ចាប់ជ្រមុជកូនគោទៅក្នុងទឹកឲ្យស្លាប់ខ្លះ ។ មនុស្សទាំងឡាយ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកសមណៈជាសក្យបុត្ត កាលមេគោទាំងឡាយកំពុងឆ្លងទឹក មិនសមបើនឹងចាប់ស្នែងខ្លះ

១៩៣

ចម្មក្ខន្ធកេ ន គាវី គហេតព្វា

កណ្ណេសុបិ គហេស្សន្តិ គីវាយបិ គហេស្សន្តិ ឆេប្បាយបិ គហេស្សន្តិ បិដ្ឋឹបិ អភិរូហិស្សន្តិ រត្តចិត្តាបិ អង្គជាតំ ឆុបិស្សន្តិ វច្ឆតរីបិ ឱគាហេត្វា មារេស្សន្តិ សេយ្យថាបិ គិហី កាមភោគិនោតិ ។ អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ តេសំ មនុស្សានំ ឧជ្ឈាយន្តានំ ខីយន្តានំ វិបាចេន្តានំ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ គាវីនំ វិសាណេសុ គហេតព្វំ ន កណ្ណេសុ គហេតព្វំ ន គីវាយ គហេតព្វំ ន ឆេប្បាយ គហេតព្វំ បិដ្ឋិ អភិរូហិតព្វា យោ អភិរូហេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ន ច ភិក្ខវេ រត្តចិត្តេន អង្គជាតំ ឆុបិតព្វំ យោ ឆុបេយ្យ អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្ស ន វច្ឆតរី មារេតព្វា យោ មារេយ្យ យថាធម្មោ ការេតព្វោតិ ។

ចម្មក្ខន្ធកៈ ភិក្ខុមិនត្រូវចាប់មេគោ

ចាប់ស្ទីកត្រចៀកខ្លះ ចាប់កខ្លះ ចាប់កន្ទុយខ្លះ ឡើងជិះលើខ្នងខ្លះ មានចិត្តតម្រេក ហើយស្ទាបអង្គជាតខ្លះ ចាប់ជ្រមុជកូនគោទៅក្នុងទឹកឲ្យស្លាប់ខ្លះ ដូចជាពួកគ្រហស្ថ អ្នកបរិភោគនូវកាមគុណសោះ ។ កាលមនុស្សទាំងនោះកំពុងពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮច្បាស់ ។ វេលានោះឯង ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវចាប់ស្នែងមេគោទាំងឡាយ មិនត្រូវចាប់ស្ទីកត្រចៀក មិនត្រូវចាប់ក មិនត្រូវចាប់កន្ទុយ មិនត្រូវឡើងជិះលើខ្នង ភិក្ខុណាឡើងជិះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ម្យ៉ាងទៀត ភិក្ខុមិនត្រូវមានចិត្តត្រេកអរពាល់អង្គជាត (មេគោ) *ឡើយ ភិក្ខុណាពាល់ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ភិក្ខុមិនត្រូវធ្វើកូនគោឲ្យស្លាប់ឡើយ ភិក្ខុណាធ្វើឲ្យស្លាប់ ភិក្ខុនោះ វិនយធរត្រូវឲ្យធ្វើតាមធម៌*[១] *។*

---

១ ត្រូវសម្រេចអាបត្តិតាមសញ្ចិច្ចបាណសិក្ខាបទ សប្បាណវគ្គបាចិត្តយកណ្ឌ ។ ក្នុងខន្ធកៈទាំងអស់មានបំណងប្រាប់តែអាបត្តិ ដែលមានក្រៅបាតិមោក្ខ បើកន្លែងណាមាននិយាយជាប់ទាក់ទងដោយអាបត្តិក្នុងបាតិមោក្ខផងនោះ គ្រាន់តែមានប្រាប់ថា ត្រូវធ្វើតាមធម៌ ៗ យ៉ាងនេះព្រោះបាននិយាយរួចមកហើយ ។

[៦២] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ យានេន យាយន្តិ ឥត្ថីយុត្តេនបិ បុរិសន្តរេន បុរិស-យុត្តេនបិ ឥត្ថន្តរេន ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិចា-ចេន្តិ សេយ្យថាបិ គង្គាមហិយាយាតិ ។ ភគវតោ ឯត-មត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ យានេន យាយិតព្វំ យោ យាយេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ កោសលេសុ ជនបទេសុ សាវត្ថឹ គច្ឆន្តោ ភគវន្តំ ទស្សនាយ អន្តរាមគ្គេ គិលានោ ហោតិ ។ អថខោ សោ ភិក្ខុ មគ្គា ឱក្កម្ម អញ្ញតរស្មឹ រុក្ខមូលេ និសីទិ ។ មនុស្សា តំ ភិក្ខុំ បស្សិត្វា[១] ឯតទវោចុំ កហំ ភន្តេ អយ្យោ គមិស្សតីតិ ។ សាវត្ថឹ ខោ អហំ អាវុសោ គមិស្សាមិ ភគវន្តំ ទស្សនាយាតិ ។ ឯហិ ភន្តេ គមិស្សាមាតិ ។ នាហំ អាវុសោ សក្កោមិ គិលានោម្ហីតិ ។ ឯហិ ភន្តេ យានំ អភិរូហាតិ ។ អលំ

១ ឱ. ទិស្វា ។

[៦២] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុទៅដោយយាន ដែលគេទឹមដោយគោញី មានបុរសជាអ្នកបរក៏មាន ទឹមដោយគោឈ្មោល មានស្រីជាអ្នកបរក៏មាន ។ មនុស្សទាំងឡាយ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ដូចជាពួកជន ដែលទៅលេងទឹកស្ទឹងគង្គានិងស្ទឹងមហី ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវទៅដោយយានឡើយ ភិក្ខុណាទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ សម័យនោះឯង មានភិក្ខុ ១ រូបទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថីក្នុងកោសលជនបទ ដើម្បីគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដល់ពាក់កណ្តាលផ្លូវក៏មានជំងឺ ។ វេលានោះឯង ភិក្ខុនោះក៏គេចចុះចេញអំពីផ្លូវទៅអង្គុយនៅក្រោមដើមឈើ ១ ។ មនុស្សទាំងឡាយក្រឡេកឃើញភិក្ខុនោះហើយ ក៏បាននិយាយពាក្យនេះថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន លោកម្ចាស់នឹងនិមន្តទៅទីណា ។ ភិក្ខុនោះប្រាប់ថា នែអ្នកដ៏មានអាយុ អាត្មានឹងទៅក្រុងសាវត្ថី ដើម្បីគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ មនុស្សទាំងនោះទូលថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកម្ចាស់និមន្តមក យើងនឹងទៅជាមួយគ្នា ។ ភិក្ខុនោះតបថា នែអ្នកដ៏មានអាយុ អាត្មាទៅមិនរួចទេ ព្រោះអាត្មាមានជំងឺ ។ មនុស្សទាំងនោះទូលថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកម្ចាស់និមន្តមកឡើងជិះយានទៅ ។ ភិក្ខុនោះតបថា នែអ្នកដ៏មានអាយុ

១៩៤

ចម្មក្ខន្ធកេ សិវិកានុជាននំ

អាវុសោ បដិក្ខិត្តំ ភគវតា យានន្តិ ។ កុក្កុច្ចាយន្តោ យានំ នាភិរុហិ ។ អថខោ សោ ភិក្ខុ សាវត្ថឹ គន្ត្វា ភិក្ខូនំ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ ។ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ គិលានស្ស យានន្តិ ។ អថខោ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ ឥត្ថីយុត្តំ នុ ខោ បុរិសយុត្តំ នុ ខោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ បុរិសយុត្តំ ហត្ថវដ្ដកន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្ស ភិក្ខុនោ យានុគ្ឃាតេន ពាឡ្ហតរំ អផាសុ អហោសិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ សិវិកំ បាដង្កិន្តិ ។

មិនគួរទេ ព្រោះយានព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហាមឃាត់រួចទៅហើយ ។ ភិក្ខុនោះរង្កៀសខ្លាចក្រែង ក៏មិនឡើងជិះយានឡើយ ។ វេលានោះឯង ភិក្ខុនោះក៏ដើរទៅដល់ក្រុងសាវត្ថី បានដំណាលរឿងនុ៎ះ ដល់ភិក្ខុទាំង-ឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា ក្នុងវេលានោះ រួចទ្រង់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមក ទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតយានដល់ភិក្ខុដែលមានជំងឺ ។ វេលានោះ ភិក្ខុទាំងឡាយ មានសេចក្ដីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា (ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាត) យានដែលទឹមដោយសត្វញី ឬទឹមដោយសត្វឈ្មោលហ្ន៎ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតយានដែលគេទឹមដោយសត្វឈ្មោល និងយានដែលសម្រាប់អូសឬរុញដោយដៃ[១] ។ សម័យនោះឯង មានភិក្ខុ ១ រូបកើតសេចក្ដីមិនសប្បាយខ្លាំង ព្រោះទង្គិចទង្គុកដោយយាន (យានរលាក់) ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំ-ពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនូវគ្រែស្នែង និងអង្រឹងស្នែង ។

---

១ អដ្ឋកថាថា យានដែលសម្រាប់អូស ឬរុញដោយដៃ ទុកជាប្រុសក្ដី ស្រីក្ដី អូសឬរុញទៅក៏គួរ ។

[៦៣] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ឧច្ចាសយនមហាសយនានិ ធារេន្តិ សេយ្យថីទំ អាសន្ទឹ បល្លង្កំ គោណកំ ចិត្តកំ បដិកំ បដលិកំ តូលិកំ វិកតិកំ ឧទ្ធលោមឹ ឯកន្តលោមឹ កដិស្សំ កោសេយ្យំ កុត្តកំ ហត្ថត្ថរំ អស្សត្ថរំ រថត្ថរំ

[៦៣] *សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុប្រើប្រាស់ឧច្ចាសយនៈ (គ្រែកន្ទង់ហួសប្រមាណ) និងមហាសយនៈ (គ្រឿងកម្រាលមិនគួរ) អាសន្ទិ (អាសនៈដែលខ្ពស់ហួសប្រមាណ) ១ បល្ល័ង្ក (គ្រែដែលមានជើងវិចិត្រដោយរូបសត្វសាហាវ) ១ គោណកៈ (ព្រំដែលមានរោមវែងជាង ៤ ធ្នាប់) ១ ចិត្តកៈ (កម្រាលដែលគេធ្វើដោយរោមសត្វវិចិត្រដោយរូបសត្វសាហាវ) ១ បដិកៈ (កម្រាលពណ៌ស ដែលធ្វើដោយរោមសត្វ) ១ បដលិកៈ (កម្រាលដែលគេធ្វើដោយរោមសត្វជាផ្កាចង្កោម) ១ តូលិកៈ (កម្រាលដែលញាត់ដោយគ ជាប្រក្រតី) ១ វិកតិកៈ (កម្រាលដែលធ្វើដោយរោមសត្វវិចិត្រ ដោយរូបសត្វមានសីហៈ និងខ្លាធំជាដើម) ១ ឧទ្ធលោមិ (កម្រាលដែលធ្វើដោយរោមសត្វ មានរោមប្រាង‌ឡើងតែម្ខាង) ១ ឯកន្តលោមិ (កម្រាល ដែលធ្វើដោយរោមសត្វ មានរោមប្រាងឡើងទាំងសងខាង) ១ កដិស្សៈ (កម្រាលដែលធ្វើដោយឱនមាសនិងសូត្រ ហើយចាក់ស្រេះដោយរតនៈ[១]) ១ កោសេយ្យៈ (កម្រាលដែលធ្វើដោយសរសៃសូត្រ ហើយចាក់ស្រេះដោយរតនៈ) ១ កុត្តកៈ (កម្រាលដែលធ្វើដោយរោមសត្វ ល្មមចុះពួកស្រីរបាំ ១៦ នាក់ឈររាំបាន) ១ ហត្ថត្ថរៈ (កម្រាលសម្រាប់ក្រាលលើខ្នងដំរី) ១ អស្សត្ថរៈ (កម្រាលសម្រាប់ក្រាលលើខ្នងសេះ) ១ រថត្ថរៈ*

១ រតនៈ សំដៅយកកែវមុក្តា កែវមណី សង្ខ ថ្ម មាស និងប្រាក់ជាដើម ។

១៩៧

ចម្មក្ខន្ធកេ ឧច្ចាសយនមហាសយនកថា

អជិនប្បវេណី កទ្ទលិមិគប្បវរប្បច្ចត្ថរណំ សឧត្តរច្ឆទំ
ឧភតោលោហិតកុបធានំ ។ មនុស្សា វិហារ-
ចារិកំ អាហិណ្ឌន្តា បស្សិត្វា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ
វិបាចេន្តិ សេយ្យថាបិ គិហី កាមភោគិនោតិ ។
ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ
ឧច្ចាសយនមហាសយនានិ ធារេតព្វានិ សេយ្យថីទំ
អាសន្ទិ បល្លង្កោ គោណកោ ចិត្តកោ បដិកា

(កម្រាលសម្រាប់ក្រាលលើរថ) ១ អជិនប្បវេណិ (កម្រាលដែលគេធ្វើដោយស្បែកខ្លា) ១ កម្រាលដ៏ឧត្តមដែលគេធ្វើដោយស្បែកសត្វឈ្មុស ១ ខ្នើយមានពណ៌ក្រហមទាំងពីរខាង (ខ្នើយក្បាលនិងខ្នើយជើង) ព្រមទាំងពិតានដែលមានពណ៌ក្រហម ១ ។ មនុស្សទាំងឡាយកាលដើរទៅកាន់វិហារចារិកបានឃើញហើយ ក៏ពោលទោស តិះដៀលបន្តុះបង្អាប់ថា ដូចជាពួកគ្រហស្ថ ដែលបរិភោគកាមគុណ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវប្រើប្រាស់ឧច្ចាសយនៈនិងមហាសយនៈឡើយ គឺ អាសន្ទិ (អាសនៈដែលខ្ពស់ហួសប្រមាណ) ១ បល្ល័ង្ក (គ្រែដែលមានជើងវិចិត្រ ដោយរូបសត្វសាហាវ) ១ គោណកៈ (ព្រំដែលមានរោមវែងជាង ៤ ធ្នាប់) ១ ចិត្តកៈ (កម្រាលដែលគេធ្វើដោយរោមសត្វវិចិត្រដោយរូបសត្វសាហាវ) ១ បដិកៈ (កម្រាលដែលមាន

បដលិកា តូលកា វិកតិកា ឧទ្ទលោមី ឯកន្តលោមី

បដិស្សំ កោសេយ្យំ កុត្តកំ ហត្ថត្ថរំ អស្សត្ថរំ រថត្ថរំ

អជិនប្បវេណិ កទលិមិគប្បវរប្បច្ចត្ថរណំ សឧត្តរច្ឆទំ

ឧភតោ លោហិតកុបធានំ យោ ធារេយ្យ អាបត្តិ

ទុក្កដស្សាតិ ។

ពណ៌សធ្វើដោយរោមសត្វ) ១ បដលិកៈ (កម្រាល ដែលធ្វើដោយរោមសត្វជាផ្កាចង្កោម) ១ តូលិកៈ (កម្រាលដែលញាត់ ដោយគប្រក្រតី) ១ វិកតិកៈ (កម្រាលដែលធ្វើ ដោយរោមសត្វវិចិត្រ ដោយរូបសត្វមានសីហៈនិងខ្លាធំជាដើម) ១ ឧទ្ទលោមិ (កម្រាល ដែលធ្វើដោយរោមសត្វមានរោមប្រាងឡើងតែម្ខាង) ១ ឯកន្តលោមិ (កម្រាល ដែលធ្វើដោយរោមសត្វមានរោមប្រាងឡើងទាំងសងខាង) ១ កដិស្ស (កម្រាលដែលធ្វើដោយឱនមាសនិងសូត្រហើយ ចាក់ស្រេះដោយរតនៈ) ១ កោសេយ្យៈ (កម្រាល ដែលធ្វើដោយសរសៃសូត្រ ហើយចាក់ស្រេះដោយរតនៈ) ១ កុត្តកៈ (កម្រាល ដែលធ្វើដោយរោមសត្វល្មមពួកស្រីរបាំ ១៦ នាក់ឈររាំបាន) ១ ហត្ថត្ថរៈ (កម្រាលសម្រាប់ក្រាលលើខ្នងដំរី) ១ អស្សត្ថរៈ (កម្រាលសម្រាប់ក្រាលលើខ្នងសេះ) ១ រថត្ថរៈ (កម្រាលសម្រាប់ក្រាលលើរថ) ១ អជិនប្បវេណិ (កម្រាល ដែលគេធ្វើដោយស្បែកខ្លា) ១ កម្រាលដ៏ឧត្តមដែលគេធ្វើ ដោយស្បែកសត្វឈ្មុស ១ ខ្នើយមានពណ៌ក្រហមទាំងពីរខាង (ខ្នើយក្បាលនិងខ្នើយជើង) ព្រមទាំងពិតានដែលមានពណ៌ក្រហម ១ ភិក្ខុណាប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

ចម្មក្ខន្ធកេ ន មហាចម្មានិ ធារេតព្វានិ

[៦៤] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ភគវតា ឧច្ចាសយនមហាសយនានិ បដិក្ខិត្តានីតិ មហាចម្មានិ ធារេន្តិ សីហចម្មំ ព្យគ្ឃចម្មំ ទីបិចម្មំ ។ តានិ មញ្ចប្បមាណេនបិ ឆិន្នានិ ហោន្តិ បីឋប្បមាណេនបិ ឆិន្នានិ ហោន្តិ អន្តោបិ មញ្ចេ បញ្ញត្តានិ ហោន្តិ ពហិបិ មញ្ចេ បញ្ញត្តានិ ហោន្តិ អន្តោបិ បីឋេ បញ្ញត្តានិ ហោន្តិ ពហិបិ បីឋេ បញ្ញត្តានិ ហោន្តិ ។ មនុស្សា វិហារចារិកំ អាហិណ្ឌន្តា បស្សិត្វា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ សេយ្យថាបិ គិហី កាមភោគិនោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ មហាចម្មានិ ធារេតព្វានិ សីហចម្មំ ព្យគ្ឃចម្មំ ទីបិចម្មំ យោ ធារេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[៦៥] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ភគវតា មហាចម្មានិ បដិក្ខិត្តានីតិ គោចម្មានិ ធារេន្តិ ។ តានិ មញ្ចប្បមាណេនបិ ឆិន្នានិ ហោន្តិ បីឋប្បមាណេនបិ ឆិន្នានិ ហោន្តិ អន្តោបិ មញ្ចេ បញ្ញត្តានិ ហោន្តិ ពហិបិ មញ្ចេ បញ្ញត្តានិ ហោន្តិ អន្តោបិ បីឋេ បញ្ញត្តានិ ហោន្តិ ពហិបិ បីឋេ បញ្ញត្តានិ ហោន្តិ ។

ចម្មក្ខន្ធក: ភិក្ខុមិនត្រូវប្រើប្រាស់ស្បែកសត្វដ៏ធំ

[៦៤] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុគិតគ្នាថា ឧច្ចាសយនៈ និងមហាសយនៈ ព្រះមានព្រះភាគបានទ្រង់ហាមហើយ ក៏នាំគ្នាប្រើ-ប្រាស់ស្បែកសត្វដ៏ធំ គឺស្បែកសត្វសីហៈ ស្បែកខ្លាធំ ស្បែកខ្លាដំបង ។ ស្បែកទាំងនោះ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុបានកាត់ឲ្យល្មមនឹងគ្រែខ្លះ កាត់ឲ្យល្មមនឹងតាំងខ្លះ ក្រាលលើគ្រែខាងក្នុងខ្លះ ក្រាលលើគ្រែខាងក្រៅខ្លះ ក្រាលខាងលើតាំងខាងក្នុងខ្លះ ក្រាលលើតាំងខាងក្រៅខ្លះ ។ មនុស្សទាំងឡាយដើរទៅកាន់វិហារចារិកឃើញហើយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះ-បង្អាប់ថា ដូចពួកគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគនូវកាមគុណ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយមិនត្រូវប្រើប្រាស់នូវស្បែកសត្វដ៏ធំ គឺស្បែកសត្វសីហៈ ស្បែកខ្លាធំ ស្បែកខ្លាដំបងឡើយ ភិក្ខុណាប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[៦៥] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុគិតគ្នាថា ស្បែកសត្វដ៏ធំទាំងឡាយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហាមហើយ ក៏នាំគ្នាប្រើប្រាស់ស្បែកគោទាំងឡាយវិញ ។ ស្បែកគោទាំងនោះ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុបានកាត់ឲ្យល្មមនឹងគ្រែខ្លះ កាត់ឲ្យល្មមនឹងតាំងខ្លះ ក្រាលលើគ្រែខាងក្នុងខ្លះ ក្រាលលើគ្រែខាងក្រៅខ្លះ ក្រាលលើតាំងខាងក្នុងខ្លះ ក្រាលលើតាំងខាងក្រៅខ្លះ ។

អញ្ញតរោបិ ចាបភិក្ខុ អញ្ញតរស្ស ចាបុចាសកស្ស កុលុបកោ ហោតិ ។ អថខោ សោ ចាបភិក្ខុ បុព្វណ្ហ-សមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ យេន តស្ស ចាបុចាសកស្ស និវេសនំ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ និសីទិ ។ អថខោ សោ ចាបុចា-សកោ យេន ចាបភិក្ខុ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា តំ ចាបភិក្ខុំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ តេន ខោ បន សមយេន តស្ស ចាបុចាសកស្ស វច្ឆកោ ហោតិ តរុណោ អភិរូបោ ទស្សនីយោ ចាសាទិកោ ចិត្រោ សេយ្យថាបិ ទីបិច្ឆាបោ ។ អថខោ សោ ចាបភិក្ខុ តំ វច្ឆកំ សក្កច្ចំ ឧបនិជ្ឈាយតិ ។ អថខោ សោ ចាបុចាសកោ តំ ចាបភិក្ខុំ ឯតទវោច កិស្ស ភន្តេ អយ្យោ ឥមំ វច្ឆកំ សក្កច្ចំ ឧបនិជ្ឈាយតីតិ ។ អត្ថោ មេ អាវុសោ ឥមស្ស វច្ឆកស្ស ចម្មេនាតិ ។ អថខោ សោ ចាបុចាសកោ តំ វច្ឆកំ វធិត្វា ចម្មំ វិជូនិត្វា តស្ស ចាបភិក្ខុនោ អទាសិ ។ អថខោ សោ ចាបភិក្ខុ តំ ចម្មំ សង្ឃាដិយា បដិច្ឆាទេត្វា អគមាសិ ។

មិនតែប៉ុណ្ណោះ មានភិក្ខុបាបមួយរូប ជាជីតុនរបស់ឧបាសកបាបម្នាក់ ។ វេលានោះ ភិក្ខុបាបនោះ លុះវេលាព្រឹកព្រហាម ក៏ស្លៀកស្បង់ហើយ កាន់យកបាត្រនិងចីវរហើយ ចូលទៅកាន់ផ្ទះរបស់ឧបាសកបាបនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏អង្គុយនៅលើអាសនៈ ដែលគេក្រាលទុក ។ លំដាប់នោះ ឧបាសកបាបនោះ បានចូលទៅរកភិក្ខុបាប លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំភិក្ខុបាបនោះហើយ អង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ គ្រានោះឯង ឧបាសកបាបនោះមានកូនគោ ១ មានរូបល្អគួរនឹងរមិលមើលនាំឲ្យកើតសេចក្ដីជ្រះថ្លាដ៏វិចិត្រប្រហែលនឹងកូនខ្លាដំបង ។ វេលានោះ ភិក្ខុបាបនោះ ក៏សំឡឹងមើលទៅកូនគោនោះ មិនដាក់ភ្នែកសោះ ។ លំដាប់នោះ ឧបាសកបាបនោះ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងភិក្ខុបាបនោះថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ហេតុអ្វី បានជាលោកម្ចាស់សំឡឹងមើលកូនគោនេះមិនដាក់ភ្នែកសោះ ។ ភិក្ខុនោះប្រាប់ថា នែអ្នកដ៏មានអាយុ ដ្បិតអាត្មាត្រូវការស្បែកកូនគោនេះ ។ ខណៈនោះ ឧបាសកបាបនោះក៏សម្លាប់កូនគោនោះ ហើយពន្លះយកស្បែកប្រគេនទៅភិក្ខុបាបនោះ ។ គ្រានោះ ភិក្ខុបាបនោះក៏លាក់ស្បែកនោះក្នុងសង្ឃាដិហើយក៏ដើរទៅ ។

អថខោ សា គាវី វច្ឆគិទ្ធិនី តំ បាបភិក្ខុំ បិដ្ឋិតោ បិដ្ឋិតោ អនុពន្ធិ ។ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ កិស្ស ត្យាយំ អាវុសោ គាវី បិដ្ឋិតោ បិដ្ឋិតោ អនុពន្ធាតិ ។ អហំបិ ខោ អាវុសោ ន ជានាមិ កេន ម្យាយំ គាវី បិដ្ឋិតោ បិដ្ឋិតោ អនុពន្ធាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន តស្ស បាបភិក្ខុនោ សង្ឃាដិ លោហិតេន មក្ខិតា ហោតិ ។ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ អយំ បន តេ អាវុសោ សង្ឃាដិ កឹ កតាតិ ។ អថខោ សោ បាបភិក្ខុ ភិក្ខូនំ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ ។ កឹ បន ត្វំ អាវុសោ បាណាតិបាតេ សមាទបេសីតិ ។ ឯវំ អាវុសោតិ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ភិក្ខុ បាណាតិបាតេ សមាទបេស្សតិ ននុ ភគវតា អនេកបរិយាយេន បាណាតិបាតោ គរហិតោ បាណាតិបាតា វេរមណី បសត្ថាតិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។

[៦៦] អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ភិក្ខុសង្ឃំ សន្និបាតាបេត្វា តំ បាបភិក្ខុំ បដិបុច្ឆិ

វេលានោះ មេគោនោះអាល័យកូន ក៏ទៅតាមពីខាងក្រោយ ៗ ភិក្ខុបាបនោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏បាននិយាយយ៉ាងនេះថា អាវុសោ ហេតុអ្វីបានជាមេគោនេះមកតាមពីខាងក្រោយ ៗ លោក ។ ភិក្ខុនោះប្រាប់ថា អាវុសោ ខ្ញុំមិនដឹងជាមេគោនេះមកតាមខ្ញុំពីខាងក្រោយ ៗ ដោយហេតុអ្វីទេ ។ វេលានោះឯង សង្ឃាដិរបស់ភិក្ខុបាបនោះ ក៏ប្រឡាក់ទៅដោយឈាម ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបាននិយាយយ៉ាងនេះថា អាវុសោ សង្ឃាដិនេះ តើអ្នកធ្វើដូចម្ដេច (បានជាប្រឡាក់) ។ ខណៈនោះ ភិក្ខុបាបនោះបានប្រាប់សេចក្ដីនុ៎ះ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏បានសួរថា អាវុសោ លោកបានបបួលគេធ្វើបាណាតិបាតទេដឹង ។ ភិក្ខុនោះឆ្លើយថា អើអាវុសោ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា មានសេចក្ដីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា ភិក្ខុមិនសមបើនឹងបបួលគេឲ្យធ្វើបាណាតិបាតសោះ ក្រែងបាណាតិបាតព្រះដ៏មានព្រះមានភាគទ្រង់តិះដៀលដោយអនេកបរិយាយ ព្រះអង្គទ្រង់សរសើរ តែការវៀរចាកអំពើបាណាតិបាតដូច្នោះឬ ។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបទូលសេចក្ដីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។

[៦៦] ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ ក្នុងវេលានោះហើយ ទ្រង់សួរចំពោះភិក្ខុបាបនោះថា

សច្ចំ កិរ ត្វំ ភិក្ខុ ចាណាតិចាតេ សមាទបេសីតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា កថំ ហិ ឆាម ត្វំ មោឃបុរិស ចាណាតិចាតេ សមាទបេស្សសិ ឆនុ មយា មោឃបុរិស អនេកបរិយាយេន ចាណាតិចាតោ គរហិតោ ចាណាតិចាតា វេរមណី បសត្ថា នេតំ មោ-ឃបុរិស អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ ។ បេ ។ វិគរហិ-ត្វា ជម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ ន ភិក្ខវេ ចា-ណាតិចាតេ សមាទបេតព្វំ យោ សមាទបេយ្យ យថា-ជម្មោ ការេតព្វោ ។ ន ច ភិក្ខវេ គោចម្មំ ឆារេតព្វំ យោ ឆារេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ន ភិក្ខវេ កិញ្ចិ ចម្មំ ឆារេតព្វំ យោ ឆារេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន មនុស្សានំ មញ្ចំបិ បីបំបិ ចម្មោនទ្ធានិ ហោតិ ចម្មវិនទ្ធានិ ។ ភិក្ខូ កុក្កុច្ចា-យន្តា ឆាភិនិសីទន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជាឆាមិ ភិក្ខវេ គិហិវិកតំ អភិនិសីទិតុំ ន ត្វេវ

ម្នាលភិក្ខុ ឮថាអ្នកឯងបានបបួលគេឲ្យធ្វើបាណាតិបាត ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុបាបក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគទ្រង់បន្ទោសថា នែមោឃបុរស អ្នកឯងមិនសមនឹងបបួលគេឲ្យធ្វើបាណាតិបាតទេ នែមោឃបុរស ក្រែងអំពើបាណាតិបាត តថាគតបានតិះដៀលហើយដោយអនេកបរិយាយ តថាគតសរសើរតែការវៀរចាកអំពើបាណាតិបាតដូច្នោះទេឬ នែមោឃបុរស អំពើនេះនឹងបានដឹកនាំពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាឲ្យបានជ្រះថ្លាឡើងទេ ។ បេ ។ លុះទ្រង់បន្ទោសរួចហើយ ទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកបញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវបបួលគេក្នុងបាណាតិបាតទេ ភិក្ខុណាបបួល ត្រូវឲ្យវិនយធរធ្វើតាមធម៌ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ម្យ៉ាងទៀត ភិក្ខុមិនត្រូវប្រើប្រាស់ស្បែកគោទេ ភិក្ខុណាប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវប្រើប្រាស់ ស្បែកសត្វណាមួយទេ ភិក្ខុណាប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ សម័យនោះឯង មានគ្រែនិងតាំងដែលពួកមនុស្សបានដាសដោយស្បែក បានរួបរឹតដោយស្បែក ។ ភិក្ខុទាំងឡាយរង្កៀសមិនហ៊ានអង្គុយលើ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យ ភិក្ខុអង្គុយលើទីសេនាសនៈដែលជាគិហិវិក័ត (របស់ដែល

អភិនិបជ្ជិតុន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន វិហារា ចម្មពន្ធេហិ ឱគុម្ផិយន្តិ ។ ភិក្ខូ កុក្កុច្ចាយន្តា នាភិនិសីទន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ពន្ធនមត្តំ អភិនិសីទិតុន្តិ ។

[៦៧] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ សឧបាហនា គាមំ បវិសន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ សេយ្យថាបិ គិហី កាមភោគិនោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ សឧបាហនេន គាមោ បវិសិតព្វោ យោ បវិសេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ គិលានោ ហោតិ ន សក្កោតិ វិនា ឧបាហនេន គាមំ បវិសិតុំ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ គិលានេន ភិក្ខុនា សឧបាហនេន គាមំ បវិសិតុន្តិ ។

គ្រហស្ថធ្វើផ្សេង ៗ) បាន កុំឲ្យតែដេក ។ វេលានោះឯង មានវិហារ[១] ដែលពួកជនបានរុំចង ដោយខ្សែស្បែកទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ រង្កៀសមិនហ៊ានអង្គុយលើ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុអង្គុយលើវិហារដែលគេគ្រាន់តែចងបាន ។

[៦៧] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុពាក់ស្បែកជើងហើយ ចូលទៅកាន់ស្រុក ។ មនុស្សទាំងឡាយ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ដូចជាពួកគ្រហស្ថ ដែលបរិភោគនូវកាមគុណ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវពាក់ស្បែកជើង ចូលទៅកាន់ស្រុកទេ ភិក្ខុណា (ពាក់) ចូលទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ សម័យនោះឯង មានភិក្ខុ ១ រូប មានជំងឺ តែវៀរចាកស្បែកជើង ក៏មិនអាចនឹងដើរចូលទៅកាន់ស្រុកបានឡើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដែលមានជំងឺពាក់ស្បែកជើងចូលទៅកាន់ស្រុកបាន ។

---

១ សំដៅយកទីនៅ ដូចកុដិនិងសាលាជាដើម ។

[៦៨] តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា មហាកច្ចានោ អវន្តីសុ វិហរតិ កុររឃរេ បចាតេ[១] បព្វតេ ។ តេន ខោ បន សមយេន សោណោ ឧបាសកោ កុដិកណ្ណោ អាយស្មតោ មហាកច្ចានស្ស ឧបដ្ឋាកោ ហោតិ ។ អថខោ សោណោ ឧបាសកោ កុដិកណ្ណោ យេនាយស្មា មហាកច្ចានោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ មហាកច្ចានំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ សោណោ ឧបាសកោ កុដិកណ្ណោ អាយស្មន្តំ មហាកច្ចានំ ឯតទវោច យថា យថាហំ ភន្តេ អយ្យេន មហាកច្ចានេន ធម្មំ ទេសិតំ អាជានាមិ នយិទំ សុករំ អគារំ អជ្ឈាវសតា ឯកន្តបរិបុណ្ណំ ឯកន្តបរិសុទ្ធំ សង្ខលិខិតំ ព្រហ្មចរិយំ ចរិតុំ ឥច្ឆាមហំ ភន្តេ កេសមស្សុំ ឱហារេត្វា កាសាយានិ វត្ថានិ អច្ឆាទេត្វា អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជិតុំ បព្វាជេតុ មំ ភន្តេ អយ្យោ មហាកច្ចានោតិ ។ ឯវំ វុត្តេ

១ បវត្តេតិបិ បាឋោ ។

[៦៨] សម័យនោះឯង ព្រះមហាកច្ចានដ៏មានអាយុគង់នៅលើភ្នំឈ្មោះបបាត ទៀបក្រុងឈ្មោះកុររឃរៈ ក្នុងអវន្តីជនបទ ។ សម័យនោះឯង ឧបាសកឈ្មោះសោណកុដិកណ្ណ[១] ជាឧបដ្ឋាករបស់ព្រះមហាកច្ចានដ៏មានអាយុ ។ វេលានោះ ឧបាសកឈ្មោះសោណ-កុដិកណ្ណ បានចូលទៅរកព្រះមហាកច្ចានដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏ថ្វាយបង្គំព្រះមហាកច្ចានដ៏មានអាយុ រួចអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះឧបាសកឈ្មោះសោណកុដិកណ្ណអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏បាននិយាយពាក្យនេះ នឹងព្រះមហាកច្ចានដ៏មានអាយុថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ធម៌ដែលលោកម្ចាស់មហាកច្ចាន បានសំដែងហើយយ៉ាងណា ៗ ខ្ញុំករុណាក៏ដឹងច្បាស់ តែបុគ្គលដែលនៅគ្រប់គ្រងផ្ទះ មិនងាយនឹងប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌នេះឲ្យបរិបូណ៌ពេញលេញឲ្យស្អាតរលីង ដូចជាសង្ខដែលបុគ្គលដុសខាត់ឡើយ បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ឥឡូវ ខ្ញុំករុណាចង់កោរសក់ និងពុកមាត់ហើយ ស្លៀកដណ្តប់សំពត់កាសាយទាំងឡាយហើយចេញចាកផ្ទះ ទៅបួសក្នុងភេទរបស់បុគ្គលគ្មានផ្ទះ បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកម្ចាស់មហាកច្ចាន បំបួសខ្ញុំផង ។ កាលបើឧបាសកនោះ និយាយយ៉ាងនេះហើយ ព្រះមហាកច្ចានដ៏មានអាយុក៏បាន

---

១ ឧបាសកឈ្មោះសោណៈតែងពាក់គ្រឿងប្រដាប់ត្រចៀកមានតម្លៃមួយកោដិ បានជាគេហៅថា កុដិកណ្ណ ជាប់ផង (អដ្ឋកថា) ។

អាយស្មា មហាកច្ចានោ សោណំ ឧបាសកំ កុដិកណ្ណំ ឯតទវោច ទុក្ករំ ខោ សោណ យាវជីវំ ឯកសេយ្យំ ឯកភត្តំ ព្រហ្មចរិយំ ចរិតុំ ឥង្ឃ ត្វំ សោណ តត្ថេវ អគារិកភូតោ ពុទ្ធានំ សាសនំ អនុយុញ្ជ កាលយុត្តំ ឯកសេយ្យំ ឯកភត្តំ ព្រហ្មចរិយន្តិ ។ អថខោ សោណស្ស ឧបាសកស្ស កុដិកណ្ណស្ស យោ អហោសិ បព្វជ្ជាភិសង្ខារោ សោ បដិបស្សម្ភិ ។ ទុតិយម្បិ ខោ សោណោ ឧបាសកោ កុដិកណ្ណោ ។ បេ ។ តតិយម្បិ ខោ សោណោ ឧបាសកោ កុដិកណ្ណោ យេនាយស្មា មហាកច្ចានោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ មហាកច្ចានំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ សោណោ ឧបាសកោ កុដិកណ្ណោ អាយស្មន្តំ មហាកច្ចានំ ឯតទវោច យថា យថាហំ ភន្តេ អយ្យេន មហាកច្ចានេន ធម្មំ ទេសិតំ អាជានាមិ នយិទំ សុករំ អគារំ អជ្ឈាវសតា ឯកន្តបរិបុណ្ណំ ឯកន្តបរិសុទ្ធំ សង្ខលិខិតំ ព្រហ្មចរិយំ

និយាយពាក្យនេះ នឹងសោណកុដិកណ្ណឧបាសកថា នែសោណៈ ការប្រព្រឹត្តនូវការដេកតែម្នាក់ឯង បរិភោគនូវភត្តតែមួយពេល និងប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ដរាបអស់មួយជីវិត មិនងាយនឹងធ្វើបានឡើយ នែសោណៈ ណ្ហើយចុះ អ្នកឯងគួរតែនៅជាគ្រហស្ថប្រកបតាមពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះពុទ្ធទាំងឡាយ គឺការដេកតែម្នាក់ឯង ការបរិភោគភត្តតែម្តង និងការប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ សមគួរតាមកាល ក្នុងភេទជាគ្រហស្ថនោះចុះ ។ ការប្រុងប្រៀបនឹងបួសរបស់សោណកុដិកណ្ណឧបាសកនោះ ក៏បានរម្ងាប់ស្ងប់ស្ងាត់ទៅក្នុងពេលនោះឯង ។ សោណកុដិកណ្ណឧបាសក បានចូលទៅរកព្រះមហាកច្ចានជាគម្រប់ពីរដងផង ។ បេ ។ សោណកុដិកណ្ណឧបាសក បានចូលទៅរកព្រះមហាកច្ចាន ដ៏មានអាយុជាគម្រប់បីដងផង លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះមហាកច្ចានដ៏មានអាយុ រួចអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះសោណកុដិកណ្ណឧបាសក អង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏បាននិយាយពាក្យនេះនឹងព្រះមហាកច្ចានដ៏មានអាយុថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ធម៌ដែលលោកម្ចាស់មហាកច្ចានបានសំដែងហើយយ៉ាងណា ៗ ខ្ញុំករុណាក៏ដឹងច្បាស់ (តែថា) បុគ្គលដែលនៅគ្រប់គ្រងផ្ទះ មិនងាយនឹងប្រព្រឹត្តនូវព្រហ្មចរិយធម៌នេះ ឲ្យបានពេញអស់ដើង ឲ្យបានស្អាតអស់ដើង

ចរិតុំ ឥច្ឆាមហំ ភន្តេ កេសមស្សុំ ឱហារេត្វា កាសាយានិ វត្ថានិ អច្ឆាទេត្វា អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជិតុំ បព្វាជេតុ មំ ភន្តេ អយ្យោ មហាកច្ចានោតិ ។ អថខោ អាយស្មា មហាកច្ចានោ សោណំ ឧបាសកំ កុដិកណ្ណំ បព្វាជេសិ ។ តេន ខោ បន សមយេន អវន្តិទក្ខិណាបថោ អប្បភិក្ខុកោ ហោតិ ។ អថខោ អាយស្មា មហាកច្ចានោ តិណ្ណំ វស្សានំ អច្ចយេន កិច្ឆេន កសិរេន តតោ តតោ ទសវគ្គំ ភិក្ខុសង្ឃំ សន្និបាតាបេត្វា អាយស្មន្តំ សោណំ ឧបសម្បាទេសិ ។ អថខោ អាយស្មតោ សោណស្ស វស្សំ វុត្ថស្ស រហោគតស្ស បដិសល្លីនស្ស ឯវំ ចេតសោ បរិវិតក្កោ ឧទបាទិ សុតោយេវ ខោ មេ សោ ភគវា ឯទិសោ ច ឯទិសោ ចាតិ ន ច មយា សម្មុខា ទិដ្ឋោ គច្ឆេយ្យាហំ តំ ភគវន្តំ ទស្សនាយ អរហន្តំ សម្មាសម្ពុទ្ធំ សចេ មំ ឧបជ្ឈាយោ អនុជានេយ្យាតិ ។ អថខោ អាយស្មា សោណោ សាយណ្ហសមយំ បដិសល្លានា វុដ្ឋិតោ យេនាយស្មា មហាកច្ចានោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្ក-

ដូចជាសង្ខ ដែលគេដុសខាត់ហើយទេ បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ឥឡូវ ខ្ញុំករុណាចង់កោរសក់ និងពុកមាត់ហើយ ស្លៀកដណ្តប់សំពត់កាសាយ ចេញចាកផ្ទះ ទៅបួសក្នុងភេទរបស់បុគ្គលគ្មានផ្ទះ បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកម្ចាស់មហាកច្ចានបំបួសខ្ញុំផង ។ ព្រះមហាកច្ចានដ៏មាន អាយុ ក៏បានបំបួសសោណកុដិកណ្ណឧបាសកក្នុងវេលានោះឯង ។ សម័យ នោះឯង អវន្តិទក្ខិណាបថជនបទមានភិក្ខុតិចណាស់ ។ វេលានោះ ព្រះមហាកច្ចានដ៏មានអាយុឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃមានពួក ១០ ដែលមកពីទិស នោះ ៗ ហើយឲ្យឧបសម្បទាសោណៈដ៏មានអាយុ ដោយក្រលំបាក ពេកណាស់ លុះតែកន្លង ៣ ឆ្នាំទៅ (ទើបរកគណៈសង្ឃបានគ្រប់ ដប់) ។ លំដាប់នោះ កាលសោណៈដ៏មានអាយុនៅចាំវស្សារួចហើយ នៅក្នុងទីស្ងាត់លាក់ខ្លួនសម្ងំ ក៏កើតការត្រិះរិះក្នុងចិត្តយ៉ាងនេះថា អាត្មា អញគ្រាន់តែបានឮថា ព្រះមានព្រះភាគនោះបែបយ៉ាងនេះ ៗ តែ អាត្មាអញមិន ដែលឃើញព្រះមានព្រះភាគចំពោះមុខសោះ ។ បើ ឧបជ្ឈាយ៍អនុញ្ញាត ឲ្យអាត្មាអញទៅ អាត្មាអញគួរតែទៅឲ្យបាន ឃើញព្រះមានព្រះភាគជាព្រះអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធនោះ ។ គ្រានោះ ព្រះសោណៈដ៏មានអាយុ លុះវេលាថ្ងៃរសៀល ក៏ចេញអំពីទីលាក់ខ្លួន ពួនសម្ងំហើយ ចូលទៅរកព្រះមហាកច្ចានដ៏មានអាយុ លុះចូល

២០៧

មិត្វា អាយស្មន្តំ មហាកច្ចានំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា សោណោ អាយស្មន្តំ មហាកច្ចានំ ឯតទវោច ឥធ មយ្ហំ ភន្តេ រហោគតស្ស បដិសល្លីនស្ស ឯវំ ចេតសោ បរិវិតក្កោ ឧទបាទិ សុតោយេវ ខោ មេ សោ ភគវា ឯទិសោ ច ឯទិសោ ចាតិ ន ច មយា សម្មុខា ទិដ្ឋោ គច្ឆេយ្យាហំ តំ ភគវន្តំ ទស្សនាយ អរហន្តំ សម្មាសម្ពុទ្ធំ សចេ មំ ឧបជ្ឈាយោ អនុជានេយ្យាតិ គច្ឆេយ្យាហំ ភន្តេ តំ ភគវន្តំ ទស្សនាយ អរហន្តំ សម្មាសម្ពុទ្ធំ សចេ មំ ឧបជ្ឈាយោ អនុជានាតីតិ ។ សាធុ សាធុ សោណ គច្ឆ ត្វំ សោណ តំ ភគវន្តំ ទស្សនាយ អរហន្តំ សម្មាសម្ពុទ្ធំ ទក្ខិស្សសិ ត្វំ សោណ តំ ភគវន្តំ បាសាទិកំ បាសាទនីយំ សន្តិន្ទ្រិយំ សន្តមានសំ ឧត្តមទមថសមថមនុប្បត្តំ ទន្តំ គុត្តំ យតិន្ទ្រិយំ នាគំ តេនហិ ត្វំ សោណ មម វចនេន ភគវតោ បាទេ

ទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះមហាច្ចានៈដ៏មានអាយុ រួចក៏អង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះព្រះសោណៈដ៏មានអាយុអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ហើយបាននិយាយពាក្យនេះ នឹងព្រះមហាកច្ចានដ៏មានអាយុថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន កាលខ្ញុំករុណានៅក្នុងទីស្ងាត់ លាក់ខ្លួនពួនសម្ងំក្នុងទីនេះ ក៏កើតការត្រិះរិះ ក្នុងចិត្តយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញគ្រាន់តែបានឮថា ព្រះមានព្រះភាគនោះបែបយ៉ាងនេះ ៗ តែអាត្មាអញ មិនដែលឃើញព្រះមានព្រះភាគ ក្នុងទីចំពោះមុខបានម្តងសោះ បើឧបជ្ឈាយ៍អនុញ្ញាតឲ្យអាត្មាអញទៅ គួរតែអាត្មាអញទៅ ឲ្យបានឃើញព្រះមានព្រះភាគជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធនោះ បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន បើឧបជ្ឈាយ៍អនុញ្ញាតឲ្យខ្ញុំករុណាទៅ ខ្ញុំករុណាគួរនឹងទៅ ឲ្យបានឃើញព្រះមានព្រះភាគជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធនោះ ។ ព្រះមហាកច្ចានក៏និយាយតបវិញថា នែសោណៈ ប្រពៃពេកណាស់ហើយ នែសោណៈ លោកចូរទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ ជាព្រះអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធនោះចុះ នែសោណៈ លោកមុខជានឹងបានឃើញព្រះមានព្រះភាគនោះ ជាទីនាំឲ្យកើតសេចក្តីជ្រះថ្លាគួរឲ្យជ្រះថ្លា មានឥន្ទ្រិយរម្ងាប់ហើយ មានព្រះទ័យរម្ងាប់ហើយ បានដល់នូវបញ្ញាសម្រាប់ទូន្មាន និងសមាធិសម្រាប់រម្ងាប់ដ៏ឧត្តម បានទូន្មានព្រះអង្គហើយ បានរក្សាព្រះអង្គហើយ បានឈ្នះឥន្ទ្រិយហើយ បានប្រាសចាកកិលេសហើយ នែសោណៈ បើ

សិរសា វន្ទ ឧបជ្ឈាយោ មេ ភន្តេ អាយស្មា មហាកច្ចានោ ភគវតោ បាទេ សិរសា វន្ទតីតិ ឯវញ្ច វទេហិ អវន្តិទក្ខិ- ណាបថោ ភន្តេ អប្បភិក្ខុកោ តិណ្ណំ មេ វស្សានំ អច្ច- យេន កិច្ឆេន កសិរេន តតោ តតោ ទសវគ្គំ ភិក្ខុសង្ឃំ សន្និបាតាបេត្វា ឧបសម្បទំ អលត្ថំ អប្បេវនាម ភគវា អវន្តិទក្ខិណាបថេ អប្បតរេន គណេន ឧបសម្បទំ អ- នុជានេយ្យ អវន្តិទក្ខិណាបថេ ភន្តេ កណ្ហុត្តរា ភូមិ ខរា គោកណ្ដកហតា អប្បេវនាម ភគវា អវន្តិទក្ខិណាប- ថេ គណង្គណុបាហនំ អនុជានេយ្យ អវន្តិទក្ខិណាបថេ ភន្តេ នហានគរុកា មនុស្សា ឧទកសុទ្ធិកា អប្បេវនាម ភគវា អវន្តិទក្ខិណាបថេ ធុវនហានំ អនុជានេយ្យ អ- វន្តិទក្ខិណាបថេ ភន្តេ ចម្មានិ អត្ថរណានិ ឯឡកចម្មំ អជចម្មំ មិគចម្មំ សេយ្យថាបិ ភន្តេ មជ្ឈិមេសុ ជនបទេសុ

ដូច្នេះ លោកចូរថ្វាយបង្គំព្រះបាទទាំងគូ របស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគដោយសិរសាតាមពាក្យខ្ញុំថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ឧបជ្ឈាយ៍របស់ខ្ញុំព្រះអង្គឈ្មោះមហាកច្ចានដ៏មានអាយុ សូមក្រាបថ្វាយបង្គំ ចំពោះព្រះបាទទាំងគូរបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគដោយសិរសា រួចហើយ ចូលលោកក្រាបទូលយ៉ាងនេះ (ទៀត) ថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ដែនអវន្តិទក្ខិណាបថមានភិក្ខុតិចណាស់ ខ្ញុំព្រះអង្គប្រជុំភិក្ខុសង្ឃមានពួក ១០ អំពីប្រទេសនោះ ៗ ហើយបានឧបសម្បទាដោយលំបាកពេកណាស់ លុះតែកន្លង ៣ ឆ្នាំទៅហើយ (ទើបស្រេច) ធ្វើម្តេចហ្ន៎ ព្រះដ៏មានព្រះភាគគួរទ្រង់អនុញ្ញាតនូវឧបសម្បទាក្នុងដែនអវន្តិទក្ខិណាបថ ដោយគណៈសង្ឃឲ្យតិចល្មមទៅ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ក្នុងដែនអវន្តិទក្ខិណាបថ មានផែនដីខ្មៅស្អិតគ្រោតគ្រាតរឹងរដិបរដុបដោយស្នាមជើងគោ ធ្វើម្តេចហ្ន៎ ព្រះដ៏មានព្រះភាគគួរទ្រង់អនុញ្ញាតស្បែកជើង ៤ ជាន់ឡើងទៅ ក្នុងដែនអវន្តិទក្ខិណាបថ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ក្នុងដែនអវន្តិទក្ខិណាបថ ពួកមនុស្សរាប់អានការងូតទឹកណាស់ ប្រកបដោយសេចក្តីស្អាតព្រោះទឹក ធ្វើម្តេចហ្ន៎ ព្រះដ៏មានព្រះភាគគួរទ្រង់អនុញ្ញាតការងូតទឹក ឲ្យបានជានិច្ចក្នុងដែនអវន្តិទក្ខិណាបថ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ដែនអវន្តិទក្ខិណាបថមានកម្រាលស្បែកច្រើន គឺស្បែកចៀម ស្បែកពពែ ស្បែកម្រឹគ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ក្នុងមជ្ឈិមជនបទ

២០៩

ចម្មក្ខន្ធកេ សោណត្ថេរវត្ថុ

ឯរគុ មោរគុ មជ្ជារុ ជន្តុ ឯវមេវ ខោ ភន្តេ អវន្តិទក្ខិណាបថេ ចម្មានិ អត្ថរណានិ ឯឡកចម្មំ អជចម្មំ មិគចម្មំ អប្បេវនាម ភគវា អវន្តិទក្ខិណាបថេ ចម្មានិ អត្ថរណានិ អនុជានេយ្យ ឯឡកចម្មំ អជចម្មំ មិគចម្មំ ឯតរហិ ភន្តេ មនុស្សា និស្សីមគតានំ ភិក្ខូនំ ចីវរំ ទេន្តិ ឥមំ ចីវរំ ឥត្ថន្នាមស្ស ទេមាតិ តេ អាគន្ត្វា អារោចេន្តិ ឥត្ថន្នាមេហិ តេ អាវុសោ មនុស្សេហិ ចីវរំ ទិន្នន្តិ តេ កុក្កុច្ចាយន្តា ន សាទិយន្តិ មា នោ និស្សគ្គិយំ អហោសីតិ អប្បេវនាម ភគវា ចីវរេ បរិយាយំ អាចិក្ខេយ្យាតិ ។ ឯវំ ភន្តេតិ ខោ អាយស្មា សោណោ អាយស្មតោ មហាកច្ចានស្ស បដិស្សុណិត្វា ឧដ្ឋាយាសនា អាយស្មន្តំ មហាកច្ចានំ

មានស្មៅឈ្មោះឯរគុ(១) ស្មៅឈ្មោះមោរគុ(២) ស្មៅឈ្មោះមជ្ជារុ(៣) ស្មៅឈ្មោះជន្តុ(៤) យ៉ាងណាមិញ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ក្នុងដែនអវន្តិទក្ខិណាបថ ក៏មានកម្រាលស្បែក គឺស្បែកចៀម ស្បែកពពែ ស្បែកម្រឹគដូច្នេះដែរ ធ្វើម្តេចហ្ន៎ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ គួរទ្រង់អនុញ្ញាតកម្រាលស្បែកទាំងឡាយ គឺស្បែកចៀម ស្បែកពពែ ស្បែកម្រឹគ ក្នុងដែនអវន្តិទក្ខិណាបថ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ឥឡូវនេះ មនុស្សទាំងឡាយប្រគេនចីវរ ដើម្បីភិក្ខុដែលនៅក្រៅសីមាថា យើងប្រគេនចីវរនេះ ដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ភិក្ខុទាំងនោះមកប្រាប់ថា នែអាវុសោ ពួកមនុស្សឈ្មោះនេះ បានប្រគេនចីវរ ដើម្បីលោកហើយ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏រង្កៀសមិនត្រេកអរ ព្រោះយល់ឃើញថា កុំឲ្យត្រូវនិស្សគ្គិយដល់យើងឡើយ ធ្វើម្តេចហ្ន៎ ព្រះដ៏មានព្រះភាគគួរទ្រង់ប្រាប់របៀបប្រតិបត្តិក្នុងចីវរ ។ ឯព្រះសោណៈដ៏មានអាយុ បានទទួលស្តាប់ពាក្យព្រះមហាកច្ចានដ៏មានអាយុដោយពាក្យថា ករុណាលោកម្ចាស់ រួចហើយក៏ក្រោកចាកអាសនៈថ្វាយបង្គំ ព្រះមហាកច្ចានៈដ៏មានអាយុ ធ្វើប្រទក្សិណ

១-២-៣-៤ តាមអដ្ឋកថា ថា ស្មៅទាំង ៤ យ៉ាងនេះ គេតែងយកមកធ្វើជាកន្ទេលរឹងខ្លះ កន្ទេលទន់ខ្លះ ឯស្មៅឈ្មោះឯរគុ មានសម្ផស្សរឹងគ្រោតគ្រាត ស្មៅឈ្មោះមោរគុនោះ មានចុងក្រហមមានសាច់ល្អិតទន់ មានសម្ផស្សស្រួល គេតែងយកមកធ្វើជាកន្ទេលទន់សម្រាប់ដេក កាលបើដេកសង្កត់ទៅហើយ លុះក្រោកចេញក៏ប៉ោងឡើងវិញ ឯស្មៅឈ្មោះមជ្ជារុនោះ គេយកមកធ្វើជាសំពត់សាដកក៏បាន ស្មៅឈ្មោះជន្តុនោះ មានពណ៌ដូចកែវមុណី ។

អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា សេនាសនំ សំសាមេត្វា បត្តចីវរមាទាយ យេន សាវត្ថី តេន បក្កាមិ អនុបុព្វេន យេន សាវត្ថី ជេតវនំ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ អថខោ ភគវា អាយស្មន្តំ អានន្ទំ អាមន្តេសិ ឥមស្ស អានន្ទ អាគន្តុកស្ស ភិក្ខុនោ សេ-នាសនំ បញ្ញាបេហីតិ ។ អថខោ អាយស្មា អានន្ទោ យស្ស ខោ មំ ភគវា អាណាបេតិ ឥមស្ស អានន្ទ អាគន្តុកស្ស ភិក្ខុនោ សេនាសនំ បញ្ញាបេហីតិ ឥច្ឆតិ ភគវា តេន ភិក្ខុនា សទ្ធឹ ឯកវិហារេ វត្ថុំ ឥច្ឆតិ ភគវា អាយស្មតា សោណេន សទ្ធឹ ឯកវិហារេ វត្ថុន្តិ យស្មឹ វិហារេ ភគវា វិហរតិ តស្មឹ វិហារេ អាយស្មតោ សោ-ណស្ស សេនាសនំ បញ្ញាបេសិ ។

[៦៩] អថខោ ភគវា ពហុទេវ រត្តឹ អជ្ឈោកាសេ វីតិនាមេត្វា វិហារំ បាវិសិ ។ អាយស្មាបិ ខោ សោណោ ពហុទេវ រត្តឹ អជ្ឈោកាសេ វីតិនាមេត្វា វិហារំ បាវិសិ ។ អថខោ ភគវា រត្តិយា បច្ចូសសមយំ បច្ចុដ្ឋាយ

ហើយទុកដាក់គ្រឿងសេនាសនៈ រួចកាន់យកបាត្រនិងចីវរ ចេញដើរដោយលំដាប់ទៅក្រុងសាវត្ថី ក៏ចូលទៅរកព្រះមានព្រះភាគ ក្នុងវត្តជេតពនរបស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ក្បែរក្រុងសាវត្ថី លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ ហើយអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ វេលានោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ហៅព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុមកថា នែអានន្ទ អ្នកចូលទៅក្រាលសេនាសនៈឲ្យអាគន្តុកភិក្ខុនេះ (បន្តិច) ។ គ្រានោះ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុគិតថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បង្គាប់អញថា នែអានន្ទ អ្នកឯងចូលក្រាលសេនាសនៈឲ្យអាគន្តុកភិក្ខុនេះ (បន្តិច) ចំពោះភិក្ខុណា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ប្រាថ្នា ដើម្បីគង់នៅក្នុងវិហារ ១ ជាមួយនឹងភិក្ខុនោះគឺថា ព្រះមានព្រះភាគប្រាថ្នា ដើម្បីគង់នៅក្នុងវិហារ ១ ជាមួយនឹងព្រះសោណៈដ៏មានអាយុ លុះគិតដូច្នោះហើយ ក៏ក្រាលសេនាសនៈ ចំពោះព្រះសោណៈដ៏មានអាយុ ក្នុងវិហារដែលព្រះមានព្រះភាគគង់នៅ ។

[៦៩] គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់ក្នុងទីកណ្តាលវាលអស់រាត្រីជាច្រើន ទើបយាងចូលទៅកាន់វិហារ ។ ចំណែកខាងព្រះសោណៈដ៏មានអាយុ ក៏នៅក្នុងទីកណ្តាលវាលអស់រាត្រីជាច្រើន ទើបចូលទៅកាន់វិហារដែរ ។ វេលានោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ក្រោកឡើង

២១១

ចម្មក្ខន្ធកេ សោណត្ថេរវត្ថុ

អាយស្មន្តំ សោណំ អជ្ឈេសិ បដិភាតុ តំ ភិក្ខុ ធម្មោ ភាសិតុន្តិ ។ ឯវំ ភន្តេតិ ខោ អាយស្មា សោណោ ភគវតោ បដិស្សុណិត្វា សព្វានេវ អដ្ឋកវគ្គិកានិ សរេន អភាសិ ។ អថខោ ភគវា អាយស្មតោ សោណស្ស សរភញ្ញបរិយោសានេ អព្ភានុមោទិ សាធុ សាធុ ភិក្ខុ សុគ្គហិតានិ ខោ តេ ភិក្ខុ អដ្ឋកវគ្គិកានិ សុមនសិក-តានិ សូបធារិតានិ កល្យាណិយាសិ វាចាយ សមន្នា-គតោ វិសដ្ឋាយ អនេលគលាយ អត្ថស្ស វិញ្ញាបនិយា កតិវស្សោសិ ត្វំ ភិក្ខូតិ ។ ឯកវស្សោ អហំ ភគវាតិ ។ កិស្ស បន ត្វំ ភិក្ខុ ឯវំចិរំ អកាសីតិ ។ ចិរំ ទិដ្ឋោ មេ ភន្តេ កាមេសុ អាទីនវោ អបិច សម្ពាធា ឃរាវាសា ពហុកិច្ចា ពហុករណីយាតិ ។ អថខោ ភគវា ឯតមត្ថំ វិទិត្វា តាយំ វេលាយំ ឥមំ ឧទានំ ឧទានេសិ

ក្នុងបច្ចូសសម័យនៃរាត្រី បានត្រាស់បង្គាប់ព្រះសោណៈដ៏មានអាយុថា នែភិក្ខុ អ្នកគួរនឹងសំដែងធម៌បន្តិចទៅ ។ ព្រះសោណៈដ៏មានអាយុបានទទួលព្រះពុទ្ធដីកាព្រះមានព្រះភាគ ដោយពាក្យថា ព្រះករុណាព្រះអង្គ ហើយក៏សំដែងនូវសូត្រទាំងឡាយ មាននៅក្នុងអដ្ឋកវគ្គទាំងអស់ ដោយសរភញ្ញ ។ លុះចប់សរភញ្ញរបស់ព្រះសោណៈដ៏មានអាយុហើយ ព្រះមានព្រះភាគ ក៏បានអនុមោទនាក្នុងខណៈនោះថា នែភិក្ខុ ពីរោះហើយ ៗ នែភិក្ខុ សូត្រទាំងឡាយដែលមានក្នុងអដ្ឋកវគ្គ អ្នកបានរៀនមកត្រឹមត្រូវហើយ អ្នកបានធ្វើទុកក្នុងចិត្តល្អហើយ បានពិចារណាល្អហើយ អ្នកប្រកបដោយសំដីដ៏ពីរោះក្បោះក្បាយ ប្រាសចាកទោស គួរនឹងញ៉ាំងជនឲ្យបានដឹងច្បាស់នូវសេចក្តី នែភិក្ខុ អ្នកមានវស្សាប៉ុន្មានហើយ ។ ព្រះសោណៈក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គទើបបានតែ ១ វស្សាទេ ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សួរថា នែភិក្ខុ ហេតុអ្វីបានជាអ្នកធ្វើការឲ្យយឺតយូរយ៉ាងនេះ (ក្រុបួសម្ល៉េះ) ។ ព្រះសោណៈក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ឯទោសក្នុងកាមទាំងឡាយ ខ្ញុំព្រះអង្គបានឃើញមកជាយូរហើយ តែថាឆម្មតាឃរាវាស មានសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ច្រើន មានកិច្ចច្រើន មានការងារច្រើន ។ វេលានោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ជ្រាបច្បាស់សេចក្តីនុ៎ះហើយ ទើបទ្រង់បន្លឺឡើងនូវឧទាននេះក្នុងវេលានោះថា

ទិស្វា អាទីនវំ លោកេ
ញត្វា ធម្មំ និរូបធឹ
អរិយោ ន រមតី បាបេ
បាបេ ន រមតី សុចីតិ[១] ។

[៧០] អថខោ អាយស្មា សោណោ បដិសម្មោទតិ ខោ មំ ភគវា អយំ ខ្វស្ស កាលោ យំ មេ ឧបជ្ឈាយោ បរិទស្សីតិ ឧដ្ឋាយាសនា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា ភគវតោ បាទេសុ សិរសា និបតិត្វា ភគវន្តំ ឯតទវោច ឧបជ្ឈាយោ មេ ភន្តេ អាយស្មា មហាកច្ចានោ ភគវតោ បាទេសុ[២] សិរសា វន្ទតិ ឯវញ្ច វទេតិ[៣] អវន្តិទក្ខិណាបថោ ភន្តេ អប្បភិក្ខុកោ តិណ្ណំ មេ វស្សានំ អច្ចយេន កិច្ឆេន កសិរេន តតោ តតោ ទសវគ្គំ ភិក្ខុសង្ឃំ សន្និបាតាបេត្វា ឧបសម្បទំ អលត្ថំ អប្បេវនាម ភគវា អវន្តិទក្ខិណាបថេ អប្បតរេន គណេន ឧបសម្បទំ

១ ឱ. សាសនេ រមតី សុចីតិ ។ ២ បាទេតិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។ ៣ ឱ. វទតិ ។

បុគ្គលបានឃើញទោស ក្នុងលោកហើយ
ដឹងនូវធម៌ ដែលប្រាសចាកឧបធិក្កិលេស
ជាព្រះអរិយៈ រមែងមិនត្រេកអរក្នុងបាប
ជាបុគ្គលស្អាត រមែងមិនត្រេកអរក្នុងបាប ។

[៧០] គ្រានោះ ព្រះសោណៈដ៏មានអាយុគិតថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ស្មោះសរនឹងអាត្មាអញដោយពិត ព្រះឧបជ្ឈាយ៍របស់អាត្មាអញបានផ្ញើពាក្យបណ្តាំណា កាលនេះជាកាលគួរ នឹងក្រាបទូលតាមពាក្យបណ្តាំនោះ ទើបក្រោកចាកអាសនៈ ធ្វើឧត្តរាសង្គៈលើស្មាម្ខាងហើយក្រាបទៀបព្រះបាទទាំងគូ របស់ព្រះមានព្រះភាគដោយសិរសា ហើយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះឧជ្ឈាយ៍របស់ខ្ញុំព្រះអង្គ ឈ្មោះមហាកច្ចានៈដ៏មានអាយុ សូមឱនសិរសាក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះបាទទាំងគូរបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ ម្យ៉ាងទៀតលោកឲ្យខ្ញុំព្រះអង្គក្រាបទូលយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ដែនអវន្តិទក្ខិណាបថមានភិក្ខុតិច (ចាប់ដើមតាំងពីខ្ញុំព្រះអង្គបានបួសជាសាមណេរ) កន្លងទៅ ៣ ឆ្នាំហើយ ទំរាំប្រជុំភិក្ខុសង្ឃបាន ១០ រូបដែលមកពីទិសនោះ ៗ ហើយទើបបានឧបសម្បទា ដោយលំបាកពន់ពេកណាស់ ធ្វើម្តេចហ្ន៎ ព្រះដ៏មានព្រះភាគគួរទ្រង់អនុញ្ញាតនូវឧបសម្បទាក្នុងដែន

២១៣

ចម្មក្ខន្ធកេ សោណត្ថេរវត្ថុ

អនុជានេយ្យ អវន្តិទក្ខិណាបថេ ភន្តេ កណ្ហុត្តរា ភូមិ ខរា គោកណ្ដកហតា អប្បេវនាម ភគវា អវន្តិទក្ខិណាបថេ គណង្គណុបាហនំ អនុជានេយ្យ អវន្តិទក្ខិណាបថេ ភន្តេ នហានគរុកា មនុស្សា ឧទកសុទ្ធិកា អប្បេវនាម ភគវា អវន្តិទក្ខិណាបថេ ធុវនហានំ អនុជានេយ្យ អវន្តិទក្ខិណាបថេ ភន្តេ ចម្មានិ អត្ថរណានិ ឯឡកចម្មំ អជចម្មំ មិគចម្មំ សេយ្យថាបិ ភន្តេ មជ្ឈិមេសុ ជនបទេសុ ឯរគុ មោរគុ មជ្ជារុ ជន្តុ ឯវមេវ ខោ ភន្តេ អវន្តិទក្ខិណាបថេ ចម្មានិ អត្ថរណានិ ឯឡកចម្មំ អជចម្មំ មិគចម្មំ អប្បេវនាម ភគវា អវន្តិទក្ខិណាបថេ ចម្មានិ អត្ថរណានិ អនុជានេយ្យ ឯឡកចម្មំ អជចម្មំ មិគចម្មំ ឯតរហិ ភន្តេ មនុស្សា និស្សីមគតានំ ភិក្ខូនំ ចីវរំ ទេន្តិ ឥមំ ចីវរំ ឥត្ថន្នាមស្ស ទេមាតិ តេ អាគន្ត្វា

អវន្តិទក្ខិណាបថដោយគណៈសង្ឃតិចជាងមុន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ក្នុងដែនអវន្តិទក្ខិណាបថ មានផែនដីខ្មៅស្អិតគ្រោតគ្រាតរឹងរដិបរដុបដោយស្នាមជើងគោ ធ្វើម្តេចហ្ន៎ ព្រះដ៏មានព្រះភាគគួរទ្រង់អនុញ្ញាតស្បែកជើង ៤ ជាន់ឡើងទៅ ក្នុងដែនអវន្តិទក្ខិណាបថ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ក្នុងដែនអវន្តិទក្ខិណាបថ ពួកមនុស្សរាប់អានការងូតទឹកណាស់ ប្រកបដោយសេចក្តីស្អាតព្រោះទឹក ធ្វើម្តេចហ្ន៎ ព្រះដ៏មានព្រះភាគគួរទ្រង់អនុញ្ញាតការងូតទឹកឲ្យបានជានិច្ច ក្នុងដែនអវន្តិទក្ខិណាបថ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ក្នុងដែនអវន្តិទក្ខិណាបថ មានកម្រាលស្បែកទាំងឡាយ គឺស្បែកចៀម ស្បែកពពែ ស្បែកម្រឹគ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ក្នុងមជ្ឈិមជនបទមានស្មៅឈ្មោះឯរគុ ស្មៅឈ្មោះមោរគុ ស្មៅឈ្មោះមជ្ជារុ ស្មៅឈ្មោះជន្តុយ៉ាងណាមិញ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ក្នុងដែនអវន្តិទក្ខិណាបថមានកម្រាលគេធ្វើដោយស្បែកទាំងឡាយ គឺស្បែកចៀម ស្បែកពពែ ស្បែកម្រឹគ ក៏ដូច្នោះដែរ ធ្វើម្តេចហ្ន៎ ព្រះដ៏មានព្រះភាគគួរទ្រង់អនុញ្ញាតកម្រាលទាំងឡាយ ដែលគេធ្វើដោយស្បែក គឺស្បែកចៀម ស្បែកពពែ ស្បែកម្រឹគ ក្នុងដែនអវន្តិទក្ខិណាបថ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ក្នុងកាលឥឡូវនេះ មនុស្សទាំងឡាយ គេប្រគេនចីវរដើម្បីពួកភិក្ខុ ដែលនៅក្រៅសីមាថា យើងនឹងប្រគេនចីវរនេះ ដើម្បីភិក្ខុឈ្មោះនេះ ភិក្ខុទាំងនោះមកហើយប្រាប់ថា

អារោចេន្តិ ឥត្ថន្នាមេហិ តេ អាវុសោ មនុស្សេហិ ចីវរំ ទិន្នន្តិ តេ កុក្កុច្ចាយន្តា ន សាទិយន្តិ មា នោ និស្សគ្គិយំ អហោសីតិ អប្បេវនាម ភគវា ចីវរេ បរិយាយំ អាចិក្ខេយ្យាតិ ។

[៧១] អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ អវន្តិទក្ខិណាបថោ ភិក្ខវេ អប្បភិក្ខុកោ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ សព្វប្បច្ចន្តិមេសុ ជនបទេសុ វិនយធរបញ្ចមេន គណេន ឧបសម្បទំ ។ តត្រិមេ បច្ចន្តិមា ជនបទា បុរត្ថិមាយ ទិសាយ កជង្គលំ នាម និគមោ តស្ស បរេន មហាសាលា តតោ បរា បច្ចន្តិមា ជនបទា ឱរតោ មជ្ឈេ ។ បុរត្ថិមទក្ខិណាយ ទិសាយ សល្លវតី នាម នទី តតោ បរា បច្ចន្តិមា ជនបទា ឱរតោ មជ្ឈេ ។ ទក្ខិណាយ ទិសាយ សេតកណ្ណិកំ នាម និគមោ តតោ បរា បច្ចន្តិមា ជនបទា ឱរតោ មជ្ឈេ ។ បច្ឆិមាយ ទិសាយ ថូនំ នាម ព្រាហ្មណគាមោ

នៃអាវុសោ ពួកមនុស្សឈ្មោះនេះបានប្រគេនចីវរចំពោះលោក ភិក្ខុទាំង នោះ ក៏រង្កៀសមិនត្រេកអរដោយគិតថា កុំឲ្យមាននិស្សគ្គិយ ដល់យើងឡើយ ធ្វើដូចម្ដេចហ្ន៎ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់គួរប្រាប់របៀបប្រតិបត្តិក្នុងចីវរ ។

[៧១] គ្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ធ្វើនូវធម្មីកថាក្នុងវេលានោះ រួចទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមក ទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដែនអវន្តិទក្ខិណាបថមានភិក្ខុតិច ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងបច្ចន្តិមជនបទ[១] ទាំងអស់ តថាគតអនុញ្ញាតនូវឧបសម្បទាដោយគណៈសង្ឃមានវិនយធរ[២] ជាគម្រប់ប្រាំបាន ។ បណ្ដាជនបទទាំងនោះ ជនបទទាំងឡាយនេះដែលជាបច្ចន្តិមជនបទគឺ ក្នុងទិសខាងកើតមាននិគមឈ្មោះកជង្គល ខាងនាយកជង្គលនិគមនោះ មាននិគមឈ្មោះមហាសាលា ខាងនាយនិគមឈ្មោះមហាសាលានោះ ហៅថា បច្ចន្តិមជនបទ ខាងអាយ ចូលមកជាមជ្ឈិមជនបទ ។ ក្នុងទិសអាគ្នេយ៍មានស្ទឹងឈ្មោះសល្លវតី ខាងនាយស្ទឹងសល្លវតីនោះ ហៅថា បច្ចន្តិមជនបទ ខាងអាយចូលមកជាមជ្ឈិមជនបទ ។ ក្នុងទិសខាងត្បូង មាននិគមឈ្មោះសេតកណ្ណិក ខាងនាយសេតកណ្ណិកនិគមនោះ ហៅថា បច្ចន្តិមជនបទ ខាងអាយចូលមកជាមជ្ឈិមជនបទ ។ ក្នុងទិសខាងលិចមានស្រុកព្រាហ្មណ៍ឈ្មោះថូនគ្រាម

១ សំដៅយកប្រទេសជាខាងក្រៅពីមជ្ឈិមប្រទេស ។ ២ សំដៅយកគ្រូសូត្រ ។

២១៤

តតោ បរា បច្ចន្តិមា ជនបទា ឱរតោ មជ្ឈេ ។ ឧត្តរាយ ទិសាយ ឧសីរទ្ធជោ នាម បព្វតោ តតោ បរា បច្ចន្តិមា ជនបទា ឱរតោ មជ្ឈេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឯវរូបេសុ បច្ចន្តិមេសុ ជនបទេសុ វិនយធរបញ្ចមេន គណេន ឧបសម្បទំ ។ អវន្តិទក្ខិណាបថេ ភិក្ខវេ កណ្ហុត្តរា ភូមិ ខរា គោកណ្ដកហតា អនុជានាមិ ភិក្ខវេ សព្វប្បច្ចន្តិមេសុ ជនបទេសុ គណង្គណុបាហនំ ។ អវន្តិទក្ខិណាបថេ ភិក្ខវេ នហានគរុកា មនុស្សា ឧទកសុទ្ធិកា អនុជានាមិ ភិក្ខវេ សព្វបច្ចន្តិមេសុ ជនបទេសុ ធុវនហានំ អវន្តិទក្ខិណាបថេ ភិក្ខវេ ចម្មានិ អត្ថរណានិ ឯឡកចម្មំ អជចម្មំ មិគចម្មំ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ មជ្ឈិមេសុ ជនបទេសុ ឯរគុ មោរគុ មជ្ជារុ ជន្តុ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ អវន្តិទក្ខិណាបថេ ចម្មានិ អត្ថរណានិ ឯឡកចម្មំ អជចម្មំ មិគចម្មំ

ខាងនាយស្រុកថូនគ្រាមនោះ ហៅថា បច្ចន្តិមជនបទ ខាងអាយចូលមក ជាមជ្ឈិមជនបទ ។ ក្នុងទិសខាងជើង មានភ្នំឈ្មោះឧសីរធជ ខាងនាយភ្នំនោះ ហៅថា បច្ចន្តិមជនបទ ខាងអាយចូលមក ជាមជ្ឈិមជនបទ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងបច្ចន្តិមជនបទទាំងឡាយបែបនេះ តថាគតអនុញ្ញាតនូវឧបសម្បទាដោយគណៈសង្ឃមានវិនយធរជាគម្រប់ ៥ បាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងដែនអវន្តិទក្ខិណាបថមានផែនដីខ្មៅស្អិតរឹងគ្រោតគ្រាតរដិបរដុបដោយស្នាមជើងគោ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងបច្ចន្តិមជនបទទាំងអស់ តថាគតអនុញ្ញាតស្បែកជើង ៤ ជាន់ឡើងទៅ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងដែនអវន្តិទក្ខិណាបថ ពួកមនុស្សច្រើនរាប់អានការងូតទឹកប្រកបដោយសេចក្តីស្អាតព្រោះទឹក ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងបច្ចន្តិមជនបទទាំងអស់ តថាគតអនុញ្ញាតនូវការងូតទឹកបានជានិច្ច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងដែនអវន្តិទក្ខិណាបថ មានកម្រាលស្បែកទាំងឡាយ គឺស្បែកចៀម ស្បែកពពែ ស្បែកម្រឹគ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងមជ្ឈិមជនបទទាំងឡាយ មានស្មៅឈ្មោះឯរគុ ស្មៅឈ្មោះមោរគុ ស្មៅឈ្មោះមជ្ជារុ ស្មៅឈ្មោះជន្តុ យ៉ាងណាមិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងដែនអវន្តិទក្ខិណាបថ មានកម្រាលស្បែកទាំងឡាយ គឺស្បែកចៀម ស្បែកពពែ ស្បែកម្រឹគ

អនុជានាមិ ភិក្ខវេ សព្វប្បច្ចន្តិមេសុ ជនបទេសុ ចម្មានិ អត្ថរណានិ ឯឡកចម្មំ អជចម្មំ មិគចម្មំ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ មនុស្សា និស្សីមគតានំ ភិក្ខូនំ ចីវរំ ទេន្តិ ឥមំ ចីវរំ ឥត្ថន្នាមស្ស ទេមាតិ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ សាទិតុំ ន តាវ តំ គណនុបតំ[១] យាវ ន ហត្ថំ គច្ឆតីតិ ។

ចម្មក្ខន្ធកំ បញ្ចមំ ។

ឥមម្ហិ ខន្ធកេ វត្ថូ តេសដ្ឋី ។

តស្សុទ្ទានំ

[៧២] រាជា ច មាគធោ សោណោ

អសីតិសហស្សិស្សរោ

សាគតោ គិជ្ឈកូដស្មឹ

ពហុំ ទស្សេសិ ឧត្តរឹ ។

១ ឱ. គណនូបគំ ។

ក៏យ៉ាងនោះដែរ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងបច្ចន្តិមជនបទទាំងអស់ តថា-គតអនុញ្ញាតកម្រាលស្បែកទាំងឡាយ គឺស្បែកចៀម ស្បែកពពែ ស្បែកម្រឹគ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានពួកមនុស្សប្រគេនចីវរដើម្បីភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលនៅក្រៅសីមាថា យើងប្រគេនចីវរនេះ ចំពោះភិក្ខុឈ្មោះនេះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុត្រេកអរបាន ចីវរមិនទាន់មកដល់ដៃដរាបណា ចីវរនោះភិក្ខុមិនត្រូវរាប់តាមកំណត់ថ្ងៃ[១] ដរាបនោះ ។

ចប់ ចម្មក្ខន្ធកៈទី ៥ ។

ក្នុងខន្ធកៈនេះ មាននិទាន ៦៣ ។

ឧទ្ទាននៃចម្មក្ខន្ធកៈនោះ គឺ

[៧២] រឿងព្រះបាទមាគធៈជាធំលើអ្នកស្រុក ៨ ហ្មឺន ១ រឿងសោណសេដ្ឋីបុត្រ ១ រឿងសាគតភិក្ខុ សំដែងឥទ្ធិបាដិហារ្យជាឧត្តរិមនុស្សធម៌ច្រើន លើភ្នំគិជ្ឈកូដ ១ ។

---

១ តាមធម្មតា ក្នុងមជ្ឈិមបទេស ភិក្ខុបានទទួលចីវរក្តី បានដឹងដំណឹងចីវរដែលគេមិនប្រគេនក្តី ភិក្ខុត្រូវរាប់ថ្ងៃតាំងតែបានទទួល ឬបានដឹងដំណឹងនោះ បើភិក្ខុមិនបានវិកប្ប ឬមិនបានអធិដ្ឋានឲ្យហួសកំណត់ ១០ ថ្ងៃទៅ ចីវរនោះជានិស្សគ្គិយ ឯបច្ចន្តិមជនបទ តាមពុទ្ធានុញ្ញាតនេះ បើចីវរមិនទាន់ដល់ដៃ ភិក្ខុមិនបាច់រាប់ថ្ងៃឡើយ ។

២១៧

ចម្មក្ខន្ធកេ ឧទ្ទានគាថា

បព្វជាវត្ថកិជ្ជិសុ

វីណំ ឯកបលាសិកំ

នីលា បីតា លោហិតិកា

មញ្ជេដ្ឋា កណ្ហាមេវ ច ។

មហារង្គា មហានាមា

វទ្ធិកា ច បដិក្ខិបិ

ខល្លកា បុដបាលី ច

តូលតិត្តិរមេណ្ឌជា ។

ចម្មក្ខន្ធកៈ ឧទ្ទានគាថា

រឿងសោណភិក្ខុបួសហើយ ប្រារព្ធព្យាយាមក្រៃពេក បាទាក៏បែក ១ រឿងព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ទូន្មានឲ្យសោណភិក្ខុតាំងព្យាយាមតាមខ្សែពិណ ១ រឿងព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាតស្បែកជើងមួយជាន់ ១ រឿងព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហាម ស្បែកជើងពណ៌ខៀវ ពណ៌លឿង ពណ៌ក្រហម ពណ៌ហង្សបាទ ពណ៌ខ្មៅ ។ ស្បែកជើងពណ៌ក្រហមក្រមៅដូចខ្នងក្អែប និងពណ៌លឿងទុំ (ដូចផ្កាឈូក) ១ រឿងទ្រង់ហាមខ្សែស្បែកជើងមានពណ៌ខៀវជាដើម ១ រឿងទ្រង់ហាមស្បែកជើងបិទកែងជើង ១ រឿងទ្រង់ហាមស្បែកជើងស្រោបជើងទាំងអស់រហូតស្មងជើង ១ រឿងទ្រង់ហាមស្បែកជើងដែលគេក្រងជារបៀបបិទខ្នងជើង ១ រឿងទ្រង់ហាមស្បែកជើងញាត់ដោយគ ១ រឿងទ្រង់ហាមស្បែកជើងមានពណ៌ដ៏វិចិត្រ ដូចស្លាបសត្វទទា ១ រឿងទ្រង់ហាមស្បែកជើងមានខ្សែមានសណ្ឋានដូចស្នែងកែះ ១ រឿងទ្រង់ហាមស្បែកជើងមានខ្សែមានសណ្ឋានដូចស្នែងពពែ ១ ។ រឿងទ្រង់ហាមស្បែក

វិច្ឆិកា មោរចិត្រញ្ច[១]
សីហព្យគ្ឃា ច ទីបិកា
អជិនុន្ទា មជ្ជារី ច
កាឡោលូកបរិក្ខដា ។
ផាលិតុបាហនា វីលា
ជោតខាណុខជខជា
តាលវេឡុតិណាញ្ចេវ
មុញ្ជបព្វជហិន្តលា ។
កមលកម្ពលសោវណ្ណា
រូបិកា មណិ វេឡុរី[២]
ផលិកា កំសកាចា ច

១ ឱ. មោរចិត្រា ច ។ ២ ឱ. វេឡុរិយា ។

ជើងមានខ្សែ-ង មានសណ្ឋានដូចកន្ទុយសត្វខ្ទួយ ១ រឿងទ្រង់ហាមស្បែកជើង ដែលចាក់ស្រេះដោយព្រុយកន្ទុយសត្វក្ងោក ១ រឿងទ្រង់ហាមស្បែកជើងដ៏វិចិត្រផ្សេង ៗ ១ រឿងទ្រង់ហាមស្បែកជើង ដែលចំជាយដោយស្បែកសត្វសីហៈ សត្វខ្លាធំ សត្វខ្លាដំបង សត្វខ្លារខិន ១ ស្បែកកេ ស្បែកឆ្មា ស្បែកកង្ហែន ស្បែកមៀម ១ ។ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតស្បែកជើង ៤ ជាន់ឡើងទៅដល់ភិក្ខុមានបាតជើងបែក ១ រឿងភិក្ខុមានដំបៅលេចនៅបាតជើង ១ រឿងភិក្ខុមិនលាងជើងហើយជាន់លើគ្រែតាំង ១ រឿងភិក្ខុជាន់លើដង្កត់ឈើ ១ រឿងឆព្វគ្គិយភិក្ខុពាក់ទ្រនាប់ជើងឈើឮសំឡេងខដខដ ១ រឿងឆព្វគ្គិយភិក្ខុប្រើប្រាស់ទ្រនាប់ជើងស្លឹកត្នោត ១ រឿងឆព្វគ្គិយភិក្ខុប្រើប្រាស់ទ្រនាប់ជើងស្លឹកឫស្សី ១ រឿងឆព្វគ្គិយភិក្ខុធ្វើទ្រនាប់ជើងស្មៅ ១... ស្មៅយ៉ាប្លង ១... ស្មៅដំណេកទន្សាយ ១... ទន្សែ ១ ។ ... ស្មៅមានពណ៌ដូចផ្កាឈូក ១... សំពត់រោមសត្វ ១ មាស ១ ប្រាក់ ១ កែវមណី ១ កែវពិទូរ្យ ១ កែវផ្លេក ១ សំរិទ្ធ ១ កែវកញ្ចក់ ១

២១៩

ចម្មក្ខន្ធកេ ឧទ្ទានគាថា

តិបុសីសញ្ចូ តម្ពកា ។

គាវី យានំ តិលោដោ ច

បុរិសយុត្តសីវិកា

សយនានិ មហាចម្មា

គោចម្មេហិ ច ចាបកោ ។

តិហីនំ ចម្មវេទ្ធេហិ

បរិសន្តិ តិលាយដោ

មហាកច្ចាដោ សោណោ

សវេជ្ជការត្តិកំ ។

សំណាប៉ាហាំង ១ សំណាកក់ ១ ទង់ដែង ១ ។ រឿងឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ចាប់អវយវៈមេគោមានស្នែងជាដើម ១ រឿងឆព្វគ្គិយភិក្ខុជិះយាន ១ រឿងភិក្ខុឈឺ ១ រឿងព្រះសម្ពុទ្ធទ្រង់អនុញ្ញាតយានទឹមដោយបុរស ឬសត្វឈ្មោល ១ រឿងព្រះសម្ពុទ្ធទ្រង់អនុញ្ញាតគ្រែស្នែង ១ រឿងឆព្វគ្គិយភិក្ខុប្រើប្រាស់ឧច្ចាសយនៈនិងមហាសយនៈ ១ រឿងឆព្វគ្គិយភិក្ខុប្រើប្រាស់ស្បែកសត្វធំ ១ រឿងឆព្វគ្គិយប្រើប្រាស់ស្បែកគោ ១ រឿងភិក្ខុលាមកជាជីតុនរបស់ឧបាសកលាមក ១ ។ រឿងព្រះមានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុអង្គុយលើស្បែកដែលគ្រហស្ថធ្វើប្លែក ១ រឿងវិហារដែលគេរុំចងដោយខ្សែស្បែក ១ រឿងឆព្វគ្គិយភិក្ខុពាក់ស្បែកជើងចូលទៅកាន់ស្រុក ១ រឿងព្រះសម្ពុទ្ធទ្រង់អនុញ្ញាត ឲ្យភិក្ខុឈឺពាក់ស្បែកជើងចូលទៅកាន់ស្រុកបាន ១ រឿងព្រះមហាកច្ចានៈ ១ រឿងព្រះសោណត្ថេរសំដែងសូត្រប្រកបដោយវគ្គ ៨ ដោយសរគឺសម្លេង ១ ។

ឧបសម្បទំ បញ្ចហិ[១]

គណោ ធុវសិនាយនា[២]

ចម្មត្ថរណានុញ្ញាសិ

ន តាវ គណនូបគំ

អទាសីមេ វរេ បញ្ច

សោណត្ថេរស្ស នាយកោតិ ។

---

១ ឱ. បញ្ចគណំ ។ ២ ឱ. គណង្គណា ធុវសិនា ។

រឿងព្រះសម្ពុទ្ធទ្រង់អនុញ្ញាត នូវឧបសម្បទាកម្មដោយភិក្ខុ ៥ រូប ១ ស្បែកជើង ៤ ជាន់ឡើងទៅ ១ ការងូតទឹកជានិច្ច ១ កម្រាលស្បែក ១ ទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុត្រេក-អរនឹងចីវរ បើមិនទាន់ដល់ដៃទេ មិនត្រូវឲ្យរាប់រាត្រីឡើយ ១ ព្រះមានព្រះភាគជានាយកទ្រង់ប្រទានពរទាំង ៥ នេះដល់ព្រះសោណត្ថេរហើយ ។

ភេសជ្ជក្ខន្ធកំ

[៧៣] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូនំ សារទិកេន អាពាធេន ផុដ្ឋានំ យាគុបិ បីតា ឧគ្គច្ឆតិ ភត្តំបិ ភុត្តំ ឧគ្គច្ឆតិ ។ តេ តេន កិសា ហោន្តិ លូខា ទុព្វណ្ណា ឧប្បណ្ឌុប្បណ្ឌុកជាតា ធមនិសន្ថតគត្តា ។ អទ្ទសា ខោ ភគវា តេ ភិក្ខូ កិសេ លូខេ ទុព្វណ្ណេ ឧប្បណ្ឌុប្បណ្ឌុកជាតេ ធមនិសន្ថតគត្តេ ទិស្វាន អាយស្មន្តំ អានន្ទំ អាមន្តេសិ កិន្នុ ខោ អានន្ទ ឯតរហិ ភិក្ខូ កិសា លូខា ទុព្វណ្ណា ឧប្បណ្ឌុប្បណ្ឌុកជាតា ធមនិសន្ថតគត្តាតិ ។ ឯតរហិ ភន្តេ ភិក្ខូនំ សារទិកេន អាពាធេន ផុដ្ឋានំ យាគុបិ បីតា ឧគ្គច្ឆតិ ភត្តំបិ ភុត្តំ ឧគ្គច្ឆតិ តេ តេន

ភេសជ្ជក្ខន្ធកៈ

[៧៣] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ គង់នៅវត្តជេតពនរបស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ គ្រានោះឯង ពួកភិក្ខុកើតអាពាធ (ប្រមាត់) ក្នុងសរទកាល[១] បបរដែលហុតទៅ ក៏ចង្អោរចេញមកវិញ បាយដែលឆាន់ទៅ ក៏ចង្អោរចេញមកវិញ ។ ព្រោះហេតុនោះ ពួកភិក្ខុទាំងនោះ ក៏មានខ្លួនស្គាំងស្គមសៅហ្មង មានសម្បុរអាក្រក់ កើតជារោគលឿងស្ទេកស្ទាំង មានខ្លួនរវាមដោយសរសៃ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បានទតឃើញភិក្ខុទាំងនោះស្គាំងស្គមសៅហ្មង មានសម្បុរអាក្រក់ កើតជារោគលឿងស្ទេកស្ទាំង មានខ្លួនរវាមដោយសរសៃ លុះទតឃើញហើយ ក៏ត្រាស់ហៅព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុមកថា ម្នាលអានន្ទ ក្នុងពេលនេះ ហេតុដូចម្តេច បានជាពួកភិក្ខុស្គាំងស្គម សៅហ្មង មានសម្បុរអាក្រក់ កើតជារោគលឿងស្ទេកស្ទាំង មានខ្លួនរវាមដោយសរសៃ ។ ព្រះអានន្ទក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ឥឡូវនេះ ពួកភិក្ខុកើតអាពាធ (ប្រមាត់) ក្នុងសរទកាល បបរដែលហុតទៅ ក៏ចង្អោរចេញមកវិញ បាយដែលឆាន់ទៅក៏ចង្អោរចេញមកវិញ ព្រោះ

---

១ កាលដែលជាទីស្រៀវស្រាញ សង្កើរសង្កាញ់ គឺខែជាខាងចុងនៃវស្សានរដូវ និងខាងដើមនៃហេមន្តរដូវ ។

កិសា លូខា ទុព្វណ្ណា ឧប្បណ្ឌុប្បណ្ឌុកជាតា ធមនិសន្ថតគត្តាតិ ។ អថខោ ភគវតោ រហោគតស្ស បដិសល្លីនស្ស ឯវំ ចេតសោ បរិវិតក្កោ ឧទបាទិ ឯតរហិ ខោ ភិក្ខូនំ សារទិកេន អាពាធេន ផុដ្ឋានំ យាគុបិ បីតា ឧគ្គច្ឆតិ ភត្តំបិ ភុត្តំ ឧគ្គច្ឆតិ តេ តេន កិសា លូខា ទុព្វណ្ណា ឧប្បណ្ឌុប្បណ្ឌុកជាតា ធមនិសន្ថតគត្តា កិន្នុ ខោ អហំ ភិក្ខូនំ ភេសជ្ជំ អនុជានេយ្យំ យំ ភេសជ្ជញ្ចេវ អស្សភេសជ្ជសម្មតញ្ច លោកស្ស អាហារត្ថញ្ច[១] ផរេយ្យ ន ច ឱឡារិកោ អាហារោ បញ្ញាយេយ្យាតិ ។ អថខោ ភគវតោ ឯតទហោសិ ឥមានិ ខោ បញ្ច ភេសជ្ជានិ សេយ្យថីទំ សប្បិ នវនីតំ តេលំ មធុ ផាណិតំ ភេសជ្ជានិ ចេវ ភេសជ្ជសម្មតានិ ច លោកស្ស អាហារត្ថញ្ច ផរន្តិ ន ច ឱឡារិកោ អាហារោ បញ្ញាយតិ យន្នូនាហំ ភិក្ខូនំ ឥមានិ បញ្ច ភេសជ្ជានិ អនុជា-

១ ឱ. អាហារតញ្ច ។

អាពាធនោះ បានជាភិក្ខុទាំងនោះស្គាំងស្គម សៅហ្មង មានសម្បុរអាក្រក់ កើតជារោគលឿងស្មេកស្មាំង មានខ្លួនរវាមដោយសរសៃ ។ គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់គង់សម្ងំនៅក្នុងទីស្ងាត់ ក៏មានព្រះហឫទ័យត្រិះរិះដូច្នេះថា ឥឡូវនេះ ពួកភិក្ខុកើតអាពាធ (ប្រមាត់) ក្នុងសរទកាលហើយ បបរដែលហុតទៅ ក៏ចង្អោរចេញមកវិញ បាយដែលឆាន់ទៅ ក៏ចង្អោរចេញមកវិញ ព្រោះអាពាធនោះហើយបានជាភិក្ខុទាំងនោះទៅជាស្គាំងស្គម សៅហ្មង មានសម្បុរអាក្រក់ កើតជារោគលឿងស្មេកស្មាំង មានខ្លួនរវាមដោយសរសៃ (ឥឡូវ) វត្ថុដែលជាភេសជ្ជៈក៏មាន វត្ថុដែលគេសន្មតថា ជាភេសជ្ជៈក៏មាន វត្ថុដែលផ្សាយទៅសម្រាប់ជាអាហារ របស់មនុស្សលោកក៏មាន វត្ថុដែលជាអាហារមិនបានគ្រោតគ្រាតក៏មាន តើគួរតថាគតអនុញ្ញាតវត្ថុ ដូចម្តេចទើបសមគួរជាភេសជ្ជៈ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយហ្ន៎ ។ លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រិះរិះដូច្នេះថា ភេសជ្ជៈទាំង ៥ នេះគឺ ទឹកដោះរាវ ១ ទឹកដោះខាប់ ១ ប្រេង ១ ទឹកឃ្មុំ ១ ស្ករអំពៅ ១ វត្ថុទាំងនេះជាភេសជ្ជៈផង ដែលគេសន្មតថា ជាភេសជ្ជៈផង ផ្សាយទៅសម្រាប់ជាអាហាររបស់មនុស្សលោកផង ជាអាហារមិនបានគ្រោតគ្រាតផង បើដូច្នោះមានតែតថាគតអនុញ្ញាតភេសជ្ជៈទាំង ៥ នេះដល់ពួកភិក្ខុ ដើម្បី

នេយ្យំ កាលេ បដិគ្គហេត្វា កាលេ បរិភុញ្ជិតុន្តិ ។ អថខោ ភគវា សាយណ្ហសមយេ[១] បដិសល្លានា វុដ្ឋិតោ ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ ឥធ មយ្ហំ ភិក្ខវេ រហោគតស្ស បដិសល្លីនស្ស ឯវំ ចេតសោ បរិវិតក្កោ ឧទបាទិ ឯតរហិ ខោ ភិក្ខូនំ សារទិកេន អាពាធេន ផុដ្ឋានំ យាគុបិ បីតា ឧគ្គច្ឆតិ ភត្តំបិ ភុត្តំ ឧគ្គច្ឆតិ តេ តេន កិសា លូខា ទុព្វណ្ណា ឧប្បណ្ឌុប្បណ្ឌុកជាតា ធមនិសន្ថត-គត្តា កិន្នុ ខោ អហំ ភិក្ខូនំ ភេសជ្ជំ អនុជានេយ្យំ យំ ភេសជ្ជញ្ចេវ អស្ស ភេសជ្ជសម្មតញ្ច លោកស្ស អាហារត្ថញ្ច ផរេយ្យ ន ច ឱឡារិកោ អាហារោ បញ្ញា-យេយ្យាតិ តស្ស មយ្ហំ ភិក្ខវេ ឯតទហោសិ ឥមានិ ខោ បញ្ច ភេសជ្ជានិ សេយ្យថីទំ សប្បិ នវនីតំ តេលំ មធុ ផាណិតំ ភេសជ្ជានិ ចេវ ភេសជ្ជសម្មតានិ ច

១ សាយណ្ហសមយន្តិបិ បាឋោ ។

ឲ្យភិក្ខុទទួលក្នុងកាលគួរ ឆាន់ក្នុងកាលគួរ[១]បាន ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ចេញអំពីទីសម្ងំក្នុងទីស្ងាត់ នៅវេលាសាយណ្ហសម័យហើយ ទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា រួចត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងវេលានេះ តថាគតសម្ងំនៅក្នុងទីស្ងាត់ មានចិត្តត្រិះរិះដូច្នេះថា ឥឡូវនេះ ពួកភិក្ខុកើតអាពាធ (ប្រមាត់) ក្នុងសរទកាលហើយ បបរដែលហុតទៅ ក៏ចង្អោរចេញមកវិញ បាយដែលឆាន់ទៅ ក៏ចង្អោរចេញមកវិញ ព្រោះអាពាធនោះ ទើបបានជាភិក្ខុទាំងនោះស្គាំងស្គមសៅហ្មង មានសម្បុរអាក្រក់ កើតជាពោគលឿងស្លេកស្លាំង មានខ្លួនរវាមដោយសរសៃ វត្ថុខ្លះជាភេសជ្ជៈ វត្ថុខ្លះដែលគេសន្មតថា ជាភេសជ្ជៈ វត្ថុខ្លះផ្សាយទៅសម្រាប់ជាអាហាររបស់មនុស្សលោក វត្ថុខ្លះជាអាហារមិនបានគ្រោតគ្រាត តើគួរតថាគតអនុញ្ញាតវត្ថុដូចម្តេចទើបសមគួរ ជាភេសជ្ជៈដល់ភិក្ខុទាំងឡាយហ្ន៎ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតឯង មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា ភេសជ្ជៈទាំង ៥ នេះ គឺទឹកដោះរាវ ១ ទឹកដោះខាប់ ១ ប្រេង ១ ទឹកឃ្មុំ ១ ស្ករអំពៅ ១ របស់ទាំងនេះជាភេសជ្ជៈផង ដែលគេសន្មតថាជាភេសជ្ជៈផង ផ្សាយទៅសម្រាប់ជាអាហារ

---

១ សំដៅយកតាំងពីពេលព្រឹកទៅទល់ថ្ងៃត្រង់ ។ តទៅខាងមុខនឹងមានទ្រង់អនុញ្ញាតពើរុះទៀត ។

លោកស្ស អាហារត្ថញ្ច ផរន្តិ ន ច ឱឡារិកោ អាហារោ បញ្ញាយតិ យន្នូនាហំ ភិក្ខូនំ ឥមានិ បញ្ច ភេសជ្ជានិ អនុជានេយ្យំ កាលេ បដិគ្គហេត្វា កាលេ បរិភុញ្ជិតុន្តិ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ តានិ បញ្ច ភេសជ្ជានិ កាលេ បដិគ្គហេត្វា កាលេ បរិភុញ្ជិតុន្តិ ។

[៧៤] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ តានិ បញ្ច ភេសជ្ជានិ កាលេ បដិគ្គហេត្វា កាលេ បរិ-កុញ្ជន្តិ ។ តេសំ យានិបិ តានិ ចាកតិកានិ លូខានិ ភោជនានិ តានិបិ នច្ឆាទេន្តិ បគេវ សេនេសិកានិ ។ តេ តេន ចេវ សារទិកេន អាពាធេន ផុដ្ឋា ឥមិនា ច ភត្តាច្ឆាទកេន[១] តទុភយេន ភិយ្យោសោ មត្តាយ កិសា ហោន្តិ លូខា ទុព្វណ្ណា ឧប្បណ្ឌុប្បណ្ឌុកជាតា ធមនិសន្ថតគត្តា ។ អទ្ទសា ខោ ភគវា តេ ភិក្ខូ ភិយ្យោសោ មត្តាយ កិសេ លូខេ ទុព្វណ្ណេ ឧប្បណ្ឌុ-ប្បណ្ឌុកជាតេ ធមនិសន្ថតគត្តេ ទិស្វាន អាយស្មន្តំ អានន្ទំ អាមន្តេសិ កិន្នុ ខោ អានន្ទ ឯតរហិ ភិក្ខូ

១ ភត្តាច្ឆន្ទកេនាតិបិ បាឋោ ។

របស់មនុស្សលោកផង ជាអាហារមិនបានគ្រោតគ្រាតផង បើដូច្នោះមានតែ តថាគតអនុញ្ញាតភេសជ្ជៈទាំង ៥ នេះ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដើម្បីឲ្យភិក្ខុទទួលក្នុងកាលគួរ បរិភោគក្នុងកាលគួរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុទទួលភេសជ្ជៈទាំង ៥ នោះ ក្នុងកាលគួរ បរិភោគក្នុងកាលគួរ ។

[៧៤] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុទទួលភេសជ្ជៈទាំង ៥ នោះ ក្នុងកាលគួរ ឆាន់ក្នុងកាលគួរ ។ សូម្បីភោជនដ៏ស្និទ្ធ ក៏មិនត្រូវមាត់[១] របស់ភិក្ខុទាំងនោះទៅហើយ កុំចាំបាច់និយាយឡើយ ដល់ភោជនប្រក្រតីដែលជាវត្ថុសៅហ្មង ។ ដោយអាពាធ (ប្រមាត់) កើតឡើងក្នុងសរទកាលនោះផង ដោយភត្តដែលមិនរលួយនេះផង ភិក្ខុទាំងនោះក៏រីងរឹតតែមានខ្លួនស្គាំងស្គមសៅហ្មង មានសម្បុរអាក្រក់ កើតជាពោគលឿងស្ញេកស្ញាំង មានខ្លួនរវាមដោយសរសៃ ព្រោះហេតុទាំងពីរនោះ ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បានទតឃើញភិក្ខុទាំងនោះ រីងរឹតតែមានខ្លួនស្គាំងស្គមស្មៅហ្មង មានសម្បុរអាក្រក់ កើតជាពោគលឿងស្ញេកស្ញាំង មានខ្លួនរវាមដោយសរសៃ លុះទតឃើញហើយ ក៏ត្រាស់ហៅព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុថា ម្នាលអានន្ទ

---

១ សារត្ថទីបនី និង វិមតិវិនោទនីដីកាថា ភោជនទាំងនោះក៏ត្រឡប់ទៅជាសៅហ្មងមិនមានឱជារសឆ្ងាញ់ពីសារិញ ។

ភិយ្យោសោ មត្តាយ កិសា លូខា ទុព្វណ្ណា ឧប្បណ្ឌុប្បណ្ឌុកជាតា ធមនិសន្ថតគត្តាតិ ។ ឯតរហិ ភន្តេ ភិក្ខូ តានិ បញ្ច ភេសជ្ជានិ កាលេ បដិគ្គហេត្វា កាលេ បរិភុញ្ជន្តិ តេសំ យានិបិ តានិ បាកតិកានិ លូខានិ ភោជនានិ តានិបិ នច្ឆាទេន្តិ បគេវ សេនេសិកានិ តេ តេន ចេវ សារទិកេន អាពាធេន ផុដ្ឋា ឥមិនា ច ភត្តាច្ឆាទកេន តទុភយេន ភិយ្យោសោ មត្តាយ កិសា លូខា ទុព្វណ្ណា ឧប្បណ្ឌុប្បណ្ឌុកជាតា ធមនិសន្ថតគត្តាតិ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ តានិ បញ្ច ភេសជ្ជានិ បដិគ្គហេត្វា កាលេបិ វិកាលេបិ បរិភុញ្ជិតុន្តិ ។

[៧៨] តេន ខោ បន សមយេន គិលានានំ ភិក្ខូនំ វសេហិ ភេសជ្ជេហិ អត្ថោ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ វសានិ ភេសជ្ជានិ

ឥឡូវនេះ ហេតុដូចម្តេចបានជា ពួកភិក្ខុរីងរឹតតែមានខ្លួនស្គាំងស្គមសៅហ្មង មានសម្បុរអាក្រក់ កើតជារោគលឿងស្លេកស្លាំង មានខ្លួនរវាមដោយសរសៃ ។ ព្រះអានន្ទក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ឥឡូវនេះ ពួកភិក្ខុទទួលភេសជ្ជៈទាំង ៥ នោះ ក្នុងកាលគួរ ឆាន់ក្នុងកាលគួរ សូម្បីភោជនដ៏ស្និទ្ធ ក៏មិនត្រូវមាត់របស់ភិក្ខុទាំងនោះទៅហើយ កុំចាំបាច់និយាយឡើយដល់ភោជនប្រក្រតី ដែលជាវត្ថុសៅហ្មង ដោយអាពាធ (ប្រមាត់) ដែលកើតឡើងក្នុងសរទកាលនោះផង ដោយភត្ត ដែលមិនរលួយនេះផង ភិក្ខុទាំងនោះក៏រីងរឹតតែមានខ្លួនស្គាំងស្គមសៅហ្មង មានសម្បុរអាក្រក់ កើតជារោគលឿងស្លេកស្លាំង មានខ្លួនរវាមដោយសរសៃ ព្រោះហេតុទាំងពីរនោះ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា ហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកក្នុងពេលនោះថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុទទួលភេសជ្ជៈទាំង ៥ នោះ ឆាន់ក្នុងកាលគួរក៏បាន ក្នុងកាលមិនគួរក៏បាន[១] ។

[៧៥] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុមានជំងឺត្រូវការដោយខ្លាញ់ជាថ្នាំ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតខ្លាញ់ជាភេសជ្ជៈ គឺខ្លាញ់

១ កាលគួរគឺតាំងពីអរុណរះទៅទល់ថ្ងៃត្រង់ ឯកាលមិនគួរនោះតាំងពីថ្ងៃជ្រេពីត្រង់ទៅទល់នឹងអរុណរះ ។

អច្ឆវសំ មច្ឆវសំ សុសុការវសំ សូករវសំ គទ្រភវសំ កាលេ បដិគ្គហិតំ កាលេ និបក្កំ កាលេ សំសដ្ឋំ តេលបរិភោគេន បរិភុញ្ជិតុំ ។ វិកាលេ ចេ ភិក្ខវេ បដិគ្គហិតំ វិកាលេ និបក្កំ វិកាលេ សំសដ្ឋំ តញ្ចេ បរិភុញ្ជេយ្យ អាបត្តិ តិណ្ណំ ទុក្កដានំ ។ កាលេ ចេ ភិក្ខវេ បដិគ្គហិតំ វិកាលេ និបក្កំ វិកាលេ សំសដ្ឋំ តញ្ចេ បរិភុញ្ជេយ្យ អាបត្តិ ទ្វិន្នំ ទុក្កដានំ ។ កាលេ ចេ ភិក្ខវេ បដិគ្គហិតំ កាលេ និបក្កំ វិកាលេ សំសដ្ឋំ តញ្ចេ បរិភុញ្ជេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ កាលេ ចេ ភិក្ខវេ បដិគ្គហិតំ កាលេ និបក្កំ កាលេ សំសដ្ឋំ តញ្ចេ បរិភុញ្ជេយ្យ អនាបត្តីតិ ។

[៧៦] តេន ខោ បន សមយេន គិលានានំ ភិក្ខូនំ មូលេហិ ភេសជ្ជេហិ អត្ថោ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ មូលានិ ភេសជ្ជានិ ហលិទ្ទំ សិង្គិវេរំ វចំ វចត្ថំ អតិវិសំ កដុករោហិណឹ ឧសីរំ ភទ្ទមុត្តកំ

ខ្លាឃ្មុំ ខ្លាញ់ត្រី ខ្លាញ់ក្រពើ ខ្លាញ់ជ្រូក ខ្លាញ់លា ដែលភិក្ខុទទួលក្នុងកាលគួរ ចម្អិនក្នុងកាលគួរ លាយគ្នាក្នុងកាលគួរ សម្រាប់ឲ្យភិក្ខុប្រើប្រាស់ ដោយវិធីប្រើប្រាស់ដូចប្រេង (ជាសត្តាហកាលិក) បាន[១] ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើខ្លាញ់ដែលភិក្ខុបានទទួលក្នុងកាលមិនគួរ ចម្អិនក្នុងកាលមិនគួរ លាយគ្នាក្នុងកាលមិនគួរ បើភិក្ខុប្រើប្រាស់ខ្លាញ់នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដបី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើខ្លាញ់ដែលភិក្ខុទទួលក្នុងកាលគួរ តែចម្អិនក្នុងកាលមិនគួរ លាយគ្នាក្នុងកាលមិនគួរ បើភិក្ខុប្រើប្រាស់ខ្លាញ់នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដពីរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើខ្លាញ់ដែលភិក្ខុទទួលក្នុងកាលគួរ ចម្អិនក្នុងកាលគួរ តែលាយគ្នាក្នុងកាលមិនគួរ បើភិក្ខុប្រើប្រាស់ខ្លាញ់នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដមួយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើខ្លាញ់ដែលភិក្ខុទទួលក្នុងកាលគួរ ចម្អិនក្នុងកាលគួរ លាយគ្នាក្នុងកាលគួរ បើភិក្ខុប្រើប្រាស់ខ្លាញ់នោះ មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។

[៧៦] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុមានជំងឺ មានសេចក្តីត្រូវការដោយឫស ឬមើមជាភេសជ្ជៈ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនូវឫស ឬមើមជាភេសជ្ជៈ គឺមើមរមៀត មើមខ្ញី មើមលំពាន់ មើមប្រស់ មើមអាចម៍ត្លុស មើមរំដេង មើមស្បូវភ្លាំង មើមស្មៅក្រវាញជ្រូក ម្យ៉ាងទៀត

១ ប្រើប្រាស់បានកំណត់ត្រឹម ៧ ថ្ងៃជាយ៉ាងយូរ ។

យានិ វា បនញ្ញានិបិ អត្ថិ មូលានិ ភេសជ្ជានិ នេវ ខាទនីយេ ខាទនីយត្ថំ(១) ផរន្តិ ន ភោជនីយេ ភោជនីយត្ថំ(២) ផរន្តិ តានិ បដិគ្គហេត្វា យាវជីវំ បរិហរិតុំ សតិ បច្ចយេ បរិភុញ្ជិតុំ អសតិ បច្ចយេ បរិភុញ្ជន្តស្ស អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន គិលានានំ ភិក្ខូនំ មូលេហិ ភេសជ្ជេហិ បិដ្ឋេហិ អត្ថោ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ និសទំ និសទបោតកន្តិ ។

[៧៧] តេន ខោ បន សមយេន គិលានានំ ភិក្ខូនំ កសាវេហិ ភេសជ្ជេហិ អត្ថោ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ កសាវានិ ភេសជ្ជានិ និម្ពកសាវំ កុដជកសាវំ បដោលកសាវំ បគ្គវកសាវំ នត្តមាលកសាវំ យានិ វា បនញ្ញានិបិ អត្ថិ កសាវានិ ភេសជ្ជានិ នេវ ខាទនីយេ ខាទនីយត្ថំ ផរន្តិ ន ភោជនីយេ ភោជនីយត្ថំ ផរន្តិ តានិ បដិគ្គហេត្វា យាវជីវំ បរិហរិតុំ សតិ បច្ចយេ បរិភុញ្ជិតុំ អសតិ បច្ចយេ បរិភុញ្ជន្តស្ស អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

---

១ ឱ. ខាទនីយត្ថំ ។ ២ ឱ. ភោជនីយត្ថំ ។

មើមដទៃណាជាភេសជ្ជៈមិនផ្សាយទៅ ដើម្បីខាទនីយៈក្នុងខាទនីយៈ មិនផ្សាយទៅ ដើម្បីភោជនីយៈក្នុងភោជនីយៈ ឲ្យភិក្ខុទទួលមើមទាំងឡាយនោះ ហើយរក្សាទុកដរាបទាល់តែអស់បាន កាលបើមានហេតុទើបភិក្ខុឆាន់បាន កាលបើគ្មានហេតុទេ ហើយភិក្ខុឆាន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុមានជំងឺ មានសេចក្តីត្រូវការដោយម្សៅ ជាភេសជ្ជៈដែលកើតអំពីឫសឬមើម ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតថ្មកិននិងកូនថ្មកិន ។

[៧៧] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុមានជំងឺ មានសេចក្តីត្រូវការដោយទឹកចត់ជាភេសជ្ជៈ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតទឹកចត់ជាភេសជ្ជៈ គឺទឹកចត់កើតអំពីដើមស្តៅ ទឹកចត់កើតអំពីដើមខ្ញែងគង់ ទឹកចត់កើតអំពីដើមអម្បែងថ្ងៃ ទឹកចត់កើតអំពីវល្លិ៍បណ្តូលពេជ្រ ទឹកចត់កើតអំពីដើមទន្លាប្តថ្វាន់ ម្យ៉ាងទៀត ទឹកចត់ដទៃណាជាភេសជ្ជៈ មិនផ្សាយទៅ ដើម្បីខាទនីយៈក្នុងខាទនីយៈ មិនផ្សាយទៅដើម្បីភោជនីយៈក្នុងភោជនីយៈ ឲ្យភិក្ខុទទួលទឹកចត់ទាំងនោះ ហើយរក្សាទុកដរាបទាល់តែអស់បាន កាលបើមានហេតុទើបភិក្ខុឆាន់បាន កាលបើគ្មានហេតុទេ ហើយភិក្ខុឆាន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[៧៨] តេន ខោ បន សមយេន គិលានានំ ភិក្ខូ-
នំ បណ្ណេហិ ភេសជ្ជេហិ អត្ថោ ហោតិ ។ ភគវតោ
ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ បណ្ណានិ
ភេសជ្ជានិ និម្ពបណ្ណំ កុដជបណ្ណំ បដោលបណ្ណំ សុ-
លសិបណ្ណំ(១) កប្បាសិបណ្ណំ យានិ វា បនញ្ញានិបិ
អត្ថិ បណ្ណានិ ភេសជ្ជានិ នេវ ខាទនីយេ ខាទនីយត្ថំ
ផរន្តិ ន ភោជនីយេ ភោជនីយត្ថំ ផរន្តិ តានិ បដិគ្គ-
ហេត្វា យាវជីវំ បរិហរិតុំ សតិ បច្ចយេ បរិភុញ្ជិតុំ អសតិ
បច្ចយេ បរិភុញ្ជន្តស្ស អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[៧៩] តេន ខោ បន សមយេន គិលានានំ ភិក្ខូនំ
ផលេហិ ភេសជ្ជេហិ អត្ថោ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ
អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ផលានិ ភេសជ្ជានិ
វិលង្គំ បិប្ផលឹ មរិចំ ហរីតកំ វិភីតកំ អាមលកំ
គោដ្ឋផលំ(២) យានិ វា បនញ្ញានិបិ អត្ថិ ផលានិ ភេ-
សជ្ជានិ នេវ ខាទនីយេ ខាទនីយត្ថំ ផរន្តិ ន ភោជនីយេ

---

១ តុលសិបណ្ណន្តិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។ ២ កោដ្ឋផលន្តិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។

[៧៨] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុមានជំងឺ មានសេចក្តីត្រូវការដោយស្លឹកឈើជាភេសជ្ជៈ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតស្លឹកឈើជាភេសជ្ជៈ គឺស្លឹកស្តៅ ស្លឹកខ្ទេងគង់ ស្លឹកអម្បែងថ្ងៃ ស្លឹកម្រះព្រៅ ឬជីរលីងលាក់ ស្លឹកកប្បាស ម្យ៉ាងទៀត ស្លឹកដទៃណា ជាភេសជ្ជៈ មិនផ្សាយទៅ ដើម្បីខាទនីយៈក្នុងខាទនីយៈ មិនផ្សាយទៅដើម្បីភោជនីយៈក្នុងភោជនីយៈ ឲ្យភិក្ខុទទួលស្លឹកទាំងនោះ ហើយទុកដរាបទាល់តែអស់បាន កាលបើមានហេតុទើបភិក្ខុឆាន់បាន កាលបើគ្មានហេតុទេហើយភិក្ខុឆាន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[៧៩] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុមានជំងឺ មានសេចក្តីត្រូវការដោយផ្លែឈើជាភេសជ្ជៈ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតផ្លែឈើជាភេសជ្ជៈ គឺផ្លែពិលង្គ ផ្លែដីប្លី ផ្លែម្រេច ផ្លែសម៉ ផ្លែសម៉-ពីភេក ផ្លែកន្ទួតព្រៃ ផ្លែក្រវាញ ម្យ៉ាងទៀត ផ្លែឈើដទៃណាជាភេសជ្ជៈ មិនផ្សាយទៅដើម្បីខាទនីយៈក្នុងខាទនីយៈ មិនផ្សាយទៅដើម្បីភោជនីយៈ

ភេសជ្ជក្ខន្ធកេ ជតុអាទិភេសជ្ជកថា

ភោជនីយត្ថំ ផរន្តិ តានិ បដិគ្គហេត្វា យាវជីវំ បរិហរិតុំ សតិ បច្ចយេ បរិភុញ្ជិតុំ អសតិ បច្ចយេ បរិភុញ្ជន្តស្ស អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[៨០] តេន ខោ បន សមយេន គិលានានំ ភិក្ខូនំ ជតូហិ ភេសជ្ជេហិ អត្ថោ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ជតូនិ ភេសជ្ជានិ ហិង្គុំ ហិង្គុជតុំ ហិង្គុសិបាដិកំ តកំ តកបត្តឹ តកបណ្ណឹ សជ្ជុលសំ យានិ វា បនញ្ញានិបិ អត្ថិ ជតូនិ ភេសជ្ជានិ នេវ ខាទនីយេ ខាទនីយត្ថំ ផរន្តិ ន ភោជនីយេ ភោជនីយត្ថំ ផរន្តិ តានិ បដិគ្គហេត្វា យាវជីវំ បរិហរិតុំ សតិ បច្ចយេ បរិភុញ្ជិតុំ អសតិ បច្ចយេ បរិភុញ្ជន្តស្ស អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

ក្នុងភោជនីយៈ ឲ្យភិក្ខុទទួលផ្លែឈើទាំងឡាយនោះ ហើយរក្សាទុកដរាបទាល់តែអស់បាន កាលបើមានហេតុ ទើបភិក្ខុឆាន់បាន កាលបើគ្មានហេតុទេ ហើយភិក្ខុឆាន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[៨០] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុមានជំងឺ មានសេចក្តីត្រូវការដោយជ័រឈើជាភេសជ្ជៈ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតជ័រឈើជាភេសជ្ជៈ គឺជ័រដែលហូរចេញអំពីដើមហិង្គុ ១ ជ័រដែលគេយកស្លឹកនិងមែកហិង្គុមករំងាស់ ១ ជ័រដែលគេយកតែស្លឹកហិង្គុតែម្យ៉ាងមករំងាស់ ១ (ជ័រទាំង ៣ យ៉ាងនេះ ជាជាតិហិង្គុទាំងអស់) ជ័រដែលហូរចេញអំពីត្រួយឈើ ១ ជ័រដែលហូរចេញអំពីស្លឹកឈើ ១ ជ័រដែលគេបេះស្លឹកឈើយកមកធ្វើ ១ កំញាន ១ ម្យ៉ាងទៀត ជ័រឈើដទៃណាដែលជាភេសជ្ជៈ មិនផ្សាយទៅ ដើម្បីខាទនីយៈក្នុងខាទនីយៈ មិនផ្សាយទៅដើម្បីភោជនីយៈក្នុងភោជនីយៈ ឲ្យភិក្ខុទទួលជ័រឈើទាំងនោះ ហើយរក្សាទុកដរាបទាល់អស់បាន កាលបើមានហេតុ ទើបភិក្ខុឆាន់បាន កាលបើគ្មានហេតុទេ ហើយភិក្ខុឆាន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[៨១] តេន ខោ បន សមយេន តិលាដានំ ភិក្ខូ-នំ លោណេហិ កេសវេ្ផហិ អត្ថោ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ លោណានិ កេសជ្ជានិ សាមុទ្ទំ កាឡលោណំ សិន្ធវំ ឧព្ភិទំ ពិលំ យានិ វា បនញ្ញានិបិ អត្ថិ លោណានិ កេសជ្ជានិ នេវ ខាទនីយេ ខាទនីយត្ថំ ផរន្តិ ន ភោជនីយេ ភោ-ជនីយត្ថំ ផរន្តិ តានិ បដិគ្គហេត្វា យាវជីវំ បរិហរិតុំ សតិ បច្ចយេ បរិភុញ្ជិតុំ អសតិ បច្ចយេ បរិភុញ្ជន្តស្ស អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[៨២] តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មតោ អានន្ទស្ស ឧបជ្ឈាយស្ស អាយស្មតោ វេលដ្ឋសីសស្ស ថុល្លកច្ឆាពាធោ ហោតិ ។ តស្ស លសិកាយ ចីវរានិ កាយេ លគ្គន្តិ ។ តានិ ភិក្ខូ ឧទកេន តេមេត្វា តេ-មេត្វា អបកឌ្ឍន្តិ ។ អទ្ទសា ខោ ភគវា សេនា-សនចារិកំ អាហិណ្ឌន្តោ តេ ភិក្ខូ តានិ ចីវរានិ ឧទកេន តេមេត្វា តេមេត្វា អបកឌ្ឍន្តេ ទិស្វាន

[៨១] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុមានជំងឺ មានសេចក្តីត្រូវការដោយអំបិលជាភេសជ្ជៈ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតអំបិលជាភេសជ្ជៈ គឺអំបិលកើតក្បែរឆ្នេរសមុទ្ទមានបែបដូចដីខ្សាច់ អំបិលមានពណ៌ខ្មៅ (អំបិលប្រក្រតី) អំបិលមានពណ៌សកើតលើភ្នំ អំបិលដែលមានពន្លកដុះអំពីផែនដី (អំបិលដែលកើតអំពីអាចម៍ដីមានរសប្រៃ) អំបិលមានពណ៌ក្រហម ដែលគេចម្អិនជាមួយនឹងគ្រឿងសម្ភារៈទាំងពួងម្យ៉ាងទៀត អំបិលដទៃណាដែលជាភេសជ្ជៈ មិនផ្សាយទៅ ដើម្បីខាទ-នីយៈក្នុងខាទនីយៈ មិនផ្សាយទៅ ដើម្បីភោជនីយៈក្នុងភោជនីយៈ ឲ្យភិក្ខុទទួលអំបិលទាំងនោះ ហើយរក្សាទុកដរាបទាល់អស់បាន កាលបើមានហេតុ ទើបភិក្ខុឆាន់បាន កាលបើគ្មានហេតុទេ ហើយភិក្ខុឆាន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[៨២] សម័យនោះឯង ព្រះវេលដ្ឋសីសៈដ៏មានអាយុ ជាឧបជ្ឈាយ៍របស់ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុកើតបូសធំ ។ ចីវរដែលប្រលាក់ដោយទឹករំអិលក៏ជាប់ស្អិតនៅនឹងកាយរបស់ព្រះវេលដ្ឋសីសៈនោះ ។ ពួកភិក្ខុក៏យកទឹកទៅលាបចីវរនោះឲ្យសើម ៗ ហើយបកចេញ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពុទ្ធដំណើរទៅកាន់សេនាសនចារិក បានទតឃើញភិក្ខុទាំងនោះកំពុងយកទឹកទៅលាបចីវរទាំងនោះឲ្យសើម ៗ ហើយបកចេញ លុះទតហើយ

យេន តេ ភិក្ខូ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា តេ ភិក្ខូ ឯតទវោច កិមិមស្ស ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ អាពាធោតិ ។ ឥមស្ស ភន្តេ អាយស្មតោ ថុល្លកច្ឆាពាធោ លសិកាយ ចីវរានិ កាយេ លគ្គន្តិ តានិ មយំ ឧទកេន តេមេត្វា តេមេត្វា អបកឌ្ឍាមាតិ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ យស្ស កណ្ឌុ វា បិឡកា វា អស្សាវោ វា ថុល្លកច្ឆា វា អាពាធោ កាយោ វា ទុគ្គន្ធោ ចុណ្ណានិ ភេសជ្ជានិ អគិលានស្ស ឆកនំ មត្តិកំ រជននិបក្កំ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឧទុក្ខលំ មុសលន្តិ ។

[៨៣] តេន ខោ បន សមយេន គិលានានំ ភិក្ខូនំ ចុណ្ណេហិ ភេសជ្ជេហិ ចាលិតេហិ អត្ថោ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ

ទ្រង់ចូលទៅកាន់សំណាក់ភិក្ខុទាំងនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយទ្រង់មានពុទ្ធតម្រាស់នេះនឹងភិក្ខុទាំងនោះថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះមានអាពាធដូចម្តេច ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះវេលដ្ឋសីសៈដ៏មានអាយុនេះកើតបូសធំ ចីវរប្រលាក់ ដោយទឹករំអិលជាប់ស្អិតនៅនឹងកាយ ខ្ញុំព្រះអង្គទាំងឡាយ យកទឹកមកលាបចីវរទាំងនោះ ឲ្យសើម ៗ ហើយបកចេញ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា ហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមក ក្នុងពេលនោះថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុណាមានអាពាធ គឺកម ឬរមាស់ក្តី បូសតូចក្តី អាពាធទឹករងៃក្តី បូសធំក្តី និងកាយមានក្លិនអាក្រក់ តថាគតអនុញ្ញាតគ្រឿងលំអិតជាភេសជ្ជៈដល់ភិក្ខុនោះ តថាគតអនុញ្ញាតអាចម៍គោ ដីស្អិតនិងកាកនៃគ្រឿងជ្រលក់ ដល់ភិក្ខុដែលមានជំងឺ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតត្បាល់និងអង្រែ ។

[៨៣] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុមានជំងឺ មានសេចក្តីត្រូវការដោយគ្រឿងលំអិតជាភេសជ្ជៈ ដែលគេរែងរួចស្រេចហើយ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា

ភិក្ខវេ ចុណ្ណាចាលនិន្តិ ។ សព្វោហិ អត្ថោ ហោតិ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ទុស្សចាលនិន្តិ ។

[៨៤] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្ស ភិក្ខុនោ អមនុស្សិកាពាធោ ហោតិ ។ តំ អាចរិយុ-បជ្ឈាយា ឧបដ្ឋហន្តា នាសក្ខឹសុ អរោគំ កាតុំ ។ សោ សូករសូនំ គន្ត្វា អាមកមំសំ ខាទិ អាមកលោហិតំ បិវិ ។ តស្ស សោ អមនុស្សិកាពាធោ បដិប្បស្សម្ភិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អមនុស្សិកាពាធេ អាមកមំសំ អាមកលោហិតន្តិ ។

[៨៥] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្ស ភិក្ខុនោ ចក្ខុរោគាពាធោ ហោតិ ។ តំ ភិក្ខូ បរិគ្គហេត្វា ឧច្ចារំបិ បស្សាវំបិ និក្ខាមេន្តិ ។ អទ្ទសា ខោ ភគវា សេនាសន-ចារិកំ អាហិណ្ឌន្តោ តេ ភិក្ខូ តំ ភិក្ខុំ បរិគ្គហេត្វា

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតកញ្ច្រែងសម្រាប់វែងគ្រឿងល្អិត ។ (ពួកភិក្ខុមានជំងឺ) មានសេចក្តីត្រូវការដោយគ្រឿងលំអិតដ៏ល្អិតក្រៃលែង ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតកញ្ច្រែងសំពត់[១] ។

[៨៤] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុ ១ រូប មានអាពាធកើតអំពីអមនុស្ស[២] ។ អាចារ្យនិងឧបជ្ឈាយ៍ជាអ្នកបម្រើភិក្ខុនោះ ក៏មិនអាចនឹងធ្វើភិក្ខុនោះឲ្យស្បើយរោគបាន ។ ភិក្ខុនោះ ទៅកាន់កន្លែងគេសម្លាប់ជ្រូកហើយ ក៏ស៊ីសាច់ឆៅ[៣] ផឹកឈាមស្រស់[៤] ។ អាពាធរបស់ភិក្ខុនោះ ដែលកើតអំពីអមនុស្សនោះ ក៏រម្ងាប់ទៅ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតសាច់ឆៅ ឈាមស្រស់ ដល់ភិក្ខុ ដែលមានអាពាធកើតអំពីអមនុស្ស ។

[៨៥] សម័យនោះឯង ភិក្ខុ ១ រូបមានអាពាធឈឺភ្នែក ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនាំគ្នាគ្រាហ៍ភិក្ខុនោះទៅឲ្យបន្ទោបង់ឧច្ចារៈផង បស្សាវៈផង ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ពុទ្ធដំណើរទៅកាន់សេនាសនចារិក បានទតឃើញភិក្ខុ

---

១ វត្ថុសម្រាប់វែងគ្រឿងល្អិតមានម្សៅជាដើម ដែលហៅថា កាតៅ ។ ២ ជម្ងឺដែលឈឺព្រោះខ្មោចចូល ។ ៣-៤ អដ្ឋកថា ថា ភិក្ខុនោះមិនស៊ីសាច់ឆៅផឹកឈាមស្រស់នោះខ្លួនឯងទេ គឺខ្មោចដែលវាចូលភិក្ខុនោះ វាស៊ី វាផឹក លុះស៊ីផឹកហើយវាចេញទៅ ។

២៣៣

ឧច្ចារំបិ បស្សាវំបិ និក្ខាមេន្តេ ទិស្វាន យេន តេ ភិក្ខូ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា តេ ភិក្ខូ ឯតទវោច កិមិមស្ស ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ អាពាធោតិ ។ ឥមស្ស ភន្តេ អាយស្មតោ ចក្ខុរោគាពាធោ ឥមំ មយំ បរិគ្គហេត្វា ឧច្ចារំបិ បស្សាវំបិ និក្ខាមេមាតិ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អញ្ជនំ កាឡញ្ជនំ រសញ្ជនំ សោតញ្ជនំ គេរុកំ កបល្លន្តិ ។ អញ្ជនុបបឹសនេហិ[១] អត្ថោ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ចន្ទនំ តគរំ កាឡានុសារិយំ តាលីសំ ភទ្ទមុត្តកន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ បិដ្ឋានិ អញ្ជនានិ

១ ឱ. អញ្ជនុបបិសនេហិ ។

ទាំងនោះកំពុងនាំគ្នាគ្រាហ៍ភិក្ខុនោះ ទៅឲ្យបន្ទោបង់ឧច្ចារៈផង បស្សាវៈផង លុះទតឃើញហើយ ក៏ទ្រង់ចូលទៅកាន់លំនៅភិក្ខុទាំងនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយ ទ្រង់មានពុទ្ធតម្រាស់នេះនឹងភិក្ខុទាំងនោះថា ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ ភិក្ខុនេះមានអាពាធដូចម្ដេច ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន លោកដ៏មានអាយុនេះ មានអាពាធឈឺភ្នែក ខ្ញុំព្រះអង្គទាំងឡាយនាំគ្នាគ្រាហ៍ភិក្ខុនេះ ទៅឲ្យបន្ទោបង់ឧច្ចារៈផង បស្សាវៈផង ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមក ក្នុងពេលនោះថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតថ្នាំបន្តក់ភ្នែក គឺថ្នាំបន្តក់ភ្នែកមានពណ៌ខ្មៅ (ដែលគេស្ងួដោយគ្រឿងសម្ភារៈទាំងពួង) ថ្នាំបន្តក់ភ្នែកធ្វើពីបារទ (ដែលគេធ្វើដោយគ្រឿងសម្ភារៈផ្សេង ៗ) ថ្នាំបន្តក់ភ្នែក ដែលកើតក្នុងខ្សែទឹកជ័ររង់និងត្បូង (ដែលគេយកអំពីអណ្ដាតបទីប) ។ ពួកភិក្ខុមានសេចក្ដីត្រូវការដោយវត្ថុ ដែលយកមកកិនលាយជាមួយគ្នានឹងថ្នាំបន្តក់ភ្នែក ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតខ្លឹមចន្ទន៍ ខ្លឹមក្រស្នា ខ្លឹមក្លាំពាក់ កំញាន និងមើមស្មៅក្រវាញជ្រូក ។ សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុទុកថ្នាំបន្តក់ភ្នែកទាំងឡាយ ដែលជាម្សៅក្នុងសៀន

ថាលកេសុបិ សរាវកេសុបិ និក្ខិបន្តិ តិណចុណ្ណេហិបិ បំសុកេហិបិ ឱកិរិយន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អញ្ជនិន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ឧច្ចាវចា អញ្ជនិយោ ធារេន្តិ សោវណ្ណមយំ រូបិយមយំ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិចាចេន្តិ សេយ្យថាបិ នាម គិហី កាមភោគិនោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ឧច្ចាវចា អញ្ជនី ធារេតព្វា យោ ធារេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អដ្ឋិមយំ ទន្តមយំ វិសាណមយំ នឡមយំ វេឡុមយំ កដ្ឋមយំ ជតុមយំ ផលមយំ លោហមយំ សង្ខនាភិមយន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ជនី អបារុតា

ទាំងឡាយខ្លះ ក្នុងផ្តិលទាំងឡាយខ្លះ (ថ្នាំបន្តក់ទាំងឡាយនោះ) ច្រឡូក ច្រឡំទៅដោយកំទេចស្មៅទាំងឡាយខ្លះ ដោយអាចម៍ដីទាំងឡាយខ្លះ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតក្ឆាក់សម្រាប់ដាក់ថ្នាំបន្តក់ភ្នែក ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុប្រើប្រាស់ក្ឆាក់សម្រាប់ដាក់ថ្នាំបន្តក់ភ្នែកខ្ពស់និងទាប (គឺមានល្អមានអាក្រក់) គឺក្ឆាក់ធ្វើដោយមាសនិងក្ឆាក់ធ្វើដោយប្រាក់ ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀលបន្តុះបង្អាប់ថា ដូចជាពួកគ្រហស្ថ ដែលបរិភោគនូវកាមគុណ ។ ភិក្ខុទាំង-ឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវប្រើប្រាស់ក្ឆាក់សម្រាប់ដាក់ថ្នាំបន្តក់ភ្នែកខ្ពស់និងទាបទេ ភិក្ខុណាប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតក្ឆាក់ធ្វើដោយឆ្អឹង[១] ធ្វើដោយភ្លុក ធ្វើដោយស្នែង ធ្វើដោយដើមបបុស ធ្វើដោយដើមឫស្សី ធ្វើដោយឈើ ធ្វើដោយជ័រឈើ ធ្វើដោយផ្លែឈើ ធ្វើដោយលោហធាតុ[២] ធ្វើដោយគូថសង្ខ ។ សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុមិនបានបិទក្ឆាក់សម្រាប់ដាក់ថ្នាំ

១ វៀរលែងតែឆ្អឹងមនុស្សចេញ ក្រៅពីនោះទោះឆ្អឹងអ្វី ៗ ក៏គួរទាំងអស់ ។ ២ គឺក្លាក់ដែលធ្វើពីជាតិស្ពាន់ ទង់ដែង ដែក សំណាភក់ សំណាប៉ាហាំង ។

ហោតិ តិណចុណ្ណេហិបិ បំសុកេហិបិ ឱកិរិយន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អបិធានន្តិ ។ អបិធានំ និបតតិ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ សុត្តកេន ពន្ធិត្វា អញ្ជនិយា ពន្ធិតុន្តិ ។ អញ្ជនី ផលតិ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ សុត្តកេន សិព្វេតុន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ អង្គុលិយា អញ្ជន្តិ អក្ខីនិ ទុក្ខានិ ហោន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អញ្ជនីសលាកន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ឧច្ចាវចា អញ្ជនីសលាកាយោ ធារេន្តិ សោវណ្ណមយំ រូបិយមយំ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ សេយ្យថាបិ គិហី កាមភោគិនោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ឧច្ចាវចា អញ្ជនីសលាកា ធារេតព្វា យោ ធារេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អដ្ឋិមយំ ទន្តមយំ វិសាណមយំ ។ បេ ។

បន្ទក់ភ្នែក ថ្នាំទាំងនោះក៏ប្រឡូកប្រឡំ ដោយកំទេចស្មៅទាំងឡាយខ្លះ ដោយអាចម៍ដីទាំងឡាយខ្លះ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតគម្រប ឬធ្នុក ។ គម្របបេះតែធ្លាក់ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុរុំ ឬចងភ្ជាក់ដោយខ្សែ ។ ភ្ជាក់ក៏បេះតែបែក ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុស្រេះដោយខ្សែ ។ សម័យនោះ ពួកភិក្ខុបន្ទក់ភ្នែកដោយម្រាមដៃ ភ្នែកទាំង-ឡាយក៏មិនស្រួល ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតចង្កឹះភ្ជាក់ ។ សម័យនោះ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុប្រើប្រាស់ចង្កឹះភ្ជាក់ដ៏ខ្ពស់និងទាប គឺចង្កឹះធ្វើដោយមាសខ្លះ ធ្វើដោយប្រាក់ខ្លះ ។ ពួកមនុស្សពោលទោស តិះ-ដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ដូចជាពួកគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគកាមគុណ ។ ភិក្ខុទាំង-ឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវប្រើប្រាស់ចង្កឹះភ្ជាក់ដ៏ខ្ពស់និងទាបទេ ភិក្ខុណាប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតចង្កឹះដែលធ្វើដោយឆ្អឹង ធ្វើដោយភ្លុក ធ្វើដោយស្នែង ។ បេ ។ ធ្វើ

សង្ឃាដាភិមយន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្ស ភិក្ខុនោ ផាលិកា[1] ភូមិយំ បតតិ ផរុសា ហោតិ ។ ភគវតោ ឯត-
មត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ សលាកោធានិ-
យន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ អញ្ជនីបិ
អញ្ជនីសលាកាំបិ ហត្ថេន បរិហរន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ
អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អញ្ជនិត្ថវិកន្តិ ។ អំ-
សវទ្ធកោ[2] ន ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។
អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អំសវទ្ធកំពន្ធនសុត្តកន្តិ ។

[៨៦] តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មតោ
បិលិន្ទវច្ឆស្ស សីសាភិតាបោ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ
អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ មុទ្ធនិ តេលកន្តិ ។
នក្ខមនីយោ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។
អនុជានាមិ ភិក្ខវេ នត្ថុកម្មន្តិ ។ នត្ថុ គលតិ ។

១ ឱ. បតិតា ។ ២ ឱ. អំសពន្ធកោ ។

ដោយគូថសង្ខ ។ សម័យនោះ ចង្កឹះភ្នាក់ក៏ធ្លាក់ទៅលើផែនដី ចង្កឹះភ្នាក់នោះ ក៏អាក្រក់មិនស្អាត ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតបំពង់សម្រាប់ដាក់ចង្កឹះ ។ សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុរក្សាភ្នាក់សម្រាប់ដាក់ថ្នាំបន្តក់ភ្នែកខ្វះ ចង្កឹះភ្នាក់ខ្វះនៅតែនឹងដៃ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតថង់សម្រាប់ដាក់ភ្នាក់ ។ ខ្សែយោគរបស់ថង់នោះ ក៏មិនទាន់មាន ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនូវខ្សែយោគនិងខ្សែសម្រាប់ចង ។

[៨៦] សម័យនោះឯង ព្រះបិលិន្ទវច្ឆត្ថេរដ៏មានអាយុកើតជំងឺក្តៅក្បាល ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតប្រេងសម្រាប់លាបក្បាល ។ ព្រះបិលិន្ទវច្ឆត្ថេរ ក៏នៅតែអត់ទ្រាំរោគនោះមិនបាន ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនត្ថុកម្ម (គឺការហិតឬបញ្ច្រកទៅតាមច្រមុះ) ។ ឯថ្នាំសម្រាប់ហិតឬបញ្ច្រកទៅតាមច្រមុះក៏កំពប់ខ្ចាយទៅ ។

២៣៧

ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ នត្ថុ-ករណិន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ឧច្ចាវចា នត្ថុករណិយោ ធារេន្តិ សោវណ្ណមយំ រូបិយ-មយំ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ សេយ្យ-ថាបិ គិហី កាមភោគិនោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោ-ចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ឧច្ចាវចា នត្ថុករណី ធារេតព្វា យោ ធារេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អដ្ឋិមយំ ។ បេ ។ សង្ខនាភិមយន្តិ ។ នត្ថុ វិសមំ អាសិញ្ចិយ-ន្តិ[១] ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ យមកំ នត្ថុករណិន្តិ ។ នក្ខមនីយោ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ

១ ឱ. នត្ថុំ វិសមំ អាសិញ្ចន្តិ ។

ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតបំពង់សម្រាប់បញ្ច្រកទៅតាមច្រមុះ (គឺបំពង់នត្ថុ) ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុប្រើប្រាស់បំពង់នត្ថុដ៏ខ្ពស់និងទាប គឺបំពង់នត្ថុធ្វើដោយមាសខ្លះ ធ្វើដោយប្រាក់ខ្លះ ។ ពួកមនុស្សពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ដូចជាពួកគ្រហស្ថដែលបរិភោគកាមគុណ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវប្រើប្រាស់បំពង់នត្ថុដ៏ខ្ពស់និងទាបទេ ភិក្ខុណាប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតបំពង់នត្ថុដែលធ្វើដោយឆ្អឹង ។ បេ ។ ធ្វើដោយគូថសង្ខ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបន្តក់ថ្នាំសម្រាប់នត្ថុទៅមិនស្មើគ្នា[១] ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតបំពង់សម្រាប់នត្ថុជាគូ[២] ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏នៅតែអត់ទ្រាំមិនបាន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា

---

១ គឺប្រេងដែលចូលទៅតាមច្រមុះនោះមិនស្មើគ្នា ចូនកាលច្រើន ចូនកាលតិច ។ ២ ដើម្បីឲ្យនត្ថុចូលទៅព្រមគ្នា ។

ភិក្ខវេ ធូមំ បាតុន្តិ ។ តញ្ញេវ វដ្ដឹ អាលិម្បេត្វា បិវន្តិ កណ្ឋោ ឌហតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ធូមនេត្តន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ឧច្ចាវចានិ ធូមនេត្តានិ ធារេន្តិ សោវណ្ណមយំ រូបិយមយំ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ សេយ្យថាបិ គិហី កាមភោគិនោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ឧច្ចាវចានិ ធូមនេត្តានិ ធារេតព្វានិ យោ ធារេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អដ្ឋិមយំ ។ បេ ។ សង្ខនាភិមយន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ធូមនេត្តានិ អបារុតានិ ហោន្តិ បាណកា បវិសន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អបិធានន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ធូមនេត្តានិ ហត្ថេន បរិហរន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ធូមនេត្តត្ថវិកន្តិ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យដក់យកផ្សែង ។ ពួកភិក្ខុក៏យកថ្នាំនោះមកមូរធ្វើជាបារីហើយដក់ទៅ (ក៏ត្រឡប់ទៅជា) ក្តៅក ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនូវខ្សៀរ ។ សម័យនោះឯង ឆព្វ-គ្គិយភិក្ខុប្រើប្រាស់ខ្សៀរដ៏ខ្ពស់និងទាប គឺខ្សៀរធ្វើដោយមាសខ្លះ ធ្វើដោយប្រាក់ខ្លះ ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា ដូចពួកគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគកាមគុណ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវប្រើប្រាស់ខ្សៀរទាំងឡាយដ៏ខ្ពស់និងទាបទេ ភិក្ខុណាប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតខ្សៀរដែលធ្វើដោយឆ្អឹង ។ បេ ។ ដែលធ្វើដោយគូថសង្ខ ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយ មិនបានបិទគ្របខ្សៀរទុក សត្វតូច ៗ ក៏ចូលទៅក្នុងខ្សៀរនោះ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនូវគម្រប ។ សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុរក្សាខ្សៀរនៅតែនឹងដៃ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតថង់សម្រាប់ដាក់ខ្សៀរ ។

ឯកតោ យំសិយន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ យមកត្ថវិកន្តិ ។ អំសវទ្ធកោ ន ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អំសវទ្ធកំ ពន្ធនសុត្តកន្តិ ។

[៨៧] តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មតោ បិលិន្ទវច្ឆស្ស វាតាពាធោ ហោតិ ។ វេជ្ជា ឯវមាហំសុ តេលំ បចិតព្វន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ តេលបាកន្តិ ។ តស្មឹ ខោ តេល-បាកេ មជ្ជំ បក្ខិបិតព្វំ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ តេលបាកេ មជ្ជំ បក្ខិបិតុន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ អតិបក្ខិត្តមជ្ជានិ តេលានិ បចន្តិ តានិ បិវិត្វា មជ្ជន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ អតិបក្ខិត្តមជ្ជំ តេលំ បាតព្វំ យោ បិវេយ្យ យថាធម្មោ

ឯខ្សៀរនិងគម្របក៏ទង្គិចគ្នា ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនូវថង់ជាគូ ។ ខ្សែយោគរបស់ថង់ ក៏មិនទាន់មាននៅឡើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនូវខ្សែយោគ និងខ្សែសម្រាប់ចង ។

[៨៧] សម័យនោះឯង ព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុ មានអាពាធកើតអំពីខ្យល់ ។ ពេទ្យទាំងឡាយនិយាយយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុត្រូវស្ងោប្រេង ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុស្ងោប្រេងបាន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏លាយទឹកស្រវឹងក្នុងប្រេងដែលស្ងោនោះ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុលាយទឹកស្រវឹង ក្នុងប្រេងដែលស្ងោបាន ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុស្ងោប្រេងលាយទឹកស្រវឹងច្រើនពេក ដល់នាំគ្នាផឹកប្រេងនោះទៅ ក៏ស្រវឹង ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវផឹកប្រេងដែលគេលាយទឹកស្រវឹងច្រើនពេកទេ

ការេតព្វោ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ យស្មឹ តេលបាកេ មជ្ជស្ស ន វណ្ណោ ន គន្ធោ ន រសោ បញ្ញាយតិ ឯវរូបំ មជ្ជបក្ខិត្តំ តេលំ បាតុន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូនំ ពហុំ អតិបក្ខិត្តមជ្ជំ តេលំ បក្កំ ហោតិ ។ អថខោ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ កថន្នុ ខោ អតិបក្ខិត្តមជ្ជេ តេលេ បដិបជ្ជិតព្វន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អព្ភញ្ជនំ អធិដ្ឋាតុន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មតោ បិលិន្ទវច្ឆស្ស ពហុំ[១] តេលំ បក្កំ ហោតិ ។ តេលភាជនំ ន វិជ្ជតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ តីណិ តុម្ពានិ លោហតុម្ពំ កដ្ឋតុម្ពំ ផលតុម្ពន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មតោ បិលិន្ទវច្ឆស្ស អង្គវាតោ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ

---

១ ឱ. ពហុតរំ ។

ភិក្ខុណាផឹក ត្រូវវិនយធរឲ្យភិក្ខុនោះ ធ្វើតាមធម៌[១] ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រេងស្ងួណាដែលគ្មានពណ៌ គ្មានក្លិន និងគ្មានរសរបស់ទឹកស្រវឹងប្រាកដឡើងទេ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុផឹកប្រេង ដែលគេលាយទឹកស្រវឹង មានសភាពយ៉ាងនោះបាន ។ សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុស្ងួប្រេងលាយទឹកស្រវឹងច្រើនពេក ។ ក្នុងពេលនោះ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា ប្រេងដែលគេលាយនឹងទឹកស្រវឹងច្រើនពេក តើយើងត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេច ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុទុកដាក់ប្រេង ដែលគេលាយទឹកស្រវឹងច្រើនពេកនោះ ជាថ្នាំរឹតឬលាបទៅវិញ ។ សម័យនោះឯង ព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុ មានប្រេងដែលស្ងួហើយជាច្រើន ។ តែគ្មានភាជន៍សម្រាប់ដាក់ប្រេង ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនូវតុម្ព (គឺកុណ្ឌីទឹក) ទាំង ៣ យ៉ាង គឺតុម្ពធ្វើដោយទង់ដែង ១ តុម្ពធ្វើដោយឈើ ១ តុម្ពធ្វើដោយផ្លែឈើ ១ ។ សម័យនោះឯង ព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុកើតរោគខ្យល់ក្នុងអវយវៈ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គ

១ ត្រូវឲ្យភិក្ខុនោះសំដែងអាបត្តិបាចិត្តិយចេញ ។

សេទកម្មន្តិ ។ ឯតម្ហិ ពន្ធិវតោ ភគវតោ ឯតមត្ថំ

អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ សម្ភារសេទន្តិ ។

ឯតម្ហិ ពន្ធិវតោ ហោតិ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ មហាសេ-

ទន្តិ ។ ឯតម្ហិ ពន្ធិវតោ ហោតិ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ

ភង្គោទកន្តិ ។ ឯតម្ហិ ពន្ធិវតោ ហោតិ ។ អនុជានាមិ

ភិក្ខវេ ឧទកកោដ្ឋកន្តិ ។

[៨៨] តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មតោ

បិលិន្ទវច្ឆស្ស បព្វាតោ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ

អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ លោហិតំ មោចេតុន្តិ ។

ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតសេទកម្ម (ការធ្វើឲ្យចេញញើស) ។ ព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុ ក៏នៅតែអត់ទ្រាំមិនបាន ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឆ្អុងដោយស្លឹកឈើនិងមែកឈើផ្សេង ៗ ។ ព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុ ក៏នៅតែអត់ទ្រាំមិនបាន ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យឆ្អុងធំ[១] ។ ព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុ ក៏នៅតែអត់ទ្រាំមិនបាន ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតទឹកដែលគេស្ងោរលាយនិងស្លឹកឈើ មែកឈើផ្សេង ៗ ។ ព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុ ក៏នៅតែអត់ទ្រាំមិនបាន ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតបន្ទប់ទឹក[២] ។

[៨៨] សម័យនោះឯង ព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុ កើតរោគខ្យល់ចុកសៀតក្នុងសន្ទាក់ដៃជើងជាដើម ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុធ្វើឈាមឲ្យហូរចេញបាន ។

---

១ អដ្ឋកថា ថា ត្រូវដាក់រងើកភ្លើងឲ្យពេញក្នុងរណ្តៅឲ្យបានប្រមាណមួយជំហារបុរស រួចបិទរណ្តៅនោះដោយអាចម៍ដីនិងដីខ្សាច់ជាដើមហើយ ក្រាលស្លឹកឈើផ្សេងៗលើរណ្តៅនោះហើយយកប្រេងលាបខ្លួនរួចដេកប្រែចុះប្រែឡើងលើរណ្តៅនោះឲ្យចេញញើសពីសរីរៈ ។ ២ អដ្ឋកថា ថា ត្រូវដាក់ទឹកក្តៅឲ្យពេញក្នុងភាជន៍ឬស្នូកហើយចូលទៅធ្វើការឆ្អុងក្នុងបន្ទប់ទឹកនោះ ។

នក្ខមនីយោ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ លោហិតំ មោចេត្វា វិសាណេន គហេតុន្តិ ។

[៨៩] តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មតោ បិលិន្ទវច្ឆស្ស ចាទា ផាលិតា ហោន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ចាទព្ភញ្ជនន្តិ ។ នក្ខមនីយោ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ មជ្ជំ អភិសង្ខរិតុន្តិ ។

[៩០] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្ស ភិក្ខុនោ គណ្ឌាពាធោ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ សត្ថកម្មន្តិ ។ ក-សាវោទកេន អត្ថោ ហោតិ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ កសាវោទកន្តិ ។ តិលកក្កេន អត្ថោ ហោតិ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ តិលកក្កន្តិ ។ កពឡិកាយ អត្ថោ

ព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុ ក៏នៅតែអត់ទ្រាំមិនបាន ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុជប់យកឈាមដោយ (បំពង់) ស្នែងបាន ។

[៨៩] សម័យនោះឯង ព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុ មានបាទាបែក ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតថ្នាំសម្រាប់លាបជើង ។ ព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុ ក៏នៅតែអត់ទ្រាំមិនបាន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុតាក់តែងទឹកស្រវឹង (សម្រាប់លាបជើងឲ្យស្រួល) ។

[៩០] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូបមានអាពាធកើតពក ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតសត្ថកម្ម (វះដោយកាំបិត) ។ (ភិក្ខុនោះ) មានសេចក្តីត្រូវការដោយទឹកចត់ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតទឹកចត់ ។ (ភិក្ខុនោះ) មានសេចក្តីត្រូវការដោយម្សៅល្ង ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតម្សៅល្ង ។ (ភិក្ខុនោះ) មានសេចក្តីត្រូវការដោយដុំសត្វូវ

ហោតិ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ កាពឡិកន្តិ ។ វណោពន្ធនចោលេន អត្ថោ ហោតិ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ វណពន្ធនចោលន្តិ ។ វណោ កណ្ឌុវតិ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ សាសបកុឌ្ឌេន ធោវិតុន្តិ ។ វណោ កិលិជ្ជិត្ថ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ធូមំ កាតុន្តិ ។ វឌ្ឍមំសំ វុដ្ឋាតិ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ លោណសក្ខរិកាយ ឆិន្ទិតុន្តិ ។ វណោ ន រូហតិ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ វណតេលន្តិ ។ តេលំ គលតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ វិកាសិកំ សព្វំ វណបដិកម្មន្តិ ។

[៩១] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ អហិនា ទដ្ឋោ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ចត្តារិ មហាវិកដានិ ទាតុំ

(សម្រាប់បិទមុខដំបៅ) ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតជុំសត្វូវ ភិក្ខុទាំងឡាយ មានសេចក្តីត្រូវការ ដោយសំពត់សម្រាប់រុំដម្បៅ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតកំណាត់សំពត់សម្រាប់រុំដម្បៅ ។ ដម្បៅក៏រមាស់ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុលាង ដោយម្សៅគ្រាប់ស្ពៃ ។ ដម្បៅក៏រីកឡើង ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុចំហុយដម្បៅនោះ ។ (លុះចំហុយទៅហើយ) សាច់ក៏ដុះលៀនចេញមក ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុយកទឹកលាយនឹងអំបិលក្រួសមកបង្អាត់ (ដម្បៅនោះចេញ) ។ (លុះបង្អាត់ទៅហើយ) ដម្បៅក៏មិនបានដុះសាច់ឡើង ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតប្រេងសម្រាប់លាបដម្បៅ ។ ប្រេងក៏ហៀរហូរចេញ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតសំពត់សម្រាប់បិទប្រេងនិងថ្នាំរក្សាដម្បៅទាំងអស់ ។

[៩១] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុ ១ រូបពស់ចឹក ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឲ្យថ្នាំមហាវិកដ ៤ យ៉ាង

គូថំ មុត្តំ ឆារិកំ មត្តិកន្តិ ។ អថខោ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ អប្បដិគ្គហិតានិ នុ ខោ ឧទាហុ បដិគ្គហេតព្វានីតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ សតិ កប្បិយការកេ បដិគ្គហាបេតុំ អសតិ កប្បិយការកេ សាមំ គហេត្វា បរិភុញ្ជិតុន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរេន ភិក្ខុនា វិសំ បីតំ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ គូថំ ចាយេតុន្តិ ។ អថខោ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ អប្បដិគ្គហិតោ នុ ខោ ឧទាហុ បដិគ្គហេតព្វោតិ[១] ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ យំ ករោន្តោ បដិគ្គណ្ហាតិ ស្វេវ បដិគ្គហោ កតោ ន បុន បដិគ្គហេតព្វោតិ ។

១ ឱ. បដិគ្គហាបេតព្វោ ។

គឺគូថ (អាចម៍) ១ ទឹកមុត្ត (ទឹកនោម) ១ ផេះ ១ ដី ១ ។ ក្នុងពេលនោះ ភិក្ខុទាំងឡាយ មានសេចក្ដីត្រិះរិះដូច្នេះថា យើងមិនបាច់ទទួលប្រគេនថ្នាំទាំងនេះទេឬ ឬត្រូវតែទទួលប្រគេនទើបបាន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើមានកប្បិយ[១]ការកៈ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុប្រើកប្បិយការកៈនោះទទួលជំនួសបាន កាលបើគ្មានកប្បិយការកៈទេ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុកាន់យកខ្លួនឯងហើយឆាន់ចុះ ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុ ១ រូបផឹកថ្នាំពិស ។ ពួកភិក្ខុក្រាបទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុផឹកគូថ (អាចម៍ដែលលាយដោយទឹក) ។ ក្នុងពេលនោះ ភិក្ខុទាំងនោះ មានសេចក្ដីត្រិះរិះដូច្នេះថា យើងមិនបាច់ទទួលប្រគេន (នូវគូថនោះ) ទេឬ ឬថាគួរតែទទួលប្រគេនទើបបាន ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតដូច្នេះ កាលបើភិក្ខុបន្ទោបង់គូថណាហើយបានទទួលទុក (អំពីថ្ងៃមុន) លុះដល់ទៅថ្ងៃស្អែក គូថនោះឈ្មោះថា ភិក្ខុបានទទួលរួចហើយ មិនបាច់ទទួលប្រគេនទៀតទេ ។

---

១ សំដៅយកបុគ្គលដែលប្រសប់ធ្វើវត្ថុមិនគួរ ឲ្យជាវត្ថុគួរ ។

ភេសជ្ជក្ខន្ធកេ នានាពាធិកភិក្ខុកថា

[៩២] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្ស ភិក្ខុនោ ឃរទិន្នកាពាធោ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ សីតាលោឡឹ បាយេតុន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ ទុដ្ឋគហណិកោ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អាមិសខារំ បាយេតុន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្ស ភិក្ខុនោ បណ្ឌុរោគាពាធោ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ មុត្តហរីតកំ បាយេតុន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្ស ភិក្ខុនោ ឆវិទោសាពាធោ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ គន្ធាលេបំ កាតុន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ អភិសន្នកាយោ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ វិរេចនំ បាតុន្តិ ។ អច្ឆកញ្ជិយា

[៩២] *សម័យនោះឯង ភិក្ខុ ១ រូបមានអាពាធ ព្រោះត្រូវថ្នាំស្ងោហ៍ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុផឹកទឹកលាយដោយអាចម៍បំណាស់*[១] *។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុ ១ រូបមានអាពាធខូចធាតុភ្លើង (កើតរោគមួល) ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុផឹកទឹកក្បុង*[២] *។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុ ១ រូប កើតរោគស្គមលឿង ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឆាន់សម៉ដែលត្រាំដោយទឹកនោម*[៣] *។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុ ១ រូបមានអាពាធគឺខូចសម្បុរ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុធ្វើការលាបដោយគ្រឿងក្រអូបបាន ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូបមានកាយប្រកបដោយរោគទល់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុផឹកថ្នាំបញ្ចុះ ។ (ភិក្ខុនោះ) មានសេចក្តីត្រូវការដោយ*

១ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុយកអាចម៍បំណាស់ ដែលជាប់នឹងផាលនង្គ័លមកលាយនឹងទឹកហើយផឹក ។ ២ អដ្ឋកថាថា ឲ្យយកបាយមកដុតនឹងភ្លើងឲ្យឆេះជាផេះហើយច្រោះត្រងយកទឹកមកផឹក ។ ៣ អដ្ឋកថាថា សំដៅយកតែទឹកនោមគោម្យ៉ាង មិនបាននិយាយដល់ទឹមនោមមនុស្សទេ ។

អត្ថោ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អច្ឆកញ្ជិកន្តិ ។ អកាដយូសេន អត្ថោ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អកាដយូសន្តិ ។ កដាកដេន អត្ថោ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ កដាកដន្តិ ។ បដិច្ឆាទនីយេន អត្ថោ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ បដិច្ឆាទនីយន្តិ ។

[៩៣] តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា បិលិន្ទវច្ឆោ រាជគហេ បព្ភារំ សោធាបេតិ លេណំ កត្តុ-កាមោ ។ អថខោ រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសា-រោ យេន អាយស្មា បិលិន្ទវច្ឆោ តេនុបសង្កមិ ឧប-សង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ បិលិន្ទវច្ឆំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ

ទឹកអង្ករថ្វា ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនូវទឹកអង្ករថ្វា ។ (ភិក្ខុនោះ) មានសេចក្តីត្រូវការ ដោយទឹកសណ្តែកបាយស្ងោរដែលគេមិនបានធ្វើស្និទ្ធ (គឺគេមិនបានត្រង់ឲ្យស្អាតបាត) ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតទឹកសណ្តែកបាយស្ងោរ ដែលគេមិនបានធ្វើឲ្យស្និទ្ធ ។ (ភិក្ខុនោះ) មានសេចក្តីត្រូវការដោយទឹកសណ្តែកបាយស្ងោរដែលគេធ្វើឲ្យស្និទ្ធ (គេបានត្រង់ឲ្យស្អាតបាត) ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតទឹកសណ្តែកបាយស្ងោរ ដែលធ្វើគេឲ្យស្និទ្ធ ។ (ភិក្ខុនោះ) មានសេចក្តីត្រូវការ ដោយសាច់ដែលមានឱជារស ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតសាច់ដែលមានឱជារស ។

[៩៣] សម័យនោះឯង ព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុ ឲ្យគេជម្រះញកភ្នំក្បែរក្រុងរាជគ្រឹះ ប្រាថ្នានឹងធ្វើទីពួន ឬទីជ្រកកោន ។ គ្រានោះ ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារ យាងចូលទៅទីកាន់លំនៅព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុ

និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ អាយស្មន្តំ បិលិន្ទវច្ឆំ ឯតទវោច កឹ ភន្តេ ថេរោ ការាបេតីតិ ។ បព្ភារំ មហារាជ សោធាបេមិ លេណំ កត្តុកាមោតិ ។ អត្ថោ ភន្តេ អយ្យស្ស អារាមិកេនាតិ ។ ន ខោ មហារាជ ភគវ-តា អារាមិកោ អនុញ្ញាតោតិ ។ តេនហិ ភន្តេ ភគវន្តំ បដិបុច្ឆិត្វា មម អារោចេយ្យាថាតិ ។ ឯវំ មហារាជាតិ ខោ អាយស្មា បិលិន្ទវច្ឆោ រញ្ញោ មាគធស្ស សេនិយស្ស ពិម្ពិសារស្ស បច្ចស្សោសិ ។ អថខោ អាយស្មា បិលិន្ទ-វច្ឆោ រាជានំ មាគធំ សេនិយំ ពិម្ពិសារំ ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេសិ សមាទបេសិ សមុត្តេជេសិ សម្បហំសេ-សិ ។ អថខោ រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ អាយស្មតា បិលិន្ទវច្ឆេន ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សិតោ សមាទបិតោ សមុត្តេជិតោ សម្បហំសិតោ ឧដ្ឋាយាស-នា អាយស្មន្តំ បិលិន្ទវច្ឆំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា

រួចគង់នៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារគង់ក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏ទ្រង់មានព្រះឱង្ការនេះ នឹងព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ព្រះថេរៈប្រើឲ្យគេធ្វើអ្វី ។ ព្រះបិលិន្ទវច្ឆឆ្លើយថា បពិត្រមហារាជ អាត្មាភាពឲ្យគេជម្រះញកភ្នំ ប្រាថ្នានឹងធ្វើទីពួន ឬទីជ្រកកោន ។ ស្តេចសួរថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន លោកម្ចាស់មានសេចក្តីត្រូវការដោយអារាមិកជន[១] ដែរឬ ។ ព្រះបិលិន្ទវច្ឆឆ្លើយថា បពិត្រមហារាជ ព្រះដ៏មានបុណ្យមិនទាន់អនុញ្ញាតអារាមិកជននៅឡើយទេ ។ ស្តេចទ្រង់មានព្រះឱង្ការថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន បើដូច្នោះ គួរលោកក្រាបទូលសួរព្រះដ៏មានព្រះភាគហើយមកប្រាប់ខ្ញុំវិញ ។ ព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុ ទទួលស្តាប់ព្រះឱង្ការ នៃព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារដោយពាក្យថា សូមថ្វាយព្រះពរ មហារាជ ។ ព្រះបិលិន្ទដ៏មានអាយុ ក៏បានពន្យល់ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារ ឲ្យទ្រង់ឃើញច្បាស់ ឲ្យកាន់យកព្រម ឲ្យអាចហាន ឲ្យត្រេកអរ ដោយពាក្យដែលប្រកបដោយធម៌ ។ លំដាប់នោះ ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារ កាលដែលព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុ បានពន្យល់ឲ្យទ្រង់ឃើញច្បាស់ ឲ្យកាន់យកព្រម ឲ្យអាចហាន ឲ្យត្រេកអរ ដោយពាក្យប្រកបដោយធម៌ រួចហើយក៏ទ្រង់ក្រោកចាកអាសនៈថ្វាយបង្គំព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុ ធ្វើប្រទក្សិណហើយចៀស

១ មនុស្សដែលស្តេចបានវេរផ្តាច់ឲ្យជាអ្នកថែរក្សាវត្ត (រាជ្យពីដើមហៅថាពលព្រះ) ។

២៤៨

បក្កាមិ ។ អថខោ អាយស្មា បិលិន្ទវច្ឆោ ភគវតោ សន្តិកេ ទូតំ ចាហេសិ រាជា ភន្តេ មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ អារាមិកំ ទាតុកាមោ កថំ នុ ខោ ភន្តេ បដិបជ្ជិតព្វន្តិ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ អនុជា-នាមិ ភិក្ខវេ អារាមិកន្តិ ។ ទុតិយម្បិ ខោ រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ យេនាយស្មា បិលិន្ទ-វច្ឆោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ បិលិន្ទវច្ឆំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ អាយស្មន្តំ បិលិន្ទវច្ឆំ ឯតទវោច អនុញ្ញាតោ ភន្តេ ភគវតា អារា-មិកោតិ ។ ឯវំ មហារាជាតិ ។ តេនហិ ភន្តេ អយ្យស្ស អារាមិកំ ទម្មីតិ ។ អថខោ រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ អាយស្មតោ បិលិន្ទវច្ឆស្ស អារាមិកំ ប-ដិស្សុណិត្វា វិស្សរិត្វា ចិរេន សតឹ បដិលភិត្វា អញ្ញតរំ

បេញទៅ ។ ក្រោយពីនោះមក ព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុ បានប្រើបម្រើឲ្យទៅកាន់សំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារ ទ្រង់មានសេចក្តីប្រាថ្នានឹងប្រគេននូវអារាមិកជន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន តើខ្ញុំព្រះអង្គត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេចទៅ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា ហើយត្រាស់ហៅពួកភិក្ខុមកក្នុងពេលនោះថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត (ឲ្យភិក្ខុទទួល) អារាមិកជន ។ ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារ ទ្រង់ចូលទៅកាន់លំនៅព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុ ជាគម្រប់ពីរដង លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុ ហើយគង់នៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារ ទ្រង់គង់ក្នុងទីដ៏សមគួរហើយក៏ទ្រង់មានព្រះឱង្ការដូច្នេះ នឹងព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ព្រះដ៏មានបុណ្យទ្រង់បានអនុញ្ញាតអារាមិកជនហើយឬ ។ ព្រះបិលិន្ទវច្ឆឆ្លើយថា ថ្វាយព្រះពរ មហារាជ ។ ព្រះបាទមាគធសេនិយ-ពិម្ពិសារទ្រង់មានព្រះឱង្ការថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន បើដូច្នោះ ខ្ញុំព្រះករុណានឹងប្រគេនអារាមិកជនដល់លោកម្ចាស់ ។ គ្រានោះឯង ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារទទួលថា នឹងប្រគេនអារាមិកជន ដល់ព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុ ហើយក៏ទ្រង់ភ្លេចទៅ លុះយូរមកទើបបានទ្រង់រឭកឃើញ

សព្វត្ថកំ មហាមត្តំ អាមន្តេសិ យោ មយា ភណេ
អយ្យស្ស អារាមិកោ បដិស្សុតោ ទិន្នោ សោ អារាមិ-
កោតិ ។ ន ខោ ទេវ អយ្យស្ស អារាមិកោ ទិន្នោតិ ។
កីវចិរំ នុ ខោ ភណេ ឥតោ រត្តិ[១] ហោតីតិ ។ អថ-
ខោ សោ មហាមត្តោ រត្តិយោ គណេត្វា[២] រាជានំ មា-
គធំ សេនិយំ ពិម្ពិសារំ ឯតទវោច បញ្ច ទេវ រត្តិស-
តានីតិ ។ តេនហិ ភណេ អយ្យស្ស បញ្ច អារាមិក-
សតានិ ទេហីតិ[៣] ។ ឯវំ ទេវាតិ ខោ សោ មហាមត្តោ
រញ្ញោ មាគធស្ស សេនិយស្ស ពិម្ពិសារស្ស បដិស្សុ-
ណិត្វា អាយស្មតោ បិលិន្ទវច្ឆស្ស បញ្ច អារាមិកស-
តានិ អទាសិ[៤] ។ បាដិយេក្កោ គាមោ និវិសិ ។
អារាមិកគាមកោតិបិ នំ អាហំសុ បិលិន្ទវច្ឆគាមកោ-
តិបិ[៥] នំ អាហំសុ ។

[៩៨] តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា បិលិន្ទ-
វច្ឆោ តស្មឹ គាមកេ កុលុបកោ ហោតិ ។ អថខោ
អាយស្មា បិលិន្ទវច្ឆោ បុព្វណ្ហសមយំ និវាសេត្វា

---

១ ឱ. ហិតំ ។ ២ ឱ. វិគណេត្វា ។ ៣ ឱ. ទេថាតិ ។ ៤ ឱ. បាទាសិ ។
៥ ឱ. បិលិន្ទគាមកោតិបិ ។

ក៏មានព្រះឱង្ការហៅមហាមាត្យម្នាក់ ជាអ្នកសម្រេចរាជការទាំងពួងថា ម្នាលនាយ អារាមិកជនណាដែលអញទទួលថា នឹងប្រគេនដល់លោកម្ចាស់ អារាមិកជននោះ តើអញបានប្រគេនហើយឬ ។ មហាមាត្យក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះសម្មតិទេព ព្រះអង្គមិនទាន់បានប្រគេនអារាមិកជនដល់លោកម្ចាស់នៅឡើយទេ ។ ព្រះបាទពិម្ពិសារទ្រង់សួរថា ម្នាលនាយ តាំងពីថ្ងៃនោះ មកដល់ឥឡូវនេះ តើយូរប៉ុន្មានរាត្រីហើយ ។ មហាមាត្យនោះ បានរាប់រាត្រីទាំងឡាយ (ឃើញ) ហើយក៏ក្រាបបង្គំទូលព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារក្នុងពេលនោះដូច្នេះថា បពិត្រព្រះសម្មតិទេព (បើគិតតាំងពីថ្ងៃនោះដល់មកថ្ងៃនេះ) ចំនួនប្រាំរយរាត្រីហើយ ។ ស្តេចទ្រង់មានព្រះឱង្ការថា ម្នាលនាយ បើដូច្នោះ ចូរអ្នកឯងប្រគេនអារាមិកជនប្រាំរយនាក់ដល់លោកម្ចាស់ចុះ ។ មហាមាត្យនោះ ទទួលស្តាប់ព្រះឱង្ការព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារដោយពាក្យថា ព្រះករុណាថ្ងៃវិសេស ហើយក៏ប្រគេនអារាមិកជនប្រាំរយនាក់ ដល់ព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុ ។ (ចាប់ដើមពីនោះមក) ស្រុក (នោះ) ក៏តាំងនៅជាស្រុកមួយដោយឡែក ។ ពួកជនក៏ហៅស្រុកនោះថា អារាមិកគ្រាមខ្លះ បិលិន្ទវច្ឆគ្រាមខ្លះ ។

[៩៤] សម័យនោះឯង ព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុជាជីតុន[១] ក្នុងស្រុកនោះ ។ គ្រានោះឯង ព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុស្លៀកស្បង់អំពីព្រឹក

១ ជាអ្នកធ្លាប់ចូលទៅមកក្នុងត្រកូល ។

បត្តចីវរមាទាយ បិលិន្ទវច្ឆគាមកំ បិណ្ឌាយ ចាវិសិ ។ តេន ខោ បន សមយេន តស្មឹ គាមកេ ឧស្សវោ ហោតិ ។ ទារកា អលង្កតា មាលាកិតា កីឡន្តិ ។ អថខោ អាយស្មា បិលិន្ទវច្ឆោ បិលិន្ទវច្ឆគាមកេ សប-ទានំ បិណ្ឌាយ ចរមានោ យេន អញ្ញតរស្ស អារាមិកស្ស និវេសនំ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ និសីទិ ។ តេន ខោ បន សមយេន តស្សា អារាមិ-កិនិយា ធីតា អញ្ញេ ទារកេ អលង្កតេ មាលាកិតេ បស្សិត្វា រោទតិ មាលំ មេ ទេថ អលង្ការំ មេ ទេ-ថាតិ ។ អថខោ អាយស្មា បិលិន្ទវច្ឆោ តំ អារាមិកិនឹ ឯតទវោច កិស្សាយំ ទារិកា រោទតីតិ ។ អយំ ភន្តេ ទារិកា អញ្ញេ ទារកេ អលង្កតេ មាលាកិតេ បស្សិត្វា រោទតិ មាលំ មេ ទេថ អលង្ការំ មេ ទេថាតិ កុតោ អម្ហាកំ ទុគ្គតានំ មាលា កុតោ អលង្ការោតិ ។ អថខោ

ហើយប្រដាប់ដោយបាត្រនិងចីវរ ចូលទៅកាន់បិលិន្ទវច្ឆគ្រាម ដើម្បីបិណ្ឌ-បាត ។ សម័យនោះឯង ក្នុងស្រុកនោះមានល្បែងមហោស្រព ។ ពួកទា-រក[១] ក៏បានប្រដាប់ខ្លួនស្អិតស្អាង ដោយកម្រងផ្កាហើយលេងមហោស្រព ។ ក្នុងពេលនោះ ព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុ បានត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាតតាមលំ-ដាប់ច្រកក្នុងបិលិន្ទវច្ឆគ្រាម ហើយចូលទៅកាន់ផ្ទះអារាមិកជនម្នាក់ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏គង់លើអាសនៈដែលគេក្រាលប្រគេន ។ សម័យនោះឯង ធីតា[២]របស់ប្រពន្ធអារាមិកជននោះឃើញពួកទារកដទៃ ប្រដាប់ខ្លួនស្អិតស្អាងដោយកម្រងផ្កា ក៏យំទាថា អ្នកម៉ែ ចូរឲ្យកម្រងផ្កាដល់ខ្ញុំ អ្នកម៉ែ ចូរឲ្យគ្រឿងប្រដាប់ដល់ខ្ញុំ ។ ក្នុងពេលនោះ ព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុបានពោលពាក្យនេះ នឹងប្រពន្ធរបស់អារាមិកជននោះថា ព្រោះហេតុអ្វីបានជាទារិកា[៣] នេះយំ ។ ប្រពន្ធរបស់អារាមិកជននោះឆ្លើយថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ទារិកានេះឃើញពួកទារកដទៃ ប្រដាប់ខ្លួនស្អិតស្អាងដោយកម្រងផ្កា ក៏យំទាថា អ្នកម៉ែ ចូរឲ្យកម្រងផ្កាដល់ខ្ញុំ អ្នកម៉ែ ចូរឲ្យគ្រឿងប្រដាប់ដល់ខ្ញុំដូច្នេះ ឯយើងខ្ញុំទាំងឡាយ ជាអ្នកកំសត់នឹងបានកម្រងផ្កាមកពីណា នឹងបានគ្រឿងប្រដាប់មកពីណា ។ គ្រានោះឯង ព្រះបិលិន្ទវច្ឆ

---

១ ក្មេងប្រុស ។ ២ កូនស្រី ។ ៣ ក្មេងស្រី ។

អាយស្មា បិលិន្ទវច្ឆោ អញ្ញតរំ តិណណ្ឌុបកំ គហេត្វា តំ អារាមិកិនឹ ឯតទវោច ហន្ទិមំ តិណណ្ឌុបកំ តស្សា ទារិកាយ សីសេ បដិមុញ្ចាហីតិ[1] ។ អថខោ សា អារាមិកិនី តំ តិណណ្ឌុបកំ គហេត្វា តស្សា ទារិកាយ សីសេ បដិមុញ្ចិ ។ សា អហោសិ សុវណ្ណមាលា អភិរូបា ទស្សនីយា បាសាទិកា ។ នត្ថិ តាទិសា រញ្ញោបិ អន្តេបុរេ សុវណ្ណមាលា ។ មនុស្សា រញ្ញោ មាគធស្ស សេនិយស្ស ពិម្ពិសារស្ស អារោចេសុំ អមុកស្ស ទេវ អារាមិកស្ស ឃរេ សុវណ្ណមាលា អភិរូបា ទស្សនីយា បាសាទិកា នត្ថិ តាទិសា ទេវស្សាបិ អន្តេបុរេ សុវណ្ណមាលា កុតោ តស្ស ទុគ្គតស្ស និស្សំសយំ ចោរិកាយ អាភតាតិ ។ អថខោ រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ តំ អារាមិកកុលំ ពន្ធាបេសិ ។ ទុតិយម្បិ ខោ អាយស្មា បិលិន្ទវច្ឆោ បុព្វណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ បិលិន្ទវច្ឆគាមិកំ បិណ្ឌាយ បាវិសិ បិលិន្ទវច្ឆគាមកេ សបទានំ បិណ្ឌាយ ចរមានោ យេន តស្ស អារាមិកស្ស និវេសនំ

[1] ឱ. បដិមុញ្ចាតិ ។

ដ៏មានអាយុ ចាប់យករង្វេលស្មៅមួយហើយ និយាយដូច្នេះនឹងប្រពន្ធអារា-មិកជននោះថា បើដូច្នោះ មានតែនាង ចូរបំពាក់រង្វេលស្មៅនេះ លើក្បាលទា-រិកានោះចុះ ។ ទើបប្រពន្ធអារាមិកជននោះ ក៏ចាប់យករង្វេលស្មៅនោះហើយ បំពាក់លើក្បាលទារិកានោះ ។ រង្វេលស្មៅនោះ ក៏ក្លាយទៅជាកម្រងផ្កាមាស ល្អល្អះ គួរពិតពិលរមិលមើល ជាទីនាំឲ្យកើតសេចក្តីជ្រះថ្លា ។ ទុកជាខាងក្នុងព្រះរាជវាំង ក៏រកកម្រងផ្កាមាសបែបនោះគ្មាន ។ ពួកមនុស្សក៏ក្រាបបង្គំទូលព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារថា បពិត្រព្រះសម្មតិទេព ក្នុងផ្ទះអារាមិកជនឯណោះ មានកម្រងផ្កាមាស ល្អល្អះ គួរពិតពិលរមិលមើល ជាទីនាំឲ្យកើតសេចក្តីជ្រះថ្លា ទុកជាខាងក្នុងវាំងរបស់ព្រះករុណា ក៏រកកម្រងផ្កាមាសបែបនោះគ្មានដែរ អារាមិកជននោះជាអ្នកកំសត់ទេ នឹងមានកម្រងផ្កាមាសពីណា ប្រាកដជាវាលួចគេមកមិនខានឡើយ ។ ក្នុងវេលានោះ ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារ ទ្រង់ប្រើឲ្យមនុស្សទៅចាប់ចងត្រ-កូលអារាមិកជននោះ ។ លុះវេលាព្រឹកព្រហាមឡើងជាថ្ងៃគម្រប់ពីរ ព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុ ស្លៀកស្បង់ប្រដាប់ដោយបាត្រ និងចីវរហើយចូលទៅបិណ្ឌបាតឯបិលិន្ទវច្ឆគ្រាម កាលបើត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាត តាមលំដាប់ច្រកក្នុងបិលិន្ទវច្ឆគ្រាមហើយក៏ចូលទៅរកផ្ទះអារាមិកជននោះ លុះចូលទៅដល់

តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា បដិវិស្សកេ បុច្ឆិ កហំ ឥធំ[១] អារាមិកកុលំ គតន្តិ ។ ឯតិស្សា ភន្តេ សុវណ្ណមាលាយ ការណា រញ្ញា ពន្ធាបិតន្តិ ។ អថខោ អាយស្មា បិលិន្ទវច្ឆោ យេន រញ្ញោ មាគធស្ស សេនិយស្ស ពិម្ពិសារស្ស និវេសនំ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ និសីទិ ។ អថខោ រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ យេនាយស្មា បិលិន្ទវច្ឆោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ បិលិន្ទវច្ឆំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នំ ខោ រាជានំ មាគធំ សេនិយំ ពិម្ពិសារំ អាយស្មា បិលិន្ទវច្ឆោ ឯតទវោច កិស្ស មហារាជ អារាមិកកុលំ ពន្ធាបិតន្តិ ។ តស្ស ភន្តេ អារាមិកស្ស ឃរេ សុវណ្ណមាលា អភិរូបា ទស្សនីយា បាសាទិកា នត្ថិ តាទិសា អម្ហាកំបិ អន្តេបុរេ សុវណ្ណមាលា កុតោ តស្ស ទុគ្គតស្ស និស្សំសយំ ចោរិកាយ អាភតាតិ ។ អថខោ អាយស្មា បិលិន្ទវច្ឆោ រញ្ញោ មាគធស្ស សេនិយស្ស ពិម្ពិសារស្ស បាសាទំ សុវណ្ណន្តិ អធិមុច្ចិ ។ សោ អហោសិ សព្វសោវណ្ណ-

១ ឱ. ឥមំ ។

ហើយក៏សួរពួកមនុស្សដែលនៅជិតខាងថា ត្រកូលអារាមិកជននេះ តើទៅឯណា ។ ពួកមនុស្សដែលនៅជិតខាងឆ្លើយថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ត្រកូលអារាមិកជន ស្តេចឲ្យចាប់ចងអស់ទៅហើយ ព្រោះហេតុតែកម្រងផ្កាមាស (ដែលលោកម្ចាស់ឲ្យទៅ) នុ៎ះ ។ ឯព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុ ក៏ចូលទៅកាន់ព្រះរាជនិវេសន៍របស់ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏គង់លើអាសនៈដែលគេក្រាលប្រគេន ។ គ្រានោះ ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារ ចូលទៅរកព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុហើយគង់ក្នុងទីសមគួរ ។ លុះព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារ គង់ក្នុងទីសមគួរហើយ ព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុបានថ្វាយព្រះពរដូច្នេះថា បពិត្រមហារាជ ហេតុអ្វី បានជាព្រះអង្គឲ្យគេចាប់ចងត្រកូលអារាមិកជនមក ។ ព្រះបាទពិម្ពិសារឆ្លើយថា បពិត្រលោកម្ចាស់ ព្រោះក្នុងផ្ទះអារាមិកជននោះ មានកម្រងផ្កាមាសល្អល្អះ គួរពិតពិលរមិលមើល ជាទីនាំឲ្យកើតសេចក្តីជ្រះថ្លា ទុកជាខាងក្នុងវាំងរបស់ខ្ញុំ ក៏រកកម្រងផ្កាបែបនេះគ្មានដែរ អារាមិកជននោះជាមនុស្សកំសត់ទេ នឹងមានកម្រងផ្កាមាសពីណា ប្រាកដជាវាលួចគេមកមិនខានឡើយ ។ គ្រានោះ ព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុបានអធិដ្ឋាន ប្រាសាទរបស់ព្រះបាទមាគធសេ-និយពិម្ពិសារឲ្យទៅជាមាស (មួយរំពេច) ។ ប្រាសាទនោះក៏ក្លាយទៅជា

មយោ ។ ឥទំ បន តេ មហារាជ តាវពហុំ សុវណ្ណំ កុតោតិ ។ អញ្ញាតំ ភន្តេ អយ្យស្សេវេសោ[១] ឥទ្ធានុភាវោតិ តំ អារាមិកកុលំ មុញ្ចាបេសិ ។

[៩៨] មនុស្សា អយ្យេន កិរ បិលិន្ទវច្ឆេន សរាជិកាយ បរិសាយ ឧត្តរិមនុស្សធម្មំ ឥទ្ធិបាដិហារិយំ ទស្សិតន្តិ អត្តមនា អភិប្បសន្នា អាយស្មតោ បិលិន្ទវច្ឆស្ស បញ្ច ភេសជ្ជានិ អភិហរឹសុ សេយ្យថីទំ សប្បឹ នវនីតំ តេលំ មធុំ ផាណិតំ ។ បកតិយាបិ ចាយស្មា បិលិន្ទវច្ឆោ លាភី ហោតិ ។ បញ្ចន្នំ ភេសជ្ជានំ លទ្ធំ លទ្ធំ បរិសាយ វិស្សជ្ជេតិ ។ បរិសា ចស្ស ហោតិ ពាហុល្លិកា លទ្ធំ លទ្ធំ កោលម្ពេបិ ឃដេបិ បូរេត្វា បដិសាមេតិ បរិស្សាវនានិបិ ថវិកាយោបិ បូរេត្វា វាតបានេសុ លគ្គេតិ ។ តានិ ឱលីនវិលីនានិ តិដ្ឋន្តិ ។ ឧន្ទូរេហិបិ វិហារា ឱកិណ្ណវិកិណ្ណា ហោន្តិ ។ មនុស្សា វិហារចារិកំ អាហិណ្ឌន្តា បស្សិត្វា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ អន្តោកោដ្ឋាគារិកា

---

១ ឱ. អយ្យស្ស ឯសោ ។

មាសសុទ្ធ ។ ព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុថ្វាយព្រះពរសួរថា បពិត្រមហារាជ មាសច្រើនម្ល៉េះនេះ តើព្រះអង្គបានមកពីណា ។ ព្រះបាទពិម្ពិសារឆ្លើយថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន មាសនេះខ្ញុំដឹងហើយ នេះជាឥទ្ធានុភាពរបស់លោកម្ចាស់ទេតើ មានបន្ទូលដូច្នោះហើយ ក៏ឲ្យគេដោះលែងត្រកូលអារាមិកជននោះទៅ ។

[៩៥] ពួកមនុស្សបានឮដំណឹងថា ព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុ សំដែងឥទ្ធិបាដិហារ្យ ជាឧត្តរិមនុស្សធម្មដល់បរិសទ្យ ព្រមទាំងស្តេចហើយ ក៏មានចិត្តត្រេកអរជ្រះថ្លានាំគ្នាយកភេសជ្ជៈទាំង ៥ គឺ ទឹកដោះរាវ ១ ទឹកដោះខាប់ ១ ប្រេង ១ ទឹកឃ្មុំ ១ ស្ករអំពៅ ១ មកប្រគេនព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុ ។ ឯព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុ បានលាភមកហើយក៏តែងចាត់ចែងបណ្តាភេសជ្ជៈទាំង ៥ ភេសជ្ជៈណាមួយដែលលោកបានមក ៗ (នោះ) ដល់បរិសទ្យជាធម្មតា ។ ចំណែកខាងបរិសទ្យរបស់ព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុនោះ ជាមនុស្សល្មោភច្រើន តែងយកភេសជ្ជៈទាំងអម្បាលម៉ាន ដែលខ្លួនបានមក ៗ ទុកដាក់ពេញថ្លាងខ្លះ ពេញក្អមខ្លះ ពេញសំពត់តម្រងទឹកខ្លះ ពេញថង់ខ្លះ ហើយព្យួរទុកពាល់ ៗ បង្អួច ។ ភេសជ្ជៈទាំងនោះហៀរហូរកំពប់ខ្ចាយ ។ កុដិក៏ដេរដាស់ដោយពួកកណ្តុរ ។ ពួកមនុស្សដើរទៅកាន់វិហារចារិកបានឃើញហើយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា

ឥមេ សមណា សក្យបុត្តិយា សេយ្យថាបិ រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោតិ ។ អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ តេសំ មនុស្សានំ ឧជ្ឈាយន្តានំ ខីយន្តានំ វិបាចេន្តានំ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ភិក្ខូ ឯវរូបាយ ពាហុល្លាយ ចេតេស្សន្តី-តិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ សច្ចំ កិរ ភិក្ខវេ ភិក្ខូ ឯវរូបាយ ពាហុល្លាយ ចេតេន្តី-តិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ បេ ។ វិគរហិត្វា ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ យានិ ខោ បន តានិ គិលានានំ ភិក្ខូនំ បដិសាយនីយានិ ភេសជ្ជានិ សេយ្យថីទំ សប្បិ នវនីតំ តេលំ មធុ ផាណិតំ តានិ បដិគ្គហេត្វា សត្តាហ-បរមំ សន្និធិការកំ បរិភុញ្ជិតព្វានិ តំ អតិក្កាមយតោ យថាធម្មោ ការេតព្វោតិ ។

ភេសជ្ជអនុញ្ញាតភាណវារំ បឋមំ ។

ពួកសមណៈជាសក្យបុត្រនេះ មានរបស់ទុកដាក់ក្នុងឃ្លាំង ដូចជាព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារដែរ ។ ពួកភិក្ខុបានឮមនុស្សទាំងនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ហើយ ។ ពួកភិក្ខុណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកភិក្ខុមិនគួរនឹងមកសន្សំ (ភេសជ្ជៈ) ដោយសេចក្តីល្មោភច្រើនបែបដូច្នេះសោះ ។ ទើបភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាពួកភិក្ខុសន្សំ (ភេសជ្ជៈ) ដោយសេចក្តីល្មោភច្រើនបែបដូច្នេះ ពិតមែនឬ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ពិតមែន ។ បេ ។ ព្រះសម្ពុទ្ធទ្រង់តិះដៀល ហើយទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ភេសជ្ជៈទាំងឡាយណាដែលពួកភិក្ខុមានជំងឺ គប្បីលិទ្ធ ភ្លក់ (ឆាន់) បាន គឺ ទឹកដោះរាវ ១ ទឹកដោះខាប់ ១ ប្រេង ១ ទឹកឃ្មុំ ១ ស្ករអំពៅ ១ ភិក្ខុទទួលភេសជ្ជៈទាំងនោះហើយត្រូវទុកដាក់ឆាន់បានកំណត់ត្រឹម ៧ ថ្ងៃ ជាយ៉ាងយូរបំផុត បើភិក្ខុទុកភេសជ្ជៈទាំងនោះ ឲ្យកន្លងហួសពីកំណត់នោះទៅ ត្រូវវិនយធរឲ្យភិក្ខុនោះធ្វើតាមធម៌[១] ។

ចប់ វារៈសំដែងអំពីភេសជ្ជៈដែលព្រះមានព្រះភាគអនុញ្ញាតជាបឋម ។

---

១ ត្រូវឲ្យភិក្ខុនោះសំដែងអាបត្តិបាចិត្តិយចេញ ។

ភេសជ្ជក្ខន្ធកេ កង្ខារេវតត្ថេរវត្ថុម្ហិ គុឡកថា

[៩៦] អថខោ ភគវា សាវត្ថិយំ យថាភិរន្តំ វិហរិត្វា យេន រាជគហំ តេន ចារិកំ បក្កាមិ ។ អទ្ទសា ខោ អាយស្មា កង្ខារេវតោ អន្តរាមគ្គេ គុឡករណំ ឱក្កមិត្វា គុឡេ បិដ្ឋម្បិ ឆារិកំបិ បក្ខិបន្តេ ទិស្វាន អកប្បិយោ គុឡោ សាមិសោ ន កប្បតិ គុឡោ វិកាលេ បរិភុញ្ជិតុន្តិ កុក្កុច្ចាយន្តោ សបរិសោ គុឡំ ន បរិភុញ្ជតិ ។ យេបិស្ស សោតព្វំ មញ្ញន្តិ តេបិ គុឡំ ន បរិភុញ្ជន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ កិមត្ថា-យ[១] ភិក្ខវេ គុឡេ បិដ្ឋម្បិ ឆារិកំបិ បក្ខិបន្តីតិ ។ ពន្ធនត្ថាយ ភគវាតិ ។ សចេ ភិក្ខវេ ពន្ធនត្ថាយ គុឡេ បិដ្ឋម្បិ ឆារិកំបិ បក្ខិបន្តិ សោ ច គុឡោត្វេវ សំខ្យំ[២] គច្ឆតិ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ យថាសុខំ គុឡំ បរិភុញ្ជិតុន្តិ ។ អទ្ទសា ខោ អាយស្មា កង្ខារេវតោ

១ ឱ. កិមត្ថិយា ។ ២ ឱ. សង្ខំ ។

[៩៦] គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់គង់ទៀបក្រុងសាវត្ថី គួរតាមព្រះអធ្យាស្រ័យហើយ ទ្រង់យាងទៅកាន់ចារិកក្រុងរាជគ្រឹះ ។ ព្រះកង្ខារេវតដ៏មានអាយុបានចូលដើរទៅកាន់កន្លែងធ្វើស្ករអំពៅ ក្នុងពាក់កណ្តាលផ្លូវ ហើយបានឃើញពួកជនកំពុងដាក់ម្សៅខ្ចុះ ផេះខ្ចុះលាយក្នុងស្ករអំពៅ លុះឃើញហើយ ក៏មានសេចក្តីរង្កៀសថា ស្ករអំពៅលាយដោយអាមិសៈជាអកប្បិយៈ ប្រហែលជាស្ករអំពៅមិនគួរភិក្ខុនឹងឆាន់ ក្នុងវេលាវិកាលទេដឹង (កាលរង្កៀសដូច្នេះហើយ) ព្រមទាំងបរិសទ្យ ក៏មិនហ៊ានឆាន់ដុំស្ករអំពៅឡើយ ។ ពួកភិក្ខុណាសំគាល់ពាក្យព្រះរេវតនោះថា ជាពាក្យគួរស្តាប់បាន ភិក្ខុទាំងនោះក៏មិនហ៊ានឆាន់ស្ករអំពៅដែរ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកជនដាក់ម្សៅខ្ចុះ ផេះខ្ចុះ លាយក្នុងស្ករអំពៅដើម្បីប្រយោជន៍អ្វី ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដើម្បីប្រយោជន៍ឲ្យស្អិត ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើគេដាក់ម្សៅខ្ចុះ ផេះខ្ចុះលាយក្នុងស្ករអំពៅគ្រាន់តែឲ្យស្អិត (ប៉ុណ្ណោះទេ) ស្ករអំពៅនោះនៅរាប់ថា ជាស្ករអំពៅដដែល ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឆាន់ស្ករអំពៅ (នោះ) បានតាមសប្បាយ ។ ព្រះកង្ខារេវត

អន្តរាមគ្គេ វច្ចំ មុត្តំ ជាតំ បស្សិត្វា អកាប្បិយា មុត្តា បក្កាមិ មុត្តា ជាយន្តីតិ កុក្កុច្ចាយន្តោ សបរិសោ មុត្តំ ន បរិភុញ្ជតិ ។ យេបិស្ស សោតព្ពំ មញ្ញន្តិ តេបិ មុត្តំ ន បរិភុញ្ជន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ សចេ ភិក្ខវេ បក្កាមិ មុត្តា ជាយន្តិ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ យថា សុខំ មុត្តំ បរិភុញ្ជិតុន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្ស ភិក្ខុនោ ឧទរវាតាពាធោ ហោតិ ។ សោ លោណសោចិរកំ[១] អបាយិ ។ តស្ស សោ ឧទរវាតាពាធោ

១ ឱ. លោណសោវីរកំ ។

ដ៏មានអាយុបានឃើញសណ្តែកបាយដុះលើដុំលាមក ក្នុងទីពាក់កណ្តាលផ្លូវ លុះឃើញហើយក៏រង្កៀសថា សណ្តែកបាយជាអកប្បិយៈ ទុកជាចម្អិនហើយ សណ្តែកបាយក៏គង់តែដុះឡើងខ្លះទៀត កាលរង្កៀសដូច្នេះហើយ ព្រមទាំងបរិសទ្យក៏មិនហ៊ានឆាន់សណ្តែកបាយឡើយ ។ ពួកភិក្ខុណាសំគាល់ពាក្យព្រះកង្ខារេវតនោះថា ជាពាក្យគួរស្តាប់បាន ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏មិនហ៊ានឆាន់សណ្តែកបាយដែរ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើសណ្តែកបាយ ដែលគេចម្អិនហើយ នៅតែដុះឡើងខ្លះទៀត ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឆាន់សណ្តែកបាយ (នោះ) បានតាមសប្បាយ ។ ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូបមានអាពាធកើតអំពីខ្យល់ក្នុងពោះ ។ ភិក្ខុនោះបានផឹកថ្នាំឈ្មោះលោណសោចិរកៈ[១] ។ ភិក្ខុនោះ

---

១ អដ្ឋកថា កែតតិយបារាជិកថា ថ្នាំឈ្មោះលោណសោចិរកនោះគេធ្វើដាក់ផ្លែសម៉ កន្ទួតព្រៃ សម៉ពិភេគគ្រឿងចត់និងស្រូវទាំងពួងមានស្រូវសាលីជាដើម និងអបរណ្ណជាតិមានសណ្តែកលូជាដើម និងបាយនៃស្រូវ ៧ ប្រការមានស្រូវសាលីជាដើម និងផ្លែឈើទាំងពួងមានផ្លែចេកជាដើម និងលម្ពង់ឈើទាំងពួង មានលម្ពង់ផ្តៅនិងកាកោះជាដើមនិងត្រីសាច់ និងភេសជ្ជជាច្រើនមានទឹកឃ្មុំ ទឹកអំពៅ អំបិលសិន្ធវជាដើម ហើយត្រាំក្នុងភាជនបិទមាត់ភាជនឲ្យជិតទុកឲ្យយូរកំណត់ ១ ឆ្នាំ ២ ឆ្នាំ ឬ ៣ ឆ្នាំក៏បាន ។ ថ្នាំនោះក៏ឆ្អិនល្អមានពណ៌ដូចទឹកផ្លែព្រីងសម្រាប់ឆាន់កែរោគខ្យល់ ក្អក ឃ្លង់ ស្គមលឿងនិងឫសដូងបាទជាដើម ម្យ៉ាងទៀតជាថ្នាំសម្រាប់ឆាន់ក្រោយបាយ ។

បដិបស្សម្ភិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុ-
ជានាមិ ភិក្ខវេ យថាសុខំ តិលានស្ស លោណសោ-
ចិរកំ អគិលានស្ស ឧទកសម្ភិន្នំ បានបរិភោគេ ន
បរិភុញ្ជិតុន្តិ ។

[៩៧] អថខោ ភគវា អនុបុព្វេន ចារិកំ ចរមានោ
យេន រាជគហំ តទវសរិ ។ តត្រ សុទំ ភគវា រាជគហេ
វិហរតិ វេឡុវនេ កលន្ទកនិវាបេ ។ តេន ខោ បន សម-
យេន ភគវតោ ឧទរវាតាពាធោ ហោតិ ។ អថខោ អា-
យស្មា អានន្ទោ បុព្វេបិ ភគវតោ ឧទរវាតាពាធោ តេកា-
ដុលាយ យាគុយា ផាសុ ហោតីតិ សាមំ តិលំបិ តណ្ឌុ-
លំបិ មុគ្គំបិ វិញ្ញាបេត្វា អន្តោ វាសេត្វា អន្តោ សាមំ
បចិត្វា ភគវតោ ឧបនាមេសិ បិវតុ ភគវា តេកាដុលំ
យាគុន្តិ ។ ជានន្តាបិ តថាគតា បុច្ឆន្តិ ជានន្តាបិ ន

ក៏បាត់អាពាធកើតអំពីខ្យល់ក្នុងពោះនោះទៅ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូល ដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឈឺ ឆាន់ថ្នាំឈ្មោះលោណសោចិរកៈ (នោះ) បានតាមសប្បាយ ឲ្យភិក្ខុមិនឈឺឆាន់ថ្នាំលាយទឹកដោយវិធីប្រើប្រាស់ដូចទឹក (មានទឹកផ្លែស្វាយជាដើម) បាន ។

[៩៧] គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់យាងទៅកាន់ចារិក ដោយលំដាប់ បានដល់ទៅក្រុងរាជគ្រឹះ ។ បានឮថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់គង់នៅវត្តវេឡុវនកលន្ទកនិវាបស្ថាន ក្បែរក្រុងរាជគ្រឹះនោះ ។ សម័យនោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់អាពាធកើតអំពីខ្យល់ក្នុងព្រះឧទរ ។ គ្រានោះ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុគិតថា កាលអំពីមុនព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់អាពាធកើតអំពីខ្យល់ក្នុងព្រះឧទរ ទ្រង់សះស្បើយទៅវិញ ព្រោះ (សោយ) បបរឈ្មោះតេកដុលា[១] (លុះគិតដូច្នោះហើយ) ក៏សូមល្ងខ្លះ អង្ករខ្លះ សណ្តែកបាយខ្លះ (បានហើយ) ទុកខាងក្នុងអកប្បិយកុដិ ដោយខ្លួនឯង ចម្អិនខាងក្នុងអកប្បិយកុដិដោយខ្លួនឯង ទើបបង្អោនទៅថ្វាយព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយក្រាបបង្គំទូលថា សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សោយនូវបបរឈ្មោះតេកដុលា ។ ព្រះតថាគតទាំងឡាយ ទ្រង់ជ្រាបនូវហេតុហើយសួរក៏មាន ទ្រង់ជ្រាប់ហើយ

១ បបរលាយដោយរបស់បីយ៉ាងគឺ ល្ង អង្ករនិងសណ្តែក ។

បុច្ឆន្តិ កាលំ វិទិត្វា បុច្ឆន្តិ កាលំ វិទិត្វា ន បុច្ឆន្តិ អត្ថសញ្ហិតំ តថាគតា បុច្ឆន្តិ នោ អនត្ថសញ្ហិតំ អនត្ថសញ្ហិតេ សេតុឃាតោ តថាគតានំ ។ ទ្វីហាការេហិ ពុទ្ធា ភគវន្តោ ភិក្ខូ បដិបុច្ឆន្តិ ធម្មំ វា ទេសេស្សាម សាវកានំ វា សិក្ខាបទំ បញ្ញាបេស្សាមាតិ ។ អថខោ ភគវា អាយស្មន្តំ អានន្ទំ អាមន្តេសិ កុតាយំ អានន្ទ យាគូតិ ។ អថខោ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា អននុច្ឆវិកំ[១] អានន្ទ អននុលោមិកំ អប្បដិរូបំ អស្សាមណកំ អកប្បិយំ អករណីយំ កថំ ហិ នាម ត្វំ អានន្ទ ឯវរូបាយ ពាហុល្លាយ ចេតេស្សសិ យម្បិ អានន្ទ អន្តោ វុត្ថំ តម្បិ អកប្បិយំ យម្បិ អន្តោ បក្កំ តម្បិ

១ ឱ. អននុច្ឆវិយំ ។

មិនសួរក៏មាន ទ្រង់ជ្រាបច្បាស់នូវកាលគួរហើយសួរក៏មាន ទ្រង់ជ្រាបច្បាស់នូវកាលគួរហើយមិនសួរក៏មាន ឯព្រះតថាគតទាំងឡាយ ព្រះអង្គតែងសួរ តែការណ៍ណា ដែលប្រកបដោយប្រយោជន៍ ការដែលមិនប្រកបដោយប្រយោជន៍ ព្រះអង្គមិនសួរឡើយ ព្រោះព្រះតថាគតទាំងឡាយទ្រង់បានផ្តាច់បង់នូវកម្ម មិនប្រកបដោយប្រយោជន៍ទាំងឡាយ ដោយអរិយមគ្គជ្រះស្រឡះហើយ ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគទាំង-ឡាយ រមែងទ្រង់សួរពួកភិក្ខុដោយអាការពីរយ៉ាង គឺ សួរដើម្បីសំដែងធម៌ម្យ៉ាង ដើម្បីនឹងបញ្ញត្តសិក្ខាបទដល់សាវកទាំងឡាយម្យ៉ាង ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហៅព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុមកហើយ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលអានន្ទ បបរនេះបានមកពីណា ។ ទើបព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា ម្នាលអានន្ទ កម្មដែលអ្នកធ្វើនេះមិនសមគួរ មិនត្រូវទំនង មិនត្រូវបែប មិនជារបស់សមណៈ មិនគប្បី មិនគួរធ្វើទេ ម្នាលអានន្ទ អ្នកឯងមិនសមបើនឹងត្រិះរិះដើម្បីសេចក្តីប្រាថ្នាច្រើនមានសភាពយ៉ាងនេះទេ ម្នាលអានន្ទ អាមិសៈណាដែលភិក្ខុទុកខាងក្នុង (អកប្បិយកុដិ) អាមិសៈនោះ ក៏ទៅជាអកប្បិយៈ (មិនគួរ) ដែរ អាមិសៈណាដែលភិក្ខុចម្អិនខាងក្នុងអកប្បិយកុដិ អាមិសៈនោះ

២៤៩

ភេសជ្ជក្ខន្ធកេ អន្តោ វុត្ថំ អន្តោ បក្កំ សាមំ បក្កំ

អកប្បិយំ យទិបិ សាមំ បក្កំ តទបិ អកប្បិយំ នេតំ អានន្ទ អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ ។ បេ ។ វិគរហិត្វា ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ ន ភិក្ខវេ អន្តោ វុត្ថំ អន្តោ បក្កំ សាមំ បក្កំ បរិភុញ្ជិតព្វំ យោ បរិភុញ្ជេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អន្តោ ចេ ភិក្ខវេ វុត្ថំ អន្តោ បក្កំ សាមំ បក្កំ តញ្ចេ បរិភុញ្ជេយ្យ អាបត្តិ តិណ្ណំ ទុក្កដានំ ។ អន្តោ ចេ ភិក្ខវេ វុត្ថំ អន្តោ បក្កំ អញ្ញេហិ បក្កំ តញ្ចេ បរិភុញ្ជេយ្យ អាបត្តិ ទ្វិន្នំ ទុក្កដា-នំ ។ អន្តោ ចេ ភិក្ខវេ វុត្ថំ ពហិ បក្កំ សាមំ បក្កំ តញ្ចេ បរិភុញ្ជេយ្យ អាបត្តិ ទ្វិន្នំ ទុក្កដានំ ។ ពហិ ចេ ភិក្ខវេ វុត្ថំ អន្តោ បក្កំ សាមំ បក្កំ

ក៏ទៅជាអកប្បិយៈដែរ អាមិសៈណាដែលភិក្ខុចម្អិនដោយខ្លួនឯង អាមិសៈនោះ ក៏ទៅជាអកប្បិយៈដែរ ម្នាលអានន្ទអំពើដែលអ្នកធ្វើនេះ មិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជន ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ។ បេ ។ ទ្រង់បន្ទោសហើយ ទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា រួចត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនគប្បីឆាន់អាមិសៈ ដែលជាអន្តោវុត្ថ (ភោជនដែលភិក្ខុទុកខាងក្នុងអកប្បិយកុដិ) អាមិសៈដែលជាអន្តោបក្ក (ភោជន ដែលភិក្ខុចម្អិនក្នុងអកប្បិយកុដិ) អាមិសៈដែលជាសាមបក្ក (ភោជន ដែលភិក្ខុចម្អិនដោយខ្លួនឯង) ទេ ភិក្ខុណាឆាន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុទុកភោជន ខាងក្នុងអកប្បិយកុដិផង ចម្អិនខាងក្នុងអកប្បិយកុដិផង ចម្អិនដោយខ្លួនឯងផង បើភិក្ខុឆាន់ភោជននោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដបី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុទុកភោជនខាងក្នុងអកប្បិយកុដិ ចម្អិនខាងក្នុងអកប្បិយកុដិ តែប្រើពួកអ្នកដទៃចម្អិនឲ្យ បើភិក្ខុឆាន់ភោជននោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដពីរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុទុកភោជនខាងក្នុងអកប្បិយកុដិ ចម្អិនខាងក្រៅអកប្បិយកុដិ តែភិក្ខុចម្អិនខ្លួនឯង បើភិក្ខុឆាន់ភោជននោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដពីរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុទុកភោជនខាងក្រៅអកប្បិយកុដិ ចម្អិនខាងក្នុងអកប្បិយកុដិ តែភិក្ខុចម្អិនខ្លួនឯង បើភិក្ខុ

តញ្ចេ បរិភុញ្ជេយ្យ អាបត្តិ ទ្វិន្នំ ទុក្កដានំ ។ អដ្ឋោ ចេ ភិក្ខវេ វុត្ថំ ពហិ បក្កំ អញ្ញេហិ បក្កំ តញ្ចេ បរិភុញ្ជេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ពហិ ចេ ភិក្ខវេ វុត្ថំ អដ្ឋោ បក្កំ អញ្ញេហិ បក្កំ តញ្ចេ បរិភុញ្ជេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ពហិ ចេ ភិក្ខវេ វុត្ថំ ពហិ បក្កំ សាមំ បក្កំ តញ្ចេ បរិភុញ្ជេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ពហិ ចេ ភិក្ខវេ វុត្ថំ ពហិ បក្កំ អញ្ញេហិ បក្កំ តញ្ចេ បរិភុញ្ជេយ្យ អនាបត្តីតិ ។

[៩៨] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ភគវតា សាមបាកោ[១] បដិក្ខិត្តោតិ បុនបាកេ កុក្កុច្ចាយន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ បុនបាកំ បចិតុន្តិ ។

---

១ ឱ. សាមំ បាកោ ។

ឆាន់ភោជននោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដពីរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុទុកភោជនខាងក្នុងអកប្បិយកុដិ ចម្អិនខាងក្រៅអកប្បិយកុដិ តែប្រើពួកអ្នកដទៃចម្អិនឲ្យ បើភិក្ខុឆាន់ភោជននោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដមួយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុទុកភោជនខាងក្រៅអកប្បិយកុដិ ចម្អិនខាងក្នុងអកប្បិ-យកុដិ តែប្រើពួកអ្នកដទៃចម្អិនឲ្យ បើភិក្ខុឆាន់ភោជននោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដមួយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុទុកភោជនខាងក្រៅអកប្បិយ-កុដិ ចម្អិនខាងក្រៅអកប្បិយកុដិ តែភិក្ខុចម្អិនខ្លួនឯង បើភិក្ខុឆាន់ភោជននោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដមួយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុទុកភោជនខាងក្រៅអកប្បិយកុដិ ចម្អិនខាងក្រៅអកប្បិយកុដិ តែប្រើពួកអ្នកដទៃចម្អិនឲ្យ បើភិក្ខុឆាន់ភោជននោះ មិនត្រូវអាបត្តិទេ ។

[៩៨] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុដឹងថា ការចម្អិនខ្លួនឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហាមហើយ ក៏រង្កៀសក្នុងការចម្អិនថែមទៀត ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុចម្អិនថែមទៀតបាន ។

ភេសជ្ជក្ខន្ធកេ អន្តោ វុត្ថំ អន្តោ បក្កំ សាមំ បក្កំ

[៩៩] តេន ខោ បន សមយេន រាជគហំ ទុព្ភិក្ខំ ហោតិ ។ មនុស្សា លោណម្បិ តេលម្បិ តណ្ឌុលម្បិ ខាទនីយម្បិ អារាមំ អាហរន្តិ ។ តានិ ភិក្ខូ ពហិ វាសេន្តិ ឧក្កបិណ្ឌកាបិ ខាទន្តិ ចោរាបិ ហរន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អន្តោ វាសេតុន្តិ ។ អន្តោ វាសេត្វា ពហិ បាចេន្តិ ទមកា បរិវារេន្តិ ។ ភិក្ខូ អវិស្សដ្ឋា បរិភុញ្ជន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អន្តោ បចិតុន្តិ ។ ទុព្ភិក្ខេ កប្បិយការកា ពហុតរំ ហរន្តិ អប្បតរំ ភិក្ខូនំ ទេន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ សាមំ បចិតុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អន្តោ វុត្ថំ អន្តោ បក្កំ សាមំ បក្កន្តិ ។

ភេសជ្ជក្ខន្ធកៈ ភោជនដែលភិក្ខុទុកនិងចម្អិនខាងក្នុងអកប្បិយកុដិចម្អិនដោយខ្លួនឯង

[៩៩] សម័យនោះឯង ក្រុងរាជគ្រឹះកើតទុរភិក្ស (អត់បាយ) ។ មនុស្សទាំងឡាយបាននាំយកអំបិលខ្លះ ប្រេងខ្លះ អង្ករខ្លះ ខាទនីយៈខ្លះ ទៅកាន់អារាម ។ ភិក្ខុទាំងឡាយទុកវត្ថុទាំងនោះខាងក្រៅ (កុដិ) ពួកសត្វតូចៗ[១]នាំគ្នាស៊ីខ្លះ ពួកចោរលួចយកទៅខ្លះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុទុក (វត្ថុទាំងនោះ) ខាងក្នុងអកប្បិយកុដិបាន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ទុក (វត្ថុទាំងនោះ) ខាងក្នុងអកប្បិយកុដិហើយ ឲ្យគេចម្អិនខាងក្រៅ ពួកជនអ្នកស៊ីដែល នាំគ្នាចោមរោមស៊ី ។ ភិក្ខុទាំងឡាយមិនស្និទ្ធចិត្ត (ប្រកបដោយសេចក្តីរង្កៀស) ក៏ចេះតែឆាន់ទៅ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុចម្អិនខាងក្នុងអកប្បិយកុដិបាន ។ កាលដែលស្រុកអំណាត់អត់បាយ ពួកកប្បិយការកជន ក៏នាំយកអាមិសៈអស់ទៅជាច្រើន ប្រគេនតែបន្តិចបន្តួចដល់ពួកភិក្ខុ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុចម្អិនខ្លួនឯងបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុទុកអាមិសៈក្នុងអកប្បិយកុដិបាន ឲ្យចម្អិនអាមិសៈក្នុងអកប្បិយកុដិបាន ឲ្យចម្អិនអាមិសៈខ្លួនឯងបាន ។

---

១ ក្នុងអដ្ឋកថាថា សត្វឆ្មា កណ្តុរ ទន្សោង និង ស្ការ ។

[១០០] តេន ខោ បន សមយេន សម្ពហុលា ភិក្ខូ កាសីសុ វស្សំ វុត្ថា រាជគហំ គច្ឆន្តា ភគវន្តំ ទស្សនាយ អន្តរាមគ្គេ ន លភឹសុ លូខស្ស វា បណីតស្ស វា ភោជ-នស្ស យាវទត្ថំ ចារិបូរឹ ពហុញ្ច ផលខាទនីយំ អហោសិ កប្បិយការកោ ច ន អហោសិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ កិលន្តរូបា យេន រាជគហំ វេឡុវនំ កលន្ទកនិវាបោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមឹសុ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិ-វាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទឹសុ ។ អាចិណ្ណំ ខោ បនេតំ ពុទ្ធានំ ភគវន្តានំ អាគន្តុកេហិ ភិក្ខូហិ សទ្ធឹ បដិសម្មោ-ទិតុំ ។ អថខោ ភគវា តេ ភិក្ខូ ឯតទវោច កច្ចិ ភិក្ខវេ ខមនីយំ កច្ចិ យាបនីយំ កច្ចិត្ថ អប្បកិលមថេន អ-ទ្ធានំ អាគតា កុតោ ច តុម្ហេ ភិក្ខវេ អាគច្ឆថាតិ ។ ខម-នីយំ ភគវា យាបនីយំ ភគវា ឥធ មយំ ភន្តេ កាសីសុ

[១០០] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុច្រើនរូបនៅចាំវស្សាក្នុងដែនកាសី ហើយក៏នាំគ្នាទៅកាន់ក្រុងរាជគ្រឹះ ដើម្បីគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះទៅដល់ពាក់កណ្ដាលផ្លូវ ក៏រកភោជនសៅហ្មង ឬឧត្តមនឹងឆាន់ឲ្យឆ្អែតបរិបូណ៌មិនបាន (ឃើញ) មានតែផ្លែឈើដែលគួរនឹងឆាន់ជាច្រើន តែរកបុគ្គលជាកប្បិយការកគ្មាន ។ ភិក្ខុទាំងនោះ មានរូបកាយលំបាក ក៏នាំគ្នាចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគក្នុងវត្តវេឡុវនកលន្ទកនិវាបស្ថាន ជិតក្រុងរាជ-គ្រឹះ លុះចូលទៅដល់ហើយថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ រួចក៏អង្គុយនៅក្នុងទីសមគួរ ។ ការដែលរីករាយជាមួយពួកភិក្ខុអាគន្តុកនេះឯង ជាប្រវេណីរបស់ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគទាំងឡាយ (គ្រប់ព្រះអង្គ) ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់មានព្រះបន្ទូលដូច្នេះនឹងភិក្ខុទាំងនោះថា ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ អ្នកទាំងឡាយល្មមអត់ទ្រាំសេចក្ដីលំបាកបានដែរឬទេ ល្មមញ៉ាំងឥរិយាបថឲ្យប្រព្រឹត្តទៅបានស្រួលដែរឬទេ អ្នក (រាល់គ្នា) ដើរមកតាមផ្លូវឆ្ងាយមិនលំបាកទេឬ ម្យ៉ាងទៀត ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំង-ឡាយមកអំពីទីណា ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គទាំងឡាយល្មមធន់ទ្រាំបាន បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គទាំងឡាយល្មមញ៉ាំងឥរិយាបថឲ្យប្រព្រឹត្តទៅស្រួលបាន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គទាំងឡាយនៅចាំវស្សាក្នុងដែនកាសី ហើយ

វស្សំ វុដ្ឋា រាជគហំ អាគច្ឆន្តា ភគវន្តំ ទស្សនាយ អន្តរាមគ្គេ ន លភិម្ហា លូខស្ស វា បណីតស្ស វា ភោជនស្ស យាវទត្ថំ ចារិបូរឹ ពហុញ្ច ផលខាទនីយំ អហោសិ កប្បិយការកោ ច ន អហោសិ តេន មយំ កិលន្តរូបា អទ្ធានំ អាគតាតិ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ យត្ថ ផលខាទនីយំ បស្សតិ កប្បិយការកោ ច ន ហោតិ សាមំ គហេត្វា ហរិត្វា កប្បិយការកំ បស្សិត្វា ភូមិយំ និក្ខិបិត្វា បដិគ្គហាបេត្វា បរិភុញ្ជិតុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឧគ្គហិតំ បដិគ្គហេតុន្តិ ។

[១០១] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្ស ព្រាហ្មណស្ស នវា ច តិលា នវញ្ច មធុ ឧប្បន្នា ហោន្តិ ។ អថខោ តស្ស ព្រាហ្មណស្ស ឯតទហោសិ យន្នូនាហំ នវេ ច តិលេ នវញ្ច មធុំ ពុទ្ធប្បមុខស្ស ភិក្ខុសង្ឃស្ស ទទេយ្យន្តិ ។ អថខោ សោ ព្រាហ្មណោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវតា សទ្ធឹ សម្មោទិ

មកកាន់ក្រុងរាជគ្រឹះ ដើម្បីគាល់ព្រះអង្គក្នុងទីនេះ លុះមកដល់ពាក់កណ្ដាលផ្លូវរកភោជនសៅហ្មងឬឧត្តម នឹងឆាន់ឲ្យបានឆ្អែតបរិបូណ៌គ្មាន (ឃើញ) មានតែផ្លែឈើ ដែលនឹងគួរឆាន់ជាច្រើន តែរកបុគ្គលជាកប្បិយការកៈគ្មាន ហេតុនោះបានជាខ្ញុំព្រះអង្គទាំងឡាយ មានរូបកាយលំបាកមកតាមផ្លូវឆ្ងាយ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា ហើយទ្រង់ត្រាស់ហៅពួកភិក្ខុមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (បើភិក្ខុណា) បានឃើញផ្លែឈើ ដែលគួរនឹងឆាន់ក្នុងទីណា តែរកបុគ្គលជាកប្បិយការកៈគ្មាន តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យ (ភិក្ខុនោះ) រើសខ្លួនឯងហើយនាំយកទៅ លុះឃើញបុគ្គលជាកប្បិយការកៈហើយ ត្រូវដាក់ចុះលើផែនដីឲ្យកប្បិយការកៈប្រគេនហើយឆាន់ចុះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុទទួលរបស់ឧគ្គហិត គឺវត្ថុដែលភិក្ខុកាន់យកហើយបាន ។

[១០១] សម័យនោះឯង ប្រេងល្ងថ្មីនិងទឹកឃ្មុំថ្មីកើតឡើងដល់ព្រាហ្មណ៍ម្នាក់ ។ ឯព្រាហ្មណ៍នោះ ក៏ត្រិះរិះដូច្នេះថា បើដូច្នោះមានតែគួរអាត្មាអញប្រគេនប្រេងល្ងថ្មីនិងទឹកឃ្មុំថ្មី ដល់ភិក្ខុសង្ឃ មានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន ។ ទើបព្រាហ្មណ៍នោះ ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយបានស្មោះសរសើរកាយទៅនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះធ្វើពាក្យ

សម្មោទនីយំ កថំ សារាណីយំ វីតិសារេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ ។ ឯកមន្តំ ឋិតោ ខោ សោ ព្រាហ្មណោ ភគវន្តំ ឯតទវោច អធិវាសេតុ មេ ភវំ គោតមោ ស្វាតនាយ ភត្តំ សទ្ធឹ ភិក្ខុសង្ឃេនាតិ ។ អធិវាសេសិ ភគវា តុណ្ហីភាវេន ។ អថខោ សោ ព្រាហ្មណោ ភគវតោ អធិវាសនំ វិទិត្វា បក្កាមិ ។ អថខោ សោ ព្រាហ្មណោ តស្សា រត្តិយា អច្ចយេន បណីតំ ខាទនីយំ ភោជនីយំ បដិយាទាបេត្វា ភគវតោ កាលំ អារោចាបេសិ កាលោ ភោ គោតម និដ្ឋិតំ ភត្តន្តិ ។ អថខោ ភគវា បុព្វណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ យេន តស្ស ព្រាហ្មណស្ស និវេសនំ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ និសីទិ សទ្ធឹ ភិក្ខុសង្ឃេន ។ អថខោ សោ ព្រាហ្មណោ ពុទ្ធប្បមុខំ ភិក្ខុសង្ឃំ បណីតេន ខាទនីយេន ភោជនីយេន សហត្ថា សន្តប្បេត្វា សម្បវារេត្វា ភគវន្តំ ភុត្តាវឹ ឱនីតបត្តបាណឹ ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ

គួរជាទីរីករាយ គួរជាទីរលឹកឲ្យសម្រេចហើយ ក៏ឈរនៅក្នុងទីសមគួរ ។ លុះព្រាហ្មណ៍នោះ ឈរនៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ បាននិមន្តព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ព្រមទាំងភិក្ខុសង្ឃទទួលភត្តរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ ដើម្បីឆាន់ក្នុងថ្ងៃស្អែក ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគក៏ទ្រង់ទទួលនិមន្ត ដោយភាវៈស្ងៀម ។ ចំណែកព្រាហ្មណ៍នោះ ដឹងច្បាស់ថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ទទួលនិមន្តហើយ ទើបចៀសចេញទៅ ។ លុះកន្លងរាត្រីនោះទៅហើយ ព្រាហ្មណ៍នោះ បានតាក់តែងនូវខាទនីយភោជនីយាហារយ៉ាងឧត្តមស្រេចហើយ ទើបឲ្យក្រាបបង្គំទូលនូវកាលគួរចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ពេលនេះសមគួរហើយ ភត្តសម្រេចហើយ ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ស្បង់ហើយប្រដាប់ ដោយបាត្រនិងចីវរអំពីព្រឹក យាងទៅកាន់ផ្ទះព្រាហ្មណ៍នោះ លុះយាងទៅដល់ហើយ ទ្រង់គង់លើអាសនៈ ដែលព្រាហ្មណ៍តាក់តែងទុកព្រមទាំងភិក្ខុសង្ឃ ។ ឯព្រាហ្មណ៍នោះ បានអង្គាសថ្វាយខាទនីយភោជនីយាហារ (បង្អែមចំអាប) ដ៏ឆ្ងាញ់ពិសា ដោយដៃខ្លួនឯងចំពោះព្រះភិក្ខុសង្ឃ មានព្រះពុទ្ធជាប្រធានឲ្យឆ្អែតស្កប់ស្កល់ ត្រាតែដល់លោកប្រកែកលែងទទួលទៀត លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់សោយស្រេចលែងលូកព្រះហស្តទៅក្នុងបាត (ព្រាហ្មណ៍) ក៏អង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះ

និសិន្នំ ខោ តំ ព្រាហ្មណំ ភគវា ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេត្វា សមាទបេត្វា សមុត្តេជេត្វា សម្បហំសេត្វា ឧដ្ឋាយាសនា បក្កាមិ ។ អថខោ តស្ស ព្រាហ្មណស្ស អចិរបក្កន្តស្ស ភគវតោ ឯតទហោសិ យេសំ ខោ ម-យា អត្ថាយ ពុទ្ធប្បមុខោ ភិក្ខុសង្ឃោ និមន្តិតោ នវេ ច តិលេ នវញ្ច មធុំ ទស្សាមីតិ តេ មយា បមុដ្ឋា ទាតុំ យន្នូ-នាហំ នវេ ច តិលេ នវញ្ច មធុំ កោលម្ពេហិ ច ឃដេហិ ច អារាមំ ហារាបេយ្យន្តិ ។ អថខោ សោ ព្រាហ្មណោ នវេ ច តិលេ នវញ្ច មធុំ កោលម្ពេហិ ច ឃដេហិ ច អារាមំ ហារាបេត្វា[1] យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ ។ ឯកមន្តំ ឋិតោ ខោ សោ ព្រាហ្មណោ ភគវន្តំ ឯតទវោច យេសំ ខោ មយា ភោ គោតម អត្ថាយ ពុទ្ធប្បមុខោ ភិក្ខុ-សង្ឃោ និមន្តិតោ នវេ ច តិលេ នវញ្ច មធុំ ទស្សា-មីតិ តេ មយា បមុដ្ឋា ទាតុំ បដិគ្គណ្ហាតុ មេ ភវំ គោតមោ នវេ ច តិលេ នវញ្ច មធុន្តិ ។ តេនហិ ត្វំ

១ ឱ. អាហារាបេត្វា ។

ព្រាហ្មណ៍នោះ អង្គុយនៅក្នុងទីសមគួរហើយ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ពន្យល់ឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យកាន់យកតាម ឲ្យអាចហាន ឲ្យរីករាយដោយធម្មីកថា ហើយទ្រង់ក្រោកចាកអាសនៈយាងចៀសចេញទៅ ។ កាលព្រះដ៏មានព្រះភាគយាងចេញទៅមិនយូរប៉ុន្មាន ព្រាហ្មណ៍នោះ ក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា អាត្មាអញនិមន្តព្រះភិក្ខុសង្ឃ មានព្រះពុទ្ធជាប្រធានមកដោយមានបំណងថា នឹងប្រគេនប្រេងល្ងថ្មីនិងទឹកឃ្មុំថ្មី ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ប្រេងល្ងនិងទឹកឃ្មុំណា ប្រេងល្ងនិងទឹកឃ្មុំនោះ អាត្មាអញភ្លេចប្រគេនទៅហើយ បើដូច្នេះមានតែអាត្មាអញ ឲ្យគេនាំយកនូវប្រេងល្ងថ្មីនិងទឹកឃ្មុំថ្មី ដោយក្រឡនិងក្អមទៅកាន់អារាម ។ ទើបព្រាហ្មណ៍នោះ ឲ្យគេនាំយកប្រេងល្ងថ្មីនិងទឹកឃ្មុំថ្មី ដោយក្រឡនិងក្អម ទៅកាន់អារាមហើយបានចូលទៅរកព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ឈរនៅក្នុងទីសមគួរ ។ លុះព្រាហ្មណ៍នោះឈរនៅក្នុងទីសមគួរហើយ បានក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គបាននិមន្តភិក្ខុសង្ឃ មានព្រះពុទ្ធជាប្រធានដោយមានបំណងថា នឹងប្រគេនប្រេងល្ងថ្មីនិងទឹកឃ្មុំថ្មី ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ប្រេងល្ងនិងទឹកឃ្មុំណា ប្រេងល្ងនិងទឹកឃ្មុំនោះខ្ញុំព្រះអង្គក៏ភ្លេចប្រគេន សូមព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ទទួលយកប្រេងល្ងថ្មីនិងទឹកឃ្មុំថ្មីរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលព្រាហ្មណ៍

ព្រាហ្មណា ភិក្ខូនំ ទេហីតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ទុព្ភិក្ខេ អប្បមត្តកេបិ បវារេន្តិ បដិសង្ខាបិ បដិក្ខិបន្តិ សព្វោ ច សង្ឃោ បវារិតោ ហោតិ ។ ភិក្ខូ កុក្កុច្ចាយន្តា ន បដិគ្គណ្ហន្តិ ។ បដិគ្គណ្ហាថ[១] ភិក្ខវេ បរិភុញ្ជថ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ តតោ នីហដំ ភុត្តាវិនា បវារិតេន អនតិរិត្តំ បរិភុញ្ជិតុន្តិ ។

[១០២] តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មតោ ឧបនន្ទស្ស សក្យបុត្តស្ស ឧបដ្ឋាកកុលំ សង្ឃស្ស អត្ថាយ ខាទនីយំ ចាហោសិ[២] អយ្យស្ស ឧបនន្ទស្ស ទស្សេត្វា សង្ឃស្ស ទាតព្វន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា ឧបនន្ទោ សក្យបុត្តោ គាមំ បិណ្ឌាយ បវិដ្ឋោ ហោតិ ។ អថខោ តេ មនុស្សា អារាមំ គន្ត្វា

---

១ ឱ. បដិគណ្ហាថ ។ ២ ឥតោ បរំ ឥមំ ខាទនីយន្តិបិ បាឋទ្វយំ ។

បើដូច្នោះ អ្នកឯងចូរប្រគេន ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយចុះ ។ គ្រានោះឯង កាលស្រុកកើតទុរភិក្ស (អត់បាយ) ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ហាមឃាត់វត្ថុបន្តិចបន្តួចខ្លះ[១] ពិចារណាហើយហាមឃាត់ខ្លះ[២] ម្យ៉ាងទៀត សង្ឃទាំងអស់ក៏បានហាមកត្តរួចហើយ ។ ពួកភិក្ខុ ក៏រង្កៀសហើយមិនហ៊ានទទួល ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ ចូរទទួលចុះ ចូរឆាន់ចុះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដែលឆាន់ហើយហាមកត្តរួចហើយ ឆាន់ភោជនមិនមែនជារបស់ដែល អំពីភិក្ខុឈឺ ឬមិនបានធ្វើវិនយកម្ម ដែលគេនាំយកមកអំពីទីដែលគេនិមន្តនោះបាន ។

[១០២] សម័យនោះឯង ត្រកូលឧបដ្ឋាករបស់ឧបនន្ទសក្យបុត្រដ៏មានអាយុ បានបញ្ជូនខាទនីយៈទៅ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់សង្ឃ ហើយផ្តាំថា ត្រូវពួកអ្នកឯង បង្ហាញដល់លោកម្ចាស់ឧបនន្ទរួចហើយ សឹមប្រគេនសង្ឃចុះ ។ គ្រានោះឯង ឧបនន្ទសក្យបុត្រដ៏មានអាយុ ចូលទៅស្រុកដើម្បីបិណ្ឌបាត ។ ឯមនុស្សទាំងនោះ ក៏ទៅកាន់អារាមហើយសួរភិក្ខុទាំងឡាយថា

---

១ ក្នុងវិមតិវិនោទនីដីកាថា កាលបើមានទាយកប្រគេនវត្ថុបន្តិចបន្តួចរួចហើយ ភិក្ខុទាំង-ឡាយក៏ហាមឃាត់មិនទទួលទៀត ។ ២ ភិក្ខុកំណត់ដឹងថា យើងអាចញ៉ាំងអត្តភាពឲ្យប្រព្រឹត្តទៅដោយវត្ថុមានប្រមាណប៉ុណ្ណោះ វត្ថុដ៏សល់អំពីនេះចូរបានដល់ភិក្ខុឯទៀតចុះ ហើយក៏ហាម-ឃាត់មិនទទួល ។

២៦៧

ភេសជ្ជក្ខន្ធកេ ឧបនន្ទសក្យបុត្តវត្ថុ

ភិក្ខូ បុច្ឆឹសុ កហំ ភន្តេ អយ្យោ ឧបនន្ទោតិ ។ ឯសាវុសោ អាយស្មា ឧបនន្ទោ សក្យបុត្តោ គាមំ បិណ្ឌាយ បវិដ្ឋោតិ ។ ឥទំ ភន្តេ ខាទនីយំ អយ្យស្ស ឧបនន្ទស្ស ទស្សេត្វា សង្ឃស្ស ទាតព្វន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ តេនហិ ភិក្ខវេ បដិគ្គហេត្វា និក្ខិបថ យាវ ឧបនន្ទោ អាគច្ឆតីតិ ។ អថខោ អាយស្មា ឧបនន្ទោ សក្យបុត្តោ បុរេភត្តំ កុលានិ បយិរុបាសិត្វា ទិវា អាគច្ឆតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ទុព្ភិក្ខេ អប្បមត្តកេបិ បវារេន្តិ បដិសង្ខាបិ បដិក្ខិបន្តិ សព្វោ ច សង្ឃោ បវារិតោ ហោតិ ។ ភិក្ខូ កុក្កុច្ចាយន្តា ន បដិគ្គណ្ហន្តិ ។ បដិគ្គណ្ហាថ ភិក្ខវេ បរិភុញ្ជថ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ បុរេភត្តំ បដិគ្គហិតំ ភុត្តាវិនា បវារិតេន អនតិរិត្តំ បរិភុញ្ជិតុន្តិ ។

ភេសជ្ជក្ខន្ធកៈ និទានព្រះឧបនន្ទសក្យបុត្ត

បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន លោកម្ចាស់ឧបនន្ទទៅណាហើយ ។ ពួកភិក្ខុប្រាប់ថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ឧបនន្ទសក្យបុត្រដ៏មានអាយុនុ៎ះ ចូលទៅស្រុកដើម្បីបិណ្ឌបាតហើយ ។ មនុស្សទាំងនោះ ប្រាប់ពួកភិក្ខុថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ខាទនីយៈនេះ ពួកយើងត្រូវបង្ហាញ ដល់លោកម្ចាស់ឧបនន្ទសិន ហើយសឹមប្រគេនដល់សង្ឃ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ អ្នកទាំងឡាយ ចូរទទួលទុកទំរាំតែឧបនន្ទវិលមកដល់ ។ លំដាប់នោះ ឧបនន្ទសក្យបុត្រដ៏មានអាយុ ចូលទៅរកត្រកូលទាំងឡាយ ក្នុងវេលាមុនភត្តហើយវិលត្រឡប់មកក្នុងវេលាថ្ងៃពេក ។ សម័យនោះឯង កាលស្រុកកើតទុរភិក្ស (អត់បាយ) ភិក្ខុទាំងឡាយ ហាមឃាត់វត្ថុបន្តិចបន្តួចខ្វះ ពិចារណាហើយក៏ហាមឃាត់ខ្វះ ម្យ៉ាងទៀត សង្ឃទាំងអស់ ក៏បានហាមភត្តរួចហើយ ។ ពួកភិក្ខុក៏រង្កៀសមិនហ៊ានទទួល ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ ចូរទទួលចុះ ចូរឆាន់ចុះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុ ដែលបរិភោគហើយ ហាមភត្តរួចហើយ ឆាន់ភោជនមិនមែនជារបស់ដែល អំពីភិក្ខុឈឺ ឬមិនបានធ្វើវិនយកម្ម ដែលភិក្ខុបានទទួលក្នុងវេលាមុនភត្ត (នោះ) បាន ។

[១០៣] អថខោ ភគវា រាជគហេ យថាភិរន្តំ វិហ-
រិត្វា យេន សាវត្ថី តេន ចារិកំ បក្កាមិ អនុបុព្វេន ចារិកំ
ចរមានោ យេន សាវត្ថី តទវសរិ ។ តត្រ សុទំ ភគវា
សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។
តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មតោ សារីបុត្តស្ស
កាយឌាហាពាធោ ហោតិ ។ អថខោ អាយស្មា មហា-
មោគ្គល្លានោ យេនាយស្មា សារីបុត្តោ តេនុបសង្កមិ
ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ សារីបុត្តំ ឯតទវោច បុព្វេ តេ
អាវុសោ សារីបុត្ត កាយឌាហាពាធោ កេន ផាសុ
ហោតីតិ ។ ភិសេហិ ច មេ អាវុសោ មុឡាលិកាហិ
ចាតិ ។ អថខោ អាយស្មា មហាមោគ្គល្លានោ សេយ្យ-
ថាបិ នាម ពលវា បុរិសោ សម្មិញ្ជិតំ វា ពាហំ បសា-
រេយ្យ បសារិតំ វា ពាហំ សម្មិញ្ជេយ្យ ឯវមេវ ជេតវនេ
អន្តរហិតោ មន្ទាកិនិយា បោក្ខរណិយា តីរេ បាតុរ-
ហោសិ ។ អទ្ទសា ខោ អញ្ញតរោ នាគោ អាយស្មន្តំ
មហាមោគ្គល្លានំ ទូរតោ វ អាគច្ឆន្តំ ទិស្វាន អាយស្មន្តំ
មហាមោគ្គល្លានំ ឯតទវោច ឯតុ ខោ ភន្តេ អយ្យោ

[១០៣] គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគគង់ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ តាមសមគួរដល់ព្រះអធ្យាស្រ័យហើយ យាងចេញទៅកាន់ចារិក នៃក្រុងសាវត្ថីទ្រង់យាងទៅកាន់ចារិកដោយលំដាប់ ទើបបានទៅដល់ក្រុងសាវត្ថី ។ បានឮថា ព្រះមានព្រះភាគគង់ក្នុងវត្តជេតវនរបស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថីនោះ ។ សម័យនោះឯង ព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ មានអាពាធក្តៅពេលរាលក្នុងកាយ ។ លំដាប់នោះ ព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុបានចូលទៅរកព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ និយាយពាក្យនេះនឹងព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុថា ម្នាលអាវុសោសារីបុត្ត កាលពីមុនលោកមានអាពាធក្តៅដុតពេលរាលក្នុងកាយ តើលោកបានជាសះស្បើយដោយថ្នាំអ្វី ។ ព្រះសារីបុត្តតបថា ម្នាលអាវុសោ ខ្ញុំបានជាសះស្បើយដោយមើមឈូកនិងក្រអៅឈូក ។ លំដាប់នោះ ព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុ បំបាត់ខ្លួនអំពីវត្តជេតវន ហើយទៅប្រាកដទៀបមាត់ស្រះបោក្ខរណី ឈ្មោះមន្ទាកិនីដោយឆាប់រហ័ស ដូចជាបុរសមានកំលាំងលាចេញនូវដៃដែលខ្លួនបត់ចូល ឬបត់ចូលនូវដៃ ដែលខ្លួនលាចេញ ។ មានដំរី ១ បានឃើញព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុមកអំពីចម្ងាយ លុះឃើញហើយ បាននិយាយពាក្យនេះ នឹងព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកម្ចាស់មហាមោគ្គមោល្លានមកចុះ បពិត្រ

មហាមោគ្គល្លានោ ស្វាគតំ ភន្តេ អយ្យស្ស មហាមោគ្គល្លានស្ស កេន ភន្តេ អយ្យស្ស អត្ថោ កឹ ឥម្ហីតិ ។ ភិសេហិ ច មេ អាវុសោ អត្ថោ មុឡាលិកាហិ ចាតិ ។ អថខោ សោ នាគោ អញ្ញតរំ នាគំ អាណាបេសិ តេនហិ ភណេ អយ្យស្ស ភិសេ ច មុឡាលិកាយោ ច យាវទត្ថំ ទេហីតិ ។ អថខោ សោ នាគោ មន្ទាកិនឹ ចោក្ខរណឹ ឱគាហេត្វា សោណ្ឌាយ ភិសមុឡាលិកាយោ[1] អព្វាហិត្វា សុវិក្ខាលិតំ វិក្ខាលេត្វា ភណ្ឌិកំ ពន្ធិត្វា យេនាយស្មា មហាមោគ្គល្លានោ តេនុបសង្កមិ ។ អថខោ អាយស្មា មហាមោគ្គល្លានោ សេយ្យថាបិ នាម ពលវា បុរិសោ សម្មិញ្ជិតំ វា ពាហំ បសារេយ្យ បសារិតំ វា ពាហំ សម្មិញ្ជេយ្យ ឯវមេវ មន្ទាកិនិយា ចោក្ខរណិយា តីរេ អន្តរហិតោ ជេតវនេ ចាតុរហោសិ ។ សោបិ ខោ នាគោ មន្ទាកិនិយា ចោក្ខរណិយា តីរេ អន្តរហិតោ ជេតវនេ ចាតុរហោសិ ។ អថខោ សោ នាគោ អាយស្មតោ មហាមោគ្គល្លានស្ស ភិសេ ច មុឡាលិកាយោ ច បដិគ្គហាបេត្វា ជេតវនេ អន្តរហិតោ មន្ទាកិនិយា

១ ឱ. ភិសញ្ច មុឡាលិញ្ច ។

ភេសជ្ជក្ខន្ធកៈ ព្រះសារីបុត្តមានអាពាធក្តៅរោលរាលក្នុងកាយ

លោកដ៏ចម្រើន លោកម្ចាស់មហាមោគ្គល្លានមកល្អហើយ បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន លោកម្ចាស់ត្រូវការដោយវត្ថុអ្វី ខ្ញុំបានអ្វីប្រគេនលោកម្ចាស់ ។ ព្រះមហាមោគ្គល្លានតបថា ម្នាលអាវុសោ យើងត្រូវការដោយមើមឈូកនិងក្រអៅឈូក ។ ទើបដំរីនោះបង្គាប់ទៅដំរីដទៃថា ម្នាលនាយបើដូច្នោះ អ្នកចូរប្រគេនមើមឈូកនិងក្រអៅឈូក ដល់លោកម្ចាស់តាមសព្វព្រះហឫទ័យ ។ ឯដំរីនោះចុះទៅកាន់ស្រះបោក្ខរណីឈ្មោះមន្ទាកិនីហើយដកយកនូវមើមឈូកនិងក្រអៅឈូក ដោយប្រមោយហើយលាងស្អាតវេចចងជាសំណុំ រួចចូលទៅរកព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុ ។ លំដាប់នោះ ព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុ បំបាត់ខ្លួនពីមាត់ស្រះបោក្ខ-រណីឈ្មោះមន្ទាកិនី ទៅប្រាកដនៅក្នុងវត្តជេតវនវិញដោយឆាប់រហ័ស ដូចជាបុរសមានកម្លាំងលាដៃដែលខ្លួនបត់ចូល ឬបត់ចូលនូវដៃដែលខ្លួនលាចេញ ។ ឯដំរីនោះបំបាត់ខ្លួនអំពីមាត់ស្រះបោក្ខរណីឈ្មោះមន្ទាកិនីទៅប្រាកដនៅក្នុងវត្តជេតវនដែរ ទើបដំរីនោះ បានឲ្យព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុទទួលមើមឈូកនិងក្រអៅឈូក ហើយក៏បំបាត់ខ្លួនអំពីវត្តជេតវន

ចោក្ខរណិយា តីរេ ចាតុរហោសិ ។ អថខោ អាយស្មា មហាមោគ្គល្លានោ អាយស្មតោ សារីបុត្តស្ស ភិសេ ច មូឡាលិកាយោ ច ឧបនាមេសិ ។ អថខោ អាយស្មតោ សារីបុត្តស្ស ភិសេ ច មូឡាលិកាយោ ច បរិភុត្តស្ស កាយដាហាពាធោ បដិបស្សម្ភិ ។ ពហូ ភិសា ច មូឡា-លិកាយោ ច អវសិដ្ឋា ហោន្តិ ។ តេន ខោ បន សម-យេន ភិក្ខូ ទុព្ភិក្ខេ អប្បមត្តកេបិ បវារេន្តិ បដិសង្ខាបិ បដិក្ខិបន្តិ សព្វោ ច សង្ឃោ បវារិតោ ហោតិ ។ ភិក្ខូ កុក្កុច្ចាយន្តា ន បដិគ្គណ្ហន្តិ ។ បដិគ្គណ្ហាថ ភិក្ខវេ បរិភុញ្ជថ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ វនដ្ឋំ ចោក្ខរដ្ឋំ ភុត្តាវិនា បវារិតេន អនតិរិត្តំ បរិភុញ្ជិតុន្តិ ។

[១០៤] តេន ខោ បន សមយេន សាវត្ថិយំ ពហុំ ផលខាទនីយំ ឧស្សន្នំ ហោតិ កប្បិយការកោ ច ន ហោតិ ។ ភិក្ខូ កុក្កុច្ចាយន្តា ផលំ ន បរិភុញ្ជន្តិ ។

ទៅកាន់ប្រាកដទៀបមាត់ស្រះបោក្ខរណីឈ្មោះមន្ទាកិនីវិញ ។ ចំណែកព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុ ក៏ហុចមើមឈូកនិងក្រអៅឈូក ទៅព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ ។ ឯព្រះសារីបុត្តមានអាយុ កាលបានឆាន់មើមឈូកនិងក្រអៅឈូកហើយ ក៏បានសះជាអាពាធ ដែលដុតពោលពាលក្នុងកាយ ។ មើមឈូកនិងក្រអៅឈូកក៏សល់នៅជាច្រើន ។ សម័យនោះឯង កាលស្រុកកើតទុរភិក្ស (អត់បាយ) ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ហាមឃាត់វត្ថុបន្តិចបន្តួចខ្វះ ពិចារណាហើយក៏ហាមឃាត់ខ្វះ ម្យ៉ាងទៀត សង្ឃទាំងអស់ក៏បានហាមកត្តរូបហើយ ។ ពួកភិក្ខុមានសេចក្តីរង្កៀស ក៏មិនហ៊ានទទួល ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរទទួលចុះ ចូរឆាន់ចុះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដែលឆាន់ហើយ ហាមកត្តរូបហើយ ឆាន់ភោជនដែលមិនមែនជារបស់ដែល អំពីភិក្ខុឈឺ ឬមិនបានធ្វើវិនយកម្ម ដែលតាំងនៅក្នុងព្រៃ តាំងនៅក្នុងគុម្ពឈូកបាន ។

[១០៤] សម័យនោះឯង ក្នុងក្រុងសាវត្ថីមានវត្ថុសម្រាប់ទំពាស៊ីគឺផ្លែឈើកើតឡើងជាច្រើន តែរកបុគ្គលជាកប្បិយការកៈគ្មាន ។ ពួកភិក្ខុមានសេចក្តីរង្កៀស ក៏មិនហ៊ានឆាន់ផ្លែឈើឡើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ

ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អពីជំ និព្វជពីជំ អកតកប្បំ ផលំ បរិភុញ្ជិតុន្តិ ។

[១០៤] អថខោ ភគវា សាវត្ថិយំ យថាភិរន្តំ វិហរិត្វា យេន រាជគហំ តេន ចារិកំ បក្កាមិ អនុបុព្វេន ចារិកំ ចរមានោ យេន រាជគហំ តទវសរិ ។ តត្រ សុទំ ភគវា រាជគហេ វិហរតិ វេឡុវនេ កលន្ទកនិវាបេ ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្ស ភិក្ខុនោ ភគន្ទលាពាធោ ហោតិ ។ អាកាសគោត្តោ វេជ្ជោ សត្ថកម្មំ ករោតិ ។ អថខោ ភគវា សេនាសនចារិកំ អាហិណ្ឌន្តោ យេន តស្ស ភិក្ខុនោ វិហារោ តេនុបសង្កមិ ។ អទ្ទសា ខោ អាកាសគោត្តោ វេជ្ជោ ភគវន្តំ ទូរតោ វ អាគច្ឆន្តំ ទិស្វាន ភគវន្តំ ឯតទវោច អាគច្ឆតុ ភវំ គោតមោ ឥមស្ស ភិក្ខុនោ វច្ចមគ្គំ បស្សតុ សេយ្យថាបិ គោធាមុខន្តិ ។ អថខោ ភគវា មមំ ខ្វាយំ មោឃបុរិសោ ឧប្បណ្ឌេតីតិ តតោ វ បដិនិវត្តិត្វា ឯតស្មឹ

ក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឆាន់ផ្លែឈើ ដែលគ្មានពូជ (ផ្លែឈើខ្ចី) និងផ្លែឈើដែលគួរបន្ទេចយកពូជចេញ (ដូចផ្លែខ្នុរជាដើម) សូម្បីគេមិនបានធ្វើឲ្យជាកប្បិយ ក៏គួរ (ឆាន់បាន) ។

[១០៥] លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ គង់ទៀបក្រុងសាវត្ថី សមគួរដល់ព្រះអធ្យាស្រ័យហើយ ទ្រង់យាងទៅកាន់ចារិកក្រុងរាជគ្រឹះ ទ្រង់យាងទៅដោយលំដាប់ ទើបបានដល់ទៅក្រុងរាជគ្រឹះ ។ បានឮថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់គង់ក្នុងវត្តវេឡុវន កលន្ទកនិវាបស្ថាន ជិតក្រុងរាជគ្រឹះនោះឯង ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុ ១ រូប កើតអាពាធឫសដូងបាត ។ ពេទ្យឈ្មោះអាកាសគោត្រ បានធ្វើសត្ថកម្ម (កាត់ឬវះឫសដូងបាតនោះ) ដោយកាំបិត ។ ទទួលពេលនោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់យាងទៅកាន់ចារិកសេនាសនៈ ក៏បានយាងទៅកាន់លំនៅរបស់ភិក្ខុនោះ ។ ពេទ្យឈ្មោះអាកាសគោត្របានឃើញព្រះដ៏មានព្រះភាគ យាងមកអំពីចម្ងាយ លុះឃើញច្បាស់ហើយ ក៏បានក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា សូមព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ទ្រង់យាងមកទតវច្ចមគ្គរបស់ភិក្ខុនេះ ដូចជាមាត់សត្វទន្សង ។ គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ព្រះតម្រិះថា មោឃបុរសនេះចំអកឲ្យតថាគតទេតើ ដូច្នេះហើយក៏ទ្រង់យាងត្រឡប់ចាកទីនោះទៅ

និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ភិក្ខុសង្ឃំ សន្និបាតាបេត្វា ភិក្ខូ បដិបុច្ឆិ អត្ថិ ភិក្ខវេ អមុកស្មឹ វិហារេ ភិក្ខុ គិលា-នោតិ ។ អត្ថិ ភគវាតិ ។ កិន្តស្ស ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ អាពាធោតិ ។ តស្ស ភន្តេ អាយស្មតោ ភគន្ទលាពាធោ អាកាសគោត្តោ វេជ្ជោ សត្ថកម្មំ ករោតីតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា អននុច្ឆវិកំ ភិក្ខវេ តស្ស មោឃបុរិសស្ស អននុលោមិកំ អប្បដិរូបំ អស្សាមណកំ អកប្បិយំ អករណីយំ កថំ ហិ នាម សោ ភិក្ខវេ មោឃបុរិសោ សម្ពាធេ សត្ថកម្មំ ការាបេស្សតិ សម្ពាធេ ភិក្ខវេ សុខុមា ឆវិ ទុរោបយោ វណោ ទុប្បរិហារំ សត្ថំ នេតំ ភិក្ខវេ អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ ។ បេ ។ វិគរហិត្វា ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ ន ភិក្ខវេ សម្ពាធេ សត្ថកម្មំ ការាបេតព្វំ យោ ការាបេយ្យ អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្សាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា

ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបទ្រង់ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃហើយ ត្រាស់សួរភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងវិហារឯណោះ មានភិក្ខុឈឺដែរឬទេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគមាន ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនោះឈឺដូចម្តេច ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន លោកដ៏-មានអាយុនោះ កើតឫសដូងបាត ទេព្យឈ្មោះអាកាសគោត្រ ក៏បានធ្វើសត្ថកម្មឲ្យ ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀលថា ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ អំពើនៃមោឃបុរសនោះ មិនសមគួរ មិនទំនង មិនសមបែប មិនជារបស់សមណៈ មិនគួរគប្បី មិនមែនជាកិច្ចត្រូវធ្វើទេ ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ មោឃបុរសនោះ មិនគួរនឹងឲ្យគេធ្វើសត្ថកម្មក្នុងទីបង្អៀតទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ស្បែកក្នុងទីបង្អៀតជារបស់សុខុមល្អិត មានដំបៅសះបានដោយក្រ កម្របុគ្គលនឹងយកកាំបិតទៅវះក្នុងទីបង្អៀតបាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លា ដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ។ បេ ។ លុះទ្រង់តិះដៀលហើយ ទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនគួរឲ្យគេធ្វើសត្ថកម្មក្នុងទីបង្អៀតទេ ភិក្ខុណាឲ្យគេធ្វើ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ។ សម័យនោះឯង

ភេសជ្ជក្ខន្ធកេ សត្ថកម្មំ វត្ថិកម្មំ

ភិក្ខូ ភគវតា សត្ថកម្មំ បដិក្ខិត្តន្តិ វត្ថិកម្មំ ការាបេន្តិ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ វត្ថិកម្មំ ការាបេស្សន្តីតិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ សច្ចំ កិរ ភិក្ខវេ ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ វត្ថិកម្មំ ការាបេន្តីតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ បេ ។ វិគរហិត្វា ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ ន ភិក្ខវេ សម្ពាធស្ស សាមន្តា[១] ទ្វង្គុលេ សត្ថកម្មំ វា វត្ថិកម្មំ វា ការាបេតព្វំ យោ ការាបេយ្យ អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្សាតិ ។

[១០៦] អថខោ ភគវា រាជគហេ យថាភិរន្តំ វិហរិត្វា យេន ពារាណសី តេន ចារិកំ បក្កាមិ អនុបុព្វេន ចារិកំ ចរមានោ យេន ពារាណសី តទវសរិ ។ តត្រ សុទំ ភគវា ពារាណសិយំ វិហរតិ ឥសិបតនេ មិគទាយេ ។ តេន ខោ បន សមយេន ពារាណសិយំ សុប្បិយោ ច ឧបាសកោ សុប្បិយា ច ឧបាសិកា

១ សមន្តា ។

ឆព្វគ្គិយភិក្ខុគិតគ្នាថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហាមការធ្វើសត្ថកម្មហើយ ទើបឲ្យគេធ្វើវត្ថិកម្មវិញ (ការចងរឹតក្បាលឫសដូងបាតនោះ ដោយខ្សែ) ។ ពួកភិក្ខុណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុមិនសមបើនឹងឲ្យគេធ្វើវត្ថិកម្មសោះ ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុឲ្យគេធ្វើវត្ថិកម្ម ពិតមែនឬ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់តិះដៀលហើយ ទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវឲ្យគេធ្វើសត្ថកម្ម ឬវត្ថិកម្ម ក្នុងទីជិតដោយជុំវិញនៃទីបង្អៀតប្រមាណពីរធ្នាប់ទេ ភិក្ខុណាឲ្យគេធ្វើ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ។

[១០៦] គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគគង់ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ សមគួរតាមព្រះអធ្យាស្រ័យហើយ ទ្រង់យាងចេញទៅកាន់ចារិកក្រុងពារាណសី កាលទ្រង់យាងទៅកាន់ចារិកដោយលំដាប់ ក៏បានដល់ទៅក្រុងពារាណសីនោះ ។ បានឮថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគ គង់នៅព្រៃឥសិបតនមិគទាយវន ជិតក្រុងពារាណសីនោះ ។ គ្រានោះឯង ក្នុងក្រុងពារាណសី មានជន ២ នាក់ គឺឧបាសកឈ្មោះសុប្បិយ ១ ឧបាសិកាឈ្មោះសុប្បិយា ១ ជាអ្នក

ឧភោ[១] បសន្នា ហោន្តិ ទាយកា ការកា សង្ឃុបដ្ឋា-
កា ។ អថខោ សុប្បិយា ឧបាសិកា អារាមំ គន្ត្វា
វិហារេន វិហារំ បរិវេណេន បរិវេណំ ឧបសង្កមិត្វា ភិក្ខូ
បុច្ឆតិ កោ ភន្តេ គិលានោ កស្ស កឹ អាហរិយតូតិ ។
តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរេន ភិក្ខុនា វិរេចនំ
បីតំ ហោតិ ។ អថខោ សោ ភិក្ខុ សុប្បិយំ ឧបាសិកំ
ឯតទវោច មយា ខោ ភគិនិ វិរេចនំ បីតំ អត្ថោ មេ
បដិច្ឆាទនីយេនាតិ ។ សុដ្ឋុ អយ្យ អាហរិយិស្សតីតិ
ឃរំ គន្ត្វា អន្តេវាសឹ អាណាបេសិ គច្ឆ ភណេ បវត្ត-
មំសំ ជានាហីតិ ។ ឯវំ អយ្យេតិ ខោ សោ បុរិសោ សុប្បិ-
យាយ ឧបាសិកាយ បដិស្សុណិត្វា កេវលកប្បំ
ពារាណសឹ អាហិណ្ឌន្តោ ន អទ្ទស បវត្តមំសំ ។
អថខោ សោ បុរិសោ យេន សុប្បិយា ឧបាសិ-
កា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា សុប្បិយំ ឧបាសិកំ
ឯតទវោច នត្ថយ្យេ បវត្តមំសំ មាឃាតោ អជ្ជាតិ ។
អថខោ សុប្បិយាយ ឧបាសិកាយ ឯតទហោសិ តស្ស
ខោ គិលានស្ស ភិក្ខុនោ បដិច្ឆាទនីយំ អលភន្តស្ស

១ ឱ. ឧភតោ ។

មានសេចក្ដីជ្រះថ្លា ជាអ្នកឲ្យទាន ជាអ្នកធ្វើការបម្រើសង្ឃ ។ លំដាប់នោះ សុប្បិយាឧបាសិកាបានទៅកាន់វត្តហើយដើរចូលទៅគ្រប់វិហារគ្រប់ទីបរិវេណ ហើយសួរភិក្ខុទាំងឡាយថា បពិត្រលោកម្ចាស់ មានលោកម្ចាស់អង្គណា ឈឺខ្លះដែរ លោកម្ចាស់អង្គណា ត្រូវការឲ្យខ្ញុំករុណាយករបស់អ្វីមកប្រគេនដែរឬ ។ វេលានោះឯង ភិក្ខុ ១ រូប បានផឹកថ្នាំបញ្ចុះ ។ ភិក្ខុនោះ ក៏និយាយនឹងសុប្បិយាឧបាសិកាដូច្នេះថា ម្នាលនាង អាត្មាឆាន់ថ្នាំបញ្ចុះ អាត្មាត្រូវការដោយសាច់ដែលមានឱជារស ។ សុប្បិ-យាឧបាសិកានិយាយថា ល្អហើយ លោកម្ចាស់ នឹងឲ្យគេយកមកប្រគេន (និយាយដូច្នេះហើយ) បានទៅដល់ផ្ទះហើយ ក៏បង្គាប់កូនក្មួយថា ម្នាលនាយ អ្នកចូរទៅ អ្នកចូរដឹង (ចូរទិញ) នូវសាច់សត្វដែលស្លាប់ស្រាប់ ។ បុរសនោះបានទទួលពាក្យសុប្បិយាឧបាសិកាថា បាទ អ្នកម្ចាស់ ហើយក៏ដើររកសាច់អស់ទាំងក្រុងពារាណសី មិនបានឃើញសាច់សត្វដែលស្លាប់ស្រាប់ឡើយ ។ បុរសនោះបានចូលទៅរកសុប្បិយាឧបាសិកា លុះចូលទៅដល់ហើយបាននិយាយដូច្នេះ នឹងសុប្បិយាឧបាសិកាថា បពិត្រអ្នកម្ចាស់គ្មានសាច់សត្វ ដែលស្លាប់ស្រាប់ទេ ព្រោះថ្ងៃនេះ គ្មានគេសម្លាប់សត្វសោះ ។ លំដាប់នោះ សុប្បិយាឧបាសិកា មានសេចក្ដីត្រិះ-រិះយ៉ាងនេះថា កាលបើភិក្ខុឈឺនេះឯងមិនបានសាច់ ដែលមានឱជារសទេ

២៧៤

ភេសជ្ជក្ខន្ធកេ បដិច្ឆាទនីយំ

អាពាធោ វា អភិវឌ្ឍិស្សតិ កាលកិរិយា វា ភវិស្សតិ ន ខោ មេ តំ បដិរូបំ យាហំ បដិស្សុណិត្វា ន ហរាបេយ្យន្តិ ។ ពោត្ថនិកំ គហេត្វា ឩរុមំសំ ឧក្កន្តិត្វា ទាសិយា អទាសិ ហន្ទ ជេ ឥមំ មំសំ សម្បាទេត្វា អមុកស្មឹ វិហារេ ភិក្ខុ គិលានោ តស្ស ទជ្ជេហិ យោ ច មំ បុច្ឆតិ គិលានាតិ បដិវេទេហីតិ ឧត្តរាសង្គេន ឩរុំ វេឋេត្វា ឱវរកំ បវិសិត្វា មញ្ចកេ និបជ្ជិ ។ អថខោ សុប្បិយោ ឧបាសកោ ឃរំ គន្ត្វា ទាសឹ បុច្ឆិ កហំ សុប្បិយាតិ ។ ឯសាយ ឱវរកេ និបន្នាតិ ។ អថខោ សុប្បិយោ ឧបាសកោ យេន សុប្បិយា ឧបាសិកា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា សុប្បិយំ ឧបាសិកំ ឯតទវោច កិស្ស និបន្នាសីតិ ។ គិលានម្ហីតិ ។ កិន្តេ អាពាធោតិ ។ អថខោ សុប្បិយា ឧបាសិកា សុប្បិយស្ស ឧបាសកស្ស ឯតមត្ថំ អារោចេសិ ។ អថខោ សុប្បិយោ ឧបាសកោ អច្ឆរិយំ វត ភោ អព្ភុតំ វត ភោ យាវ សទ្ធាយំ

អាពាធក៏រឹងរឹតតែចម្រើនឡើង ឬមួយនឹងធ្វើកាលកិរិយាទៅមិនខាន (ឥឡូវ) អាត្មាអញ បានទទួលប្តេជ្ញាថានឹងប្រគេនសាច់ ដល់ត្រឡប់ជាមិនឲ្យគេយកទៅប្រគេនវិញ កិច្ចនោះមិនសមគួរដល់អញសោះ ។ សុប្បិយាឧបាសិកា ក៏ចាប់យកកាំបិតសម្រាប់ហាន់សាច់មកអារសាច់ភ្លៅ (របស់ខ្លួន) ហើយហុចទៅទាសីថា ហ៎ ហងឯង ចូរយកសាច់នេះទៅចាត់ចែងហើយយកទៅប្រគេនដល់ភិក្ខុឈឺក្នុងវិហារឯណោះចុះ ម្យ៉ាងទៀត (បើមាន) ភិក្ខុណាសួររកអញ នាងឯង ចូរទូលលោកថា អញឈឺ (និយាយផ្តាំដូច្នេះហើយ) បានរុំភ្លៅដោយសំពត់សម្រាប់បង្គរហើយ ចូលទៅក្នុងបន្ទប់ ដេកលើគ្រែ ។ លំដាប់នោះ សុប្បិយឧបាសកបានទៅកាន់ផ្ទះហើយ សួរទាសីថា នាងសុប្បិយាទៅណា ។ ទាសីនោះប្រាប់ថា បពិត្រអ្នកម្ចាស់ អ្នកម្ចាស់នោះសម្រាន្តក្នុងបន្ទប់ ។ លំដាប់នោះ សុប្បិយឧបាសកបានចូលទៅរកសុប្បិយាឧបាសិកា លុះចូលទៅដល់ហើយ សួរសុប្បិយាឧបាសិកាយ៉ាងនេះថា ព្រោះហេតុអ្វីបានជានាងដេក ។ សុប្បិយាឧបាសិកាឆ្លើយថា ខ្ញុំឈឺ ។ សុប្បិយឧបាសកសួរថា នាងឈឺអ្វី ។ ទើបសុប្បិយាឧបាសិកាប្រាប់សេចក្តីនុ៎ះ ដល់សុប្បិយឧបាសក (ដោយសព្វគ្រប់) ។ លំដាប់នោះ សុប្បិយឧបាសកគិតថា អើហ្ន៎ អស្ចារ្យពេកណាស់ អើហ្ន៎ ចំឡែកពេកណាស់ សុប្បិយា-

សុប្បិយា បសន្នា យត្រ ហិ ណាម អត្តនោបិ មំសានិ បរិច្ចត្តានិ កឹ បនិមាយ[១] អញ្ញំ កិញ្ចិ អទេយ្យំ ភវិស្សតីតិ ហដ្ឋោ ឧទគ្គោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ សុប្បិយោ ឧបាសកោ ភគវន្តំ ឯតទវោច អធិវាសេតុ មេ ភន្តេ ភគវា ស្វាតនាយ ភត្តំ សទ្ធឹ ភិក្ខុសង្ឃេនាតិ ។ អធិវាសេសិ ភគវា តុណ្ហីភាវេន ។ អថខោ សុប្បិយោ ឧបាសកោ ភគវតោ អធិវាសនំ វិទិត្វា ឧដ្ឋាយាសនា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា បក្កាមិ ។ អថខោ សុប្បិយោ ឧបាសកោ តស្សា រត្តិយា អច្ចយេន បណីតំ ខាទនីយំ ភោជនីយំ បដិយាទាបេត្វា ភគវតោ កាលំ អារោចាបេសិ កាលោ ភន្តេ និដ្ឋិតំ ភត្តន្តិ ។ អថខោ ភគវា បុព្វណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ យេន សុប្បិយស្ស ឧបាសកស្ស និវេសនំ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ និសីទិ សទ្ធឹ ភិក្ខុសង្ឃេន ។ អថខោ សុប្បិយោ ឧបាសកោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ

---

១ ឱ. កិម្បន ឥមាយ ។

ឧបាសិកានេះជាស្រីមានសទ្ធាជ្រះថ្លាមែន អម្បាលសាច់របស់ខ្លួន គង់លះ-បង់បាន ចំណង់បើវត្ថុតិចតួចឯទៀត ឧបាសិកានេះនឹងមិនឲ្យដូចម្តេចបាន គិតដូច្នេះហើយ ក៏មានចិត្តរីករាយខ្ពស់ឡើង បានចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគហើយអង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះសុប្បិយឧបាសកអង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយបានក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគព្រមទាំងព្រះភិក្ខុសង្ឃនិមន្តទទួលភត្តរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ ដើម្បីឆាន់ក្នុងថ្ងៃស្អែក ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ទទួលដោយភាវៈស្ងៀម ។ លំដាប់នោះ សុប្បិយឧបាសកបានដឹងថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ទទួលនិមន្តហើយ ក៏ក្រោកចាកអាសនៈ ថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ ធ្វើប្រទក្សិណហើយ ចៀសចេញទៅ ។ លុះកន្លងរាត្រីនោះទៅហើយសុប្បិយឧបាសក ក៏បានតាក់តែងខាទនីយភោជនីយាហារដ៏ឧត្តមហើយ ក៏ឲ្យមនុស្សទៅក្រាបបង្គំទូលកាលសមគួរ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពេលសមគួរហើយ ភត្តសម្រេចហើយ ។ គ្រានោះ វេលាព្រឹកព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ស្បង់ហើយប្រដាប់ដោយបាត្រនិងចីវរ យាងទៅកាន់ផ្ទះសុប្បិយ-ឧបាសក លុះយាងទៅដល់ហើយគង់លើអាសនៈ ដែលគេរៀបចំថ្វាយមួយអន្លើដោយភិក្ខុសង្ឃ ។ វេលានោះ សុប្បិយឧបាសកបានចូលទៅគាល់

២៧៧

ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ ។ ឯកមន្តំ ឋិតំ ខោ សុប្បិយំ ឧបាសកំ ភគវា ឯតទ-វោច កហំ សុប្បិយាតិ ។ គិលានា ភគវាតិ ។ តេ-នហិ អាគច្ឆតូតិ ។ ន ភគវា ឧស្សហតីតិ ។ តេនហិ បរិគ្គហេត្វាបិ អានេថាតិ ។ អថខោ សុប្បិយោ ឧបា-សកោ សុប្បិយំ ឧបាសិកំ បរិគ្គហេត្វា អានេសិ ។ តស្សា សហ ទស្សនេន ភគវតោ តាវមហា វណោ រូឡ្ហោ អហោសិ សុច្ឆវិ លោមជាតោ ។ អថខោ សុប្បិយោ ច ឧបាសកោ សុប្បិយា ច ឧបាសិកា អច្ឆរិយំ វត ភោ អព្ភុតំ វត ភោ តថាគតស្ស មហិទ្ធិកតា មហានុភាវតា យត្រ ហិ នាម សហ ទស្សនេន ភគវតោ តាវមហា វណោ រូឡ្ហោ ភវិស្សតិ សុច្ឆវិ លោមជាតោតិ ហដ្ឋា ឧទគ្គា ពុទ្ធប្បមុខំ ភិក្ខុសង្ឃំ បណីតេន ខាទនីយេន ភោជនីយេន

ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយឈរក្នុងទីសមគួរ ។ លុះសុប្បិយឧបាសកឈរនៅក្នុងទីសមគួរហើយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់មានបន្ទូលសួរដូច្នេះថា នាងសុប្បិយានៅក្នុងទីណា ។ សុប្បិយឧបាសកក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ នាងសុប្បិយាឈឺ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា បើដូច្នោះ (ឲ្យ) នាងសុប្បិយាចូលមក ។ សុប្បិយឧបាសកក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ នាងសុប្បិយាមិនអាចនឹងមកបានទេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា បើដូច្នោះ អ្នកទាំងឡាយចូរគ្រាហ៍នាំយកមក ។ លំដាប់នោះ សុប្បិយឧបាសកបានគ្រាហ៍សុប្បិយាឧបាសិកានាំមកថ្វាយ ។ និមិត្តតែព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ទតឃើញ (កាលណា) ដំបៅរបស់នាងដែលធំដល់ម៉្លោះ ក៏ដុះសាច់សះជាមានសម្បុរល្អ មានរោមដុះពេញឡើងវិញមួយរំពេច ។ លំដាប់នោះ សុប្បិយ-ឧបាសកនិងសុប្បិយាឧបាសិកាបាននិយាយគ្នាថា អើហ្ន៎ អស្ចារ្យពេកណាស់ អើហ្ន៎ ចំឡែកពេកណាស់ ព្រះតថាគតមានឫទ្ធិច្រើន មានអានុភាពច្រើន គ្រាន់តែព្រះអង្គទ្រង់បានទតឃើញមួយរំពេច ដំបៅដែលធំដល់ម៉្លោះ ក៏ដុះសាច់សះជា មានសម្បុរល្អ មានរោមដុះពេញឡើងវិញ (អ្នកទាំងនោះ) មានចិត្តរីករាយខ្ពស់ឡើង ក៏អង្គាសខាទនីយភោជនីយាហារ

សហត្ថា សន្តប្បេត្វា សម្បវារេត្វា ភគវន្តំ ភុត្តាវឹ ឱនីតបត្តបាណឹ ឯកមន្តំ និសីទឹសុ ។ អថខោ ភគវា សុប្បិយញ្ច ឧបាសកំ សុប្បិយញ្ច ឧបាសិកំ ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេត្វា សមាទបេត្វា សមុត្តេជេត្វា សម្បហំសេត្វា ឧដ្ឋាយាសនា បក្កាមិ ។

[១០៧] អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ភិក្ខុសង្ឃំ សន្និបាតាបេត្វា ភិក្ខូ បដិបុច្ឆិ កោ ភិក្ខវេ សុប្បិយំ ឧបាសិកំ មំសំ វិញ្ញាបេសីតិ ។ ឯវំ វុត្តេ សោ ភិក្ខុ ភគវន្តំ ឯតទវោច អហំ ខោ ភន្តេ សុប្បិយំ ឧបាសិកំ មំសំ វិញ្ញាបេសិន្តិ[១] ។ អាហារិយិត្ថ ភិក្ខូតិ ។ អាហារិយិត្ថ ភគវាតិ ។ បរិភុញ្ជិ

១ វិញ្ញាបេមីតិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។

(បង្អែមចំអាប) ដ៏ឆ្ងាញ់ពិសា ដោយដៃខ្លួនឯង ចំពោះព្រះភិក្ខុសង្ឃ មានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន ឲ្យឆ្អែតស្កប់ស្កល់ ត្រាតែដល់លោកប្រកែកលែងទទួលទៀត លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សោយស្រេច លែងលូកព្រះហស្តទៅក្នុងបាត្រហើយ ក៏នាំគ្នាអង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគបានញុំាងសុប្បិយឧបាសក និងសុប្បិយាឧបាសិកា ឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យកាន់យកតាម ឲ្យអាចហាន ឲ្យរីករាយ ដោយធម្មីកថាហើយ ក៏ទ្រង់ក្រោកចាកអាសនៈចៀសចេញទៅ ។

[១០៧] ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃហើយត្រាស់សួរពួកភិក្ខុថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុណា សូមសាច់អំពីសុប្បិយាឧបាសិកា ។ កាលបើព្រះមានព្រះភាគត្រាស់សួរយ៉ាងនេះហើយ ភិក្ខុនោះក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គបានសូមសាច់អំពីសុប្បិយាឧបា-សិកា ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុ អ្នកបានឲ្យគេនាំយកសាច់មកហើយឬនៅ ។ ភិក្ខុនោះក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គបានឲ្យគេនាំយកសាច់នោះមកហើយ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា

តំ ភិក្ខូតិ ។ បរិភុញ្ជាហំ ភគវាតិ ។ បដិវេក្ខិ តំ ភិក្ខូតិ ។ ជាហំ ភគវា បដិវេក្ខិន្តិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា កាថំ ហិ ជាម តំ មោឃបុរិស អប្បដិវេក្ខិត្វា មំសំ បរិភុញ្ជិស្សសិ មនុស្សមំសំ ខោ តយា មោឃ-បុរិស បរិភុត្តំ ជេតំ មោឃបុរិស អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ ។ បេ ។ វិគរហិត្វា ធម្មឹ កាថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ សន្តិ ភិក្ខវេ មនុស្សា សទ្ធា បសន្នា តេហិ អត្តនោបិ មំសានិ បរិច្ចត្តានិ ន ភិក្ខវេ មនុស្ស-មំសំ បរិភុញ្ជិតព្វំ យោ បរិភុញ្ជេយ្យ អាបត្តិ ថុល្លច្ច-យស្ស ។ ន ច ភិក្ខវេ អប្បដិវេក្ខិត្វា មំសំ បរិភុញ្ជិតព្វំ យោ បរិភុញ្ជេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[១០៨] តេន ខោ បន សមយេន រញ្ញោ ហត្ថី មរន្តិ ។ មនុស្សា ទុព្ភិក្ខេ ហត្ថិមំសំ បរិភុញ្ជន្តិ ភិក្ខូនំ បិណ្ឌាយ ចរន្តានំ ហត្ថិមំសំ ទេន្តិ ។ ភិក្ខូ ហត្ថិមំសំ

ម្នាលភិក្ខុ អ្នកបានឆាន់ហើយឬនៅ ។ ភិក្ខុនោះក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គបានឆាន់ហើយ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុ (មុនដែលនឹងឆាន់) អ្នកបានពិចារណាដែរឬទេ ។ ភិក្ខុនោះក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គមិនបានពិចារណាទេ ។ ព្រះពុទ្ធដ៏-មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀលថា នែមោឃបុរស អ្នកឯងមិនសមបើនឹងមិនពិចារណាហើយហ៊ានឆាន់សាច់ (ដូច្នេះ) សោះ ម្នាលមោឃបុរស អ្នកឯងឆាន់សាច់មនុស្សពិតហើយ ម្នាលមោឃបុរស អំពើនេះមិននាំឲ្យជ្រះ-ថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ។ បេ ។ ទ្រង់តិះដៀលរួចហើយទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកមនុស្សដែលមានសទ្ធា មានសេចក្ដីជ្រះថ្លា មនុស្សទាំងនោះ សូម្បីតែសាច់របស់ខ្លួនឯងក៏គង់លះប្រគេនបាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវឆាន់សាច់មនុស្សទេ ភិក្ខុណាឆាន់ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ។ម្យ៉ាងទៀត ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនបានពិចារណាជាមុនហើយ មិនត្រូវឆាន់សាច់ទេ ភិក្ខុណាឆាន់ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[១០៨] សម័យនោះឯង មានដំរីរបស់ស្ដេចស្លាប់ជាច្រើន ។ ចួនជាវេលាស្រុកអត់បាយ មនុស្សទាំងឡាយនាំគ្នាស៊ីសាច់ដំរី ក៏បានប្រគេនសាច់ដំរីដល់ពួកភិក្ខុដែលត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាត ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ

បរិភុញ្ជន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម សមណា សក្យបុត្តិយា ហត្ថិមំសំ បរិភុញ្ជិស្សន្តិ រាជង្គំ ហត្ថី សចេ រាជា ជានេយ្យ ន តេសំ[១] អត្តមនោ អស្សាតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ហត្ថិមំសំ បរិភុញ្ជិតព្វំ យោ បរិភុញ្ជេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន រញ្ញោ អស្សា មរន្តិ ។ មនុស្សា ទុព្ភិក្ខេ អស្សមំសំ បរិភុញ្ជន្តិ ភិក្ខូនំ បិណ្ឌាយ ចរន្តានំ អស្សមំសំ ទេន្តិ ។ ភិក្ខូ អស្សមំសំ បរិភុញ្ជន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម សមណា សក្យបុត្តិយា អស្សមំសំ បរិភុញ្ជិស្សន្តិ រាជង្គំ អស្សា សចេ រាជា ជានេយ្យ ន តេសំ អត្តមនោ អស្សាតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ អស្សមំសំ បរិភុញ្ជិតព្វំ យោ បរិភុញ្ជេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន មនុស្សា ទុព្ភិក្ខេ សុនខមំសំ បរិភុញ្ជន្តិ ភិក្ខូនំ

១ ឱ. នេសំ ។

ក៏នាំគ្នាឆាន់សាច់ដំរី ។ ពួកមនុស្សពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកសមណសក្យបុត្រ មិនសមបើនឹងហ៊ានឆាន់សាច់ដំរីសោះ ដំរីក៏ជាអង្គ (យាន) របស់ស្តេច បើស្តេចទ្រង់ជ្រាប មុខជាខ្ញាល់នឹងភិក្ខុទាំងនោះ មិនខាន ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវឆាន់សាច់ដំរីទេ ភិក្ខុណាឆាន់ ត្រូវអាបត្តិអាទុក្កដ ។ សម័យនោះឯង (មាន) សេះរបស់ស្តេចស្លាប់ជាច្រើន ។ ចួនជាវេលាស្រុកអត់បាយ មនុស្សទាំងឡាយនាំគ្នាស៊ីសាច់សេះ ក៏បានប្រគេនសាច់សេះ ដល់ពួកភិក្ខុដែលត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាត ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏នាំគ្នាឆាន់សាច់សេះ ។ ពួកមនុស្សពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកសមណសក្យបុត្រ មិនសមបើនឹងហ៊ានឆាន់សាច់សេះទេ ព្រោះសេះជាអង្គ (យាន) របស់ស្តេចដែរ បើស្តេចទ្រង់ជ្រាបមុខជាខ្ញាល់នឹងភិក្ខុទាំងនោះ មិនខាន ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវឆាន់សាច់សេះទេ ភិក្ខុណាឆាន់ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ សម័យនោះឯង វេលាស្រុកអត់បាយ មនុស្សទាំង-ឡាយនាំគ្នាស៊ីសាច់ឆ្កែ ក៏បានប្រគេនសាច់ឆ្កែដល់ពួកភិក្ខុដែលត្រាច់ទៅ

២៨១

បិណ្ឌាយ ចរន្តានំ សុនខមំសំ ទេន្តិ ។ ភិក្ខូ សុនខមំសំ បរិភុញ្ជន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម សមណា សក្យបុត្តិយា សុនខមំសំ បរិភុញ្ជិស្សន្តិ ជេគុច្ឆោ សុនខោ បដិក្កូលោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ សុនខមំសំ បរិភុញ្ជិតព្វំ យោ បរិភុញ្ជេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន មនុស្សា ទុព្ភិក្ខេ អហិមំសំ បរិភុញ្ជន្តិ ភិក្ខូនំ បិណ្ឌាយ ចរន្តានំ អហិមំសំ ទេន្តិ ។ ភិក្ខូ អហិមំសំ បរិភុញ្ជន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម សមណា សក្យបុត្តិយា អហិមំសំ បរិភុញ្ជិស្សន្តិ ជេគុច្ឆោ អហិ បដិក្កូលោតិ ។ សុបស្សោបិ នាគរាជា យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ ។ ឯកមន្តំ ឋិតោ ខោ សុបស្សោ នាគរាជា ភគវន្តំ ឯតទវោច សន្តិ ភន្តេ នាគា អស្សទ្ធា អប្បសន្នា តេ អប្បមត្តកេហិបិ ភិក្ខូ វិហេឋេយ្យុំ សាធុ ភន្តេ អយ្យា អហិមំសំ ន បរិភុញ្ជេយ្យុន្តិ ។ អថខោ

បិណ្ឌបាត ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏នាំគ្នាឆាន់សាច់ឆ្កែ ។ ពួកមនុស្សពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកសមណសក្យបុត្រ មិនសមបើនឹងហ៊ានឆាន់សាច់ឆ្កែសោះ ព្រោះឆ្កែជាសត្វគួរខ្ពើមរអើម ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវឆាន់សាច់ឆ្កែទេ ភិក្ខុណាឆាន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ សម័យនោះឯង ពេលស្រុកអត់បាយ មនុស្សទាំងឡាយស៊ីសាច់ពស់ ក៏បានប្រគេនសាច់ពស់ ដល់ពួកភិក្ខុដែលត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាត ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏នាំគ្នាឆាន់សាច់ពស់ ។ ពួកមនុស្សពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកសមណសក្យបុត្រ មិនសមបើនឹងហ៊ានឆាន់សាច់ពស់សោះ ព្រោះពស់ជាសត្វគួរខ្ពើមរអើម ។ ចំណែកខាងស្តេចនាគឈ្មោះសុបស្ស បានចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគហើយឋិតនៅក្នុងទីសមគួរ ។ លុះសុបស្សនាគរាជឋិតនៅក្នុងទីសមគួរហើយ បានក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន នាគទាំងឡាយជាសត្វគ្មានសទ្ធា គ្មានសេចក្តីជ្រះថ្លាទេ ក្រែងពួកនាគទាំងនោះ បៀតបៀនភិក្ខុទាំងឡាយខ្លះមិនខាន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គសូមអង្វរសូមកុំឲ្យលោកម្ចាស់ទាំងឡាយឆាន់សាច់ពស់ឡើយ ។ លំដាប់នោះ

ភគវា សុបស្សំ នាគរាជានំ ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេសិ សមាទបេសិ សមុត្តេជេសិ សម្បហំសេសិ ។ អថខោ សុបស្សោ នាគរាជា ភគវតា ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សិតោ សមាទបិតោ សមុត្តេជិតោ សម្បហំសិតោ ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា បក្កាមិ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ ន ភិក្ខវេ អហិមំសំ បរិភុញ្ជិតព្វំ យោ បរិភុញ្ជេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន លុទ្ទកា[១] សីហំ ហន្ត្វា សីហមំសំ បរិភុញ្ជន្តិ ភិក្ខូនំ បិណ្ឌាយ ចរន្តានំ សីហមំសំ ទេន្តិ ។ ភិក្ខូ សីហមំសំ បរិភុញ្ជិត្វា អរញ្ញេ វិហរន្តិ ។ សីហា សីហមំសគន្ធេន ភិក្ខូ បរិបាតេន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ សីហមំសំ បរិភុញ្ជិតព្វំ យោ បរិភុញ្ជេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន លុទ្ទកា ព្យគ្ឃំ ហន្ត្វា ព្យគ្ឃមំសំ បរិភុញ្ជន្តិ ភិក្ខូនំ បិណ្ឌាយ ចរន្តានំ ព្យគ្ឃមំសំ ទេន្តិ ។ ភិក្ខូ ព្យគ្ឃមំសំ បរិភុញ្ជិត្វា អរញ្ញេ វិហរន្តិ ។

១ ឱ. លុទ្ធកា ។

ព្រះមានព្រះភាគញុំាងសុបស្សនាគរាជ ឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យកាន់យកតាម ឲ្យអាចហាន ឲ្យរីករាយដោយធម្មីកថាហើយ ។ លុះសុបស្សនាគរាជ ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យកាន់យកតាម ឲ្យអាចហាន ឲ្យរីករាយដោយធម្មីកថាហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគធ្វើប្រទក្សិណាចៀសចេញទៅ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាហើយ ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវឆាន់សាច់ពស់ទេ ភិក្ខុណាឆាន់ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ សម័យនោះឯង ពួកព្រានសម្លាប់សត្វសីហៈហើយស៊ីសាច់សីហៈ ក៏បានប្រគេនសាច់សីហៈដល់ពួកភិក្ខុ ដែលត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាត ។ ពួកភិក្ខុឆាន់សាច់សីហៈហើយក៏ទៅនៅក្នុងព្រៃ ។ ពួកសត្វសីហៈធុំក្លិនសាច់សីហៈ ក៏សម្លាប់ភិក្ខុជាច្រើន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវឆាន់សាច់សីហៈទេ ភិក្ខុណាឆាន់ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ សម័យនោះឯង ពួកព្រានសម្លាប់ខ្លាធំហើយស៊ីសាច់ខ្លាធំ ក៏បានប្រគេនសាច់ខ្លាធំ ដល់ពួកភិក្ខុដែលត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាត ។ ពួកភិក្ខុឆាន់សាច់ខ្លាធំហើយទៅនៅក្នុងព្រៃ ។

ព្យគ្ឃា ព្យគ្ឃមំសគន្ធេន ភិក្ខូ បរិបាតេន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ព្យគ្ឃមំសំ បរិភុញ្ជិតព្វំ យោ បរិភុញ្ជេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន លុទ្ទកា ទីបឹ ហន្ត្វា ទីបិមំសំ បរិភុញ្ជន្តិ ភិក្ខូនំ បិណ្ឌាយ ចរន្តានំ ទីបិមំសំ ទេន្តិ ។ ភិក្ខូ ទីបិមំសំ បរិភុញ្ជិត្វា អរញ្ញេ វិហរន្តិ ។ ទីបី ទីបិមំសគន្ធេន ភិក្ខូ បរិបាតេន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ទីបិមំសំ បរិភុញ្ជិតព្វំ យោ បរិភុញ្ជេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន លុទ្ទកា អច្ឆំ ហន្ត្វា អច្ឆមំសំ បរិភុញ្ជន្តិ ភិក្ខូនំ បិណ្ឌាយ ចរន្តានំ អច្ឆមំសំ ទេន្តិ ។ ភិក្ខូ អច្ឆមំសំ បរិភុញ្ជិត្វា អរញ្ញេ វិហរន្តិ ។ អច្ឆា អច្ឆមំសគន្ធេន ភិក្ខូ បរិបាតេន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ អច្ឆមំសំ បរិភុញ្ជិតព្វំ យោ បរិភុញ្ជេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន លុទ្ទកា តរច្ឆំ ហន្ត្វា តរច្ឆមំសំ បរិភុញ្ជន្តិ ភិក្ខូនំ

ភេសជ្ជក្ខន្ធកៈ ពោលអំពីសាច់ដែលមិនគួរ

ពួកខ្លាធំបានជុំក្លិនសាច់ខ្លាធំ ក៏សម្លាប់ភិក្ខុជាច្រើន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវឆាន់សាច់ខ្លាធំទេ ភិក្ខុណាឆាន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ សម័យនោះឯង ពួកព្រានសម្លាប់ខ្លាដំបង ហើយស៊ីសាច់ខ្លាដំបង ក៏បានប្រគេនសាច់ខ្លាដំបង ដល់ពួកភិក្ខុដែលត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាត ។ ពួកភិក្ខុឆាន់សាច់ខ្លាដំបងហើយ ក៏ទៅនៅក្នុងព្រៃ ។ ពួកខ្លាដំបងបានជុំក្លិនសាច់ខ្លាដំបង ក៏សម្លាប់ភិក្ខុជាច្រើន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវឆាន់សាច់ខ្លាដំបងទេ ភិក្ខុណាឆាន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ សម័យនោះឯង ពួកព្រានសម្លាប់សត្វខ្លាឃ្មុំហើយស៊ីសាច់ខ្លាឃ្មុំ ក៏បានប្រគេនសាច់ខ្លាឃ្មុំ ដល់ពួកភិក្ខុដែលត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាត ។ ពួកភិក្ខុឆាន់សាច់ខ្លាឃ្មុំហើយ ក៏ទៅនៅក្នុងព្រៃ ។ ពួកខ្លាឃ្មុំបានជុំក្លិនសាច់ខ្លាឃ្មុំហើយ ក៏សម្លាប់ភិក្ខុជាច្រើន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវឆាន់សាច់ខ្លាឃ្មុំទេ ភិក្ខុណាឆាន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ សម័យនោះឯង ពួកព្រានសម្លាប់សត្វឆ្កែព្រៃហើយស៊ីសាច់ឆ្កែព្រៃ ក៏បានប្រគេនសាច់

បិណ្ឌាយ ចរន្តានំ តរច្ឆមំសំ ទេន្តិ ។ ភិក្ខូ តរច្ឆមំសំ ភុញ្ជិត្វា អរញ្ញេ វិហរន្តិ ។ តរច្ឆា តរច្ឆមំសគន្ធេន ភិក្ខូ បរិបាតេន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ តរច្ឆមំសំ បរិភុញ្ជិតព្វំ យោ បរិភុញ្ជេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

សុប្បិយភាណវារំ និដ្ឋិតំ ទុតិយំ ។

[១០៩] អថខោ ភគវា ពារាណសិយំ យថាភិរន្តំ វិហរិត្វា យេន អន្ធកវិន្ទំ តេន ចារិកំ បក្កាមិ មហតា ភិក្ខុសង្ឃេន សទ្ធឹ អឌ្ឍតេលសេហិ ភិក្ខុសតេហិ ។ តេ-ន ខោ បន សមយេន ជានបទា មនុស្សា ពហុំ លោ-ណម្បិ តេលម្បិ តណ្ឌុលម្បិ ខាទនីយម្បិ សកដេសុ អារោបេត្វា ពុទ្ធប្បមុខស្ស ភិក្ខុសង្ឃស្ស បិដ្ឋិតោ បិដ្ឋិតោ អនុពទ្ធា ហោន្តិ យទា បដិបាដឹ លភិស្សាម តទា ភត្តំ ករិស្សាមាតិ បញ្ចមត្តានិ ច វិឃាសាទសតានិ ។ អថ-ខោ ភគវា អនុបុព្វេន ចារិកំ ចរមានោ យេន អន្ធកវិន្ទំ តទវសរិ ។ អថខោ អញ្ញតរស្ស ព្រាហ្មណស្ស បដិបាដឹ អលភន្តស្ស ឯតទហោសិ អតិកានិ[១] ខោ មេ ទ្វេ

១ ឱ. អតិតានិ ។

ផ្លែព្រៃដល់ពួកភិក្ខុ ដែលត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាត ។ ភិក្ខុទាំងឡាយឆាន់សាច់ផ្លែព្រៃហើយ ក៏ទៅនៅក្នុងព្រៃ ។ ពួកផ្លែព្រៃបានជុំគ្និនសាច់ផ្លែព្រៃហើយ ក៏សម្លាប់ភិក្ខុជាច្រើន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវឆាន់សាច់ផ្លែព្រៃទេ ភិក្ខុណាឆាន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

ចប់ សុប្បិយភាណវារៈទី ២ ។

[១០៩] គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់ទៀបក្រុងពារាណសីសមគួរតាមព្រះអធ្យាស្រ័យហើយ ក៏យាងចេញទៅកាន់ចារិកនៃអន្ធកវិន្ទប្រទេស ជាមួយនឹងភិក្ខុសង្ឃជាច្រើនប្រមាណមួយពាន់ពីររយហាសិបរូប ។ សម័យនោះឯង ពួកមនុស្សអ្នកជនបទបានផ្ទុកអំបិលខ្លះ ប្រេងខ្លះ អង្ករខ្លះ ខាទនីយៈខ្លះ ក្នុងរទេះទាំងឡាយហើយក៏បរទៅតាមក្រោយ ៗ ភិក្ខុសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន ។ ពួកមនុស្សអ្នកស៊ីដែល ប្រមាណប្រាំរយនាក់ ក៏គិតគ្នាថា (បើ) ពួកយើងបានលំដាប់ (វេន) នៃភត្តក្នុងកាលណា នឹងធ្វើភត្តក្នុងកាលនោះ ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់យាងទៅកាន់ចារិកតាមលំដាប់ ក៏បានដល់ទៅអន្ធកវិន្ទប្រទេសនោះ ។ លំដាប់នោះ កាលព្រាហ្មណ៍ម្នាក់មិនបានលំដាប់ (វេន) នៃភត្ត ក៏មានសេចក្តីរិះគិតយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញបានដើរតាមភិក្ខុសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន

មាសានិ ពុទ្ធប្បមុខំ ភិក្ខុសង្ឃំ អនុពន្ធស្ស យទា បដិបាដឹ លភិស្សាមិ តទា ភត្តំ ករិស្សាមីតិ ន ច មេ បដិបាដិ លព្ភតិ អហញ្ចម្ហិ ឯកកោ ពហុ ច មេ ឃរាវាសត្ថោ ហាយតិ យន្នូនាហំ ភត្តគ្គំ ឱលោកេយ្យំ យំ ភត្តគ្គេ នាស្ស តំ បដិយាទេយ្យន្តិ ។ អថខោ សោ ព្រាហ្មណោ ភត្តគ្គំ ឱលោកេន្តោ ទ្វេ នាទ្ទស្ស យាគុញ្ច មធុគោឡកញ្ច ។ អថខោ សោ ព្រាហ្មណោ យេនាយស្មា អានន្ទោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ អានន្ទំ ឯតទវោច ឥធ មេ ភោ អានន្ទ បដិបាដឹ អលភន្តស្ស ឯតទហោសិ អតិក្កានិ ខោ មេ ទ្វេ មាសានិ ពុទ្ធប្បមុខំ ភិក្ខុសង្ឃំ អនុពន្ធស្ស យទា បដិបាដឹ លភិស្សាមិ តទា ភត្តំ ករិស្សាមីតិ ន ច មេ បដិបាដិ លព្ភតិ អហញ្ចម្ហិ ឯកកោ ពហុ ច មេ ឃរាវាសត្ថោ ហាយតិ យន្នូនាហំ ភត្តគ្គំ ឱលោកេយ្យំ យំ ភត្តគ្គេ នាស្ស តំ បដិយាទេយ្យន្តិ

ភេសជ្ជក្ខន្ធកៈ និទានព្រាហ្មណ៍ ១ រូប

ជាង ២ ខែហើយ ដោយប៉ងថា បើអាត្មាអញបានលំដាប់ (វេន) នៃកត្តក្នុងកាលណា នឹងធ្វើកត្តក្នុងកាលនោះ ឥឡូវលំដាប់ (វេន) នៃកត្តអាត្មាអញមិនទាន់បាននៅឡើយ ខ្លួនអញទៀតសោតក៏តែម្នាក់ឯង ទាំងប្រយោជន៍ខាងឃរាវាសរបស់អាត្មាអញទៀត ក៏សាបសូន្យទៅជាច្រើន បើដូច្នោះ មានតែគួរអាត្មាអញទៅត្រួតមើលរោងកត្ត វត្ថុណាគ្មានក្នុងរោងកត្តអាត្មាអញ ក៏នឹងតាក់តែងនូវវត្ថុនោះ ។ វេលាដែលព្រាហ្មណ៍នោះទៅមើលរោងកត្តក៏មិនឃើញវត្ថុពីរយ៉ាង គឺបបរនិងនំមានរសផ្អែមឡើយ[១] ។ ទើបព្រាហ្មណ៍នោះ ចូលទៅរកព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយនិយាយនឹងព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអានន្ទដ៏ចម្រើន កាលខ្ញុំករុណាមិនបានលំដាប់ (វេន) នៃកត្តក្នុងទីនេះ ក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញដើរតាមភិក្ខុសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធានជាង ២ ខែហើយដោយប៉ងថា (បើ) អាត្មាអញបានលំដាប់ (វេន) នៃកត្តក្នុងពេលណានឹងធ្វើកត្តក្នុងពេលនោះ ឥឡូវ អាត្មាអញមិនទាន់បានលំដាប់ (វេន) នៃកត្តនៅឡើយ ខ្លួនអញទៀតសោតក៏តែម្នាក់ឯង ទាំងប្រយោជន៍ខាងឃរាវាសរបស់អញទៀតក៏សាបសូន្យទៅជាច្រើន បើដូច្នោះ មានតែគួរអាត្មាអញទៅត្រួតមើលរោងកត្ត វត្ថុណាគ្មានក្នុងរោងកត្ត អាត្មាអញនឹងតាក់តែង

១ ក្នុងដីកាថា នំដែលគេលាយដោយវត្ថុមានស្ករជាដើម ។

សោ ខោ អហំ ភោ អានន្ទ ភត្តគ្គំ ឱលោកេន្តោ ទ្វេ នាទ្ទសំ យាគុញ្ច មធុគោឡកញ្ច សចាហំ ភោ អានន្ទ បដិយាទេយ្យំ យាគុញ្ច មធុគោឡកញ្ច បដិគ្គណ្ហេយ្យ មេ ភវំ គោតមោតិ ។ តេនហិ ព្រាហ្មណ ភគវន្តំ បដិបុច្ឆិស្សាមីតិ ។ អថខោ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ ។ តេនហិ អានន្ទ បដិយាទេតូតិ ។ តេនហិ ព្រាហ្មណ បដិយាទេហីតិ ។ អថខោ សោ ព្រាហ្មណោ តស្សា រត្តិយា អច្ចយេន បហូតំ យាគុញ្ច មធុគោឡកញ្ច បដិយាទាបេត្វា ភគវតោ ឧបនាមេសិ បដិគ្គណ្ហាតុ មេ ភវំ គោតមោ យាគុញ្ច មធុគោឡកញ្ចាតិ ។ តេនហិ ព្រាហ្មណ ភិក្ខូនំ ទេហីតិ ។ ភិក្ខូ កុក្កុច្ចាយន្តា ន បដិគ្គណ្ហន្តិ ។ បដិគ្គណ្ហាថ ភិក្ខវេ បរិភុញ្ជថាតិ ។

វត្ថុនោះ (យ៉ាងនេះ) បពិត្រព្រះអានន្ទដ៏ចម្រើន កាលខ្ញុំព្រះករុណាទៅមើលរោងកត្ត មិនបានឃើញវត្ថុពីរយ៉ាង គឺបបរនិងនំមានរសផ្អែមឡើយ បពិត្រព្រះអានន្ទដ៏ចម្រើន បើខ្ញុំព្រះករុណាតាក់តែងបបរនិងនំមានរសផ្អែមមកថ្វាយ ព្រះគោតមដ៏ចម្រើនទ្រង់ទទួលរបស់ខ្ញុំករុណាដែរឬ ។ ព្រះអានន្ទប្រាប់ថា ម្នាលព្រាហ្មណ៍ បើដូច្នោះ ចាំអាត្មាទូលសួរព្រះដ៏មានព្រះភាគសិន ។ លំដាប់នោះ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុបានក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលអានន្ទ បើដូច្នោះឲ្យព្រាហ្មណ៍នោះតាក់តែងចុះ ។ ទើបព្រះអានន្ទទៅប្រាប់ព្រាហ្មណ៍ថា ម្នាលព្រាហ្មណ៍ បើដូច្នោះ អ្នកចូរតាក់តែងចុះ ។ លុះរាត្រីនោះកន្លងទៅហើយ ឯព្រាហ្មណ៍នោះតាក់តែងបបរនិងនំមានរសផ្អែមជាច្រើន ក៏បានបង្អោនថ្វាយចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយទូលថា សូមព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ទ្រង់ទទួលបបរនិងនំមានរសផ្អែមរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលព្រាហ្មណ៍ បើដូច្នោះ អ្នកចូរប្រគេនដល់ភិក្ខុទាំងឡាយចុះ ។ ពួកភិក្ខុរង្កៀសមិនហ៊ានទទួល ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរទទួលចុះ ចូរឆាន់ចុះ ។

២៨៧

អថខោ សោ ព្រាហ្មណោ ពុទ្ធប្បមុខំ ភិក្ខុសង្ឃំ បហូតាយ យាគុយា ច មធុគោឡកេន ច សហត្ថា សន្តប្បេត្វា សម្បវារេត្វា ភគវន្តំ ធោតហត្ថំ ឱនីតបត្តបាណឹ ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នំ ខោ តំ ព្រាហ្មណំ ភគវា ឯតទវោច ទសយិមេ(១) ព្រាហ្មណា អានិសំសា យាគុយា កតមេ ទស យាគុំ ទេន្តោ អាយុំ ទេតិ វណ្ណំ ទេតិ សុខំ ទេតិ ពលំ ទេតិ បដិភាណំ ទេតិ យាគុ បីតា ខុទំ បដិហនតិ បិបាសំ បដិវិនោទេតិ វាតំ អនុលោមេតិ វត្ថឹ សោធេតិ អាមាវសេសំ បាចេតិ ឥមេ ខោ ព្រាហ្មណា ទសានិសំសា យាគុយាតិ ។

[១១០] យោ សញ្ញតានំ បរទត្តភោជិនំ
កាលេន សក្កច្ច ទទាតិ យាគុំ
ទសស្ស ឋានានិ អនុប្បវេច្ឆតិ
អាយុញ្ច វណ្ណញ្ច សុខំ ពលញ្ច
បដិភាណមស្ស ឧបជាយតេ តតោ

---
១ ឱ. ទសិមេ ។

ព្រាហ្មណ៍នោះ អង្គាសភិក្ខុសង្ឃមានព្រះពុទ្ធអង្គជាប្រធាន ដោយបបរនិងនំមានរសផ្អែមជាច្រើនដោយដៃរបស់ខ្លួន ឲ្យឆ្អែតស្កប់ស្កល់ ត្រាតែលោកប្រកែកលែងទទួលទៀត លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់លាងព្រះហស្តស្រេចលែងលូកទៅក្នុងបាត្រហើយ (ព្រាហ្មណ៍) ក៏អង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះព្រាហ្មណ៍នោះអង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់មានបន្ទូលដូច្នេះថា ម្នាលព្រាហ្មណ៍ អានិសង្សបបរនេះមាន ១០ យ៉ាង អានិសង្សបបរ ១០ យ៉ាងនោះ តើដូចម្តេច គឺបុគ្គលអ្នកឲ្យបបរឈ្មោះថា ឲ្យអាយុ ១ ឲ្យពណ៌សម្បុរ ១ ឲ្យសេចក្តីសុខ ១ ឲ្យ កម្លាំងកាយ ១ ឲ្យប្រាជ្ញា ១ បបរដែលបុគ្គលហុតទៅហើយ រមែងហាមឃាត់សេចក្តីឃ្លាន ១ បន្ទោបង់សេចក្តីស្រេក ១ ញុំាំងខ្យល់ឲ្យដើរទៅស្រួល ១ ញុំាំងសរសៃឲ្យស្អាត ១ ញុំាំងអាហារថ្មីដ៏សេសសល់ឲ្យរលួយ ១ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ អានិសង្សបបរមាន ១០ យ៉ាងនេះឯង ។

[១១០] ជនណាបានឲ្យបបរ ដោយគោរពដល់ពួកសមណៈ
ដែលជាអ្នកសង្រួម អ្នកបរិភោគភោជនដែលអ្នកដទៃឲ្យ ក្នុង
កាលដ៏គួរ (ជននោះ) ឈ្មោះថា ឲ្យនូវហេតុនៃអានិសង្ស
ទាំង ១០ យ៉ាង គឺ អាយុ ១ ពណ៌សម្បុរ ១ សេចក្តីសុខ ១
កម្លាំងកាយ ១ ប្រាជ្ញារបស់បុគ្គលនោះ តែងកើតឡើង ១

ខុជ្ជំ បិចាសំ ព្យបនេតិ វាតំ
សោធេតិ វត្ថឹ បរិណាមេតិ ភត្តំ ។
ភេសជ្ជមេតំ សុគតេន វណ្ណិតំ ។
តស្មា ហិ យាគុំ អលមេវ ជាតុំ
និច្ចំ មនុស្សេន សុខត្ថិកេន
ទិព្វានិ វា បត្ថយតា សុខានិ
មនុស្សសោភគ្គតមិច្ឆតា[១] វាតិ ។

[១១១] អថខោ ភគវា តំ ព្រាហ្មណំ ឥមាហិ គាថាហិ អនុមោទិត្វា ឧដ្ឋាយាសនា បក្កាមិ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ យាគុញ្ច មធុគោឡកញ្ចាតិ ។

[១១២] អស្សោសុំ ខោ មនុស្សា ភគវតា កិរ ភិក្ខូនំ យាគុ អនុញ្ញាតា មធុគោឡកញ្ចាតិ ។ តេ កាលស្សេវ ភោជ្ជយាគុំ បដិយាទេន្តិ មធុគោឡកញ្ច ។ ភិក្ខូ កាលស្សេវ ភោជ្ជយាគុយា ធាតា មធុគោឡកេន

១ ឱ. មនុស្សសោភាគ្យតំ ។ ឥច្ឆតាតិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។

បបរនោះតែងកំចាត់បង់សេចក្តីឃ្លាន ១ សេចក្តីស្រេក ១ នឹងញ៉ាំងខ្យល់ (ឲ្យបានដើរស្រួល) ១ ញ៉ាំងសរសៃឲ្យស្អាត ១ ញ៉ាំងកត្តឲ្យរលួយ ១ ។ នេះជាភេសជ្ជៈដែលព្រះសុគតទ្រង់សរសើរហើយ ។ ព្រោះហេតុនោះ អ្នកមានសេចក្តីត្រូវ-ការចង់បានសេចក្តីសុខជារបស់មនុស្សក្តី ប្រាថ្នាសេចក្តីសុខជារបស់ទិព្វក្តី ចង់បានសេចក្តីល្អរុងរឿងក្នុងមនុស្សក្តី គួរឲ្យបបរជានិច្ចចុះ ។

[១១១] លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់អនុមោទនាចំពោះព្រាហ្មណ៍នោះ ដោយគាថាទាំងនេះហើយ ទ្រង់ក្រោកចាកអាសនៈ យាងចេញទៅ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាហើយត្រាស់ហៅពួកភិក្ខុមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត (ឲ្យភិក្ខុឆាន់) បបរនិងនំមានរស់ផ្អែមបាន ។

[១១២] ពួកមនុស្សបានឮដំណឹងថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាតបបរនិងនំមានរសផ្អែមដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ (ដូច្នោះ) ហើយ ។ មនុស្សទាំងនោះ ក៏នាំគ្នាតាក់តែងបបរភោជ្ជ[១] និងនំមានរសផ្អែម ពីព្រឹកព្រហាម (មកប្រគេនភិក្ខុទាំងឡាយ) ។ ពួកភិក្ខុបានឆាន់បបរភោជ្ជ

១ បបរដែលគេធ្វើអំពីភោជនទាំង ៥ គឺបាយ ១ នំស្រស់ ១ នំក្រៀម ១ ត្រី ១ សាច់ ១ ដែលនាំឲ្យកើតបវារណា តាមសិក្ខាបទ ទី ៥ នៃភោជនវគ្គ ។

២៨៩

ភេសជ្ជក្ខន្ធកេ គរុណប្បសន្នមហាមត្តវត្ថុ

ច ភត្តគ្គេ ន ចិត្តរូបំ ភុញ្ជន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរេន តរុណប្បសន្នេន មហាមត្តេន ស្វាតនាយ ពុទ្ធប្បមុខោ ភិក្ខុសង្ឃោ និមន្តិតោ ហោតិ ។ អថខោ តស្ស តរុណប្បសន្នស្ស មហាមត្តស្ស ឯតទហោសិ យន្នូនាហំ អឌ្ឍតេលសន្នំ ភិក្ខុសតានំ អឌ្ឍតេលសានិ មំសចាតីសតានិ បដិយាទេយ្យំ ឯកមេកស្ស ភិក្ខុនោ ឯកមេកំ មំសចាតឹ ឧបនាមេយ្យន្តិ ។ អថខោ សោ តរុណប្បសន្នោ មហាមត្តោ តស្សា រត្តិយា អច្ចយេន បណីតំ ខាទនីយំ ភោជនីយំ បដិយាទាបេត្វា អឌ្ឍតេលសានិ ច មំសចាតីសតានិ ភគវតោ កាលំ អារោចាបេសិ កាលោ ភន្តេ និដ្ឋិតំ ភត្តន្តិ ។ អថខោ ភគវា បុព្វណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ យេន តស្ស តរុណប្បសន្នស្ស មហាមត្តស្ស និវេសនំ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ និសីទិ សទ្ធឹ ភិក្ខុសង្ឃេន ។ អថខោ សោ តរុណប្បសន្នោ មហាមត្តោ ភត្តគ្គេ ភិក្ខូ បរិវិសតិ ។ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ

និងមានរសផ្អែមឆ្អែតពីព្រឹកព្រហាមហើយ លុះទៅឆាន់ក្នុងរោងកត្តទៀត ក៏មិនបានឆ្ងាញ់ពិសា ។ សម័យនោះឯង មានមហាមាត្យម្នាក់ជាអ្នកមានសេចក្តីជ្រះថ្លាថ្មី (មិនទាន់មុតមាំ) បាននិមន្តភិក្ខុសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន ទុកដើម្បីឆាន់ក្នុងថ្ងៃស្អែក ។ លំដាប់នោះ មហាមាត្យអ្នកមានសេចក្តីជ្រះថ្លាថ្មីនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា បើដូច្នោះមានតែគួរអោត្មាអញតាក់តែងចង្ហាន់សាច់ ចំនួនមួយពាន់ពីររយហាសិបសម្រាប់ (ឲ្យល្មម) ដល់ភិក្ខុមួយពាន់ពីររយហាសិបរូប ហើយប្រគេនចង្ហាន់សាច់មួយសម្រាប់ ៗ ដល់ភិក្ខុមួយរូប ៗ ។ ឯមហាមាត្យអ្នកមានសេចក្តីជ្រះថ្លាថ្មីនោះ លុះកន្លងរាត្រីនោះទៅ ក៏បានតាក់តែងខាទនីយភោជនីយៈដ៏ឧត្តម និងចង្ហាន់សាច់មួយពាន់ពីររយហាសិបសម្រាប់ ហើយក៏ប្រើបម្រើឲ្យទៅក្រាបបង្គំទូលពេលឆាន់ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពេលនេះល្មមហើយ ភត្តសម្រេចហើយ ។ គ្រានោះ ពេលព្រឹកព្រហាម ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ស្បង់ហើយប្រដាប់ដោយបាត្រនិងចីវរយាងទៅកាន់ផ្ទះមហាមាត្យអ្នកមានសេចក្តីជ្រះថ្លាថ្មីនោះ លុះយាងទៅដល់ហើយ ទ្រង់គង់លើអាសនៈ ដែលគេរៀបចំថ្វាយ មួយអន្លើដោយភិក្ខុសង្ឃ ។ ឯមហាមាត្យអ្នកមានសេចក្តីជ្រះថ្លាថ្មីនោះ បានអង្គាសពួកភិក្ខុក្នុងរោងកត្ត ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបាននិយាយយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោ អ្នកចូរ

ថោកំ អាវុសោ ទេហិ ថោកំ អាវុសោ ទេហីតិ ។ មា ខោ តុម្ហេ អយំ តរុណប្បសន្នោ មហាមត្តោតិ ថោ-កំ ថោកំ បដិគ្គណ្ហាថ ពហុំ មេ ខាទនីយំ ភោជនីយំ បដិយត្តំ អឌ្ឍតេលសានិ ច មំសបាតីសតានិ ឯកមេ-កស្ស ភិក្ខុនោ ឯកមេកំ មំសបាតឹ ឧបនាមេស្សាមិ បដិគ្គណ្ហាថ ភន្តេ យាវទត្ថន្តិ ។ ន ខោ មយំ អាវុសោ ឯតំការណា ថោកំ ថោកំ បដិគ្គណ្ហាម អបិច មយំ កាលស្សេវ ភោជ្ជយាគុយា ធាតា មធុគោឡកេន ច តេន មយំ ថោកំ ថោកំ បដិគ្គណ្ហាមាតិ ។ អថខោ សោ តរុណប្បសន្នោ មហាមត្តោ ឧជ្ឈាយតិ ខីយតិ វិបាចេតិ កថំ ហិ នាម ភទន្តា មយា និមន្តិតា អញ្ញស្ស ភោជ្ជយាគុំ បរិភុញ្ជិស្សន្តិ ន ចាហំ បដិពលោ យាវទត្ថំ ទាតុន្តិ កុបិតោ អនត្តមនោ អាសាទនាបេក្ខោ ភិក្ខូនំ បត្តេ បូរេន្តោ អគមាសិ ភុញ្ជថ វា ហរថ វាតិ ។ អថខោ សោ តរុណប្បសន្នោ មហាមត្តោ ពុទ្ធប្បមុខំ ភិក្ខុសង្ឃំ

ឲ្យ (ភត្ត) តែបន្តិចចុះ ម្នាលអាវុសោ អ្នកចូរឲ្យតែបន្តិចបានហើយ ។ មហាមាត្យនិយាយថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ កុំទទួលភត្តបន្តិចបន្តួចដោយគិតថា មហាមាត្យនេះមានសេចក្តីជ្រះថ្លាថ្មី ខាទ-នីយភោជនីយៈខ្ញុំបានចាត់ចែងទុកហើយជាច្រើន ទាំងចង្ក្រាន់សាច់មួយពាន់ពីររយហាសិបសម្រាប់ផង ខ្ញុំនឹងប្រគេនចង្ក្រាន់សាច់មួយសម្រាប់ ៗ ដល់ភិក្ខុមួយរូប ៗ បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយទទួលដរាបដល់ឆ្អែត ។ ពួកភិក្ខុនិយាយតបថា ម្នាលអាវុសោ យើងទាំងឡាយទទួលភត្តបន្តិច ៗ ព្រោះហេតុប៉ុណ្ណោះក៏ទេ យើងទាំងឡាយឆាន់បបរភោជ្ជនិងនំមានរសផ្អែមឆ្អែតអំពីព្រឹករួចហើយ ព្រោះហេតុនោះ បានជាយើងទទួលភត្តតែបន្តិច ៗ ។ លំដាប់នោះ មហាមាត្យអ្នកមានសេចក្តីជ្រះថ្លាថ្មីនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ខ្ញុំបាននិមន្តលោកម្ចាស់ទាំង-ឡាយរួចហើយ មិនសមបើនឹងទៅឆាន់បបរភោជ្ជ របស់ជនឯទៀតសោះ (លោកម្ចាស់ខ្លាចក្រែង) ខ្ញុំមិនអាចនឹងប្រគេនឲ្យឆាន់ឆ្អែតបានឬ ។ មហាមាត្យនោះ មានសេចក្តីក្រោធ តូចចិត្តប្រាថ្នានឹងចោទ កាលដាក់បាត្រភិក្ខុទាំងឡាយពេញហើយ ក៏ដើរទៅនិយាយថា ពួកលោកណាចង់ឆាន់ក្តីនាំយកទៅក្តី (ក៏តាមចិត្តចុះ) ។ លំដាប់នោះ មហាមាត្យអ្នកមានសេច-ក្តីជ្រះថ្លាថ្មីនោះបានអង្គាសភិក្ខុសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធានដោយខាទនីយ

២៩១

ភេសជ្ជក្ខន្ធកេ តរុណប្បសន្នមហាមត្តស្ស កុក្កុច្ចំ

បណីតេន ខាទនីយេន ភោជនីយេន សហត្ថា សន្តប្បេត្វា សម្បវារេត្វា ភគវន្តំ ភុត្តាវឹ ឱនីតបត្តចាណឹ ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នំ ខោ តំ តរុណប្បសន្នំ មហាមត្តំ ភគវា ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេត្វា សមាទបេត្វា សមុត្តេជេត្វា សម្បហំសេត្វា ឧដ្ឋាយាសនា បក្កាមិ ។ អថខោ តស្ស តរុណប្បសន្នស្ស មហាមត្តស្ស អចិរប្បក្កន្តស្ស ភគវតោ អហុទេវ កុក្កុច្ចំ អហុ វិប្បដិសារោ អលាភា វត មេ ន វត មេ លាភា ទុល្លទ្ធំ វត មេ ន វត មេ សុលទ្ធំ យោហំ កុបិតោ អនត្តមនោ អាសាទនាបេក្ខោ ភិក្ខូនំ បត្តេ បូរេន្តោ អកមាសឹ ភុញ្ជថ វា ហរថ វាតិ កិន្នុខោ មយា ពហុំ បសុតំ បុញ្ញំ វា អបុញ្ញំ វាតិ ។ អថខោ សោ តរុណប្បសន្នោ មហាមត្តោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ សោ តរុណប្បសន្នោ មហាមត្តោ ភគវន្តំ

ភោជនីយៈដ៏ឧត្តម ដោយដៃនៃខ្លួនឲ្យឆ្អែតស្កប់ស្កល់ ត្រាតែលោកប្រកែកលែងទទួលទៀត លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់សោយស្រេចលែងលូកព្រះហស្តទៅក្នុងបាត្រហើយ (មហាមាត្យ) ក៏អង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះមហាមាត្យអ្នកមានសេចក្តីជ្រះថ្លាថ្មីនោះ អង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យកាន់យកតាម ឲ្យអាចហាន ឲ្យរីករាយដោយធម្មីកថាហើយទ្រង់ក្រោកចាកអាសនៈយាងចេញទៅ ។ ឯមហាមាត្យអ្នកមានសេចក្តីជ្រះថ្លាថ្មីនោះ កាលព្រះដ៏មានព្រះភាគ យាងចេញទៅមិនយូរប៉ុន្មាន ក៏កើតសេចក្តីរង្កៀសនិងសេចក្តីក្តៅក្រហាយថា អាត្មាអញឥតលាភទេតើ លាភរបស់អាត្មាអញគ្មានសោះទេហ្ន៎ ទាំងអត្តភាពជាមនុស្សសោត ក៏អាត្មាអញបានដោយកម្រ មិនមែនអាត្មាអញបានដោយងាយទេ (ឥឡូវ) អាត្មាអញខឹងតូចចិត្តប្រាថ្នានឹងចោទ បានដាក់បាត្រភិក្ខុទាំងឡាយ ឲ្យពេញហើយដើរចៀសចេញទៅនិយាយថា លោកទាំងឡាយចូរឆាន់ក្តី នាំយកទៅក្តី (ក៏តាមចិត្តចុះ) កម្មដែលអាត្មាអញសន្សំមកជាច្រើនហើយ (នេះ) នឹងជាបុណ្យ ឬជាបាបហ្ន៎ ។ ឯមហាមាត្យអ្នកមានសេចក្តីជ្រះថ្លាថ្មីនោះ ក៏ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគហើយអង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះមហាមាត្យអ្នកមានសេចក្តីជ្រះថ្លាថ្មីនោះ អង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូល

ឯតទវោច ឥធ មយ្ហំ ភន្តេ អចិរបក្កន្តស្ស ភគវតោ អហុទេវ កុក្កុច្ចំ អហុ វិប្បដិសារោ អលាភា វត មេ ន វត មេ លាភា ទុល្លទ្ធំ វត មេ ន វត មេ សុលទ្ធំ យោហំ កុបិតោ អនត្តមនោ អាសាទនាបេក្ខោ ភិក្ខូនំ បត្តេ បូរេន្តោ អគមាសឹ ភុញ្ជថ វា ហរថ វាតិ កិន្នុ ខោ មយា ពហុំ បសុតំ បុញ្ញំ វា អបុញ្ញំ វាតិ កិន្នុ ខោ មយា ភន្តេ ពហុំ បសុតំ បុញ្ញំ វា អបុញ្ញំ វាតិ ។ យទគ្គេន តយា អាវុសោ ស្វាតនាយ ពុទ្ធប្បមុខោ ភិក្ខុសង្ឃោ និមន្តិតោ តទគ្គេន តេ ពហុំ បុញ្ញំ បសុតំ យទគ្គេន តេ ឯកមេកេន ភិក្ខុនា ឯកមេកំ សិត្ថំ បដិគ្គហិតំ តទគ្គេន តេ ពហុំ បុញ្ញំ បសុតំ សគ្គា តេ អារទ្ធាតិ ។ អថខោ សោ តរុណប្ប-សន្នោ មហាមត្តោ លាភា កិរ មេ សុលទ្ធំ កិរ មេ

ព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កាលដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគយាងចេញទៅមិនយូរប៉ុន្មាន ក្នុងវេលានេះ ខ្ញុំព្រះអង្គក៏មានសេចក្តីរង្កៀស និងសេចក្តីក្តៅក្រហាយថា អាត្មាអញឥតលាភទេតើ លាភរបស់អាត្មាអញគ្មានសោះទេហ្ន៎ ទាំងអត្តភាពជាមនុស្សសោត ក៏អាត្មាអញបានដោយកម្រ មិនមែនអាត្មាអញបានដោយងាយទេ (ឥឡូវ) អាត្មាអញខឹងអន់ចិត្តប្រាថ្នានឹងចោទ បានដាក់បាត្រភិក្ខុទាំងឡាយ ឲ្យពេញហើយ ដើរចៀសចេញទៅនិយាយថា លោកទាំងឡាយ ចូរឆាន់ក្តី នាំយកទៅក្តី (ក៏តាមចិត្តចុះ) កម្មដែលអាត្មាអញបានសន្សំមកជាច្រើនហើយ (នេះ) នឹងជាបុណ្យ ឬជាបាបហ្ន៎ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កម្មដែលខ្ញុំព្រះអង្គបានសន្សំមកជាច្រើនហើយ (នេះ) តើនឹងជាបុណ្យ ឬជាបាប ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលអាវុសោ ភិក្ខុសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន ដែលអ្នកបាននិមន្តដើម្បីឆាន់ក្នុងថ្ងៃស្អែក ដោយចំណែកណា ចំណែកដែលអ្នកបានសន្សំហើយនោះ ក៏ជាបុណ្យយ៉ាងច្រើន គ្រាប់បាយមួយគ្រាប់ ៗ របស់អ្នកដែលភិក្ខុមួយរូប ៗ ទទួលហើយដោយចំណែកណា ចំណែក ដែលអ្នកបានសន្សំនោះ ក៏ជាបុណ្យយ៉ាងច្រើនហើយ ឈ្មោះថា អ្នកឯង ប្រារព្ធយកឋានសួគ៌ហើយ ។ ឯមហាមាត្យអ្នកមានសេចក្តីជ្រះថ្លាថ្មីនោះក៏គិតថា ប្រហែលជាលាភរបស់អាត្មាអញហើយ ប្រហែល

ពហុំ ភិរ មយា បុញ្ញំ បសុតំ សត្ថា ភិរ មេ អារទ្ធោតិ ហដ្ឋោ ឧទគ្គោ ឧដ្ឋាយាសនា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា បក្កាមិ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ភិក្ខុសង្ឃំ សន្និបាតាបេត្វា ភិក្ខូ បដិបុច្ឆិ សច្ចំ ភិរ ភិក្ខវេ ភិក្ខូ អញ្ញត្រ និមន្តិតា អញ្ញស្ស ភោជ្ជយាគុំ បរិភុញ្ជន្តីតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា កថំ ហិ នាម តេ ភិក្ខវេ មោឃបុរិសា អញ្ញត្រ និមន្តិតា អញ្ញស្ស ភោជ្ជយាគុំ បរិភុញ្ជិស្សន្តិ នេតំ ភិក្ខវេ អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ ។ បេ ។ វិគរហិត្វា ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ ន ភិក្ខវេ អញ្ញត្រ និមន្តិតេន អញ្ញស្ស ភោជ្ជយាគុ បរិភុញ្ជិតព្វា យោ បរិភុញ្ជេយ្យ យថាធម្មោ ការេតព្វោតិ ។

ជាអាត្មាអញ បានអត្តភាពជាមនុស្សល្អហើយ ប្រហែលជាអាត្មាអញបានសន្សំបុណ្យជាច្រើនហើយ ប្រហែលជាឈ្មោះថា អាត្មាអញប្រារព្ធយកឋានសួគ៌ហើយ ក៏មានចិត្តរីករាយស្រស់ស្រាយឡើង ក្រោកចាកអាសនៈហើយថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ធ្វើប្រទក្សិណរួចចៀសចេញទៅ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃហើយត្រាស់សួរចំពោះពួកភិក្ខុថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាគេបាននិមន្តពួកភិក្ខុទៅក្នុងត្រកូលដទៃហើយ ភិក្ខុទាំងនោះ នៅតែឆាន់បបរភោជ្ជរបស់ត្រកូលឯទៀតវិញ ពិតមែនឬ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មោឃបុរសទាំងនោះ បាននិមន្តក្នុងត្រកូលដទៃហើយ មិនសមបើនឹងទៅឆាន់បបរភោជ្ជរបស់ត្រកូលឯទៀតសោះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជន ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ។ បេ ។ ទ្រង់តិះដៀលហើយទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទទួលនិមន្តក្នុងត្រកូលដទៃហើយ មិនត្រូវឆាន់បបរភោជ្ជរបស់ត្រកូលឯទៀតទេ ភិក្ខុណាឆាន់ ត្រូវវិនយធរឲ្យភិក្ខុនោះធ្វើតាមធម៌ (គឺសំដែងអាបត្តិចេញ) ។

[១១៣] អថខោ ភគវា អន្ធកវិន្ទេ យថាភិរន្តំ វិហរិត្វា យេន រាជគហំ តេន ចារិកំ បក្កាមិ មហតា ភិក្ខុសង្ឃេន សទ្ធឹ អឌ្ឍតេលសេហិ ភិក្ខុសតេហិ ។ តេន ខោ បន សមយេន វេលដ្ឋោ[១] កច្ចានោ រាជគហា អន្ធកវិន្ទំ អទ្ធានមគ្គប្បដិបន្នោ ហោតិ បញ្ចមត្តេហិ សកដសតេហិ សព្វេហេវ គុឡកុម្ភបូរេហិ ។ អទ្ទសា ខោ ភគវា វេលដ្ឋំ កច្ចានំ ទូរតោវ អាគច្ឆន្តំ ទិស្វាន មគ្គា ឱក្កម្ម អញ្ញតរស្មឹ រុក្ខមូលេ និសីទិ ។ អថខោ វេលដ្ឋោ កច្ចានោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ ។ ឯកមន្តំ ឋិតោ ខោ វេលដ្ឋោ កច្ចានោ ភគវន្តំ ឯតទវោច ឥច្ឆាមហំ ភន្តេ ឯកមេកស្ស ភិក្ខុនោ ឯកមេកំ គុឡកុម្ភំ ទាតុន្តិ ។ តេនហិ ត្វំ កច្ចាន ឯកំយេវ គុឡកុម្ភំ អាហរាតិ ។ ឯវំ ភន្តេតិ ខោ វេលដ្ឋោ កច្ចានោ ភគវតោ បដិស្សុណិត្វា ឯកំយេវ គុឡកុម្ភំ អាទាយ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ ឯតទវោច អាហដោ ភន្តេ

១ ឱ. ពេលដ្ឋោ ។

[១១៣] គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងអន្ធកវិន្ទប្រទេស តាមសមគួរដល់ព្រះអធ្យាស្រ័យហើយ ទ្រង់យាងចេញទៅកាន់ចារិកក្រុងរាជគ្រឹះ មួយអន្លើដោយភិក្ខុសង្ឃច្រើន ប្រមាណមួយពាន់ពីររយហាសិបរូប ។ សម័យនោះឯង បុរសឈ្មោះវេលដ្ឋកច្ចាន បានផ្ទុកសុទ្ធតែក្អមស្ករអំពៅពេញរទេះទាំងប្រាំរយហើយ ក៏ចេញចាកក្រុងរាជគ្រឹះ ទៅតាមផ្លូវឆ្ពោយចំពោះអន្ធកវិន្ទប្រទេស ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានទតឃើញវេលដ្ឋកច្ចានដើរមកអំពីចម្ងាយ លុះទតឃើញហើយ ទ្រង់យាងចៀសអំពីផ្លូវទៅគង់ក្រោមម្លប់ឈើមួយ ។ លំដាប់នោះ វេលដ្ឋកច្ចានបានចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ រួចឈរនៅក្នុងទីសមគួរ ។ លុះវេលដ្ឋកច្ចានឈរនៅក្នុងទីសមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គចង់ប្រគេនស្ករអំពៅ ១ ក្អម ៗ ដល់ភិក្ខុមួយរូប ៗ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលកច្ចាន បើដូច្នោះ ចូរអ្នកឯងទៅយកស្ករអំពៅតែមួយក្អមមកមើលសិន ។ វេលដ្ឋកច្ចាន បានទទួលព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគថា ព្រះករុណាព្រះអង្គ ហើយយកស្ករអំពៅមួយក្អម ដើរចូលទៅរកព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន

គុឡកុម្ភោ កថាហំ ភន្តេ បដិបជ្ជាមីតិ ។ តេនហិ ត្វំ កច្ចាន ភិក្ខូនំ គុឡំ ទេហីតិ ។ ឯវំ ភន្តេតិ ខោ វេលដ្ឋោ កច្ចានោ ភគវតោ បដិស្សុណិត្វា ភិក្ខូនំ គុឡំ ទត្វា ភគវន្តំ ឯតទវោច ទិន្នោ ភន្តេ ភិក្ខូនំ គុឡោ ពហុ ចាយំ គុឡោ អវសិដ្ឋោ កថាហំ ភន្តេ បដិបជ្ជាមីតិ ។ តេនហិ ត្វំ កច្ចាន ភិក្ខូនំ គុឡំ យាវទត្ថំ ទេហីតិ ។ ឯវំ ភន្តេតិ ខោ វេលដ្ឋោ កច្ចានោ ភគវតោ បដិស្សុណិត្វា ភិក្ខូនំ គុឡំ យាវទត្ថំ ទត្វា ភគវន្តំ ឯតទវោច ទិន្នោ ភន្តេ ភិក្ខូនំ គុឡោ យាវទត្ថោ ពហុ ចាយំ គុឡោ អវសិដ្ឋោ កថាហំ ភន្តេ បដិបជ្ជាមីតិ ។ តេនហិ ត្វំ កច្ចាន ភិក្ខូ គុឡេហិ សន្តប្បេហីតិ ។ ឯវំ ភន្តេតិ ខោ វេលដ្ឋោ កច្ចានោ

ខ្ញុំព្រះអង្គបានយកក្អមស្ករអំពៅមកហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន តើខ្ញុំព្រះអង្គនឹងត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្ដេច ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលកច្ចាន បើដូច្នោះ អ្នកឯងចូរប្រគេនស្ករអំពៅដល់ភិក្ខុទាំងឡាយចុះ ។ វេលដ្ឋកច្ចាន ទទួលព្រះបន្ទូលព្រះមានព្រះភាគថា ព្រះករុណាព្រះអង្គ ហើយប្រគេនស្ករអំពៅ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ រួចក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គបានប្រគេនស្ករអំពៅដល់ពួកភិក្ខុរួចហើយ ឥឡូវ ស្ករអំពៅនេះនៅសល់ជាច្រើន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន តើខ្ញុំព្រះអង្គនឹងត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្ដេច ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលកច្ចាន បើដូច្នោះ អ្នកឯងចូរប្រគេនស្ករអំពៅដល់ពួកភិក្ខុ ដរាបអស់ចំណង់ចុះ ។ វេលដ្ឋកច្ចានទទួលព្រះបន្ទូលព្រះមានព្រះភាគថា ព្រះករុណាព្រះអង្គ ហើយបានប្រគេនស្ករអំពៅដល់ពួកភិក្ខុ ដរាបដល់អស់ចំណង់ រួចក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គ បានប្រគេនស្ករអំពៅដល់ពួកភិក្ខុ ដរាបដល់អស់ចំណង់ហើយ តែស្ករអំពៅនេះនៅសល់ច្រើន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន តើខ្ញុំព្រះអង្គត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្ដេច ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលកច្ចាន បើដូច្នេះអ្នកឯងចូរឲ្យពួកភិក្ខុឆាន់ឆ្អែតស្កប់ស្កល់ដោយស្ករអំពៅទាំងឡាយចុះ ។ វេលដ្ឋកច្ចាន

ភគវតោ បដិស្សុណិត្វា ភិក្ខូ គុឡេហិ សន្តប្បេសិ ។ ឯកច្ចេ ភិក្ខូ បត្តេបិ បូរេសុំ បរិស្សាវនានិបិ ថវិកាយោបិ បូរេសុំ ។ អថខោ វេលដ្ឋោ កច្ចានោ ភិក្ខូ គុឡេហិ សន្តប្បេត្វា ភគវន្តំ ឯតទវោច សន្តប្បិតា ភន្តេ ភិក្ខូ គុឡេហិ ពហុ ចាយំ គុឡោ អវសិដ្ឋោ កថាហំ ភន្តេ បដិបជ្ជាមីតិ ។ តេនហិ ត្វំ កច្ចាន វិឃាសាទានំ គុឡំ ទេហីតិ ។ ឯវំ ភន្តេតិ ខោ វេលដ្ឋោ កច្ចានោ ភគវតោ បដិស្សុណិត្វា វិឃាសាទានំ គុឡំ ទត្វា ភគវន្តំ ឯតទវោច ទិន្នោ ភន្តេ វិឃាសាទានំ គុឡោ ពហុ ចាយំ គុឡោ អវសិដ្ឋោ កថាហំ ភន្តេ បដិបជ្ជាមីតិ ។ តេនហិ ត្វំ កច្ចាន វិឃាសាទានំ គុឡំ

ទទួលព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគថា ព្រះករុណាព្រះអង្គ ហើយបាន ញ៉ាំងពួកភិក្ខុឲ្យឆ្អែតស្កប់ស្កល់ ដោយស្ករអំពៅទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុពួក ខ្លះដាក់ពេញបាត្រក៏មាន វេចនឹងសំពត់តម្រងទឹកក៏មាន ដាក់ពេញ ថង់យាមក៏មាន ។ លុះវេលដ្ឋកច្ចាន បានឲ្យពួកភិក្ខុឆាន់ឆ្អែតស្កប់ស្កល់ ដោយស្ករអំពៅទាំងឡាយហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូល ព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះ ថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គបានឲ្យពួកភិក្ខុឆាន់ឆ្អែតស្កប់ស្កល់ ដោយស្ករអំពៅទាំងឡាយហើយ តែថាស្ករអំពៅនេះ ក៏នៅសល់ច្រើន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន តើខ្ញុំព្រះអង្គនឹងត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្ដេច ។ ព្រះ អង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលកច្ចាន បើដូច្នោះ អ្នកឯងចូរឲ្យស្ករអំពៅដល់ ពួកមនុស្សអ្នកស៊ីដែលផង់ចុះ ។ វេលដ្ឋកច្ចាន បានទទួលព្រះបន្ទូល ព្រះដ៏មានព្រះភាគថា ព្រះករុណាព្រះអង្គ ហើយឲ្យស្ករអំពៅ ដល់ពួកមនុស្សអ្នកស៊ីដែល រួចក្រាបបង្គំទូល ព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះ ថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គបានឲ្យស្ករអំពៅដល់ពួកមនុស្ស អ្នកស៊ីដែលហើយ តែថាស្ករអំពៅនេះនៅសល់ច្រើន បពិត្រព្រះអង្គ ដ៏ចម្រើន តើខ្ញុំព្រះអង្គនឹងត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្ដេច ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលកច្ចាន បើដូច្នោះ អ្នកឯងចូរឲ្យស្ករអំពៅដល់ពួកមនុស្សអ្នកស៊ីដែល

២៩៧

យាវទត្ថំ ទេហីតិ ។ ឯវំ ភន្តេតិ ខោ វេលដ្ឋោ កច្ចានោ ភគវតោ បដិស្សុណិត្វា វិឃាសាទានំ គុឡំ យាវទត្ថំ ទត្វា ភគវន្តំ ឯតទវោច ទិន្នោ ភន្តេ វិឃាសាទានំ គុឡោ យាវទត្ថោ ពហុ ចាយំ គុឡោ អវសិដ្ឋោ កថាហំ ភន្តេ បដិបជ្ជាមីតិ ។ តេនហិ ត្វំ កច្ចាន វិឃាសាទេ គុឡេហិ សន្តប្បេហីតិ ។ ឯវំ ភន្តេតិ ខោ វេលដ្ឋោ កច្ចានោ ភគវតោ បដិស្សុណិត្វា វិឃាសាទេ គុឡេហិ សន្តប្បេសិ ។ ឯកច្ចេ វិឃាសាទា កោ-លម្ពេបិ ឃដេបិ បូរេសុំ បដិកានិបិ ឧច្ឆង្គេបិ បូរេសុំ ។ អថខោ វេលដ្ឋោ កច្ចានោ វិឃាសាទេ គុឡេហិ សន្ត-ប្បេត្វា ភគវន្តំ ឯតទវោច សន្តប្បិតា ភន្តេ វិឃាសាទា គុឡេហិ ពហុ ចាយំ គុឡោ អវសិដ្ឋោ កថាហំ ភន្តេ

ដរាបដល់អស់ចំណាំចុះ ។ វេលដ្ឋកច្ចាន បានទទួលព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគថា ព្រះករុណាព្រះអង្គ ហើយក៏ឲ្យស្ករអំពៅដល់ពួកមនុស្សអ្នកស៊ីដែល ដរាបអស់ចំណង់ រួចក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គបានឲ្យស្ករអំពៅដល់ពួកមនុស្សអ្នកស៊ីដែល ដរាបដល់អស់ចំណង់ហើយ តែថាស្ករអំពៅនេះក៏នៅសល់ច្រើន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន តើខ្ញុំព្រះអង្គត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេច ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលកច្ចាន បើដូច្នោះ អ្នកឯងចូរឲ្យពួកមនុស្សអ្នកស៊ីដែលឆ្អែតស្កប់ស្កល់ ដោយស្ករអំពៅទាំងឡាយចុះ ។ វេលដ្ឋកច្ចានបានទទួលព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដោយពាក្យថា ព្រះករុណាព្រះអង្គ ហើយឲ្យពួកមនុស្សអ្នកស៊ីដែលឆ្អែតស្កប់ស្កល់ ដោយស្ករអំពៅទាំង-ឡាយ ។ ពួកមនុស្សអ្នកស៊ីដែលខ្លះដាក់ពេញក្រឡក៏មាន ដាក់ពេញក្អមក៏មាន វេចនឹងសំពត់កម្រាលក៏មាន ដក់ពេញថ្នក់ក៏មាន ។ លំដាប់នោះ វេលដ្ឋកច្ចានបានឲ្យពួកមនុស្សអ្នកស៊ីដែល ឆ្អែតស្កប់ស្កល់ ដោយស្ករអំពៅទាំងឡាយ រួចក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គបានឲ្យពួកមនុស្សអ្នកស៊ីដែល ឆ្អែតស្កប់ស្កល់ដោយស្ករអំពៅទាំងឡាយហើយ តែថាស្ករអំពៅនេះនៅសល់ច្រើន បពិត្រ

បដិបជ្ជាមីតិ ។ ជាហន្តំ កាច្វាន បស្សាមិ សទេវកេ លោកេ សមារកេ សព្រហ្មកេ សស្សមណព្រាហ្មណិយា បជាយ សទេវមនុស្សាយ យស្ស សោ កុម្ភោ បរិភុត្តោ សម្មាបរិណាមំ គច្ឆេយ្យ អញ្ញត្រ តថាគតស្ស វា តថាគតសាវកស្ស វា តេនហិ ត្វំ កាច្វាន តំ កុម្មំ អបហរិតេ វា ឆឌ្ឌេហិ អប្បាណកេ វា ឧទកេ ឱបិលាបេហីតិ ។ ឯវំ ភន្តេតិ ខោ វេលដ្ឋោ កាច្វានោ ភគវតោ បដិស្សុណិត្វា តំ កុម្មំ អប្បាណកេ ឧទកេ ឱបិលាបេសិ ។ អថខោ សោ កុម្ភោ ឧទកេ បក្ខិត្តោ ចិច្ចិដាយតិ ចិដិចិដាយតិ សន្ធូមាយតិ សម្បធូមាយតិ សេយ្យថាបិ ជាម ផាលោ ទិវសំ សន្តត្តោ ឧទកេ បក្ខិត្តោ ចិច្ចិដាយតិ ចិដិចិដាយតិ សន្ធូមាយតិ សម្បធូមាយតិ ឯវមេវ សោ កុម្ភោ ឧទកេ បក្ខិត្តោ ចិច្ចិដាយតិ ចិដិចិដាយតិ សន្ធូមាយតិ សម្បធូមាយតិ ។ អថខោ វេលដ្ឋោ កាច្វានោ សំវិគ្គោ លោមហដ្ឋជាតោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ

ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន តើខ្ញុំព្រះអង្គនឹងត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្ដេច ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលកច្ចាន ក្នុងលោកព្រមទាំងទេវតា ព្រមទាំងមារ ព្រមទាំងព្រហ្ម ក្នុងពួកសត្វ ព្រមទាំងសមណព្រាហ្មណ៍ព្រមទាំងសម្មតិ-ទេពនិងមនុស្ស តថាគតមិនដែលឃើញអ្នកណាមួយ ឆាន់ស្ករអំពៅហើយ ស្ករអំពៅនោះរលួយទៅដោយស្រួលទេ វៀរលែងតែតថាគត ឬសាវករបស់តថាគតប៉ុណ្ណោះ ម្នាលកច្ចាន បើដូច្នោះ ចូរអ្នកឯងចោលស្ករអំពៅនោះទៅក្នុងទីដែលគ្មានស្មៅស្រស់ ឬចាក់ចោលទៅក្នុងទឹក ដែលគ្មានសត្វក៏បាន ។ វេលដ្ឋកច្ចានបានទទួលព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគថា ព្រះករុណាព្រះអង្គ ហើយចាក់ចោលស្ករអំពៅនោះ ទៅក្នុងទឹកដែលគ្មានសត្វ ។ ឯស្ករអំពៅដែលវេលដ្ឋកច្ចានដាក់ចុះទៅក្នុងទឹកនោះ ក៏លាន់ឮសំឡេងថា ចិច្ចិដិ ចិចិដិ ហុយផ្សែងឡើងដេរដាស គួរនាដូចជាផាលនង្គ័លនៅហាលថ្ងៃអស់មួយថ្ងៃហើយ បុគ្គលដាក់ចុះទៅក្នុងទឹក រមែងឮសំឡេងថា ចិច្ចិដិ ចិចិដិ ហុយផ្សែងឡើងដេរដាសយ៉ាងណាមិញ ស្ករអំពៅនោះដែលបុគ្គលដាក់ចុះទៅក្នុងទឹកហើយ រមែងឮសំឡេងថា ចិច្ចិដិ ចិចិដិ ហុយផ្សែងឡើងដេរដាសដូច្នោះដែរ ។ លំដាប់នោះឯង វេលដ្ឋ-កច្ចានមានសេចក្ដីស្ញុតចិត្ត កើតព្រឺព្រួចអស់ទាំងរោម ហើយចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ

២៩៩

ភេសជ្ជក្ខន្ធកេ វេលដ្ឋកច្ចានស្ស ធម្មចក្ខុំ

អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នស្ស ខោ វេលដ្ឋស្ស កច្ចានស្ស ភគវា អនុបុព្វីកថំ កថេសិ សេយ្យថីទំ ទានកថំ សីលកថំ សគ្គកថំ កាមានំ អាទីនវំ ឱការំ សង្កិលេសំ នេក្ខម្មេ អានិសំសំ បកាសេសិ ។ យទា ភគវា អញ្ញាសិ វេលដ្ឋំ កច្ចានំ កល្លចិត្តំ មុទុចិត្តំ វិនីវរណចិត្តំ ឧទគ្គចិត្តំ បសន្នចិត្តំ អថ យា ពុទ្ធានំ សាមុក្កំសិកា ធម្មទេសនា តំ បកាសេសិ ទុក្ខំ សមុទយំ និរោធំ មគ្គំ ។ សេយ្យថាបិ នាម សុទ្ធំ វត្ថំ អបគតកាឡកំ សម្មទេវ រជនំ បដិគ្គណ្ហេយ្យ ឯវមេវ វេលដ្ឋស្ស កច្ចានស្ស តស្មិំយេវាសនេ វិរជំ វីតមលំ ធម្មចក្ខុំ ឧទចាទិ យង្កិញ្ចិ សមុទយធម្មំ សព្វន្តំ និរោធធម្មន្តិ ។ អថខោ វេលដ្ឋោ កច្ចានោ ទិដ្ឋធម្មោ បត្តធម្មោ វិទិតធម្មោ បរិយោគាឡ្ហធម្មោ តិណ្ណវិចិកិច្ឆោ វិគតកថំកថោ វេសារជ្ជប្បត្តោ អបរប្បច្ចយោ សត្ថុសាសនេ ភគវន្តំ ឯតទវោច

រួចអង្គុយនៅក្នុងទីសមគួរ ។ លុះវេលដ្ឋកច្ចានអង្គុយនៅក្នុងទីសមគួរហើយ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សំដែងអនុបុព្វីកថា គឺទ្រង់ប្រកាសអំពីទាន ១ អំពីសីល ១ អំពីស្ថានសួគ៌ ១ អំពីទោសដ៏លាមកសៅហ្មងរបស់កាមទាំងឡាយ ១ និងអានិសង្សក្នុងការចេញចាកកាម ១ ។ វេលាណាព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ជ្រាបថា វេលដ្ឋកច្ចានមានចិត្តស្រួល មានចិត្តទន់ មានចិត្តប្រាសចាកនីវរណៈ មានចិត្តស្រស់ស្រាយឡើង មានចិត្តជ្រះថ្លា វេលានោះ ក៏ទ្រង់ប្រកាសធម្មទេសនា ដែលព្រះពុទ្ធទាំងឡាយទ្រង់លើកឡើងប្រកាសចំពោះព្រះអង្គឯង គឺទុក្ខសច្ច សមុទយសច្ច និរោធសច្ច មគ្គសច្ច ។ គួរនាដូចជាសំពត់ស្អាតប្រាសចាកវត្ថុមានពណ៌ខ្មៅ គួរទទួលទឹកជ្រលក់ ដោយល្អយ៉ាងណាមិញ ឯវេលដ្ឋកច្ចានក៏បានកើតធម្មចក្ខុគឺសោតាបត្តិមគ្គ ប្រាសចាកធូលី ប្រាសចាកគ្រឿងសៅហ្មង លើអាសនៈនោះឯង ដូច្នេះថា ធម្មជាតិណាមួយ ដែលកើតឡើងជាធម្មតា ធម្ម-ជាតិទាំងអស់នោះ ក៏តែងរលត់ទៅវិញជាធម្មតា យ៉ាងនោះដែរ ។ គ្រាដែលវេលដ្ឋកច្ចានបានឃើញសច្ចធម៌ហើយ បានដល់សច្ចធម៌ហើយ បានដឹងច្បាស់សច្ចធម៌ហើយ បានយាងចុះកាន់សច្ចធម៌ហើយ បានឆ្លងវិចិកិច្ឆាកំចាត់បង់នូវសេចក្តីងឿងឆ្ងល់ ដល់នូវភាវៈជាអ្នកក្លៀវក្លា មិនជឿបុគ្គលដទៃ ក្នុងសាសនានៃព្រះសាស្តា ក៏បានក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគ

អភិក្កន្តំ ភន្តេ អភិក្កន្តំ ភន្តេ សេយ្យថាបិ ភន្តេ និក្កុជ្ជិតំ វា ឧក្កុជ្ជេយ្យ បដិច្ឆន្នំ វា វិវរេយ្យ មូឡ្ហស្ស វា មគ្គំ អាចិក្ខេយ្យ អន្ធការេ វា តេលប្បជ្ជោតំ ធារេយ្យ ចក្ខុមន្តោ រូបានិ ទក្ខន្តីតិ ឯវមេវំ ភគវតា អនេក-បរិយាយេន ធម្មោ បកាសិតោ ឯសាហំ ភន្តេ ភគវន្តំ សរណំ គច្ឆាមិ ធម្មញ្ច ភិក្ខុសង្ឃញ្ច ឧបាសកំ មំ ភគវា ធារេតុ អជ្ជតគ្គេ បាណុបេតំ សរណំ គតន្តិ ។

[១១៤] អថខោ ភគវា អនុបុព្វេន ចារិកំ ចរមានោ យេន រាជគហំ តទវសរិ ។ តត្រ សុទំ ភគវា រាជគហេ វិហរតិ វេឡុវនេ កលន្ទកនិវាបេ ។ តេន ខោ បន សមយេន រាជគហោ គុឡោ ឧស្សន្នោ ហោតិ ។ ភិក្ខូ គិលានស្សេវ ភគវតា គុឡោ អនុញ្ញាតោ នោ អគិលានស្សាតិ កុក្កុច្ចាយន្តា គុឡំ ន បរិភុញ្ជន្តិ ។

យ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភាសិតរបស់ព្រះអង្គពីរោះណាស់ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភាសិតរបស់ព្រះអង្គពីរោះណាស់ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន គួរនាដូចជាមនុស្សចាប់របស់ដែលគេផ្កាប់ចុះឲ្យផ្ងារឡើង ពុំនោះដូចជាមនុស្សបើកបង្ហាញរបស់ដែលគេលាក់បិទបាំង ពុំនោះសោតដូចជាមនុស្សប្រាប់ផ្លូវដល់អ្នកវង្វេង ឬក៏ដូចជាមនុស្សកាន់ប្រទីបទ្រោលបំភ្លឺ ក្នុងទីងងឹតដោយគិតថា ឲ្យមនុស្សដែលមានភ្នែកភ្លឺមើលឃើញនូវរូបទាំងឡាយ យ៉ាងណាមិញ ធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ប្រកាសហើយ ដោយអនេកបរិយាយ ក៏យ៉ាងនោះដែរ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គសូមដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគផង ព្រះធម៌ផង ព្រះភិក្ខុសង្ឃផងថា ជាទីពឹងទីរលឹក សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគចាំទុកនូវខ្ញុំថា ជាឧបាសកអ្នកដល់ (នូវព្រះរតនត្រ័យ) ថា ជាទីពឹងស្មើដោយជីវិតតាំងអំពីថ្ងៃនេះជាដើមទៅ ។

[១១៤] គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់យាងទៅកាន់ចារិកតាមលំដាប់បានដល់ទៅក្រុងរាជគ្រឹះនោះ ។ បានឮថា ព្រះមានព្រះភាគគង់ក្នុងវត្តវេឡុវនកលន្ទកនិវាបស្ថាន ជិតក្រុងរាជគ្រឹះនោះ ។ សម័យនោះឯង ស្ករអំពៅកើតឡើងជាច្រើនក្នុងរាជគ្រឹះ ។ ពួកភិក្ខុក៏រង្កៀសថា ស្ករអំពៅ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាតចំពោះតែភិក្ខុមានជំងឺប៉ុណ្ណោះ មិនបានទ្រង់អនុញ្ញាតដល់ភិក្ខុគ្មានជំងឺឡើយ ក៏មិនហ៊ានឆាន់ស្ករអំពៅ ។

ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ គិលានស្ស គុឡំ អគិលានស្ស គុឡោទកន្តិ ។

[១១៨] អថខោ ភគវា រាជគហេ យថាភិរន្តំ វិហរិត្វា យេន បាដលិគាមោ តេន ចារិកំ បក្កាមិ មហតា ភិក្ខុសង្ឃេន សទ្ធឹ អឌ្ឍតេឡសេហិ ភិក្ខុសតេហិ ។ អថខោ ភគវា អនុបុព្វេន ចារិកំ ចរមានោ យេន បាដលិគាមោ តទវសរិ ។ អស្សោសុំ ខោ បាដលិគាមិកា ឧបាសកា ភគវា កិរ បាដលិគាមំ អនុប្បត្តោតិ ។ អថខោ បាដលិគាមិកា ឧបាសកា យេន ភគវា តេនុបសង្កមឹសុ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទឹសុ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នេ ខោ បាដលិគាមិកេ ឧបាសកេ ភគវា ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេសិ សមាទបេសិ សមុត្តេជេសិ សម្បហំសេសិ ។ អថខោ បាដលិគាមិកា ឧបាសកា ភគវតា ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សិតា សមាទបិតា សមុត្តេជិតា សម្បហំសិតា

ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតស្ករអំពៅដល់ភិក្ខុមានជំងឺ (អនុញ្ញាត) ទឹកស្ករអំពៅដល់ភិក្ខុគ្មានជំងឺ ។

[១១៥] លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់គង់ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះតាមសមគួរដល់ព្រះអធ្យាស្រ័យហើយ ទើបយាងចេញទៅកាន់ចារិកនៃបាដលិគ្រាមមួយអន្លើដោយភិក្ខុសង្ឃច្រើន ប្រមាណមួយពាន់ពីររយហាសិបរូប ។ គ្រាកាលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់យាងទៅកាន់ចារិក ដោយលំដាប់ ក៏បានដល់ទៅបាដលិគ្រាមនោះ ។ ពួកឧបាសកនៅក្នុងបាដលិគ្រាមបានឮដំណឹងថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់យាងមកដល់បាដលិគ្រាមហើយ ។ គ្រានោះ ពួកឧបាសកនៅក្នុងបាដលិគ្រាមបាននាំគ្នាចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ រួចអង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះពួកឧបាសកអ្នកនៅក្នុងបាដលិគ្រាមអង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់ឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យកាន់យកតាម ឲ្យអាចហាន ឲ្យរីករាយ ដោយធម្មីកថា ។ លំដាប់នោះ ពួកឧបាសកអ្នកនៅក្នុងបាដលិគ្រាម លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់ឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យកាន់យកតាម ឲ្យអាចហាន ឲ្យ

ភគវន្តំ ឯតទវោចុំ អធិវាសេតុ នោ ភន្តេ ភគវា អាវសថាគារំ សទ្ធឹ ភិក្ខុសង្ឃេនាតិ ។ អធិវាសេសិ ភគវា តុណ្ហីភាវេន ។ អថខោ បាដលិគាមិកា ឧបា-សកា ភគវតោ អធិវាសនំ វិទិត្វា ឧដ្ឋាយាសនា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា យេន អាវស-ថាគារំ តេនុបសង្កមឹសុ ឧបសង្កមិត្វា សព្វសន្ថរឹ អាវសថាគារំ សន្ថរិត្វា អាសនានិ បញ្ញាបេត្វា ឧទកម-ណិកំ បតិដ្ឋាបេត្វា តេលប្បទីបំ អារោបេត្វា យេន ភគវា តេនុបសង្កមឹសុ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋំសុ ។ ឯកមន្តំ ឋិតា ខោ បាដលិគាមិកា ឧបាសកា ភគវន្តំ ឯតទវោចុំ សព្វសន្ថរឹ សន្ថតំ ភន្តេ អាវសថាគារំ អាសនានិ បញ្ញត្តានិ ឧទកមណិកោ ប-តិដ្ឋាបិតោ តេលប្បទីបោ អារោបិតោ យស្សទានិ ភន្តេ ភគវា កាលំ មញ្ញតីតិ ។ អថខោ ភគវា និវាសេត្វា

វិការយដោយធម្មីកថា ទើបក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគ ព្រមទាំងភិក្ខុសង្ឃទទួលយករោងសំណាក់របស់យើងខ្ញុំទាំងឡាយ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ទទួលដោយភាវៈស្ងៀម ។ លំដាប់នោះ ពួកឧបាសកអ្នកនៅក្នុងបាដលិគ្រាមបានដឹងថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ទទួលហើយ ក៏នាំគ្នាក្រោកចាកអាសនៈ ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ ធ្វើប្រទក្សិណហើយចូលទៅកាន់រោងសំណាក់ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏បានក្រាលរោងសំណាក់ដោយគ្រឿងកម្រាលសព្វគ្រប់ហើយ ក៏តែងតាំងអាសនៈទាំងឡាយនិងតម្កល់ក្អមទឹក តែងតាំងប្រទីបប្រេង ហើយចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ ហើយបិតនៅក្នុងទីសមគួរ ។ ពួកឧបាសកអ្នកនៅក្នុងបាដលិគ្រាមបានឋិតនៅក្នុងទីសមគួរហើយ បានក្រាបបង្គំទូល ព្រះមានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ឯរោងសំណាក់ យើងខ្ញុំបានក្រាលកម្រាលសព្វគ្រប់ហើយ អាសនៈទាំងឡាយ យើងខ្ញុំបានតែងតាំងស្រេចហើយ ក្អមទឹកយើងខ្ញុំបានតម្កល់ទុកហើយ ប្រទីបប្រេងយើងខ្ញុំបានតែងតាំងស្រេចហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះមានព្រះភាគសំគាល់កាលដ៏គួរ នឹងនិមន្តទៅក្នុងកាលឥឡូវនេះចុះ ។ លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ស្បង់ហើយ

បត្តចីវរមាទាយ សទ្ធឹ ភិក្ខុសង្ឃេន យេន អាវស-
ថាគារំ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា បាទេ បក្ខាលេត្វា
អាវសថាគារំ បវិសិត្វា មជ្ឈិមំ ថម្ភំ និស្សាយ បុរត្ថា-
ភិមុខោ[១] និសីទិ ។ ភិក្ខុសង្ឃោបិ ខោ បាទេ បក្ខា-
លេត្វា អាវសថាគារំ បវិសិត្វា បច្ឆិមំ ភិត្តឹ និស្សាយ
បុរត្ថាភិមុខោ[២] និសីទិ ភគវន្តំយេវ បុរក្ខត្វា ។ បាដ-
លិបុត្តិកាបិ ខោ ឧបាសកា បាទេ បក្ខាលេត្វា
អាវសថាគារំ បវិសិត្វា បុរត្ថិមំ ភិត្តឹ និស្សាយ បច្ឆាភិ-
មុខា[៣] និសីទឹសុ ភគវន្តំយេវ បុរក្ខត្វា ។ អថខោ
ភគវា បាដលិបុត្តិកេ ឧបាសកេ អាមន្តេសិ ។

[១១៦] បញ្ចិមេ គហបតយោ អាទីនវា ទុស្សី-
លស្ស សីលវិបត្តិយា ។ កតមេ បញ្ច ។ ឥធ គហបត-
យោ ទុស្សីលោ សីលវិបន្នោ បមាទាធិករណំ មហតឹ
ភោគជានឹ និគច្ឆតិ ។ អយំ បឋមោ អាទីនវោ ទុស្សី-
លស្ស សីលវិបត្តិយា ។ បុន ចបរំ គហបតយោ

១-២ ឱ. បុរត្ថិមាភិមុខោ ។ ៣ ឱ. បច្ឆិមាភិមុខា ។

ប្រដាប់ដោយបាត្រនិងចីវរ យាងទៅកាន់រោងសំណាក់ជាមួយនឹងភិក្ខុសង្ឃ លុះយាងទៅដល់ហើយទ្រង់លាងព្រះបាទទាំងគូហើយ ក៏យាងចូលទៅកាន់រោងសំណាក់ ទ្រង់គង់ផ្អែកនឹងសសរកណ្ដាលបែរព្រះភក្ត្រទៅទិសខាងកើត ។ ពួកភិក្ខុក៏បានលាងជើងហើយចូលទៅកាន់រោងសំណាក់ដែរ ហើយអង្គុយផ្អាប់នឹងជញ្ជាំងទិសខាងលិច បែរមុខទៅទិសខាងកើតឈមមុខត្រង់ទៅរកព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ចំណែកពួកឧបាសកអ្នកនៅក្នុងបាដលិគ្រាមក៏បានលាងជើង ហើយនាំគ្នាចូលទៅកាន់រោងសំណាក់ហើយអង្គុយផ្អាប់នឹងជញ្ជាំងខាងកើត បែរមុខទៅទិសខាងលិច ឈមមុខត្រង់ទៅរកព្រះដ៏មានព្រះភាគដែរ ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ហៅពួកឧបាសក អ្នកនៅក្នុងបាដលិគ្រាមមកហើយទ្រង់ត្រាស់ថា ។

[១១៦] ម្នាលគហបតីទាំងឡាយ ទោសទាំង ៥ ប្រការនេះ ជាទោសនៃបុគ្គលទ្រុស្តសីល[១] ឬវិបត្តិចាកសីល ។ ទោសទាំង ៥ ប្រការនោះ តើដូចម្ដេចខ្លះ ។ ម្នាលគហបតីទាំងឡាយ បុគ្គលទ្រុស្តសីល ឬវិបត្តិចាកសីល ក្នុងលោកនេះ តែងបាននូវសេចក្ដីវិនាសនៃសម្បត្តិដ៏ច្រើនហេតុមកពីសេចក្ដីប្រមាទ ។ នេះជាទោសទី ១ នៃបុគ្គលទ្រុស្តសីល ឬវិបត្តិចាកសីល ។ ម្នាលគហបតីទាំងឡាយ ពាក្យដទៃមានតទៅទៀត

១ ក្នុងតតិយសារត្ថទីបនីដីកាតតិយសមន្ត អធិប្បាយពីរយ៉ាង គឺបុគ្គលមិនបានសមាទានសីល ឬសមាទានសីលហើយធ្វើសីលឲ្យដាច់ទៅវិញ ។

ទុស្សីលស្ស សីលវិបន្នស្ស ចាបកោ កិត្តិសទ្ទោ អព្ភុគ្គច្ឆតិ ។ អយំ ទុតិយោ អាទីនវោ ទុស្សីលស្ស សីលវិបត្តិយា ។ បុន ចបរំ គហបតយោ ទុស្សីលោ សី-លវិបន្នោ យញ្ញទេវ បរិសំ ឧបសង្កមតិ យទិ ខត្តិយប-រិសំ យទិ ព្រាហ្មណបរិសំ យទិ គហបតិបរិសំ យទិ សមណបរិសំ អវិសារទោ ឧបសង្កមតិ មង្កុភូតោ ។ អយំ តតិយោ អាទីនវោ ទុស្សីលស្ស សីលវិបត្តិយា ។ បុន ចបរំ គហបតយោ ទុស្សីលោ សីលវិបន្នោ សម្មូឡ្ហោ កាលំ ករោតិ ។ អយំ ចតុត្ថោ អាទីនវោ ទុស្សីលស្ស សីលវិបត្តិយា ។ បុន ចបរំ គហបតយោ ទុស្សីលោ សីលវិបន្នោ កាយស្ស ភេទា បរម្មរណា អបាយំ ទុគ្គតឹ វិនិបាតំ និរយំ ឧបបជ្ជតិ ។ អយំ បញ្ចមោ អាទីនវោ ទុស្សីលស្ស សីលវិបត្តិយា ។ ឥមេ ខោ គហបតយោ បញ្ច អាទីនវា ទុស្សីលស្ស សីលវិបត្តិយា ។

បុគ្គលទ្រុស្តសីល ឬវិបត្តិចាកសីលហើយ តែងមានកិត្តិសព្ទអាក្រក់ ឮខ្ចរខ្ចាយទៅ ។ នេះជាទោសទី ២ នៃបុគ្គលទ្រុស្តសីល ឬវិបត្តិចាកសីល ។ ម្នាលគហបតីទាំងឡាយ ពាក្យដទៃមានតទៅទៀត បុគ្គលទ្រុស្តសីល ឬវិបត្តិចាកសីលហើយ (បើ) ចូលទៅកាន់បរិសទ្យណា ទោះបីជាខត្តិយបរិសទ្យក្តី ជាព្រាហ្មណបរិសទ្យក្តី ជាគហបតិបរិសទ្យក្តី ជាសមណបរិសទ្យក្តី ក៏គ្មានក្លៀវក្លា មានតែមុខឱនចុះ ហើយដើរចូលទៅ ។ នេះជាទោសទី ៣ នៃបុគ្គលទ្រុស្តសីល ឬវិបត្តិចាកសីល ។ ម្នាលគហបតីទាំងឡាយ ពាក្យដទៃមានតទៅទៀត បុគ្គលទ្រុស្តសីល ឬវិបត្តិចាកសីលហើយ វេលាទៀបស្លាប់ តែងវង្វេងស្មារតី ។ នេះជាទោសទី ៤ នៃបុគ្គលទ្រុស្តសីល ឬវិបត្តិចាកសីល ។ ម្នាលគហបតីទាំងឡាយ ពាក្យដទៃមានតទៅទៀត បុគ្គលទ្រុស្តសីល ឬវិបត្តិចាកសីលហើយ លុះរំលាងខន្ធបន្ទាប់អំពីមរណៈរមែងទៅកាន់អបាយ[១] (តិរច្ឆាន) ទុគ្គតិ[២] (ប្រេត) វិនិបាត[៣] (អសុរកាយ) និរយ (នរក) ។ នេះជាទោសទី ៥ នៃបុគ្គលទ្រុស្តសីល ឬវិបត្តិចាកសីល ។ ម្នាលគហបតីទាំងឡាយ ទោសទាំង ៥ ប្រការនេះឯង ជាទោសនៃបុគ្គលទ្រុស្តសីល ឬវិបត្តិចាកសីល ។

---

១ ប្រទេសប្រាសចាកសេចក្តីសុខ ។ ២ ទីគឺបណ្ឌិតគប្បីខ្ពើម ។ ៣ ចូរមើលវិនយបិដក មហាវិភង្គភាគទី ១ ទំព័រ ១៥ ឯណោះ ។

ភេសជ្ជក្ខន្ធកេ បញ្ចានិសំសា សីលវតោ សីលសម្បទាយ

[១១៧] បញ្ចិមេ គហបតយោ អានិសំសា សីលវតោ សីលសម្បទាយ ។ កតមេ បញ្ច ។ ឥធ គហបតយោ សីលវា សីលសម្បន្នោ អប្បមាទាធិករណំ មហន្តំ ភោគក្ខន្ធំ អធិគច្ឆតិ ។ អយំ បឋមោ អានិសំសោ សីលវតោ សីលសម្បទាយ ។ បុន ចបរំ គហបតយោ សីលវតោ សីលសម្បន្នស្ស កល្យាណោ កិត្តិសទ្ទោ អព្ភុគ្គច្ឆតិ ។ អយំ ទុតិយោ អានិសំសោ សីលវតោ សីលសម្បទាយ ។ បុន ចបរំ គហបតយោ សីលវា សីលសម្បន្នោ យញ្ញទេវ បរិសំ ឧបសង្កមតិ យទិ ខត្តិយបរិសំ យទិ ព្រាហ្មណបរិសំ យទិ គហបតិបរិសំ យទិ សមណបរិសំ វិសារទោ ឧបសង្កមតិ អមង្កុភូតោ ។ អយំ តតិយោ អានិសំសោ សីលវតោ សីលសម្បទាយ ។ បុន ចបរំ គហបតយោ សីលវា សីលសម្បន្នោ អសម្មូឡ្ហោ កាលំ ករោតិ ។ អយំ

ភេសជ្ជក្ខន្ធកៈ អានិសង្ស ៥ ប្រការនៃបុគ្គលមានសីលឬបរិបូណ៌ដោយសីល

[១១៧] ម្នាលគហបតីទាំងឡាយ អានិសង្សទាំង ៥ ប្រការនេះជា អានិសង្សនៃបុគ្គលមានសីល ឬបរិបូណ៌ដោយសីល ។ អានិសង្សទាំង ៥ ប្រការនោះ តើដូចម្ដេចខ្លះ ។ ម្នាលគហបតីទាំងឡាយ បុគ្គលមានសីល ឬបរិបូណ៌ដោយសីល ក្នុងលោកនេះ តែងបាននូវគំនរនៃសម្បត្តិដ៏ច្រើន ហេតុមកពីសេចក្ដីមិនប្រមាទ ។ នេះជាអានិសង្សទី ១ នៃបុគ្គលមានសីល ឬបរិបូណ៌ដោយសីល ។ ម្នាលគហបតីទាំងឡាយ ពាក្យដទៃមានតទៅ ទៀត បុគ្គលមានសីល ឬបរិបូណ៌ដោយសីលហើយ តែងមានកិត្តិសព្ទ ដ៏ពីរោះឮខ្ចរខ្ចាយទៅ ។ នេះជាអានិសង្សទី ២ នៃបុគ្គលមានសីល ឬ បរិបូណ៌ដោយសីល ។ ម្នាលគហបតីទាំងឡាយ ពាក្យដទៃមានតទៅ ទៀត បុគ្គលមានសីល ឬបរិបូណ៌ដោយសីលហើយ (បើ) ចូលទៅកាន់ បរិសទ្យណា ទោះបីជាខត្តិយបរិសទ្យក្ដី ជាព្រាហ្មណបរិសទ្យក្ដី ជា គហបតិបរិសទ្យក្ដី ជាសមណបរិសទ្យក្ដី ក៏ក្លៀវក្លា មិនឱនមុខចុះ គឺថា មិនក្រអឺមក្រអៀម ហើយដើរចូលទៅ ។ នេះជាអានិសង្សទី ៣ នៃ បុគ្គលមានសីល ឬបរិបូណ៌ដោយសីល ។ ម្នាលគហបតីទាំងឡាយ ពាក្យដទៃមានតទៅទៀត បុគ្គលមានសីល ឬបរិបូណ៌ដោយសីលហើយ លុះវេលាទៀបស្លាប់ ក៏មិនវង្វេងស្មារតីឡើយ ។ នេះជាអានិសង្សទី ៤

ចតុត្ថោ អានិសំសោ សីលវតោ សីលសម្បទាយ ។ បុន ចបរំ គហបតយោ សីលវា សីលសម្បន្នោ កាយស្ស ភេទា បរម្មរណា សុគតឹ សគ្គំ លោកំ ឧបបជ្ជតិ ។ អយំ បញ្ចមោ អានិសំសោ សីលវតោ សីលសម្បទាយ ។ ឥមេ ខោ គហបតយោ បញ្ច អានិសំសា សីលវតោ សីលសម្បទាយាតិ ។

[១១៨] អថខោ ភគវា បាដលិគាមិកេ ឧបាសកេ ពហុទេវ រត្តឹ ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេត្វា សមាទបេត្វា សមុត្តេជេត្វា សម្បហំសេត្វា ឧយ្យោជេសិ អភិក្កន្តា ខោ គហបតយោ រត្តិ យស្សទានិ តុម្ហេ[១] កាលំ មញ្ញថាតិ ។ ឯវំ ភន្តេតិ ខោ បាដលិគាមិកា ឧបាសកា ភគវតោ បដិស្សុណិត្វា[២] ឧដ្ឋាយាសនា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា បក្កមឹសុ ។ អថខោ ភគវា អចិរបក្កន្តេសុ បាដលិគាមិកេសុ ឧបាសកេសុ សុញ្ញាគារំ បាវិសិ ។

១ ឱរោបិយបោត្ថកេយំ បាឋោ ន ហោតិ ។ ២ បដិស្សុត្វាតិបិ បាឋោ ។

នៃបុគ្គលមានសីល ឬបរិបូណ៌ដោយសីល ។ ម្នាលគហបតីទាំងឡាយ ពាក្យដទៃមានតទៅទៀត បុគ្គលមានសីល ឬបរិបូណ៌ដោយសីលហើយ លុះរំលាងខន្ធបន្ទាប់អំពីមរណៈ រមែងទៅកាន់មនុស្សលោក ឬទេវលោក ។ នេះជាអានិសង្សទី ៥ នៃបុគ្គលមានសីល ឬបរិបូណ៌ដោយសីល ។ ម្នាលគហបតីទាំងឡាយ អានិសង្សទាំង ៥ ប្រការនេះឯង ជាអានិសង្សនៃបុគ្គលមានសីល ឬបរិបូណ៌ដោយសីល ។

[១១៨] គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ពន្យល់ឧបាសកទាំងឡាយនៅក្នុងបាដលិគ្រាមឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យកាន់យកតាម ឲ្យអាចហាន ឲ្យរីករាយដោយធម្មីកថាអស់រាត្រីជាច្រើន ហើយបញ្ជូនទៅដោយព្រះពុទ្ធដីកាថា ម្នាលគហបតីទាំងឡាយ រាត្រី (បឋមយាម) កន្លងទៅហើយ អ្នកទាំងឡាយ ចូរដឹងនូវកាលដ៏គួរនឹងត្រឡប់ទៅវិញក្នុងកាលឥឡូវនេះចុះ ។ ឧបាសកទាំងឡាយ នៅក្នុងបាដលិគ្រាម បានទទួលព្រះពុទ្ធដីកាព្រះដ៏មានព្រះភាគថា ព្រះកុណាព្រះអង្គ ហើយក្រោកចាកទីអង្គុយថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគធ្វើប្រទក្សិណាចៀសចេញទៅ ។ វេលាដែលឧបាសកទាំងឡាយនៅក្នុងបាដលិគ្រាម ចៀសចេញទៅមិនយូរប៉ុន្មាន ព្រះអង្គក៏ទ្រង់យាងចូលទៅកាន់សុញ្ញាគារដ្ឋាន (គឺផ្ទះស្ងាត់) ។

ភេសជ្ជក្ខន្ធកេ សុនីធវស្សការមហាមត្តវត្ថុ

[១១៩] តេន ខោ បន សមយេន សុនីជវស្សការា មគជមហាមត្តា ចាដលិគ្គាមេ នគរំ មាបេន្តិ វជ្ជីនំ បដិពាហាយ ។ អទ្ទសា[១] ខោ ភគវា រត្តិយា បច្ចូសសមយំ បច្ចុដ្ឋាយ ទិព្វេន ចក្ខុនា វិសុទ្ធេន អតិក្កន្តមានុសកេន សម្ពហុលា ទេវតាយោ ចាដលិគ្គាមេ វត្ថូនិ បរិគ្គណ្ហន្តិយោ យស្មឹ បទេសេ មហេសក្ខា ទេវតា វត្ថូនិ បរិគ្គណ្ហន្តិ មហេសក្ខានំ តត្ថ រាជូនំ រាជមហាមត្តានំ ចិត្តានិ នមន្តិ និវេសនានិ មាបេតុំ យស្មឹ បទេសេ មជ្ឈិមា ទេវតា វត្ថូនិ បរិគ្គណ្ហន្តិ មជ្ឈិមានំ តត្ថ រាជូនំ រាជមហាមត្តានំ ចិត្តានិ នមន្តិ និវេសនានិ មាបេតុំ យស្មឹ បទេសេ នីចា ទេវតា វត្ថូនិ បរិគ្គណ្ហន្តិ នីចានំ តត្ថ រាជូនំ រាជមហាមត្តានំ ចិត្តានិ នមន្តិ និវេសនានិ មាបេតុំ ។ អថខោ ភគវា អាយស្មន្តំ អានន្ទំ អាមន្តេសិ កេ នុ ខោ តេ អានន្ទ ចាដលិគ្គាមេ នគរំ មាបេន្តីតិ ។ សុនីជវស្សការា ភន្តេ មគជមហាមត្តា ចាដលិគ្គាមេ នគរំ មាបេន្តិ

១-២ ឱ. អទ្ទស ។

ភេសជ្ជក្ខន្ធកៈ និទានមហាមាត្យឈ្មោះសុនីធៈនិងវស្សការៈ

[១១៩] សម័យនោះឯង មហាមាត្យនៅក្នុងដែនមគធៈ ឈ្មោះសុនីធៈ ១ វស្សការៈ ១ នាំគ្នាកសាងក្រុងក្នុងបាដលិគ្រាម ដើម្បីនឹងការពារពួករាជត្រកូលដែលនៅក្នុងដែនវជ្ជី ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់តើនឡើងក្នុងបច្ចូសសម័យនៃរាត្រី ហើយទ្រង់ទតដោយទិព្វចក្ខុដ៏ស្អាតកន្លងលើសចក្ខុរបស់មនុស្ស បានឃើញពួកទេវតាជាច្រើនកំពុងគយគន់មើលទីកន្លែងសង់ផ្ទះក្នុងបាដលិគ្រាម ។ ទេវតាមានសក្តិធំ គយគន់មើលទីកន្លែងសង់ផ្ទះក្នុងប្រទេសណា ចិត្តរបស់ស្តេចនិងរាជមហាមាត្យ ដែលមានសក្តិធំទាំងឡាយ ក៏បង្អោនទៅ ដើម្បីនឹងកសាងលំនៅក្នុងប្រទេសនោះដែរ ទេវតាមានសក្តិជាកណ្តាល គយគន់មើលទីកន្លែងសង់ក្នុងផ្ទះក្នុងប្រទេសណា ចិត្តរបស់ស្តេចនិងរាជមហាមាត្យ ដែលមានសក្តិជាកណ្តាលទាំងឡាយ ក៏បង្អោនទៅ ដើម្បីនឹងកសាងលំនៅក្នុងប្រទេសនោះដែរ ទេវតាមានសក្តិទាបគយគន់មើលទីកន្លែងសង់ផ្ទះក្នុងប្រទេសណា ចិត្តរបស់ស្តេចនិងរាជ-មហាមាត្យ ដែលមានសក្តិទាបទាំងឡាយ ក៏បង្អោនទៅ ដើម្បីនឹងកសាងលំនៅក្នុងប្រទេសនោះដែរ ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ហៅព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុមកហើយទ្រង់សួរថា ម្នាលអានន្ទ ជនពួកណាហ្ន៎ គេសាងក្រុងក្នុងបាដលិគ្រាម ។ ព្រះអានន្ទក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន មហាមាត្យក្នុងដែនមគធៈឈ្មោះសុនីធៈ និងវស្សការៈសាង

វជ្ជីនំ បដិពាហាយាតិ ។ សេយ្យថាបិ ឯាម អានន្ទ ទេវេហិ តាវតឹសេហិ សទ្ធឹ មន្តេត្វា ឯវមេវ ខោ អានន្ទ សុនីធវស្សការា មគធមហាមត្តា ចាដលិក្កាមេ នគរំ មាបេន្តិ វជ្ជីនំ បដិពាហាយ ឥធាហំ អានន្ទ រត្តិយា បច្ចូសសមយំ បច្ចុដ្ឋាយ អទ្ទសំ ឌិព្វេន ចក្ខុនា វិសុទ្ធេ-ន អតិក្កន្តមានុសកេន សម្ពហុលា ទេវតាយោ ចាដ-លិក្កាមេ វត្ថូនិ បរិគ្គណ្ហន្តិយោ យស្មឹ បទេសេ មហេ-សក្ខា ទេវតា វត្ថូនិ បរិគ្គណ្ហន្តិ មហេសក្ខានំ តត្ថ រាជូនំ រាជមហាមត្តានំ ចិត្តានិ នមន្តិ និវេសនានិ មាបេតុំ យស្មឹ បទេសេ មជ្ឈិមា ទេវតា វត្ថូនិ បរិគ្គណ្ហន្តិ មជ្ឈិមានំ តត្ថ រាជូនំ រាជមហាមត្តានំ ចិត្តានិ នមន្តិ និវេសនានិ មាបេតុំ យស្មឹ បទេសេ នីចា ទេវតា វត្ថូនិ បរិគ្គណ្ហន្តិ

ក្រុងក្នុងបាដលិគ្រាម ដើម្បីនឹងការពារនូវពួករាជត្រកូល ដែលនៅក្នុងដែនវជ្ជី ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលអានន្ទ មហាមាត្យនៅក្នុងដែនមគធៈឈ្មោះសុនីធៈនិងវស្សការៈ បានប្រឹក្សាគ្នានឹងពួកទេវតាក្នុងស្ថានតាវត្តិង្ស[១] ថា យ៉ាងណាមិញ ម្នាលអានន្ទ មហាមាត្យនៅក្នុងដែនមគធៈឈ្មោះសុនីធៈនិងវស្សការៈ សាងក្រុងបាដលិគ្រាម ដើម្បីនឹងការពារនូវពួករាជត្រកូលក្នុងដែនវជ្ជី យ៉ាងនោះដែរ ម្នាលអានន្ទ តថាគតក្រោកឡើងក្នុងបច្ចូសសម័យនៃរាត្រីក្នុងសុញ្ញាគារដ្ឋាន (ផ្ទះស្ងាត់) នេះ ហើយមើលដោយទិព្វចក្ខុដ៏ស្អាតកន្លងលើសចក្ខុរបស់មនុស្ស បានឃើញពួកទេវតាជាច្រើនកំពុងគយគន់មើលទីកន្លែងសង់ផ្ទះក្នុងបាដលិគ្រាម ។ ពួកទេវតាមានសក្តិធំគយគន់មើលទីកន្លែងសង់ផ្ទះ ក្នុងប្រទេសណា ចិត្តរបស់ស្តេចនិងរាជមហាមាត្យ ដែលមានសក្តិធំ ក៏បង្អោនទៅ ដើម្បីនឹងកសាងលំនៅក្នុងប្រទេសនោះដែរ ទេវតាមានសក្តិជាកណ្តាល គយគន់មើលទីកន្លែងសង់ផ្ទះក្នុងប្រទេសណា ចិត្តរបស់ស្តេចនិងរាជមហាមាត្យ ដែលមានសក្តិជាកណ្តាល ក៏បង្អោនទៅដើម្បីនឹងកសាងលំនៅក្នុងប្រទេសនោះដែរ ទេវតាមានសក្តិទាបគយគន់មើលទីកន្លែងសង់ផ្ទះ ក្នុងប្រទេសណា ចិត្តរបស់

---

១ អដ្ឋកថានិងដីកាថា ពួកមហាមាត្យដែលសាងក្រុងក្នុងបាដលិគ្រាម ក៏ហាក់ដូចជាបានទៅប្រឹក្សាគ្នានឹងទេវតាក្នុងស្ថានតាវត្តិង្ស ។

នីចានំ តត្ថ រាជូនំ រាជមហាមត្តានំ ចិត្តានិ នមន្តិ និវេសនានិ មាបេតុំ យាវតា អានន្ទ អរិយានំ[១] អាយតនំ យាវតា វណិជ្ជបថោ[២] ឥទំ អគ្គនគរំ ភវិស្សតិ បាដលិបុត្តំ បុដភេទនំ បាដលិបុត្តស្ស ខោ អានន្ទ តយោ អន្តរាយា ភវិស្សន្តិ អគ្គិតោ វា ឧទកតោ វា អព្ភន្តរតោ វា មិថុភេទាតិ ។

[១២០] អថខោ សុនីធវស្សការា មគធមហាមត្តា យេន ភគវា តេនុបសង្កមឹសុ ឧបសង្កមិត្វា ភគវតា សទ្ធឹ សម្មោទឹសុ សម្មោទនីយំ កថំ សារាណីយំ វីតិសារេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋំសុ ។ ឯកមន្តំ ឋិតា ខោ សុនីធវស្សការា មគធមហាមត្តា ភគវន្តំ ឯតទវោចុំ អធិវាសេតុ នោ ភវំ គោតមោ អជ្ជតនាយ ភត្តំ សទ្ធឹ ភិក្ខុសង្ឃេនាតិ ។

---

១ ឱ. អរិយំ ។ ឱ. វណិប្បថោ ។

ស្តេចនិងរាជមហាមាត្យ ដែលមានសក្តិទាប ក៏បង្អោនទៅដើម្បីនឹងកសាងលំនៅក្នុងប្រទេសនោះដែរ ម្នាលអានន្ទ ទីប្រជុំរបស់អរិយបុគ្គលទាំងឡាយដែលមានទាំងអម្បាលមាណ និងផ្លូវជំនួញ ដែលមានទាំងអម្បាលមាណ បាដលិបុត្រនេះ ក៏ជាក្រុងប្រសើរជាងទីប្រជុំព្រះអរិយបុគ្គល និងផ្លូវជំនួញអម្បាលនោះ ម្យ៉ាងទៀត ជាកន្លែងបែកធ្លាយឬរបូតបង្ហៀចទ្រព្យ ម្នាលអានន្ទ ក្រុងបាដលិបុត្រមុខជានឹងមានសេចក្តីអន្តរាយ ៣ យ៉ាង គឺ អន្តរាយអំពីភ្លើង ១ អន្តរាយអំពីទឹក ១ អន្តរាយអំពីហេតុខាងក្នុង គឺបែកបាកគ្នានិងគ្នា ១ ។

[១២០] គ្រានោះ មហាមាត្យនៅក្នុងដែនមគធៈឈ្មោះសុនីធៈនិងវស្សការៈ (នាំគ្នា) ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ពោលពាក្យរាក់ទាក់សំណេះសំណាលទៅរកព្រះមានព្រះភាគ លុះបញ្ចប់ពាក្យដែលគួរជាទីរីករាយ និងពាក្យគួរជាទីរលឹក ល្មមឲ្យកើតសេចក្តីស្និទ្ធស្នាលហើយ ទើបឋិតនៅក្នុងទីសមគួរ ។ លុះមហាមាត្យក្នុងដែនមគធៈឈ្មោះសុនីធៈនិងវស្សការៈ ឋិតនៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏ពោលពាក្យដូច្នេះនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគថា សូមព្រះគោតមដ៏ចម្រើនទទួលភត្តរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គទាំងឡាយដើម្បីឆាន់ក្នុងថ្ងៃស្អែក មួយអន្លើដោយភិក្ខុសង្ឃ ។

អធិវាសេសិ ភគវា តុណ្ហីភាវេន ។ អថខោ សុនីធវស្សការា មគធមហាមត្តា ភគវតោ អធិវាសនំ វិទិត្វា ឧដ្ឋាយាសនា បក្កមឹសុ ។ អថខោ សុនីធវស្សការា មគធមហាមត្តា[១] បណីតំ ខាទនីយំ ភោជនីយំ បដិយាទាបេត្វា ភគវតោ កាលំ អារោចាបេសុំ កាលោ ភោ គោតម និដ្ឋិតំ ភត្តន្តិ ។ អថខោ ភគវា បុព្វណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ យេន សុនីធវស្សការានំ មគធមហាមត្តានំ បរិវេសនា[២] តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ និសីទិ សទ្ធឹ ភិក្ខុសង្ឃេន ។ អថខោ សុនីធវស្សការា មគធមហាមត្តា ពុទ្ធប្បមុខំ ភិក្ខុសង្ឃំ បណីតេន ខាទនីយេន ភោជនីយេន សហត្ថា សន្តប្បេត្វា សម្បវារេត្វា ភគវន្តំ ភុត្តាវឹ ឱនីតបត្តចាណឹ ឯកមន្តំ និសីទឹសុ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នេ ខោ សុនីធវស្សការេ មគធមហាមត្តេ ភគវា ឥមាហិ គាថាហិ អនុមោទិ

១ ឯត្ថន្តរេ សកេ និវេសនេតិ បាឋោ អត្ថិ ។ ២ និវេសនន្តិ កត្ថចិ បោត្ថកេ អត្ថិ ។

ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ទទួលនិមន្ត ដោយភាវៈស្ងៀម ។ គ្រានោះ មហាមាត្យនៅក្នុងដែនមគធៈឈ្មោះសុនីធៈ និងវស្សការៈដឹងថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ទទួលនិមន្តហើយ ក៏ក្រោកចាកទីអង្គុយ ហើយដើរចេញទៅ ។ គ្រានោះ មហាមាត្យនៅក្នុងដែនមគធៈឈ្មោះសុនីធៈនិងវស្សការៈតាក់តែងខាទនីយភោជនីយាហារដ៏ឧត្តម (រួចហើយ) ចាត់បម្រើឲ្យទៅក្រាបបង្គំទូលកាលដ៏គួរ ដល់ព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន កាល (នេះជាកាលគួរហើយ) ភត្តក៏សម្រេចហើយ ។ គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ស្បង់ ហើយប្រដាប់ដោយបាត្រនិងចីវរក្នុងវេលាព្រឹក យាងចូលទៅកាន់លំនៅមហាមាត្យ នៅក្នុងដែនមគធៈឈ្មោះសុនីធៈនិងវស្សការៈ លុះយាងចូលទៅដល់ហើយ ក៏គង់លើអាសនៈ ដែលគេរៀបចំថ្វាយជាមួយនឹងភិក្ខុសង្ឃ ។ គ្រានោះ មហាមាត្យនៅក្នុងដែនមគធៈឈ្មោះសុនីធៈនិងវស្សការៈ ក៏អង្គាសភិក្ខុសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន ដោយខាទនីយភោជនីយាហារ ដ៏ឆ្ងាញ់ពិសាដោយដៃនៃខ្លួន ត្រាតែភិក្ខុសង្ឃហាមឃាត់ លុះកំណត់ដឹងថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សោយរួចហើយ ដាក់ព្រះហស្តចុះចាកបាត្រហើយ ក៏អង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះមហាមាត្យនៅក្នុងដែនមគធៈឈ្មោះសុនីធៈនិងវស្សការៈ អង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ទើបព្រះមានព្រះភាគទ្រង់អនុមោទនា ដោយព្រះគាថាទាំងឡាយនេះថា

ភេសជ្ជក្ខន្ធកេ អនុមោទនាគាថា

[១៦១] យស្មឹ បទេសេ កប្បេតិ
វាសំ បណ្ឌិតជាតិយោ
សីលវន្តេត្ថ ភោជេត្វា
សញ្ញតេ ព្រហ្មចារិនោ[(១)]
យា តត្ថ ទេវតា អាសុំ
តាសំ ទក្ខិណមាទិសេ ។
តា បូជិតា បូជយន្តិ
មានិតា មានយន្តិ នំ
តតោ នំ អនុកម្បន្តិ
មាតា បុត្តំវ ឱរសំ ។
ទេវតានុកម្បិតោ បោសោ
សទា ភទ្រានិ បស្សតីតិ ។

[១៦២] អថខោ ភគវា សុនីធវស្សការេ មគធមហាមត្តេ ឥមាហិ គាថាហិ អនុមោទិត្វា ឧដ្ឋាយាសនា បក្កាមិ ។ តេន ខោ បន សមយេន សុនីធវស្សការា មគធមហាមត្តា ភគវន្តំ បិដ្ឋិតោ បិដ្ឋិតោ អនុពន្ធា ហោន្តិ យេនជ្ជ សមណោ គោតមោ ទ្វារេន និក្ខមិស្សតិ តំ

---

១ ឱ. ព្រហ្មចរិយេ ។

[១២១] មនុស្ស ជាបណ្ឌិតជាតិ រមែងសម្រេចនូវការនៅក្នុងប្រទេសណាហើយ ក៏តែងឲ្យពួកបុគ្គលអ្នកមានសីលដែលសង្រួមល្អ ប្រព្រឹត្តធម៌ដ៏ប្រសើរ ឲ្យបរិភោគក្នុងលំនៅរបស់ខ្លួន ហើយបានទាំងឧទ្ទិសផលទក្ខិណាទាន (ឲ្យចំណែកបុណ្យ) ដល់ពួកទេវតា ដែលនៅក្នុងប្រទេសនោះ (ថែមទៀត) ។ ទេវតាទាំងនោះ តែងបូជាចំពោះមនុស្សដែលបានបូជាដល់ខ្លួន តែងរាប់អានចំពោះមនុស្សដែលរាប់អានដល់ខ្លួន តែងអនុគ្រោះមនុស្សនោះ ដូចជាមាតាអនុគ្រោះបុត្រដែលគេខ្លួនបីថ្នមផ្ទាប់នឹងទ្រូងឲ្យចម្រើនឡើង ។ មនុស្សដែលទេវតាបានអនុគ្រោះហើយ ក៏តែងឃើញនូវសេចក្ដីចម្រើនសព្វ ៗ កាល ។

[១២២] លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់អនុមោទនាដោយព្រះគាថាទាំងឡាយនេះ ចំពោះមហាមាត្យនៅក្នុងដែនមគធៈឈ្មោះសុនីធៈនិងវស្សការៈ (ចប់ហើយ) ក៏ទ្រង់ក្រោកចាកអាសនៈយាងចេញទៅ ។ សម័យនោះឯង មហាមាត្យនៅក្នុងដែនមគធៈឈ្មោះសុនីធៈ និងវស្សការៈ ដើរតាមព្រះមានព្រះភាគអំពីក្រោយ ៗ ដោយគិតថា ក្នុងថ្ងៃនេះព្រះសមណគោតមនឹងយាងចេញទៅតាមទ្វារណា ទ្វារនោះនឹងបានឈ្មោះថា

គោតមទ្វារំ នាម ភវិស្សតិ យេន តិត្ថេន គង្គំ នទឹ ឧត្ត-
រិស្សតិ តំ គោតមតិត្ថំ នាម ភវិស្សតីតិ ។ អថខោ ភគវា
យេន ទ្វារេន និក្ខមិ តំ គោតមទ្វារំ នាម អហោសិ ។
អថខោ ភគវា យេន គង្គា នទី តេនុបសង្កមិ ។ តេន
ខោ បន សមយេន គង្គា នទី បូរា ហោតិ សមតិត្តិកា[១]
កាកបេយ្យា ។ មនុស្សា អញ្ញេ នាវំ បរិយេសន្តិ
អញ្ញេ ឧឡុម្បំ បរិយេសន្តិ អញ្ញេ កុល្លំ ពន្ធន្តិ ឱរា បារំ
គន្តុកាមា ។ អទ្ទសា ខោ ភគវា តេ មនុស្សេ អញ្ញេ
នាវំ បរិយេសន្តេ អញ្ញេ ឧឡុម្បំ បរិយេសន្តេ អញ្ញេ
កុល្លំ ពន្ធន្តេ ឱរា បារំ គន្តុកាមេ ទិស្វាន សេយ្យ-
ថាបិ នាម ពលវា បុរិសោ សម្មិញ្ជិតំ វា ពាហំ បសា-
រេយ្យ បសារិតំ វា ពាហំ សម្មិញ្ជេយ្យ ឯវមេវ ភគ-
វា គង្គាយ នទិយា ឱរិមេ តីរេ[២] អន្តរហិតោ បារិមេ
តីរេ បច្ចុដ្ឋាសិ សទ្ធឹ ភិក្ខុសង្ឃេន ។ អថខោ ភគវា
ឯតមត្ថំ វិទិត្វា តាយំ វេលាយំ ឥមំ ឧទានំ ឧទានេសិ

១ ឱ. សមតិត្តិកា ។ ២ ឱ. ឱរិមតីរេ ។

គោតមទ្វារ នឹងឆ្លងស្ទឹងគង្គាតាមកំពង់ណា កំពង់នោះនឹងបានឈ្មោះថា គោតមតិត្ថ ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់យាងចេញតាមទ្វារណា ទ្វារនោះក៏ឈ្មោះថា គោតមទ្វារ ជាប្រាកដ (ដល់សព្វថ្ងៃនេះ) ។ វេលានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់យាងចូលទៅកាន់ស្ទឹងគង្គា ។ ស្ទឹងគង្គាមានទឹកពេញប្រៀបត្រឹមស្មើនឹងមាត់ច្រាំង ល្មមសត្វក្អែកឱនផឹកបាន ។ មនុស្សពួកខ្លះរកទូក មនុស្សពួកខ្លះរកផែ មនុស្សពួកខ្លះចងក្បូន ប្រាថ្នានឹងឆ្លងអំពីត្រើយខាងអាយ ទៅកាន់ត្រើយខាងនាយ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បានឃើញមនុស្សទាំងនោះ គឺមនុស្សពួកខ្លះកំពុងរកទូក មនុស្សពួកខ្លះកំពុងរកផែ មនុស្សពួកខ្លះកំពុងចងក្បូន ប្រាថ្នានឹងឆ្លងអំពីត្រើយខាងអាយទៅត្រើយខាងនាយ លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ឃើញហើយ ក៏និម្មិតព្រះអង្គបាត់ (មួយរំពេច) អំពីត្រើយខាងអាយនៃស្ទឹងគង្គា ទៅប្រាកដនៅត្រើយខាងនាយជាមួយនឹងភិក្ខុសង្ឃ គួរ-នាដូចជាបុរសមានកម្លាំងលាចេញនូវដើមដៃដែលបត់ចូល ឬបត់ចូលនូវដើមដៃដែលលាចេញ ឆាប់រហ័យដូច្នោះឯង ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ជ្រាបច្បាស់នូវសេចក្តីនោះហើយ ទើបបន្លឺឡើងនូវឧទាន-គាថានេះ ក្នុងវេលានោះថា

ភេសជ្ជក្ខន្ធកេ ចតុរារិយសច្ចទេសនាកថា

យេ តរន្តិ អណ្ណវំ សរំ
សេតុំ កត្វាន វិសជ្ជ បល្លលានិ
កុល្លំ ហិ ជនោ បពន្ធតិ
តិណ្ណា មេធាវិនោ ជនាតិ ។

[១៦៣] អថខោ ភគវា យេន កោដិគ្គាមោ តេនុបសង្កមិ ។ តត្រ សុទំ ភគវា កោដិគ្គាមេ វិហរតិ ។ តត្រ ខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ ចតុន្នំ ភិក្ខវេ អរិយសច្ចានំ អននុពោធា អប្បដិវេធា ឯវមិទំ ទីឃមទ្ធានំ សន្ធាវិតំ សំសរិតំ មមញ្ចេវ តុម្ហាកញ្ច កតមេសំ ចតុន្នំ ទុក្ខស្ស ភិក្ខវេ អរិយសច្ចស្ស អននុពោធា អប្បដិវេធា ឯវមិទំ ទីឃមទ្ធានំ សន្ធាវិតំ សំសរិតំ មមញ្ចេវ តុម្ហាកញ្ច ទុក្ខសមុទយស្ស អរិយសច្ចស្ស ។ បេ ។ ទុក្ខនិរោធស្ស អរិយសច្ចស្ស ។ បេ ។ ទុក្ខនិរោធគាមិនិយា

ពួកជនណាឆ្លងស្ទឹងគឺតណ្ហាដ៏ជ្រៅឆ្ងាយទូលាយបាន (ពួកជននោះឯង) តែងធ្វើស្ពានគឺអរិយមគ្គមិនឲ្យប៉ះពាល់ទីជាទំនាបទាំងឡាយហើយឆ្លងបាន សេចក្តីពិតថា ជនជម្នុតា (ដែលប្រាថ្នានឹងឆ្លងទឹកបន្តិចបន្តួច) តែងចងក្បូន (ទើបឆ្លងទៅបាន) ឯជនជាអ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយ គឺព្រះពុទ្ធនិងសាវករបស់ព្រះ-ពុទ្ធ លោកបានឆ្លងរួចស្រឡះហើយ ។

[១២៣] គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់យាងចូលទៅកាន់កោដិគ្រាម[១] ។ បានឮថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់គង់នៅក្នុងកោដិគ្រាមនោះ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងកោដិគ្រាមនោះមកហើយត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតក្តី អ្នកទាំងឡាយក្តីអន្ទោលទៅនឹងត្រាច់រង្គាត់ទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយយ៉ាងនេះ ព្រោះមិនបានត្រាស់ដឹងនិងមិនបានចាក់ធ្លុះនូវអរិយសច្ចទាំង ៤ អរិយសច្ចទាំង ៤ ដូចម្តេចខ្លះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតនិងអ្នកទាំងឡាយអន្ទោលទៅ ត្រាច់រង្គាត់ទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយនេះដូច្នេះ ព្រោះមិនបានត្រាស់ដឹង និងមិនបានចាក់ធ្លុះនូវទុក្ខអរិយសច្ចនូវទុក្ខសមុទយអរិយសច្ច ។ បេ ។ នូវទុក្ខនិរោធអរិយសច្ច ។ បេ ។ តថាគត

១ ក្នុងតតិយសារត្ថទីបនីដីកាតតិយសមន្ត ពន្យល់សេចក្តីថា កោដិគ្រាមនោះនៅត្រង់កន្លែងកំពូលប្រាសាទនៃស្តេចមហាបនាទដែលលិចចុះទៅក្នុងផែនដី (មើលមង្គលត្ថទីបនីក្នុងតតិយ-គាថា សិប្បកថា) ។

បដិបទាយ អរិយសច្ចស្ស[១] អននុពោធា អប្បដិវេធា ឯវមិទំ ទីឃមទ្ធានំ សន្ធាវិតំ សំសរិតំ មមញ្ចេវ តុម្ហាកញ្ច តយិទំ ភិក្ខវេ ទុក្ខំ អរិយសច្ចំ អនុពុទ្ធំ បដិវិទ្ធំ ទុក្ខសមុទយោ[២] អរិយសច្ចំ អនុពុទ្ធំ បដិវិទ្ធំ ទុក្ខនិរោធោ[៣] អរិយសច្ចំ អនុពុទ្ធំ បដិវិទ្ធំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា អរិយសច្ចំ អនុពុទ្ធំ បដិវិទ្ធំ ឧច្ឆិន្នា ភវតណ្ហា ខីណា ភវនេត្តិ នត្ថិទានិ បុនព្ភវោតិ ។

[១២៤] ចតុន្នំ អរិយសច្ចានំ
យថាភូតំ អទស្សនា
សំសិតំ ទីឃមទ្ធានំ
តាសុ តាស្វេវ ជាតិសុ ។
តានិ ឯតានិ ទិដ្ឋានិ
ភវនេត្តិ សមូហតា
ឧច្ឆិន្នំ មូលំ ទុក្ខស្ស
នត្ថិទានិ បុនព្ភវោតិ ។

---

១ ឱ. ទុក្ខនិរោធគាមិនីបដិបទាអរិយសច្ចស្ស ។ ២-៣ សព្វត្ថ ទុក្ខសមុទយន្តិ ច ទុក្ខនិរោធន្តិ ច លិខីយន្តិ ។

និងអ្នកទាំងឡាយ អន្ទោលទៅត្រាច់រង្គាត់ទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយនេះដូច្នេះ ព្រោះមិនបានត្រាស់ដឹងនិងមិនបានចាក់ធ្លុះ នូវទុក្ខនិរោធគាមិនីបដិបទាអរិយសច្ច ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទុក្ខអរិយសច្ចនោះ តថាគតនិងអ្នកទាំងឡាយបានត្រាស់ដឹង បានចាក់ធ្លុះហើយ ទុក្ខសមុទយអរិយសច្ចនោះ តថាគតនិងអ្នកទាំងឡាយ បានត្រាស់ដឹង បានចាក់ធ្លុះហើយ ទុក្ខនិរោធអរិយសច្ចនោះ តថាគតនិងអ្នកទាំងឡាយបានត្រាស់ដឹង បានចាក់ធ្លុះហើយ ទុក្ខនិរោធគាមិនីបដិបទាអរិយសច្ចនោះ តថាគតនិងអ្នកទាំងឡាយ បានត្រាស់ដឹង បានចាក់ធ្លុះហើយ ភវតណ្ហា តថាគតនិងអ្នកទាំងឡាយ ដកឡើងហើយ ខ្សែគឺតណ្ហាសម្រាប់ដឹកនាំទៅក្នុងភពក៏អស់ហើយ ឥឡូវនេះ គ្មានភពថ្មីទៀតទេ ។

[១២៤] ការអន្ទោលទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយ ក្នុងជាតិទាំងឡាយ
នោះ ៗ ឯង ព្រោះមិនបានឃើញនូវអរិយសច្ចទាំង ៤ ជាធម៌
ពិត ។ អរិយសច្ចទាំង ៤ នេះឯង តថាគតនិងអ្នកទាំងឡាយបាន
ឃើញហើយតណ្ហាជាអ្នកដឹកនាំទៅកាន់ភពក៏តថាគត និងអ្នក
ទាំងឡាយគាស់រំលើងហើយ ឫសនៃសេចក្តីទុក្ខ ក៏តថាគត
និងអ្នករាល់គ្នាផ្តាច់ចោលហើយ ឥឡូវនេះគ្មានភពថ្មីទៀតទេ ។

ភេសជ្ជក្ខន្ធកេ អម្ពបាលីគណិកាវត្ថុ

[១២៤] អស្សោសិ ខោ អម្ពបាលី គណិកា ភគវា កិរ កោដិគ្គាមំ អនុប្បត្តោតិ ។ អថខោ អម្ព-
បាលី គណិកា ភទ្រានិ យានានិ យោជាបេ-
ត្វា ភទ្រំ ភទ្រំ យានំ អភិរូហិត្វា ភទ្រេហិ ភទ្រេហិ យានេហិ វេសាលិយា និយ្យាសិ ភគវន្តំ ទស្សនាយ យាវតិកា យានស្ស ភូមិ យានេន គន្ត្វា យានា បច្ចោ-
រោហិត្វា បត្តិកា វ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧប-
សង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នំ ខោ អម្ពបាលឹ គណិកំ ភគវា ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេសិ សមាទបេសិ សមុត្តេជេសិ សម្បហំសេសិ ។ អថខោ អម្ពបាលី គណិកា ភគវតា ធម្មិយា កថា-
យ សន្ទស្សិតា សមាទបិតា សមុត្តេជិតា សម្បហំ-
សិតា ភគវន្តំ ឯតទវោច អធិវាសេតុ មេ ភន្តេ ភគ-
វា ស្វាតនាយ ភត្តំ សទ្ធឹ ភិក្ខុសង្ឃេនាតិ ។ អធិវា-
សេសិ ភគវា តុណ្ហីភាវេន ។ អថខោ អម្ពបាលី គណិកា ភគវតោ អធិវាសនំ វិទិត្វា ឧដ្ឋាយាសនា

ភេសជ្ជក្ខន្ធកៈ និទាននាងអម្ពបាលីជាស្រីផ្កាមាស

[១២៥] នាងអម្ពបាលីជាស្រីផ្កាមាស បានឮដំណឹងថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពុទ្ធដំណើរមកកាន់កោដិគ្រាម ។ លំដាប់នោះឯង នាងអម្ព-បាលីជាស្រីផ្កាមាស បានប្រើគេឲ្យទឹមយានដ៏ថ្លៃថ្លាហើយ ក៏ឡើងជិះយានដ៏ថ្លៃថ្លា ចេញទៅអំពីក្រុងវេសាលីដោយយានដ៏ថ្លៃថ្លាទាំងអម្បាលនោះ ដើម្បីជួបនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយដាក់យានក្នុងទុកទីមួយ រួចចុះអំពីយានដើរទៅដោយជើងទទេ ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគហើយអង្គុយនៅក្នុងទីសមគួរ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់នាងអម្ពបាលីជាស្រីផ្កា-មាស ដែលអង្គុយក្នុងទីសមគួរ (នោះ) ឯង ឲ្យយល់ព្រម ឲ្យកាន់យកព្រម ឲ្យរីករាយ ឲ្យត្រេកអរដោយធម្មីកថា ។ លំដាប់នោះឯង នាងអម្ពបាលីជាស្រីផ្កាមាស លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ពន្យល់ឲ្យយល់ព្រម ឲ្យកាន់យកព្រម ឲ្យរីករាយ ឲ្យត្រេចអរ ដោយធម្មីកថាហើយ ទើបក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគទទួលភត្តរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ ដើម្បីឆាន់ក្នុងថ្ងៃស្អែក មួយអន្ទើដោយភិក្ខុសង្ឃ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បានទទួលនិមន្តដោយតុណ្ហីភាព ។ គ្រានោះ នាងអម្ពបាលីជាស្រីផ្កាមាសដឹងថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ទទួលនិមន្តហើយ ទើបក្រោកចាកទីអង្គុយថ្វាយបង្គំលាព្រះដ៏មានព្រះភាគធ្វើ

ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា បក្កាមិ ។ អស្សោសុំ ខោ វេសាលិកា លិច្ឆវី ភគវា កិរ កោដិគ្គាមំ អនុប្បត្តោតិ ។ អថខោ វេសាលិកា លិច្ឆវី ភទ្រានិ ភទ្រានិ យានានិ យោជាបេត្វា ភទ្រំ ភទ្រំ យានំ អភិរុហិត្វា ភទ្រេហិ ភទ្រេហិ យានេហិ វេសាលិយា និយ្យឹសុ[១] ភគវន្តំ ទស្សនាយ ។ អប្បេកច្ចេ លិច្ឆវី នីលា ហោន្តិ នីលវណ្ណា នីលវត្ថា នីលាលង្ការា អប្បេកច្ចេ លិច្ឆវី បីតា ហោន្តិ បីតវណ្ណា បីតវត្ថា បីតាលង្ការា អប្បេកច្ចេ លិច្ឆវី លោហិតកា ហោន្តិ លោហិតកវណ្ណា លោហិតកវត្ថា លោហិតកាលង្ការា អប្បេកច្ចេ លិច្ឆវី ឱទាតា ហោន្តិ ឱទាតវណ្ណា ឱទាតវត្ថា ឱទាតាលង្ការា ។ អថខោ អម្ពបាលី គណិកា ទហរានំ ទហរានំ លិច្ឆវីនំ ឦសាយ ឦសំ យុគេន យុគំ ចក្កេន ចក្កំ អក្ខេន អក្ខំ បដិវត្តេសិ[២] ។ អថខោ តេ លិច្ឆវី អម្ពបាលឹ គណិកំ ឯតទវោចុំ កិស្ស ជេ

១ ឱ. និយ្យាសុំ ។ ឱ. បដិវដ្ដេសិ ។

ប្រទក្សិណ ហើយចៀសចេញទៅ ។ ពួកស្តេចលិច្ឆវីក្រុងវេសាលី បានឮដំណឹងថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពុទ្ធដំណើរមកដល់កោដិគ្រាម ។ ពួកស្តេចលិច្ឆវីក្រុងវេសាលី ក៏ឲ្យពួកសារថីទឹមយានដ៏ថ្លៃថ្លា ហើយឡើងគង់យានដ៏ថ្លៃថ្លា ចេញអំពីក្រុងវេសាលីទៅដោយយានដ៏ថ្លៃថ្លាទាំងអម្បាលនោះ ដើម្បីជួបនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ស្តេចលិច្ឆវីពួកខ្លះ លាបពណ៌ខៀវ មានសម្បុរខៀវ[១] ទ្រង់ព្រះពស្ត្រខៀវ[២] មានគ្រឿងតែងខ្លួនក៏ខៀវ[៣] ស្តេចលិច្ឆវីពួកខ្លះ លាបពណ៌លឿង មានសម្បុរលឿង ទ្រង់ព្រះពស្ត្រលឿង មានគ្រឿងតែងខ្លួនក៏លឿង ស្តេចលិច្ឆវីពួកខ្លះ លាបពណ៌ក្រហម មានសម្បុរក្រហម ទ្រង់ព្រះពស្ត្រក្រហម មានគ្រឿងតែងខ្លួនក៏ក្រហម ស្តេចលិច្ឆវីពួកខ្លះ លាបពណ៌ស មានសម្បុរស ទ្រង់ព្រះពស្ត្រស មានគ្រឿងតែងខ្លួនក៏ស ។ លំដាប់នោះ នាងអម្ពបាលីជាស្រីផ្កាមាសប្រជល់ចន្ទោលដោយចន្ទោល បំប៉ះនឹមដោយនឹម បំប៉ះកង់ដោយកង់ បំប៉ះភ្ញៅដោយភ្ញៅ (នៃយាន) របស់ពួកស្តេចលិច្ឆវីកំឡោះ ៗ ។ គ្រានោះ ស្តេចលិច្ឆវីទាំងនោះ និយាយនឹងនាងអម្ពបាលីជាស្រីផ្កាមាសថា ម្នាលមេ អម្ពបាលី ព្រោះហេតុអ្វី បានជានាងមក

១-២-៣ ក្នុងគតិយសារត្ថទីបនីដីកាគតិយសមន្តថា សូម្បីរាជរថ-ទង់-សេះ-ដងជន្លួញក៏សឹងប្រដាប់ដោយមាសនិងកែវមានសម្បុរខៀវទាំងអស់ ទាំងលឿង-ក្រហម-ស ក៏ដូចគ្នា ។

៣១៧

ភេសជ្ជក្ខន្ធកេ វេសាលិកលិច្ឆវិវត្ថុ

អម្ពបាលិ អម្ហាកំ ទហរានំ ទហរានំ លិច្ឆវីនំ ឦសាយ ឦសំ យុគេន យុគំ ចក្កេន ចក្កំ អក្ខេន អក្ខំ បដិវត្តេសីតិ ។ តថា ហិ បន មយា អយ្យបុត្តា ស្វាតនាយ ពុទ្ធប្បមុខោ ភិក្ខុសង្ឃោ និមន្តិតោតិ ។ ទេហិ ជេ អម្ពបាលិ អម្ហាកំ ឯតំ ភត្តំ សតសហស្សេនាតិ ។ សចេបិ មេ អយ្យបុត្តា វេសាលឹ សាហារំ ទជ្ជេយ្យាថ នេវ ទជ្ជាហំ តំ ភត្តន្តិ ។ អថខោ តេ លិច្ឆវី អង្គុលឹ[1] ផោដេសុំ បរាជិតម្ហ[2] វត ភោ អម្ពកាយ បរាជិតម្ហ[3] វត ភោ អម្ពកាយាតិ ។ អថខោ តេ លិច្ឆវី យេន ភគវា តេនុបសង្កមឹសុ ។ អទ្ទសា ខោ ភគវា តេ លិច្ឆវី ទូរតោ វ អាគច្ឆន្តេ ទិស្វាន ភិក្ខូ អាមន្តេសិ យេហិ ភិក្ខវេ ភិក្ខូហិ ទេវា តាវត្តឹសា អទិដ្ឋបុព្វា ឱលោកេថ ភិក្ខវេ លិច្ឆវិបរិសំ អបលោកេថ

១ ឱ. អង្គុលី ។ ២-៣ ជិតម្ហា ។

ប្រជល់ចន្ទោលដោយចន្ទោល បំប៉ះនឹមដោយនឹម បំប៉ះកង់ដោយកង់ បំប៉ះភ្ញៅដោយភ្ញៅ (នៃយាន) របស់យើងជាស្តេចលិច្ឆវីកំឡោះ ៗ ។ នាងអម្ពបាលីតបថា បពិត្រអយ្យបុត្ត[១] ទាំងឡាយ ព្រោះថា ខ្ញុំបាននិមន្តភិក្ខុសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន ដើម្បីនឹងឆាន់ក្នុងថ្ងៃស្អែក ។ ស្តេចលិច្ឆវីទាំងអម្បាលនោះមានព្រះបន្ទូលថា ម្នាលមេអម្ពបាលី ចូរនាងឲ្យភត្តនេះមកយើងចុះ (យើងនឹងឲ្យតម្លៃនាង) ចំនួន ១ សែនកហាបណៈ ។ នាងអម្ពបាលីតបថា បពិត្រអយ្យបុត្ត ទុកជាព្រះអង្គប្រទាន ក្រុងវេសាលីព្រមទាំងសួយសារអាករ ដែលមាននៅក្នុងជនបទមកខ្ញុំ ខ្ញុំក៏មិនព្រមថ្វាយភត្តនោះឡើយ ។ គ្រានោះ ស្តេចលិច្ឆវីទាំងនោះ ទះម្រាមព្រះហស្តហើយពោលថា ម្នាលអ្នកទាំងឡាយដ៏ចម្រើន យើងចាញ់មាតុគ្រាមហើយ ម្នាលគ្នាយើងដ៏ចម្រើន យើងចាញ់មាតុគ្រាមហើយ ។ លំដាប់នោះស្តេចលិច្ឆវីទាំងនោះ (ក៏នាំគ្នា) ចូលទៅកាន់ទីដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់នៅ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ទតឃើញស្តេចលិច្ឆវីទាំងនោះ កំពុងយាងមកអំពីចម្ងាយ លុះឃើញហើយទ្រង់ត្រាស់ហៅពួកភិក្ខុថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុណាដែលមិនធ្លាប់ឃើញទេវតា ក្នុងស្ថានតាវត្តិង្សទេ ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូររមិលមើលពួកលិច្ឆវីបរិសទ្យចុះ អ្នកទាំងឡាយ

១ អយ្យបុត្ត គឺព្រះអង្គម្ចាស់ ។

ភិក្ខវេ លិច្ឆវិបរិសំ ឧបសំហរថ ភិក្ខវេ លិច្ឆវិបរិសំ តាវត្តឹសបរិសន្តិ ។ អថខោ តេ លិច្ឆវី យាវតិកា យានស្ស ភូមិ យានេន គន្ត្វា យានា បច្ចោរោហិត្វា បត្តិកា វ យេន ភគវា តេនុបសង្កមឹសុ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទឹសុ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នេ ខោ តេ លិច្ឆវី ភគវា ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេសិ សមាទបេសិ សមុត្តេជេសិ សម្បហំសេសិ ។ អថខោ តេ លិច្ឆវី ភគវតា ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សិតា សមាទបិតា សមុត្តេជិតា សម្បហំសិតា ភគវន្តំ ឯតទវោ-ចុំ អធិវាសេតុ នោ ភន្តេ ភគវា ស្វាតនាយ ភត្តំ សទ្ធឹ ភិក្ខុសង្ឃេនាតិ ។ អធិវុត្ថោម្ហិ លិច្ឆវី ស្វាតនាយ អម្ព-បាលិយា គណិកាយ ភត្តន្តិ ។ អថខោ តេ លិច្ឆវី អង្គុលឹ បោថេសុំ បរាជិតម្ហ[១] វត ភោ អម្ពកាយ បរាជិតម្ហ[២] វត ភោ អម្ពកាយាតិ ។ អថខោ តេ លិច្ឆវី ភគវតោ ភាសិតំ អភិនន្ទិត្វា អនុមោទិត្វា

១-២ ជិតម្ហ ។

ចូរមើលពួកលិច្ឆវីបរិសទ្យចុះ ៗ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ ចូរប្រៀបធៀបពួកលិច្ឆវីបរិសទ្យ ទៅនឹងពួកទេវតាក្នុងជាន់តាវត្តិង្សមើលចុះ ។ លំដាប់នោះ ស្ដេចលិច្ឆវីទាំងនោះ ក៏ដាក់យានទុកក្នុងទីមួយ ហើយចុះអំពីយានដើរទៅដោយជើងទទេ ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ទើបក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ រួចអង្គុយនៅក្នុងទីសមគួរ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់ពួកស្ដេចលិច្ឆវីដែលអង្គុយក្នុងទីសមគួរនោះឯង ឲ្យយល់ព្រម ឲ្យកាន់យកព្រម ឲ្យរីករាយ ឲ្យត្រេកអរ ដោយធម្មីកថា ។ ឯស្ដេចលិច្ឆវីទាំងនោះដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់ឲ្យយល់ព្រម ឲ្យកាន់យកព្រម ឲ្យរីករាយ ឲ្យត្រេកអរ ដោយធម្មីកថា ហើយក៏ពោលពាក្យនេះនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគព្រមទាំងភិក្ខុសង្ឃ ទទួលភត្តពួកខ្ញុំព្រះអង្គក្នុងថ្ងៃស្អែក ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលលិច្ឆវីទាំងឡាយ តថាគតបានទទួលភត្តរបស់អម្ពបាលី ជាស្រីផ្កាមាសក្នុងថ្ងៃស្អែករួចទៅហើយ ។ លំដាប់នោះ ស្ដេចលិច្ឆវីទាំងនោះ ទះម្រាមព្រះហស្ត ហើយពោលថា ម្នាលគ្នាយើងដ៏ចម្រើន យើងចាញ់មាតុគ្រាមហើយ ម្នាលគ្នាយើងដ៏ចម្រើន យើងចាញ់មាតុគ្រាមហើយ ។ លំដាប់នោះ ស្ដេចលិច្ឆវីទាំងនោះ ត្រេកអររីករាយ តាមភាសិតរបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគហើយ

ឧដ្ឋាយាសនា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា បក្កាមឹសុ ។ អថខោ ភគវា កោដិគ្គាមេ យថាភិរន្តំ វិហរិត្វា យេន នាទិកា[១] តេនុបសង្កមិ ។ តត្រ សុទំ ភគវា នាទិកេ[២] វិហរតិ គិញ្ជកាវសថេ ។ អថខោ អម្ពបាលី គណិកា តស្សា រត្តិយា អច្ចយេន សកេ អារាមេ បណីតំ ខាទនីយំ ភោជនីយំ បដិយាទាបេត្វា ភគវតោ កាលំ អារោចាបេសិ កាលោ ភន្តេ និដ្ឋិតំ ភត្តន្តិ ។ អថខោ ភគវា បុព្វណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ យេន អម្ពបាលិយា គណិកាយ បរិវេសនា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ និសីទិ សទ្ធឹ ភិក្ខុសង្ឃេន ។ អថខោ អម្ពបាលី គណិកា ពុទ្ធប្បមុខំ ភិក្ខុសង្ឃំ បណីតេន ខាទនីយេន ភោជនីយេន សហត្ថា សន្តប្បេត្វា សម្បវារេត្វា ភគវន្តំ ភុត្តាវឹ ឱនីតបត្តបាណឹ ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នា ខោ អម្ពបាលី គណិកា ភគវន្តំ ឯតទវោច ឥមាហំ ភន្តេ

១-២ ឱ. ញាតិកា ញាតិកេ ។

ក្រោកចាកអាសនៈ ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគធ្វើប្រទក្សិណ ហើយចៀសចេញទៅ ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់ក្នុងកោដិគ្រាម គួរតាមព្រះអធ្យាស្រ័យហើយយាងទៅកាន់នាទិកាប្រទេស ។ ព្រះអង្គទ្រង់គង់នៅក្នុងរោងឥដ្ឋក្នុងនាទិកាប្រទេសនោះឯង ។ លុះព្រលឹមឡើង នាងអម្ពបាលីជាស្រីផ្កាមាស ក៏តាក់តែងខាទនីយភោជនីយាហារ (បង្អែមចំអាប) ក្នុងអារាម (ផ្ទះ) របស់ខ្លួន ហើយចាត់បម្រើឲ្យទៅក្រាបបង្គំទូលកាលគួរដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគថា ពេលគួរហើយព្រះអង្គ កត្តសម្រេចហើយ ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ស្បង់ហើយ ប្រដាប់ដោយបាត្រនិងចីវរអំពីព្រលឹម យាងតម្រង់ទៅកាន់ទីអង្គាស (ចង្ហាន់) របស់នាងអម្ពបាលីជាស្រីផ្កាមាស លុះយាងទៅដល់ហើយទើបគង់លើអាសនៈ ដែលគេក្រាលថ្វាយព្រមទាំងភិក្ខុសង្ឃ ។ គ្រានោះ នាងអម្ពបាលីជាស្រីផ្កាមាសអង្គាសថ្វាយខាទនីយភោជនីយាហារ (បង្អែមចំអាប) ដ៏ឆ្ងាញ់ពីសា ដោយដៃខ្លួនឯងចំពោះព្រះភិក្ខុសង្ឃ មានព្រះពុទ្ធជាប្រធានឲ្យឆ្អែតស្កប់ស្កល់ ត្រាតែព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ឈប់ទទួល សោយស្រេចហើយ លែងលូកព្រះហស្តទៅក្នុងបាត្រហើយ ទើប (នាង) អង្គុយនៅក្នុងទីសមគួរ ។ កាលបើនាងអម្ពបាលីជាស្រីផ្កាមាស អង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ទើបពោលពាក្យនេះនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គសូមថ្វាយនូវ

អម្ពបាលិវនំ ពុទ្ធប្បមុខស្ស ភិក្ខុសង្ឃស្ស ទម្មីតិ ។ បដិគ្គហេសិ ភគវា អារាមំ ។ អថខោ ភគវា អម្ពបាលឹ គណិកំ ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេត្វា សមាទបេត្វា សមុត្តេជេត្វា សម្បហំសេត្វា ឧដ្ឋាយាសនា យេន មហាវនំ តេនុបសង្កមិ ។ តត្រ សុទំ ភគវា វេសាលិយំ វិហរតិ មហាវនេ កូដាគារសាលាយំ ។

លិច្ឆវិភាណវារំ និដ្ឋិតំ ។

[១២៦] តេន ខោ បន សមយេន អភិញ្ញាតា អភិញ្ញាតា លិច្ឆវី សន្ថាគារេ សន្និសិន្នា សន្និបតិតា អនេកបរិយាយេន ពុទ្ធស្ស វណ្ណំ ភាសន្តិ ធម្មស្ស វណ្ណំ ភាសន្តិ សង្ឃស្ស វណ្ណំ ភាសន្តិ ។ តេន ខោ បន

អម្ពបាលិវននេះ ដល់ព្រះភិក្ខុសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគក៏ទ្រង់ទទួលនូវអារាម (នោះ) ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់នាងអម្ពបាលីជាស្រីផ្កាមាស ឲ្យយល់ព្រម ឲ្យកាន់យកព្រម ឲ្យត្រេកអរ ឲ្យរីករាយដោយធម្មីកថា ហើយទ្រង់ក្រោកចាកអាសនៈយាង ទៅកាន់ព្រៃមហាវន ។ បានឮថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគ គង់នៅក្នុងកូដាគារសាលា នាមហាវន ជិតក្រុងវេសាលីនោះឯង ។

ចប់ វារៈពោលអំពីស្តេចលិច្ឆវី ។

[១២៦] សម័យនោះឯង ពួកស្តេចលិច្ឆវីដែលមានកេរ្តិ៍ឈ្មោះល្បីល្បាញក្រៃលែងអង្គុយប្រជុំគ្នា ក្នុងរោងសម្រាប់ទទួលភ្ញៀវ ហើយពោលសរសើរគុណព្រះពុទ្ធ(១) ពោលសរសើរគុណព្រះធម៌(២) ពោលសរសើរគុណព្រះសង្ឃ(៣) ដោយបរិយាយជាច្រើន ។ សម័យនោះ សីហសេនាបតី

១ ក្នុងដីកាពន្យល់សេចក្តីថា ពោលសរសើរពុទ្ធគុណដោយចរិយា ៣ គឺញាតត្ថចរិយា ១ លោកត្ថចរិយា ១ ពុទ្ធត្ថចរិយា ១ ។ ២ ពោលសរសើរធម្មគុណដោយចំណែកនិកាយ ៥ បិកដ ៣ នវង្គសត្ថុសាសន ៩ ធម្មក្ខន្ធ ៨៤ ០០០ ។ ៣ ពោលសរសើរសង្ឃគុណដោយអំណាចបព្វជ្ជាថា ភទ្ទិយរាជ មហាកប្បិនរាជ បុក្កុស យសកុលបុត្ត សោណសេដ្ឋិបុត្ត រដ្ឋបាលកុលបុត្ត (លោកទាំងអម្បាលនេះជាដើម) ស្តាប់ធម៌ហើយបាននូវសទ្ធា លះស្វេត្រឆត្ររាជសម្បត្តិ លះទីសេនាបតី ទីជាសេដ្ឋី ទីជានាយឃ្លាំង ចេញបួសក្នុងសាសនារបស់ព្រះសាស្តា ។

៣២១

ភេសជ្ជក្ខន្ធកេ សីហសេនាបតិវត្ថុម្ហិ អកិរិយវាទកថា

សមយេន សីហោ សេនាបតិ និគណ្ឋសាវកោ តស្សំ បរិសាយំ និសិន្នោ ហោតិ ។ អថខោ សីហស្ស សេនាបតិស្ស ឯតទហោសិ និស្សំសយំ ខោ សោ ភគវា អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ ភវិស្សតិ តថា ហីមេ អភិញ្ញាតា អភិញ្ញាតា លិច្ឆវី សន្ធាគារេ សន្និសិន្នា សន្និបតិតា អនេកបរិយាយេន ពុទ្ធស្ស វណ្ណំ ភាសន្តិ ធម្មស្ស វណ្ណំ ភាសន្តិ សង្ឃស្ស វណ្ណំ ភាសន្តិ យន្នូនាហំ តំ ភគវន្តំ ទស្សនាយ ឧបសង្កមេយ្យំ អរហន្តំ សម្មាសម្ពុទ្ធន្តិ ។ អថខោ សីហោ សេនាបតិ យេន និគណ្ឋោ នាដបុត្តោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា និគណ្ឋំ នាដបុត្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ សីហោ សេនាបតិ និគណ្ឋំ នាដបុត្តំ ឯតទវោច ឥច្ឆាមហំ ភន្តេ សមណំ គោតមំ ទស្សនាយ ឧបសង្កមិតុន្តិ ។ កឹ បន ត្វំ សីហ កិរិយវាទោ សមានោ អកិរិយវាទំ សមណំ គោតមំ ទស្សនាយ ឧបសង្កមិស្សសិ សមណោ ហិ សីហ គោតមោ អកិរិយវាទោ អកិរិយាយ ធម្មំ ទេសេតិ

ជាសាវកនិគ្រណ្ឋ ក៏អង្គុយនៅក្នុងកណ្តាលបរិសទ្យនោះដែរ ។ ទើបសីហសេនាបតីត្រិះរិះដូច្នេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគនោះ ព្រះអង្គជាព្រះអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធប្រាជកឥតសង្ស័យឡើយ ព្រោះហេតុនោះ ពួកស្តេចលិច្ឆវីទាំងនេះ ដែលមានកេរ្តិ៍ឈ្មោះល្បីល្បាញក្រៃលែង អង្គុយប្រជុំគ្នាក្នុងរោងសម្រាប់ទទួលភ្ញៀវ ហើយពោលសរសើរគុណព្រះពុទ្ធ ពោលសរសើរគុណព្រះធម៌ ពោលសរសើរគុណព្រះសង្ឃ ដោយបរិយាយជាច្រើន បើដូច្នោះ មានតែអាត្មាអញចូលទៅ ដើម្បីឃើញព្រះមានព្រះភាគ ជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធអង្គនោះ (លមើល) ។ លំដាប់នោះ សីហសេនាបតីចូលសំដៅទៅត្រង់ទីដែលនិគណ្ឋនាដបុត្តនៅ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏សម្ពះនិគណ្ឋនាដបុត្តហើយអង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះសីហសេនាបតីអង្គុយនៅក្នុងទីសមគួរហើយ ទើបនិយាយទៅនឹងនិគណ្ឋនាដបុត្តថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំចង់ចូលទៅឃើញព្រះសមណគោតម (ម្តងមើល) ។ និគណ្ឋនាដបុត្តពោលថា នែអ្នកសីហៈ អ្នកឯងជាអ្នកនិយាយ ចំពោះកិច្ចការថាត្រូវធ្វើ នឹងចូលទៅមើលសមណគោតម ជាអ្នកពោលពាក្យឃាត់កិច្ចការថាមិនត្រូវធ្វើដូចម្តេចបាន ម្នាលអ្នកសីហៈ ព្រោះសមណគោតមជាអ្នកពោលពាក្យឃាត់កិច្ចការថាមិនត្រូវធ្វើ សំដែងធម៌ហាមកិច្ចការថាមិនត្រូវធ្វើ និង

តេន ច សាវកោ វិនេតីតិ ។ អថខោ សីហស្ស សេនាប-
តិស្ស យោ អហោសិ គមិកាភិសង្ខារោ ភគវន្តំ ទស្សនា-
យ សោ បដិប្បស្សម្ភិ ។ ទុតិយម្បិ ខោ ។ បេ ។ តតិយម្បិ
ខោ អភិញ្ញាតា អភិញ្ញាតា លិច្ឆវី សន្ថាគារេ សន្និសិន្នា
សន្និបតិតា អនេកបរិយាយេន ពុទ្ធស្ស វណ្ណំ ភាសន្តិ
ធម្មស្ស វណ្ណំ ភាសន្តិ សង្ឃស្ស វណ្ណំ ភាសន្តិ ។ តតិ-
យម្បិ ខោ សីហស្ស សេនាបតិស្ស ឯតទហោសិ
និស្សំសយំ ខោ សោ ភគវា អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ
ភវិស្សតិ តថា ហីមេ អភិញ្ញាតា អភិញ្ញាតា លិច្ឆវី
សន្ថាគារេ សន្និសិន្នា សន្និបតិតា អនេកបរិយាយេន
ពុទ្ធស្ស វណ្ណំ ភាសន្តិ ធម្មស្ស វណ្ណំ ភាសន្តិ សង្ឃស្ស
វណ្ណំ ភាសន្តិ កឹ ហិ មេ ករិស្សន្តិ និគណ្ឋា អបលោកិ-
តា វា អនបលោកិតា វា យន្នូនាហំ អនបលោកេត្វា
វ និគណ្ឋេ តំ ភគវន្តំ ទស្សនាយ ឧបសង្កមេយ្យំ អរហន្តំ
សម្មាសម្ពុទ្ធន្តិ ។ អថខោ សីហោ សេនាបតិ បញ្ចហិ
រថសតេហិ ទិវា ទិវស្ស វេសាលិយា និយ្យាសិ ភគវន្តំ
ទស្សនាយ យាវតិកា យានស្ស ភូមិ យានេន គន្ត្វា

ទូន្មានសាវកទាំងឡាយ ដោយពោលពាក្យឃាត់កិច្ចការថា មិនត្រូវធ្វើនោះដែរ ។ ឯការៀបចំដំណើររបស់សីហសេនាបតី ដើម្បីនឹងទៅឃើញព្រះដ៏មានព្រះភាគ (នុ៎ះ) ក៏អាក់ខានទៅ ។ ពួកស្តេចលិច្ឆវីដែលមានកេរ្តិ៍ឈ្មោះល្បីល្បាញក្រៃលែង អង្គុយប្រជុំគ្នាក្នុងរោងសម្រាប់ទទួលភ្ញៀវ ហើយពោលសរសើរគុណព្រះពុទ្ធ ពោលសរសើរគុណព្រះធម៌ ពោលសរសើរគុណព្រះសង្ឃ ដោយបរិយាយជាច្រើនអស់វារៈជាគម្រប់ពីរដងផង ។ បេ ។ អស់វារៈជាគម្រប់បីដងផង ។ ឯសីហសេនាបតិក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះក្នុងវារៈជាគម្រប់បីដងថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគនោះ ព្រះអង្គជាព្រះអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធប្រាកដឥតសង្ស័យឡើយ ព្រោះហេតុនោះហើយ បានជាពួកស្តេចលិច្ឆវីទាំងនេះ ដែលមានកេរ្តិ៍ឈ្មោះល្បីល្បាញក្រៃលែង អង្គុយប្រជុំគ្នាក្នុងរោងសម្រាប់ទទួលភ្ញៀវ ហើយពោលសរសើរគុណព្រះពុទ្ធ ពោលសរសើរគុណព្រះធម៌ ពោលសរសើរគុណព្រះសង្ឃ ដោយបរិយាយជាច្រើននិគ្រណ្ឋទាំង (នេះ) ទោះអញលាក្តី មិនលាក្តី នឹងធ្វើអ្វីអញ បើដូច្នោះ អាត្មាអញមិនបាច់លានិគ្រណ្ឋទាំង (នេះ) ទេ គួរតែចូលទៅឃើញព្រះដ៏មានព្រះភាគ ជាព្រះអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធនោះតែម្តង ។ លំដាប់នោះ សីហសេនាបតីចេញទៅអំពីក្រុងវេសាលីដោយរថ ៥០០ ក្នុងវេលាថ្ងៃ ដើម្បីនឹងឃើញព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយដាក់យានទុកក្នុងទីសមគួរ ទើបចុះអំពីយានដើរទៅ

៣២៣

ភេសជ្ជក្ខន្ធកេ សីហសេនាបតិវត្ថុម្ហិ អកិរិយវាទកថា

យានា បច្ចោរោហិត្វា បត្តិកោ វ យេន ភគវា តេនុប-
សង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសី-
ទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ សីហោ សេនាបតិ ភគវន្តំ
ឯតទវោច សុតម្មេតំ ភន្តេ អកិរិយវាទោ សមណោ
គោតមោ អកិរិយាយ ធម្មំ ទេសេតិ តេន ច សាវកេ
វិនេតីតិ យេ តេ ភន្តេ ឯវមាហំសុ អកិរិយវាទោ សម-
ណោ គោតមោ អកិរិយាយ ធម្មំ ទេសេតិ តេន ច
សាវកេ វិនេតីតិ កច្ចិ តេ ភន្តេ ភគវតោ វុត្តវាទិនោ
ន ច ភគវន្តំ អភូតេន អព្ភាចិក្ខន្តិ ធម្មស្ស ច អនុធម្មំ
ព្យាករោតិ ន ច កោចិ សហធម្មិកោ វាទានុវាទោ
គារយ្ហដ្ឋានំ អាគច្ឆតិ អនព្ភក្ខាតុកាមា ហិ មយំ ភន្តេ
ភគវន្តន្តិ ។

ដោយជើងទទេ ចូលតម្រង់ទៅកាន់ទីដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់នៅ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគទើបអង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះសីហសេនាបតីអង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ បានក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គបានឮថា ព្រះសមណគោតមជាអ្នកពោលឃាត់កិច្ចការថា មិនត្រូវធ្វើ សំដែងធម៌ហាមកិច្ចការថា មិនត្រូវធ្វើ ទាំងទូន្មានសាវកទាំងឡាយ ដោយពោលពាក្យឃាត់កិច្ចការថា មិនត្រូវធ្វើដូច្នោះដែរ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន គេទាំងឡាយតែងពោលយ៉ាងនេះថា ព្រះសមណគោតមជាអ្នកពោលឃាត់កិច្ចការថា មិនត្រូវធ្វើ សំដែងធម៌ហាមកិច្ចការថាមិនត្រូវធ្វើ ទាំងទូន្មានសាវកទាំងឡាយ ដោយពោលពាក្យឃាត់កិច្ចការថា មិនត្រូវធ្វើដូច្នេះដែរ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន គេទាំងនោះ ពោលត្រង់តាមពាក្យរបស់ព្រះអង្គ មិនមែនពោលបង្កាច់ព្រះអង្គដោយពាក្យមិនពិតទេឬ ដ្បិតព្រះអង្គតែងពោលជាក់ច្បាស់នូវធម៌សមគួរដល់ធម៌ ប្រសិនបើមានសហធម្មិកណាមួយ បាននិយាយត្រូវតាមព្រះពុទ្ធដីកាដែលព្រះអង្គបានពោល (នោះ) ក៏មិនបានដល់នូវហេតុដំណោះដំនៀលឡើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រោះហេតុនោះហើយ បានជាយើងខ្ញុំព្រះអង្គមិនចង់ពោលបង្កាច់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។

[១២៧] អត្ថិ សីហ បរិយាយោ យេន មំ បរិយាយេន សម្មា វទមានោ វទេយ្យ អកិរិយវាទោ សមណោ គោតមោ អកិរិយាយ ធម្មំ ទេសេតិ តេន ច សាវកេ វិនេតីតិ ។ អត្ថិ សីហ បរិយាយោ យេន មំ បរិយាយេន សម្មា វទមានោ វទេយ្យ កិរិយវាទោ សមណោ គោតមោ កិរិយាយ ធម្មំ ទេសេតិ តេន ច សាវកេ វិនេតីតិ ។ អត្ថិ សីហ បរិយាយោ យេន មំ បរិយាយេន សម្មា វទមានោ វទេយ្យ ឧច្ឆេទវាទោ សមណោ គោតមោ ឧច្ឆេទាយ ធម្មំ ទេសេតិ តេន ច សាវកេ វិនេតីតិ ។ អត្ថិ សីហ បរិយាយោ យេន មំ បរិយាយេន សម្មា វទមានោ វទេយ្យ ជេគុច្ឆី សមណោ គោតមោ ជេគុច្ឆិតាយ ធម្មំ ទេសេតិ តេន ច សាវកេ វិនេតីតិ ។ អត្ថិ សីហ បរិយាយោ យេន មំ បរិយាយេន សម្មា វទមានោ វទេយ្យ វេនយិកោ សមណោ គោតមោ វិនយាយ ធម្មំ ទេសេតិ តេន ច សាវកេ

[១២៧] ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលសីហៈ មានហេតុជាទំនង គួរឲ្យអ្នកផង៍ថា ចំពោះតថាគតថា ព្រះសមណគោតម ជាអ្នកពោលពាក្យឃាត់កិច្ចការថា មិនត្រូវធ្វើ សំដែងធម៌ហាមកិច្ចការថា មិនត្រូវធ្វើ ទាំងទូន្មានសាវកទាំងឡាយ ដោយពាក្យថា មិនត្រូវធ្វើនោះដែរ ដែលគេថានោះត្រូវហើយ ។ ម្នាលសីហៈ មានហេតុជាទំនង គួរឲ្យអ្នកផង៍ថា ចំពោះតថាគតថា ព្រះសមណគោតម ជាអ្នកពោលថា ត្រូវធ្វើកិច្ចការ សំដែងធម៌ថា ត្រូវធ្វើ ទាំងទូន្មានសាវកទាំងឡាយ ដោយពាក្យថា ត្រូវធ្វើនោះដែរ ដែលគេថានោះត្រូវហើយ ។ ម្នាលសីហៈ មានហេតុជាទំនង៍គួរឲ្យអ្នកផង៍ថា ចំពោះតថាគតថា ព្រះសមណគោតម ជាអ្នកពោលពាក្យកាត់ផ្តាច់ផ្តិលទេតើ សំដែងធម៌ ដើម្បីកាត់ផ្តាច់ផ្តិល ទាំងទូន្មានសាវកទាំងឡាយ ដោយពាក្យថា ត្រូវកាត់ផ្តាច់ផ្តិលនោះដែរ ដែលថានោះត្រូវហើយ ។ ម្នាលសីហៈ មានហេតុជាទំនង៍គួរឲ្យអ្នកផង៍ថា ចំពោះតថាគតថា ព្រះសមណគោតមជាអ្នកខ្ពើមរអើម សំដែងធម៌ ដើម្បីខ្ពើមរអើម ទាំងទូន្មានសាវកទាំងឡាយ ដោយពាក្យថា គួរខ្ពើមរអើមនោះដែរ ដែលគេថានោះត្រូវហើយ ។ ម្នាលសីហៈ មានហេតុជាទំនង៍គួរឲ្យអ្នកផង៍ថា ចំពោះតថាគតថា ព្រះសមណគោតម ជាអ្នកបំផ្លាញទេតើ សំដែងធម៌ ដើម្បីបំផ្លាញ ទាំងទូន្មានសាវកទាំងឡាយដោយពាក្យថា

វិនេតីតិ ។ អត្ថិ សីហ បរិយាយោ យេន មំ បរិយាយេន សម្មា វទមានោ វទេយ្យ តបស្សី សមណោ គោតមោ តបស្សិតាយ ធម្មំ ទេសេតិ តេន ច សាវកេ វិនេតីតិ ។ អត្ថិ សីហ បរិយាយោ យេន មំ បរិយាយេន សម្មា វទមានោ វទេយ្យ អបគព្ភោ សមណោ គោតមោ អប-គព្ភតាយ ធម្មំ ទេសេតិ តេន ច សាវកេ វិនេតីតិ ។ អត្ថិ សីហ បរិយាយោ យេន មំ បរិយាយេន សម្មា វទមានោ វទេយ្យ អស្សត្ថោ សមណោ គោតមោ អស្សាសាយ ធម្មំ ទេសេតិ តេន ច សាវកេ វិនេតីតិ ។ កតមោ ច សីហ បរិយាយោ យេន មំ បរិយាយេន សម្មា វទមានោ វទេយ្យ អកិរិយវាទោ សមណោ គោតមោ អកិរិយាយ ធម្មំ ទេសេតិ តេន ច សាវកេ វិនេតីតិ ។ អហញ្ហិ សីហ អកិរិយំ វទាមិ កាយទុច្ច-រិតស្ស វចីទុច្ចរិតស្ស មនោទុច្ចរិតស្ស អនេកវិហិតានំ បាបកានំ អកុសលានំ ធម្មានំ អកិរិយំ វទាមិ អយំ ខោ សីហ បរិយាយោ យេន មំ បរិយាយេន សម្មា

ត្រូវបំផ្លាញនោះដែរ ដែលគេថានោះត្រូវហើយ ។ ម្នាលសីហៈ មានហេតុជាទំនង៍គួរឲ្យអ្នកផង៍ថា ចំពោះតថាគតថា ព្រះសមណគោតម ជាអ្នកដុតកំដៅទេតើ សំដែង៍ធម៌ដើម្បីដុតកំដៅ ទាំង៍ទូន្មានសាវកទាំង៍ឡាយ ដោយពាក្យថា ត្រូវដុតកំដៅនោះដែរ ដែលគេថានោះត្រូវហើយ ។ ម្នាលសីហៈ មានហេតុជាទំនង៍គួរឲ្យអ្នកផង៍ថា ចំពោះតថាគតថា ព្រះសមណគោតមជាមនុស្សឥតកំណើត សំដែង៍ធម៌ ដើម្បីមិនឲ្យមានកំណើត ទាំង៍ទូន្មានសាវកទាំង៍ឡាយ ដោយពាក្យមិនមានកំណើតនោះដែរ ដែលគេថានោះត្រូវហើយ ។ ម្នាលសីហៈ មានហេតុជាទំនង៍គួរឲ្យអ្នកផង៍ថា ចំពោះតថាគតថា ព្រះសមណគោតមជាអ្នកទំនុកបម្រុង៍ សំដែង៍ធម៌ ដើម្បីទំនុកបម្រុង៍ ទាំង៍ទូន្មានសាវកទាំង៍ឡាយ ដោយពាក្យថា ឲ្យទំនុកបម្រុង៍នោះដែរ ដែលគេថានោះត្រូវហើយ ។ ម្នាលសីហៈ ទំនង៍ដែលគួរឲ្យអ្នកផង៍ថា ចំពោះតថាគតថា ព្រះសមណគោតម ជាអ្នកពោលពាក្យថា មិនត្រូវធ្វើ សំដែង៍ធម៌ហាមថា មិនត្រូវធ្វើ ទាំង៍ទូន្មានសាវកទាំង៍ឡាយ ដោយពាក្យថា មិនត្រូវធ្វើនោះដែរ ដែលគេថានោះត្រូវហើយ តើដូចម្ដេច ម្នាលសីហៈ ដ្បិតតថាគតពោលថា មិនត្រូវធ្វើ ចំពោះតែកាយទុច្ចរិត វចីទុច្ចរិត មនោទុច្ចរិត និង៍ពោលឃាត់កិច្ចការថា មិនត្រូវធ្វើ ចំពោះតែអកុសលធម៌ដ៏អាក្រក់ច្រើនប្រការ ម្នាលសីហៈ ទំនង៍នេះឯង៍ហើយ ដែលគួរឲ្យ

វទមានោ វទេយ្យ អកិរិយវាទោ សមណោ គោតមោ អកិរិយាយ ធម្មំ ទេសេតិ តេន ច សាវកេ វិនេតីតិ ។ កតមោ ច សីហ បរិយាយោ យេន មំ បរិយាយេន សម្មា វទមានោ វទេយ្យ កិរិយវាទោ សមណោ គោតមោ កិរិយាយ ធម្មំ ទេសេតិ តេន ច សាវកេ វិនេតីតិ ។ អហញ្ហិ សីហ កិរិយំ វទាមិ កាយសុចរិតស្ស វចីសុចរិតស្ស មនោសុចរិតស្ស អនេកវិហិតានំ កុសលានំ ធម្មានំ កិរិយំ វទាមិ អយំ ខោ សីហ បរិយាយោ យេន មំ បរិយាយេន សម្មា វទមានោ វទេយ្យ កិរិយវាទោ សមណោ គោតមោ កិរិយាយ ធម្មំ ទេសេតិ តេន ច សាវកេ វិនេតីតិ ។ កតមោ ច សីហ បរិយាយោ យេន មំ បរិយាយេន សម្មា វទមានោ វទេយ្យ ឧច្ឆេទវាទោ សមណោ គោតមោ ឧច្ឆេទាយ ធម្មំ ទេសេតិ តេន ច សាវកេ វិនេតីតិ ។ អហញ្ហិ សីហ ឧច្ឆេទំ វទាមិ រាគស្ស ទោសស្ស មោហស្ស អនេកវិហិតានំ បាបកានំ អកុសលានំ ធម្មានំ ឧច្ឆេទំ

អ្នកផងថា ចំពោះតថាគតថា ព្រះសមណគោតម ជាអ្នកពោលឃាត់កិច្ចការថា មិនត្រូវធ្វើ សំដែងធម៌ហាមថា មិនត្រូវធ្វើ ទាំងទូន្មានសាវកទាំង-ឡាយដោយពាក្យថា មិនត្រូវធ្វើនោះដែរ ដែលគេថានោះត្រូវហើយ ។ ម្នាលសីហៈ ទំនងដែលគួរឲ្យអ្នកផងថា ចំពោះតថាគតថា ព្រះសមណ-គោតមជាអ្នកពោលថា ត្រូវធ្វើ សំដែងធម៌ថា ត្រូវធ្វើ ទាំងទូន្មានសាវ័កទាំងឡាយដោយពាក្យថា ត្រូវធ្វើនោះដែរ ដែលគេថានោះត្រូវហើយ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលសីហៈ ដ្បិតតថាគតពោលថា ត្រូវធ្វើចំពោះតែកាយសុចរិត វចីសុចរិត មនោសុចរិត និងពោលថា ត្រូវធ្វើចំពោះតែកុសលធម៌ដែលមានប្រយោជន៍ច្រើនប្រការ ម្នាលសីហៈ ទំនងនេះឯងហើយ ដែលគួរឲ្យអ្នកផងថា ចំពោះតថាគតថា ព្រះសមណគោតមជាអ្នកពោលថា ត្រូវធ្វើ សំដែងធម៌ថា ត្រូវធ្វើ ទាំងទូន្មានសាវកទាំងឡាយដោយពាក្យថា ត្រូវធ្វើនោះដែរ ដែលគេថានោះត្រូវហើយ ។ ម្នាលសីហៈ ទំនងដែលគួរឲ្យអ្នកផងថា ព្រះសមណគោតម ជាអ្នកពោលពាក្យកាត់ផ្តាច់ផ្តិល សំដែងធម៌ដើម្បីកាត់ផ្តាច់ផ្តិល ទាំងទូន្មានសាវកទាំងឡាយដោយពាក្យថា ត្រូវកាត់ផ្តាច់ផ្តិល ដែលគេថានោះត្រូវហើយ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលសីហៈ ដ្បិតតថាគតពោលថា ត្រូវកាត់ផ្តាច់ផ្តិលរាគៈ ទោសៈ មោហៈ និងពោលថាត្រូវកាត់ផ្តាច់ផ្តិលនោះ ចំពោះតែអកុសលធម៌ដ៏អាក្រក់

វទាមិ អយំ ខោ សីហ បរិយាយោ យេន មំ បរិយាយេន សម្មា វទមានោ វទេយ្យ ឧច្ឆេទវាទោ សមណោ គោតមោ ឧច្ឆេទាយ ធម្មំ ទេសេតិ តេន ច សាវកេ វិនេតីតិ ។ កតមោ ច សីហ បរិយាយោ យេន មំ បរិយាយេន សម្មា វទមានោ វទេយ្យ ជេគុច្ឆី សមណោ គោតមោ ជេគុច្ឆិតាយ ធម្មំ ទេសេតិ តេន ច សាវកេ វិនេតីតិ ។ អហញ្ហិ សីហ ជិគុច្ឆាមិ កាយទុច្ចរិតេន វចីទុច្ចរិតេន មនោទុច្ចរិតេន អនេកវិហិតានំ បាបកានំ អកុសលានំ ធម្មានំ សមាបត្តិយា ជិគុច្ឆាមិ[១] អយំ ខោ សីហ បរិយាយោ យេន មំ បរិយាយេន សម្មា វទមានោ វទេយ្យ ជេគុច្ឆី សមណោ គោតមោ ជេគុច្ឆិតាយ ធម្មំ ទេសេតិ តេន ច សាវកេ វិនេតីតិ ។ កតមោ ច សីហ បរិយាយោ យេន មំ បរិយាយេន សម្មា វទមានោ វទេយ្យ វេនយិកោ សមណោ គោតមោ វិនយាយ ធម្មំ ទេសេតិ តេន ច សាវកេ វិនេតីតិ ។ អហញ្ហិ សីហ វិនយាយ ធម្មំ ទេសេមិ រាគស្ស

១ ឱ. ជេគុច្ឆិតាយ ធម្មំ ទេសេមិ ។

ច្រើនប្រការ ម្នាលសីហៈ ទំនង់នេះឯង់ហើយ ដែលគួរឲ្យអ្នកផង់ថា ចំពោះតថាគតថា ព្រះសមណគោតម ជាអ្នកពោលពាក្យកាត់ផ្តាច់ផ្តិល សំដែង់ធម៌ដើម្បីកាត់ផ្តាច់ផ្តិល ទាំង់ទូន្មានសាវកទាំង់ឡាយ ដោយពាក្យថា ត្រូវកាត់ផ្តាច់ផ្តិល ដែលគេថានោះត្រូវហើយ ។ ម្នាលសីហៈ ទំនង់ ដែលគួរឲ្យអ្នកផង់ថា ចំពោះតថាគតថា ព្រះសមណគោតម ជាអ្នកខ្ពើម រអើម សំដែង់ធម៌ដើម្បីការខ្ពើមរអើម ទាំង់ទូន្មានសាវកទាំង់ឡាយ ដោយ ពាក្យថា ត្រូវខ្ពើមរអើមនោះដែរ ដែលគេថានោះត្រូវហើយ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលសីហៈ ព្រោះតថាគតខ្ពើម ចំពោះតែកាយទុច្ចរិត វចីទុច្ចរិត មនោ-ទុច្ចរិត និង់ខ្ពើមចំពោះសេចក្តីប្រកបបិត្ត ផ្តេកផ្តិតទៅរកអកុសលធម៌ដ៏ អាក្រក់ច្រើនប្រការ ម្នាលសីហៈ ទំនង់នេះឯង់ហើយ ដែលគួរឲ្យអ្នក ផង់ថា ចំពោះតថាគតថា ព្រះសមណគោតម ជាអ្នកខ្ពើមរអើម សំដែង់ ធម៌ដើម្បីការខ្ពើមរអើម ទាំង់ទូន្មានសាវកទាំង់ឡាយ ដោយការខ្ពើមរអើម នោះដែរ ដែលគេថានោះត្រូវហើយ ។ ម្នាលសីហៈ ទំនង់ដែល គួរឲ្យអ្នកផង់ថា ចំពោះតថាគតថា ព្រះសមណគោតម ជាអ្នកបំផ្លាញ សំដែង់ធម៌ដើម្បីបំផ្លាញ ទាំង់ទូន្មានសាវកទាំង់ឡាយ ដោយពាក្យថា ត្រូវ បំផ្លាញនោះដែរ ដែលគេថានោះត្រូវហើយ តើដូចម្តេច ។ ម្នាល សីហៈ ព្រោះតថាគតសំដែង់ធម៌ចំពោះផ្លូវប្រតិបត្តិដែលបំផ្លាញបង់នូវរាគៈ

ទោសស្ស មោហស្ស អនេកវិហិតានំ បាបកានំ អកុសលានំ ធម្មានំ វិនយាយ ធម្មំ ទេសេមិ អយំ ខោ សីហ បរិយាយោ យេន មំ បរិយាយេន សម្មា វទមានោ វទេយ្យ វេនយិកោ សមណោ គោតមោ វិនយាយ ធម្មំ ទេសេតិ តេន ច សាវកេ វិនេតីតិ ។ កតមោ ច សីហ បរិយាយោ យេន មំ បរិយាយេន សម្មា វទមានោ វទេយ្យ តបស្សី សមណោ គោតមោ តបស្សិតាយ ធម្មំ ទេសេតិ តេន ច សាវកេ វិនេតីតិ ។ តបនីយាហំ សីហ បាបកេ អកុសលេ ធម្មេ វទាមិ កាយទុច្ចរិតំ វចីទុច្ចរិតំ មនោទុច្ចរិតំ យស្ស ខោ សីហ តបនីយា បាបកា អកុសលា ធម្មា បហីនា ឧច្ឆិន្នមូលា តាលាវត្ថុកតា អនភាវំ កតា អាយតឹ អនុប្បាទធម្មា តមហំ តបស្សីតិ វទាមិ តថាគតស្ស ខោ សីហ តបនីយា បាបកា អកុសលា ធម្មា បហីនា

ទោសៈ មោហៈ និងសំដែងធម៌ចំពោះផ្លូវប្រតិបត្តិបំផ្លាញបង់នូវអកុសលធម៌ដ៏អាក្រក់ច្រើនប្រការ ម្នាលសីហៈ ទំនង់នេះឯងហើយ ដែលគួរឲ្យអ្នកផងថា ចំពោះតថាគតថា ព្រះសមណគោតម ជាអ្នកបំផ្លាញ សំដែងធម៌ដើម្បីបំផ្លាញ ទាំងទូន្មានសាវកទាំងឡាយ ដោយពាក្យថា ត្រូវបំផ្លាញនោះដែរ ដែលគេថានោះត្រូវហើយ ។ ម្នាលសីហៈ ទំនង់ដែលគួរឲ្យអ្នកផងថា ចំពោះតថាគតថា ព្រះសមណគោតម ជាអ្នកដុតកំដៅ សំដែងធម៌ដើម្បីដុតកំដៅ ទាំងទូន្មានសាវកទាំងឡាយ ដោយពាក្យថា ត្រូវដុតកំដៅនោះដែរ ដែលគេថានោះត្រូវហើយ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលសីហៈ ព្រោះតថាគតពោលថា កាយទុច្ចរិត វចីទុច្ចរិត មនោទុច្ចរិត ជាទីតាំងនៃសេចក្តីក្តៅក្រហាយ ជាអកុសលធម៌ដ៏អាក្រក់ ម្នាលសីហៈ អកុសលធម៌ដ៏អាក្រក់ទាំងឡាយ ដែលជាទីតាំងនៃសេចក្តីក្តៅក្រហាយ (នោះ) បើអ្នកណាបានលះស្រឡះហើយ បានផ្តាច់ផ្តិលឫសគល់អស់ហើយ បានធ្វើវត្ថុសម្រាប់កើតទៀតឲ្យអស់រលីង ដូចជាដើមត្នោត ដែលគេក្របែលគាស់រំលើងឲ្យលែងដុះតទៅទៀតហើយ បានធ្វើឲ្យលែងមានបែបភាពតទៅទៀតហើយ ឲ្យជាធម៌លែងមានកំណើតតទៅខាងមុខទៀតហើយ តថាគតហៅអ្នកនោះថា អ្នកដុតកំដៅ ម្នាលសីហៈ អកុសលធម៌ដ៏អាក្រក់ទាំងឡាយ ដែលជាទីតាំងនៃសេចក្តីក្តៅក្រហាយ (នោះ) តថាគតឯងបានលះ

៣២៩

ភេសជ្ជក្ខន្ធកេ សីហសេនាបតិវត្ថុម្ហិ អកិរិយវាទាទិកថា

ឧច្ឆិន្នមូលា តាលាវត្ថុកតា អនភាវំ កតា អាយតឹ អនុប្បាទធម្មា អយំ ខោ សីហ បរិយាយោ យេន មំ បរិយាយេន សម្មា វទមានោ វទេយ្យ តបស្សី សមណោ គោតមោ តបស្សិតាយ ធម្មំ ទេសេតិ តេន ច សាវកេ វិនេតីតិ ។ កតមោ ច សីហ បរិយាយោ យេន មំ បរិយាយេន សម្មា វទមានោ វទេយ្យ អបគព្ភោ សមណោ គោតមោ អបគព្ភតាយ ធម្មំ ទេសេតិ តេន ច សាវកេ វិនេតីតិ ។ យស្ស ខោ សីហ អាយតឹ គព្ភសេយ្យា បុនព្ភវាភិនិព្វត្តិ បហីនា ឧច្ឆិន្នមូលា តាលាវត្ថុកតា អនភាវំ កតា អាយតឹ អនុប្បាទធម្មា តមហំ អបគព្ភោតិ វទាមិ តថាគតស្ស ខោ សីហ អាយតឹ

ស្រឡះហើយ បានផ្តាច់ផ្តិលឫសគល់អស់ហើយ បានធ្វើវត្ថុសម្រាប់កើតទៀតឲ្យអស់រលីង ដូចដើមត្នោត ដែលគេក្របែល គាស់រំលើងឲ្យលែងដុះតទៅទៀតហើយ បានធ្វើឲ្យលែងមានបែបភាពតទៅទៀតហើយ ឲ្យជាធម៌លែងមានកំណើតតទៅខាងមុខហើយ ម្នាលសីហៈ ទំនងនេះឯងហើយ ដែលគួរឲ្យអ្នកផងថា ចំពោះតថាគតថា ព្រះសមណគោតមជាអ្នកដុតកំដៅ សំដែងធម៌ដើម្បីដុតកំដៅ ទាំងទូន្មានសាវកទាំងឡាយដោយពាក្យថា ត្រូវដុតកំដៅនោះដែរ ដែលគេថានោះត្រូវហើយ ។ ម្នាលសីហៈ ទំនងដែលគួរឲ្យអ្នកផងថា ចំពោះតថាគតថា ព្រះសមណ-គោតម ជាអ្នកឥតកំណើត សំដែងធម៌ដើម្បីមិនឲ្យមានកំណើត ទាំងទូន្មានសាវកទាំងឡាយដោយពាក្យថា មិនឲ្យមានកំណើតនោះដែរ ដែលគេថានោះត្រូវហើយ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលសីហៈ ព្រោះកិរិយាដេកក្នុងគភ៌តទៅទៀត ដំណើរកើតក្នុងភពតទៅខាងមុខទៀត បើអ្នកណាបានលះស្រឡះហើយ បានផ្តាច់ផ្តិលឫសគល់អស់ហើយ បានធ្វើវត្ថុសម្រាប់កើតទៀតឲ្យអស់រលីង ដូចដើមត្នោត ដែលគេក្របែលគាស់រំលើងឲ្យលែងដុះតទៅទៀតហើយ បានធ្វើឲ្យលែងមានបែបភាពទៀតហើយ ឲ្យជាធម៌លែងមានកំណើតតទៅខាងមុខទៀតហើយ តថាគតហៅអ្នកនោះថាអ្នកឥតកំណើត ម្នាលសីហៈ កិរិយាដេកក្នុងគភ៌តទៅទៀត ដំណើរកើត

គព្ភសេយ្យា បុនព្ភវាភិនិព្វត្តិ បហីនា ឧច្ឆិន្នមូលា តាលា-វត្ថុកតា អនភាវំ កតា អាយតឹ អនុប្បាទធម្មា អយំ ខោ សីហ បរិយាយោ យេន មំ បរិយាយេន សម្មា វទមា-នោ វទេយ្យ អបគព្ភោ សមណោ គោតមោ អបគព្ភតាយ ធម្មំ ទេសេតិ តេន ច សាវកេ វិនេតីតិ ។ កតមោ ច សីហ បរិយាយោ យេន មំ បរិយាយេន សម្មា វទមា-នោ វទេយ្យ អស្សត្ថោ សមណោ គោតមោ អស្សា-សាយ ធម្មំ ទេសេតិ តេន ច សាវកេ វិនេតីតិ ។ អហញ្ហិ សីហ អស្សត្ថោ បរមេន អស្សាសេន អស្សា-សាយ ច ធម្មំ ទេសេមិ តេន ច សាវកេ វិនេមិ អយំ ខោ សីហ បរិយាយោ យេន មំ បរិយាយេន

ក្នុងភពតទៅខាងមុខទៀត តថាគតបានលះស្រឡះហើយ បានផ្តាច់ផ្តិល ឫសគល់អស់ហើយ បានធ្វើវត្ថុសម្រាប់កើតទៀតឲ្យអស់រលីង ដូចដើម ត្នោតដែលគេក្របែល គាស់រំលើងឲ្យលែងដុះតទៅទៀតហើយ បានធ្វើ ឲ្យលែងមានបែបភាពតទៅទៀតហើយ ឲ្យជាធម៌លែងមានកំណើត តទៅខាងមុខទៀតហើយ ម្នាលសីហៈ ទំនងនេះឯងហើយ ដែល គួរឲ្យអ្នកផងថា ចំពោះតថាគតថា ព្រះសមណគោតម ជាអ្នកឥត កំណើត សំដែងធម៌ដើម្បីមិនឲ្យមានកំណើត ទាំងទូន្មានសាវកទាំង-ឡាយ ដោយពាក្យមិនឲ្យមានកំណើតនោះដែរ ដែលគេថានោះត្រូវ ហើយ ។ ម្នាលសីហៈ ទំនងដែលគួរឲ្យអ្នកផងថា ចំពោះតថាគតថា ព្រះសមណគោតម ជាអ្នកទំនុកបម្រុងពួក សំដែងធម៌ដើម្បីទំនុកបម្រុង ទាំងទូន្មានសាវកទាំងឡាយ ដោយពាក្យថា ឲ្យទំនុកបម្រុងនោះដែរ ដែល គេថានោះត្រូវហើយ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលសីហៈ ព្រោះតថាគតជា អ្នកទំនុកបម្រុងពួក សំដែងធម៌ដើម្បីទំនុកបម្រុង ដោយសេចក្តីទំនុកបម្រុង ដ៏ឧត្តម[១] ទាំងទូន្មានសាវកទាំងឡាយ ដោយពាក្យថា ឲ្យទំនុកបម្រុង នោះដែរ ម្នាលសីហៈ ទំនងនេះឯងហើយ ដែលគួរឲ្យអ្នកផងថា

១ ក្នុងដីកាថា ទំនុកបម្រុងដើម្បីឲ្យបានសម្រេចមគ្គ ៤ និងផល ៤ ។

៣៣១

ភេសជ្ជក្ខន្ធកេ សីហសេនាបតិវត្ថុម្ហិ ឧបាសកត្តទេសនា

សម្មា វទមានោ វទេយ្យ អស្សត្ថោ សមណោ គោតមោ អស្សាសាយ ធម្មំ ទេសេតិ តេន ច សាវកេ វិនេតីតិ ។

[១២៨] ឯវំ វុត្តេ សីហោ សេនាបតិ ភគវន្តំ ឯតទវោច អភិក្កន្តំ ភន្តេ អភិក្កន្តំ ភន្តេ សេយ្យថាបិ ភន្តេ និក្កុជ្ជិតំ វា ឧក្កុជ្ជេយ្យ បដិច្ឆន្នំ វា វិវរេយ្យ មូឡ្ហស្ស វា មគ្គំ អាចិក្ខេយ្យ អន្ធការេ វា តេលប្បជ្ជោតំ ធារេយ្យ ចក្ខុមន្តោ រូបានិ ទក្ខន្តីតិ ឯវមេវំ ភគវតា អនេកបរិយាយេន ធម្មោ បកាសិតោ ឯសាហំ ភន្តេ ភគវន្តំ សរណំ គច្ឆាមិ ធម្មញ្ច ភិក្ខុសង្ឃញ្ច ឧបាសកំ មំ ភគវា ធារេតុ អជ្ជតគ្គេ បាណុបេតំ សរណំ គតន្តិ ។

អនុវិច្ចការំ ខោ សីហ ករោហិ អនុវិច្ចការោ

ចំពោះតថាគតថា ព្រះសមណគោតម ជាអ្នកទំនុកបម្រុង សំដែងធម៌ដើម្បីទំនុកបម្រុង ទាំងទូន្មានសាវកទាំងឡាយ ដោយពាក្យថា ឲ្យទំនុកបម្រុងនោះដែរ ដែលគេថានោះត្រូវហើយ ។

[១២៨] កាលបើព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់យ៉ាងនេះហើយ សីហសេនាបតីក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភាសិតរបស់ព្រះអង្គពីរោះណាស់ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភាសិតរបស់ព្រះអង្គពីរោះណាស់ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ធម៌ដែលព្រះអង្គសំដែងហើយដោយអនេកបរិយាយយ៉ាងនេះ គួរនាដូចជាមនុស្សចាប់បើករបស់ដែលគេផ្កាប់ចុះឲ្យផ្ងារឡើង ពុំនោះដូចជាមនុស្ស បើកបង្ហាញរបស់ដែលគេលាក់បិទបាំង ពុំនោះសោត ដូចជាមនុស្សអ្នកប្រាប់ផ្លូវដល់អ្នកវង្វេង ឬក៏ដូចជាមនុស្សកាន់ប្រទីបប្រេងទ្រោលបំភ្លឺក្នុងទីងងឹត ដោយគិតថា មនុស្សមានភ្នែកមើលឃើញនូវរូបទាំងឡាយបាន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គនេះ សូមដល់នូវព្រះដ៏មានព្រះភាគផង ព្រះធម៌ផង ព្រះភិក្ខុសង្ឃផង ជាជាទីរឭក សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ជ្រាបនូវខ្ញុំព្រះអង្គថា ជាឧបាសក ដល់ហើយនូវព្រះរតនត្រ័យថា ជាទីរឭកស្មើដោយជីវិត តាំងអំពីថ្ងៃនេះទៅ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលសីហៈ អ្នកឯងចូរធ្វើនូវការគិតជញ្ជឹងមើលសិន ឯការគិតជញ្ជឹងមើល (នោះ)

តុម្ហាជិសានំ ញាតមនុស្សានំ សាធុ ហោតីតិ ។ ឥមិ-
ជាចាហំ ភន្តេ ភគវតោ វចនេន ភិយ្យោសោ មត្តាយ
អត្តមនោ អភិរទ្ធោ យំ មំ ភគវា ឯវមាហ អនុវិច្ចការំ
ខោ សីហ ករោហិ អនុវិច្ចការោ តុម្ហាជិសានំ ញាតម-
នុស្សានំ សាធុ ហោតីតិ មំ[១] ហិ ភន្តេ អញ្ញតិត្ថិយា សា-
វកំ លភិត្វា កេវលកប្បំ វេសាលឹ បដាកំ បរិហរេយ្យុំ
សីហោ ខោ អម្ហាកំ សេនាបតិ សាវកត្តំ ឧបគតោតិ
អថ ច បន មំ ភគវា ឯវមាហ អនុវិច្ចការំ ខោ សីហ
ករោហិ អនុវិច្ចការោ តុម្ហាជិសានំ ញាតមនុស្សានំ
សាធុ ហោតីតិ ឯសាហំ ភន្តេ ទុតិយម្បិ ភគវន្តំ សរ-
ណំ គច្ឆាមិ ធម្មញ្ច ភិក្ខុសង្ឃញ្ច ឧបាសកំ មំ ភគវា
ធារេតុ អជ្ជតគ្គេ បាណុបេតំ សរណំ គតន្តិ ។ ទីឃរត្តំ

---

១ ឱ. មមំ ។

ជាកិច្ចប្រពៃរបស់មនុស្សជាអ្នកដឹងទាំងឡាយ ដូចអ្នកឯង (នេះ) ។ សីហ-សេនាបតីក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គត្រេកអររីក-រាយ ជាច្រើនលើសជាងប្រមាណ តាមព្រះពុទ្ធដីការបស់ព្រះមានព្រះភាគនេះ ដ្បិតព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់នឹងខ្ញុំព្រះអង្គថា ម្នាលសីហៈ ចូរអ្នកឯងធ្វើនូវការគិតពិចារណាមើលសិន ឯការគិតពិចារណាមើល (នោះ) ជាកិច្ចប្រពៃរបស់មនុស្សជាអ្នកដឹងទាំងឡាយ ដូចអ្នកឯង (នេះ) បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន តិរ្ថិយដទៃទាំងឡាយ បានខ្ញុំព្រះអង្គជាសាវក មុខជាគេនាំគ្នាលើកទង់ជុំវិញក្រុងវេសាលីទាំងអស់ រួច (គេប្រកាសសេចក្តី) ថា យើងទាំងឡាយបានសីហសេនាបតីមកជាសាវកហើយ ក៏ក្នុងកាលឥឡូវនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់នឹងខ្ញុំព្រះអង្គយ៉ាងនេះថា ម្នាលសីហៈ ចូរអ្នកឯងធ្វើនូវការគិតពិចារណាមើលសិន ឯការគិតពិចារណាមើល (នោះ) ជាកិច្ចប្រពៃរបស់មនុស្សជាអ្នកដឹងទាំងឡាយ ដូចអ្នកឯង (នេះ) បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គនេះ សូមដល់នូវព្រះដ៏មានព្រះភាគផង ព្រះធម៌ផង ព្រះភិក្ខុសង្ឃផងថា ជាទីពឹង ជាគម្រប់ពីរដង សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ជ្រាបនូវខ្ញុំព្រះអង្គថា ជាឧបាសកដល់ព្រះរតនត្រ័យថា ជាទីពឹងស្មើដោយជីវិត តាំងអំពីថ្ងៃនេះទៅ ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលសីហៈ

ភេសជ្ជក្ខន្ធកេ សីហសេនាបតិវត្ថុម្ហិ ឧបាសកត្តទេសនា

ខោ តេ សីហ និគណ្ឋានំ ឱបានភូតំ កុលំ យេន នេសំ ឧបគតានំ បិណ្ឌកំ[១] ទាតព្វំ មញ្ញេយ្យាសីតិ ។ ឥមិនាហំ ភន្តេ ភគវតោ វចនេន ភិយ្យោសោ មត្តាយ អត្តមនោ អភិរទ្ធោ យំ មំ ភគវា ឯវមាហ ទីឃរត្តំ ខោ តេ សីហ និគណ្ឋានំ ឱបានភូតំ កុលំ យេន នេសំ ឧបគតានំ បិណ្ឌកំ ទាតព្វំ មញ្ញេយ្យាសីតិ សុតម្មេតំ ភន្តេ សមណោ គោតមោ ឯវមាហ មយ្ហមេវ ទានំ ទាតព្វំ ន អញ្ញេសំ ទានំ ទាតព្វំ មយ្ហមេវ សាវកានំ ទានំ ទាតព្វំ ន អញ្ញេសំ សាវកានំ ទានំ ទាតព្វំ មយ្ហមេវ ទិន្នំ មហប្ផលំ ន អញ្ញេសំ ទិន្នំ មហប្ផលំ មយ្ហមេវ សាវកានំ ទិន្នំ មហប្ផលំ ន អញ្ញេសំ សាវកានំ ទិន្នំ មហប្ផលន្តិ អថ ច បន មំ ភគវា និគណ្ឋេសុបិ ទានេ សមាទបេតិ អបិច ភន្តេ មយមេត្ថ កាលំ

១ ឱ. បិណ្ឌបាតំ ។

ត្រកូលរបស់អ្នកជាអណ្តូងបម្រុងពួកនិគ្រណ្ឋ ជាយូរណាស់មកហើយ អ្នកសំគាល់ថាបានអ្នកណា នឹងឲ្យបិណ្ឌបាតដល់តិរ្ថិយដែលចូលមកនោះ ។ សីហសេនាបតីក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គត្រេកអររីករាយជាច្រើនលើសប្រមាណ តាមពុទ្ធដីការបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគនេះ ដ្បិតព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់នឹងខ្ញុំព្រះអង្គយ៉ាងនេះថា ម្នាលសីហៈ ត្រកូលរបស់អ្នកជាអណ្តូងបម្រុងពួកនិគ្រណ្ឋជាយូរណាស់មកហើយ អ្នកសំគាល់ថា បានអ្នកណា នឹងឲ្យបិណ្ឌបាតដល់និគ្រណ្ឋដែលចូលមកនោះវិញ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពាក្យនេះខ្ញុំព្រះអង្គស្តាប់បានហើយថា ព្រះសមណគោតមទ្រង់ត្រាស់នឹងខ្ញុំយ៉ាងនេះថា អ្នកត្រូវឲ្យទានដល់តថាគតតែម្យ៉ាងមិនត្រូវឲ្យទានដល់ពួកនិគ្រណ្ឋដទៃទេ អ្នកត្រូវឲ្យទានដល់សាវករបស់តថាគតតែម្យ៉ាង មិនត្រូវឲ្យទាន ដល់ពួកសាវករបស់ពួកនិគ្រណ្ឋដទៃទេ ទានដែលអ្នកឲ្យហើយដល់តថាគត ជាទានមានផលច្រើន ទានដែលអ្នកឲ្យហើយដល់និគ្រណ្ឋដទៃ ជាទានមិនមានផលច្រើនទេ ទានដែលអ្នកឲ្យហើយដល់ពួកសាវករបស់តថាគត ជាទានមានផលច្រើន ទានដែលអ្នកឲ្យហើយដល់ពួកសាវករបស់និគ្រណ្ឋដទៃ ជាទានមិនមានផលច្រើនទេ ក៏ក្នុងកាលឥឡូវនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគបបួលខ្ញុំព្រះអង្គឲ្យធ្វើទានដល់ពួកនិគ្រណ្ឋ (វិញ) បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ប៉ុន្តែខ្ញុំព្រះអង្គដឹងកាល

ជានិស្សាម ឯសាហំ ភន្តេ តតិយម្បិ ភគវន្តំ សរណំ គច្ឆាមិ ធម្មញ្ច ភិក្ខុសង្ឃញ្ច ឧបាសកំ មំ ភគវា ធារេតុ អជ្ជតគ្គេ បាណុបេតំ សរណំ គតន្តិ ។ អថខោ ភគវា សីហស្ស សេនាបតិស្ស អនុបុព្វិកថំ កថេសិ សេយ្យថីទំ ទានកថំ សីលកថំ សគ្គកថំ កាមានំ អាទីនវំ ឱការំ សង្កិលេសំ នេក្ខម្មេ អានិសំសំ បកាសេសិ ។ យទា ភគវា អញ្ញាសិ សីហំ សេនាបតឹ កល្លចិត្តំ មុទុចិត្តំ វិនីវរណចិត្តំ ឧទគ្គចិត្តំ បសន្នចិត្តំ អថ យា ពុទ្ធានំ សាមុក្កំសិកា ធម្មទេសនា តំ បកាសេសិ ទុក្ខំ សមុទយំ និរោធំ មគ្គំ ។ សេយ្យថាបិ នាម សុទ្ធំ វត្ថំ អបគតកាឡកំ សម្មទេវ រជនំ បដិគ្គណ្ហេយ្យ ឯវមេវ សីហស្ស សេនាបតិស្ស តស្មឹយេវ អាសនេ វិរជំ វីតមលំ ធម្មចក្ខុំ ឧទបាទិ យង្កិញ្ចិ សមុទយធម្មំ សព្វន្តំ និរោធធម្មន្តិ ។ អថខោ សីហោ

ដ៏សមគួរក្នុងការឲ្យទាននេះ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គនេះ សូមដល់នូវព្រះដ៏មានព្រះភាគផង ព្រះធម៌ផង ព្រះភិក្ខុសង្ឃផងថា ជាទីរឭកជាគម្រប់បីដង សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ជ្រាបនូវខ្ញុំព្រះអង្គថា ជាឧបាសកដល់ព្រះរតនត្រ័យថា ជាទីរឭកស្មើដោយជីវិត តាំងអំពីថ្ងៃនេះទៅ ។ គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សំដែងអនុបុព្វីកថា ដល់សីហសេនាបតី គឺសំដែងនូវទានកថា សីលកថា សគ្គកថា ទោសរបស់កាមទាំងឡាយដ៏លាមកសៅហ្មង និងអានិសង្សក្នុងការចេញបួស ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ជ្រាបថា សីហសេនាបតីមានចិត្តស្រួល មានចិត្តទន់ មានចិត្តប្រាសចាកនីវរណៈ មានចិត្តរីករាយ មានចិត្តជ្រះថ្លា ក្នុងកាលណាហើយ ក្នុងកាលនោះ ព្រះអង្គក៏សំដែងធម្មទេសនា ដែលព្រះពុទ្ធទាំងឡាយតែងលើកឡើងសំដែងដោយព្រះអង្គឯងគឺ (សំដែង) ទុក្ខ សមុទយ និរោធ មគ្គ ។ ធម្មតាសំពត់សស្អាត មិនជិតប្រឡាក់ដោយវត្ថុមានពណ៌ខ្មៅ គួរទទួលទឹកជ្រលក់ដោយល្អបាន យ៉ាងណាមិញ ធម្មចក្ខុ គឺសោតាបត្តិមគ្គ ប្រាសចាកធូលី ប្រាសចាកមន្ទិល ក៏កើតឡើងដល់សីហសេនាបតីក្នុងទីអង្គុយនោះឯងថា ធម្មជាតណាមួយ មានសេចក្តីកើតឡើងជាធម្មតា ធម្មជាតទាំងអស់នោះតែងរលត់ទៅវិញជាធម្មតា ក៏មានឧបមេយ្យដូច្នោះឯង ។ គ្រានោះ

ភេសជ្ជក្ខន្ធកេ សីហសេនាបតិវត្ថុម្ហិ ឧទ្ទិស្សកតមំសកថា

សេនាបតិ ទិដ្ឋធម្មោ បត្តធម្មោ វិទិតធម្មោ បរិយោគាឡ្ហធម្មោ តិណ្ណវិចិកិច្ឆោ វិគតកថំកថោ វេសារជ្ជប្បត្តោ អបរប្បច្ចយោ សត្ថុ សាសនេ ភគវន្តំ ឯតទវោច អធិវាសេតុ មេ ភន្តេ ភគវា ស្វាតនាយ ភត្តំ សទ្ធឹ ភិក្ខុសង្ឃេនាតិ ។ អធិវាសេសិ ភគវា តុណ្ហីភាវេន ។ អថខោ សីហោ សេនាបតិ ភគវតោ អធិវាសនំ វិទិត្វា ឧដ្ឋាយាសនា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា បក្កាមិ ។ អថខោ សីហោ សេនាបតិ អញ្ញតរំ បុរិសំ អាណាបេសិ គច្ឆ ភណេ បវត្តមំសំ ជានាហីតិ ។ អថខោ សីហោ សេនាបតិ តស្សា រត្តិយា អច្ចយេន បណីតំ ខាទនីយំ ភោជនីយំ បដិយាទាបេត្វា ភគវតោ កាលំ អារោចាបេសិ កាលោ ភន្តេ និដ្ឋិតំ ភត្តន្តិ ។ អថខោ ភគវា បុព្វណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ យេន សីហស្ស សេនាបតិស្ស និវេសនំ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ និសីទិ សទ្ធឹ ភិក្ខុសង្ឃេន ។ តេន ខោ បន សមយេន សម្ពហុលា និគណ្ឋា

៣៣៥

ភេសជ្ជក្ខន្ធកៈ និទានសីហសេនាបតី ពោលអំពីសាច់ដែលគេធ្វើចំពោះ(ខ្លួន)

សីហសេនាបតិបានឃើញធម៌ហើយ បានដល់ធម៌ហើយ បានត្រាស់ដឹងធម៌ហើយ ឈមចុះកាន់ធម៌ស៊ប់ហើយ កន្ទង់ផុតសេចក្ដីសង្ស័យហើយ កាត់បង់នូវសេចក្ដីងឿងឆ្ងល់ ជាអ្នកដល់នូវសេចក្ដីក្លាហាន លែងជឿស្ដាប់បុគ្គលដទៃ ក្នុងសាសនារបស់ព្រះសាស្ដា ទើបក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដោយពាក្យដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគព្រមទាំងភិក្ខុសង្ឃ ទទួលភត្តរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គក្នុងថ្ងៃស្អែកនេះ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ទទួលនិមន្តដោយតុណ្ហីភាព ។ គ្រានោះ សីហសេនាបតីដឹងថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ទទួលនិមន្តហើយ ក៏ក្រោកចាកទីអង្គុយថ្វាយបង្គំលាព្រះដ៏មានព្រះភាគ ធ្វើប្រទក្សិណហើយដើរចេញទៅ ។ ទើបសីហសេនាបតីបង្គាប់បុរសម្នាក់ថា នែនាយ អ្នកឯងចូរទៅរកសាច់សត្វស្លាប់ស្រាប់មក ។ លុះកន្លងរាត្រីយប់នោះហើយ ទើបសីហសេនាបតីតាក់តែងខាទនីយភោជនីយាហារដ៏ឆ្ងាញ់ពិសា ហើយចាត់បម្រើឲ្យទៅក្រាបទូលនូវភត្តកាលដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន (កាលនេះ) ជាកាលសមគួរហើយ ភត្តក៏សម្រេចហើយ ។ គ្រានោះក្នុងបុព្វណ្ហសម័យព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ស្បង់ ហើយទ្រង់បាត្រនិងចីវរយាងទៅកាន់ផ្ទះសីហសេនាបតី លុះចូលទៅដល់ហើយ គង់លើអាសនៈ ដែលគេក្រាលបម្រុងទុកព្រមទាំងភិក្ខុសង្ឃ ។ សម័យនោះឯង និគ្រណ្ឋទាំងឡាយ

វេសាលិយំ វថិយាយ វថិយំ សិង្ឃាដកេន សិង្ឃាដកំ ពាហា បគ្គយ្ហ កន្ទន្តិ អជ្ជ សីហេន សេនាបតិនា ថុល្លំ បសុំ វធិត្វា សមណស្ស គោតមស្ស ភត្តំ កតំ តំ សមណោ គោតមោ ជានំ ឧទ្ទិស្ស កតំ មំសំ បរិភុញ្ជតិ បដិច្ចកម្មន្តិ ។ អថខោ អញ្ញតរោ បុរិសោ យេន សីហោ សេនាបតិ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា សីហស្ស សេនាបតិស្ស ឧបកណ្ណកេ អារោចេសិ យគ្ឃេ ភន្តេ ជានេយ្យាសិ ឯតេ សម្ពហុលា និគណ្ឋា វេសាលិយំ វថិយាយ វថិយំ សិង្ឃាដកេន សិង្ឃាដកំ ពាហា បគ្គយ្ហ កន្ទន្តិ អជ្ជ សីហេន សេនាបតិនា ថុល្លំ បសុំ វធិត្វា ស-មណស្ស គោតមស្ស ភត្តំ កតំ តំ សមណោ គោតមោ ជានំ ឧទ្ទិស្ស កតំ មំសំ បរិភុញ្ជតិ បដិច្ចកម្មន្តិ ។ អលំ អយ្យ[១] ទីឃរត្តំបិ តេ អាយស្មន្តា អវណ្ណកាមា ពុទ្ធស្ស អវណ្ណកាមា ធម្មស្ស អវណ្ណកាមា សង្ឃស្ស ន ច បន តេ អាយស្មន្តា ភីរន្តិ[២] តំ ភគវន្តំ អសតា តុច្ឆា មុសា អភូតេន អព្ភាចិក្ខន្តា ន ច មយំ ជីវិត-ហេតុបិ សញ្ចិច្ច បាណំ ជីវិតា វោរោបេយ្យាមាតិ ។

---

១ ឱ. អយ្យោ ។ ២ ឱ. ជីរន្តិ ។

ច្រើន (នាំគ្នានៅ) គ្រប់ច្រក នៅគ្រប់ផ្លូវត្រឡែងកែង ក្នុងក្រុងវេសាលី ហើយផ្គងដៃឡើងកន្ទក់កន្ទេញថា ថ្ងៃនេះសីហនាសេបតីសម្លាប់សត្វចិញ្ចឹមដ៏ធាត់ ៗ ធ្វើកត្តបម្រុងសមណគោតម សមណគោតមដឹងថា សាច់គេធ្វើចំពោះខ្លួន ក៏នៅតែឆាន់សាច់នោះដែរ ។ គ្រានោះ មានបុរសម្នាក់ ចូលទៅរកសីហសេនាបតី លុះចូលទៅដល់ហើយនិយាយខ្សិបជិតត្រចៀកសីហសេនាបតីថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកជ្រាបចុះ ពួកនិគ្រណ្ឋទាំងអម្បាលនេះជាច្រើន (នាំគ្នានៅ) គ្រប់ច្រក នៅគ្រប់ផ្លូវត្រឡែងកែងក្នុងក្រុងវេសាលី ហើយផ្គងដៃឡើងកន្ទក់កន្ទេញថា ថ្ងៃនេះសីហសេនាបតីសម្លាប់សត្វចិញ្ចឹមដ៏ធាត់ ៗ ធ្វើកត្តបម្រុងសមណគោតម សមណគោតមដឹងថា សាច់ គេធ្វើចំពោះខ្លួនហើយ ក៏នៅតែឆាន់សាច់នោះដែរ ។ សីហសេនាបតីនិយាយថា ម្នាលអ្នក ចូរកុំនិយាយឡើយ លោកដ៏មានអាយុទាំងអម្បាលនោះ ប្រាថ្នានឹងពោលទោសព្រះពុទ្ធ ប្រាថ្នានឹងពោលទោសព្រះធម៌ ប្រាថ្នានឹងពោលទោសព្រះសង្ឃ អស់កាលជាយូរមកហើយ លោកដ៏មានអាយុទាំងអម្បាលនោះ ពោលបង្កាច់ព្រះដ៏មានព្រះភាគនោះ ដោយរបស់ដែលមិនមាន ដោយការទទេ ដោយពាក្យមុសាវាទ ដោយពាក្យមិនពិត មិនអស់មិនហើយឡើយ ក៏ឯការពិត (នោះ) យើងមិនក្លែងផ្តាច់បង់ជីវិតសត្វ ព្រោះហេតុជីវិត (របស់ខ្លួន) ទេ ។

៣៣៧

ភេសជ្ជក្ខន្ធកេ ន ជានំ ឧទ្ទិស្ស កតំ មំសំ បរិភុញ្ជិតព្វំ

អថខោ សីហោ សេនាបតិ ពុទ្ធប្បមុខំ ភិក្ខុសង្ឃំ បណីតេន ខាទនីយេន ភោជនីយេន សហត្ថា សន្តប្បេត្វា សម្បវារេត្វា ភគវន្តំ ភុត្តាវឹ ឱនីតបត្តបាណឹ ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នំ ខោ សីហំ សេនាបតឹ ភគវា ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេត្វា សមាទបេត្វា សមុត្តេជេត្វា សម្បហំសេត្វា ឧដ្ឋាយាសនា បក្កាមិ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ ន ភិក្ខវេ ជានំ ឧទ្ទិស្ស កតំ មំសំ បរិភុញ្ជិតព្វំ យោ បរិភុញ្ជេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស អនុជានាមិ ភិក្ខវេ តិកោដិបរិសុទ្ធំ មច្ឆមំសំ អទិដ្ឋំ អស្សុតំ អបរិសង្កិតន្តិ ។

[១២៩] តេន ខោ បន សមយេន វេសាលី សុភិក្ខា ហោតិ សុសស្សា សុលភបិណ្ឌា សុករា ឧញ្ឆេន បគ្គហេន យាបេតុំ ។ អថខោ ភគវតោ រហោគតស្ស បដិសល្លីនស្ស ឯវំ ចេតសោ បរិវិតក្កោ ឧទបាទិ យានិ តានិ មយា ភិក្ខូនំ អនុញ្ញាតានិ ទុព្ភិក្ខេ ទុស្សស្សេ

គ្រានោះ សីហសេនាបតីអង្គាសភិក្ខុសង្ឃ មានព្រះពុទ្ធជាប្រធានឲ្យឆ្អែតស្កប់ស្កល់ដោយខាទនីយភោជនីយៈដ៏ផ្ចិតផ្ចង់ ត្រាតែព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ឈប់ទទួល សោយជាស្រេច ដាក់ព្រះហស្តអំពីបាត្រទើបអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់សីហសេនាបតី ដែលអង្គុយហើយក្នុងទីសមគួរ ឲ្យយល់ព្រម ឲ្យកាន់យកព្រម ឲ្យអាចហានឲ្យរីករាយដោយធម្មីកថាហើយ ក៏ក្រោកចាកអាសនៈយាងចេញទៅ ។ ព្រោះរឿងនេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកហើយទ្រង់ (បញ្ញត្ត) ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយភិក្ខុកាលដឹងថា សាច់គេធ្វើចំពោះ (ខ្លួន) កុំគប្បីបរិភោគ ភិក្ខុណាបរិភោគត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតត្រី និងសាច់ដែលបរិសុទ្ធដោយបំផុត ៣ យ៉ាង គឺមិនបានឃើញ មិនបានឮ មិនបានរង្កៀស ។

[១២៩] សម័យនោះឯង ក្រុងវេសាលីមានបាយបរិបូណ៌ មានសន្ទូងល្អ មានបិណ្ឌបាតបានស្រួល ងាយនឹងញុំាងអត្តភាពឲ្យប្រព្រឹត្តទៅបាន ដោយការស្វែងរកនិងការព្យាយាម ។ គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់យាងទៅកាន់ទីស្ងាត់ សម្ងំនៅក្នុងព្រះកម្មដ្ឋាន ទើបទ្រង់ត្រិះរិះដោយព្រះទ័យយ៉ាងនេះថា ខាទនីយភោជនីយៈ ទាំងឡាយណាដែលតថាគតបានអនុញ្ញាតហើយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងកាលដែលស្រុកមានអំណត់

ទុល្លភបិណ្ឌោ អន្តោវុត្ថំ អន្តោបក្កំ សាមំបក្កំ ឧគ្គហិត-ប្បដិគ្គហិតកំ តតោ នីហដំ បុរេភត្តំ បដិគ្គហិតំ វនដ្ឋំ បោក្ខរដ្ឋំ អជ្ជាបិ នុ ខោ តានិ ភិក្ខូ បរិភុញ្ជន្តីតិ ។ អថខោ ភគវា សាយណ្ហសមយំ បដិសល្លានា វុដ្ឋិតោ អាយស្មន្តំ អានន្ទំ អាមន្តេសិ យានិ តានិ អានន្ទ មយា ភិក្ខូនំ អនុញ្ញាតានិ ទុព្ភិក្ខេ ទុស្សស្សេ ទុល្លភបិណ្ឌោ អន្តោវុត្ថំ អន្តោបក្កំ សាមំបក្កំ ឧគ្គហិតប្បដិគ្គហិតកំ តតោ នីហដំ បុរេភត្តំ បដិគ្គហិតំ វនដ្ឋំ បោក្ខរដ្ឋំ អជ្ជាបិ នុ ខោ តានិ ភិក្ខូ បរិភុញ្ជន្តីតិ ។ បរិភុញ្ជន្តិ ភគវាតិ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ

មានសន្ទូងមិនល្អ មានបិណ្ឌបាតបានដោយលំបាក គឺខាទនីយភោជនីយៈ ដែលទុកដាក់ខាងក្នុង (អកប្បិយកុដិ) ចម្អិនខាងក្នុង (អកប្បិយកុដិ) ភិក្ខុចម្អិនដោយខ្លួនឯង ភិក្ខុទទួលរបស់ជាឧគ្គហិត ដែលគេនាំមកអំពីទីនោះ ដែលភិក្ខុទទួលប្រគេនក្នុងវេលាមុនភត្ត វត្ថុនៅក្នុងព្រៃ វត្ថុនៅក្នុងស្រះ ក៏ក្នុងថ្ងៃនេះ ភិក្ខុទាំងឡាយនៅបរិភោគភត្តទាំងនោះឬ ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគចេញអំពីការសម្ងំនៅក្នុងព្រះកម្មដ្ឋាន ក្នុងវេលារសៀលហើយទ្រង់ត្រាស់ហៅព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុមក ទ្រង់ (សួរ) ថា ម្នាលអានន្ទ ខាទនីយភោជនីយៈទាំងឡាយណា ដែលតថាគតបានអនុញ្ញាតហើយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងកាលមានអំណត់ មានសន្ទូងមិនល្អ មានបិណ្ឌបាតបានដោយលំបាក គឺខាទនីយភោជនីយៈ ដែលទុកដាក់ខាងក្នុង និងចម្អិនខាងក្នុង (អកប្បិយកុដិ) ភិក្ខុចម្អិនដោយខ្លួនឯង ភិក្ខុទទួលរបស់ជាឧគ្គហិត ដែលគេនាំមកអំពីទីនោះ ដែលភិក្ខុទទួលប្រគេនក្នុងវេលាមុនភត្ត វត្ថុនៅក្នុងព្រៃ វត្ថុនៅក្នុងស្រះ ក៏ក្នុងថ្ងៃនេះ តើភិក្ខុទាំងឡាយនៅបរិភោគភត្តទាំងនោះឬអ្វី ។ ព្រះអានន្ទក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ភិក្ខុទាំងឡាយនៅបរិភោគនៅឡើយ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើនូវធម្មីកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមក ហើយទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ

ភេសជ្ជក្ខន្ធកេ ជានបទវត្ថុម្ហិ កប្បិយភូមិសម្មតិ

យានិ តានិ ភិក្ខវេ មយា ភិក្ខូនំ អនុញ្ញាតានិ ទុព្ភិក្ខេ ទុស្សស្សេ ទុល្លភបិណ្ឌេ អន្តោវុត្ថំ អន្តោបក្កំ សាមំបក្កំ ឧគ្គហិតប្បដិគ្គហិតកំ តតោ នីហដំ បុរេភត្តំ បដិគ្គហិតំ វនដ្ឋំ បោក្ខរដ្ឋំ តានាហំ អជ្ជតគ្គេ បដិក្ខិបាមិ ន ភិក្ខវេ អន្តោវុត្ថំ អន្តោបក្កំ សាមំបក្កំ ឧគ្គហិតប្បដិគ្គហិតកំ បរិភុញ្ជិតព្វំ យោ បរិភុញ្ជេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ន ច ភិក្ខវេ តតោ នីហដំ បុរេភត្តំ បដិគ្គហិតំ វនដ្ឋំ បោក្ខរដ្ឋំ ភុត្តាវិនា បវារិតេន អនតិរិត្តំ បរិភុញ្ជិតព្វំ យោ បរិភុញ្ជេយ្យ យថាធម្មោ ការេតព្វោ ។

[១៣០] តេន ខោ បន សមយេន ជានបទា មនុស្សា ពហុំ លោណំបិ តេលំបិ តណ្ឌុលំបិ ខាទ-
នីយំបិ សកដេសុ អារោបេត្វា ពហារាមកោដ្ឋកេ

ខាទនីយភោជនីយៈទាំងឡាយណា ដែលតថាគតអនុញ្ញាតហើយ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងកាលមានអំណត់ មានសន្ទូងមិនល្អ មានបិណ្ឌបាតបានដោយលំបាក គឺខាទនីយភោជនីយៈដែលទុកដាក់ខាងក្នុង និងចម្អិនខាងក្នុង (អកប្បិយកុដិ) ភិក្ខុចម្អិនខ្លួនឯង ភិក្ខុទទួលរបស់ជាឧគ្គហិត ដែលគេនាំមកអំពីទីនោះ ដែលភិក្ខុទទួលប្រគេនក្នុងវេលាមុនភត្ត វត្ថុនៅក្នុងព្រៃ វត្ថុនៅក្នុងស្រះ ឥឡូវនេះ តថាគតហាមខាទនីយភោជនីយៈទាំងនោះតាំងពីថ្ងៃនេះទៅ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកុំគប្បីបរិភោគនូវខាទនីយ-ភោជនីយៈជាអន្តោវុត្ថ (ទុកដាក់ខាងក្នុងអកប្បិយកុដិ) អន្តោបក្ក (ចម្អិនខាងក្នុងអកប្បិយកុដិ) សាមំបក្ក (ភិក្ខុឲ្យឆ្អិនខ្លួនឯង) ឧគ្គហិតប្បដិគ្គហិត (កាន់ជាមុនហើយទើបឲ្យគេប្រគេន) បើភិក្ខុណាបរិភោគ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ម្យ៉ាងទៀត ភិក្ខុឆាន់រួចហើយ ហាមភត្តហើយ កុំគប្បីឆាន់អនតិរិត្តភោជន (ភោជនថ្មោង) គឺខាទនីយភោជនីយៈដែលទាយកនាំមកអំពីទីនោះ ភិក្ខុទទួលក្នុងវេលាមុនភត្ត វត្ថុដែលតាំងនៅក្នុងព្រៃ វត្ថុដែលតាំងនៅក្នុងស្រះ បើភិក្ខុណាបរិភោគ វិនយធរត្រូវកាត់សេចក្តីតាមអាបត្តិ ។

[១៣០] សម័យនោះឯង ពួកមនុស្សអ្នកជនបទផ្ទុកអំបិលខ្លះ ប្រេងខ្លះ អង្ករខ្លះ ខាទនីយាហារខ្លះច្រើនមុខក្នុងរទេះទាំងឡាយ ហើយ

សកដបរិវដ្ដំ ការិត្វា អច្ឆន្តិ យថា បដិចាដី លភិស្សាម តទា ភត្តំ ការិស្សាមាតិ ។ មហា ច មេឃោ ឧគ្គតោ ហោតិ ។ អថខោ តេ មនុស្សា យេនា-យស្មា អានន្ទោ តេនុបសង្កមឹសុ ឧបសង្កមិត្វា អាយ-ស្មន្តំ អានន្ទំ ឯតទវោចុំ ឥធ ភន្តេ អានន្ទ ពហុំ លោណំបិ តេលំបិ តណ្ឌុលំបិ ខាទនីយំបិ សកដេសុ អារោបិតា តិដ្ឋន្តិ មហា ច មេឃោ ឧគ្គតោ កថំ នុ ខោ ភន្តេ អានន្ទ បដិបជ្ជិតព្វន្តិ ។ អថខោ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ ។ តេនហិ អានន្ទ សង្ឃោ បច្ចន្តិមំ វិហារំ កប្បិយភូមឹ សម្មន្និត្វា តត្ថ វាសេតុ យំ សង្ឃោ អាកង្ខតិ វិហារំ វា អឌ្ឍយោគំ វា បាសាទំ វា ហម្មិយំ វា គុហំ វា ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ សម្មន្និតព្វោ ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ វិហារំ

បង្វិលរទេះមកឈប់នៅក្បែរក្លោងទ្វារខាងក្រៅអារាម ដោយប៉ងថា យើងទាំងឡាយនឹងបាននូវលំដាប់ (ទីកន្លែង) ក្នុងកាលណាយើងនឹងធ្វើកត្ត (ថ្វាយសង្ឃ) ក្នុងកាលនោះ ។ (ចួនពេលនោះ) មហាមេឃក៏ទូទឹមឡើង ។ គ្រានោះ ពួកមនុស្សទាំងអម្បាលនោះ ចូលទៅរកព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ ទើបទូលព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ ដោយពាក្យដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអានន្ទដ៏ចម្រើន មនុស្សអ្នកនៅក្នុងជនបទផ្ទុកអំបិលខ្លះ ប្រេងខ្លះ អង្ករខ្លះ ខាទនីយាហារខ្លះច្រើនមុខក្នុងរទេះទាំងឡាយ ហើយមកឈប់នៅក្បែរក្លោងទ្វារនេះ ចួនពេលនោះ មហាមេឃក៏ទូទឹមឡើង បពិត្រព្រះអានន្ទដ៏ចម្រើន មនុស្សអ្នកនៅក្នុងជនបទទាំងនោះ គួរប្រតិបត្តិដូចម្ដេចទៅ ។ គ្រានោះ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុក្រាបទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលអានន្ទ ណ្ហើយចុះ បើសង្ឃប្រាថ្នានៅទីណា គឺជាវិហារក្ដី អឌ្ឍយោគក្ដី ប្រាសាទក្ដី ប្រាសាទត្រងិលក្ដី គូហាក្ដី ដែលនៅចុងក្រោយគេ សង្ឃចូរសន្មត (នូវទីនោះ) ឲ្យជាកប្បិយភូមិ ហើយឲ្យអ្នកជនបទទាំងនោះនៅក្នុងទីនោះចុះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃគប្បីសន្មតយ៉ាងនេះ គឺភិក្ខុជាអ្នកឆ្លាសប្រតិពល គប្បីប្តឹងសង្ឃឲ្យដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្ដាប់ខ្ញុំ បើកម្មមានកាលសមគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីសន្មតវិហារឈ្មោះនេះ ឲ្យជា

កប្បិយភូមឹ សម្មន្នេយ្យ ។ ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ វិហារំ កប្បិយភូមឹ សម្មន្នតិ ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥត្ថន្នាមស្ស វិហារស្ស កប្បិយភូមិយា សម្មតិ សោ តុណ្ហស្ស យស្ស នក្ខមតិ សោ ភាសេយ្យ ។ សម្មតោ សង្ឃេន ឥត្ថន្នាមោ វិហារោ កប្បិយភូមិ ។ ខមតិ សង្ឃស្ស តស្មា តុណ្ហី ។ ឯវមេតំ ធារយាមីតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន មនុស្សា តត្ថេវ សម្ម-តិកាយ[១] កប្បិយភូមិយា យាគុយោ បចន្តិ ភត្តានិ បចន្តិ សូបានិ សម្បាទេន្តិ មំសានិ កោដ្ដេន្តិ កដ្ឋានិ ផាលេន្តិ ឧច្ចាសទ្ទំ មហាសទ្ទំ ករោន្តិ ។ អស្សោសិ ខោ ភគវា រត្តិយា បច្ចូសសមយំ បច្ចុដ្ឋា-យ ឧច្ចាសទ្ទំ មហាសទ្ទំ កាកោរវសទ្ទំ សុត្វាន អា-យស្មន្តំ អានន្ទំ អាមន្តេសិ កិន្នុ ខោ សោ អានន្ទ ឧច្ចាសទ្ទោ មហាសទ្ទោ កាកោរវសទ្ទោតិ ។ ឯតរហិ ភន្តេ មនុស្សា តត្ថេវ សម្មតិកាយ កប្បិយភូមិយា យាគុយោ បចន្តិ ភត្តានិ បចន្តិ សូបានិ សម្បាទេន្តិ

១ ឱ. សម្មុតិយា ។

កប្បិយភូមិ ។ នេះជាញត្តិ ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ សង្ឃសន្មតវិហារឈ្មោះនេះ ឲ្យជាកប្បិយភូមិ ។ ការសន្មតវិហារឈ្មោះនេះ ឲ្យជាកប្បិយភូមិ សមគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះគប្បីស្ងៀម បើមិនសមគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ គប្បីនិយាយឡើង ។ សង្ឃបានសន្មតវិហារឈ្មោះនេះ ឲ្យជាកប្បិយភូមិហើយ ។ ការសន្មតនេះ សមគួរដល់សង្ឃ ហេតុនោះ ទើបសង្ឃស្ងៀមនៅ ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវដំណើរនេះ ដោយអាការស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ ។ សម័យនោះឯង មនុស្សទាំងឡាយដាំបបរដាំបាយស្ល សម្ល ចិញ្ច្រាំសាច់ ពុះឧស ធ្វើសំឡេងគឹកកងក្នុងកប្បិយភូមិ ដែលសង្ឃសន្មតឲ្យនោះឯង ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់តើនឡើងក្នុងវេលាបច្ចូសសម័យ នៃរាត្រីបានឮសំឡេងគឹកកងខ្លាំង ខ្ទៀវខ្ទារ[១] លុះឮហើយ ទើបទ្រង់ត្រាស់ហៅព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុមកសួរថា ម្នាលអានន្ទ សំឡេងគឹកកងខ្លាំងខ្ទៀវខ្ទារនោះ តើជាសំឡេងអ្វី ។ ព្រះអានន្ទក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ឥឡូវនេះ មនុស្សទាំងឡាយដាំបបរ ដាំបាយ ស្ល

១ សំឡេងដូចក្អែកកញ្ច្រៀវ ។

មំសានិ កោដ្ដេន្តិ កដ្ឋានិ ផាលេន្តិ សោ ឯសោ ភគវា ឧច្ចាសទ្ទោ មហាសទ្ទោ កាកោរវសទ្ទោតិ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ ន ភិក្ខវេ សម្មតិកា[១] កប្បិយភូមិ បរិភុញ្ជិតព្វា យោ បរិភុញ្ជេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស អនុជានាមិ ភិក្ខវេ តិស្សោ កប្បិយភូមិយោ ឧស្សាវនន្តិកំ គោនិសាទិកំ គហបតិកន្តិ[២] ។ តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា យសោជោ គិលានោ ហោតិ ។ តស្សត្ថាយ ភេសជ្ជានិ អាហរិយន្តិ ។ តានិ ភិក្ខូ ពហិ វាសេន្តិ ។ ឧក្កបិណ្ឌកាបិ ខាទន្តិ ចោរាបិ ហរន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ

---

១ ឱ. សម្មុតិ ។ ២ ឱ. គហបតិន្តិ ។

សម្ល ចិញ្រ្ចាំសាច់ ពុះឧសក្នុងកប្បិយភូមិ ដែលសង្ឃសន្មតនោះឯង បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ សំឡេងគឹកកងខ្លាំងខ្សៀវខ្សារនោះ ជាសំឡេងនុ៎ះឯង ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា ហើយទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមក ទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ ភិក្ខុមិនគួរប្រើប្រាស់នូវកប្បិយភូមិ ដែលសង្ឃសន្មតទេ ភិក្ខុណាប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនូវកប្បិយភូមិ ៣ យ៉ាង គឺ ឧស្សាវនន្តិកា[១] ១ គោនិសាទិកា[២] ១ គហបតិ-កា[៣] ១ ។ សម័យនោះឯង យសោជភិក្ខុដ៏មានអាយុ មានជំងឺ ។ មនុស្សទាំងឡាយនាំភេសជ្ជៈ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់លោកនោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយទុកដាក់ភេសជ្ជៈទាំងនោះខាងក្រៅ (លំនៅ) ។ សត្វតូច ៗ (មានកណ្តុរ) ជាដើម ទំពាស៊ីខ្លះ ពួកចោរលួចយកទៅខ្លះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា

---

១ អដ្ឋកថា កប្បិយកុដិដែលសង្ឃសូត្រព្រមគ្នាថា កប្បិយកុដឹ ករោម យើងទាំងឡាយធ្វើកប្បិយកុដិដូច្នេះបីដង ហើយកសាងឡើង ឈ្មោះថា ឧស្សាវនន្តិកា ។ ២ ខ្ទមតូច ឬរោងតូចដែលចាស់គ្រាំគ្រាដូចរោងគោ គួរជាកប្បិយកុដិបាន ឈ្មោះថា គោនិសាទិកា ៗ មានពីរយ៉ាង គឺ សេនាសនៈដែលគ្មានរបង ឬជញ្ជាំង ឈ្មោះថា អារាមគោនិសាទិកា ១ សេនាសនៈទាំងអស់ដែលមានរបង ឬជញ្ជាំងខ្លះក្តី មិនមានខ្លះក្តី ឈ្មោះថា វិហារគោនិសាទិកា ១ ។ ៣ មនុស្សទាំងឡាយកសាងអាវាសហើយគេនិយាយថា សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ប្រើប្រាស់នូវ (កប្បិយកុដិ) នេះចុះ កប្បិយកុដិនេះឈ្មោះថា គហបតិកា ។

ភិក្ខវេ សម្មតិកំ[១] កប្បិយភូមឹ បរិភុញ្ជិតុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ចតស្សោ កប្បិយភូមិយោ ឧស្សាវនន្តិកំ គោនិសាទិកំ គហបតិកំ សម្មតិកន្តិ ។

[១៣១] តេន ខោ បន សមយេន ភទ្ទិយេ នគរេ[២] មេណ្ឌកោ គហបតិ បដិវសតិ ។ តស្ស ឯវរូបោ ឥទ្ធានុភាវោ ហោតិ សីសំ នហាយិត្វា ធញ្ញាគារំ សម្មជ្ជាបេត្វា ពហិទ្វារេ និសីទតិ ។ អន្តលិក្ខា ធញ្ញស្ស ធារា ឱបតិត្វា ធញ្ញាគារំ បូរេតិ ។ ភរិយាយ ឯវរូបោ ឥទ្ធានុភាវោ ហោតិ ឯកំយេវ អាឡ្ហកថាលិកំ ឧបនិសីទិត្វា ឯកញ្ច សូបកិញ្ជរកំ[៣] ទាសកម្មករបោរិសំ ភត្តេន បរិវិសតិ ។ ន តាវ តំ ខីយតិ យាវ សា ន វុដ្ឋាតិ ។ បុត្តស្ស ឯវរូបោ ឥទ្ធានុភាវោ ហោតិ ឯកំយេវ សហស្សត្ថវិកំ គហេត្វា ទាសកម្មករបោរិសស្ស ឆម្មាសិកំ វេតនំ ទេតិ ។ ន តាវ តំ ខីយតិ យាវស្ស

១ ឱ. សម្មុតឹ ។ ២ ឱ. ភទ្ទិយនគរេ ។ ៣ ឱ. សូបព្យញ្ជនកំ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យអ្នកទាំងឡាយប្រើប្រាស់ នូវកប្បិយភូមិដែលសង្ឃសន្មតឲ្យ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត នូវកប្បិយភូមិ ៤ យ៉ាង គឺ ឧស្សាវនន្តិកា ១ គោនិសាទិកា ១ គហបតិកា ១ សម្មតិកា[១] ១ ។

[១៣១] សម័យនោះឯង មេណ្ឌកគហបតីនៅអាស្រ័យ ក្នុងក្រុងភទ្ទិយៈ ។ សេដ្ឋីនោះ មានឥទ្ធានុភាពខាងឯកក់ជម្រះនូវសីស (ក្បាល) រួចប្រើគេឲ្យបោសជង្រុកស្រូវហើយទើបអង្គុយខាងក្រៅទ្វារ ។ ធារស្រូវ ក៏ស្រាប់តែធ្លាក់ចុះមកអំពីអាកាសពេញទាំងជង្រុក ។ ឯភរិយា (របស់សេដ្ឋីនោះ) មានឥទ្ធានុភាពខាងឯចូលទៅអង្គុយជិតថាសមួយ មានចំណុះមួយអាឡ្ហក[២] និងថាសមួយ សម្រាប់ដាក់សម្ល និងម្ហូបគ្រៀមហើយអង្គាសនូវបុរសជាទាសកម្មករដោយភត្ត ។ បើសេដ្ឋីភរិយាមិនទាន់ក្រោកឡើង ភត្តនោះក៏មិនចេះអស់ទៅ ។ កូនប្រុស (របស់សេដ្ឋីនោះ) មានឥទ្ធានុភាព ខាងឯកាន់យកថង់មានចំណុះមួយពាន់ (កហាបណៈ) ហើយឲ្យវង្វាន់ដល់បុរសជាទាសកម្មករ អស់ប្រាំមួយខែ ។ បើថង់នៅតែក្នុងដៃរបស់

---

១ កុដិដែលសង្ឃប្រកាសដោយញត្តិទុតិយកម្មសន្មតឲ្យជាកប្បិយកុដិ ហៅថា សម្មតិកា ។
២ បួននាឡិ ជា មួយអាឡ្ហកៈ ។

ហត្ថគតា ។ សុណិសាយ ឯវរូបោ ឥទ្ធានុភាវោ ហោតិ ឯកំយេវ ចតុទ្ទោណិកំ បិដកំ ឧបនិសីទិត្វា ទាសកម្មករបោរិសស្ស ឆមាសិកំ ភត្តំ ទេតិ ។ ន តាវ តំ ខីយតិ យាវ សា ន វុដ្ឋាតិ ។ ទាសស្ស ឯវរូបោ ឥទ្ធានុភាវោ ហោតិ ឯកេន នង្គលេន កសន្តស្ស សត្ត សីតាយោ គច្ឆន្តិ ។ អស្សោសិ ខោ រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ អម្ហាកំ កិរ វិជិតេ ភទ្ទិយេ នគរេ មេណ្ឌកោ គហបតិ បដិវសតិ តស្ស ឯវរូបោ ឥទ្ធានុភាវោ សីសំ នហាយិត្វា ធញ្ញាគារំ សម្មជ្ជាបេត្វា ពហិទ្វារេ និសីទតិ អន្តលិក្ខា ធញ្ញស្ស ធារា ឱបតិត្វា ធញ្ញាគារំ បូរេតិ ភរិយាយ ឯវរូបោ ឥទ្ធានុភាវោ ឯកំយេវ អាឡ្ហកថាលិកំ ឧបនិសីទិត្វា ឯកញ្ច សូបតិត្ថរកំ ទាសកម្មករបោរិសំ ភត្តេន បរិវិសតិ ន តាវ តំ ខីយតិ យាវ សា ន វុដ្ឋាតិ បុត្តស្ស ឯវរូបោ ឥទ្ធានុភាវោ ឯកំយេវ សហស្សត្ថវិកំ គហេត្វា ទាសកម្ម-

សេដ្ឋីបុត្តនោះដរាបណា រង្វាន់នោះក៏មិនចេះអស់ទៅដរាបនោះ ។ កូនប្រសាស្រី (របស់សេដ្ឋីនោះ) មានឥទ្ធានុភាពខាងឯមុខការចូលទៅអង្គុយជិតកញ្ជើមួយមានចំណុះ ៤ ទោណា[១] ហើយឲ្យកត្តដល់បុរសជាទាសកម្មករអស់ប្រាំមួយខែ ។ បើកូនប្រសាស្រីរបស់សេដ្ឋីនោះ មិនទាន់ក្រោកឡើងដរាបណា កត្តនោះក៏មិនចេះអស់ទៅដរាបនោះ ។ ខ្ញុំប្រុស (របស់សេដ្ឋីនោះ) មានឥទ្ធានុភាពខាងឯមុខការភ្ជួរស្រែដោយនង្គ័លតែមួយ មានអាចម៍បំណះប្រាំពីរបែកចេញទៅ ។ ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារបានឮដំណឹងថា មេណ្ឌកគហបតីនៅក្នុងក្រុងភទ្ទិយៈ ក្នុងដែនរបស់យើង (នេះ) ថាមានឥទ្ធានុភាពខាងឯកក់ជម្រះនូវសីសៈ រួចប្រើគេឲ្យបោសជង្រុកស្រូវ ហើយទើបអង្គុយខាងក្រៅទ្វារ ធារស្រូវក៏ធ្លាក់ចុះមកពីអាកាស ពេញទាំងជង្រុកបាន ភរិយារបស់សេដ្ឋីនោះ មានឥទ្ធានុភាពខាងឯចូលទៅអង្គុយជិតថាសមួយ មានចំណុះមួយអាឡ្ហកៈ និងថាសមួយ សម្រាប់ដាក់សម្លនិងម្ហូបគ្រៀម ហើយអង្គាសនូវបុរសជាទាសកម្មករដោយកត្ត បើសេដ្ឋីភរិយានោះមិនទាន់ក្រោកឡើងដរាបណា កត្តនោះក៏មិនចេះអស់ទៅដរាបនោះ កូនប្រុសរបស់សេដ្ឋីនោះមានឥទ្ធានុភាពខាងឯកាន់យកថង់មាន

---

១ បួនអាឡ្ហកៈ ជាមួយទោណគឺ ១៦ នាឡិ ។

ការបោរិសស្ស ឆម្មាសិកំ វេតនំ ទេតិ ន តាវ តំ ខីយតិ យាវស្ស ហត្ថគតា សុណិសាយ ឯវរូបោ ឥទ្ធានុភាវោ ឯកំយេវ ចតុទ្ទោណិកំ បិដកំ ឧបនិសីទិត្វា ទាសកម្មករបោរិសស្ស ឆម្មាសិកំ ភត្តំ ទេតិ ន តាវ តំ ខីយតិ យាវ សា ន វុដ្ឋាតិ ទាសស្ស ឯវរូបោ ឥទ្ធានុភាវោ ឯកេន នង្គលេន កសន្តស្ស សត្ត សីតាយោ គច្ឆន្តីតិ ។ អថខោ រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ អញ្ញតរំ សព្វត្ថកំ មហាមត្តំ អាមន្តេសិ អម្ហាកំ កិរ ភណេ វិជិតេ ភទ្ទិយេ នគរេ មេណ្ឌកោ គហបតិ បដិវសតិ តស្ស ឯវរូបោ ឥទ្ធានុភាវោ សីសំ នហាយិត្វា ធញ្ញាគារំ សម្មជ្ជាបេត្វា ពហិទ្វារេ និសីទតិ អន្តលិក្ខា ធញ្ញស្ស ធារា ឱបតិត្វា ធញ្ញាគារំ បូរេតិ ។ បេ ។ ទាសស្ស ឯវរូបោ ឥទ្ធានុភាវោ ឯកេន នង្គលេន កសន្តស្ស សត្ត សីតាយោ គច្ឆន្តិ គច្ឆ ភណេ ជានាហិ យថា មយា សាមំ ទិដ្ឋោ ឯវំ តវ ទិដ្ឋោ ភវិស្សតីតិ ។ ឯវំ ទេវាតិ ខោ សោ មហាមត្តោ រញ្ញោ មាគធស្ស សេនិយស្ស ពិម្ពិសារស្ស បដិស្សុណិត្វា

ចំណុះមួយពាន់កហាបណៈ ហើយឲ្យស្បៀងដល់បុរសជាទាសកម្មករ អស់ប្រាំមួយខែ បើថង់នៅតែក្នុងដៃរបស់សេដ្ឋីបុត្តនោះដរាបណា ស្បៀងនោះក៏មិនចេះអស់ទៅដរាបនោះ កូនប្រសាស្រីរបស់សេដ្ឋីនោះ មានឥទ្ធានុភាពខាងឯចូលទៅអង្គុយជិតកញ្ជើមួយមានចំណុះ ៤ ទោណ ហើយឲ្យកត្តដល់បុរសជាទាសកម្មករអស់ប្រាំមួយខែ បើកូនប្រសាស្រីសេដ្ឋីនោះ មិនទាន់ក្រោកឡើងដរាបណា កត្តនោះ ក៏មិនចេះអស់ទៅដរាបនោះ ខ្ញុំប្រុសរបស់សេដ្ឋីនោះ មានឥទ្ធានុភាពខាងឯការភ្ជួរស្រែដោយនង្គ័លតែមួយ មានអាចម៍បំណះប្រាំពីរបែកចេញទៅ ។ ទើបព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារទ្រង់ហៅនូវសព្វត្ថកមហាមាត្យ[១]ម្នាក់មកហើយ ទ្រង់មានព្រះឱង្ការថា នែនាយឮថាមេណ្ឌកគហបតីនៅក្នុងក្រុងភទ្ទិយៈ ក្នុងដែនរបស់យើង (នេះ) មានឥទ្ធានុភាពខាងឯកក់ជម្រះនូវសីសៈ រួចប្រើគេឲ្យបោសជង្រុកស្រូវ ហើយអង្គុយខាងក្រៅទ្វារ ជារស្រូវស្រាប់តែធ្លាក់ចុះមកអំពីអាកាស ពេញទាំងជង្រុក ។ បេ ។ ខ្ញុំប្រុសរបស់សេដ្ឋីនោះ មានឥទ្ធានុភាពខាងឯការភ្ជួរស្រែដោយនង្គ័លតែមួយ មានអាចម៍បំណះប្រាំពីរបែកចេញទៅ នែនាយអ្នកចូរទៅឲ្យដឹងការ (បើ) អ្នកឃើញហើយដូចជាយើងឃើញខ្លួនឯងដែរ ។ មហាមាត្យនោះទទួលព្រះរាជឱង្ការ នៃព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារ

១ អាមាត្យអ្នកសម្រេចរាជការទាំងអស់ ។

ចតុរង្គិនិយា សេនាយ យេន ភទ្ទិយំ តេន ចាយាសិ អនុបុព្វេន យេន ភទ្ទិយំ យេន មេណ្ឌកោ គហបតិ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា មេណ្ឌកំ គហបតឹ ឯតទវោច អហញ្ហិ គហបតិ រញ្ញោ អាណត្តោ អម្ហាកំ កិរ ភណេ វិជិតេ ភទ្ទិយេ នគរេ មេណ្ឌកោ គហបតិ បដិវសតិ តស្ស ឯវរូបោ ឥទ្ធានុភាវោ សីសំ នហាយិត្វា ធញ្ញាគារំ សម្មជ្ជាបេត្វា ពហិទ្វារេ និសីទតិ អន្តលិក្ខា ធញ្ញស្ស ធារា ឱបតិត្វា ធញ្ញាគារំ បូរេតិ ។ បេ ។ ទាសស្ស ឯវរូបោ ឥទ្ធានុភាវោ ឯកេន នង្គលេន កសន្តស្ស សត្ត សីតាយោ គច្ឆន្តិ គច្ឆ ភណេ ជានាហិ យថា មយា សាមំ ទិដ្ឋោ ឯវំ តវ ទិដ្ឋោ ភវិស្សតីតិ បស្សាម តេ គហបតិ ឥទ្ធានុភាវន្តិ ។ អថខោ មេណ្ឌកោ គហបតិ សីសំ នហាយិត្វា ធញ្ញាគារំ សម្មជ្ជាបេត្វា ពហិទ្វារេ និសីទិ ។ អន្តលិក្ខា ធញ្ញស្ស ធារា ឱបតិត្វា ធញ្ញាគារំ បូរេសិ ។ ទិដ្ឋោ តេ គហបតិ ឥទ្ធានុភាវោ ភរិយាយ តេ ឥទ្ធានុភាវំ បស្សាមាតិ[១] ។ អថខោ មេណ្ឌកោ គហបតិ

១ ឱ. បស្សិស្សាមាតិ ។

ដោយពាក្យដូច្នេះថា យ៉ាងហ្នឹងហើយព្រះសម្មតិទេព ហើយត្រាច់សំដៅទៅកាន់ក្រុងភទ្ទិយៈតាមលំដាប់ ជាមួយនឹងសេនាមានអង្គ ៤ ចូលទៅរកមេណ្ឌកគហបតី លុះចូលទៅដល់ហើយ ទើបនិយាយនឹងមេណ្ឌកគហបតីថា នែគហបតី យើងនេះឯង ព្រះរាជាទ្រង់ត្រាស់បង្គាប់មកថា ម្នាលនាយ ឮថាមេណ្ឌកគហបតីនៅក្នុងក្រុងភទ្ទិយៈក្នុងដែនរបស់យើង (នេះ) មានឥទ្ធានុភាពខាងឯកក់ជម្រះនូវសីសៈ រួចប្រើគេឲ្យបោសជង្រ្រុកស្រូវហើយទើបអង្គុយខាងក្រៅទ្វារ ធារស្រូវក៏ស្រាប់តែធ្លាក់ចុះមក អំពីអាកាសពេញទាំងជង្រ្រុង ។ បេ ។ ខ្ញុំប្រុសរបស់សេដ្ឋីនោះ មានឥទ្ធានុភាពខាងឯកិច្ចការភ្ជួរស្រែដោយនង្គ័លតែមួយ មានអាចម៍បំណះប្រាំពីរបែកចេញទៅ នែនាយ អ្នកចូរទៅឲ្យដឹងការ (បើ) អ្នកឃើញហើយ ដូចជាយើងឃើញខ្លួនឯងដែរ ម្នាលគហបតី ឥឡូវនេះ យើងចង់ឃើញឥទ្ធានុភាពរបស់អ្នក ។ គ្រានោះ មេណ្ឌកគហបតីកក់ជម្រះនូវសីសៈរួចប្រើគេឲ្យបោសជង្រ្រុកស្រូវហើយទើបអង្គុយខាងក្រៅទ្វារ ធារស្រូវក៏ស្រាប់តែធ្លាក់ចុះមក អំពីអាកាសពេញទាំងជង្រ្រុក ។ មហាមាត្យនិយាយថា ម្នាលគហបតី ឥទ្ធានុភាពរបស់អ្នក យើងក៏បានឃើញហើយ តែយើងចង់ឃើញឥទ្ធា-នុភាពភរិយារបស់អ្នកទៀត ។ ទើបមេណ្ឌកគហបតីបង្គាប់ទៅភរិយាថា

៣៤៧

ភរិយំ អាណាបេសិ តេនហិ ចតុរង្គិនឹ សេនំ ភត្តេន បរិវិសាតិ[១] ។ អថខោ មេណ្ឌកស្ស គហបតិស្ស ភរិយា ឯកំយេវ អាឡ្ហកថាលិកំ ឧបនិសីទិត្វា ឯកញ្ច សូបតិញ្ជរកំ ចតុរង្គិនឹ សេនំ ភត្តេន បរិវិសិ ។ ន តាវ តំ ខីយតិ យាវ សា ន វុដ្ឋាតិ ។ ទិដ្ឋោ តេ គហបតិ ភរិយាយ ឥទ្ធានុភាវោ បុត្តស្ស តេ ឥទ្ធានុភាវំ បស្សាមាតិ ។ អថខោ មេណ្ឌកោ គហបតិ បុត្តំ អាណាបេសិ តេនហិ ចតុរង្គិនិយា សេនាយ ឆម្មាសិកំ វេតនំ ទេហីតិ ។ អថខោ មេណ្ឌកស្ស គហបតិស្ស បុត្តោ ឯកំយេវ សហស្សត្ថវិកំ គហេត្វា ចតុរង្គិនិយា សេនាយ ឆម្មាសិកំ វេតនំ អទាសិ ។ ន តាវ តំ ខីយតិ យាវស្ស ហត្ថគតា ។ ទិដ្ឋោ តេ គហបតិ បុត្តស្ស ឥទ្ធានុភាវោ សុណិសាយ តេ ឥទ្ធានុភាវំ បស្សាមាតិ ។ អថខោ មេណ្ឌកោ គហបតិ សុណិសំ អាណាបេសិ តេនហិ ចតុរង្គិនិយា សេនាយ ឆម្មាសិកំ ភត្តំ ទេហីតិ ។ អថខោ មេណ្ឌកស្ស គហបតិស្ស សុណិសា ឯកំយេវ

១ ឱ. បរិវិសាហីតិ ។

នៃនាង បើដូច្នោះ ចូរនាងអង្គាសនូវសេនាមានអង្គ ៤ ដោយភត្តចុះ ។ លំដាប់នោះ ភរិយារបស់មេណ្ឌកគហបតី ចូលទៅអង្គុយជិតថាស មានចំណុះមួយអាឡ្ហក: និងថាសមួយសម្រាប់ដាក់សម្ល និងម្ហូបគ្រៀម ហើយអង្គាសនូវសេនាមានអង្គ ៤ ដោយភត្ត ។ សេដ្ឋីភរិយានោះមិនទាន់ក្រោកឡើងដរាបណា ភត្តនោះ ក៏មិនចេះអស់ទៅដរាបនោះ ។ មហាមាត្យនិយាយថា ម្នាលគហបតី ឥទ្ធានុភាពភរិយារបស់អ្នក យើងបានឃើញហើយ តែយើងចង់ឃើញឥទ្ធានុភាព កូនប្រុសរបស់អ្នកទៀត ។ ទើបមេណ្ឌកគហបតីបង្គាប់ទៅកូនប្រុសថា នៃកូន បើដូច្នោះ អ្នកចូរឲ្យស្បៀងដល់សេនាមានអង្គ ៤ អស់ប្រាំមួយខែចុះ ។ លំដាប់នោះ កូនរបស់មេណ្ឌកគហបតី កាន់យកថង់ មានចំណុះមួយពាន់កហាបណ: ហើយឲ្យស្បៀងដល់សេនាមានអង្គ ៤ អស់ប្រាំមួយខែ ។ ថង់នៅក្នុងដៃរបស់សេដ្ឋីបុត្តនោះដរាបណា ស្បៀងនោះ ក៏មិនចេះអស់ទៅដរាបនោះ ។ មហាមាត្យនិយាយថា ម្នាលគហបតី ឥទ្ធានុភាពកូនប្រុសរបស់អ្នកយើងបានឃើញហើយ តែយើងចង់ឃើញឥទ្ធានុភាព កូនប្រសាស្រីរបស់អ្នកទៀត ។ ទើបមេណ្ឌកគហបតីបង្គាប់ទៅកូនប្រសាស្រីថា នៃនាង បើដូច្នោះ នាងចូរឲ្យនូវភត្តដល់សេនាមានអង្គ ៤ អស់ប្រាំមួយខែចុះ ។ លំដាប់នោះ កូនប្រសាស្រីរបស់មេណ្ឌកគហបតី ចូលទៅអង្គុយជិតកញ្ជើមួយមាន

ចតុទ្ទោណិកំ បិដកំ ឧបនិសីទិត្វា ចតុរង្គិនិយា សេ-
នាយ ធម្មាសិកំ កត្តុំ អទាសិ ។ ន តាវ តំ ខីយតិ
យាវ សា ន វុដ្ឋាតិ ។ និជ្ជោ តេ គហបតិ សុណិសា-
យ ឥទ្ធានុភាវោ ទាសស្ស តេ ឥទ្ធានុភាវំ បស្សាមាតិ ។
មយ្ហំ ខោ សាមិ ទាសស្ស ឥទ្ធានុភាវោ ខេត្តេ បស្សិ-
តព្វោតិ ។ អលំ គហបតិ និជ្ជោ តេ ទាសស្សបិ ឥទ្ធានុ-
ភាវោតិ ។ អថខោ សោ មហាមត្តោ ចតុរង្គិនិយា សេ-
នាយ បុនទេវ រាជគហំ បច្ចាគច្ឆិ យេន រាជា មាគធោ
សេនិយោ ពិម្ពិសារោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា រញ្ញោ
មាគធស្ស សេនិយស្ស ពិម្ពិសារស្ស ឯតមត្ថំ អារោ-
ចេសិ ។

[១៣២] អថខោ ភគវា វេសាលិយំ យថាភិរន្តំ
វិហរិត្វា យេន ភទ្ទិយំ តេន ចារិកំ បក្កាមិ មហតា
ភិក្ខុសង្ឃេន សទ្ធឹ អឌ្ឍតេលសេហិ ភិក្ខុសតេហិ ។
អថខោ ភគវា អនុបុព្វេន ចារិកំ ចរមានោ យេន ភទ្ទិយំ
តទវសរិ ។ តត្រ សុទំ ភគវា ភទ្ទិយេ វិហរតិ ជាតិ-

ចំណុះ ៤ ទោណ ហើយឲ្យនូវភត្តដល់សេនាមានអង្គ ៤ អស់ប្រាំមួយខែ ។ កូនប្រសាស្រីរបស់សេដ្ឋីនោះ មិនទាន់ក្រោកឡើងដរាបណា ភត្តនោះក៏មិនចេះអស់ទៅដរាបនោះ ។ មហាមាត្យនិយាយថា ម្នាលគហបតី ឥទ្ធានុភាពកូនប្រសាស្រីរបស់អ្នក យើងបានឃើញហើយ យើងចង់ឃើញឥទ្ធានុភាពខ្ញុំប្រុសរបស់អ្នកទៀត ។ មេណ្ឌកគហបតីនិយាយតបថា បពិត្រអ្នកជាម្ចាស់ ឯឥទ្ធានុភាពខ្ញុំប្រុសរបស់ខ្ញុំ អ្នកត្រូវឃើញក្នុងស្រែ (ឯណោះ) ។ មហាមាត្យក៏និយាយថា ម្នាលគហបតី ណ្ហើយចុះ ឯឥទ្ធានុភាពខ្ញុំប្រុសរបស់អ្នក (ទុកដូចជា) យើងបានឃើញហើយដែរ ។ លំដាប់នោះ មហាមាត្យនោះត្រឡប់មកកាន់ក្រុងរាជគ្រឹះវិញ ព្រមដោយសេនាមានអង្គ ៤ ចូលទៅគាល់ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារ លុះចូលទៅដល់ហើយ ទើបក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះ ដល់ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារ (ដោយសព្វគ្រប់) ។

[១៣២] គ្រានោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់ក្នុងក្រុងវេសាលីគួរតាមព្រះអធ្យាស្រ័យហើយ ទ្រង់ចៀសចេញទៅកាន់ចារិក ក្នុងក្រុងភទ្ទិយៈ ជាមួយនឹងភិក្ខុសង្ឃជាច្រើន គឺភិក្ខុមួយពាន់ពីររយហាសិបរូប ។ ក្នុងកាលនោះ កាលព្រះមានព្រះភាគត្រាច់ទៅកាន់ចារិកដោយលំដាប់ ក៏យាងតម្រង់ទៅកាន់ក្រុងភទ្ទិយៈនោះ ។ បានឮថា ព្រះមានព្រះភាគគង់

យាវទេ ។ អស្សោសិ ខោ មេណ្ឌកោ គហបតិ សម-

ណោ ខលុ ភោ គោតមោ សក្យបុត្តោ សក្យកុលា

បព្វជិតោ ភទ្ទិយំ អនុប្បត្តោ ភទ្ទិយេ វិហរតិ ជាតិ-

យាវនេ តំ ខោ បន ភវន្តំ គោតមំ ឯវំកល្យាណោ

កិត្តិសទ្ទោ អព្ភុគ្គតោ ឥតិបិ សោ ភគវា អរហំ សម្មា-

សម្ពុទ្ធោ វិជ្ជាចរណសម្បន្នោ សុគតោ លោកវិទូ អ-

នុត្តរោ បុរិសទម្មសារថិ សត្ថា ទេវមនុស្សានំ ពុទ្ធោ

ក្នុងព្រៃម្ទិះ ទៀបក្រុងភទ្ទិយៈនោះ ។ មេណ្ឌកគហបតីបានឮច្បាស់ (នូវដំណឹងនោះហើយ ទើបប្រកាសសេចក្តីថា) ម្នាលគ្នាយើង បានឮថា ព្រះសមណគោតមជាសក្យបុត្រ ចេញចាកសក្យត្រកូល ទៅទ្រង់ព្រះផ្នួស ឥឡូវស្តេចមកដល់ក្រុងភទ្ទិយៈដោយលំដាប់ ហើយគង់ក្នុងព្រៃម្ទិះ ទៀបក្រុងភទ្ទិយៈ ក៏កិត្តិសព្ទដ៏ពីរោះរបស់ព្រះគោតមដ៏ចម្រើននោះ ឮខ្ចរខ្ចាយសុស-សាយយ៉ាងនេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគនោះ ព្រះអង្គទ្រង់ព្រះនាមថា អរហំ ព្រោះព្រះអង្គឆ្ងាយចាកសេចក្តីសៅហ្មងគ្រប់យ៉ាង ថា សម្មាសម្ពុទ្ធោ ព្រោះព្រះអង្គត្រាស់ដឹងនូវញេយ្យធម៌ទាំងពួងដោយប្រពៃ ចំពោះព្រះអង្គ ថា វិជ្ជាចរណសម្បន្នោ ព្រោះព្រះអង្គបរិបូណ៌ដោយវិជ្ជានិងចរណៈ គឺសេចក្តីចេះដឹងនិងក្រឹត្យដែលបុគ្គលគប្បីប្រព្រឹត្ត ថា សុគតោ ព្រោះព្រះអង្គមានដំណើរល្អទៅកាន់ព្រះនិព្វាន ថា លោកវិទូ ព្រោះព្រះអង្គជ្រាបច្បាស់នូវត្រៃលោក ថា អនុត្តរោ ព្រោះព្រះអង្គប្រសើរដោយសីលាទិគុណ រកបុគ្គលណាមួយស្មើគ្មាន ថា បុរិសទម្មសារថិ ព្រោះព្រះអង្គជាអ្នកទូន្មាននូវបុរសដែលគួរទូន្មានបាន ថា សត្ថា ទេវមនុស្សានំ ព្រោះព្រះអង្គជាគ្រូនៃទេវតានិងមនុស្សទាំងឡាយ ថា ពុទ្ធោ ព្រោះព្រះអង្គបានត្រាស់ដឹងនូវ

ភគវា សោ ឥមំ លោកំ សទេវកំ សមារកំ សព្រហ្មកំ សស្សមណព្រាហ្មណឹ បជំ សទេវមនុស្សំ សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា បវេទេតិ សោ ធម្មំ ទេសេតិ អាទិកល្យាណំ មជ្ឈេកល្យាណំ បរិយោសានកល្យាណំ សាត្ថំ សព្យញ្ជនំ[១] កេវលបរិបុណ្ណំ បរិសុទ្ធំ ព្រហ្មចរិយំ បកាសេតិ សាធុ ខោ បន តថារូបានំ អរហតំ ទស្សនំ ហោតីតិ ។ អថខោ មេណ្ឌកោ គហបតិ ភទ្រានិ ភទ្រានិ យានានិ យោជាបេត្វា ភទ្រំ ភទ្រំ យានំ អភិរូហិត្វា ភទ្រេហិ ភទ្រេហិ យានេហិ ភទ្ទិយា និយ្យាសិ ភគវន្តំ ទស្សនាយ ។ អទ្ទសំសុ ខោ សម្ពហុលា តិត្ថិយា មេណ្ឌកំ គហបតឹ ទូរតោ វ អាគច្ឆន្តំ ទិស្វាន មេណ្ឌកំ គហបតឹ ឯតទវោចុំ កហំ ត្វំ គហបតិ គច្ឆសីតិ ។ គច្ឆាមហំ ភន្តេ សមណំ គោតមំ ទស្សនាយាតិ ។ កឹ បន ត្វំ គហបតិ កិរិយវាទោ សមានោ អកិរិយវាទំ សមណំ គោតមំ ទស្សនាយ ឧបសង្កមិស្សសិ សមណោ ហិ គហបតិ គោតមោ អកិរិយវាទោ អកិរិយាយ ធម្មំ ទេសេតិ តេន

១ ឱ. សត្ថំ សព្យញ្ជនំ ។

អរិសច្ចធម៌ ថា ភគវា ព្រោះព្រះអង្គលែងវិលត្រឡប់មកកាន់ភពថ្មីទៀត ព្រះអង្គបានត្រាស់ដឹង បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវព្រះនិព្វាន ចំពោះព្រះអង្គ ហើយញុំាងលោកនេះ ព្រមទាំងទេវលោក មារលោក ព្រហ្មលោក ញុំាង ពពួកសត្វ ព្រមទាំងសមណៈនិងព្រាហ្មណ៍ទាំងមនុស្សជាសម្មតិទេព និង មនុស្សដ៏សេសឲ្យបានត្រាស់ដឹងផង ព្រះអង្គទ្រង់សំដែងធម៌ពីរោះបទដើម ពីរោះបទកណ្ដាល និងពីរោះបទចុង ព្រះអង្គប្រកាសនូវព្រហ្មចរិយធម៌ ព្រមទាំងអត្ថនិងព្យញ្ជនៈ ដ៏ពេញបរិបូណ៌បរិសុទ្ធអស់ដើង ក៏ដំណើរដែល បានឃើញបានជួបនឹងព្រះអរហន្តទាំងឡាយ មានសភាពយ៉ាងនោះ ជាការ ប្រពៃពេក ។ លំដាប់នោះ មេណ្ឌកគហបតីឲ្យមនុស្សទឹមយានដ៏ល្អ ៗ ឡើង ជិះយានដ៏ល្អ ៗ មានយានដ៏ល្អ ៗ បរចេញទៅពីក្រុងភទ្ទិយៈ ដើម្បីគាល់ព្រះ មានព្រះភាគ ។ ពួកតិរ្ថិយជាច្រើនរូបបានឃើញមេណ្ឌកគហបតីកំពុងមកពី ចម្ងាយ លុះឃើញហើយ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងមេណ្ឌកគហបតីថា នៃ គហបតី អ្នកទៅណា ។ មេណ្ឌកគហបតីនិយាយថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើនខ្ញុំ ទៅគាល់ព្រះសមណគោតម ។ ពួកតិរ្ថិយនិយាយថា នៃគហបតី អ្នកឯងជា កិរិយវាទ (អ្នកពោលពាក្យថា ត្រូវធ្វើកិច្ចការ) នឹងចូលទៅគាល់ព្រះសមណគោ-តម ជាអកិរិយវាទ (អ្នកពោលពាក្យឃាត់កិច្ចការថា មិនត្រូវធ្វើ) ដូចម្ដេចបាន គហបតិ ព្រោះសមណគោតមជាអកិរិយវាទ សំដែងធម៌តាមបែបអកិរិយវាទ

៣៤១

ច សាវកោ វិនេតីតិ ។ អថខោ មេណ្ឌកស្ស គហបតិស្ស ឯតទហោសិ និស្សំសយំ ខោ សោ ភគវា អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ ភវិស្សតិ យថយិមេ តិត្ថិយា ឧស្សូយន្តីតិ[១] យាវតិកា យានស្ស ភូមិ យានេន គន្ត្វា យានា បច្ចោរោហិត្វា បត្តិកោ វ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នស្ស ខោ មេណ្ឌកស្ស គហបតិស្ស ភគវា អនុបុព្វីកថំ កថេសិ សេយ្យថីទំ ទានកថំ សីលកថំ សគ្គកថំ កាមានំ អាទីនវំ ឱការំ សង្កិលេសំ នេក្ខម្មេ អានិសំសំ បកាសេសិ ។ យទា ភគវា អញ្ញាសិ មេណ្ឌកំ គហបតឹ កល្លចិត្តំ មុទុចិត្តំ វិនីវរណចិត្តំ ឧទគ្គចិត្តំ បសន្នចិត្តំ អថ យា ពុទ្ធានំ សាមុក្កំសិកា ធម្មទេសនា តំ បកាសេតិ ទុក្ខំ សមុទយំ និរោធំ មគ្គំ ។ សេយ្យថាបិ នាម សុទ្ធំ វត្ថំ អបគត-

---

១ ឱ. ឧសុយ្យន្តីតិ ។

ម្យ៉ាងទៀត សមណគោតមនោះ ទូន្មានពួកសាវកតាមបែបអកិរិយវាទនោះដែរ ។ លំដាប់នោះឯង មេណ្ឌកគហបតីមានសេចក្ដីត្រិះរិះដូច្នេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគនោះ ច្បាស់ជាអរហំសម្មាសម្ពុទ្ធឥតសង្ស័យឡើយ ពួកតិរ្ថិយទាំងនេះឈ្មោះថាជាប្រាកដ ភូមិប្រទេសនៃយានមានត្រឹមណា ក៏ទៅដោយយានត្រឹមនោះ ហើយចុះចាកយានដើរទៅដោយជើងទទេ ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគរួចអង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សំដែងអនុបុព្វីកថាដល់មេណ្ឌកគហបតីដែលអង្គុយនៅក្នុងទីសមគួរ អនុបុព្វីកថានោះ ដូចម្ដេចខ្លះ (ឯអនុបុព្វីកថានោះ) គឺព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ប្រកាស ទានកថា (សំដែងអំពីការធ្វើទាន) សីលកថា (សំដែងអំពីការរក្សាសីល) សគ្គកថា សំដែងអំពីស្ថានសួគ៌) ទោសរបស់កាមទាំងឡាយដ៏ថោកទាប ដ៏សៅហ្មង និងអានិសង្សក្នុងការចេញចាកកាម ។ កាលណាបើព្រះដ៏មានព្រះភាគបានជ្រាបថា មេណ្ឌកគហបតី មានចិត្តស្រួល មានចិត្តទន់ មានចិត្តប្រាសចាកនីវរណៈ មានចិត្តរីករាយឡើង មានចិត្តជ្រះថ្លាហើយ ទើបព្រះអង្គទ្រង់ប្រកាសធម្មទេសនា ដែលព្រះពុទ្ធទាំងឡាយ ទ្រង់លើកឡើងសំដែងដោយព្រះអង្គឯង គឺទុក្ខ សមុទយ និរោធ មគ្គ ក្នុងកាលនោះ ។ ធម្មតាសំពត់ស្អាត

កាឡកំ សម្មទេវ រជនំ បដិគ្គណ្ហេយ្យ ឯវមេវ មេណ្ឌ-
កស្ស គហបតិស្ស តស្មឹយេវាសនេ វិរជំ វីតមលំ
ធម្មចក្ខុំ ឧទបាទិ យង្កិញ្ចិ សមុទយធម្មំ សព្វន្តំ និរោ-
ធធម្មន្តិ ។ អថខោ មេណ្ឌកោ គហបតិ ទិដ្ឋធម្មោ
បត្តធម្មោ វិទិតធម្មោ បរិយោគាឡ្ហធម្មោ តិណ្ណវិចិកិច្ឆោ
វិគតកថំកថោ វេសារជ្ជប្បត្តោ អបរប្បច្ចយោ សត្ថុ សា-
សនេ ភគវន្តំ ឯតទវោច អភិក្កន្តំ ភន្តេ អភិក្កន្តំ ភន្តេ
សេយ្យថាបិ ភន្តេ និក្កុជ្ជិតំ វា ឧក្កុជ្ជេយ្យ បដិច្ឆន្នំ វា
វិវរេយ្យ មូឡ្ហស្ស វា មគ្គំ អាចិក្ខេយ្យ អន្ធការេ វា
តេលប្បជ្ជោតំ ធារេយ្យ ចក្ខុមន្តោ រូបានិ ទក្ខន្តីតិ
ឯវមេវ ភគវតា អនេកបរិយាយេន ធម្មោ បកាសិតោ
ឯសាហំ ភន្តេ ភគវន្តំ សរណំ គច្ឆាមិ ធម្មញ្ច ភិក្ខុ-

ប្រាសចាកមន្ទិលខ្មៅ គួរទទួលទឹកជ្រលក់ដោយស្រួលបាន យ៉ាងណាមិញ មេណ្ឌកគហបតីកើតធម្មចក្ខុគឺ សោតាបត្តិមគ្គ ប្រាសចាសធូលី ប្រាសចាក មន្ទិលលើអាសនៈនោះឯង (ហើយពិចារណាឃើញ) ដូច្នេះថា របស់ណា មួយ ដែលមានសេចក្តីកើតឡើងជាធម្មតា របស់អស់នោះក៏មានសេចក្តី រលត់ទៅជាធម្មតា ក៏មានឧបមេយ្យដូច្នោះដែរ ។ វេលាដែលមេណ្ឌកគហ-បតីបានឃើញធម៌ សម្រេចធម៌ ដឹងធម៌ជាក់ច្បាស់ យាង៍ចុះមុតមាំក្នុងធម៌ ហើយ ឆ្លងផុតចាកសេចក្តីស្នាក់ស្ទើរ ប្រាសចាកសេចក្តីសង្ស័យ ដល់នូវ សេចក្តីក្លៀវក្លា មិនជឿអ្នកដទៃ ក្នុងសាសនានៃព្រះសាស្តា បានក្រាប បង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះបន្ទូល របស់ព្រះអង្គពីរោះណាស់ហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះបន្ទូល របស់ព្រះអង្គពីរោះណាស់ហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ដូចជាបុគ្គលផ្ងារ របស់ដែលផ្កាប់ ឬបើកបង្ហាញរបស់ដែលកំបាំង ឬប្រាប់ផ្លូវដល់អ្នកវង្វេង ឬទ្រោលបទីបប្រេងបំភ្លឺក្នុងទីងងឹតដោយគិតថា ពួកមនុស្សមានភ្នែក (ភ្លឺ) នឹងបានឃើញរូបទាំងឡាយ មានឧបមាយ៉ាងណាមិញ ធម៌ដែលព្រះដ៏មាន ព្រះភាគ ប្រកាសហើយដោយបរិយាយជាច្រើន ក៏មានឧបមេយ្យដូច្នោះ ឯង បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គនេះ សូមដល់នូវព្រះដ៏មានព្រះ ភាគផង ព្រះធម៌ផង ភិក្ខុសង្ឃផង ថាជាទីរលឹក សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគ

៣៤៣

ភេសជ្ជក្ខន្ធកេ មេណ្ឌកគហបតិវត្ថុម្ហិ ឧបាសកត្តទេសនា

សង្ឃញ្ច ឧបាសកំ មំ ភគវា ធារេតុ អជ្ជតគ្គេ បាណុបេតំ សរណំ គតំ[១] អធិវាសេតុ ច មេ ភន្តេ ភគវា ស្វាតនាយ ភត្តំ សទ្ធឹ ភិក្ខុសង្ឃេនាតិ ។ អធិវាសេសិ ភគវា តុណ្ហីភាវេន ។ អថខោ មេណ្ឌកោ គហបតិ ភគវតោ អធិវាសនំ វិទិត្វា ឧដ្ឋាយាសនា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា បក្កាមិ ។ អថខោ មេណ្ឌកោ គហបតិ តស្សា រត្តិយា អច្ចយេន បណីតំ ខាទនីយំ ភោជនីយំ បដិយាទាបេត្វា ភគវតោ កាលំ អារោចាបេសិ កាលោ ភន្តេ និដ្ឋិតំ ភត្តន្តិ ។ អថខោ ភគវា បុព្វណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ យេន មេណ្ឌកស្ស គហបតិស្ស និវេសនំ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ និសីទិ សទ្ធឹ ភិក្ខុសង្ឃេន ។ អថខោ មេណ្ឌកស្ស គហបតិស្ស ភរិយា ច បុត្តោ ច សុណិសា ច ទាសោ ច យេន ភគវា តេនុបសង្កមឹសុ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទឹសុ ។ តេសំ ភគវា អនុបុព្វីកថំ កថេសិ សេយ្យថីទំ

១ ឱ. គតន្តិ ។

ចាំទុកនូវខ្ញុំព្រះអង្គថា ជាឧបាសក ដល់ព្រះរតនត្រ័យ ជាទីរលឹកស្មើដោយជីវិតក្នុងកាលមានថ្ងៃនេះជាដើម បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ទទួលភត្តរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គដើម្បីឆាន់ ក្នុងថ្ងៃស្អែកជាមួយនឹងព្រះភិក្ខុសង្ឃ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ទទួលដោយតុណ្ហីភាព (ការស្ងៀម) ។ លំដាប់នោះឯង មេណ្ឌកគហបតីដឹងច្បាស់ថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ទទួលនិមន្តហើយ ក៏ក្រោកចាកអាសនៈ ថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគធ្វើប្រទក្សិណហើយចៀសចេញទៅ ។ លំដាប់នោះ លុះកន្លងរាត្រីនោះទៅ មេណ្ឌកគហបតី ក៏ឲ្យមនុស្សចាត់ចែងខាទីយភោជនីយាហារដ៏ផ្ចិតផ្ចង់ហើយឲ្យអ្នកបម្រើ ទៅក្រាបបង្គំទូលកាលគួរ ដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កាល (នេះ) ជាកាលគួរហើយ ភត្តសម្រេចហើយ ។ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ស្បង់ហើយ ទ្រង់បាត្រនិងចីវរក្នុងបុព្វណ្ហសម័យ យាងចូលទៅកាន់លំនៅរបស់មេណ្ឌកគហបតី លុះយាងចូលទៅដល់ហើយ ក៏គង់លើអាសនៈដែលគេក្រាលទុកហើយ ជាមួយនឹងភិក្ខុសង្ឃ ។ វេលានោះ ប្រពន្ធ កូនប្រុស កូនប្រសាស្រី និងខ្ញុំប្រុសរបស់មេណ្ឌកគហបតី ក៏នាំគ្នាចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ រួចអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សំដែងអនុបុព្វីកថា ដល់ជនទាំងនោះ អនុបុព្វីកថានោះដូចម្តេច

ទានកថំ សីលកថំ សគ្គកថំ កាមានំ អាទីនវំ ឱការំ សង្កិលេសំ នេក្ខម្មេ អានិសំសំ បកាសេសិ ។ យទា ភគវា អញ្ញាសិ តេ កល្លចិត្តេ មុទុចិត្តេ វិនីវរណចិត្តេ ឧទគ្គចិត្តេ បសន្នចិត្តេ អថ យា ពុទ្ធានំ សាមុក្កំសិកា ធម្មទេសនា តំ បកាសេសិ ទុក្ខំ សមុទយំ និរោធំ មគ្គំ ។ សេយ្យថាបិ នាម សុទ្ធំ វត្ថំ អបគតកាឡកំ សម្មទេវ រជនំ បដិគ្គណ្ហេយ្យ ឯវមេវ តេសំ តស្មឹ-យេវាសនេ វិរជំ វីតមលំ ធម្មចក្ខុំ ឧទបាទិ យង្កិញ្ចិ សមុទយធម្មំ សព្វន្តំ និរោធធម្មន្តិ ។ តេ ទិដ្ឋធម្មា បត្ត-ធម្មា វិទិតធម្មា បរិយោគាឡ្ហធម្មា តិណ្ណវិចិកិច្ឆា វិគត-កថំកថា វេសារជ្ជប្បត្តា អបរប្បច្ចយា សត្ថុ សាសនេ ភគវន្តំ ឯតទវោចុំ អភិក្កន្តំ ភន្តេ អភិក្កន្តំ ភន្តេ

ឯអនុបុព្វីកថានោះ គឺព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ប្រកាសទានកថា សីលកថា សគ្គកថា ទោសរបស់កាមទាំងឡាយដ៏ថោកទាបដ៏សៅហ្មង និងអានិសង្ស ក្នុងការចេញចាកកាម ។ កាលណាបើព្រះដ៏មានព្រះភាគបានទ្រង់ជ្រាប ថា ជនទាំងអស់នោះ មានចិត្តស្រួល មានចិត្តទន់ មានចិត្តប្រាសចាកនីវ-រណៈ មានចិត្តរីករាយឡើង និងមានចិត្តជ្រះថ្លាហើយ ក៏ទ្រង់ប្រកាសធម្ម-ទេសនា ដែលព្រះពុទ្ធទាំងឡាយទ្រង់លើកឡើងសំដែង ដោយព្រះអង្គឯង គឺទុក្ខ ហេតុឲ្យកើតទុក្ខ សេចក្តីរំលត់ទុក្ខ និងបដិបទាជាផ្លូវទៅកាន់ទីរំលត់ទុក្ខ ក្នុងកាលនោះ ។ សំពត់សស្អាតប្រាសចាកមន្ទិលខ្មៅ គួរទទួលទឹកជ្រលក់ដោយស្រួលបាន យ៉ាងណាមិញ ពួកជនទាំងនោះ កើតធម្មចក្ខុ គឺសោតាបត្តិមគ្គប្រាសចាកធូលី ប្រាសចាកមន្ទិលលើអាសនៈនោះឯង (ហើយពិចារណាឃើញ) ដូច្នេះថា របស់ណាមួយដែលមានកិរិយាកើតឡើងជាធម្មតា របស់អស់នោះក៏មានសេចក្តីរលត់ទៅជាធម្មតា ក៏មានឧបមេយ្យដូច្នោះឯង ជនទាំងនោះ បានឃើញធម៌ បានលុះធម៌ បានដឹងធម៌ច្បាស់ ឈមចុះមុតមាំក្នុងធម៌ហើយ ឆ្លងផុតចាកសេចក្តីស្នាក់ស្ទើរ ប្រាសចាកសេចក្តីសង្ស័យ ដល់នូវសេចក្តីក្លៀវក្លា មិនជឿបុគ្គលដទៃក្នុងសាសនាព្រះសាស្តា ហើយក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះអង្គពីរោះណាស់ហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន

សេយ្យថាបិ ភន្តេ និក្កុជ្ជិតំ វា ឧក្កុជ្ជេយ្យ បដិច្ឆន្នំ វា វិវរេយ្យ មូឡ្ហស្ស វា មគ្គំ អាចិក្ខេយ្យ អន្ធការេ វា តេលប្បជ្ជោតំ ធារេយ្យ ចក្ខុមន្តោ រូបានិ ទក្ខន្តីតិ ឯវមេវ ភគវតា អនេកបរិយាយេន ធម្មោ បកាសិតោ ឯតេ មយំ ភន្តេ ភគវន្តំ សរណំ គច្ឆាម ធម្មញ្ច ភិក្ខុសង្ឃញ្ច ឧបាសកេ នោ ភគវា ធារេតុ អជ្ជតគ្គេ បាណុបេតេ សរណំ គតេតិ ។ អថខោ មេណ្ឌកោ គហបតិ ពុទ្ធប្បមុខំ ភិក្ខុសង្ឃំ បណីតេន ខាទនីយេន ភោជនីយេន សហត្ថា សន្តប្បេត្វា សម្បវារេត្វា ភគវន្តំ ភុត្តាវឹ ឱនីតបត្តបាណឹ ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ មេណ្ឌកោ គហបតិ ភគវន្តំ ឯតទវោច យាវ ភន្តេ ភគវា ភទ្ទិយេ វិហរតិ អហំ ពុទ្ធប្បមុខស្ស ភិក្ខុសង្ឃស្ស ធុវភត្តេនាតិ[១] ។

---

១ ឱ. យាវ ភន្តេ ភគវា ភទ្ទិយេ វិហរតិ តាវ អហំ ។ ល ។ ធុវភត្តេនាតិ ។

ព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះអង្គពីរោះណាស់ហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ដូចជាបុគ្គលផ្ងាររបស់ដែលផ្កាប់ ឬបើកបង្ហាញរបស់ដែលកំបាំង ឬប្រាប់ផ្លូវដល់មនុស្សដែលវង្វេងផ្លូវ ឬទ្រោលប្រទីបប្រេងបំភ្លឺ ក្នុងទីងងឹតដោយគិតថា ពួកមនុស្សមានចក្ខុ នឹងឃើញរូបទាំងឡាយបាន មានឧបមាយ៉ាងណាមិញ ធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ប្រកាសហើយ ដោយបរិយាយដ៏ច្រើន ក៏មានឧបមេយ្យដូច្នោះឯង បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន យើងខ្ញុំទាំងឡាយនេះ សូមដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគផង ព្រះធម៌ផង ព្រះភិក្ខុសង្ឃផង ថាជាទីរលឹក សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគ ចាំទុកនូវយើងខ្ញុំទាំងឡាយថា ជាឧបាសកដល់នូវព្រះរតនត្រ័យ ថាជាទីរលឹកស្មើដោយជីវិត ក្នុងកាលមានថ្ងៃនេះជាដើម ។ វេលានោះ មេណ្ឌកគហបតីបានអង្គាសខាទនីយភោជនីយាហារ (បង្អែមចំអាប) ដ៏ឆ្ងាញ់ពិសាដោយដៃខ្លួនឯង ចំពោះព្រះភិក្ខុសង្ឃ មានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន ឲ្យឆ្អែតស្កប់ស្កល់ ត្រាតែដល់លោកប្រកែកលែងទទួលទៀត លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់សោយស្រេចលែងលូកព្រះហស្ត ទៅក្នុងបាត្រហើយ ក៏អង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះមេណ្ឌកគហបតីអង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះមានព្រះភាគ គង់ក្នុងក្រុងភទ្ទិយៈដរាបណា ខ្ញុំព្រះអង្គនឹងផ្គត់ផ្គង់ព្រះភិក្ខុសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធានដោយភត្តដែលត្រូវថ្វាយ ជានិច្ចដរាបនោះ ។

អថខោ ភគវា មេណ្ឌកំ គហបតឹ ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេត្វា សមាទបេត្វា សមុត្តេជេត្វា សម្បហំសេត្វា ឧដ្ឋាយាសនា បក្កាមិ ។

[១៣៣] អថខោ ភគវា ភទ្ទិយេ យថាភិរន្តំ វិហរិត្វា មេណ្ឌកំ គហបតឹ អនាបុច្ឆា យេន អង្គុត្តរាបោ[១] តេន ចារិកំ បក្កាមិ មហតា ភិក្ខុសង្ឃេន សទ្ធឹ អឌ្ឍតេលសេហិ ភិក្ខុសតេហិ ។ អស្សោសិ ខោ មេណ្ឌកោ គហបតិ ភគវា កិរ យេន អង្គុត្តរាបោ តេន ចារិកំ បក្កន្តោ មហតា ភិក្ខុសង្ឃេន សទ្ធឹ អឌ្ឍតេលសេហិ ភិក្ខុសតេហីតិ ។ អថខោ មេណ្ឌកោ គហបតិ ទាសេ ច កម្មករេ ច អាណាបេសិ តេនហិ ភណេ ពហុំ លោណំបិ តេលំបិ តណ្ឌុលំបិ ខាទនីយំបិ សកដេសុ អារោបេត្វា អាគច្ឆថ អឌ្ឍតេលសានិ ច គោបាលកសតានិ អឌ្ឍតេលសានិ ធេនុសតានិ អាទាយ អាគច្ឆន្តុ យត្ថ ភគវន្តំ បស្សិស្សាម តត្ថ ធារុណ្ហេន[២] ខីរេន ភោជេស្សាមាតិ ។ អថខោ មេណ្ឌកោ គហបតិ ភគវន្តំ

---

១ អង្គុត្តរាបថោតិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។ ២ ឱ. តរុណេន ។

ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់ឲ្យមេណ្ឌកគហបតីយល់តាម ឲ្យប្រតិបត្តិតាម ឲ្យអាចហាន ឲ្យរីករាយដោយធម្មីកថា ហើយទ្រង់ក្រោកចាកអាសនៈចៀសចេញទៅ ។

[១៣៣] គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគ គង់នៅក្រុងភទ្ទិយៈគួរតាមពុទ្ធអធ្យាស្រ័យ ហើយទ្រង់មិនលាមេណ្ឌកគហបតី ក៏យាងទៅកាន់ចារិកក្នុងអង្គុត្តរាបជនបទជាមួយនឹងភិក្ខុសង្ឃជាច្រើន ចំនួនមួយពាន់ពីររយហាសិបរូប ។ មេណ្ឌកគហបតីបានឮថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគយាងចេញទៅកាន់ចារិកក្នុងអង្គុត្តរាបជនបទជាមួយនឹងភិក្ខុសង្ឃជាច្រើន ចំនួនមួយពាន់ពីររយហាសិបរូប ។ ទើបមេណ្ឌកគហបតីបង្គាប់ពួកខ្ញុំប្រុសនិងពួកអ្នកធ្វើការងារថា ម្នាលអ្នកទាំងឡាយ បើដូច្នោះ ចូរអ្នកទាំងឡាយផ្ទុកអំបិលខ្លះ ប្រេងខ្លះ អង្ករខ្លះ ខាទនីយៈខ្លះ ឲ្យច្រើនក្នុងរទេះទាំងឡាយមក ម្យ៉ាងទៀត នាយគោបាលមួយពាន់ពីររយហាសិបនាក់ ចូរនាំមេគោមួយពាន់ពីររយហាសិបមក (បើ) យើងជួបនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគក្នុងទីណា យើងនឹងនិមន្តព្រះដ៏មានព្រះភាគ ឲ្យឆាន់ទឹកដោះស្រស់រូតថ្មី ៗ ក្នុងទីនោះ ។ មេណ្ឌកគហបតីក៏បានផ្គត់ផ្គង់ព្រះដ៏មានព្រះភាគក្នុង

អន្តរាមគ្គេ កន្តារេ សម្ភាវេសិ ។ អថខោ មេណ្ឌកោ គហបតិ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ ។ ឯកមន្តំ ឋិតោ ខោ មេណ្ឌកោ គហបតិ ភគវន្តំ ឯតទវោច អធិវាសេតុ មេ ភន្តេ ភគវា ស្វាតនាយ ភត្តំ សទ្ធឹ ភិក្ខុសង្ឃេនាតិ ។ អធិវាសេសិ ភគវា តុណ្ហីភាវេន ។ អថខោ មេណ្ឌកោ គហបតិ ភគវតោ អធិវាសនំ វិទិត្វា ឧដ្ឋាយាសនា[1] ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា បក្កាមិ ។ អថខោ មេណ្ឌកោ គហបតិ តស្សា រត្តិយា អច្ចយេន បណីតំ ខាទនីយំ ភោជនីយំ បដិយាទាបេត្វា ភគវតោ កាលំ អារោចាបេសិ កាលោ ភន្តេ និដ្ឋិតំ ភត្តន្តិ ។ អថខោ ភគវា បុព្វណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ យេន មេណ្ឌកស្ស គហបតិស្ស បរិវេសនា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ និសីទិ សទ្ធឹ ភិក្ខុសង្ឃេន ។ អថខោ មេណ្ឌកោ គហបតិ អឌ្ឍតេលសានិ គោបាលកសតានិ អាណាបេសិ តេនហិ ភណេ ឯកមេកំ ធេនុំ គហេត្វា

១ ឱ. ឧដ្ឋាយាសនាតិ សទ្ទោ នត្ថិ ។

ទឹកន្តារ[១] ពាក់កណ្ដាលផ្លូវ ។ លំដាប់នោះ មេណ្ឌកគហបតីចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ រួចឈរក្នុងទីសមគួរ ។ លុះមេណ្ឌកគហបតីឈរក្នុងទីសមគួរហើយ បានក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ទទួលភត្តរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ ដើម្បីឆាន់ក្នុងថ្ងៃស្អែកជាមួយនឹងភិក្ខុសង្ឃ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ទទួលនិមន្តដោយតុណ្ហីភាព ។ ឯមេណ្ឌកគហបតីដឹងច្បាស់ថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ទទួលនិមន្តហើយ ក៏ក្រោកចាកអាសនៈថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ ធ្វើប្រទក្សិណហើយចៀសចេញទៅ ។ លុះកន្លងរាត្រីនោះទៅ ទើបមេណ្ឌកគហបតីឲ្យមនុស្សតាក់-តែងខាទនីយភោជនីយាហារដ៏ផ្ចិតផ្ចង់ហើយ ក៏ឲ្យក្រាបបង្គំទូលកាលគួរដល់ព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កាល (នេះ) ជាកាលគួរហើយ ភត្តសម្រេចហើយ ។ គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ស្បង់ហើយទ្រង់បាត្រនិងចីវរក្នុងបុព្វណ្ហសម័យ ក៏ទ្រង់យាងទៅកាន់ទីអង្គាសរបស់មេណ្ឌកគហបតី លុះយាងទៅដល់ហើយទ្រង់គង់លើអាសនៈ ដែលគេក្រាលថ្វាយជាមួយនឹងភិក្ខុសង្ឃ ។ ទើបមេណ្ឌកគហបតីបង្គាប់ពួកអ្នកឃ្វាលគោមួយពាន់ពីររយហាសិបនាក់ថា ម្នាលអ្នកទាំងឡាយបើដូច្នោះ ចូរអ្នកទាំងឡាយយកមេគោមួយ ១ មកបម្រុងទុកដើម្បីរូតយកទឹក

---

១ ផ្លូវជាទីញ៉ាំងទឹកឲ្យឆ្លង បានដល់ផ្លូវដែលគេទៅមកបានដោយលំបាក ។

ឯកមេកស្ស ភិក្ខុនោ ឧបតិដ្ឋថ ធារុណ្ហេន[១] ខីរេន ភោ-ជេស្សាមាតិ ។ អថខោ មេណ្ឌកោ គហបតិ ពុទ្ធប្បមុខំ ភិក្ខុសង្ឃំ បណីតេន ខាទនីយេន ភោជនីយេន សហត្ថា សន្តប្បេសិ សម្បវារេសិ ធារុណ្ហេន ច ខីរេន ។ ភិក្ខូ កុក្កុច្ចាយន្តា ខីរំ នប្បដិគ្គណ្ហន្តិ ។ បដិគ្គណ្ហថ ភិក្ខវេ បរិភុញ្ជថាតិ ។ អថខោ មេណ្ឌកោ គហបតិ ពុទ្ធប្បមុខំ ភិក្ខុសង្ឃំ បណីតេន ខាទនីយេន ភោជនីយេន សហត្ថា សន្តប្បេត្វា សម្បវារេត្វា ធារុណ្ហេន ច ខីរេន ភគវន្តំ ភុត្តាវឹ ឱនីតបត្តបាណឹ ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ មេណ្ឌកោ គហបតិ ភគវន្តំ ឯតទវោច សន្តិ ភន្តេ មគ្គា កន្តារា អប្បោទកា អប្បភក្ខា ន សុករា អបាថេយ្យេន គន្តុំ សាធុ ភន្តេ ភគវា ភិក្ខូនំ បាថេយ្យំ អនុជានាតូតិ ។ អថខោ ភគវា មេណ្ឌកំ គហបតឹ ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេត្វា សមាទបេត្វា សមុត្តេជេត្វា សម្បហំសេត្វា ឧដ្ឋាយាសនា បក្កាមិ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ

---

១ ឱ. តរុណេន ។

ដោះស្រស់ថ្មី ៗ ហើយយើងនឹងប្រគេនភិក្ខុមួយអង្គ ៗ ឆាន់ ។ ទើប មេណ្ឌកគហបតីអង្គាសព្រះភិក្ខុសង្ឃ មានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន ឲ្យឆ្អែតស្កប់ស្កល់ ដោយខាទនីយភោជនីយាហារដ៏ផ្ចិតផ្ចង់ និងទឹកដោះស្រស់ដែលរូតថ្មី ៗ ដោយដៃខ្លួនឯង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីរង្កៀសមិនហ៊ានទទួលទឹកដោះស្រស់ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់មានព្រះបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ ចូរទទួលឆាន់ចុះ ។ លំដាប់នោះឯង មេណ្ឌក-គហបតី អង្គាសព្រះភិក្ខុសង្ឃ មានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន ឲ្យឆ្អែតស្កប់ស្កល់ ដោយខាទនីយភោជនីយាហារដ៏ផ្ចិតផ្ចង់ និងទឹកដោះស្រស់ ដែលរូតថ្មី ៗ ដោយដៃខ្លួន លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សោយស្រេច លែង-លូកព្រះហស្តទៅក្នុងបាត្រហើយ ក៏អង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះមេណ្ឌកគហបតីអង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ បានក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន គង់មានផ្លូវកន្តារទាំងឡាយ ដែលមានទឹកតិច មានភក្សាហារតិច ដែលអ្នកគ្មានស្បៀងមិនអាចនឹងទៅបាន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គសូមឱកាស សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគអនុញ្ញាតស្បៀងដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ គ្រានោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគឲ្យមេណ្ឌកគហបតីយល់តាម ឲ្យប្រតិបត្តិតាម ឲ្យអាចហាន ឲ្យរីករាយដោយធម្មីកថាហើយទ្រង់ក្រោកចាកអាសនៈចៀសចេញ ។ ព្រោះនិទាននេះ

៣៤៩

ភេសជ្ជក្ខន្ធកេ បាថេយ្យបរិយេសនានុជាននំ

ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ បញ្ច គោរសេ ខីរំ ទធឹ តក្កំ នវនីតំ សប្បឹ ។ សន្តិ ភិក្ខវេ មគ្គា កន្តារា អប្បោទកា អប្បភក្ខា ន សុករា អបាថេយ្យេន គន្តុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ បាថេយ្យំ បរិយេសិតុំ តណ្ឌុលោ តណ្ឌុលត្ថិកេន មុគ្គោ មុគ្គត្ថិ-កេន មាសោ មាសត្ថិកេន លោណំ លោណត្ថិកេន គុឡោ គុឡត្ថិកេន តេលំ តេលត្ថិកេន សប្បិ សប្បិ-ត្ថិកេន ។ សន្តិ ភិក្ខវេ មនុស្សា សទ្ធា បសន្នា តេ កប្បិ-យការកានំ ហត្ថេ ហិរញ្ញសុវណ្ណំ[១] ឧបនិក្ខិបន្តិ ឥមិនា យំ អយ្យស្ស កប្បិយំ តំ ទេថាតិ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ យំ តតោ កប្បិយំ តំ សាទិតុំ ន ត្វេវាហំ ភិក្ខវេ កេនចិ បរិយាយេន ជាតរូបរជតំ សាទិតព្វំ បរិយេសិតព្វន្តិ វទាមីតិ ។

១ ឱ. ហិរញ្ញំ ។

ដំណើរនេះ ទើបព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា ហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនូវគោរស ៥ គឺទឹកដោះស្រស់ ១ ទឹកដោះជូរ ១ ខ្លាញ់ ១ ទឹកដោះខាប់ ១ ទឹកដោះថ្លា ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មានផ្លូវកន្តារដែលមានទឹកតិចមានភក្សាហារតិច ដែលអ្នកគ្មានស្បៀងមិនអាចនឹងទៅបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុស្វែងរកស្បៀងបាន គឺភិក្ខុត្រូវការអង្ករ ស្វែងរកអង្ករបាន ត្រូវការសណ្តែកបាយ ស្វែងរកសណ្តែកបាយបាន ត្រូវការសណ្តែងរាជ-មាស ស្វែងរកសណ្តែងរាជមាសបាន ត្រូវការអំបិល ស្វែងរកអំបិលបាន ត្រូវការស្ករអំពៅ ស្វែងរកស្ករអំពៅបាន ត្រូវការប្រេង ស្វែងរកប្រេងបាន ត្រូវការទឹកដោះថ្លា ស្វែងរកទឹកដោះថ្លាបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មនុស្សទាំងឡាយមានសទ្ធាជ្រះថ្លា មនុស្សទាំងនោះ ទុកដាក់មាសនិងប្រាក់ក្នុងដៃកប្បិយការកៈទាំងឡាយ ដោយពាក្យថា របស់ណាគួរដល់លោកម្ចាស់ ចូរអ្នកទាំងឡាយប្រគេនរបស់នោះ ដោយមាសនិងប្រាក់នេះចុះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុត្រេកអរ ចំពោះវត្ថុជាកប្បិយៈ (ដែលកើត) អំពីមាសនិងប្រាក់នោះបាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តែតថាគតមិនពោលថា ត្រូវអ្នកត្រេកអរ ត្រូវអ្នកស្វែងរកមាសនិងប្រាក់ដូច្នេះ ដោយបរិយាយនីមួយឡើយ ។

[១៣៤] អថខោ ភគវា អនុបុព្វេន ចារិកំ ចរមា-
នោ យេន អាបណំ តទវសរិ ។ អស្សោសិ ខោ កេ-
ណិយោ ជដិលោ សមណោ ខលុ ភោ គោតមោ សក្យ-
បុត្តោ សក្យកុលា បព្វជិតោ អាបណំ អនុប្បត្តោ[១] តំ
ខោ បន ភវន្តំ គោតមំ ឯវំកល្យាណោ កិត្តិសទ្ទោ
អព្ភុគ្គតោ ឥតិបិ សោ ភគវា អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ
វិជ្ជាចរណសម្បន្នោ សុគតោ លោកវិទូ អនុត្តរោ
បុរិសទម្មសារថិ សត្ថា ទេវមនុស្សានំ ពុទ្ធោ ភគវា

១ ឱ. ឯត្ថន្តរេ អាបណោ វិហរតីតិ សទ្ទា អត្ថិ ។

[១៣៤] លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគ កាលទ្រង់ត្រាច់ទៅកាន់ចារិកដោយលំដាប់ បានយាងទៅដល់អាបណនិគម ។ ជដិលឈ្មោះកេណិយៈបានឮដំណឹងថា នែគ្នាយើង ឮថាព្រះសមណគោតមជាសក្យបុត្រ (ចេញ) ចាកសក្យត្រកូលទៅទ្រង់ព្រះផ្នួស ឥឡូវមកដល់អាបណនិគម ដោយលំដាប់ ក៏កិត្តិសព្ទដ៏ពីរោះរបស់ព្រះគោតមដ៏ចម្រើននោះឯង ឮខ្ចរខ្ចាយសុសសាយយ៉ាងនេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគអង្គនោះ ទ្រង់ព្រះនាមថា អរហំ ព្រោះព្រះអង្គឆ្ងាយចាកសេចក្តីសៅហ្មងគ្រប់យ៉ាង ថា សម្មាសម្ពុទ្ធោ ព្រោះព្រះអង្គត្រាស់ដឹងនូវញេយ្យធម៌ដោយប្រពៃចំពោះព្រះអង្គ ថា វិជ្ជាចរណសម្បន្នោ ព្រោះព្រះអង្គបរិបូណ៌ដោយវិជ្ជានិងចរណៈ ថា សុគតោ ព្រោះព្រះអង្គមានដំណើរល្អយាងទៅកាន់ព្រះនិព្វាន ថា លោកវិទូ ព្រោះព្រះអង្គជ្រាបច្បាស់នូវត្រៃលោក ថា អនុត្តរោ ព្រោះព្រះអង្គប្រសើរដោយសីលាទិគុណរកបុគ្គលណាមួយស្មើគ្មាន ថា បុរិសទម្មសារថិ ព្រោះព្រះអង្គជាអ្នកទូន្មាននូវបុរសដែលគួរទូន្មានបាន ថា សត្ថា ទេវមនុស្សានំ ព្រោះព្រះអង្គជាគ្រូនៃទេវតានិងមនុស្សទាំងឡាយ ថា ពុទ្ធោ ព្រោះព្រះអង្គបានត្រាស់ដឹងនូវអរិយសច្ចធម៌ ថា ភគវា ព្រោះព្រះអង្គលែងវិលត្រឡប់មកកាន់ភពថ្មីទៀត ព្រះអង្គបានត្រាស់ដឹង បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវព្រះនិព្វាន

ភេសជ្ជក្ខន្ធកេ កេណិយជដិលវត្ថុ

សោ ឥមំ លោកំ សទេវកំ សមារកំ សព្រហ្មកំ សស្សមណព្រាហ្មណឹ បជំ សទេវមនុស្សំ សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា បវេទេតិ សោ ធម្មំ ទេសេតិ អាទិកល្យាណំ មជ្ឈេកល្យាណំ បរិយោសានកល្យាណំ សាត្ថំ សព្យញ្ជនំ កេវលបរិបុណ្ណំ បរិសុទ្ធំ ព្រហ្មចរិយំ បកាសេតិ សាធុ ខោ បន តថារូបានំ អរហតំ ទស្សនំ ហោតីតិ ។ អថខោ កេណិយស្ស ជដិលស្ស ឯតទហោសិ កិន្នុ ខោ អហំ សមណស្ស គោតមស្ស ហភបេយ្យន្តិ ។ អថខោ កេណិយស្ស ជដិលស្ស ឯតទហោសិ យេបិ ខោ តេ ព្រាហ្មណានំ បុព្វកា ឥសយោ មន្តានំ កត្តារោ មន្តានំ បវត្តារោ យេសមិទំ ឯតរហិ ព្រាហ្មណា ចោភណំ មន្តបទំ គីតំ បវុត្តំ សមិហិតំ តទនុគាយន្តិ តទនុភាសន្តិ ភាសិតមនុភាសន្តិ ភចិតមនុភចេន្តិ សេយ្យថីទំ អដ្ឋកោ ភមកោ ភមទេវោ វេស្សាមិត្តោ យមតគ្គិ អង្គីរសោ

ចំពោះព្រះអង្គហើយញ៉ាំងលោកនេះ ព្រមទាំងទេវលោក មារលោក ព្រហ្ម-លោក ញ៉ាំងពពួកសត្វ ព្រមទាំងសមណៈនិងព្រាហ្មណ៍ ញ៉ាំងមនុស្សជាសម្មតិទេពនិងមនុស្សដ៏សេស ឲ្យបានត្រាស់ដឹងផង ព្រះអង្គសំដែងធម៌ពីពេះបទដើម ពីពេះបទកណ្តាល ពីពេះបទចុង ទ្រង់ប្រកាសព្រហ្មចរិយធម៌ ព្រមទាំងអត្ថ ព្រមទាំងព្យញ្ជនៈដ៏ពេញបរិបូណ៌ដ៏បរិសុទ្ធអស់ជើង ក៏ដំណើរដែលបានឃើញ បានជួបនឹងព្រះអរហន្តទាំងឡាយ មានសភាពយ៉ាងនោះ ជាការប្រពៃពេក ។ លំដាប់នោះ កេណិយជដិលមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា គួរអញឲ្យគេនាំយករបស់អ្វីហ្ន៎ ទៅថ្វាយព្រះសមណគោតម ។ ទើបកេណិយជដិល មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា ឫសីទាំងឡាយណា ដែលជាបុព្វបុរសរបស់ព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយ ដែលជាអ្នកកសាងមន្ត ជាអ្នកពាយមន្តបទមន្តបុរាណនេះ ដែលពួកឫសីណាបានច្រៀងមកហើយ បានពាយមកហើយ បានសន្សំមកច្រើនហើយ ឥឡូវនេះ ព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយតែងស្វាធ្យាយតាមបទមន្តនោះ តែងសូត្រតាមបទមន្តនោះ តែងពោលតាមបទមន្តដែលឫសីទាំងឡាយនោះ ពោលហើយ តែងបង្រៀនតាមបទមន្តដែលឫសីទាំងឡាយនោះ បង្រៀនមកហើយ ដូចជាព្រាហ្មណ៍ឈ្មោះអដ្ឋកៈ ព្រាហ្មណ៍ឈ្មោះវាមកៈ ព្រាហ្មណ៍ឈ្មោះវាមទេវៈ ព្រាហ្មណ៍ឈ្មោះវេស្សាមិត្តៈ ព្រាហ្មណ៍ឈ្មោះយមតគ្គិ ព្រាហ្មណ៍ឈ្មោះអង្គិរសៈ

ភារទ្វាជោ វាសេដ្ឋោ កស្សបោ ភគុ រត្តូបរតា វិរតា វិកាលភោជនា តេ ឯវរូបានិ បានានិ សាទិយឹសុ សមណោបិ គោតមោ រត្តូបរតោ វិរតោ វិកាលភោជនា អរហតិ សមណោបិ គោតមោ ឯវរូបានិ បានានិ សាទិតុន្តិ បហូតំ បានំ បដិយាទាបេត្វា កាជេហិ គាហាបេត្វា យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវតា សទ្ធឹ សម្មោទិ សម្មោទនីយំ កថំ សារាណីយំ វីតិសារេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ ។ ឯកមន្តំ ឋិតោ ខោ កេណិយោ ជដិលោ ភគវន្តំ ឯតទវោច បដិគ្គណ្ហាតុ មេ ភវំ គោតមោ បានន្តិ ។ តេនហិ កេណិយ ភិក្ខូនំ ទេហីតិ ។ ភិក្ខូ កុក្កុច្ចាយន្តា ន បដិគ្គណ្ហន្តិ ។ បដិគ្គណ្ហថ ភិក្ខវេ បរិភុញ្ជថាតិ ។ អថខោ កេណិយោ ជដិលោ ពុទ្ធប្បមុខំ ភិក្ខុសង្ឃំ បហូតេហិ បានេហិ សហត្ថា សន្តប្បេត្វា សម្បវារេត្វា

ព្រាហ្មណ៍ឈ្មោះភារទ្វាជៈ ព្រាហ្មណ៍ឈ្មោះវាសេដ្ឋៈ ព្រាហ្មណ៍ឈ្មោះកស្សបៈ ព្រាហ្មណ៍ឈ្មោះភគុ ពួកព្រាហ្មណ៍ទាំងនោះ ជាអ្នកវៀរចាកការបរិភោគក្នុងរាត្រី វៀរចាកការបរិភោគខុសកាល (រាប់ពីពេលថ្ងៃត្រង់ទៅដល់អរុណរះ) ត្រេកអរនឹងទឹកបានទាំងឡាយ មានសភាពយ៉ាងនេះ សូម្បីព្រះសមណគោតម ក៏ជាអ្នកវៀរចាកការបរិភោគក្នុងរាត្រី វៀរចាកវិកាលភោជន ព្រះសមណគោតម ក៏គួរត្រេកអរនឹងទឹកបានទាំងឡាយមានសភាពយ៉ាងនេះដែរហើយ ក៏ឲ្យគេតាក់តែងទឹកបានជាច្រើន ឲ្យរែកទៅដោយម្រែកទាំងឡាយហើយ ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏រីករាយជាមួយនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគហើយពោលនូវពាក្យរាក់ទាក់រីករាយសំណេះសំណាលគួររលឹក រួចហើយក៏បានឈរនៅក្នុងទីគួរមួយ ។ លុះកេណិយជដិលឈរនៅក្នុងទីគួរមួយហើយ បានទូលពាក្យនេះនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគថា សូមព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ទទួលទឹកបានរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ ។ ព្រះមានព្រះភាគមានព្រះបន្ទូលថា នែកេណិយៈ បើដូច្នោះ អ្នកឯងចូរប្រគេនដល់ភិក្ខុទាំងឡាយចុះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយរង្កៀស មិនហ៊ានទទួល ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចូរអ្នកទាំងឡាយ ទទួលឆាន់ចុះ ។ គ្រានោះ កេណិយជដិលក៏បានអង្គាសភិក្ខុសង្ឃ មានព្រះពុទ្ធជាប្រធានឲ្យឆ្អែតស្កប់ស្កល់ ដោយទឹកបានទាំងឡាយដ៏ច្រើន ដោយដៃខ្លួនឯង

ភេសជ្ជក្ខន្ធកេ កេណិយជដិលវត្ថុ

ភគវន្តំ ធោតហត្ថំ ឱនីតបត្តបាណឹ ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នំ ខោ កេណិយំ ជដិលំ ភគវា ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេសិ សមាទបេសិ សមុត្តេជេសិ សម្បហំសេសិ ។ អថខោ កេណិយោ ជដិលោ ភគវតា ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សិតោ សមាទបិតោ សមុត្តេជិតោ សម្បហំសិតោ ភគវន្តំ ឯតទវោច អធិវាសេតុ មេ ភវំ គោតមោ ស្វាតនាយ ភត្តំ សទ្ធឹ ភិក្ខុសង្ឃេនាតិ ។ មហា ខោ កេណិយ ភិក្ខុសង្ឃោ អឌ្ឍតេលសានិ ភិក្ខុសតានិ ត្វញ្ច ព្រាហ្មណេសុ អភិប្បសន្នោតិ ។ ទុតិយម្បិ ខោ កេណិយោ ជដិលោ ភគវន្តំ ឯតទវោច កិញ្ចាបិ ភោ គោតម មហា ភិក្ខុសង្ឃោ អឌ្ឍតេលសានិ ភិក្ខុសតានិ អហញ្ច ព្រាហ្មណេសុ អភិប្បសន្នោ អធិវាសេតុ មេ ភវំ គោតមោ ស្វាតនាយ ភត្តំ សទ្ធឹ ភិក្ខុសង្ឃេនាតិ ។ មហា ខោ កេណិយ ភិក្ខុសង្ឃោ អឌ្ឍតេលសានិ ភិក្ខុសតានិ ត្វញ្ច ព្រាហ្មណេសុ អភិប្បសន្នោតិ ។ តតិយម្បិ ខោ កេណិយោ ជដិលោ ភគវន្តំ ឯតទវោច កិញ្ចាបិ

កាលដឹងថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់លាងព្រះហស្តហើយ លែងលូកព្រះហស្តទៅក្នុងបាត្រហើយ ក៏អង្គុយក្នុងទីគួរមួយ ។ លុះកេណិយជដិលអង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគក៏ទ្រង់ពន្យល់ ឲ្យឃើញតាម ឲ្យកាន់យកតាម ឲ្យអាចហាន ឲ្យរីករាយដោយធម្មីកថា ។ ឯកេណិយជដិលកាលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់ ឲ្យឃើញតាម ឲ្យកាន់យកតាម ឲ្យអាចហាន ឲ្យរីករាយដោយធម្មីកថាហើយ ក៏បានក្រាបទូលពាក្យនេះនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា សូមព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ព្រមទាំងភិក្ខុសង្ឃទទួលភត្តខ្ញុំព្រះអង្គដើម្បីឆាន់ក្នុងថ្ងៃស្អែក ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគមានព្រះបន្ទូលថា នែកេ-ណិយៈ ភិក្ខុសង្ឃច្រើនណាស់ ចំនួនមួយពាន់ពីររយហាសិបអង្គ អ្នកសោតក៏ជ្រះថ្លាខ្លាំងក្នុងព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយហើយ ។ កេណិយជដិលបានក្រាបទូលពាក្យនេះនឹងព្រះមានព្រះភាគ អស់វារៈជាគម្រប់ពីរដងផងថា បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ទុកជាភិក្ខុសង្ឃច្រើនចំនួនមួយពាន់ពីររយហាសិបអង្គក្តី ទុកជាខ្ញុំព្រះអង្គជ្រះថ្លាខ្លាំងក្នុងព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយក្តី ក៏សូមព្រះគោតមដ៏ចម្រើនព្រមទាំងភិក្ខុសង្ឃទទួលភត្តខ្ញុំព្រះអង្គ ដើម្បីឆាន់ក្នុងថ្ងៃស្អែក ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា នែកេណិយៈ ភិក្ខុសង្ឃច្រើនណាស់ ចំនួនមួយពាន់ពីររយហាសិបអង្គ អ្នកឯងសោត ក៏ជ្រះថ្លាខ្លាំងក្នុងព្រាហ្មណ៍ទាំង-ឡាយហើយ ។ កេណិយជដិលបានទូលពាក្យនេះនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគ

ភោ គោតម មហា ភិក្ខុសង្ឃោ អឌ្ឍតេលសានិ ភិក្ខុសតានិ អហញ្ច ព្រាហ្មណោសុ អភិប្បសន្នោ អធិវាសេតុ មេ ភវំ គោតមោ ស្វាតនាយ ភត្តំ សទ្ធឹ ភិក្ខុសង្ឃេនាតិ ។ អធិវាសេសិ ភគវា តុណ្ហីភាវេន ។ អថខោ កេណិយោ ជដិលោ ភគវតោ អធិវាសនំ វិទិត្វា ឧដ្ឋាយាសនា បក្កាមិ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អដ្ឋ បានានិ អម្ពបានំ ជម្ពុបានំ ចោចបានំ មោចបានំ មធុកបានំ មុទ្ទិកបានំ សាលុកបានំ ផារុសកបានំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ សព្វំ ផលរសំ ឋបេត្វា ធញ្ញផលរសំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ សព្វំ បត្តរសំ ឋបេត្វា បក្កឌាករសំ[១] ។

---

១ ឱ. ឌាករសំ ។

អស់វារៈជាគម្រប់បីដងផងថា បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ទុកជាភិក្ខុសង្ឃច្រើន ចំនួនមួយពាន់ពីររយហាសិបអង្គក្តី ទុកជាខ្ញុំព្រះអង្គជ្រះថ្លាខ្លាំងក្នុងព្រាហ្ម-ណ៍ទាំងឡាយក្តី ក៏សូមព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ព្រមទាំងភិក្ខុសង្ឃទទួលភត្តខ្ញុំព្រះអង្គ ដើម្បីឆាន់ក្នុងថ្ងៃស្អែក ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ទទួលដោយតុណ្ហីភាព ។ លំដាប់នោះ កេណិយជដិលដឹងច្បាស់ថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ទទួលនិមន្តហើយ ក៏ក្រោកចាកអាសនៈចៀសចេញទៅ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយ មកក្នុងពេលនោះថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតទឹកបានទាំងឡាយ ៨ យ៉ាង គឺ ទឹកផ្លែស្វាយ ទឹកផ្លែព្រីង ទឹកផ្លែចេកមានគ្រាប់ ទឹកផ្លែចេកឥតគ្រាប់ ទឹកផ្លែស្រគំ ទឹកផ្លែចន្ទន៍ ទឹកក្រអៅ-ឈូក ទឹកផ្លែមាក់ប្រាង[១] ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតទឹកផ្លែឈើគ្រប់យ៉ាង លើកលែងតែផ្លែស្រូវ[២] ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតទឹកស្លឹកឈើគ្រប់យ៉ាង លើកលែងតែទឹកបន្លែដែលឆ្អិនហើយ[៣] ។

១ អដ្ឋកថា ថា ទឹកអដ្ឋបានទាំងនេះជារបស់ត្រជាក់ក្តី ឆ្អិនដោយកំដៅថ្ងៃក្តីក៏គួរ បើចម្អិនដោយភ្លើងមិនគួរ ។ ២ បានដល់ស្រូវ ៧ ប្រការ ។ ៣ រសពួកស្លឹកឈើដែលជាយាវកាលិកជារបស់គួរក្នុងបុរេភត្តប៉ុណ្ណោះ រសស្លឹកឈើដែលជាយាវជីវិកភិក្ខុចម្អិនលាយនឹងសប្បិជាដើមគួរអស់កាល ៧ ថ្ងៃ បើចម្អិនដោយទឹកសុទ្ធគួរដរាបដល់អស់ បើចម្អិនដោយទឹកដោះជាដើមមិនគួរ សូម្បីស្លឹកឈើដែលចម្អិនដោយវត្ថុឯទៀត ១ ក៏ហៅថា រសបន្លែដែរ ។

អនុជានាមិ ភិក្ខវេ សព្វំ បុប្ផរសំ ឋបេត្វា មធុកបុប្ផរសំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឧច្ឆុរសន្តិ ។ អថខោ កេណិយោ ជដិលោ តស្សា រត្តិយា អច្ចយេន សកេ អស្សមេ បណីតំ ខាទនីយំ ភោជនីយំ បដិយាទាបេត្វា ភគវតោ កាលំ អារោចាបេសិ កាលោ ភោ គោតម និដ្ឋិតំ ភត្តន្តិ ។ អថខោ ភគវា បុព្វណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ យេន កេណិយស្ស ជដិលស្ស អស្សមោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ និសីទិ សទ្ធឹ ភិក្ខុសង្ឃេន ។ អថខោ កេណិយោ ជដិលោ ពុទ្ធប្បមុខំ ភិក្ខុសង្ឃំ បណីតេន ខាទនីយេន ភោជនីយេន សហត្ថា សន្តប្បេត្វា សម្បវារេត្វា ភគវន្តំ ភុត្តាវឹ ឱនីតបត្តចាណឹ ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នំ ខោ កេណិយំ ជដិលំ ភគវា ឥមាហិ គាថាហិ អនុមោទិ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតទឹកផ្កាឈើគ្រប់យ៉ាង លើកលែងតែទឹកផ្កាស្រគំ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតទឹកអំពៅ ។ លុះកន្លងរាត្រីនោះទៅ កេណិយជដិលឲ្យគេតាក់តែងខាទនីយភោជនីយាហារដ៏ថ្លៃថ្លាក្នុងអាស្រមខ្លួន ហើយឲ្យក្រាបបង្គំទូលភត្តកាល ដល់ព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន កាលនេះជាកាលគួរ ភត្តសម្រេចហើយ ។ វេលានោះ ក្នុងបុព្វណ្ហសម័យ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ស្បង់ ហើយប្រដាប់ដោយបាត្រនិងចីវរ យាងចូលទៅកាន់អាស្រមរបស់កេណិយ-ជដិល លុះយាងចូលទៅហើយទ្រង់គង់លើអាសនៈដែលគេក្រាលថ្វាយ ជាមួយនឹងភិក្ខុសង្ឃ ។ លំដាប់នោះឯង កេណិយជដិលបានអង្គាសភិក្ខុសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធានឲ្យឆ្អែតស្កប់ស្កល់ ដោយខាទនីយភោជនីយាហារដ៏ថ្លៃថ្លាដោយដៃខ្លួនឯង កាលដឹងថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សោយស្រេចលែងលូកព្រះហស្តទៅក្នុងបាត្រហើយ ក៏អង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះកេណិយជដិលអង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់អនុមោ-ទនាដោយគាថាទាំងឡាយនេះថា ។

[១៣៥] អគ្គិហុត្តមុខា យញ្ញា
សាវិត្តី ឆន្ទសោ[១] មុខំ
រាជា មុខំ មនុស្សានំ
នទីនំ សាគរោ មុខំ
នក្ខត្តានំ មុខំ ចន្ទោ
អាទិច្ចោ តបតំ មុខំ
បុញ្ញមាកង្ខមានានំ
សង្ឃោ វេ យជតំ មុខន្តិ ។

អថខោ ភគវា កេណិយំ ជដិលំ ឥមាហិ គាថាហិ អនុមោទិត្វា ឧដ្ឋាយាសនា បក្កាមិ ។

[១៣៦] អថខោ ភគវា អាបណេ យថាភិរន្តំ វិហរិត្វា យេន កុសិនារា តេន ចារិកំ បក្កាមិ មហតា ភិក្ខុសង្ឃេន សទ្ធឹ អឌ្ឍតេលសេហិ ភិក្ខុសតេហិ ។ អស្សោសុំ ខោ កោសិនារកា មល្លា ភគវា កិរ កុសិនារំ អាគច្ឆតិ មហតា ភិក្ខុសង្ឃេន សទ្ធឹ អឌ្ឍតេលសេហិ ភិក្ខុសតេហីតិ ។ តេ សង្គរំ អកំសុ

១ ឱ. សាវិត្តីឆន្ទសោ ។

[១៣៥] យញ្ញៈទាំងឡាយមានការបូជាភ្លើង ជាប្រធាន សាវិត្តិឆន្ទ ជាប្រធានរបស់ឆន្ទសាស្ត្រ ស្តេចជាប្រធានរបស់មនុស្សទាំងឡាយ សាគរ ជាប្រធានរបស់ស្ទឹងទាំងឡាយ ព្រះចន្ទ ជាប្រធាននៃនក្ខត្តឫក្សទាំងឡាយ ព្រះអាទិត្យជាប្រធាននៃពន្លឺទាំងឡាយ ព្រះសង្ឃប៉ុណ្ណោះ ជាប្រធានរបស់មនុស្សទាំងឡាយ ដែលប្រាថ្នានូវបុណ្យហើយបូជា ។

គ្រានោះឯង ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់អនុមោទនា ដោយគាថាទាំង-ឡាយនេះ ចំពោះកេណិយជដិលហើយ ក៏ទ្រង់ក្រោកចាកអាសនៈចៀសចេញទៅ ។

[១៣៦] គ្រានោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគ គង់ក្នុងអាបណនិគមដោយគួរដល់ពុទ្ធអធ្យាស្រ័យហើយ ទ្រង់យាងទៅកាន់ចារិកក្រុងកុសិនារា ជាមួយនឹងភិក្ខុសង្ឃជាច្រើន ចំនួនមួយពាន់ពីររយហាសិបរូប ។ ពួកស្តេចមល្លទាំងឡាយនៅក្នុងក្រុងកុសិនារាបានឮដំណឹងថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ព្រមទាំងភិក្ខុសង្ឃដ៏ច្រើន ចំនួនមួយពាន់ពីររយហាសិបរូប យាងមកកាន់ក្រុងកុសិនារា ។ ពួកមល្លក្សត្រទាំងនោះបានធ្វើការប្តេជ្ញាគ្នាថា

យោ ភគវតោ បច្ចុគ្គមនំ ន ករិស្សតិ បញ្ច សតានិ ទណ្ឌោតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន រោជោ មល្លោ អាយស្មតោ អានន្ទស្ស សហាយោ ហោតិ ។ អថខោ ភគវា អនុបុព្វេន ចារិកំ ចរមានោ យេន កុសិនារា តទវសរិ ។ កោសិនារកា មល្លា ភគវតោ បច្ចុគ្គមនំ អកំសុ ។ អថខោ រោជោ មល្លោ ភគវតោ បច្ចុគ្គមនំ ករិត្វា យេនាយស្មា អានន្ទោ តេនុបសង្កមិ ឧប-សង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ អានន្ទំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ ។ ឯកមន្តំ ឋិតំ ខោ រោជំ មល្លំ អាយស្មា អានន្ទោ ឯតទវោច ឧឡារំ ខោ តេ ឥទំ អាវុសោ រោជ យំ ត្វំ ភគវតោ បច្ចុគ្គមនំ អកាសីតិ ។ នាហំ ភន្តេ អានន្ទ ពហុកតោ ពុទ្ធេ វា ធម្មេ វា សង្ឃេ វា អបិច ញាតីហិ សង្ករោ កតោ យោ ភគវតោ បច្ចុគ្គមនំ ន ករិស្សតិ បញ្ច សតានិ ទណ្ឌោតិ សោ ខោ អហំ[១] ភន្តេ អានន្ទ ញាតីនំ ទណ្ឌភយា

១ ឱ. ស ខោ អហំ ។

អ្នកណា មិនធ្វើការក្រោកទទួលព្រះមានព្រះភាគ អ្នកនោះ ត្រូវពិន័យជាទ្រព្យ ៥០០ កហាបណៈ (មិនខាន) ។ ក៏សម័យនោះឯង មល្លក្សត្រឈ្មោះរោជៈ ជាសំឡាញ់ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ ។ លំដាប់នោះឯង ព្រះមានព្រះភាគកាលត្រាច់ទៅកាន់ចារិកដោយលំដាប់ ក៏បានយាងទៅដល់ក្រុងកុសិនារានោះ ។ ពួកមល្លក្សត្រនៅក្នុងក្រុងកុសិនារា បានធ្វើការក្រោកទទួលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ លំដាប់នោះឯង រោជមល្លក្សត្រក៏ធ្វើការក្រោកទទួលព្រះដ៏មានព្រះភាគដែរ ហើយចូលទៅរកព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុហើយ ក៏ឈរក្នុងទីសមគួរ ។ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុបាននិយាយពាក្យនេះនឹងរោជមល្លក្សត្រ ដែលឈរក្នុងទីសមគួរដូច្នេះថា នែរោជៈដ៏មានអាយុ អ្នកបានធ្វើការក្រោកទទួលណា ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ការក្រោកទទួលនេះ ជាការប្រពៃរបស់អ្នកហើយ ។ រោជមល្លក្សត្រនិយាយថា បពិត្រព្រះអានន្ទដ៏ចម្រើន ខ្ញុំមិនមែនធ្វើ (សេចក្តីគោរព) ច្រើន ព្រោះព្រះពុទ្ធ ព្រះធម៌ និងព្រះសង្ឃទេ ប៉ុន្តែពួកញាតិបានធ្វើការប្តេជ្ញាថា អ្នកណាមិនធ្វើការក្រោកទទួលព្រះមានព្រះភាគ អ្នកនោះនឹងត្រូវពិន័យជាទ្រព្យ ៥០០ កហាបណៈមិនខាន បពិត្រព្រះអានន្ទដ៏ចម្រើន ខ្ញុំបានធ្វើការក្រោកទទួលព្រះមានព្រះភាគយ៉ាងនេះ ព្រោះខ្លាច

ឯវំ ភគវតោ បច្ចុគ្គមនំ អកាសិន្តិ ។ អថខោ អាយស្មា អានន្ទោ អនត្តមនោ អហោសិ កថំ ហិ នាម រោជោ មល្លោ ឯវំ វក្ខតីតិ ។ អថខោ អាយស្មា អានន្ទោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវន្តំ ឯតទវោច អយំ ភន្តេ រោជោ មល្លោ អភិញ្ញាតោ ញាតមនុស្សោ មហិទ្ធិកោ ខោ បន ឯវរូបានំ ញាតមនុស្សានំ ឥមស្មឹ ធម្មវិនយេ បសាទោ សាធុ ភន្តេ ភគវា តថា ករោតុ យថា រោជោ មល្លោ ឥមស្មឹ ធម្មវិនយេ បសីទេយ្យាតិ ។ ន ខោ តំ អានន្ទ ទុក្ករំ តថាគតេន យថា រោជោ មល្លោ ឥមស្មឹ ធម្មវិនយេ បសីទេយ្យាតិ ។ អថខោ ភគវា រោជំ មល្លំ មេត្តេន ចិត្តេន ផរិត្វា ឧដ្ឋាយាសនា វិហារំ បាវិសិ ។ អថខោ រោជោ មល្លោ ភគវតា មេត្តេន ចិត្តេន ផុដ្ឋោ សេយ្យថាបិ នាម គាវី តរុណវច្ឆា ឯវមេវ វិហារេន វិហារំ បរិវេណេន បរិវេណំ ឧបសង្កមិត្វា ភិក្ខូ បុច្ឆតិ កហំ

ពិន័យរបស់ពួកញាតិទេ ។ គ្រានោះឯង ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុមាន សេចក្តីអាក់អន់ចិត្តថា រោជមល្លក្សត្រមិនសមបើនឹងហ៊ាននិយាយយ៉ាងនេះសោះ ។ វេលានោះ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ រួចអង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុអង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ បានក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន រោជមល្លក្សត្រនេះជាអ្នកល្បីល្បាញ ជាមនុស្សមានគេស្គាល់ (ច្រើន) មានឫទ្ធិច្រើន ពួកមនុស្សដែលមានគេស្គាល់ច្រើនមានសភាពយ៉ាងនេះ រមែងមានសេចក្តីជ្រះថ្លាក្នុងធម្មវិន័យនេះ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គសូមឱកាស រោជមល្លក្សត្រគប្បីជ្រះថ្លាក្នុងធម្មវិន័យនេះយ៉ាងណា សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើយ៉ាងនោះ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគមានព្រះបន្ទូលថា នែអានន្ទ រោជមល្លក្សត្រគប្បីជ្រះថ្លាក្នុងធម្មវិន័យនេះ ដោយហេតុណា ហេតុនោះ តថាគតមិនលំបាកធ្វើទេ ។ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគមានព្រះទ័យប្រកបដោយមេត្តាផ្សាយទៅកាន់រោជមល្លក្សត្រ ហើយទ្រង់ក្រោកចាកអាសនៈយាងចូលទៅកាន់វិហារ ។ ឯរោជមល្លក្សត្រ កាលបើព្រះដ៏មានព្រះភាគមានព្រះទ័យមេត្តាផ្សាយមកប៉ះពាល់ហើយ ក៏ចូលទៅគ្រប់វិហារគ្រប់បរិវេណ ដូចជាមេគោមានកូនខ្ចីដូច្នោះឯង ហើយក៏សួរពួកភិក្ខុថា

៣៦៩

ភេសជ្ជក្ខន្ធកេ រោជមល្លវត្ថុម្ហិ អនុបុព្វីកថា

នុ ខោ ភន្តេ ឯតរហិ សោ ភគវា វិហរតិ អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ ទស្សនកាមា ហិ មយំ តំ ភគវន្តំ អរហន្តំ សម្មាសម្ពុទ្ធន្តិ ។ ឯសាវុសោ រោជ វិហារោ សំវុត្តទ្វារោ តេន អប្បសទ្ទោ ឧបសង្កមិត្វា អតរមានោ អាលិន្ទំ បវិសិត្វា ឧក្កាសិត្វា អគ្គលំ អាកោដេហិ វិវរិស្សតិ តេ ភគវា ទ្វារន្តិ ។ អថខោ រោជោ មល្លោ យេន សោ វិហារោ សំវុត្តទ្វារោ តេន អប្បសទ្ទោ ឧបសង្កមិត្វា អតរមានោ អាលិន្ទំ បវិសិត្វា ឧក្កាសិត្វា អគ្គលំ អាកោដេតិ[១] ។ វិវរិ ភគវា ទ្វារំ ។ អថខោ រោជោ មល្លោ វិហារំ បវិសិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នស្ស ខោ រោជស្ស មល្លស្ស ភគវា អនុបុព្វិកថំ កថេសិ សេយ្យថីទំ ទានកថំ សីលកថំ សគ្គកថំ កាមានំ អាទីនវំ ឱការំ សង្កិលេសំ នេក្ខម្មេ អានិសំសំ បកាសេសិ ។ យទា ភគវា អញ្ញាសិ រោជំ មល្លំ កល្លចិត្តំ មុទុចិត្តំ វិនីវរណចិត្តំ

១ ឱ. អាកោដេសិ ។

លោកដ៏ចម្រើន ឥឡូវនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ជាអរហំសម្មាសម្ពុទ្ធព្រះអង្គគង់ក្នុងទីណា ដ្បិតយើងខ្ញុំចង់ឃើញព្រះដ៏មានព្រះភាគ ជាអរហំសម្មាសម្ពុទ្ធអង្គនោះ ។ ពួកភិក្ខុប្រាប់ថា នែអាវុសោរោជៈ (ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់គង់) ក្នុងវិហារដែលគេបិទទ្វារនុ៎ះ ដូច្នោះ ចូរអ្នកមានសម្លេងតិចចូលទៅជិត កុំរួសរាន់ ចូលទៅកាន់របៀង ក្អកគ្រហែមហើយសឹមគោះសន្ទះទ្វារ ព្រះដ៏មានព្រះភាគនឹងបើកទ្វារឲ្យអ្នក ។ វេលានោះ រោជមល្លក្សត្រចូលទៅកាន់វិហារដែលគេបិទនោះ ដោយស្ងប់ស្ងាត់សម្លេងសន្សឹម ៗ ដើរចូលទៅកាន់របៀងក្អកគ្រហែមហើយគោះសន្ទះទ្វារ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគក៏ទ្រង់បើកទ្វារឲ្យ ។ គ្រានោះ រោជមល្លក្សត្រចូលទៅកាន់វិហារ ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគហើយអង្គុយនៅក្នុងទីសមគួរ ។ លុះរោជមល្លក្សត្រអង្គុយនៅក្នុងទីសមគួរហើយ ទើបព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សំដែងអនុព្វីកថា អនុបុព្វីកថានោះ តើដូចម្តេច (ឯអនុបុព្វីកថានោះ) គឺព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ប្រកាសទានកថា សីលកថា សគ្គកថា ទោសរបស់កាមទាំងឡាយដ៏លាមកអាក្រក់ និងអានិសង្សក្នុងការចេញចាកកាម ។ កាលណាបើព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ជ្រាបថា រោជមល្លក្សត្រមានចិត្តស្រួល មានចិត្តទន់ មានចិត្តប្រាសចាកនីវរណៈ

ឧទគ្គចិត្តំ បសន្នចិត្តំ អថ យា ពុទ្ធានំ សាមុក្កំសិកា ធម្មទេសនា តំ បកាសេសិ ទុក្ខំ សមុទយំ និរោធំ មគ្គំ ។ សេយ្យថាបិ នាម សុទ្ធំ វត្ថំ អបគតកាឡកំ សម្មទេវ រជនំ បដិគ្គណ្ហេយ្យ ឯវមេវ ខោ រោជស្ស មល្លស្ស តស្មិំយេវាសនេ វិរជំ វីតមលំ ធម្មចក្ខុំ ឧទបាទិ យង្កិញ្ចិ សមុទយធម្មំ សព្វន្តំ និរោធធម្មន្តិ ។ អថខោ រោជោ មល្លោ ទិដ្ឋធម្មោ បត្តធម្មោ វិទិតធម្មោ បរិយោគាឡ្ហធម្មោ តិណ្ណវិចិកិច្ឆោ វិគតកថំកថោ វេសារជ្ជប្បត្តោ អបរប្បច្ច-យោ សត្ថុ សាសនេ ភគវន្តំ ឯតទវោច សាធុ ភន្តេ អយ្យា មមញ្ញេវ បដិគ្គណ្ហេយ្យុំ ចីវរបិណ្ឌបាតសេនាសនគិលា-នប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារំ នោ អញ្ញេស្សន្តិ ។ យេសំ ខោ រោជ សេក្ខេន[១] ញាណេន សេក្ខេន ទស្សនេន ធម្មោ

១ ឱ. សេខេន ។

មានចិត្តរីករាយ មានចិត្តជ្រះថ្លាហើយ ព្រះអង្គក៏ទ្រង់ប្រកាសធម្មទេសនា ដែលព្រះពុទ្ធទាំងឡាយ ទ្រង់លើកឡើងសំដែងដោយព្រះអង្គឯង គឺ ទុក្ខ ហេតុឲ្យកើតទុក្ខ ធម៌ជាគ្រឿងរំលត់ទុក្ខ និងសេចក្តីប្រតិបត្តិទៅកាន់ទីរំលត់ទុក្ខក្នុងកាលនោះ ។ ធម្មតាសំពត់ស្អាតប្រាសចាកមន្ទិលខ្មៅ គួរទទួលទឹកជ្រលក់ ដោយស្រួលបានយ៉ាងណាមិញ ធម្មចក្ខុ គឺសោតាបត្តិមគ្គដ៏ប្រាសចាកធូលី ប្រាសចាកមន្ទិល កើតឡើងដល់រោជមល្លក្សត្រលើអាសនៈនោះឯង (ហើយពិចារណាឃើញ) ថា របស់ណាមួយមានសេចក្តីកើតឡើងជាធម្មតារបស់ទាំងអស់នោះ មានសេចក្តីរលត់ទៅជាធម្មតា ដូច្នោះឯង ។ លំ-ដាប់នោះ រោជមល្លក្សត្របានឃើញធម៌ បានលុះធម៌ បានដឹងធម៌ច្បាស់ ឈមចុះមុតមាំក្នុងធម៌ហើយ ឆ្លងផុតចាកសេចក្តីស្នាក់ស្ទើរ ប្រាសចាកសេចក្តីសង្ស័យ ដល់នូវសេចក្តីក្លៀវក្លា មិនជឿបុគ្គលដទៃក្នុងសាសនានៃព្រះសាស្តា ហើយបានក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គសូមឱកាស លោកម្ចាស់ទាំងឡាយ គួរទទួលចីវរ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ និងភេសជ្ជបរិក្ខារ គឺថ្នាំជាបច្ច័យដល់មនុស្សមានជំងឺ របស់ខ្ញុំព្រះអង្គតែម្យ៉ាង កុំទទួលរបស់ពួកបុគ្គលដទៃ ។ ព្រះមានព្រះភាគមានព្រះបន្ទូលថា នែរោជៈ ពួកជនណាមួយឃើញធម៌ដោយញាណជាសេក្ខៈ ដោយទស្សនៈជាសេក្ខៈ ដូចជាធម៌ដែលអ្នកបាន

៣៧១

ទិដ្ឋោ សេយ្យថាបិ តយា តេសំបិ ឯវំ ហោតិ អហោ នូន អយ្យា អម្ហាកញ្ញេវ បដិគ្គណ្ហេយ្យុំ ចីវរបិណ្ឌបាត-សេនាសនគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារំ នោ អញ្ញេសន្តិ តេនហិ រោជ តវ ចេវ បដិគ្គណ្ហិស្សន្តិ អញ្ញេសញ្ចាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន កុសិនារាយំ បណីតានំ ភត្តានំ ភត្តបដិបាដិ អដ្ឋិតា[១] ហោតិ ។ អថខោ រោជស្ស មល្លស្ស បដិបាដឹ អលភន្តស្ស ឯតទហោសិ យន្នូនាហំ ភត្តគ្គំ ឱលោកេយ្យំ យំ ភត្តគ្គេ នាស្ស[២] តំ បដិយាទេយ្យន្តិ ។ អថខោ រោជោ មល្លោ ភត្តគ្គំ ឱលោកេន្តោ ទ្វេ នាទ្ទស ឌាកញ្ច បិដ្ឋខាទនីយញ្ច ។ អថខោ រោជោ មល្លោ យេនាយស្មា អានន្ទោ តេនុប-សង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ អានន្ទំ ឯតទវោច ឥធ មេ ភន្តេ អានន្ទ បដិបាដឹ អលភន្តស្ស ឯតទ-ហោសិ យន្នូនាហំ ភត្តគ្គំ ឱលោកេយ្យំ យំ ភត្តគ្គេ នាស្ស តំ បដិយាទេយ្យន្តិ សោ ខោ អហំ ភន្តេ អានន្ទ ភត្តគ្គំ ឱលោកេន្តោ ទ្វេ នាទ្ទសំ ឌាកញ្ច

១ ឱ. អធិដ្ឋិតា ។ ២ ឱ. នាទ្ទស្សំ ។

ឃើញហើយ ជនទាំងនោះតែងមានគំនិតយ៉ាងនេះថា ឱហ្ន៎ លោកម្ចាស់ទាំងឡាយគប្បីទទួលចីវរ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ និងភេសជ្ជបរិក្ខារជាបច្ច័យដល់អ្នកមានជំងឺ របស់យើងទាំងឡាយតែម្យ៉ាង កុំទទួលរបស់ជនទាំងឡាយដទៃឡើយ នៃរោជៈ បើដូច្នោះ ភិក្ខុទាំងឡាយនឹងទទួលរបស់អ្នកខ្លះ របស់ពួកជនឯទៀតខ្លះ ។ ក៏សម័យនោះឯង ក្នុងក្រុងកុសិនារា ពួកជនបានតាក់តែងលំដាប់ភត្តដ៏ឧត្តម ។ គ្រានោះឯង រោជមល្លក្សត្រកាលមិនបានលំដាប់ភត្ត (ដាក់វេនភត្ត) ក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា បើដូច្នោះ គួរតែអញត្រួតមើលរោងភត្ត វត្ថុណាមិនមានក្នុងរោងភត្ត គួរអញតាក់តែងវត្ថុនោះ ។ កាលរោជមល្លក្សត្រត្រួតមើលរោងភត្ត មិនបានឃើញវត្ថុពីរយ៉ាង គឺ អន្លក់ ១ ខាទនីយៈធ្វើដោយម្សៅ ១ ។ លំដាប់នោះ រោជមល្លក្សត្រចូលទៅរកព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅហើយបាននិយាយពាក្យនេះនឹងព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុថា បពិត្រព្រះអានន្ទដ៏ចម្រើន កាលខ្ញុំមិនបានលំដាប់ភត្តក្នុងក្រុងកុសិនារានេះ ក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា បើដូច្នោះ គួរតែអាត្មាអញត្រួតមើលរោងភត្ត វត្ថុណាគ្មានក្នុងរោងភត្ត គួរអាត្មាអញតាក់តែងវត្ថុនោះឡើង បពិត្រព្រះអានន្ទដ៏ចម្រើន កាលខ្ញុំនោះត្រួតមើលរោងភត្តមិនបានឃើញវត្ថុពីរមុខ គឺអន្លក់ ១

បិដ្ឋខាទនីយញ្ច សចាហំ ភន្តេ អានន្ទ បដិយាទេយ្យំ ឃាកញ្ច បិដ្ឋខាទនីយញ្ច បដិគ្គណ្ហេយ្យ មេ ភគវាតិ ។ តេនហិ ពេជ ភគវន្តំ បដិបុច្ឆិស្សាមីតិ ។ អថខោ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ ។ តេនហិ អានន្ទ បដិយាទេតូតិ ។ តេនហិ ពេជ បដិយាទេហីតិ ។ អថខោ ពេដោ មហ្វោ តស្សា រត្តិយា អច្ចយេន បហូតំ ឃាកញ្ច បិដ្ឋខាទនីយញ្ច បដិយាទាបេត្វា ភគវតោ ឧបនាមេសិ បដិគ្គណ្ហាតុ មេ ភន្តេ ភគវា ឃាកញ្ច បិដ្ឋខាទនីយញ្ចាតិ ។ តេនហិ ពេជ ភិក្ខូនំ ទេហីតិ ។ ភិក្ខូ កុក្កុច្ចាយន្តា នប្បដិគ្គណ្ហន្តិ ។ បដិគ្គណ្ហាថ ភិក្ខវេ បរិភុញ្ជថាតិ ។ អថខោ ពេដោ មហ្វោ ពុទ្ធប្បមុខំ ភិក្ខុសង្ឃំ បហូតេហិ ឃាកោហិ ច បិដ្ឋខាទនីយេហិ ច សហត្ថា សន្តប្បេត្វា សម្បវារេត្វា ភគវន្តំ ដោតហត្ថំ ឱនីតបត្តចាណឹ

ខាទនីយៈធ្វើដោយម្សៅ ១ បពិត្រព្រះអានន្ទដ៏ចម្រើន បើខ្ញុំនឹងតាក់តែងអន្ទក់ផង ខាទនីយៈធ្វើដោយម្សៅផង តើព្រះមានព្រះភាគនឹងទទួលរបស់ខ្ញុំ ឬទេ ។ ព្រះអានន្ទតបថា នែរោជៈ បើដូច្នោះ ចាំអាត្មានឹងយកសេចក្តីក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគសិន ។ ទើបព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់មានបន្ទូលថា នែអានន្ទ បើដូច្នោះ ចូរឲ្យរោជមល្លក្សត្រតាក់តែងចុះ ។ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុប្រាប់ថា នែរោជៈ បើដូច្នោះ ចូរអ្នកតាក់តែងចុះ ។ លុះកន្លងរាត្រីនោះទៅ ទើបរោជមល្លក្សត្រឲ្យគេតាក់តែងអន្ទក់និងខាទនីយៈធ្វើដោយម្សៅដ៏ច្រើន ហើយបង្អោនថ្វាយដល់ព្រះមានព្រះភាគ ដោយពាក្យថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះមានព្រះភាគ ទទួលអន្ទក់និងខាទនីយៈធ្វើដោយម្សៅរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់មានបន្ទូលថា នែរោជៈ បើដូច្នោះ ចូរអ្នកប្រគេនដល់ភិក្ខុទាំងឡាយចុះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីរង្កៀស ក៏មិនហ៊ានទទួល (វត្ថុទាំងនោះ) ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចូរអ្នកទាំងឡាយទទួលឆាន់ចុះ ។ ទើបរោជមល្លក្សត្រអង្គាសភិក្ខុសង្ឃ មានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន ឲ្យឆ្អែតស្កប់-ស្កល់ដោយអន្ទក់និងខាទនីយៈធ្វើពីម្សៅ ដោយដៃខ្លួនឯង លុះព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់សោយស្រេច លែងលូកព្រះហស្តទៅក្នុងបាត្រហើយ

ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នំ ខោ ពេជំ មល្លំ ភគវា ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេត្វា សមាទបេត្វា សមុត្តេជេត្វា សម្បហំសេត្វា ឧដ្ឋាយាសនា បក្កាមិ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ សព្វញ្ច ឌាកំ សព្វញ្ច បិដ្ឋខាទនីយន្តិ ។

[១៣៧] អថខោ ភគវា កុសិនារាយំ យថាភិរន្តំ វិហរិត្វា យេន អាតុមា តេន ចារិកំ បក្កាមិ មហតា ភិក្ខុសង្ឃេន សទ្ធឹ អឌ្ឍតេលសេហិ ភិក្ខុសតេហិ ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ នហាបិតបុព្វោ វុឌ្ឍប្បព្វជិតោ អាតុមាយំ បដិវសតិ ។ តស្ស ទ្វេ ទារកា ហោន្តិ មញ្ជុកា បដិភាណេយ្យកា ទក្ខា[១] បរិយោទាតសិប្បា សកេ អាចារិយកេ នហាបិតកម្មេ ។ អស្សោសិ ខោ សោ វុឌ្ឍប្បព្វជិតោ ភគវា កិរ អាតុមំ អាគច្ឆតិ មហតា ភិក្ខុសង្ឃេន សទ្ធឹ អឌ្ឍតេលសេហិ ភិក្ខុសតេហីតិ ។ អថខោ សោ វុឌ្ឍប្បព្វជិតោ តេ

---

១ ឯត្ថន្តរេ អនលស្សាតិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។

ក៏អង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះរោជមល្លក្សត្រអង្គុយនៅក្នុងទីសមគួរហើយ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់ ឲ្យប្រតិបត្តិតាម ឲ្យអាចហាន ឲ្យរីករាយ ដោយធម្មីកថា ហើយទ្រង់ក្រោកចាកអាសនៈចៀសចេញទៅ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា ហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត អន្ទក់គ្រប់មុខផង ខាទនីយៈធ្វើពីម្សៅគ្រប់មុខផង ។

[១៣៧] គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់ក្នុងក្រុងកុសិនារា តាមគួរដល់ពុទ្ធអធ្យាស្រ័យហើយ ទ្រង់យាងទៅកាន់ចារិកក្រុងអាតុមា ជាមួយនឹងភិក្ខុសង្ឃជាច្រើន ចំនួនមួយពាន់ពីររយហាសិបរូប ។ ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុ[១]មួយរូប ធ្លាប់ធ្វើជាងកោរកាត់ បួសឯចាស់នៅអាស្រ័យក្នុងក្រុងអាតុមា ។ ទារក[២] ពីរនាក់របស់ភិក្ខុនោះ មានសំឡេងពីរោះ ប្រកបដោយសេចក្តីវាងវៃ មិនខ្ជិលច្រអូស សម្រេចសិល្បៈក្នុងវិជ្ជាកោរកាត់ក្នុងសំណាក់អាចារ្យរបស់ខ្លួន ។ ភិក្ខុបួសឯចាស់នោះបានឮដំណឹងថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគព្រមទាំងព្រះភិក្ខុសង្ឃជាច្រើន ចំនួនមួយពាន់ពីររយហាសិបរូប មកកាន់ក្រុងអាតុមា ។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុបួសឯចាស់នោះ

---

១ តាមសារត្ថទីបនីដីកាថា ភិក្ខុនោះឈ្មោះសុភទ្ទ ។ ២ ក្មេងពីរនាក់នេះជាកូនរបស់លោក បានបួសជាសាមណេរ ។

ទារកោ ឯតទវោច ភគវា កិរ តាតា អាតុមំ អាគច្ឆតិ មហតា ភិក្ខុសង្ឃេន សទ្ធឹ អឌ្ឍតេលសេហិ ភិក្ខុសតេហិ គច្ឆថ តុម្ហេ តាតា ខុរភណ្ឌំ អាទាយ នាឡិយា វាបកេន អនុឃរកំ អនុឃរកំ អាហិណ្ឌថ លោណំបិ តេលំបិ តណ្ឌុលំបិ ខាទនីយំបិ សំហរថ[១] ភគវតោ អាគតស្ស យាគុបានំ ករិស្សាមាតិ ។ ឯវំ តាតាតិ ខោ តេ ទារកា តស្ស វុឌ្ឍបព្វជិតស្ស បដិស្សុណិត្វា ខុរភណ្ឌំ អាទាយ នាឡិយា វាបកេន អនុឃរកំ អនុឃរកំ អាហិណ្ឌន្តិ លោណំបិ តេលំបិ តណ្ឌុលំបិ ខាទនីយំបិ សំហរន្តា ។ មនុស្សា តេ ទារកេ មញ្ជុកេ បដិភាណេយ្យកេ បស្សិត្វា យេបិ ន ការាបេតុកាមា តេបិ ការាបេន្តិ ការាបេត្វាបិ ពហុំ ទេន្តិ ។ អថខោ តេ ទារកា ពហុំ លោណំបិ តេលំបិ តណ្ឌុលំបិ ខាទនីយំបិ សំហរឹសុ ។ អថខោ ភគវា អនុបុព្វេន ចារិកំ ចរមានោ យេន អាតុមា តទវសរិ ។ តត្រ សុទំ ភគវា អាតុមាយំ វិហរតិ ភុសាគារេ ។ អថខោ សោ វុឌ្ឍ-

១ សំហរន្តា ។

បាននិយាយពាក្យនេះ នឹងទារកទាំងឡាយនោះថា នែអ្នកទាំងឡាយ ឮថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគព្រមទាំងព្រះភិក្ខុសង្ឃជាច្រើន ចំនួនមួយពាន់ពីររយហាសិបរូប ស្តេចមកកាន់ក្រុងអាតុមា នែអ្នកទាំងឡាយ ចូរអ្នកទាំងឡាយ ទៅយកប្រដាប់កាំបិតកោរព្រមទាំងបំពង់និងថង់ ហើយដើរទៅកាន់ផ្ទះជាលំដាប់ ។ ចូរប្រមូលអំបិលខ្លះ ប្រេងខ្លះ អង្ករខ្លះ ខាទ-នីយៈខ្លះ យើងនឹងធ្វើទឹកបានបបរថ្វាយដល់ព្រះមានព្រះភាគ ដែលទ្រង់ពុទ្ធដំណើរដល់មក ។ ទារកទាំងនោះ ទទួលពាក្យភិក្ខុបួសឯចាស់នោះថា ករុណាលោកឪពុក ហើយក៏កាន់យកប្រដាប់កាំបិតកោរ ដោយបំពង់និងថង់ដើរទៅកាន់ផ្ទះជាលំដាប់ ។ ប្រមូលអំបិលខ្លះ ប្រេងខ្លះ អង្ករខ្លះ ខាទនីយៈខ្លះ ។ មនុស្សទាំងឡាយ ឃើញទារកទាំងនោះមានសំឡេងពីរោះប្រកបដោយសេចក្តីវាងវៃ ទុកជាអ្នកណាមិនចង់ឲ្យធ្វើ (កាត់ឬកោរ) អ្នកទាំងនោះក៏ឲ្យធ្វើ លុះឲ្យធ្វើហើយក៏ឲ្យតម្លៃជាច្រើន ។ ឯទារកទាំងនោះប្រមូលអំបិលខ្លះ ប្រេងខ្លះ អង្ករខ្លះ ខាទនីយៈខ្លះ ជាច្រើន ។ គ្រានោះព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាច់ទៅកាន់ចារិក ដោយលំដាប់ ក៏បានដល់ទៅក្រុងអាតុមា ។ បានឮថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់ក្នុងភូសាគារ[១] ជិតក្រុងអាតុមានោះ ។ លុះកន្លងរាត្រីនោះទៅ ទើបភិក្ខុបួសឯចាស់នោះ ឲ្យ

១ តាមសារត្ថទីបនីដីកាថា មានគំនរចំបើងធំនៅទីនោះ គេបានកាយចំបើងចេញពីខាងក្នុងហើយធ្វើឲ្យសមគួរជាលំនៅរបស់បព្វជិតទាំងឡាយដូចជាសាលា ។

បព្វជិតោ តស្សា រត្តិយា អច្ចយេន បហូតំ យាគុំ បដិយាទាបេត្វា ភគវតោ ឧបនាមេសិ បដិគ្គណ្ហាតុ មេ ភន្តេ ភគវា យាគុន្តិ ។ ជានន្តាបិ តថាគតា បុច្ឆន្តិ ជានន្តាបិ ន បុច្ឆន្តិ កាលំ វិទិត្វា បុច្ឆន្តិ កាលំ វិទិត្វា ន បុច្ឆន្តិ អត្ថសញ្ហិតំ តថាគតា បុច្ឆន្តិ នោ អនត្ថសញ្ហិតំ អនត្ថសញ្ហិតេ សេតុឃាតោ តថាគតានំ ។ ទ្វីហាការេហិ ពុទ្ធា ភគវន្តោ ភិក្ខូ បដិបុច្ឆន្តិ ធម្មំ វា ទេសេស្សាម សាវកានំ វា សិក្ខាបទំ បញ្ញាបេស្សាមាតិ ។ អថខោ ភគវា តំ វុឌ្ឍបព្វជិតំ ឯតទវោច កុតាយំ ភិក្ខុ យាគូតិ ។ អថខោ សោ វុឌ្ឍបព្វជិតោ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា អននុច្ឆវិកំ[១] មោឃបុរិស អននុលោមិកំ អប្បដិរូបំ អស្សាមណកំ អកប្បិយំ អករណីយំ កថំ ហិ នាម ត្វំ មោឃបុរិស បព្វជិតោ អកប្បិយេ សមាទបេស្សសិ នេតំ មោឃបុរិស អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ ។ បេ ។

---

១ ឱ. អននុច្ឆវិយំ ។

ចាត់ចែងបបរជាច្រើន ហើយបង្អោនថ្វាយ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគទទួលបបររបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ ។ ព្រះតថាគតទាំងឡាយ ទ្រង់ជ្រាបហើយសួរក៏មាន ទ្រង់ជ្រាបហើយមិនសួរក៏មាន ទ្រង់ជ្រាបកាលគួរហើយសួរហើយក៏មាន ទ្រង់ជ្រាបកាលគួរហើយមិនសួរក៏មាន ព្រះតថាគតទាំងឡាយ សួរតែហេតុដែលប្រកបដោយប្រយោជន៍ មិនសួរហេតុ ដែលមិនប្រកបដោយប្រយោជន៍ឡើយ ព្រោះហេតុមិនប្រកបដោយប្រយោជន៍ព្រះតថាគតទាំងឡាយ សម្លាប់បង់ហើយដោយអរិយមគ្គ ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគទាំងឡាយ ទ្រង់សួរពួកភិក្ខុដោយហេតុពីរប្រការ គឺទ្រង់សួរដើម្បីនឹងសំដែងធម៌ ១ ដើម្បីនឹងបញ្ញត្តសិក្ខាបទដល់សាវកទាំងឡាយ ១ ។ គ្រានោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគមានព្រះបន្ទូលនេះនឹងភិក្ខុបួសឯចាស់នោះថា នែភិក្ខុ បបរនេះ អ្នកឯងបានមកពីណា ។ ទើបភិក្ខុបួសឯចាស់នោះក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា នែមោឃបុរស អំពើនេះមិនសមគួរ មិនទំនង មិនត្រូវបែប មិនមែនជារបស់សមណៈ មិនគប្បី មិនគួរធ្វើទេ នែមោឃបុរស អ្នកឯងជាអ្នកបួសមិនសមបើនឹងបបួល (គេឲ្យធ្វើ) ក្នុងកាលមិនគួរសោះ នែមោឃបុរស អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ។ បេ ។

វិគរហិត្វា ជម្មឹ កាថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ ន ភិក្ខវេ បត្ត-ផិតេន អកប្បិយេ សមានបេតព្វំ យោ សមានបេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ន ច ភិក្ខវេ នហាបិតបុព្វេន ខុរភណ្ឌំ បរិហរិតព្វំ យោ បរិហរេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[១៣៨] អថខោ ភគវា អាតុមាយំ យថាភិរន្តំ វិហរិត្វា យេន សាវត្ថី តេន ចារិកំ បក្កាមិ ។ អថខោ ភគវា អនុបុព្វេន ចារិកំ ចរមានោ យេន សាវត្ថី តទ-វសរិ ។ តត្រ សុទំ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន ខោ បន សមយេន សាវត្ថិយំ ពហុំ ផលខាទនីយំ ឧស្សន្នំ ហោតិ ។ អថខោ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ កិន្នុ ខោ ភគវតា ផលខាទនីយំ អនុញ្ញាតំ កឹ អននុញ្ញាតន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អា-រោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ សព្វំ ផលខាទនីយន្តិ ។

លុះទ្រង់បន្ទោសហើយ ទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាហើយ ទ្រង់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយ (មកហើយទ្រង់មានព្រះបន្ទូល) ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បព្វជិតមិនត្រូវបបួល (គេឲ្យធ្វើ) ក្នុងកាលមិនគួរទេ បព្វជិតណាបបួល ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត ភិក្ខុដែលធ្លាប់ធ្វើជាងកោរកាត់ (មកពីដើម) មិនត្រូវរក្សាគ្រឿងប្រដាប់កាំបិតកោរទុកទេ ភិក្ខុណារក្សាទុក ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[១៣៨] គ្រានោះឯង ព្រះមានព្រះភាគគង់ក្នុងក្រុងអាតុមា គួរតាមពុទ្ធអធ្យាស្រ័យហើយ ក៏ទ្រង់យាងទៅកាន់ចារិកក្រុងសាវត្ថី ។ លុះព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាច់ទៅកាន់ចារិក ដោយលំដាប់ បានដល់ទៅក្រុងសាវត្ថីនោះ ។ បានឮថា ព្រះមានព្រះភាគគង់ក្នុងវត្តជេតពនរបស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថីនោះ ។ ក៏សម័យនោះឯង ក្នុងក្រុងសាវត្ថី មានផ្លៃឈើជាខាទនីយៈ[១] ច្រើនពោរពាស ។ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយ មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា ផ្លៃឈើជាខាទនីយៈដូចម្តេច ដែលព្រះមានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាត ផ្លៃឈើជាខាទនីយៈដូចម្តេច ដែលព្រះមានព្រះភាគមិនបានអនុញ្ញាត ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតផ្លៃឈើជាខាទនីយៈគ្រប់យ៉ាង ។

១ ផ្លែឈើដែលត្រូវទំពាឆាន់ ។

ភេសជ្ជក្ខន្ធកេ សង្ឃិកបុគ្គលិកពីជកថា

[១៣៩] តេន ខោ បន សមយេន សង្ឃិកានិ ពីជានិ បុគ្គលិកាយ ភូមិយា រោបិយន្តិ បុគ្គលិកានិ ពីជានិ សង្ឃិកាយ ភូមិយា រោបិយន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ សង្ឃិកានិ ភិក្ខវេ ពីជានិ បុគ្គលិកាយ ភូមិយា រោបិតានិ ភាគំ ទត្វា បរិភុញ្ជិ-តព្វានិ បុគ្គលិកានិ ពីជានិ សង្ឃិកាយ ភូមិយា រោបិតានិ ភាគំ ទត្វា បរិភុញ្ជិតព្វានីតិ ។

[១៤០] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូនំ កិ-ស្មិញ្ចិ កិស្មិញ្ចិ ឋានេ កុក្កុច្ចំ ឧប្បជ្ជតិ កិន្នុ ខោ ភគវតា អនុញ្ញាតំ កឹ អននុញ្ញាតន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ យំ ភិក្ខវេ មយា ឥទំ ន កប្បតីតិ អប្បដិក្ខិត្តំ តញ្ចេ អកប្បិយំ អនុលោមេតិ កប្បិយំ បដិពាហតិ តំ វោ ន កប្បតិ យំ ភិក្ខវេ

ភេសជ្ជក្ខន្ធកៈ ពាក្យពោលអំពីមនុស្សដាំពូជឈើរបស់សង្ឃ (ក្នុងដី) របស់បុគ្គល

[១៣៩] ក៏សម័យនោះឯង មនុស្សទាំងឡាយ ដាំពូជឈើទាំងឡាយ ជារបស់សង្ឃក្នុងដីជារបស់បុគ្គល ដាំពូជឈើទាំងឡាយ ជារបស់បុគ្គលក្នុងដីជារបស់សង្ឃ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានព្រះបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (បើ) ពូជឈើទាំងឡាយ ជារបស់សង្ឃដែលដាំក្នុងដីជារបស់បុគ្គល ត្រូវភិក្ខុឲ្យចំណែក[១] (ដល់ម្ចាស់ដីខ្លះ) ហើយសឹមបរិភោគ (បើ) ពូជឈើទាំងឡាយ ជារបស់បុគ្គល ដែលដាំក្នុងដីជារបស់សង្ឃ ត្រូវភិក្ខុឲ្យចំណែក (ដល់ម្ចាស់ដីខ្លះ) ហើយសឹមបរិភោគ ។

[១៤០] ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយ កើតសេចក្តីរង្កៀសក្នុងកន្លែងជាអន្លើ ៗ ថា របស់អ្វីហ្ន៎ ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគអនុញ្ញាត របស់អ្វី ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគមិនបានអនុញ្ញាត ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គមានព្រះបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ របស់ណា ដែលតថាគតមិនបានហាមទុកថា របស់នេះមិនគួរទេ បើរបស់នោះអនុលោមចូលរបស់មិនគួរឃាត់របស់គួរ របស់នោះមិនគួរ ដល់អ្នកទាំងឡាយឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ របស់ណាដែល

១ អដ្ឋកថា ថា ត្រូវបែងចែកជា ១០ ភាគហើយត្រូវយក ១ ភាគដែលជាភាគទី ១០ ឲ្យដល់ម្ចាស់ដី សល់ក្រៅពីនោះ ៩ ភាគត្រូវបានម្ចាស់ពូជ ។ រឿងចែកយ៉ាងនេះ ជាបោរាណកចារិត្តក្នុងជម្ពូទ្វីប ។

មយា ឥទំ ន កប្បតីតិ អប្បដិក្ខិត្តំ តញ្ចេ កប្បិយំ អនុលោមេតិ អកប្បិយំ បដិពាហតិ តំ វោ កប្បតិ យំ ភិក្ខវេ មយា ឥទំ កប្បតីតិ អននុញ្ញាតំ តញ្ចេ អកប្បិយំ អនុលោមេតិ កប្បិយំ បដិពាហតិ តំ វោ ន កប្បតិ យំ ភិក្ខវេ មយា ឥទំ កប្បតីតិ អននុញ្ញាតំ តញ្ចេ កប្បិយំ អនុលោមេតិ អកប្បិយំ បដិពាហតិ តំ វោ កប្បតីតិ ។

[១៤១] អថខោ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ កប្បតិ នុ ខោ យាវកាលិកេន យាមកាលិកំ ន នុ ខោ កប្បតិ កប្បតិ នុ ខោ យាវកាលិកេន សត្តាហ-កាលិកំ ន នុ ខោ កប្បតិ កប្បតិ នុ ខោ យាវ-កាលិកេន យាវជីវិកំ ន នុ ខោ កប្បតិ កប្បតិ នុ ខោ យាមកាលិកេន សត្តាហកាលិកំ ន នុ ខោ កប្បតិ កប្បតិ នុ ខោ យាមកាលិកេន យាវជីវិកំ ន នុ ខោ កប្បតិ កប្បតិ នុ ខោ សត្តាហកាលិកេន យាវជីវិកំ ន នុ ខោ កប្បតីតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោ-ចេសុំ ។ យាវកាលិកេន ភិក្ខវេ យាមកាលិកំ

តថាគតមិនបានហាមទុកថា របស់នេះមិនគួរ បើរបស់នោះអនុលោមចូលរបស់គួរ ឃាត់របស់មិនគួរ របស់នោះគួរដល់អ្នកទាំងឡាយ ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ របស់ណា ដែលតថាគតមិនអនុញ្ញាតទុកថា របស់នេះគួរ បើរបស់នោះអនុលោមចូលរបស់មិនគួរ ឃាត់របស់គួរ របស់នោះមិនគួរដល់អ្នកទាំងឡាយឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ របស់ណា ដែលតថាគតមិនបានអនុញ្ញាតទុកថា របស់នេះគួរ បើរបស់នោះអនុលោមចូលរបស់គួរ ឃាត់របស់មិនគួរ របស់នោះគួរដល់អ្នកទាំងឡាយ ។

[១៤១] គ្រានោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយ មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា វត្ថុជាយាមកាលិក (ដែលច្រឡំ) ដោយវត្ថុជាយាវកាលិក គួរឬមិនគួរទេ វត្ថុជាសត្តាហកាលិក (ច្រឡំ) ដោយវត្ថុជាយាវកាលិក គួរឬមិនគួរទេ វត្ថុជាយាវជីវិក (ច្រឡំ) ដោយវត្ថុជាយាវកាលិក គួរឬមិនគួរទេ វត្ថុជាសត្តាហ-កាលិក (ច្រឡំ) ដោយវត្ថុជាយាមកាលិក គួរឬមិនគួរទេ វត្ថុជាយាវជីវិក (ច្រឡំ) ដោយវត្ថុជាយាមកាលិក គួរឬមិនគួរទេ វត្ថុជាយាវជីវិក (ច្រឡំ) ដោយវត្ថុជាសត្តាហកាលិក គួរឬមិនគួរទេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គមានព្រះបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វត្ថុជាយាមកាលិក (ច្រឡំ) ដោយវត្ថុជាយាវកាលិក

៣៧៩

ភេសជ្ជក្ខន្ធកេ យាមកាលិកាទិកថា

តទហុប្បដិគ្គហិតំ កាលេ កប្បេតិ វិកាលេ ន កប្បតិ យាវកាលិកេន ភិក្ខវេ សត្តាហកាលិកំ តទហុប្បដិគ្គហិតំ កាលេ កប្បតិ វិកាលេ ន កប្បតិ យាវកាលិកេន ភិក្ខវេ យាវជីវិកំ តទហុប្បដិគ្គហិតំ កាលេ កប្បតិ វិកាលេ ន កប្បតិ យាមកាលិកេន ភិក្ខវេ សត្តាហកាលិកំ តទហុប្បដិគ្គហិតំ យាមេ កប្បតិ យាមាតិក្កន្តេ ន កប្បតិ យាមកាលិកេន ភិក្ខវេ យាវជីវិកំ តទហុប្បដិគ្គហិតំ យាមេ កប្បតិ យាមាតិក្កន្តេ ន កប្បតិ សត្តាហកាលិកេន ភិក្ខវេ យាវជីវិកំ តទហុប្បដិគ្គហិតំ សត្តាហំ កប្បតិ សត្តាហាតិក្កន្តេ ន កប្បតីតិ ។

ភេសជ្ជក្ខន្ធកំ និដ្ឋិតំ ឆដ្ឋំ ។

ឥមម្ហិ ខន្ធកេ វត្ថុ ឯកសតំ ឆវត្ថុ ។

ដែលភិក្ខុទទួលក្នុងថ្ងៃនោះ គួរបានតែក្នុងកាល មិនគួរក្នុងវិកាលទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វត្ថុជាសត្តាហកាលិក (ប្រឡំ) ដោយវត្ថុជាយាវកាលិក ដែលភិក្ខុទទួលក្នុងថ្ងៃនោះ គួរបានតែក្នុងកាល មិនគួរក្នុងវិកាលទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វត្ថុជាយាវជីវិក (ប្រឡំ) ដោយវត្ថុជាយាវកាលិក ដែលភិក្ខុទទួលក្នុងថ្ងៃនោះ គួរបានតែក្នុងកាល មិនគួរក្នុងវិកាលទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វត្ថុជាសត្តាហកាលិក (ប្រឡំ) ដោយវត្ថុជាយាមកាលិក ដែលភិក្ខុទទួលក្នុងថ្ងៃនោះ គួរបានតែក្នុងយាម កន្លងយាមទៅហើយមិនគួរទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វត្ថុជាយាវជីវិក (ប្រឡំ) ដោយវត្ថុជាយាមកាលិក ដែលភិក្ខុទទួលក្នុងថ្ងៃនោះ គួរបានតែក្នុងយាម កន្លងយាមទៅហើយមិនគួរទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វត្ថុជាយាវជីវិក (ប្រឡំ) ដោយវត្ថុជាសត្តាហកាលិក ដែលភិក្ខុទទួលក្នុងថ្ងៃនោះ គួរអស់ ៧ ថ្ងៃ ហួស ៧ ថ្ងៃទៅហើយមិនគួរទេ ។

ចប់ ភេសជ្ជក្ខន្ធកៈ ទី ៦ ។

ក្នុងខន្ធកៈនេះមាន ១០៦ រឿង ។

តស្សុទ្ទានំ

[១៤២] សារទិកេ វិកាលេបិ
វសំ មូលេ បិដ្ឋេហិ ច
កសាវេហិ បណ្ណំ ផលំ
ជតុ លោណំ ច ឆក្កណំ[១]
ចុណ្ណំ ចាលិនី មំសញ្ច
អញ្ជនំ ឧបបឹសនំ
អញ្ជនី ឧច្ចាចារុត្តា
សលាកា សលាកោធនី
ថវិកំ វន្ធកំ[២] សុត្តំ
មុទ្ធនិតេលនត្ថុ ច
នត្ថុករណី ធូមញ្ច

១ ឱ. ជតុលោណំ ឆកណំ ច ។ ២ ឱ. ពន្ធកំ ។

ឧទ្ទាននៃភេសជ្ជក្ខន្ធកៈ នោះគឺ

[១៤២] រឿងភិក្ខុកើតអាពាធក្នុងសរទកាល ព្រះសម្ពុទ្ធទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឆាន់ភេសជ្ជៈបានក្នុងកាលក្តី ខុសកាលក្តី ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតខ្លាញ់ពាវ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតមើមឈើ ១ រឿងភិក្ខុត្រូវការដោយថ្នាំដែលកិនជាម្សៅ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតថ្នាំទឹកចត់ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតថ្នាំស្លឹកឈើ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតថ្នាំផ្លែឈើ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតថ្នាំជ័រឈើ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតអំបិល ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតអាចម៍គោនិងថ្នាំលំអិត ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតគ្រឿងរែងថ្នាំលំអិត ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតសាច់ឆៅនិងឈាមស្រស់ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតថ្នាំបន្តក់ភ្នែកនិងគ្រឿងលំអិតសម្រាប់លាប ១ រឿងភិក្ខុប្រើក្លាក់ថ្នាំប្លែក ៗ ១ រឿងក្លាក់ថ្នាំគ្មានគម្រប ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតចង្កឹះក្លាក់ថ្នាំ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតស្រោមចង្កឹះ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតថង់ក្លាក់ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតខ្សែយោគនិងខ្សែសម្រាប់ចង ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតប្រេងសម្រាប់លាបក្បាល ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតការនត្ថុ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតបំពង់សម្រាប់នត្ថុ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុជក់ផ្សែង ១

៣៨១

ភេសជ្ជក្ខន្ធកេ ឧទ្ទានគាថា

នេត្តញ្ជាបិជនត្ថវិ[១]
តេលចាកេសុ មជ្ជញ្ច
អតិក្ខិត្តំ អព្ភញ្ជនំ
តុម្ពំ សេជំ សម្ភារញ្ច
មហាភង្គោទកំ តថា
ទកកោដ្ឋំ លោហិតញ្ច
វិសាណំ ចាទព្ភញ្ជនំ
មជ្ជំ សត្ថំ កសាវញ្ច
តិលកក្កកពឡិកំ
ចោលំ សាសបកុឌ្ឌញ្ច
ធូមសក្ខរិកាយ ច

១ ឱ. នេត្តញ្ជាបិធានំថវិ ។

រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតខ្សៀរ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតថង់ខ្សៀរ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតការស្ទប្រេង ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដាក់គ្រឿងស្រវឹងទៅក្នុងប្រេងស្ទ ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យភិក្ខុឆាន់ប្រេងដែលដាក់គ្រឿងស្រវឹងច្រើនពេក ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុអធិដ្ឋានថ្នាំលាប ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតតុម្ពសម្រាប់ដាក់ប្រេង ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតការឆ្អុង ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតការឆ្អុងដោយគ្រឿងសម្ភារៈ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតការឆ្អុងធំ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតទឹកដែលស្ងោរដោយស្លឹកឈើមែកឈើ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតបន្ទប់ទឹក ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យជប់យកឈាមនិងអនុញ្ញាតស្នែងសម្រាប់ជប់ឈាម ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតថ្នាំសម្រាប់លាបជើង និងអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុតាក់-តែងទឹកស្រវឹង (សម្រាប់លាបជើងឲ្យស្រួល) ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតសត្ថកម្ម ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតទឹកចត់ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតម្សៅល្ង ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតដុំសត្វរ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតសំពត់សម្រាប់រុំដំបៅ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុលាងដំបៅ ដោយម្សៅគ្រាប់ស្ពៃ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យធ្វើការចំហុយ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាត ឲ្យបង្អាត់ដំបៅ

វឈាតេលំ វិកាសាយំ[១]

វិកដញ្ច បដិគ្គហំ

គូថំ ករោន្តោ លោឡី ច

ខារំ មុត្តហរីដកី

គន្ធា វិរេចនញ្ចេវ

អច្ឆាកដំ កដាកដំ

បដិច្ឆាទនី បញ្ញរា

អាភមី សត្ថហោន ច

កុឡុំ មុគ្គំ សុចីរញ្ច[២]

សាមចាកា បុនាបចេ

បុនានុញ្ញាសិ ទុព្ភិក្ខេ

ផលញ្ច តិលខាទនី

១ ឱ. វិកាសិកំ ។ ២ ឱ. សោវីរញ្ច ។

ដោយទឹកអំបិល ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតប្រេងសម្រាប់លាប ដំបៅ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាត សំពត់សម្រាប់រុំប្រេង ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតថ្នាំមហាវិកដ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតការ ទទួលប្រគេន ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យផឹកគូថ ១ រឿងទ្រង់ អនុញ្ញាតអាចម៍បំណះ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតទឹកក្បុង ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតសម៉ត្រាំទឹកមូត្រ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាត ការលាបដោយគ្រឿងក្រអូប ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតថ្នាំបញ្ចុះ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតទឹកអង្ករថ្ងា ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតទឹក សណ្ដែកបាយស្ងោរ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឱជារសសាច់ ១ រឿង ព្រះបិលិន្ទវច្ឆត្ថេរ ឲ្យគេជម្រះញកភ្នំនិងអនុញ្ញាតអារាមិកជន ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឈឺទុកភេសជ្ជៈឆាន់អស់ ៧ ថ្ងៃ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឆាន់ស្ករអំពៅ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាត ឲ្យភិក្ខុឆាន់សណ្ដែកបាយ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតថ្នាំលោណ-សោចិរកៈ ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យភិក្ខុឆាន់វត្ថុជាសាមបក្កៈ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុចម្អិនថែមទៀត ១ រឿងត្រឡប់ទ្រង់ អនុញ្ញាតអន្តោវុត្ថៈ អន្តោបក្កៈ និងសាមបក្កៈវិញក្នុងកាលអត់ បាយ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតផ្លៃឈើជាខាទនីយៈ និងអនុញ្ញាត

៣៨៣

ភេសជ្ជក្ខន្ធកេ ឧទ្ទានគាថា

បុរេភត្តំ កាយឌាហោ

និព្វត្តញ្ច ភគន្ទលំ

វត្ថិកម្មញ្ច សុប្បី ច

មនុស្សមំសមេវ ច

ហត្ថិអស្សា សុនខោ ច

អហិ សីហព្យគ្ឃទីបិកំ

អច្ឆតរច្ឆមំសញ្ច

បដិឆាដិ ច យាគុ ច

តរុណំ អញ្ញត្រ គុឡំ

សុនីធាវសថាគរំ

គង្គា កោដិសច្ចកថា

លូជាខាទនីយៈ ១ រឿងបុរេភត្ត ១ រឿងក្តៅក្រហាយក្នុងកាយ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឆាន់ផ្លែឈើដែលគ្មានពូជ ១ រឿងភិក្ខុមានអាពាធឫសដូងបាត ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យភិក្ខុធ្វើវត្ថិកម្មនិងសត្ថកម្ម ១ រឿងសុប្បិយាឧបាសិកា ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យភិក្ខុឆាន់សាច់មនុស្ស ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យភិក្ខុឆាន់សាច់ដំរី ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យភិក្ខុឆាន់សាច់សេះ ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យភិក្ខុឆាន់សាច់ឆ្កែ ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យភិក្ខុឆាន់សាច់ពស់ ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យភិក្ខុឆាន់សាច់សីហៈ ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យភិក្ខុឆាន់សាច់ខ្លាធំ ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យភិក្ខុឆាន់សាច់ខ្លាដំបង ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យភិក្ខុឆាន់សាច់ខ្លាឃ្មុំ ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យភិក្ខុឆាន់សាច់ឆ្កែព្រៃ ១ រឿងលំដាប់ភត្ត (វេន) ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតបបរ ១ រឿងមហាមាត្យមានសេចក្តីជ្រះថ្លាថ្មី ១ រឿងភិក្ខុដែលគេនិមន្តក្នុងទីដទៃហើយ មិនត្រូវឆាន់បបរអ្នកដទៃ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតស្ករអំពៅ ដល់ភិក្ខុមានជំងឺ ១ រឿងមហាមាត្យឈ្មោះសុនីធៈ ១ រឿងព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់គង់នៅក្នុងផ្ទះសំណាក់ធ្វើពីឥដ្ឋ ១ រឿងស្ទឹងគង្គា ១ រឿងព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់នៅក្នុងកោដិគ្រាម ហើយទ្រង់សំដែងចតុរារិយសច្ច ១

អម្ពចាលី ច លិច្ឆវី

ឧក្ខិស្ស កតំ សុភិក្ខំ

បុនរេវ បដិក្ខិបិ

មេឃោ យសោ[១] មេណ្ឌកោ ច

គោរសំ ចាថេយ្យកេន ច

កេណី អម្ពោ ជម្ពុ ចោច

មោចមធុមុទ្ទិកសាលុកំ

ផារុសកឌាកបិដ្ឋំ

អាតុមាយំ នហាបិតោ

សាវត្ថិយំ ផលំ ពីជំ

កិស្មឹ ឋានេ ច កាលិកាតិ[២] ។

---

១ ឱ. យសោជោ ។ ២ ឱ. កាលិកោតិ ។

រឿងស្រីផ្កាមាសឈ្មោះអម្ពបាលីនិងស្តេចលិច្ឆវី ១ រឿងសាច់ដែលគេធ្វើចំពោះភិក្ខុ ១ រឿងក្រុងវេសាលីសម្បូណ៌បាយ ១ រឿងទ្រង់ត្រឡប់ហាមមិនឲ្យឆាន់វត្ថុ ដែលជាអន្តោវុត្ថ អន្តោបក្កនិងសាមបក្ក ១ រឿងមហាមេឃ ១ រឿងព្រះថេរៈឈ្មោះយសមានជំងឺ ១ រឿងមេណ្ឌកគហបតីនិងរឿងទ្រង់អនុញ្ញាតគោរសប្រាំ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុស្វែងរកស្បៀងបាន ១ រឿងកេណិយជដិល និង រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតទឹកបានផ្លែស្វាយ ទឹកបានផ្លែព្រីង ទឹកបានផ្លែចេកមានគ្រាប់ ទឹកបានផ្លែចេកឥតគ្រាប់ ទឹកបានផ្លែស្រគំ ទឹកបានផ្លែចន្ទន៍ ទឹកបានក្រអៅឈូក ទឹកបានផ្លែមាក់ប្រាង ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតអន្ទក់និងខាទនីយៈធ្វើដោយម្សៅ ១ រឿងភិក្ខុធ្លាប់ជាជាងកោរកាត់នៅក្នុងក្រុងអាតុមា ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតផ្លែឈើជាខាទនីយៈក្នុងក្រុងសាវត្ថី ១ រឿងពូជឈើជារបស់សង្ឃគេដាំក្នុងទីដីជារបស់បុគ្គល ១ រឿងភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងទីដោយអន្ទើ ៗ ១ រឿងកាលិកលាយគ្នា ១ ។

សន្ទឹកាចង្អុលប្រាប់មាតិកា

លេខទំព័រ

វស្សូបនាយិកក្ខន្ធកៈ ១

ការនៅចាំវស្សាព្រះដ៏មានព្រះភាគមិនទាន់បានបញ្ញត្ត.. ,,
និទានឆព្វគ្គិយភិក្ខុ.. ៣
ការចូលវស្សា.. ៥
កិរិយាធ្វើនូវការត្រឡប់មកវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃ... ៧
អន្តរាយទាំងឡាយកើតឡើងដល់ពួកភិក្ខុដែលនៅចាំវស្សា ៣៧
អន្តរាយទាំងឡាយមានដល់ពួកភិក្ខុដែលចូលវស្សា... ៤១
ការបំបែកសង្ឃកើតឡើងដល់ពួកភិក្ខុដែលចូលវស្សា.. ៤៣
និទានភិក្ខុ ១ រូបមានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីចូលវស្សាក្នុងលំនៅរបស់គង្វាលគោ.......... ៤៨
ពួកភិក្ខុចូលវស្សាក្នុងទីវាលជាដើម ៤៩
សង្ឃប្តេជ្ញាគ្នាថា ភិក្ខុមិនត្រូវបំបួសកុលបុត្តក្នុងកណ្តាលវស្សា............................... ៥១
និទានឧបនន្ទសក្យបុត្ត... ៥២
ការនៅចាំវស្សាក្នុងអាវាសទាំងឡាយពីរ... ៥៣
ត្រូវអាបត្តិទុក្កដព្រោះទទួលពាក្យប្តេជ្ញា.. ៥៥
ឧទ្ទាននៃវស្សូបនាយិកក្ខន្ធកៈ... ៦៣

បវារណាក្ខន្ធកៈ ៦៦

និទានភិក្ខុច្រើនរូបជាមិត្រទើបនឹងបានជួបគ្នាថ្មី.. ,,
មូគវត្ត (វត្តរបស់មនុស្សគ) ជាតិត្ថិយសមាទាន ៦៧
តេវាចិកាបវារណា.. ៧៥
បវារណាពីរយ៉ាង (ចាតុទ្ទសិកាបវារណា ១ បណ្ណរសិកាបវារណា ១)........................ ៧៧
ការឲ្យនូវបវារណានៃភិក្ខុឈឺ... ៧៩
អន្តរាយទាំងឡាយកើតឡើងក្នុងពេលនៃបវារណាកម្ម.. ៨៣

សង្ខិតកចង្អុលប្រាប់មាតិកា

លេខទំព័រ

គណប្បវារណានិងតេវាចិកាបវារណា.. ៨៥
ភិក្ខុ ៣ រូបបវារណាដល់គ្នានឹងគ្នា.. ៨៧
ភិក្ខុ ២ រូបបវារណាដល់គ្នានឹងគ្នា... ៨៩
និទានភិក្ខុ ១ រូបត្រូវអាបត្តិក្នុងថ្ងៃបវារណា.. ៩១
ការបវារណានៃភិក្ខុអ្នកមិនមានសភាគាបត្តិ... ៩៣
និទានអាវាសិកភិក្ខុ និយាយពីភិក្ខុអ្នកបវារណាមិនត្រូវអាបត្តិមាន ១៥ យ៉ាង........... ៩៥
ពួកភិក្ខុជាពួកតែសំគាល់ថាព្រមព្រៀងគ្នាមាន១៥យ៉ាង..................................... ១០១
ពួកភិក្ខុមានសេចក្តីរង្កៀសមាន ១៥ យ៉ាង.. ១០៣
ពួកភិក្ខុមានបំណងនឹងបំបែកសង្ឃមាន ១៥ យ៉ាង.. ១០៥
ថ្ងៃរបស់អាវាសិកភិក្ខុនិងអាគន្តុកភិក្ខុផ្សេងគ្នា... ១០៧
ការបវារណារបស់ពួកភិក្ខុដែលមានសេចក្តីសង្ស័យជាដើម.................................. ១០៩
ការបវារណារបស់ពួកភិក្ខុដែលមានសំវាសស្មើគ្នាជាដើម..................................... ១១៣
ភិក្ខុមិនត្រូវទៅក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ.. ១១៥
កាលភិក្ខុនីបរិសទ្យអង្គុយហើយ ភិក្ខុមិនត្រូវបវារណា... ១១៩
រឿងអាវាស ១ ក្នុងកោសលជនបទកើតសញ្ចរភ័យក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ................. ១២០
ការបវារណាជាតេវាចិកាបវារណាជាដើម.. ១២១
និទានឆព្វគ្គិយភិក្ខុត្រូវអាបត្តិហើយបវារណា... ១២៥
បវារណាដែលភិក្ខុបានឃាត់និងបវារណាដែលភិក្ខុមិនបានឃាត់........................... ១២៧
ការឃាត់នូវបវារណាចំពោះភិក្ខុផងគ្នា.. ១២៩
សេចក្តីយល់ផ្សេងៗ គ្នាក្នុងការត្រូវអាបត្តិ.. ១៣៥
ពួកភិក្ខុអ្នកធ្វើការប្រកួតប្រកាន់ជាដើម... ១៣៩
ការធ្វើនូវបវារណាសង្គហនៃភិក្ខុអ្នកព្រមព្រៀងគ្នាជាដើម...................................... ១៤៥
ការធ្វើនូវបវារណាសង្គហ.. ១៤៩
ឧទ្ទាននៃបវារណាក្ខន្ធក... ១៥០

សង្ខេបចង្អុលប្រាប់មាតិកា

លេខទំព័រ

ចម្មក្ខន្ធកៈ ១៥៣

និទានកូនសេដ្ឋីម្នាក់ឈ្មោះសោណជាកោឡិវិសគោត្ត.... .... ,,

និទានព្រះសាគតត្ថេរ...... .... ១៥៥

និទានព្រះសោណត្ថេរ.. ១៥៩

ខីណាសវគុណកថា.. ១៦៧

ការបញ្ញត្តស្បែកជើងជាអកប្បិយ... ១៧៥

ស្បែកជើង៤ជាន់ឡើងទៅដែលគេពាក់ហើយដោះប្រគេន (ស្បែកជើងចាស់).......... ១៧៩

ភិក្ខុមិនត្រូវពាក់ស្បែកជើងខាងក្នុងវត្ត.. ១៨១

និទានភិក្ខុមានរោគដំបៅលេចនៅបាតជើង.. ១៨២

ភិក្ខុមិនត្រូវពាក់ទ្រនាប់ជើងឈើ... ១៨៥

ភិក្ខុមិនត្រូវពាក់ទ្រនាប់ជើងស្លឹកត្នោត... .... ១៨៧

(ពួកភិក្ខុក្នុងក្រុងភទ្ទិយ) ពាក់ទ្រនាប់ជើងមានប្រការផ្សេង ៗ.................................... ១៨៩

សេចក្តីបញ្ញត្តនូវទ្រនាប់ជើងជាអកប្បិយ.... .... ១៩១

និទានឆព្វគ្គិយភិក្ខុចាប់ស្នែងមេគោជាដើម.. ១៩២

ភិក្ខុមិនត្រូវចាប់មេគោ... ១៩៣

និទានឆព្វគ្គិយភិក្ខុទៅដោយយានដែលទឹមដោយគោញី... ១៩៤

ការទ្រង់អនុញ្ញាតនូវគ្រែស្នែង.. ១៩៥

ឧច្ចាសយនមហាសយនកថា.. ១៩៧

ភិក្ខុមិនត្រូវប្រើប្រាស់ស្បែកសត្វដ៏ធំ.. ១៩៩

និទានភិក្ខុបាប... ២០០

ភិក្ខុមិនត្រូវពាក់ស្បែកជើងចូលទៅកាន់ស្រុក.. ២០៣

និទានព្រះសោណត្ថេរ.. ២០៤

ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ប្រទានពរ ៥ យ៉ាងដល់ព្រះសោណត្ថេរ.............................. ២១៤

ទ្រង់ទ្រាយនៃមជ្ឈិមបទេស.. ២១៥

ឧទ្ទាននៃចម្មក្ខន្ធកៈ... ២១៦

សង្ខឹកាចង្អុលប្រាប់មាតិកា

លេខទំព័រ

ភេសជ្ជក្ខន្ធកៈ ២២១

និទានភិក្ខុកើតអាពាធ (ប្រមាត់)... ,,
ពោលអំពីភេសជ្ជៈទាំង ៥... ២២៣
ពោលអំពីភេសជ្ជៈមានខ្លាញ់ជាដើម... ២២៥
ពោលអំពីភេសជ្ជៈមានទឹកចត់ជាដើម... ២២៧
ពោលអំពីភេសជ្ជៈមានជ័រជាដើម... ២២៩
ពោលអំពីភេសជ្ជៈមានគ្រឿងលំអិតជាដើម.. ២៣១
ពោលអំពីការទ្រង់អនុញ្ញាតភេសជ្ជៈមានថ្នាំបន្តក់ភ្នែកជាដើម.................................. ២៣៣
ពោលអំពីការទ្រង់អនុញ្ញាតនូវចង្អឹះក្លាក់... ២៣៥
និទានបិលិន្ទវច្ឆត្ថេរដ៏មានអាយុកើតជំងឺក្តៅក្បាល.. ២៣៦
ពោលអំពីការទ្រង់អនុញ្ញាតភេសជ្ជៈមានប្រេងលាបក្បាលជាដើម……...................... ២៣៧
និទានបិលិន្ទវច្ឆត្ថេរ.. ២៣៩
និទានភិក្ខុ ១ រូបមានអាពាធកើតពក…... ២៤២
ថ្នាំមហាវិកដ ៤ យ៉ាង.. ២៤៣
ពោលអំពីភិក្ខុមានអាពាធផ្សេង ១.. ២៤៥
និទានព្រះបិលិន្ទវច្ឆត្ថេរ និយាយអំពីការទ្រង់អនុញ្ញាតនូវអារាមិកជន....................... ២៤៧
និទានព្រះបិលិន្ទវច្ឆត្ថេរ និយាយអំពីកម្រងផ្កាជាវិការនៃមាស................................. ២៤៩
និទានព្រះបិលិន្ទវច្ឆត្ថេរ និយាយអំពីភេសជ្ជៈ ៥ យ៉ាង... ២៥៣
និទានព្រះកង្ខារេវតត្ថេរ ពោលអំពីស្ករអំពៅ.. ២៥៥
ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់អាពាធកើតអំពីខ្យល់ក្នុងព្រះឧទរ.. ២៥៧
ភោជនដែលភិក្ខុទុកនិងចម្អិនខាងក្នុងអកប្បិយកុដិនិងចម្អិនដោយខ្លួនឯង............... ២៥៩
និទានព្រាហ្មណ៍ ១ រូប.. ២៦៣
និទានឧបនន្ទសក្យបុត្ត... ២៦៧
ព្រះសារីបុត្តមានអាពាធក្តៅរោលរាលក្នុងកាយ... ២៦៨
ការទ្រង់អនុញ្ញាតផ្លែឈើដែលគ្មានពូជជាដើម.. ២៧១

សង្ខេបតារាងតម្រាប់មាតិកា

លេខទំព័រ

សត្ថកម្ម (ការកាត់ឬវះ) វត្ថិកម្ម (ការចងរឹត).. ២៧៣
(ភិក្ខុត្រូវការដោយ) សាច់ដែលមានឱជារស.. ២៧៥
និទានសុប្បិយាឧបាសិកា... ២៧៧
ពោលអំពីសាច់ដែលមិនគួរ.. ២៧៩
និទានព្រាហ្មណ៍ ១ រូប.. ២៨៥
ពោលអំពីអានិសង្សបបរមាន ១០ យ៉ាង.. ២៨៧
និទានមហាមាត្យ (ម្នាក់) ជាអ្នកមានសេចក្ដីជ្រះថ្លាថ្មី (មិនទាន់មុតមាំ)..................... ២៨៩
សេចក្ដីរង្កៀសរបស់មហាមាត្យអ្នកមានសេចក្ដីជ្រះថ្លាថ្មី... ២៩១
និទានបុរសឈ្មោះវេលដ្ឋកច្ចាន និយាយអំពីការប្រគេនស្ករអំពៅ.............................. ២៩៤
ធម្មចក្ខុគឺសោតាបត្តិមគ្គរបស់បុរសឈ្មោះវេលដ្ឋកច្ចាន.. ២៩៩
និទានពួកភិក្ខុរង្កៀសមិនហ៊ានឆាន់ស្ករអំពៅ... ៣០០
ពោលអំពីការទ្រង់ទទួលរោងសំណាក់.. ៣០១
ទោស ៥ ប្រការនៃបុគ្គលទ្រុស្ដសីលឬវិបត្តិចាកសីល.. ៣០៣
អានិសង្ស ៥ ប្រការនៃបុគ្គលមានសីលឬបរិបូណ៌ដោយសីល................................... ៣០៥
និទានមហាមាត្យឈ្មោះសុនីធនិងវស្សការ... ៣០៧
អនុមោទនាគាថា.. ៣១១
ចតុរារិយសច្ចទេសនាកថា.. ៣១៣
និទាននាងអម្ពបាលីជាស្រីផ្កាមាស.. ៣១៥
និទានស្ដេចលិច្ឆវីក្នុងក្រុងវេសាលី... ៣១៧
និទានសីហសេនាបតី ពោលអំពីអកិរិយវាទ... ៣២១
និទានសីហសេនាបតី ពោលអំពីវាទមានអកិរិយវាទជាដើម.................................... ៣២៥
និទានសីហសេនាបតី ការសំដែងនូវភាវៈនៃខ្លួនជាឧបាសក.................................... ៣៣១
និទានសីហសេបតី ពោលអំពីសាច់ដែលគេធ្វើចំពោះ(ខ្លួន)..................................... ៣៣៥
ភិក្ខុកាលដឹងថាសាច់គេធ្វើចំពោះ(ខ្លួន) មិនត្រូវបរិភោគ.. ៣៣៧
និទានពួកមនុស្សអ្នកជនបទ និយាយអំពីការសន្មតកប្បិយភូមិ................................ ៣៣៩

សន្ទឹកាចង្អុលប្រាប់មាតិកា

លេខទំព័រ

កប្បិយភូមិ ៤ យ៉ាង និទានមេណ្ឌកគហបតី.. ៣៤៣
និទានមេណ្ឌកគហបតី អានុភាពនៃជនមានមេណ្ឌកគហបតីជាដើម....................... ៣៤៥
និទានមេណ្ឌកគហបតី ពុទ្ធគុណកថា.. ៣៤៩
និទានមេណ្ឌកគហបតី អនុបុព្វីកថា...... .... ៣៥១
និទានមេណ្ឌកគហបតី ការសំដែងនូវភាវៈនៃខ្លួនជាឧបាសក................................ ៣៥៣
ធម្មចក្ខុគឺសោតាបត្តិមគ្គនៃមេណ្ឌកគហបតី.. ៣៥៥
និទានមេណ្ឌកគហបតី ការអង្គាសនៃមេណ្ឌកគហបតី (នោះ)................................ ៣៥៦
ការទ្រង់អនុញ្ញាតនូវការស្វែងរកស្បៀង... ៣៥៩
និទានកេណិយជដិល... ៣៦១
និទានមល្លក្សត្រទាំងឡាយនៅក្នុងក្រុងកុសិនារា... ៣៦៦
និទានមល្លក្សត្រឈ្មោះរោជៈ ការធ្វើនូវការក្រោកទទួលព្រះដ៏មានព្រះភាគ............. ៣៦៧
និទានមល្លក្សត្រឈ្មោះរោជៈ អនុបុព្វីកថា..... .... ៣៦៩
និទានរោជមល្លក្សត្រ... ៣៧១
និទានភិក្ខុបួសឯចាស់.. ៣៧៣
ពោលអំពីមនុស្សដាំពូជឈើរបស់សង្ឃ(ក្នុងដី) របស់បុគ្គល..... .... ៣៧៧
ពោលអំពីកាលិកមានយាមកាលិកជាដើម.. ៣៧៩
ឧទ្ទាននៃភេសជ្ជក្ខន្ធក... ៣៨០